BREVIARIUM DIVIONENSE,

ILLUSTRISSIMI ET REVERENDISSIMI IN CHRISTO PATRIS
DD. CLAUDII-MARCI-ANTONII D'APCHON,
DIVIONENSIS EPISCOPI, AUCTORITATE,
AC VENERABILIS EJUSDEM ECCLESIÆ CAPITULI CONSENSU EDITUM;

ET DENUÒ
AUCTORITATE ILLUSTRISSIMI ET REVERENDISSIMI
JOANNIS-BAPTISTÆ DUBOIS,
DIVIONENSIS EPISCOPI, TYPIS MANDATUM.

PARS VERNA.

DIVIONE,

APUD A. DOUILLIER, R. R. D. D. EPISCOPI TYPOGRAPHUM,
ET BIBLIOPOLAM.

M. DCCC. XXI.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM.

IN princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt; et sine ipso factum est nihil quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet, et ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem filios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti à Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℟. Deo grátias.

Ant. Te invocámus, te adorámus, te laudámus, te glorificámus, ô beáta Trínitas!

℣. Sit nomen Dómini benedictum,

℟. Ex hoc, nunc, et usque in séculum.

ORATIO.

PROTECTOR in te sperántium, Deus, sine quo nihil est válidum, nihil sanctum, multíplica super nos misericórdiam tuam, ut, te rectóre, te duce, sic transeámus per bona temporália, ut non amittámus ætérna; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

TABULA TEMPORARIA

ANNI DOMINI.	AUREUS NUM.	EPACTÆ.	INDICTIO.	LITT. DOM.	DOM. POST EPIPH.	SEPTUAGESIMA.	DIES CINERUM. Simplex.
1821	17	xxvj	9	G	6	18 Febr.	7 Mart.
1822	18	vij	10	F	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1823	19	xviij	11	E	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1824	1	*	12	DC	5 †	15 Febr.	3 Mart.
1825	2	xj	13	B	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1826	3	xxij	14	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1827	4	iij	15	G	5	11 Febr.	28 Febr.
1828	5	xiv	1	FE	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1829	6	xxv	2	D	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1830	7	vj	3	C	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1831	8	xvij	4	B	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1832	9	xxviij	5	AG	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	ix	6	F	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	xx	7	E	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1835	12	j	8	D	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	xij	9	CB	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1838	15	iv	11	G	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	F	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	ED	5 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	C	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	B	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	GF	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	E	1 †	19 Jan.	5 Febr.
1846	4	iij	4	D	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	C	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	BA	6	20 Febr.	8 Mart.
1849	7	vj	7	G	4	4 Febr.	21 Febr.
1850	8	xvij	8	F	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1851	9	xxviij	9	E	5 †	16 Febr.	5 Mart.
1852	10	ix	10	DC	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1853	11	xx	11	B	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1854	12	j	12	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1855	13	xij	13	G	4	4 Febr.	21 Febr.
1856	14	xxiij	14	FE	1 †	20 Jan.	6 Febr.

FESTORUM MOBILIUM.

ANNI DOMINI.	PASCHA. Annuale.	ASCENSIO DOMINI. Sol. maj.	PENTECOSTES. Annuale.	FEST. CORP. CHRISTI. Solem. maj.	DOM. POST PENT	DOM. I. ADV. DOMINI.
1821	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1822	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1823	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1824	18 April.	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii.	24	28 Nov.
1825	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1826	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1827	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1828	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30 Nov.
1829	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1830	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1831	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1848	23. April.	1 Junii	11 Junii.	22 Junii.	24	3 Dec.
1849	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1850	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1851	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1852	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1853	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1854	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1855	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1856	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.

CALENDARIUM.

Ubicumque reperitur nota hæc † juxtà numerum Dominicarum quæ Epiphaniam inter et Septuagesimam occurrunt in præcedenti Tabellà temporaria, designat Officium Dominicæ cujusdam anticipandum in Sabbatum, aut aliquam Feriam præcedentem, proùt habetur fusiùs, Part. I. Cap. VI. n. 16. Rubricarum generalium.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit: *an.* significat anno: *c. an.* circa annum: *s.* seculo: *c. med. s.* circa medium seculi: *c. fin. s.* circa finem seculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

JANUARIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, *Solemne-minus*: cum commem. Octav. S. Stephani.
xxix	b	iv	2	Octavà S. Stephani, *Duplex-majus*.
xxviij	c	iij	3	Basilii magni, Cæsariensis in Cappadocia Episcopi, et Ecclesiæ Doctoris, *Semiduplex*: obiit 1. Januarii, an. 379.
xxvij	d	Prid.	4	Gregorii, Lingonensis Episcopi, *Semiduplex*: an. 539.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, *sine jejunio*, *Simplex*.
25. xxv	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI, *Solem.-maj.*
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ, *Semidupl.*
xxiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	
xx	d	iij	11	
xix	e	Prid.	12	

JANUARIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, et Baptismus Domini, *Duplex-majus.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictaviensis Episcopi, et Ecclesiæ Doctoris, (è 13) *Duplex-minus* : c. an. 368.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofoliensis Abbatis, *Semiduplex* : c. fin. VI. s.
xv	b	xvij	16	
xiv	c	xvj	17	Antonii, Abbatis Ægyptii, *Semiduplex* : an. 356. cum *commem.* SS. Speusippi, Eleosippi et Melasippi, Mart. Lingon. III. s.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri Apostoli, quâ primùm Antiochiæ, tum Romæ sedit, *Semiduplex.* *Prima Septuagesima.*
xij	e	xiv	19	Sulpitii, Bituricensis Episcopi, (è 17.) *Semiduplex* : an. 644.
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Mart. *Duplex-minus* : c. an. 288.
x	g	xij	21	Agnetis, Virg. et Mart. *Semiduplex* : an. 303 *vel* 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Diaconi et Mart. *Duplex-minus* : an. 303 *vel* 304. (in Cathedrali, *Duplex-maj.*)
viij	b	x	23	Urbani, Lingon. Episc. *Semiduplex* : IV. s.
vij	c	ix	24	
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, Apostoli, *Duplex-majus* : an. *quibusdam* 30 *vel* 31, *aliis* 34 *vel* 35.
v	e	vij	26	
iv	f	vj	27	
iij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. Episcopi, (è 28 Dec.) *Duplex-minus* : an. 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex* : c. an. 680. cum *commem.* S. Radegundis, Virg. eod. an.
*	c	Prid.	31	

FEBRUARIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxix	d	Cal.	1	IGNATII, Antiochiæ Episc. et Mart. (è 20 Dec.) *Semidupl.* : an. 107.
xxviij	e	iv	2	PRÆSENTATIO DOMINI, et PURIFICATIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS, *Solemne-majus.*
xxvij	f	iij	3	Blasii, Sebast. Episc. et Mart. *Simplex* : c. an. 316.
25. xxvj	g	Prid.	4	
				Prima dies Cinerum.
xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Cataneńsis Virginis et Mart. *Semiduplex* : c. an. 251.
xxiij	b	viij	6	
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	
xx	e	v	9	
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Cassinensis Virginis, *Simplex* : c. an. 543.
xviij	g	iij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
				Ultima Septuagesima.
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
		*		* *Dies intercalaris addendus in anno bissextili.*
v	f	vj	24	Matthiæ, Apost. *Dupl.-maj.* : I. s. *In anno bissextili.* (24–25)
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	

MARTIUS.

In anno bissextili Fabruarius est dierum 29, et Festum sancti Matthiæ celebratur 25 Februarii, et bis dicitur *sexto Calendas*, id est, 24 et 25. Littera verò Dominicalis quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem; ut, si in Januario Littera Dominicalis fuit A, mutatur in præcedentem, quæ est g; et sic de aliis.

Feriâ vj. post Cineres fit Officium de Quinque Plagis Christi, *Duplex-minus*.

MARTIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
*	d	Cal.	1	ALBINI, Andegavensis Episcopi, *commem.* an. 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ et Felicitatis, Mart. *commem.* c. an. 204.
xxiij	d	viij	8	*Primum Novilunium Paschale.*
xxij	e	vij	9	
xxj	f	vj	10	*Ultima dies Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	Alexandri, Hierosolymitani Episc. et Mart. *commem.* an. 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	

MARTIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
ix	d	xj	22	*Primum Pascha.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO DOMINICA, *Solemne-majus.*
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	[De Octava Annuntiationis, *Semid.* quando Pascha occurrit die 22 Martii.]

Feriâ sextâ post Dominicam Passionis fit Officium de Compassione B. Mariæ, *Duplex-minus.*

APRILIS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxix	g	Cal.	1	[OCTAVA Annuntiationis quando Pascha occurrit die 22 vel 23 Martii, *Duplex-majus.*]
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, Institutoris Ordinis Minimorum, *Semiduplex:* an. 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis Episcopi et Ecclesiæ Doctoris, *Duplex-minus :* an. 397.
xxv. xxiv	d	Non.	5	*Ultimum Novilunium Paschale.*
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	

APRILIS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	Joseph, Sponsi B. M. V. (è 19 Mart.) *Duplex-majus* : 1. 4.
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Mart. *Semiduplex* : c. an. 303.
v	b	viij	24	
iv	c	vij	25	Marci, Evangelistæ, *Duplex-majus* : c. an. 68. *Ultimum Pascha.*
iij	d	vj	26	Cleti, seu Anacleti, Papæ et Mart. *Semiduplex* : c. an. 91.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrnensis Episc. et Mart. (è 26 Mart.) *Duplex-minus* : an. 169.
j	f	iv	28	
*	g	iij	29	
xxix	A	Prid.	30	

MAIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxviij	b	Cal.	1	PHILIPPI * et Jacobi ** (Alphæi) Apostolorum, *Duplex-majus.* * *post* 81. ** 62.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alexandriæ, Episc. et Eccl. Doct. *Semidupl.* : an. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis, *Duplex-majus* : an. 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, Viduæ, *commem.* an. 387.
xxiv	f	iij	5	
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apost. et Evang. ante Portam Latin., *Semidupl.* : an. 95.

MAIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS		
xxij	A	Non.	7	
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinopol. Episc. et Eccles. Doct. *Semiduplex* : an. 391.
xix	d	vj	10	
				Prima Pentecoste.
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennensis Episc. *Commem.* post an. 475.
xvij	f	iv	12	
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Victoris et Coronæ, Mart. *Semiduplex* : II. s.
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Aprunculi, Lingon. Episc. *Semiduplex* : IV. s.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	
ix	g	xiij	20	Baudelii, Mart. *Semiduplex* : III. vel IV. s.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	Desiderii, Lingonensis Episc. et Mart. *Semiduplex* : III. s.
v	d	ix	24	
iv	e	viij	25	
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	

¶ Dominicâ primâ post Pentecosten, fit Officium de SS. TRINITATE, *Solemne-minus*.

JUNIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdun. Episc. et Soc. Mart. *Semiduplex :* an. 177. cum *commem.* SS. Marcellini Presb., et Petri Exorcis., Mart. an. 304.
xxv. xxiv	g	iij	3	Clotildis, Reginæ Francorum, *Semiduplex :* post 537.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Claudii, Vesuntion. Episc. *Duplex-minus :* (in Cath. *Duplex-majus :*) an. 581.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	Medardi, Noviom. Episc. *Duplex-minus :* (in Cath. *Solemne-minus :*) an. 545.
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apostoli, *Duplex-minus :* c. fin. I. s.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	*Ultima Pentecoste.*
xiij	d	xviij	14	
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici et Julittæ, Mart. *Simplex :* an. 305. cum *commem.* S. Antidii, Vesuntion. Episc. et Mart. cir. 477.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervasii et Protasii, Mart. *Semiduplex :* I. vel II. s.
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	
iv	f	ix	23	Vigilia, *cum jejunio.*

JUNIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS-BAPTISTÆ, *Solemne-minus.*
ij	A	vij	25	
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Mart. *Simplex* : c. an. 363.
*	c	v	27	
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugdun. Epis. et Eccl. Doct. ac Soc. Mart. *Dupl.-min.* : c. an. 202. cum *commem.* Vigiliæ SS. Petri et Pauli, Apost. *cum jejun.*
xxviij	e	iij	29	PETRI et PAULI, Apost. *Solemne-minus* : c. an. 66.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli, Apost. *Duplex-minus* : cum *commem.* S. Theobaldi, Presbyteri, Solitarii : an. 1066.

JULIUS.

Dominicâ primâ intra mensem Commemoratio reductionis civitatis Divionensis, et conservatæ Religionis Catholicæ in toto Ducatu Burgundiæ.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxvj	g	Cal.	1	
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis, *Duplex-majus.*
xxiv	b	v	3	(In Cathedrali) Amabilis, Presbyt. (è 1. Nov.) *Semidupl.* : an. 475.
xxiij	c	iv	4	
xxij	d	iij	5	
xxj	e	Prid.	6	
xx	f	Non.	7	
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	
xvj	c	v	11	Benedicti, Casinensis Abb. (è 21 Mart.) *Semiduplex* : an 543.

JULIUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS		
xv	d	iv	12	
xiv	e	iij	13	
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episcopi et Doct., *Semidupl.* : an. 1274.
xij	g	Idib.	15	
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Eccl. Doct. (7 Mart.) *Semiduplex* : an. 1374.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Presbyteri, Institut. Congreg. de Missione, *Semiduplex* : an. 1660.
vij	e	xiij	20	
vj	f	xij	21	Victoris, Mart. *Semid.* : c. an. 290.
v	g	xj	22	Mariæ-Magdalenes, *Duplex-majus* : I. s.
iv	A	x	23	Appollinaris, Ravennensis Episcopi et Mart. *Simplex* : I. *vel* II. s.
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi) Apost. *Duplex-majus* : an. 44. cum *commem.* S. Christophori, Mart. in Lycia : III. s.
j	d	vij	26	(Divione) Vigilia S. Annæ, *cum jejunio votivo Magistratûs Divionensis* : (In Cath. Christophori, Mart. *Semidupl.* : cum *commem.* Vigiliæ S. Annæ.)
*	e	vj	27	(Divione) FESTUM VOTIVUM SANCTÆ ANNÆ, MATRIS B. M. V. *Solemne-minus* : cum *commem.* Voti Civitatis. (Alibi *Duplex-majus : sine Festivatione.*)
xxix	f	v	28	
xxviij	g	iv	29	Lupi, Trecensis Episc. *Semiduplex* : c. an. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, *Semiduplex* : an. 448.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, Presbyteri, Institut. Societ. Jesu : *Semiduplex* : an. 1556.

AUGUSTUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxv. xxiv	c	Cal.	1	PETRI ad Vincula, (è 20 Apr.) *Duplex-minus :* an. 44 *et* 65.
xxiij	d	iv	2	
xxij	e	iij	3	Inventio Corporis S. Stephani, Proto-Mart. *Dupl.-maj. :* an. 415. (In Cathed. *Solemne-majus.*)
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presbyteri, Institut. Ordin. Fratrum Prædic. (è 6.) *Semiduplex :* an. 1221.
xx	g	Non.	5	
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *Dupl.-majus:* an. 28 *vel* 32, cum *commem.* S. Xysti, Papæ et Mart. an. 258.
xviij	b	vij	7	
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Diaconi et Mart. *Duplex-majus :* an. 258.
xiv	f	iij	11	Susceptio sanctæ Crucis et Coronæ spineæ Domini, *Duplex-majus :* an. 1470.
xiij	g	Prid.	12	
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex :* an. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. M. V. *Solemne-majus :* I. s. *cum Octava.*
ix	d	xvij	16	De Oct. *Semiduplex :* cum *commem.* S. Rochi, Laïci, apud Montem-Pessulanum : an. 1327.
viij	e	xvj	17	Mamantis, Cæsareæ in Cappadocia Mart. *Duplex-majus :* an. 274. cum *commem.* Oct.
vij	f	xv	18	De Oct. *Semiduplex.*
vj	g	xiv	19	De Oct. *Semiduplex.*
v	A	xiij	20	Bernardi, Claravall. Abbatis, et

AUGUSTUS.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
iv	b	xij	21	Eccl. Doct. *Duplex-maj.* : an. 1158. cum *commem.* Oct. et S. Philiberti, Abbatis, an. 684. (Divione) B. Joannæ-Franciscæ, Viduæ, Divionensis, *Dupl.-min.*: an. 1641. cum *commem.* Oct. (Alibi de Oct. *Semiduplex.*)
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis, *Duplex-majus* : cum *commem.* S. Simphoriani, Mart. III. s.
ij	d	x	23	
j	e	ix	24	Bartholomæi, Apost. *Duplex-majus* : I. s.
*	f	viij	25	Ludovici IX. Regis Franciæ, *Duplex-majus* : an. 1270.
xxix	g	vij	26	
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis Episcopi et Eccl. Doct. *Dupl.-min.*: an. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hippon. Episc. et Eccl. Doct. *Duplex-minus* : an. 430. cum *commem.* S. Juliani, Brivatensis Mart. c. an. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *Duplex-majus* : an. 28 *vel* 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	

SEPTEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxiij	f	Cal.	1	ÆGIDII, Abbatis in Occitania, *Semiduplex* : an. 547 *vel* 558.
xxij	g	iv	2	Lazari à Christo suscitati, et SS. Mariæ et Marthæ sororum, Christi hospitum, *Duplex-minus*.

SEPTEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxj	A	iij	3	Gregorii magni, Pap. et Eccl. Doct. (è 12 Mart.) *Dupl.-min.* : an. 604.
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. M. V. *Solem.-min.* *Dominica post Nativit. commemorat. liberatæ Civitatis ab obsidione, anno* 1513.
xv	g	v	9	
xiv	A	iv	10	
xiij	b	iij	11	
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio sanctæ Crucis (imperante Constantino, an. 326 *vel* 327, imperante Heraclio, an. 629.) *Duplex-majus* : cum commem. S. Cornelii, Papæ et Mart. an. 252.
ix	f	xvij	15	Valeriani, Mart. *Semidupl.* : an. 179. cum *commem.* S. Apri, Tullensis Episc. an. 507, *aliis* 547.
viij	g	xvj	16	Cypriani, Carthag. Episc. Mart. et Eccl. Doct. *Semidupl.* : an. 258. cum *commem.* S. Frodulphi, Sotarii, VIII. s. et in Miss. Erectionis Episcopatûs Divion. an. 1731.
vij	A	xv	17	
vj	b	xiv	18	Joannis-Chrysostomi, Constantinop. Episc. et Eccl. Doct. (è 14.) *Semiduplex* : an. 407.
v	c	xiij	19	Sequani, Abbatis, *Semiduplex* : an. 580.
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	Matthæi, Apost. et Evang. *Duplex-majus* : I. s.
ij	f	x	22	Mauritii et Soc. Mart. *Semiduplex* : an. 286.
j	g	ix	23	
*	A	viij	24	

SEPTEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani, fratrum, Mart. *Semiduplex* : c. init. IV. s.
25. xxvj	e	iv	28	
xxv. xxiv	f	iij	29	Michaelis, et omnium Angel., *Duplex-majus*. Hoc festum in Apulia sumpsit initium, an. 493 *vel* 536.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyteri et Eccl. Doct. *Duplex-minus* : an. 420.

OCTOBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis Episc. (è 13 Jan.) *Semiduplex* : c. an. 533.
xxj	b	vj	2	Festum Angel. Custod., *Dupl.-min.* : cum *comm.* s. Leodegarii, Augustod. Episc. et Mart. an. 678.
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	Francisci, Assisinatis in Umbria, Instit. Ord. Fratrum Min. *Semiduplex* : an. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Institut. Ordinis Carthusianorum, *Semidupl.* an. 1101. cum *commem.* s. Fidis, Virg. et Mart. c. an. 287.
xvj	g	Non.	7	
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionysii, primi Parisiorum Episc. et Soc. Mart. *Semiduplex* : an. 275 *vel* 286.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	
ix	g	Prid.	14	
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Virg. Instauratricis Ordinis Carmelit. *Semid.* : an. 1582.

OCTOBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evang. *Duplex-maj.* : I. s.
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Ursulæ et Soc. Virg. et Mart. *Semiduplex* : an. 450.
j	A	xj	22	Valerii, Lingon. Archidiaconi et Mart. *Semiduplex* : III. s.
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	
xxvij	e	vij	26	Florentii, Tilicastrensis, Mart. *Semiduplex* : III. s.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis et Judæ, Apost. *Duplex-majus* : I. s.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio*.

NOVEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *Solemne-majus* : institut. c. an. 835.
xx	e	iv	2	COMMEMORATIO OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM, (Festiv. manè) *Dupl.-maj.* : instit. an. 998. (*commem.* Oct. omnium Sanctorum si sit Dominica.)
xix	f	iij	3	De Octava, *Semid.*
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediol. Episc. (è 3) *Semidupl.* : an. 1584. cum *commem.* Octav.
xvij	A	Non.	5	} De Octava, *Semiduplex*.
xvj	b	viij	6	}
xv	c	vij	7	}
xiv	d	vj	8	Oct. omn. SS. et Vener. SS. Reliq. *Dupl.-min.* : instit. an. 1194.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS		NOVEMBER.
				Dominicâ post Octavam omn. Sanctorum, Officium DEDICATIONIS Ecclesiarum, *Solemne-majus*, *cum Octava*.
xiij	e	v	9	
xij	f	iv	10	Leonis magni, Papæ et Eccl. Doct. *Semidupl.*: c. an. 461 *vel* 462.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis Episc. *Duplex-minus* : an. 397.
x	A	Prid.	12	
ix	b	Idib.	13	Brictii, Turon. Episc. *Simplex* : an. 444.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Aniani, Aurelian. Episc. *Semiduplex* : c. an. 453.
iv	g	xiv	18	
iij	A	xiij	19	Elizabeth, Viduæ, *Simplex* : an. 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. M. V. *Dupl.-min.*
*	d	x	22	Cæciliæ, Virg. et Mart. *Semiduplex* : II. *vel* III. s.
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ et Mart. *Semiduplex* : an. 100.
xxviij	f	viij	24	(Divione) BENIGNI, PRESB. BURGUNDIÆ APOST. et MART. (è 1 Nov.) *Solemne-majus* : cum Oct. (Alibi *Dupl.-maj.* : sine Festiv. et sine Oct.) an. 173.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Virg. et Mart. *Semiduplex* : IV. s. cum *commem.* Oct. S. Benigni, et S. Chrysogoni, Mart. (è 24.) an. 284.
25. xxvj	A	vj	26	De Octav. *Semid.* : cum *commem.* S. Lini, Papæ et Mart. an. 78.
xxv. xxiv	b	v	27	De Octava, *Semiduplex*.
				Prima sedes Adventûs.
xxiij	c	iv	28	De Octava, *Semiduplex*.
xxij	d	iij	29	
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, Apost. *Duplex-majus* : I. s. cum *commem.* Oct.

DECEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xx	f	Cal.	1	OCTAVA S. Benigni, *Dupl.-min.*
xix	g	iv	2	
xviij	A	iij	3	*Ultima sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	
xvj	c	Non.	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Myrensis Episc. *Semiduplex:* an. 320.
xiv	e	vij	7	
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO B. M. V. *Solem.-min.*
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	
ix	c	Prid.	12	
viij	d	Idib.	13	Luciæ, Virg. et Mart. *Semiduplex:* an. 304.
vij	e	xix	14	
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	Thomæ, Apost. *Dupl.-maj.*: 1. s.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia, *cum jejunio.*
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI, *Annuale.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, PROTO-MART. CATH. et DIŒC. PATRONI, *Annuale:* an. 33. cum *commem.* Octav. Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	Joannis, Apost. et Evang. *Duplex-majus:* an. 100 *vel* 104. cum *commem.* Octav. Natalis Domini, et S. Stephani.
xxiij	e	v	28	Innocentium, Mart. *Dupl.-min.*: 1. s. cum *commem.* Oct. Natalis Domini, et S. Stephani.

DECEMBER.

CYCL. EPACT.	LITT. DOM.	DIES MENSIS.		
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, *Semiduplex :* cum *commem.* Octav. S. Stephani.
xxj	g	iij	30	Officium Dominicæ intrà Octavam Natalis Domini, *Semiduplex : commem.* Octav. S. Stephani.
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octav. Natalis Domini, *Semiduplex :* cum *commem.* Octav. S. Stephani.

* Hæc Epacta 19. nunquàm est in usu, nisi quandò eodem anno concurrit cum aureo Numero xix.

Oratio dicenda ante inchoationem Officii.

Aperi, Dómine, os meum ad benedicendum nomen sanctum tuum; munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, perversis, et aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina; affectum inflamma; ut dignè, attentè, ac devótè hoc offícium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspectum divínæ majestátis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Dómine, in unióne illíus divínæ intentiónis, qua ipse in terris laudes Deo persolvisti, has Horas tibi persolvo.

Oratio dicenda in fine Officii.

Sacrosanctæ et indivíduæ Trinitáti, crucifixi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ semperque Vírginis Maríæ fœcundæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti sit sempiterna laus, honor, virtus, et glória, ab omni creatúra, nobísque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt æterni Patris Fílium;

℟. Et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum.

RUBRICÆ

RUBRICÆ GENERALES.

RUbricæ in tres Partes dividuntur.

In I. agitur de Officio in genere.

In II. de Horis Officii.

In III. de Horarum partibus.

PARS PRIMA.

De Officio in genere.

OFficium quotidiè fit, aut Annuale, aut Solemne, aut Duplex, quæ omnia novem Lectionum sunt; aut Semiduplex, aut Simplex, quæ sunt trium tantùm. Sub his gradibus comprehenditur Officium, aut de Festo, aut de Dominica, aut de Feria, aut de Vigilia, aut de Octava, aut de beata Maria in Sabbato. Quia verò hi varii gradus possunt eodem die vel occurrere, vel concurrere, dicetur etiam in hac I. Parte de Commemorationibus, Occurrentiâ, Translatione, et Concurrentiâ Officii.

CAPUT I.

De Officio Annuali.

1. OFficium fit Annuale in Pascha, et Pentecoste, in ipso die Dedicationis Ecclesiæ, in Festo principali Patroni primarii, vel titularis si à Patrono differat, et in Festis in quibus apponitur in Calendario hæc vox *Annuale*.

2. De Annuali fit totum Officium à primis Vesperis, usque ad Completorium sequentis diei inclusivè, nisi aliter fieri debeat propter concurrentiam Officii, de qua infrà, ante finem hujus partis.

3. In primis Vesperis (exceptis Sabbatis ante Pascha et Pentecosten) Psalmi Feriales cum Antiphonis Festo propriis dicuntur; post Psalmos, Capitulum, et Responsorium, Hymnus cum Versiculo et Cantico *Magnificat*, post cujus Antiphonam omnia propriâ Oratione complentur, nisi facienda sit quædam Commemoratio, de qua posteà Cap. 12 et 13 hujus partis.

4. Completorium (exceptis etiam Sabbatis ante Pascha et Pentecosten) habet Psalmos Feriales et cetera ut in Psalterio pro Feriis, exceptis duabus Antiphonis, unâ scilicet ad Psalmos, alterâ ad Canticum *Nunc dimittis*, quæ sunt propriæ; et dicuntur etiam per Octavam, quandò fit Officium de ea, et intrà Octavas Festorum Domini, etiamsi non fiat de Octava, nisi occurrat Festum Solemne-majus aut suprà.

5. Officium Noctis, extra Tempus Paschale, habet tres Nocturnos; Tempore verò Paschali, unum duntaxat.

6. Ante Psalmum *Venite*, Invitatorium bis dicitur, et post quemlibet Psalmi versum, integrum repetitur; post *Gloria* verò cum *Sicut erat*, repetitur à medio, quod designatur per asteriscum *; et posteà adhuc integrè dicitur.

7. In Nocturnis, Psalmi de Dominica dicuntur, nisi proprii notentur, ut semper fit in Festis Domini et beatæ Mariæ Virginis. Post Lectiones, ad quodlibet Responsorium dicitur *Gloria Patri*, et ultimum Responsorium cujusque Nocturni resumitur usque ad Versum exclusivè. Quid sit autem resumptio Responsorii, vide Part. III. Cap. 9. n. 8.

8. Ad Laudes Matutinas, Psalmi Dominicales, excepto Cantico *Benedicite*, cujus loco dicitur proprium, si habeatur; quod canticum proprium dicitur quoque per Octavam Festorum Domini, etiam in Festis occurrentibus, nisi propriũ habuerint; intra Octavas verò Festorum non Domini dicitur quoties fit de Octava.

9. Ad Primam, post Psalmos qui sunt de Dominica, (sed absque Symbolo *Quicumque*) et Antiphonam quæ prima est de Laudibus, cetera de Psalterio sumuntur.

10. Ad Tertiam, Sextam et Nonam Psalmi de Dominica, ut ad Primam. In Responsoriis brevibus additur bis *Alleluia*, præterquàm à Septuagesima ad Pascha.

11. Ad secundas Vesperas Psalmi proprii, quandocumque proprii dicti erunt ad Officium Noctis; aliàs de Dominica sumentur.

12. Ad Completorium, Psalmi et Capitulum de Dominica: cetera ut in Vigilia servantur.

Caput II.

De Officio Solemni.

1. Officium solemne, aliud majus, aliud minus.

2. Solemne-majus fit in Ascensione, in Festo Corporis Christi, in Anniversario Dedicationis in propria Ecclesia, in Festo primario sancti Institutoris in proprio Ordine, et si quod in aliqua Congregatione instar ejus habetur, et in Festis in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Solemne-majus*.

3. Officium Solemne-majus fit ut Annuale, excepto quòd in Nocturnis ad Responsoria non dicitur *Gloria Patri*, nisi ad ultimum cujusque Nocturni, in cujus fine non resumitur Responsorium: qui ritus non mutatur, etsi alicubi fiat de Festo Solemni-majori tanquam Annuali, quoad ritum externum.

4. Officium Solemne-minus fit in Dominica sanctissimæ Trinitatis, in præcipuo Festo Patroni secundarii vel titularis, et in Festis in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Solemne-minus*.

5. Officium illud fit ut Solemne-majus, exceptis sequentibus. In toto Officio dicuntur Psalmi Feriales, nisi aliter notetur. Ad Completorium utrumque omnia ut in Psalterio dicuntur, et similiter ad Primam, exceptis Festis Circumcisionis et Trinitatis; quæ, quia simul complent

Octavas Natalis Domini et Pentecostes, harum privilegio fruuntur, et proprium illis Festis ritum retinent; exceptis etiā Festis Nativitatis et Conceptionis B. Mariæ Virginis, in quibus Capitulum dicitur de Dominica ad Primam et ad Completorium.

Caput III.

De Officio Duplici.

1. Officium Duplex, aliud majus, aliud minus.

2. Duplex-majus fit in Feriis ij. et iij. Paschæ et Pentecostes, Dominicâ in Albis, in die Octava Ascensionis, et Corporis Christi; in Festis secundariis Patroni principalis, ac Titularis; in Festo Sancti cujus habentur insignes Reliquiæ cum concursu populi; in die Octava Festi Annualis, et in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Duplex-majus*.

3. Officium Duplex-majus fit ut Solemne-minus, excepto quòd in Responsoriis brevibus *Horarum*, extra Tempus Paschale, non dicitur *Alleluia*, nisi aliter notetur; exceptis etiam primo triduo post Pascha et Pentecosten, in quo Officium fit ut notatur proprio loco, et omnibus Duplicibus-majoribus in diem Dominicam incidentibus, quæ Psalmos in toto Officio, et Capitulum ad Primam et Completoriū habent de Dominica.

4. Duplex-minus fit in Dominica prima Adventûs; in Festo quinque Plagarum; in Compassione beatæ Mariæ; Feriâ iv. Paschæ et Pentecostes; in Festo secundario Patroni cujus Festum primariū est Solemne-majus; in die Octava Anniversarii Dedicationis, et Festi Solemnis-majoris, non Domini aut beatæ Mariæ Virginis, Octavam habentis, et in diebus in quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Duplex-minus*.

5. Officium Duplex-minus fit ut Duplex-majus, nec differt, nisi quoad ritum exteriorem, scilicet pulsationem Campanarum, ornamenta, numerum cereorum, et cantum certarum partium Officii, qui diversus in Graduali et Antiphonario pro Duplicibus-majoribus et Duplicibus-minoribus assignatur; et certa privilegia de quibus infrà, ubi de Occurrentia et Concurrentia Officii dicetur.

Caput IV.

De Officio Semiduplici.

1. Officium fit Semiduplex in ultimo triduo Hebdomadarum Paschæ et Pentecostes, in diebus intra omnes alias Octavas, in Festis Sanctorum de quibus habentur insignes Reliquiæ sine concursu populi, (modò non sint de iis de quibus infrà, Cap. 5. n. 1.) in Festis secundariis Patronorum minùs principalium, et in diebus in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Semiduplex*.

2. Illud Officium non transfertur, sed de eo fit ipso die

quo cadit: vel si eodem die fieri debeat Officium de digniori, tunc de Festo Semiduplici fit solùm Commemoratio, si solemnitas diei patitur fieri Commemorationem; alioquin omninò omittitur, ut fusiùs dicetur Capite *de Occurrentia Officii*.

3. Incipit illud Officium die præcedenti à Capitulo Vesperarum, post quod non dicitur Responsorium.

4. Ad Completorium, Psalmi, Antiphonæ, et Capitulum de Psalterio, nisi fiat de die intrà Octavam Antiphonas proprias habente. Cetera de Psalterio.

5. Ad Officium Noctis, Invitatorium semel integrum dicitur ante Psalmum *Venite*, et semel post primum versum, semelque post *Gloria Patri*; post alios autem versus, à reclamatione tantùm resumitur.

6. Extra Tempus Paschale, Nocturnum quod unicum est, novem Psalmos habet sub tribus Antiphonis, id est, tres Psalmos sub unaquaque Antiphona, Versiculum, tres Lectiones, et tria Responsoria. Psalmi de Feria sumuntur ut in Psalterio: Antiphonæ, Versiculus et Responsoria sumuntur de Proprio; vel, si desit, de Communi Sanctorum, hoc ordine: Feriâ ij, et v. de primo Nocturno; Feriâ iij. et vj. de secundo Nocturno; Feriâ iv. et Sabbato de tertio Nocturno. Lectiones verò ordinantur ut in tertia Parte, Capite *de Lectionibus*, et dicitur *Te Deum*.

7. Tempore Paschali constat Nocturnum tribus Psalmis sub una Antiphona; iique dicuntur secundùm Feriam, ut notatur in Proprio de Tempore.

8. Ad Laudes et Horas omnia dicuntur ut in Officio Duplici, exceptò quòd ad Primam et Completorium dicuntur Preces versus, nisi Semiduplex illud sit intrà aliquam Octavam.

9. Habet secundas Vesperas, nisi ob concurrentiam alterius Festi aliter fieri debeat.

10. Completorium dicitur ut post primas Vesperas.

Caput V.

De Officio Festi Simplicis.

1. Officium tanquam Festi Simplicis fit (quandò ita notatur in Proprio Sanctorum, vel aliàs) in Festo Sancti de quo habentur Reliquiæ minùs insignes, (modò tamen non sint de iis quibus ad libitum nomen imponitur, ut sæpè fit Corporibus Ossibusve, quæ è sacris Romæ aut Coloniæ Cæmeteriis eruuntur; de iis enim nullum unquàm Officium, aut Commemoratio fieri licet;) et in Festis in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Simplex*.

2. De his ut de Semiduplicibus generalis regula est, ea nunquàm transferri, sed semper fieri ipso die quo cadunt; nisi contingat eodem die fieri

de Festo Semiduplici, aut suprà, vel de die intrà Octavam, vel de Dominica anticipata, vel de beata Maria in Sabbato, vel de Vigilia, aut de Feria majore : tunc enim de Simplici fit tantùm Commemoratio; alioquin omninò omittitur.

3. Cetera in Festo Simplici fiunt ut in Semiduplici, exceptis quæ sequuntur.

4. De Simplici Festo fit tantùm à Capitulo Vesperarum præcedentis diei, post quod non dicitur Responsorium, et terminatur ad Nonam inclusivè.

5. Ad Vesperas et ad Laudes dicuntur Suffragia; ad Completorium et Primam, Preces.

6. Ad Officium Noctis, quod aliàs fit ut Semiduplex, Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; unica tantùm de Festo, omni Tempore dicitur.

7. Ad Laudes Matutinas, Psalmi Feriales sub una Antiphona *dicuntur*, quæ vel propria *est*, vel quarta de Laudibus in Proprio, vel in Communi Sanctorum.

Caput VI.

De Dominicis.

1. Dominicæ omnes in quatuor classes dividuntur. Prima classis est earum quæ excludunt quæcumque Festa, etiam Annualia : et sunt octo sequentes; prima Adventûs, prima Quadragesimæ, Passionis, Palmarum, Paschæ, et in Albis, Pentecostes, et Trinitatis.

2. Secunda earum est quæ sola Annualia admittunt, cetera excludunt : et sunt sex sequentes; secunda, tertia et quarta Adventûs; secunda, tertia et quarta Quadragesimæ.

3. Tertia earum quæ Annualia et Solemnia-majora admittunt, cetera excludunt : et sunt tres sequentes; Septuagesimæ, Sexagesimæ et Quinquagesimæ.

4. Dominicæ omnes supradictæ dicuntur *Privilegiatæ*.

5. Quarta classis continet ceteras anni Dominicas, quæ Dominicæ communes et per annum vocantur; et cedunt Festo non solùm Solemni-minori et suprà, sed et Festis quibuscumque Domini et beatæ Mariæ, sicut et Duplicibus quibusdam olim festivatis à populo, Officiis videlicet S. Michaelis, SS. Apostolorum et SS. Innocentium, ac prætereà Inventioni Reliquiarũ S. Stephani, dieique Octavæ, ac similiter iis quæ locorũ propria sunt, id est in Ecclesia aliqua, ob Reliquias, vel specialem inibi cultũ, aut populi concursũ celebria. Si ergò in hisce Dominicis occurrat Festum Duplex, seu majus seu minus, quod sit ex supradictis, fiet de illo Duplici, cum Commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus; et in Officio Nocturno, ultima Lectio legetur de Homilia Dominicæ.

6. Officium Dominicæ excepto Invitatorio, quod dicitur ut in Semiduplicibus, fit ritu Duplici, nisi contingat illud transferri, vel anticipari, ut dicetur infrà; ac proindè habet primas et secundas Vesperas. Responsorium tamen non habet, nisi primæ Vesperæ Dominicæ primæ Adventûs, Dominicarum in Palmis et in Albis. Ad utrumque Completorium et ad Primam non dicuntur Preces; et cetera observantur quæ observari debent in Officio Duplici.

7. Dominica nunquàm dimidiat Vesperas; et ideò, si in Sabbato Officium fiat de Sancto cujus Festum est Duplex, et non est ex suprà reservatis, Vesperæ erunt integræ de Dominica sequenti cum Commemoratione de Festo illo Duplici. Similiter, si Feriâ secundâ fieri debeat de Duplici quod non sit ex supradictis, Vesperæ in ipsa Dominica erunt integræ de Dominica: quod ipsum servatur, etiam quandò Officium Duplex ex supradictis transfertur à Dominica privilegiata in Feriam secundam, ut cùm Festum S. Thomæ cadit in Dominicam quartam Adventûs, et similia de quibus nunquàm dicentur Vesperæ die Dominicâ, in qua non potest fieri de illis Officium; secùs autem si Festum sit Solemne minus, aut suprà.

8. Officium noctis ut in ceteris Duplicibus, extra Tempus Paschale, tres Nocturnos habet; Tempore verò Paschali unum, cum ritu proprio Antiphonarum, qui loco suo notatur. Cetera ut in Duplici servantur.

9. Dominicale Officium nec transfertur, nec omninò omittitur, nisi in quibusdam casibus de quibus dicetur posteà. Sed si in Dominicam inciderit Festum cui secundùm regulas supradictas Officium Dominicæ cedere debeat, fiet Commemoratio Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus, et in Officio Nocturno ultima Lectio legetur de Homilia Dominicæ.

10. Si Vigiliæ Natalis Domini et Epiphaniæ, vel Assumptionis beatæ Mariæ, in Dominicam inciderint, fiet ut in propriis locis notatur.

11. Si Nativitas Domini, Natalis sancti Stephani, sancti Joannis Evangelistæ, aut sanctorum Innocentium in Dominicam inciderint, Officium Dominicæ de quo per quatriduum illud nihil fit, celebratur ut Semiduplex die 30 Decembris.

12. Nihil etiam fit de Dominica ipso die Circumcisionis occurrente: pro Dominica verò inter Circumcisionem et Epiphaniam ponitur Officium, de quo fit secundùm regulas Occurrentiæ, quandò contingit diebus ij. iij. vel iv. Januarii; aliàs fit eo ritu qui notatur die iv.

13. Si Epiphania Domini

die Dominica evenerit, Officium Dominicæ intrà Octavam Epiphaniæ fit Semiduplex in Sabbato sequenti, ut notatur in eodem Sabbato, et in ipsa die Octava nihil fit de Dominica.

14. Intrà Octavas Festorum Domini, scilicet Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, Officium fit de Dominica, ut in propriis locis notatur; et in his Dominicis nulla fit Commemoratio de Octava.

15. Intrà alias verò Octavas (nisi aliter in quibusdam notetur) totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio et Proprio de Tempore, cum Commemoratione Octavæ.

16. Ita assignantur Officia sex Dominicarum inter Epiphaniam et Septuagesimam, et viginti quatuor inter Pentecosten et Adventum; ut si aliqua earum non possit celebrari suo loco, transponatur ab uno tempore ad aliud. Quæ igitur interdùm propter occursum Septuagesimæ celebranda supersunt, ponuntur post vigesimam-quartam post Pentecosten, ut notatur proprio loco. Contingit autem aliquandò, ut unum ex his Officiis, nec etiam ante ultimam post Pentecosten locum habere possit, tuncque Sabbato ante Septuagesimam fit Officium de Psalterio; et in eo, omissis Lectionibus ipsius Sabbati, tres Lectiones de primo Nocturno illius Dominicæ in duas coguntur, et dicuntur duo priora Responsoria de eodem Nocturno, Lectio verò tertia de Homilia in Evangelium ejusdem Dominicæ, cum Responsorio septimo ejusdem Officii, in quo additur *Gloria Patri*, et ad *Benedictus* dicitur Antiphona Dominicæ cum Oratione. Minores autem Horæ de Sabbato dicuntur cum Oratione tantùm de Dominica, quæ tamen non dicitur ad Vesperas hujus diei aut præcedentis. Idem fit de Officio Dominicæ vigesimæ-secundæ post Pentecosten, quandò accidit die xiij. vel xiv. Novembris; tunc enim Sabbato præcedenti ponitur Officium prædictæ Dominicæ eodem ritu celebrandum. Quòd si Sabbatum impediatur Festo ix. Lectionum, ponitur Feriâ vj.; quæ si impediatur, similiter ponitur Feriâ v., et sic usque ad Feriam ij. præcedentem. Si autem tota Hebdomada impedita fuerit, tunc Sabbato, etiamsi foret Festum Annuale, pro nonâ Lectione legitur Homilia Dominicæ, et fit ejus Commemoratio ad Laudes per Antiphonam ad *Benedictus*, Versum et Orationem.

CAPUT VII.

De Officio Feriali.

1. Officium Feriale incipit ubi desinit Officium Festi præcedentis, et terminatur ubi Officium diei sequentis incipit.

2. In Officio Noctis uni-

cum habet Nocturnum, quod extra Tempus Paschale constat Psalmis, aut Psalmorum divisionibus novem, sub tribus Antiphonis, cum uno Versiculo, uti disponuntur in Psalterio; et tribus Lectionibus, cum tribus Responsoriis, ut notatur in Proprio de Tempore; et non dicitur *Te Deum*. Tempore verò Paschali dicuntur tantùm tres Psalmi sub una Antiphona, ut notatur in Proprio de Tempore; et dicitur *Te Deum,* exceptâ Feriâ secundâ in Rogationibus.

3. In singulis Feriis à Præsentatione Domini ad Dominicam Passionis, et à Trinitate ad Adventum, Commemoratio de Cruce præmittitur ceteris Suffragiis. Tempore autem Paschali sola fit Commemoratio de Cruce, ut loco suo notatur.

4. Hæ regulæ per totum annum servandæ in omni Officio Feriali. Sunt verò quædam aliæ, quæ servantur pro diversitate Feriarum.

5. Feriæ aliæ sunt majores, aliæ minores; et inter majores et minores aliæ sunt privilegiatæ, aliæ non privilegiatæ.

6. Feriæ majores privilegiatæ sunt Vigilia Natalis Domini, Feria iv. Cinerum, Feriæ omnes à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè, et à Vigilia Pentecostes inclusivè usque ad Dominicam sanctissimæ Trinitatis. Horum dierum seu Feriarum Officium nulli cedit Officio, nequidem Annuali; et in his diebus Officium ordinatur, ut in proprio loco notatur.

7. Feriæ majores non privilegiatæ, sunt Feriæ Adventûs, et Quadragesimæ, Feriæ Rogationum, Feria vj. post Octavam Ascensionis Domini, Feriæ Quatuor Temporum, et omnes Vigiliæ. Hæ Feriæ non cedunt nisi Officio Semiduplici, aut superiori; et si de iis non fiat Officium propter Festum occurrens, fit Commemoratio in Officio Nocturno, si habeant Evangelium proprium, et etiam in Laudibus et Vesperis, exceptis Feriis Rogationum, Feriis Vigiliarum, et Quatuor Temporum, quarum Commemoratio fit in Officio Nocturno et in Laudibus tantùm. Excipiuntur etiam Feriæ Quadragesimæ, in quibus de Semiduplici, si quod occurrat, fit tantùm Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus. Festa autem superioris ordinis quæcumque non festivantur à populo, transferuntur, exceptis Festis quinque Plagarum, et Compassionis beatæ Mariæ, quæ propriè pertinent ad Officium de Tempore; et ideò quoque in Proprio de Tempore ponuntur; excepto etiam Festo S. Matthiæ, quod simili gaudebit privilegio, quia olim festivatum à populo.

8. In omni Feria majori (nisi aliter notetur) Preces

dicuntur flexis genibus ad omnes Horas, non excepto Nocturno, in quo cùm Laudes immediatè non sequuntur, dicuntur eæ quæ habentur ad Tertiam, cum Oratione congrua; exceptis tamen quæ occurrunt Tempore Paschali, ut sunt dies Litaniarum sive Rogationum, in quibus non dicuntur Preces nisi ad Primam et ad Completorium, et non flectuntur genua. In Feriis verò Quatuor Temporum intra Hebdomadam Pentecostes, quarum Officium ad Festum ipsum pertinet, nullæ omninò Preces, nec ad Primam, nec ad Completorium ipsum dicuntur.

9. In Feriis Quadragesimæ, incipiendo à die Cinerum, Vesperæ dicuntur in Choro ante comestionem.

10. In Vesperis, quandò dicuntur de Feria, diebus Quatuor Temporum, vel Rogationum, non dicitur Oratio de Laudibus, sed Oratio de Dominica. In Feriis verò Quadragesimæ, Oratio propria posita est ad Vesperas cuique diei, quæ dicitur etiam quandò tantùm fit Commemoratio de Feria, quæ Commemoratio nunquàm omittitur. In Feriis autem Adventûs et Temporis Paschalis, Oratio semper sumitur de Dominica, ubi propria non ponitur.

11. Feriæ minores aliæ sunt privilegiatæ, aliæ non privilegiatæ. Feriæ minores privilegiatæ cedunt Officio Semiduplici: et sic excludunt communiter Festa Simplicia. Hæ sunt omnes Feriæ à Septuagesima ad usque Feriam quartam Cinerum exclusivè, et Feriæ omnes Temporis Paschalis, in quibus omnibus fit tamen de beata Maria in Sabbato; sed de Simplicibus non fit nisi Commemoratio.

12. Feriæ minores non privilegiatæ, sunt aliæ omnes Feriæ per annum; et cedunt omni Officio, sive Festi Simplicis et suprà, sive de beata Maria in Sabbato.

13. In hoc differunt Feriæ majores à minoribus, quòd in Feriis minoribus, etiam privilegiatis, non dicuntur Preces ad Laudes et Vesperas, et non flectuntur genua in Precibus consuetis ad Primam et ad Completorium, nec habent unquàm Orationem sibi propriam, sed Orationem de Dominica: et si fieri contingat Officium de digniori, nulla fit Commemoratio de Feria minori, etiam privilegiata; sed ejus Officium omninò omittitur.

14. Non convenit incipere Officium quod persequi non licebit: et ideò cùm de Festo Simplici in Feriam majorem incidente fiat tantùm Commemoratio, si in die præcedenti Feriam majorem fiat de Feria minori, vel de Festo alio Simplici quod terminatur ad Nonam, Vesperæ non erunt à Capitulo de Festo Simplici sequente, ne incœptum

Officium videatur posteà dimitti; sed Vesperæ erunt Feriales de Feria minore, ut in Psalterio, sine Precibus, cum Commemoratione de Festo Simplici; nec ideò Vesperæ erunt quasi primæ Vesperæ de Feria majore : Feria enim quæcumque nunquàm habet primas Vesperas.

Caput VIII.

De Officio Vigiliarum.

1. De Vigilia fit Officium pridiè Ascensionis et Pentecostes, et in diebus in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Vigilia.*

2. Vigiliarum aliæ cum Missa habent propriam expositionem Evangelii in Officio Nocturno : aliæ cum Missa et expositione proprium habent Officium, incipiendo à Nocturno usque ad Nonam.

3. In Vigiliis, quæ cum Missa partem aliquam Officii habent quæ ad ipsam refertur, sic ordinatur Officium. Ad Nocturnum, Invitatorium, Hymnus et Psalmi, cum Antiphonis, et Versiculo de Feria, ut in Psalterio dicuntur; prima et secunda Lectio leguntur de Scriptura occurrente, tribus in duas redactis; tertia de Homilia in Evangelium Vigiliæ. Primum et secundum Responsorium similiter sunt de Feria, tertium est Evangelicum de Vigilia : Preces dicuntur ad omnes Horas flexis genibus : Oratio propria ad Laudes et ad Horas : Suffragia et Commemorationes communes secundùm tempus. Cetera omnia de Psalterio sumuntur.

4. Si quædam ex his Vigiliis occurrat in Dominica, vel in Festo Solemni-majori, et suprà, anticipatur die præcedenti cum jejunio (si sit jejunium.) Si verò occurrat in Semiduplici, vel Duplici, aut Solemni-minore, fit Commemoratio de Vigilia in Nocturno per Homiliam Vigiliæ, quæ pro ultima Lectione legitur, et in Laudibus per Antiphonam ad *Benedictus,* cum Versiculo Feriæ occurrentis ex Psalterio, et Oratione propria Vigiliæ.

5. Vigiliæ secundi et supremi generis sunt quæ à Solemnitate sua nunquàm divelluntur, et habent integrum Officium jam ad crastinam Solemnitatem aliquo modo pertinens; cujusmodi sunt Vigiliæ Natalis Domini, Epiphaniæ, et Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, Ascensionis et Pentecostes. Hæ duæ posteriores fixis Hebdomadæ diebus semper assignantur. Prior scilicet quartæ Feriæ Rogationum; altera Sabbato post Octavam Ascensionis : non item tres priores de quibus fit quâcumque die, etiam Dominicâ, si in ipsas incidant, ut in propriis locis notatur.

6. De Festo quocumque, etiam Annuali, occurrente

in Vigiliis Natalis Domini et Pentecostes, nihil fit. Preces flexis genibus in Vigilia Pentecostes (quia Tempus est Paschale) in nullo Officio dicuntur. In Vigilia autem Natalis Domini et Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, dicuntur ad Nocturnum, si separetur à Laudibus, nisi sit dies Dominica. Ad alias autem Horas non dicuntur, quia ad Laudes Officium est Semiduplex, et ad Horas diurnas Duplex-minus.

7. Vigilia Epiphaniæ, quia fit pariter in die Dominica, omnia Festa quæ Dominicâ die celebrari non possunt, similiter excludit; eaque anticipantur aut transferuntur, si talia sint quæ anticipari possint aut transferri. Quòd si neutrum fieri possit, ut si sit dies Octava, fit tantùm Commemoratio illius in Laudibus Vigiliæ. Quòd si Festum tale sit de quo in Dominica fieri possit Officium, fit de eo, et pro ultima Lectione in Officio Nocturno legitur Evangelium Vigiliæ cum Homilia; nec quocumque prætextu anticipatur Vigilia.

8. Vigilia Ascensionis, etsi excludit tantùm Simplicia, suo die pariter fiet, nec anticipabitur propter aliquod Festum Semiduplex aut suprà, si in ea contingat; sed de ea fiet tantùm Commemoratio in Nocturno et Laudibus; et cetera observabuntur quæ in loco proprio notantur.

CAPUT IX.

De Officio Octavarum.

1. Octavæ aliæ aliis sunt solemniores, et ad tres ordines revocantur.

2. Ad primum pertinent Octavæ trium Festorum Annualium-majorum, scilicet Natalis Domini, Paschæ et Pentecostes. Intrà Hebdomadas Paschæ et Pentecostes primum triduum est Duplex, ultimum Semiduplex. Intrà Octavam quoque Natalis Domini, in primo triduo non fit de ullo Festo (ne quidem Annuali,) præterquàm sanctorum Stephani, et Joannis Evangelistæ, et Innocentium: in ultimo triduo non fit de Festo aliquo, nisi sit Duplex aut supra; ita tamen ut Officium Dominicæ intrà Octavam in aliquo ex his diebus fiat. De quocumque autem Festo, etiam Annuali, intrà Octavam hanc fiat, Vesperæ usque ad Capitulum exclusivè dicuntur de Natali Domini.

3. Officium hebdomadarum Paschæ et Pentecostes cum ritu sibi proprio terminatur ad Nonam in Sabbato sequenti: Officium quoque Natalis Domini, quale fit per Octavam, desinit ad Nonam die 31. Decembris, et Vesperæ sunt propriæ de Officio Circumcisionis; nisi ubi fit de aliquo Festo Annuali aut Solemni-majori die 31. Decembris: tunc enim Psalmi et Antiphonæ sunt de Natali Domini,

ut reliquis diebus Octavæ; Capitulum verò, et reliqua de Festo, cum Commemoratione Circumcisionis tantùm.

4. Ad secundum ordinem pertinent Octavæ reliquorum Festorum Domini, sive Annualia sint, ut sunt in Ecclesiis propriis ipsa dies Dedicationis, et Festa Mysteriorum quorum titulo quædam consecratæ sunt, ut Transfiguratio, Corona Domini, Exaltatio Crucis, et similia; sive Solemnia majora, ut sunt ubique Epiphania, Ascensio, et Festum Corporis Christi. Quælibet dies intrà has Octavas est Semiduplex, admittitque Duplicia-minora occurrentia, et suprà, non autem Duplicia-minora translata, quæ fiunt post Octavam. De Semiduplici autem occurrente fit tantùm Commemoratio in Nocturno per Lectionem, et post utrasque Vesperas et Laudes per Antiphonam, Versiculum, et Orationem, ut in Proprio, vel in Communi: de Simplici verò in Nocturno, et post primas Vesperas et Laudes tantùm. De Dominica occurrente intrà has Octavas, quæ in Breviario locum habent, fit Officium, ut ordinatur suo loco. De Dominicis verò communibus quæ occurrunt intrà Octavam ipsius diei Dedicationis, vel aliorum Mysteriorum in propriis Ecclesiis, sola fit Commemoratio. Earum omnium dies Octava habet Officium Duplex-majus, ideòque admittit tantùm Solemnia-minora, et suprà, et Dominicas privilegiatas. Eòdem ritu peraguntur etiam et Octava Assumptionis beatæ Mariæ, et Octavæ Sanctorum quorum Festa ritu Annuali celebrantur, scilicet Patroni primarii, et Titularis Ecclesiæ; ideoque Dominicâ intrà Octavas hujusmodi occurrente, totum Officium fit de Octava cum Commemoratione Dominicæ non privilegiatæ in utrisque Vesperis et Laudibus, et nona Lectione.

5. Ad tertium ordinem pertinent Octavæ reliquorū Festorum Solemnium-majorum Octavam habentium, scilicet Anniversarii Dedicationis in propria Ecclesia, omniū Sanctorum, ac S. Benigni; et si quod sit aliud Festum Solemne-majus quod consueverit in aliqua Ecclesia cum Octava celebrari; intrà eas Officium fit ritu Semiduplici: de Semiduplicibus intrà eas occurrentibus fit Officium à Capitulo in primis Vesperis, usque ad Capitulum Vesperarū sequentium exclusivè. Reliqua verò sunt de Octava, cum Versiculo et Antiphona ad *Magnificat* secundarum Vesperarū, et Commemoratione Festi. Duplex verò quodcumque etiam translatum, si necesse sit, plenum habet Officium, id est, primas et secundas Vesperas integras cum Commemoratione Octavæ. De Dominica item integrè fit Officium ut solet fieri Dominicâ, etiam cum

Symbolo *Quicumque*, ad Primam. Dies Octava habet Officium Duplex-minus, ideòque admittit Duplicia-majora, et suprà; Duplicia verò minora transferuntur.

6. Si duæ Octavæ simul occurrant, fiet Officium de digniori, cum Commemoratione alterius. Dignitas autem Octavæ attendenda est, non à solemnitate tantùm, sed à dignitate Festi. Et ideò si Octavæ Festorum Domini solemnium, verbi gratiâ, Epiphaniæ, Ascensionis, aut Corporis Christi, et Octava Patroni primarii alicujus loci, cujus Festum est Annuale, simul occurrant, fiet de Octava Domini cum Commemoratione Octavæ Patroni.

7. Intrà hebdomadas Paschæ et Pentecostes, et Octavam Natalis Domini, fit Officium ut in propriis locis notatur.

8. Intrà alias Octavas, ad omne Officium Psalmi Feriales ut in Psalterio dicuntur. Ad Nocturnum quod est unicum, Psalmi novem, extra Tempus Paschale, sub tribus Antiphonis. Antiphonæ, Versiculus, tres Lectiones et tria Responsoria sumuntur ex uno è Nocturnis Festi secundùm Feriam: id est, Feriâ secundâ et quintâ, ex primo Nocturno; Feriâ tertiâ et sextâ, ex secundo Nocturno; Feriâ quartâ et Sabbato, ex tertio Nocturno; nisi aliter notetur. Prima Lectio de Scriptura occurrente (tribus in unam junctis;) secunda et tertia ex Proprio, nisi sit memoria Simplicis aut Semiduplicis, vel alicujus Feriæ majoris, facienda per Lectionem tertiam. Ad Laudes Canticum dicitur ut in die Festo, si sit proprium; Psalmi verò dicuntur sub una Antiphona, quæ vel propria est, vel quarta de Laudibus Festi. In Vesperis similiter Psalmi dicentur sub unica Antiphona quæ prima est è secundis Vesperis, nisi aliter notetur. Cetera ut in die, nisi quòd intrà Octavas tertii ordinis non dicitur *Alleluia* ad ℟. ℟. ℟. brevia. Tempore autem Paschali ad Officium Noctis dicuntur tantùm tres Psalmi, ut notatur in Proprio de Tempore.

9. A Vesperis diei 15. Decembris inclusivè usque ad Natale Domini, et à Nocturno Feriæ quartæ Cinerum usque ad Pascha, nullæ fiunt Octavæ, neque fit aliquid ampliùs de Octavis nondùm absolutis; quod et observatur à Vigilia Pentecostes usque ad Trinitatem.

10. Si dies Octava, quæ ritu Duplici minori solet celebrari quandò per hebdomadam occurrit, incidat in Dominicam privilegiatam, tunc non fit de ea nisi Commemoratio in Vesperis Sabbati ante Dominicam occurrentem, ut in primis Vesperis Festi, nisi sit aliquid proprium: Dominicâ verò in Officio Noctis

(si quidem hæc Octava diversum Evangelium habeat ab Evangelio Festi) per nonam Lectionem de Homilia in hujusmodi Evangelium; et similiter ad Laudes et Vesperas sequentes, more consueto. Si verò incidat in aliquam Dominicam communem et non privilegiatam per annum, fiet Officium de ea cum Commemoratione Sabbati in primis Vesperis, et Dominicæ in tertio Nocturno per ultimam Lectionem, Laudibus et Vesperis. Idem ritus servetur in Octavis etiam quæ ritu Duplici-majori celebrantur, sive in Dominicas communes, sive in privilegiatas incidant.

11. Si Festum Octavam habens occurrerit Feriâ iv. et v. etc. post Sexagesimam, tunc Feriâ tertiâ sequenti, quæ præcedit diem Cinerum, Vesperæ eodem planè modo ac ritu dicuntur quo celebratæ sunt reliquis diebus in quibus factum est de Octava, sumendo Versiculum et Antiphonam ad *Magnificat*, ex secundis Vesperis Festi: similiter et Completorium dicitur cum propriis Antiphonis, si quas habuit per Octavam; et posteà nihil fit ampliùs de Octava.

12. Intrà quascumque Octavas non fiunt Suffragia, neque dicuntur Preces ad Primam et ad Completorium, nisi fiat Officium de Feria majori, cum sola Commemoratione diei intrà Octavam.

13. De diebus intrà Octavas quæ celebrantur in Adventu, cujuscumque sint gradûs, sola fit Commemoratio, et Preces integræ dicuntur flexis genibus ad omnes Horas; et si occurrat Semiduplex, non transfertur, sed fit de eo, cum Commemoratione Adventûs et Octavæ, omissis in Prima et Completorio Precibus. Dies Octava est Duplex-minus, aut majus, secundùm gradum Festi cujus celebratur Octava; sed Officium ejus, ut dictum est, nunquàm fit in Dominica, sed Commemoratio tantùm.

Caput X.

De Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

1. IN omnibus Sabbatis per annum, præterquàm in Adventu, Quadragesimâ, Vigiliis cujuscumque Festi, tam occurrentibus quàm anticipatis, intrà Octavas quascumque, vel nisi fieri debeat de Feria propter Quatuor Tempora, vel propter Officium Dominicæ Sabbato anticipandum (ut in Rubricis de Dominicis dictum est,) vel nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fit Officium Simplex de beata Maria in Sabbato, ut circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici Sabbato occurrente, fit tantùm Commemoratio, sine Lectione.

2. Quandò Feriâ sextâ occurrit Festum Semiduplex aut suprà (nisi sit de ipsa beata

Maria,) fit in Vesperis Commemoratio de ea; et ad Completorium dicitur Hymnus de Psalterio, cum Doxologia de Beata; cetera ut in Psalterio. Aliàs Officium istud incipit Feriâ sextâ à Capitulo Vesperarum; et post Commemorationem de Simplici, si occurrat, fiunt Suffragia consueta de Sanctis. Completorium ut in Psalterio, cum Hymno *Virgo Dei Genitrix*. Si verò Officium Feriæ sextæ sit de ipsa beata Maria, nulla alia fit de ea Commemoratio in Vesperis; et ad Completorium pariter nihil mutatur.

3. Nocturnum quod unicum est tum Tempore Paschali, tum extrà, dicitur ut in Festis Simplicibus et Semiduplicibus, cum *Te Deum*, in utroque Tempore. Reliqua ut in Officio beatæ Mariæ in Sabbato assignantur. Officium terminatur ad Nonam.

4. Quandò non fit Officium de beata Maria in Sabbato propter Festum superioris gradûs occurrens, nulla fit in Officio Commemoratio de beata Maria in Sabbato. Circa Missam servetur Rubrica Missalis.

CAPUT XI.

De Commemorationibus.

1. COmmemorationes fiunt hoc modo: Post orationem diei, dictis *Dominus vobiscum*, vel *Domine exaudi*, et *Benedicamus Domino*, in Vesperis dicitur Antiphona quæ posita est ad *Magnificat*, et in Laudibus quæ posita est ad *Benedictus*. In Officio de quo fit Commemoratio, sive in Proprio extet, sive de Communi sumatur, post Antiphonam dicitur Versiculus inde sumendus unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum, aut Laudum; deinde dicitur Oratio.

2. Si Sanctus de quo fit Commemoratio, sit ejusdem conditionis ac ille de quo fit Officium: putà, si in Festo Martyris proprium Officium non habentis, occurrat Commemoratio facienda de alio Martyre; tunc pridiè in Vesperis pro ejusmodi memoriâ sumitur Antiphona quæ in Communi habetur ad *Benedictus*, cum Versiculo Laudum, et Oratione, quæ ibidem notantur. Ad Laudes verò sumitur Antiphona quæ in Communi assignatur ad *Magnificat* secundarum Vesperarum, cum Versiculo et Oratione Officii, nisi Sanctus ille de quo fit Officium, aut ille de quo fit memoria, propriam habeant Orationem; tunc enim vel utraque, vel altervtra, de Proprio sumitur.

3. Si de Dominica, Vigilia, aut Feria fiat Commemoratio, Antiphona, Versiculus, et Oratio, nisi aliter notetur, sumuntur è Proprio de Tempore. Si Versiculus defecerit, aut etiam Antiphona, sumuntur de Psalterio.

4. Quandò contingit plures fieri Commemorationes, semper Commemoratio Festi de

quo fieret Officium, præcedit Commemorationem ejus de quo facienda tantùm esset memoria.

Caput XII.

De Concurrentia Officii.

1. Concurrere dicuntur duo Officia, quandò alterum antè incipit, quàm alterum terminari extra concursum debeat, quod nisi in Vesperis non accidit. Sic autem concurrunt Officia, vel æqualia gradu et dignitate, vel inæqualia in utroque, vel in alterutro.

2. Gradus in Festis et Officiis attenditur secundùm denominationem Solemnitatis. Sic Festum Annuale habet gradum superiorem respectu Solemnis, et Solemne respectu Annualis inferiorem, et sic de ceteris. Dignitas attenditur ab eo cujus est Officium: sic inter Festa æqualis gradûs, Officium Festorum Domini dignius est Officio Festorum quorumcumque quæ non sunt Domini.

3. Non potest concurrere Festum Simplex cum Festo Simplici, quia Officium Festi Simplicis terminatur ad Nonam; neque Feria potest concurrere cum Feria, quia Feria nunquàm habet primas Vesperas.

4. Si in crastinum Festi Simplicis fiat de Feria, Vesperæ erunt Feriales, non quòd Feria habeat primas Vesperas, sed quia Officium Feriæ ibi incipit, ubi præcedens Officium desinit. Si verò duo Festa Simplicia invicem subsequantur, cùm præcedentis Officium terminetur ad Nonam, et Officium sequentis incipiat tantùm à Capitulo Vesperarum, sumentur Psalmi et Antiphonæ Feriales ut in Psalterio, usque ad Capitulum.

5. Semiduplici autem cum sequente Semiduplici, aut die intrà Octavam tertiì ordinis concurrente, Vesperæ sunt de præcedente usque ad Capitulum exclusivè: à Capitulo autem sunt de sequente, cum Commemoratione præcedentis.

6. Idem est de Duplici-minore cum sequente Duplici-minore: et sic de aliis, quæ sunt æqualis inter se gradûs.

7. Excipiuntur ab hoc ordinario Festa Apostolorum, quæ ratione dignitatis, in æquali gradu super aliorum Sanctorum Festa, etiam Evangelistarum; Festa sancti Joannis Baptistæ, quæ super Apostolorum, adeòque aliorum; Festa Angelorum, quæ super sancti Joannis Baptistæ et Apostolorum; cum aliis Festis beatæ Mariæ, quæ super omnium præcedentium; et Festa Domini, quæ super quæcumque; Vesperas habent integras. Festa Crucis, Coronæ spineæ, et similia, itemque Dedicatio Ecclesiæ, Annuntiatio, Præsentatio Domini, et Visitatio beatæ Mariæ inter Festa Domini numerantur.

8. Quandò dies Octava Paschæ cum Inventione Crucis concurrit, et dies Octava Corporis Christi cum Visitatione B. Mariæ, Vesperæ dicuntur integræ de utraque Octava cum Commemoratione de sequenti, quamvis sint hæc Festa ejusdem gradûs et dignitatis; quia Octavæ illæ ritu quasi Solemni celebrantur.

9. De Annuali verò concurrente cum Epiphania, Præsentatione, Annuntiatione, Ascensione Domini, aut Festo Corporis Christi, vel Assumptione beatæ Mariæ Virginis, fit sola Commemoratio, sive in primis, sive in secundis Vesperis.

10. Semiduplici autem concurrente cum sequente Simplici, aut Duplici cum sequente Semiduplici vel Simplici, aut Duplici-majore cum sequente Duplici-minore et infrà; Vesperæ sunt de præcedente, cum Commemoratione sequentis. Contrà, Semiduplici concurrente cum sequente Duplici, aut *Duplici*-minore cum sequente Duplici-majore, Vesperæ sunt de sequente, cum Commemoratione præcedentis; et sic de aliis quæ sunt inæqualis inter se gradûs.

11. Quid faciendum sit in Vesperis, quandò Dominica quævis concurrit cum Festo Duplici seu festivato, seu non festivato, de quo fiat Officium, vel Sabbato, vel Feriâ secundâ, dictum est suprà, Caput. VI. num. 7.

CAPUT XIII.

De Occurrentia Officii.

1. OCcurrentia attenditur inter Officia quæ simul eodem die occurrunt: sæpè fit enim ut uno eodemque die occurrant duo Festa, vel Festum et aliqua Dominica, aut Feria vel Octava, quorum unum excludit aliud: ideòque necesse est illud quod excluditur, in alium diem transferri, vel saltem anticipari, siquidem sit translationis aut anticipationis capax, vel de eo solam Commemorationem fieri, vel nihil omninò, quod etiam quandoquè contingit.

2. Festum itaque Simplex quod nunquàm transfertur, occurrens in Annuali, aut Solemni-majore, prætermittitur.

3. De Simplici occurrente in Solemni-minore fit Commemoratio ad Laudes; in aliis verò gradûs inferioris, ad primas Vesperas. Et si Festum Simplex habeat Lectionem propriam, hæc legitur pro ultimâ Officii Nocturni, nisi sit legenda Homilia in Evangelium Dominicæ, vel Octavæ, vel Feriæ majoris eo die occurrentis.

4. Licèt autem diebus intrà Octavas, in Officio Nocturno, omissâ Lectione ultimâ diei de quo fit Officium, ponatur Lectio Festi Simplicis occurrentis, non tamen ea dicetur, si legenda sit Homilia in Evangelium Feriæ majoris, et similiter omittetur in

Officio Nocturno Festi Semiduplicis de Sancto, ubi pariter legenda erit hujusmodi Homilia, si quæ occurrat, duabus tunc Festi Semiduplicis Lectionibus (si duas habeat proprias,) in unam junctis.

5. Nunquàm pariter transfertur Festum Semiduplex, sed prætermittitur in Annuali, aut in Solemnibus-majoribus Domini, et beatæ Mariæ, quæ gaudent privilegio Annualiū, Epiphaniâ videlicet, Præsentatione, Annuntiatione, Ascensione, Festo Corporis Christi, et Assumptione Beatæ Mariæ Virginis: de Semiduplici autem occurrente in aliis Solemnibus-majoribus fit Commemoratio, sed in Laudibus tantùm.

6. Festi Semiduplicis occurrentis in Solemni-minore, Duplici quocumque, Dominicâ, et in die intrà Octavam secundi ordinis, fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus: et duæ ejus Lectiones (si duas habeat) in unam junctæ ponuntur pro ultima Officii Nocturni, nisi legenda sit Homilia in Evangelium, ut dictum est, n. 3. Quandò autem occurrit in die intrà Octavam tertii ordinis, fit de eo Officium et Commemoratio Octavæ, servato ritu qui servari solet in Festorum Semiduplicium concurrentia.

7. Festum Duplex occurrens in Festo superioris gradûs, vel in Dominica, transfertur in proximum diem Festo Semiduplici et suprà non impeditum. De quibusdam tamen Duplicibus fit Officium, quandò occurrunt in Dominicis quæ vocantur Communes et per annum: de quibus vide quæ dicta sunt Cap. 6. hujus Partis, n. 5.

8. Festum Duplex-majus occurrens in die Octava secundi ordinis, transfertur, et fit de Octava. De Duplici verò majore occurrente in die Octava tertii ordinis fit Officium, et Commemoratio duntaxat Octavæ, utpotè gradùs inferioris.

9. Festum Duplex-minus occurrens in die Octava tertii ordinis transfertur, et fit Officium de Octava.

10. In Vigiliis Annualium extrà majores Natalis Domini, Paschæ vel Pentecostes Vigilias, fit Officium de Duplici-majore et suprà, si occurrat, cum ultima Lectione de Homilia in Evangelium Vigiliæ, et Commemoratione in Laudibus per Antiphonam propriam. Duplex-minus in iisdem Vigiliis occurrens (quia non potest aliter commodè fieri) anticipabitur.

11. De Dominica quacumque vel de die Octava secundi ordinis, vel de Feria majore occurrentibus in Festo superioris gradûs, etiam Annuali, fit semper Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus. Hæ Commemorationes dicuntur privilegiatæ.

12. Similiter anticipanda erunt Officia diei Octavæ Epiphaniæ, et diei Octavæ

Ascensionis, quæ diversa sunt à Festorum ipsorum Officio, et propriis dicata mysteriis, ubicumque Festum Patroni primarii vel Titularis, vel Dedicationis Ecclesiæ, ipsis diebus occurrens solet et debet ritu Annuali vel Solemni-majori à Clero celebrari, vel à populo ipsarum Ecclesiarum feriari. Quod fiet etiam in simili casu de Officio sanctarum Reliquiarum in die Octava omnium Sanctorum; non verò propter Festa privatæ devotionis aut fundationis quarumdam Sodalitatum, quocumque ritu aliàs celebrari consueverint, quæ in alium diem transferri possunt, et nec debent publico et regulari totius Diœceseos Officio anteferri.

13. Quotiescumque fit in Laudibus memoria Dominicæ, seu diei Octavæ cujuscumque habentis Evangelium diversum ab Evangelio Festi, vel Feriæ majoris, aut Vigiliæ; toties pro ultima Lectione Officii Nocturni legitur Homilia in Evangelium Dominicæ, vel diei Octavæ, vel Feriæ, vel Vigiliæ. Si autem eodem die fiat Commemoratio diei Octavæ habentis Evangelium proprium, et etiam Dominicæ, vel Feriæ, vel Vigiliæ; tunc legitur utraque Homilia pro penultima et ultima Lectione Officii Nocturni, ita ut pro penultima Lectione legatur Homilia Officii gradûs superioris.

14. In primis Vesperis Annualium, præter Commemorationes privilegiatas (si quæ occurrant) non fit alia, nisi de Duplici-majore concurrente, et suprà. Quid autem sit faciendum, quandò concurrunt Festa Annualia Sanctorum cum Solemnibus-majoribus Domini, vide Cap. XII. *de Concurrentia Officii*, n. 9.

15. In Laudibus Annualium fit Commemoratio de die Octava Duplici-minore, et de die intra Octavam secundi ordinis, si occurrant; in secundis verò Vesperis, de concurrente Festo Duplici et suprà, vel de die intrà Octavam secundi ordinis, aut etiam de Festo Semiduplici, si postridiè de eo fiat Officium, ut contingere potest in Adventu.

16. In primis Vesperis Solemnium-majorum fit Commemoratio de Duplici-minore, seu concurrente, seu postridiè occurrente, et de die Octava Duplici pariter minore concurrente, et de die Octava duplici pariter minore, seu concurrente, seu postridiè occurrente, ac de die intrà Octavam secundi ordinis; in Laudibus autem, tam de die Octava, quàm de diebus intrà Octavas quascumque, aut alio Semiduplici, si occurrat, nisi incidat in sol. maj. de quibus, n. 5. In secundis denique Vesperis fit Commem. Festi gradûs cujuslibet inferioris, non excepto Simplici, modò postridiè de eo fiat Officium: itemque die-

rum intrà Octavas quascumque, aut Semiduplicis alterius, licèt horum die sequenti fiat tantùm Memoria, propter Dominicam quæ occurrat, aut Festum Duplex.

17. In primis Vesperis Solemnium minorum fit Commemoratio Semiduplicis cujuscumque, et suprà: in Laudibus etiam Simplicis, et similiter in secundis Vèsperis, licèt de Simplici fiat postridiè tantùm Memoria.

18. In Duplicibus-majoribus et infrà, ac in Dominicis, fit Commemoratio cujuscumque Officii gradûs inferioris vel minùs digni, quod eâ die nec celebrari, nec transferri, nec anticipari debet.

19. A Feria iv. Cinerum inclusivè ad Feriam iv. maj. Hebdomadæ, de Simplicibus et Sèmiduplicibus fit tantùm Commemoratio secundùm Rubricam generalem: eorum tamen Lectiones (quamvis proprias habeant) leguntur solummodò in Dominicis pro ultima Officii Nocturni.

20. Duplicia à populo non feriata, quæ occurrunt in Quadragesima, transferuntur in aliud tempus, exceptis Officiis quinque Plagarum et Compassionis et S. Matthiæ. Quòd si Officium quinque Plagarum incidat in Festum S. Matthiæ, quod est superioris gradûs, fit tantùm illius Officii Commemoratio ad utrasque Vesperas et Laudes, cum Lectione Homiliæ in ejus Evangelium pro octava Lectione. Si verò Officium Compassionis occurrat die 24 Martii, terminatur ad Nonam; si die 25, nulla fit de eo Memoria illo anno.

21. Quodcumque Festum, etiam Annuale, occurrens in Dominica prima Adventûs, Feriâ quartâ Cinerum, Dominicâ primâ Quadragesimæ, Dominicâ Passionis, à Dominica Palmarum inclusivè, ad Dominicam in Albis inclusivè, et à Vigilia Pentecostes inclusivè ad Festum Trinitatis inclusivè, transfertur; idque in proximum diem Solemni-majori vel suprà non impeditum, si translatum sit Annuale aut Solemne-majus; secùs verò, in primum diem Festo Semiduplici et suprà non impeditum. A Vesperis Feriæ quartæ post Dominicam Palmarum inclusivè ad Dominicam in Albis exclusivè, tam Simplicium quàm Semiduplicium in his diebus occurrentium omittitur Commemoratio. Item à Primis Vesperis Pentecostes ad Feriam quartam sequentem, nulla fit Commemoratio. Triduo autem post hanc Feriam de Simplici et Semiduplici fit Memoria, excepto quòd in primis Vesperis Festi SS. Trinitatis nihil fiat de Semiduplici occurrente in Sabbato.

22. Si contingat transferri Festum Vigiliam habens, tunc fit die proximè sequenti, etiamsi occurrat illo die Fes-

tum Semiduplex et suprà, nisi sit Solemne.

23. Festum Annuntiationis occurrens in Dominica, transfertur (etiam in propria Ecclesia) in Feriam secundam, etiamsi eo die occurrat alicubi Festum Annuale, de quo fiet primâ die non impeditâ, secundùm superiorem Rubricam. Si verò transferatur post Pascha, de eo fiet Feriâ secundâ post Dominicam in Albis, quocumque Festo, etiam Annuali, in ea occurrente, de quo fiet primâ die non impeditâ, secundùm generalem Rubricam.

24. Si Festum S. Marci occurrat in Dominica, Processio Litaniarum fit Feriâ secundâ sequente; si verò idem Festum occurrerit in Hebdomada Paschæ, Processio Litaniarum fit Feriâ secunda post Dominicam in Albis, quocumque Festo in ea occurrente: Officium verò S. Marci fit primâ die non impeditâ Festo Semiduplici, et suprà, post Dominicam in Albis, secundùm generalem Rubricam.

25. Si secunda dies Novembris occurrerit in Dominica, Sabbato præcedente, in secundis Vesperis Omnium Sanctorum, fit Commemoratio Sabbati ante Dominicam occurrentem, cum Oratione ejusdem Dominicæ. In Dominica autem fit Officium de ea, cum Commemoratione Omnium Sanctorum, et post Vesperas de Dominica, in quibus fit tantùm Commemoratio de Octava, dicto ultimo *Benedicamus*, dicuntur Vesperæ Defunctorum: Feriâ verò secundâ celebratur Commemoratio Defunctorum.

26. Si plura Festa transferantur, priùs de digniori, et inter plura Duplicia priùs de majori; alioquin, si sint ejusdem gradûs, de iis fiet eo ordine quo occurrunt in Calendario, exceptis Festis Apostolorum et suprà, quæ aliis æqualis gradûs, etiam Festis Evangelistarum, præferuntur.

27. Si Festum Simplex vel Semiduplex occurrat in die in quo fieri tantùm possit de eo Commemoratio, fit etiam tantùm Commemoratio de eo in Vesperis præcedentis diei, etiamsi dicantur de Feria: si autem in die in quo nihil possit fieri de eo, nihil etiam fiet in Vesperis præcedentibus.

28. Cùm Festum habens Octavam transfertur, non transfertur ejus Octava, sed semper suo die terminatur; ita ut, verbi gratiâ, si aliquo anno Festum celebraretur eo die, qui si non transferretur, esset ejus dies sexta, postridiè fieret de die septima; sequenti verò die, de die Octavâ: si verò celebraretur post diem in qua incidit Octava, eo anno nullam haberet Octavam.

29. De diebus intrà Octavas quæ celebrantur in Adventu, dictum est suprà, Cap. *de Octavis*, in fine.

PARS SECUNDA.
De Horis Officii.

OFficium est Nocturnum, vel Diurnum.

1. Officium Nocturnum, quod etiam Vigiliarum nomine nuncupatur, institutum est ut celebretur noctu ad exemplum Davidis, qui mediâ nocte surgebat ad confitendum nomini Domini: nunc quia in plerisque locis ex consensu Ecclesiæ manè persolvitur, dicitur vulgato nomine *Matutinum*.

2. Officium Diurnum (sic nuncupatum, quòd per diem celebrari soleat, ad exemplum ejusdem Davidis qui septies in die laudem dicebat Domino,) in septem Horas dividitur, quæ sunt: Laudes, sic dictæ à Psalmis Laudum qui hâc horâ Deo cantantur, olim Matutinæ, quòd manè persolverentur, appellatæ: Prima, quæ orto sole ante Officium Capituli: Tertia, quæ inter ortum solis et meridiem: Sexta, quæ meridie ante prandium: Nona, quæ inter meridiem et occasum solis: Vesperæ, quæ occidente sole, sive advesperascente die, ante Cœnam: Completorium denique, quod completo die ante cubitum Deo persolvitur; sicque omne Officium consummatur.

3. De his octo Horis sigillatim agendum.

Caput. I.
De Officio Nocturno.

1. AD Officium Noctis hæc per ordinem regulariter dicuntur, nisi aliter quibusdam diebus notetur: *Pater, Ave, Credo,* secretò; deinde altâ voce Celebrans dicit: *Domine, labia*, etc. pollice signando sibi os signo crucis. Tum manu extensâ signando se à fronte ad pectus, et à sinistro humero ad dextrum, (quod servatur initio omnium Horarum) dicit, *Deus, in adjutorium*, etc. Dicto *Alleluia,* vel *Laus tibi, Domine*, etc. dicitur Invitatorium conveniens, cum Psalmo *Venite*, modo infrà præscripto in Capite I. tertiæ Partis. Posteà dicitur Hymnus.

2. Hymnum sequuntur Psalmi et Lectiones, sed diversâ ratione, pro diversitate Officii. Nam si sit Duplex minus, et suprà, (extra Tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi cum totidem Antiphonis, tribus Versiculis, novem Lectionibus ac Responsoriis, per tres Nocturnos distinctis hoc modo:

3. In I. Nocturno dicuntur tres Psalmi, cum tribus Antiphonis, scilicet post singulos Psalmos Antiphona una; Antiphonam tertiam sequitur Versiculus, post quem dicitur secretò, *Pater noster*, usque ad *Et ne nos*, etc. quod clarâ voce pronuntiatur, (quod et in aliis Horis observatur in Choro, quandò in ipsis dicitur Oratio Dominica); sequitur Absolutio, deinde tres Lectiones: quamlibet præcedit Benedictio; et post singulas conclusas, ut

infrà dicetur, Part. III. Cap. VIII. n. 13. dicitur Responsorium. (Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.) Lectiones desumuntur ex sacra Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt, (nisi aliæ propriæ de Scriptura assignentur, quod fit in majoribus tantùm Solemnitatibus.) Responsoria verò dicuntur ut in Proprio de Tempore, si Officium fiat de Tempore; si verò de Sancto, ut in Proprio vel in Communi Sanctorum, etiamsi Lectiones fuerint de Tempore. In fine Responsorii tertii cujusque Nocturni dicitur *Gloria Patri,* cum reclamatione Responsorii, nisi aliter in propriis locis notetur.

4. In II. Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, cum totidem Antiphonis, Versiculus alius, *Pater noster,* Absolutio, et Benedictiones de Dominica in Officio de Tempore, et in Festis Domini; de Sanctis verò in omni Officio de Sanctis: Lectiones de aliquo Sermone aut Tractatu alicujus Sancti, aut de Vita illius Sancti de quo fit Officium; et post quamlibet Lectionem, unum Responsorium cum *Gloria Patri,* ut suprà, n. 3.

5. In III. Nocturno alii tres Psalmi, cum Antiphonis, Versiculo, *Pater noster,* etc. ut suprà, leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium de Tempore, vel de Festo secundùm qualitatem Officii, ultimâ interdum exceptâ, ut videbitur infrà; et primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Evangelii de quo est Homilia. Post singulas Lectiones unum dicitur Responsorium, in cujus ultimi additur *Gloria Patri,* ut suprà, et post ultimum dicitur *Te Deum,* nisi aliter notetur: post *Te Deum,* vel quandò non dicitur, post ultimum Responsorium, dicitur Versus Sacerdotalis, (si sit dicendus:) quo dicto, incboantur Laudes, ut infrà; vel terminatur Officium Nocturnum, ut dicatur infrà, n. 9.

6. Excipiuntur ab hoc ordinario Officia tridui ante Pascha, et Defunctorum, in quibus in tertio Nocturno non legitur de Evangelio, nec de Homilia, sed de Apostolo.

7. In Festis Semiduplicibus et Simplicibus, post Invitatorium et Hymnum (extra tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi sub tribus Antiphonis, cum Versiculo ex Proprio, vel ex Nocturno de Communi secundùm Feriam; tres videlicet Psalmi sub una Antiphona, posteà *Pater noster,* deinde Absolutio, et tres Lectiones sub tribus Benedictionibus, Scilicet in Festis Semiduplicibus Lectio j. erit de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis; tum ij. et iij. de Festo. In Simplicibus verò j. et ij. Lectio de Scriptura occurren-

te; prima videlicet sola, secunda ex duabus aliis in unam junctis, tertia de Festo. Post unamquamque Lectionem dicitur unum Responsorium ex Proprio, vel ex eodem Nocturno de Communi, secundùm Feriam. Posteà in Semiduplicibus et Simplicibus dicitur *Te Deum,* deinde Versus Sacerdotalis.

8. In Officio Feriæ (extra Tempus Paschale) Invitatorium et Hymnus, si non sint in Proprio de Tempore, de Psalterio sumentur; deinde novem Psalmi sub tribus Antiphonis, cum Versiculo, ut in Psalterio. Post Versiculum, *Pater noster,* Absolutio, et tres Lectiones, quæ erunt de Scriptura occurrente, in Proprio de Tempore, nisi pro ultima Lectione legatur Evangelium cum sua Homilia, vel Commemoratio facienda sit de Sancto per Lectionem de Vita illius; tunc enim tres Lectiones de Scriptura in duas rediguntur. Post singulas Lectiones dicitur Responsorium, ut notatur in proprio de Tempore, deinde Versus Sacerdotalis.

9. Versum Sacerdotalem communiter sequuntur Laudes, ut infrà. Si verò non dicantur continuò, dicitur cum integra conclusione Oratio, et ante et post dicitur *Dominus vobiscum,* deinde in fine, *Benedicamus Domino.* In Feriis majoribus (extra Tempus Paschale) ante Orationem, et *Dominus vobiscum,* dicuntur flexis genibus Preces positæ ad Tertiam.

10. Tempore Paschali, id est, à Dominica Resurrectionis ad Sabbatum post Pentecosten inclusivè, tam in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, unicum Nocturnum dicitur, constans tribus Psalmis, totidem Lectionibus, et Responsoriis; Psalmi variantur, ut notatur in Proprio de Tempore; et in Solemnibus-minoribus, et infrà, dicuntur ut in Officio de Feria, sub una Antiphona.

11. In Annualibus autem et Solemnibus-majoribus, Psalmi dicuntur sub tribus Antiphonis, ipso die Festo, non verò diebus intrà Octavam, in quibus ex tribus Antiphonis diei unaquæque dicitur singulis diebus secundùm Feriam.

Caput II.

De Laudibus.

1. Ad Laudes (dictis *Pater,* et *Ave,* si separentur ab Officio præcedenti; si verò non separentur, post Versum Sacerdotalem) Hebdomadarius absolutè dicit *Deus, in adjutorium,* ut suprà, et dicuntur Psalmi et Canticum cum Antiphonis Officio convenientibus, ut habentur in Psalterio pro unoquoque hebdomadæ die, vel ut notatur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis.

2. In Semiduplicibus et suprà,

prà, dicuntur quinque Antiphonæ; quæ, si non adsint propriæ, sumuntur de Communi. At in Festis Simplicibus, Psalmi dicuntur sub quarta Antiphona de Laudibus illius Communis de quo fit Officium: intrà Octavas, sub quarta Antiphona de Laudibus Festi, nisi propria assignetur.

3. Post Psalmos (nisi aliter notetur) dicitur Capitulum, Hymnus, Versiculus, Canticum *Benedictus*, cum Antiphona et Oratione; omnia pro qualitate Officii.

4. Preces, quandò dicendæ sunt, dicuntur post Antiphonam ad *Benedictus*. Ante Orationem dicitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, et *Oremus*. Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum*, deinde dicitur *Benedicamus*, et secretò Versiculus *Fidelium animæ*, et *Pater noster*.

5. Si Commemorationes sunt faciendæ, fiunt post *Benedicamus*, et post ultimam Orationem dicitur iterùm *Benedicamus*, cetera ut suprà.

6. Tempore Paschali in Officio de Feria, ut in Simplicibus, Psalmi dicuntur sub una Antiphona; in Semiduplicibus verò et suprà, nihil mutatur: cetera ut in alio Tempore.

Caput III.

De Prima.

1. Ad Primam, dictis *Pater*, et *Ave*, secretò (si separetur ab Officio præcedenti,) dicitur *Deus, in adjutorium*, et Hymnus *Jam lucis*. Post Hymnum imponitur Antiphona conveniens: quod fit etiam ad ceteras Horas ante intonationem Psalmorum, ut habetur infrà, Parte III. Cap. V. *de Antiphonis*. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad Horas diei, ex Laudibus per ordinem, quartâ prætermissâ. In Feriali verò Officio sumuntur Antiphonæ quæ notantur in Psalterio, vel in Proprio de Tempore, pro unaquaque Hora. Psalmi tres in Festis Annualibus, ac Solemnibus-majoribus, iidem sunt qui pro die Dominica in Psalterio notantur, omisso tamen Symbolo *Quicumque*. In omni alio Officio, tam de Tempore, quàm de Sanctis, aut de Feria, Psalmi Feriales sumuntur ut in Psalterio, nisi aliter notetur.

2. Post Psalmos, dictâ ad longum Antiphonâ, dicitur, diebus Dominicis ac Festis Solemnibus, in quibus ad Nocturnum Psalmi de Dominica, vel proprii dicti sunt, Capitulum *Eratis*, cujus loco in Feriali Officio, (extra Tempus Paschale) dicitur Capitulum *Videte*, deinde ℟. *br. Christe Fili*, cujus Versus variatur pro diversitate Temporis ac Festorum. Post ℟. br. ℣. *Exurge*, deinde *Kyrie*, cum Oratione Dominica, Symbolo Apostolorum, Versiculis et Confessione: verùm ii omittuntur in Dominicis et in Festis Duplicibus quibuscumque et

suprà, intrà Octavas quascumque, in triduo post Circumcisionem, Vigilià Epiphaniæ, et biduo ante Pentecosten. Ad *Adjutorium* quilibet signat se signo crucis: in Confessione ad *meâ culpâ,* ter percutitur pectus. Qui autem solus recitat, semel tantùm dicit *Confiteor,* omissis his vocibus, *et tibi, Pater, et vobis, fratres; et te, Pater, et vos, fratres;* et similiter semel *Misereatur,* in quo dicit *nostrî, peccatis nostris, perducat nos;* quod etiam servatur ad Completorium.

3. In Feriis verò quæ Preces habent ad Laudes, in Precibus ad Primam adjiciuntur Versiculi *Eripe me*, et qui sequuntur ante Confessionem, et post Versus qui sequuntur Confessionem, *Domine, exaudi,* deinde Versus *Dominus vobiscum,* Oratio, ac rursùs *Dominus vobiscum,* ultimò *Benedicamus.*

4. Excipitur ab hoc ordinario Prima Feriæ quintæ in Cœna Domini, tum novem sequentium dierum, et Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, in quibus dicitur prout notatur propriis locis.

Caput IV.

De Officio Capituli.

1. POst Primam sequitur Officium Capitulare, quod quatuor constat partibus.

2. Primò, Lectione Martyrologii, cum Versiculo *Pretiosa,* et Oratione *Sancta Maria.*

3. Secundò, Lectione Necrologii, cum Psalmo *De profundis*, et Oratione *Absolve.*

4. Tertiò, Precibus ad opera diurna, scilicet *Deus, in adjutorium*, ter, cum Versu *Respice*, et Oratione *Dirigere.*

5. Quartò, Lectione Canonum, seu de Vita Clericorum, vel de Regula in Monasteriis, cum ℣. *Adjutorium*, et Benedictione.

Caput V.

De Horis, Tertia, Sexta et Nona.

1. AD Tertiam, Sextam et Nonam (dictis secretò *Pater*, et *Ave*, si separentur ab Officio præcedenti) dicitur *Deus, in adjutorium,* et Hymnus, deinde Psalmi per Ferias distributi, (præterquàm in omnibus Festis Annualibus et Solemnibus-majoribus, ac in Festis Domini, et beatæ Mariæ Solemnibus, in quibus dicuntur Psalmi de Dominica;) quibus dictis cum Antiphona, dicuntur Capitulum et Responsoriū breve pro qualitate Officii. Post Responsorium breve et Versiculum (nisi dicendæ sint Preces) dicitur *Dominus vobiscum,* vel *Domine, exaudi*, et Oratio quæ habetur in Proprio de Tempore; aut si fiat de Sancto, in Proprio, vel in Communi Sanctorum.

2. Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum,* et dicitur *Benedicamus*, et secretò *Fi-*

delium animæ, deinde *Pater*.

5. Excipiuntur ab hoc ritu Horæ tridui ante Pascha, ac sequentis hebdomadæ, et Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum; quibus diebus dicuntur prout notatur propriis locis.

CAPUT VI.

De Vesperis.

1. AD Vesperas, dictis secretò *Pater* et *Ave*, (si separentur ab Officio præcedenti) dicitur *Deus, in adjutorium*, deinde quinque Psalmi cum quinque Antiphonis (nisi aliter notetur,) posteà Capitulum, Hymnus, Versiculus, Canticum *Magnificat*, cum sua Antiphona, et Oratio, cum *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, antè et post; et in fine, *Benedicamus*, ac secretò, *Fidelium*.

2. Excipiuntur Vesperæ à Feria quarta majoris Hebdomadæ inclusivè ad Sabbatum in Albis exclusivè, et Vesperæ Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quæ dicuntur ut suo loco notantur.

3. Excipiuntur pariter Vesperæ Officii Pentecostes, in quibus tres tantùm Psalmi proprii sub totidem Antiphonis dicuntur.

4. Excipiuntur etiam Vesperæ intrà Octavas secundi et tertii ordinis: in quibus Psalmi quinque sub una dicuntur Antiphona.

5. Item excipiuntur primæ Vesperæ Duplicium-minorum et suprà, in quibus post Capitulum dicitur Responsorium ante Hymnum.

6. Preces, quandò dicendæ sunt, dicuntur post Antiphonam ad *Magnificat*.

7. Quandò autem fiunt Commemorationes, sive propriæ, sive communes, quæ Suffragia dicuntur, fiunt post *Benedicamus*.

CAPUT VII.

De Completorio.

1. AD Completorium absolutè dicitur *Converte nos*, signando pollice pectus, tum *Deus, in adjutorium*, faciendo signum crucis. Psalmi tres distributi per Ferias omni die, exceptis Solemnibus-majoribus et suprà, ac Festis Circumcisionis Domini, sicut et Nativitatis ac Conceptionis beatæ Mariæ, in quibus dicuntur Psalmi de Dominica ipso die Festo; non autem in Vigilia, nec per Octavam. Antiphona, vulgò communis, de Psalterio; propriæ verò in Festis Solemnibus-majoribus et suprà, etiam quandò Psalmi de Feria in Vigiliis et per Octavā dicuntur. Hymnus, Capitulum, Responsorium *In manus*, Versiculus, *Nunc dimittis* cum sua Antiphona, ut habetur in Psalterio, nisi aliter notetur.

2. Precum Versiculi (qui diebus Dominicis, ac Festis Duplicibus et suprà, intrà Octavas quascumque, à Circumcisione ad Epiphaniam, et Feriâ sextâ ante Pentecosten

omittuntur) ceteris diebus dicuntur, ut habentur in Psalterio; tum Oratio *Visita*, cum *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, antè et pòst; et in fine, *Benedicamus*.

3. Finito Completorio, dicitur secretò *Gratia Domini*, etc. et *Fidelium animæ*; tùm, si sit usus locorum, una ex Antiphonis beatæ Mariæ ad devotionem. Post completum Officium dicitur secretò, *Pater*, *Ave*, *Credo*.

4. Excipitur ab hoc ordinario Completorium Feriæ iv. majoris Hebdomadæ, et sequentium dierum, usque ad Sabbatum in Albis exclusivè, in quibus dicitur prout notatur propriis locis.

PARS TERTIA.

De Horarum Partibus.

Singulæ Horæ (nisi aliter notetur) inchoantur per *Deus, in adjutorium*, præmisso ad Officium Nocturnum, *Domine, labia*, et ad Completorium, *Converte nos*.

CAPUT I.

De Invitatorio.

1. Invitatorium dicitur regulariter in omni Officio Nocturno, cum Psalmo *Venite*; sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, Proprio de Tempore, ac in Proprio et Communi Sanctorum.

2. Variatur quoque pro modo et ordine quo dicitur, tam ante quàm post Psalmum, et post singulos versus Psalmi: de quo vide quæ dicta sunt I. Parte, Cap. I. *de Officio Annuali*, et Cap. IV. *de Officio Semiduplici*.

3. Tempore Paschali, in fine Invitatorii additur unicum *Alleluia*.

4. Non dicitur Invitatorium in Epiphània Domini, nec triduo ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, excepto Officio Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quod celebratur die 2, vel 3, Novembris.

CAPUT II.

De Hymnis.

1. Hymnus dicitur in qualibet Hora, præterquàm à Vesperis Feriæ iv. majoris Hebdomadæ usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè, et præterquàm in Officio Defunctorum.

2. Ad Officium Noctis Hymnus dicitur post Psalmum *Venite*, excepto die Epiphaniæ; ad Laudes post Capitulum, excepto die Natalis Domini, et ad Horas diei, post *Deus, in adjutorium*; ad Vesperas post Responsorium, si dicatur; alioquin, post Capitulum; ad Completorium, post Antiphonam Psalmorum.

3. Dicuntur autem Hymni in Officio de Tempore ut in Psalterio, quandò proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: in Officio de Sanctis, dicuntur ut in

Communi, nisi proprii in Proprio Sanctorū habeantur.

4. Doxologia quæ reperitur in decursu Breviarii, mutatur in propriam, quoties Officium habet propriam.

CAPUT III.

De Psalmis.

1. PSalmi eo modo et ordine quo sunt in Psalterio distributi, dicuntur singulis diebus ad omnes Horas, tam Diurnas, quàm Nocturnas, non solùm in Officio de Tempore, sed etiam in Officio de Sanctis. Ab hoc ritu, ne Festa quidem Annualia et Solemnia-majora excipiuntur quantùm ad primas Vesperas, in quibus et in Completorio Psalmi Feriales dicuntur, (præterquàm Pascha et Pentecosten) sed solùm quantùm ad Officium diei Festi, in quo ad omnes Horas, Diurnas et Nocturnas, dicuntur Psalmi de Dominica, nisi alii assignentur. Excipitur etiam Officium tridui ante Pascha, in quo Psalmi dicuntur ut propriis locis notantur. Tempore Paschali dicuntur tantùm tres Psalmi ad Nocturnum, prout in Proprio de Tempore notantur.

2. In fine Psalmorum, et ad quamlibet Psalmorum divisionem semper dicitur *Gloria Patri*, etc. et *Sicut erat*, etc, præterquàm in triduo ante Pascha; tunc enim in fine Psalmorum nihil dicitur: et in Officio Defunctorum, post Psalmos et Cantica, loco *Gloria Patri*, dicitur *Requiem.*

CAPUT IV.

De Canticis.

1. CAntica dicuntur in Officio, tam de Tempore quàm de Sanctis, ad Laudes, Vesperas et Completorium, ut in Psalterio distribuuntur, nisi alia in Proprio tam de Tempore quàm de Sanctis assignentur.

2. Canticum quod post tres Psalmos priores dicitur in Laudibus, variatur secundùm diversitatem Officii. Festa Domini Annualia et Solemnia, et Festa beatæ Mariæ Virginis, etiam non festivata à populo; item Festum Dedicationis Ecclesiæ, atque etiam Festa S. Stephani Protomartyris, et S. Benigni, suum habent Canticum, (ut in proprio loco notatur); quod Canticum dicitur tam in die, quàm per Octavam Festorum non Domini, quoties fit de Octavâ: immò si Festum Octavam habens sit Festum Domini, Canticum ejus proprium dicitur in Festis ipsis intrà Octavam occurrentibus, nisi Canticum aliud sibi proprium habuerint.

3. Suum etiam habent Canticum Officium Defunctorum, et Officium parvum beatæ Mariæ Virginis, ac Officium tridui ante Pascha.

4. In ceteris Officiis de Sanctis, inde sumitur Canticum,

unde sumuntur Psalmi Laudum.

5. In Annualibus et Solemnibus, cùm dicantur semper Psalmi de Dominica, dicitur et Canticum de Dominica, nisi aliud assignetur.

6. In aliis Festis, cùm dicuntur semper Psalmi Feriales, dicitur et Canticum ibi notatum pro Festis. In Officio verò Feriali, dicitur Canticum Feriale, exceptis Feriis Paschalibus, in quibus dicitur Canticum è Psalterio pro Festis, secundùm Feriam.

7. In fine omnium Canticorum dicitur *Gloria Patri*, et *Sicut erat*. Excipitur Canticum *Benedicite*, in cujus fine, loco *Gloria Patri*, et *Sicut erat*, dicitur *Benedicamus Patrem*, et *Benedictus es*, ut ibidem ponitur. In Officio autem tridui ante Pascha post Cantica, ut post Psalmos, nihil dicitur; et in Officio Defunctorum, omisso *Gloria Patri*, dicitur *Requiem æternam*.

Caput V.

De Antiphonis.

1. Ad omnes Horas, Nocturnas et Diurnas, semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officii et Horarum.

2. Si de Tempore fiat Officium, putà de Dominica, aut de Feria, dicuntur in omnibus Horis, Nocturnis vel Diurnis, Antiphonæ post Psalmos, ut in Psalterio habentur, nisi aliter notetur. Antiphonæ positæ ad Completorium in Psalterio non mutantur, nisi in Festis Annualibus, aut Solemnibus-majoribus, ac per eorum Octavas, quandò fit Officium de Octava. Intrà Octavas tamen Festorum Domini, etiamsi Officium non fiat de Octava, dicuntur Antiphonæ de Octava, nisi occurrat aliud Festum habens Antiphonas proprias.

3. In Festis Semiduplicibus et suprà, Antiphonæ quinque dicuntur ad Laudes et Vesperas, sive ex Proprio, sive ex Communi Sanctorum. In Simplicibus, et in diebus intrà Octavas secundi aut tertii ordinis, Psalmi dicuntur sub unica Antiphona propria, vel de Communi, quæ ad Laudes est quarta Laudum. In Semiduplicibus et suprà, ad Horas similiter, tam in Proprio de Tempore quàm de Sanctis, quandò propriæ habentur in Laudibus Antiphonæ, et aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus hoc ordine: Ad Primam, prima; ad Tertiam, secunda; ad Sextam, tertia; et ad Nonam, quinta.

4. Tempore Paschali, tam in Officio de Tempore quàm de Sanctis, Psalmi dicuntur ad Nocturnum sub una Antiphona, (ut in suis locis notatur) exceptis tamen Festis Annualibus et Solemnibus-majoribus, ipso die Festo. Ad alias Horas, in Festis Se-

midruplicibus et suprà, nihil mutatur in numero Antiphonarum; sed in fine omnium additur *Alleluia* quod à Septuagesima usque ad Pascha demitur, et omittitur ubicumque repetitur.

5. Antiphonæ in quocumque Officio eodem semper modo dicuntur, videlicet inchoantur tantùm ante Psalmos et Cantica, et post Psalmos et Cantica integræ dicuntur.

6. Excipiuntur ab hac regula Antiphonæ majores in Adventu, quæ *O.* vocantur. Hæ enim repetuntur integræ; primò scilicet, ante *Magnificat*, secundò, ante *Gloria Patri*, tertiò, post *Sicut erat*. Vel si pro sola Commemoratione dicantur, ter etiam hoc modo; primò, ante *Gloria Patri*, secundò, inter *Gloria Patri* et *Sicut erat*, tertiò, post *Sicut erat*.

7. In Officio quod absque cantu recitatur, Psalmi et Cantica inchoantur absque Antiphonarum impositione.

8. Quandò aliqua fit Commemoratio, semper dicitur Antiphona cum Versiculo ante Orationem, quæ sumitur ex Officio quod convenit ei de quo fit Commemoratio; ita ut in Vesperis sumatur Antiphona quæ assignatur ad *Magnificat*, et in Laudibus, quæ ad *Benedictus*, cum Versiculis qui habentur post Hymnum, nisi aliter notetur.

9. Sabbato ante Septuagesimam additur *Alleluia*, in fine illius Antiphonæ quæ immediatè præcedit, vel Capitulum, vel Commemorationem Septuagesimæ in Vesperis illius Sabbati, et post deinceps usque ad Pascha dimittitur.

CAPUT VI.

De Versiculis.

1. VErsiculus semper dicitur post Antiphonam quæ sequitur ultimum Psalmum cujusque Nocturni: ad Laudes et Vesperas, dicitur post Hymnum: ad Primam, et ad reliquas Horas, post Responsorium breve.

2. Quandò Versiculus cantatur cum Neumate in fine, ut observatur semper in medio Nocturnorum, ad illud non respondetur altâ voce; sed tantùm secretò, dum protrahitur Neuma.

3. A Vesperis Feriæ iv. majoris Hebdomadæ inclusivè, ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè, non dicuntur Versiculi, nisi in Nocturnis.

4. Quandò fit aliqua Commemoratio, semper post Antiphonam ejus de quo fit Commemoratio, dicitur Versiculus, qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Laudum seu Vesperarum, nisi aliter notetur.

5. Versiculis prædictis, Tempore Paschali, non additur *Alleluia*, ut nec Versiculis Precum, nec in *Pretiosa*, et sequentibus, neque Versicu-

lis Responsoriorum quorumcumque.

6. In Officio trium Lectionum ad Nocturnum, si sumatur ex Officio novem Lectionum, Versiculus I. Nocturni dicitur Dominicâ, Feriâ secundâ et quintâ; Versiculus II. Nocturni, Feriâ tertiâ et sextâ; et Versiculus III. Nocturni, Feriâ quartâ et Sabbato.

Caput VII.

De Absolutionibus et Benedictionibus ante Lectiones.

1. Absolutiones et Benedictiones dicuntur, ut in fine Psalterii disponuntur: scilicet, post Versiculum, dicto *Pater noster*, fit Absolutio, et dantur Benedictiones, ut ibi; præterquàm triduo ante Pascha, et in Officio Defunctorum.

2. Variantur hæ Benedictiones pro diversitate Officiorum, id est, sive novem, sive trium Lectionum, sive de Tempore, sive de Sanctis, et pro varietate Temporum, ut ibidem, id est, post Psalterium notatur.

3. In Officio trium Lectionum de Sanctis, Absolutio sumitur secundùm Feriam, Benedictiones verò, ut notantur pro secundo Nocturno in Officio novem Lectionum de Sanctis.

4. Lector petens Benedictionem in Choro, dicit *Jube, domne*, (apud Moniales Lectrix dicit *domna;*) qui verò solus recitat, dicit absolutè Benedictionem.

5. Quandò Dominus Episcopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more, *Jube, domne*, dignior post ipsum dicit illi: *Ora pro nobis, Pater;* ipse autem Episcopus dicit pro Benedictione, *Oro ut caritas*, etc., et dicit Lectionem. Idem observatur ubi unicus est Presbyter, et cùm privatim Officium recitat Sacerdos cum aliis Clericis, inter quos non est alius ab ipso Sacerdos.

6. Ad Absolutiones et Benedictiones semper respondetur, *Amen*.

Caput VIII.

De Lectionibus.

1. Lectiones leguntur in quolibet Nocturno post Psalmos, præmisso semper *Pater noster*, etc.

2. In Duplicibus-minoribus et suprà (extra Tempus Paschale) leguntur novem Lectiones, tres scilicet in quolibet Nocturno; in Festis autem Semiduplicibus ac Simplicibus, in Feriis, ac intrà Octavas, et toto Tempore Paschali, in quo Nocturnum unum dicitur, tres tantùm Lectiones leguntur.

3. In Officio novem Lectionum, in primo Nocturno leguntur tres Lectiones ex sacra Scriptura, quæ per ordinem et suâ quâque die in Officio de Tempore occurrunt legendæ, nisi aliæ suis

locis assignentur. In secundo Nocturno leguntur, ut designantur in Proprio. In tertio Nocturno leguntur de Homilia in Evangelium, ut in Proprio assignantur, et primæ Lectioni de Homilia præponitur principium Evangelii quod eo die legitur in Missa. Excipiuntur ab hoc Lectionum ordinario Officium tridui ante Pascha et Officium Defunctorum, in quibus Homiliæ non leguntur.

4. Si loco ultimæ Lectionis Officii poni debeat Lectio de aliquo Sancto, vel de Evangelio Dominicæ aut Feriæ majoris, cùm occurrunt, observetur quod dictum est suprà, in prima Parte, Cap. XIII. *de Occurrentia Officii.*

5. In Officio trium Lectionum ordinabuntur Lectiones ut sequitur. Si Festum duas habet Lectiones proprias, prima Lectio erit de Scriptura occurrente, tribus in unam coactis; secunda et tertia de *Festo.* Si unam tantùm habuerit Lectionem propriam, prima et secunda erunt de Scriptura, tribus in duas redactis; tertia de Festo: quod etiam servatur in Officio de beata Maria in Sabbato, in quo, si Commemoratio alicujus Sancti occurrat, omittitur ejus Lectio. In Feriali verò Officio tres Lectiones erunt de Scriptura, nisi legenda sit Homilia pro tertia Lectione, aut alia pro Sancto qui solam habet Commemorationem; tunc enim tres Lectiones de Scriptura contrahentur in duas.

6. Quandò duæ tantùm leguntur Lectiones de Scriptura, quæ prima assignatur, eo die legitur sola; secunda verò et tertia junguntur in unam.

7. Tempore Paschali, in Festis Annualibus, et Solemnibus-majoribus, prima Lectio erit de Scriptura; secunda, de aliquo Sermone in diem Festum, vel de Historia Sancti (si de Sancto fit Officium); tertia, de Evangelio illius Officii, cum ejus Homilia. In aliis verò Festis Lectiones ordinabuntur, sicut alio tempore ordinantur, quandò tres tantùm leguntur Lectiones.

8. Si Tempore Paschali, in Festo non habente Evangelium cum Homilia ad Officium Nocturnum, facienda sit Commemoratio de Officio occurrente quod habeat Evangelium cum Homilia, prima Lectio erit de Scriptura, tribus in unam junctis; secunda, de Festo, duabus pariter in unam coactis; tertia, de Evangelio et Homilia Officii occurrentis, de quo facienda est Commemoratio.

9. Nulla prorsùs esse debet dies in anno, in qua ad Officium Nocturnum non legatur de Scriptura sacra, sive propriâ, sive occurrente. Si sit Officium novem Lectionum, tres Lectiones primi Nocturni

erunt de Scriptura; si sit Officium trium Lectionum, prima et secunda Lectio, aut saltem prima, erunt de Scriptura, juxta regulam suprà positam.

10. Initia Librorum sacræ Scripturæ nunquàm omittuntur; sed si in die in qua ponitur initium Libri, contingat fieri Officium habens Scripturam propriam, ut sunt Officia Annualia, et Solemnia-majora, tunc initium Libri ponitur die sequenti. Quòd si contingat etiam in hac die sequenti poni initium alterius Libri, ut accidere interdùm potest quandò leguntur Prophetæ minores, tunc, si sit Officium novem Lectionum, prima Lectio erit de initio Libri die præcedente positi; secunda et tertia Lectio, de initio Libri hoc ipso die occurrentis, nisi sit Dominica, in cujus Officio Lectiones assignatæ in Breviario nunquàm mutantur. Itaque si ultimis duobus post Pentecosten Sabbatis celebretur Festum aliquod Annuale aut Solemne-majus, propriam habens Scripturam, initia Michææ et Malachiæ quæ duobus illis Sabbatis assignantur, legentur die præcedenti, saltem pro tertia Lectione, si fortè duæ priores sint de alio initio; vel pro secunda, si tertia sit de aliquo Festo occurrente. Si verò sit Officium Semiduplex in quo duæ sint Lectiones de Sancto, tunc hâc vice duæ Lectiones de Sancto coguntur in unam pro tertia Lectione, ut in prima et secunda Lectione poni possint duo initia Librorum Scripturæ, scilicet diei præcedentis, et diei præsentis. Cùm autem omittuntur Lectiones de Scriptura occurrente propter Festum habens Scripturam propriam, vel propter initium Libri quod in hanc diem translatum fuerit, non resumuntur illæ Lectiones omissæ, sed eo anno omittuntur, et tantùm resumuntur initia Librorum omissorum.

11. Omnia Festa Annualia, et Solemnia-majora, habent proprias de Scriptura selectas Lectiones; in Solemnibus verò minoribus, paucis exceptis, et in omnibus aliis Officiis, legitur de Scriptura occurrente.

12. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo Libri de quo sumuntur (nisi aliter in propriis locis notetur.) Lectiones etiam secundi Nocturni, quandò sunt ex aliquo Sermone, Tractatu, Epistolâ, aut alio quovis Libro Sanctorum Patrum, leguntur cum titulo et nomine auctoris, aliàs minimè; et similiter in tertio Nocturno præponitur titulus, et nomen auctoris cujus est Homilia quæ legitur.

13. Ante quamlibet Lectionem, nisi aliter notetur, Lector petit Benedictionem per verba solemnia *Jube, domne,*

de quibus dictum est Cap. præcedenti, et ita concludit quamlibet, dicens : *Tu autem, Domine, miserere nostri*, et respondetur, *Deo gratias*, præterquàm in triduo ante Pascha, ubi tamen in primo Nocturno, loco *Tu autem*, dicitur, *Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum*, et nihil respondetur. In secundo autem et tertio non dicitur *Tu autem*, nec quidquam aliud; sicut nec in Nocturnis Officii Defunctorum. Eâdem clausulâ *Jerusalem*, terminantur omnes Lectiones de Jeremia et de Baruch, à Dominica Passionis usque ad Feriam iv. majoris Hebdomadæ inclusivè. In Adventu ad Lectiones de Isaïa, etiam in Officio de Sanctis, loco *Tu autem*, dicitur, *Hæc dicit Dominus Deus, convertimini ad me, et salvi eritis*, et sic terminantur, nihil respondendo : aliæ verò Lectiones de Prophetis more solito terminantur.

Caput IX.

De Responsoriis post Lectiones.

1. Post quamlibet Nocturni Lectionem, ac etiam post Capitulum primarum Vesperarum Duplicium, (exceptis Sabbatis per annum, quandò Vesperæ dicuntur de Officio Dominicæ) dicitur Responsorium.

2. Sumuntur autem Responsoria in Officio de Tempore ex eo loco ubi primò sunt posita, scilicet die quo inchoatur unus ex sacræ Scripturæ Libris; et repetuntur, quamdiù de illo Libro legitur.

3. In Officio autem de Sanctis sumuntur ex Proprio aut ex Communi Sanctorum.

4. In Officio trium Lectionum, cujus Responsoria ex Officio novem Lectionum sumenda sunt, sumuntur hoc ordine : Feriâ secundâ et quintâ, è I. Nocturno; Feriâ tertiâ et sextâ, è II. Nocturno; Feriâ quartâ et Sabbato, è III. Nocturno.

5. In Feriali Officio (extra Tempus Paschale) Responsoria sumuntur ex Dominica præcedenti, nisi aliter notetur, aut propria Responsoria huic Feriæ assignentur. Sumuntur autem alternatim ex primo et secundo Nocturno, hoc ordine : Feriâ secundâ, quartâ et sextâ, è I. Nocturno; Feriâ tertiâ, quintâ et Sabbato, (si fiat de Feria) è II. Nocturno. Cùm autem Reponsoria propria cuidam Feriæ assignantur, et eâ die dici non possunt propter Festum occurrens de quo eâ die fiat Officium, hæc Responsoria propria huic Feriæ non resumuntur in alia Feria, sed omittuntur eo anno. Responsoria verò quæ in aliqua Dominica ponuntur, tamdiù resumuntur in Officio, seu Feriarum, seu etiam Dominicarum sequentium, quam-

diù alia Responsoria non assignantur. In Feriis Temporis Paschalis, Responsoria dicuntur ut ibidem notatur.

6. In Responsoriis tres partes distingui solent, quarum prima Initium, secunda Reclamatio, tertia Versus dicitur. Reclàmatio distinguitur ab Initio per Asteriscum *, et semper post Versum integra repetitur.

7. Præthereà post Versum et Reclamationem additur *Gloria Patri* ad ultimum cujusque Nocturni Responsorium, et ad Responsorium Primarum Vesperarum in Duplicibus (præterquàm in Officiis Defunctorum, in Compassione beatæ Mariæ Virginis, et in omni Officio de Tempore à Dominica Passionis ad Pascha :) et post *Gloria Patri*, iterùm repetitur Reclamatio; vel si divisionem habeat, ejus ultima pars quæ hâc notulâ † signatur.

8. In Annualibus verò, *Gloria Patri* cum Reclamatione ad omnia Responsoria dicitur; sed præthereà, ad ultimum cujusque Nocturni, post Reclamationem quæ sequitur *Gloria Patri*, fit resumptio integra Responsorii, id est, repetitio ab Initio usque ad Versum exclusivè.

9. In Festis Semiduplicibus, Dominicis per annum, et Officio quocumque superiori, ac etiam in Feriis Temporis Paschalis, post ultimum Responsorium dicitur *Te Deum*. In Dominicis verò, et Duplicibus in quibus *Te Deum* non dicitur, statim in ultimo Responsorio, post *Gloria Patri* omissâ, quæ sequi deberet, Reclamatione, resumitur Responsorium usque ad Versum exclusivè.

10. At in Dominicis Passionis et Palmarum, ac in Officiò Compassionis, et tridui ante Pascha, in nono Responsorio fit statim Resumptio post Reclamationem quæ Versum sequitur; eo enim tempore non dicitur *Gloria Patri*. In Officio, quoque Defunctorum, propter eamdem rationem, Responsorium ultimum *Libera* repetitur ab Initio post ultimum Versum et ejus Reclamationem.

11. In aliis Feriis, etsi *Te Deum* non dicatur, non resumitur Responsorium ultimum Nocturni, sed Reclamatio tantùm.

Caput X.

De Cantico Te Deum.

In omni Festo Simplici et suprà, et intrà quamcumque Octavam per annum, ac in Officio de beata Maria in Sabbato, ac per omne Tempus Paschale, post ultimum Responsorium, dicto *Gloria Patri* cum ejus Reclamatione, vel post Resumptionem in Annualibus, dicitur immediatè *Te Deum*, exceptis Dominicis Adventûs, et à Dominica in Septuagesima usque ad Pascha;

nec non Festis quinque Plagarum Christi, et Compassionis beatæ Mariæ, quorum Officia pro Quadragesimalibus habentur, ac, ipso Tempore Paschali, Feriâ secundâ Rogationum.

Caput XI.

De Versu Sacerdotali.

1. Versus Sacerdotalis dicitur à Sacerdote post ultimum Responsorium, vel post *Te Deum*, quandò dicitur; quem Versum (nisi continuò sequantur Laudes) excipiunt in Feriis majoribus Preces positæ ad Tertiam; aliis verò diebus Oratio tantùm, cum *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, antè et pòst, et ultimò *Benedicamus*; et sic Officium Noctis terminatur per hunc Versum.

2. Excipitur ab ordinario supradicto Festum Natalis Domini, et si quod sit aliud Festum in aliqua Ecclesia, in quo statim post ultimum Nocturnum Missa Major consueverit celebrari: eo enim casu Versus Sacerdotalis omittitur.

3. Non dicitur etiam in Officio tridui ante Pascha, nec in Officio Defunctorum.

Caput XII.

De Collecta, seu Oratione.

1. Oratio in Nocturnis, si Laudes iis non jungantur, dicitur post Versum Sacerdotalem; in Laudibus et Vesperis, post Antiphonas ad *Benedictus* et ad *Magnificat*, nisi quandò dicendæ sunt Preces quæ dicuntur post Antiphonam; et in fine illarum, Oratio: ad Horas diei, post Versiculum qui Responsorium breve sequitur, nisi dicendæ sint Preces; tunc enim Oratio dicitur post ultimum Versiculum Precum: ad Primam et Completorium, post Preces, nisi aliter notetur.

2. Ad Primam et Completorium non mutatur Oratio quæ habetur in Psalterio, præterquàm in triduo ante Pascha, et die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum. Exceptâ Primâ, in aliis Horis dicitur Oratio quæ assignatur in Proprio.

3. Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in Feriali Officio per hebdomadam, quandò propria non assignatur.

4. In Quadragesima, Quatuor Temporibus, et Feriis Rogationum, Oratio quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantùm ad Tertiam, Sextam et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fiat de Feria, dicitur, vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis.

5. Ante Orationem dicitur *Dominus vobiscum*, non tamen ab eo qui solus recitat; nec ab eo qui non est saltem in ordine Diaconatûs; nec à Diacono, præsente Sacerdote, nisi de illius licentia; nec à Monialibus, etiam conse-

oratis; sed ab iis omnibus ejus loco dicitur, *Domine, exaudi*, deinde *Oremus*. In fine Orationis, postquàm responsum fuerit *Amen*, repetitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, posteà *Benedicamus*, et respondetur *Deo gratias*, quod semper servatur in fine primæ Orationis, sive unica, sive plures dicantur. Quòd si plures Orationes dicendæ sint, (ratione Commemorationum) ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versiculus, deinde *Oremus*, et post ultimam Orationem iterùm repetitur *Domine, exaudi*, vel *Dominus vobiscum*, et *Benedicamus*; et statim secretò dicitur Versus *Fidelium animæ*, si aliud Officium non sequatur. Ad Primam non dicitur, etsi sæpiùs immediatè non succedit Tertia, si saltem Officium Capituli sequitur: similiter nec post aliam Horam quamcumque cui subjiciuntur, vel Officium parvum beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales, aut Statio, aut Processio, aut Missa, aut Concio, aut Psalmus, sive Canticum pro Rege, aut pro aliqua necessitate, aut aliud ejusmodi.

6. Quandò Oratio dirigitur ad Patrem, sic concluditur: *Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia secula seculorum.* ℟. *Amen.* Si ad Filium, per *Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia secula*, etc. Si in principio vel serie Orationis fiat mentio Filii, dicitur: *Per eumdem Dominum nostrum*, etc. Si in fine Orationis, dicitur: *Qui tecum vivit et regnat in unitate*, etc. Si fiat mentio Spiritûs sancti, dicitur: *In unitate ejusdem Spiritûs sancti Deus* etc. In Orationibus pro Defunctis, nisi aliter notetur, dicitur: *Per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et seculum per ignem.* ℟. *Amen.*

7. Quandò plures Orationes dicendæ sunt, prima tantùm et ultima dicuntur cum magna conclusione, *Per Dominum nostrum*, etc. vel aliter, ut suprà. Intermediæ autem sic concluduntur: *Per Christum Dominum nostrum.* ℟. *Amen.* vel: *Per eumdem Christum*, etc. vel: *Qui vivis et regnas Deus.* ℟. *Amen*, vel: *Qui tecum vivit et regnat Deus.* ℟. *Amen.*

8. Notandum autem quòd unicuique Orationi præmittitur *Oremus*, et levis pausa, præterquàm in Officio Defunctorum, et in Litaniis, cùm plures Orationes dicuntur conjunctim sub uno *Oremus*.

9. In Orationibus et Versiculis in quibus notatur *N.*, pronuntiatur nomen baptismale ejus de quo fit mentio.

CAPUT XIII.

De Oratione Dominica, et Salutatione Angelica.

1. ORatio Dominica *Pater*, et Salutatio Angelica *Ave*, dicuntur secretò ante Horas quaslibet, excepto Completorio, post cujus finem dicuntur. Si Hora jungatur præcedenti Officio, non dicuntur ante ejus initium.

2. Quandò Oratio Dominica dicitur cum Precibus, dicitur secretò usque ad *Et ne nos*, quod altâ voce profertur. Id quoque observatur in medio cujusque Nocturni, præterquàm triduo ante Pascha, quo tempore *Pater* dicitur totum secretò.

3. In fine uniuscujusque Horæ, nisi aliud Officium sequatur, dicto submissiori voce, *Fidelium animæ*, dicitur etiam secretò, *Pater noster*.

4. Salutatio Angelica sola dicitur ante Officium parvum beatæ Mariæ Virginis, quandò non jungitur Officio Canonico.

CAPUT XIV.

De Symbolo Apostolorum, et Symbolo Quicumque.

1. SYmbolum Apostolorum *Credo in Deum*, dicitur integrum secretò post *Ave*, ante Officium Nocturnum, et post finem Completorii. Dicitur etiam secretò post *Pater*, ad Preces Primæ et Completorii; sed in fine altâ voce profertur, *Carnis resurrectionem*.

2. Symbolum *Quicumque* dicitur ad Primam post Psalmos omnibus Dominicis in quibus Officium fit de Dominica ut in Psalterio, etiam Tempore Paschali, et in Festo Trinitatis, ac in ejus Octava iis in locis ubi celebratur, non autem intrà Octavam. In fine illius dicitur *Gloria Patri*, ut in fine Psalmorum.

CAPUT XV.

De Capitulis et Canone.

1. CApitula dicuntur ad Vesperas, Laudes, et alias Horas post Psalmos, et Antiphonas; ad Completorium verò, post Hymnum.

2. Nullum legitur Capitulum ad Laudes Natalis Domini, neque in toto Officio à Vesperis Feriæ quartæ majoris Hebdomadæ inclusivè ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè, neque in Officio Defunctorum.

3. Capitula Primæ et Completorii dicuntur semper ut in Psalterio.

4. In Horis omnibus ad Capitulum, quodcumque sit, respondetur *Deo gratias*.

5. Ad Primam Canon de quo dictum est Parte II. Cap. IV. *de Officio Capituli*, legitur eâ die quæ occurrit, nisi alius assignetur in Proprio Sanctorum pro quibusdam Festis; tunc enim Canon qui eâ die occurrit in Proprio de

Tempore, omittitur. Non dicitur Canon in triduo ante Pascha. Quòd si dimittantur aliquæ Lectiones Scripturæ, ut alius Liber Scripturæ inchoetur, (sicut interdùm accidit intrà Octavam Epiphaniæ) omittuntur etiam Canones notati pro diebus quorum Scriptura dimittitur, et sumuntur Canones relativi Scripturæ quæ tunc incipit.

Caput XVI.

De Responsoriis brevibus.

1. Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Horas minores tantùm; id est, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam et Completorium, præterquàm in Feria quinta in Cœna Domini usque ad Dominicam in Albis exclusivè, et in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quibus diebus non dicuntur.

2. Quandò fit Officium de Dominica aut Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio; in Adventu autem, Septuagesimâ, Quadragesimâ, Tempore Passionis, et Paschali, quibus Capitula de Psalterio mutantur, mutantur etiam Responsoria brevia, et dicuntur ut in propriis locis notantur. In Festis, si propria desint, dicuntur ut in Communi Sanctorum.

3. A Dominica Passionis inclusivè usque ad Pascha, in Responsoriis tam brevibus quàm prolixis Officii cujuscumque de Tempore, *Gloria Patri* non dicitur; sed post Versum et ejus Reclamationem repetitur ab initio Responsorium breve usque ad Versum.

4. In Responsorio brevi ad Primam, *Christe*, ℣. *Qui sedes*, qui dicitur per annum, mutatur aliquandò in Officio, sive de Tempore, sive de Sanctis, prout in propriis locis notatur.

5. In omnibus Festis Solemnibus, et Annualibus, (præterquàm à Septuagesima ad Pascha,) et à Natali Domini ad Octavam Epiphaniæ, et toto Tempore Paschali, et intrà Octavas Annualium et Corporis Christi, et Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, ac in Festo Transfigurationis, et Visitationis, in fine Responsoriorum brevium Tertiæ, Sextæ et Nonæ, ante Versum dicuntur duo *Alleluia*, quæ etiam post dictum Versum prò Reclamatione repetuntur. Responsoria brevia Primæ et Completorii nunquàm mutantur; nec *Alleluia* iis unquàm additur, nisi Tempore Paschali. Ad Versiculum qui post *Gloria Patri* et repetitionem integram cujuscumque Responsorii brevis subjicitur, nunquàm dicitur *Alleluia*, nec ad Responsionem ejus, etiam Tempore Paschali.

Caput XVII.

De Precibus.

1. Preces constant aliquot Versiculis, qui sive plu-

ribus, sive paucioribus, pro dierum diversitate, dicuntur ante Orationem, præmisso *Kyrie, eleison*, et *Pater noster*, cui additur *Credo* ad Primam et ad Completorium.

2. Preces hæ non dicuntur in Dominicis ac Duplicibus quibuscumque, et suprà, nec à Vigilia Natalis Domini inclusivè ad Octavam Epiphaniæ, nec à Feria quarta majoris Hebdomadæ inclusivè ad Dominicam in Albis, nec ab Ascensione ad Trinitatem, nec intrà quascumque Octavas, nisi intrà eas quæ occurrunt in Adventu, intrà quas fit Officium de Feria: tunc enim nihil omninò de his quæcumque Precum nomine continentur, nec ante nec post Confessionem omittitur.

3. Preces Feriales ad Laudes et Horas diei dicuntur in Feriis Adventûs, Quadragesimæ, et IV. Temporum, exceptis IV. Temporibus Pentecostes; ac etiam in Vigiliis, exceptis majoribus, de quibus dictum est Parte I. Cap. VIII. *de Officio Vigiliarum*.

4. Dicuntur etiam ad Vesperas in Feriis Adventûs, Quadragesimæ, et IV. Temporum, dummodò Vesperæ sint de Feria, præterquàm in illis Feriis Adventûs in quibus dicuntur Antiphonæ *O*.

5. Quotiescumque autem ad Laudes et ad Vesperas Preces dictæ sunt, tunc Preces ad Primam et ad Completorium dicuntur flexis genibus; aliàs flexis genibus non dicuntur, nequidem in ultimis Feriis Adventûs, in quibus dicuntur Antiphonæ *O*, et ad Completorium ritus Semiduplex adhibetur.

6. Quandò dicuntur Preces flexis genibus, ceteris genua flectentibus, et conversis ad Altare, Celebrans solus genua flectit conversus ad Chorum, et incipit *Kyrie*, et in eodem ritu cetera prosequitur usque ad *Dominus vobiscum*.

7. In Precibus Laudum et Vesperarum, ad Versic. *Oremus pro Pastore nostro N.*, additur nomen D. Episcopi.

8. Quotiescumque dicit *Confiteor* ad Primam aut ad Completorium, observat quæ dicta sunt suprà, Parte II. Cap. III. *de Prima*, n. 2. circa varietatem vocum: *Vobis, fratres*; et *vos, fratres*.

9. Ad ℣. *Dominus vobiscum*, surgit, et elevat vocem, ac pronuntiat Orationem, ceteris usque ad finem Orationis Officii remanentibus genuflexis, et ad Altare conversis.

CAPUT XVIII.
De Suffragiis.

1. SUffragia, seu Commemorationes communes de Beata et de Sanctis, dicuntur in fine Laudum et Vesperarum ab Octava Natalis Domini ad Dominicam Passionis, et à Trinitate ad Adven-

tum exclusivè, in Feriis et aliis Simplicibus, eo modo qui sequitur.

2. Commemoratio de Beata, quæ habetur in Proprio Sanctorum die iij. Januarii, quotidiè fit ab eo die (exceptis Festo et Octavâ integrâ Epiphaniæ) usque ad Præsentationem Domini exclusivè, etiam in Duplicibus-majoribus, non autem in Solemnibus quibuscumque ac Annualibus. In Simplicibus verò et Feriis ejusdem Temporis alia Suffragia non dicuntur.

3. Commemoratio de Cruce, cum ceteris quæ in Psalterio sequuntur, fit tantùm in Feriis à Præsentatione Domini ad Dominicam Passionis, et à Trinitate ad Adventum. A Dominica verò in Albis ad Ascensionem, in Feriis, ac etiam in Festis Simplicibus, fit memoria de Cruce, prout habetur in Proprio de Tempore post Dominicam in Albis; tuncque non fiunt aliæ Commemorationes.

4. Commemoratio de Beata posita in Psalterio, non fit Sabbatis in quibus fit Officium de ea, nec ubi ejus Officium parvum dicitur.

5. Commemoratio de Patrono ac Titulari fit post Commemorationem vel Officium de Beata. Quòd si Ecclesia sub titulo sanctæ Trinitatis, aut alicujus ex Personis divinis dedicata sit, tunc fit ante Commemorationem Crucis: si autem sub titulo alicujus ex Mysteriis Christi Domini, fit de iis quæ Passionem ejus præcesserunt ante Commemorationem Crucis; post ipsam verò, de iis quæ subsecuta sunt.

6. Si dicatur Officium parvum beatæ Mariæ, post Laudes et Vesperas diei fit tantùm Commemoratio de Cruce: aliæ Commemorationes communes fiunt post Laudes et Vesperas Officii parvi, nisi Commemoratio fieri debeat de sancta Trinitate aut Mysteriis Christi; tunc enim fit in Officio diei secundùm ordinem suprà enuntiatum.

7. Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, fit ante ipsa Suffragia, etiam ante Commemorationem de Cruce.

Caput XIX.

De Officio parvo B. Mariæ, et Antiphonis de eadem in fine Officii.

1. Officium parvum beatæ Mariæ quandò et quomodò dici debeat, habentur Rubricæ propriæ suo loco, in fine Breviarii.

2. Antiphonæ autem de eadem positæ in fine Psalterii post Completorium, variantur pro Temporis diversitate, ut ibidem annotatur.

3. Dicuntur autem ad devotionem tam in Choro quàm extra Chorum, et juxta con-

suetudinem locorum et Ecclesiarum.

4. Illæ Antiphonæ non dicuntur in triduo ante Pascha.

CAPUT XX.

De Psalmis Pœnitentialibus, et aliis usque ad finem Breviarii.

1. PSalmi Pœnitentiales dicuntur in Choro Feriâ quartâ Cinerum post Sextam, ac Feriâ quintâ in Cœna Domini post Nonam, ut habetur in Missali, itemque Dominicâ Quinquagesimæ ante Tertiam, ad Processionem pro indulgentia vescendi lacticiniis, seu utendi lacte et butyro in Quadragesima, et ad Processionem Litaniarum majorum die vigesimâ-quintâ Aprilis, ut in Processionali.

2. De Officio Defunctorum et Commendationibus, et Benedictione mensæ, ac Itinerario, habentur suis locis propriæ Rubricæ, circa finem Breviarii.

3. Psalmi autem Graduales, qui indicantur post indicem Psalmorum ad finem Breviarii, dicuntur ad Processionem triduo Rogationum, eo modo qui in Processionali designatur.

SERIES TITULORUM

Sub quibus ordinantur Canones Conciliorum in toto Breviario distributi.

1. DE Adventûs Tempore. De reverentia sacris Scripturis debita, et de sacrorum Canonum auctoritate atque observantia : *à Dominica I. Adventûs, ad finem ejusdem hebdomadæ.*

2. De tyrocinio Clericali, Tonsura et minoribus Ordinibus : *à Dominica II. Adventûs, ad tertiam.*

3. De jejuniis quatuor Temporum, et de Ordinationibus : *à Dominica III. Adventûs, ad quartam; item et in Quatuor Temporibus Septembris.*

4. De functionibus et officiis sex Ordinum inferiorum : *à Dominica IV. Adventûs, usque ad Vigiliam Natalis Domini.*

5. De solemni Presbyterorum officio, et partibus muneris eorum ordinarii, ac operis : *à die 26. Decembris, ad Epiphaniam Domini.*

6. De hierarchicis Presbyterorum functionibus Episcoporum auctoritati specialiter subordinatis : *à die 7. Januarii, ad Octavam Epiphaniæ.*

7. De virtutibus Clero necessariis, ac primùm de obedientia erga Superiores præscripta, et unitate in ministerio servanda et insinuanda : *à Dominica I. post Epiphaniam, ad Dominicam tertiam.*

8. De spiritu paupertatis et modestia Ecclesiastica in possessione, usu, vel acquisitione rerum temporalium : *à Dominica III. post Epiphaniam, ad Dominicam sextam.*

9. De castitate, verecundia, et temperantia Clericali : *à Dominica VI. post Epiphaniam, ad Dominicam Quinquagesimæ.*

10. De præparatione ad Quadragesimalem pœnitentiam : *Dominicâ Quinquagesimæ, et Feriâ II. et III. sequentibus.*

11. De Jejunio et observantia Quadragesimali : *à Feria IV. Cinerum, ad Feriam sextam Hebdomad. I. Quadragesimæ.*

12. De Sacramento Pœnitentiæ in genere : *Feriâ VI. et Sabbato Quatuor Temporum Quadragesimæ.*

13. De Contritione et Confessione; item de Confessariorum officio : *à Dominica II. Quadragesimæ, ad Dominicam quartam.*

14. De Satisfactione et Indulgentiis : *à Dominica IV. Quadragesimæ, ad Dominicam Palmarum.*

15. De annua peccatorum Confessione et Paschali Communione unicuique adulto præscriptis. De prima Communione, et requisitis ad sacræ Eucharistiæ perceptionem dispositionibus : *à Dominica Palmarum, ad Sabbatum in Albis inclusivè.*

16. De Sacrificio Missæ à Sacerdotibus ritè celebrando, et de pietate quâ fideles huic adstare debent : *à Dominica in Albis, ad Dominicam quartam post Pascha.*

17. De verbi divini prædicatione : *à Dominica IV. post Pascha, ad Dominicam quintam.*

18. De Rogationibus : aliisque Supplicationibus Processionis nomine designatis : *à Dominica V. post Pascha, ad Ascensionem Domini.*

19. De Baptismo, ejusque cæremoniis : *à Feria VI. intrà Octavam Ascensionis, ad Pentecosten.*

20. De Sacramento Confirmationis : *die sancto Pentecostes, et per totam Hebdomadam.*

21. De Festo SS. Trinitatis, et Pueris in ejus et ceterorum mysteriorum fide instituendis : *ab ipso die SS. Trinitatis, ad Feriam quartam sequentem inclusivè.*

22. De Solemnitate Corporis Christi, et latriæ cultu interno, et externo ei debito: *die Festo Corporis Christi, et per Octavam.*

23. De Sacramentis Viatici et Extremæ-Unctionis, et reliquo Sacerdotali ministerio erga infirmos : *à Feria VI. post Octavam Corporis Christi, ad Dominicam quartam post Pentecosten.*

24. De Sacramento Matrimonii : *à Dominica IV. post Pentecosten, ad Dominicam sextam.*

25. De nominatione et institutione canonica ad Beneficia et dignitates Ecclesiasticas : *à Dominica VI. post Pentecosten, ad Dominicam septimam.*

26. De Prælatorum residentia, et Pastorali sollicitudine : *à Dominica VII. post Pentecosten, ad Dominicam Octavam.*

27. De Visitatione Episcopali : *à Dominica VIII. post Pentecosten, ad Dominicam nonam.*

28. De Conciliis, et de Synodis Diœcesanis : *à Dominica IX. post Pentecosten, ad Dominicam decimam.*

29. De Pontificum vita domestica, et de viris Ecclesiasticis quorum operâ utuntur in Diœceseon regimine : *Dominicâ et Hebdomadâ X. post Pentecosten.*

30. De moribus et officiis Canonicorum : *Dominicâ et Hebdomadâ XI. post Pentecosten.*

31. De Officii divini publica celebratione, et privata recitatione : *à Dominica XII. post Pentecosten, ad usque Dominicam XV.*

32. De Precibus pro Defunctis; de Exequiis et Cœmeteriis : *Dominicâ et Hebdomadâ XV. post Pentecosten.*

33. De ambitione à Clericis fugienda : *Dominicâ et Hebdomadâ XVI. post Pentecosten.*

34. De Scholis, Seminariis, et Collationibus Ecclesiasticis : *Dominicâ et Hebdomadâ XVII. post Pentecosten.*

35. De iis qui pœnitentiam tantùm in extremis vitæ postulant : *Dominicâ et Hebdomadâ XVIII. post Pentecosten.*

36. De Excommunicatione : *Dominicâ et Hebdomadâ XIX. post Pentecosten.*

37. De Ecclesiasticorum conversatione cum laïcis et mulieribus : *Dominicâ et Hebdomadâ XX. post Pentecosten.*

38. De fugienda à Clero avaritia : *Dominicâ et Hebdomadâ XXI. post Pentecosten.*

39. De Potestate Civili et Ecclesiastica, et obsequio ipsis debito : *Dominica et Hebdomadâ XXII. post Pentecosten.*

40. De miraculis; de Sanctorum reliquiis et imaginibus : *Dominicâ et Hebdomadâ XXIII. post Pentecosten.*

41. De Hæreticis : *Dominicâ et Hebdomadâ XXIV. post Pentecosten.*

42. De reverentia Ecclesiis aliisque locis sacris debita : *Dominicâ et Hebdomadâ III. quæ superfuit post Epiphaniam.*

43. De sanctificatione diei Dominicæ, aliarumque Festivitatum : *à Dominicâ IV. quæ superfuit post Epiphaniam, ad Dominicam V.*

44. De operibus caritatis

et misericordiæ erga proximum, et domos hospitales pauperum et infirmorum: *Dominicâ et Hebdomadâ VI. quæ superfuit post Epiphaniam.*

In hac serie non comprehenduntur Festa et Solemnitates, quæ proprios habent Canones ratione peculiaris ritûs, aut disciplinæ prædictis Solemnitatibus congruentis.

PSALTERIUM

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.

PARS VERNA.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PATER noster, qui es in cœlis; sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María grátiâ plena; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine: passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus : descendit ad ínferos : tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur :

DOmine, lábia mea apéries; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

[*Ante Pascha*, Laus tibi, Dómine, Rex ætemæ glóriæ.]

Post Pascha, loco Laus tibi, *dicitur* Allelúia.

Invitatorium, ut in Proprio.

Psalmus 94.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro : præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et rex magnus super omnes deos : quóniam non repellet Dóminus plebem suam ; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus : veníte, adorémus, et procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster ; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, et dixi : Semper hi errant corde ; ipsi verò non cognovérunt vias meas : quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Hymnus, ut in Proprio.

Tempore Paschali, unicum dicitur Nocturnum, ut notatur in Proprio.

In Quadragesima verò, Officium fit ut sequitur.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

Psalmus 1.

BEATUS vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit ;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secùs decursus aquárũ, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet ; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic ; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum ;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto :

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória Patri *et* Sicut erat *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum et Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte. *Ps.* 1.

Ant. 4. f. Servíte Dómino.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt gentes,* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me; et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequando irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino, et exultáte ei: apprehéndite disciplínam. *Ps.* 2.

Ant. 8. *G.* Dicunt.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es. *Ps.* 3.

In Quadrages. ℣. Ut quid, Dómine, recessisti longè? ℟. Déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne. *Ps.* 9.

Tempore Pass. ℣. Eripe me de manu inimicórum meórum, ℟. Et à persequéntibus me. *Ps.* 30.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò: Pa-

ter noster. *Altâ voce :* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Díligam te.

Psalmus 17.

DILIGAM te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmamentum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * et sperábo in eum.

Protector meus, et cornu salútis meæ, * et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contremuit terra : fundamenta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt; * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus, et ignis à fácie ejus exarsit : * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit : * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum : in circúitu ejus tabernáculum ejus; * tenebrósa aqua in núbibus aeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundamenta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, et refúgium meum.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

MIsit de summo [Dóminus,] et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab his qui odérunt me; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi;

Quia custodívi vias Dómini, * nec impiè gessi à Deo meo;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo; * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocénte ínnocens eris:

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, et observábo me ab iniquitáte mea. *Ps.* 17.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * et super excelsa státuens me;

Qui docet manus meas ad prælium: * et posuisti ut arcum æreum bráchia mea;

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehendam illos; * et non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare: * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum; * et supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi: * fílii aliéni inveteráti

sunt, et claudicavérunt à semitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam christo suo David, et sémini ejus usque in séculum.

Ant. Déxtera tua suscépit me, Dómine; et disciplína tua ipsa me docébit. *Ps.* 17.

In Quadrages. ℣. Dómine, defécimus in ira tua: ℟. Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo. *Ps.* 89.

Tempore Pass. ℣. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: ℟. Impropérium expectávit cor meum, et misériam. *Ps.* 68.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

Psalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus: * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hereditáti tuæ; * et rege eos, et extolle illos usque in ætérnum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; et ex voluntáte mea confitébor ei. *Ps.* 27.

Ant. 1. D. Psállite.

Psalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me, * nec delectasti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanasti me.

Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam : * salvasti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitisti decóri meo virtútem :

Avertisti fáciem tuam à me; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misertus est meî : * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertisti planctum meum in gáudium mihi : * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me lætitiâ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compungar : * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus. *Ps.* 29.

Ant. 5. a. Veníte.

Psalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus; * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo : Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei : * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea,

Quæ distinxérunt lábia mea, et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus *, et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte, audíte, et narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

In Quadrages. ℣. Juxta est Dóminus iis qui tribulátosunt corde, ℟. Et húmiles spíritu salvábit. *Ps.* 33.

Tempore Pass. ℣. Cogitavérunt supplantáre gressus meos : ℟. Abscondérunt superbi láqueum mihi. *Ps.* 139.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur Te Deum, *si dicendum sit.*

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli; * tibi cœli, et universæ potestátes;

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,
Sanctus,
Sanctus,
Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * immensæ majestátis;

Venerandum tuum verum, * et únicum Fílium;

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe :

Tu Patris * sempiternus es Fílius :

Tu, ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum :

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum :

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.

Ætern â fac * cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum,

Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ;

Et rege eos, * et extólle illos usque in ætérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine; * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confundar in ætérnum.

℣. *Sacerd. ut in Proprio.*

Si non continuò sequantur Laudes, hîc dicitur : Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *deinde Oratio propria, cum integra conclusione. Et tunc ante Laudes dicitur secretò*, Pater *et* Ave.

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, etc.

In Quadragesima, Tempore Passionis, et Tempore Paschali, Antiphonæ habentur in Proprio, pro diversitate Temporis.

Psalmus 62.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ :

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Psalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende : * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur, et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et læténtur in te omnes qui quærunt te; * et

dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra : * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus,* et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Cant. trium pueror. Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum *: laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum:* laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur* :

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu;* laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum, de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna: * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum: * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi: * præceptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra; * dracónes, et omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, et omnes colles; * ligna fructífera, et omnes cedri;

Béstiæ, et universa pécora; * serpentes, et vólucres pennátæ;

Reges terræ, et omnes pópuli; * príncipes, et omnes júdices terræ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum et terram; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Capitulum, Hymnus et Versiculus, ut in Proprio.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et erexit cornu salútis nobis * in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi

In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ

Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona et Oratio, ℣ in Proprio; posteà dicitur:

Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deinde, Pater noster.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da, te favente, prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

Ante Pascha:

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Tempore Paschali:

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Antiphona, ut in Proprio.

Psalmus 117.

CONFITÉMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt

me; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me; * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ: * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudisti me, * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, bene prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudisti me, * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandasti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi

te : * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor ; * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo, vivífica me ; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra ; * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti supérbos : * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum ; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur ; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea : * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudisti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me ; * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatasti cor meum.

Quando fit Officium de Domínica, nisi aliter notetur, dicitur Symbolum sequens.

QUicumque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem :

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in Unitáte venerémur ;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, ália Filii, * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spí-

ritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni, * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipoténtes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conver-

sióne divinitátis in carnem *, sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo; * ita Deus et homo unus est Christus,

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Antiphona, ut in Proprio.

Capitulum. Ephes. 5.

ERátis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *In Quadrages.* ℣. Qui venisti * peccatóres salvos fácere, * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. 1. *Tim.* 1.

Temp. Pass. ℣. Qui passus es pro nobis, * Miserére nobis. *Non dicitur* Glória Patri. *Sed repet.* Christe. 1. *Petr.* 2.

[*Temp. Paschali,* ℟. Christe, *dicitur speciali ritu qui notatur in Proprio.*]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódie salva virtúte, ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

Deinde ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem dicitur Psalmus De profundis, *et in fine*, Réquiem, *cum* ℣℣. Requiescant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiscum, *et Orat.* Absolve, quæsumus, *ut habetur in fine III. Nocturni Officii Defunctorum.*

Posteà dicitur : ℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison, Kyrie, eléison.

Secretò, Pater noster. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dírige fílios eórum : ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; et opéra mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri, *et* sicut erat.

Orémus.

DIrígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum : ut hîc et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus vel sola recitans, dicit absolutè.*]

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco : in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini : ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Si aliud non sequatur Officium, dicitur secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen. *Et sic in omnibus Horis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Ante Pascha:

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Temp. Pasch. Da, Christe, etc. *ut suprà*, 12.

[*Ad Tertiam, Sextam et Nonam, Antiph. Capitula et* ℟℟. *brevia cum Versiculis, habentur in Proprio, pro diversitate Temporis. Oratio conveniens.*]

Ex Psalmo 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * et non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio Psalmi 118.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant us-

quequáque : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * et consolátus sum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

Bonitátem fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui : * proptéreà elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quià æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quià injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculá-

tum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Igníta vibrat spícula.
Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Ante Pascha :

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Temp. Pasch. Da, Christe, etc. *ut suprà*, 12.

Ex Psalmo 118.

DEFÉCIT in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequentibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi: * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos; * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi; * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum, * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui, * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu; * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, maligni; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, et vivam; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeò dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas: * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

LAbente jam solis rotâ,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu,
O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,

Amáre da crucem, tuo
Da nos in amplexu mori.

Ante Pascha :

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Temp. Pasch. Da, Christe, etc. *ut suprà*, 12.

Ex Psalmo 118.

MIRABÍLIA testimónia tua; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attraxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum; * et non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandasti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac; * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * et omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in ætérnum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tríbulant me : * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas : * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratis; * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo : * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit : * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Antiphonæ, ut in Proprio.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es Sa-

cerdos in ætérnum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implebit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * proptéreà exaltábit caput.

Psalmus 110.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum et congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Confessio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo.

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus, véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testamentum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus: * initium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Psalmus 111.

Beátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis; * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício; * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória æterna erit justus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus; * justítia ejus manet in séculum séculi : cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur; déntibus suis fremet, et tabescet : * desidérium peccatórum períbit.

Psalmus 112.

Laudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes

tes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit, et fugit: * Jordánis convérsus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut aríetes? * et colles, sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota ést terra, * à fácie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua;

Nequando dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient: * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostri, * et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israel: * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos et super fílios vestros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te,

Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Capitulum, Hymnus et Versic. ut in Proprio.

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc. 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est; * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham et sémini ejus in sécula.

Deindè dicitur Antiphona, et Orátio conveniens.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Ante Pasch. Ant. 8. G. Scuto.

Temp. Pasch. Ant. 7. Erípuit nos.

Psalmus 4.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine: * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam, * et requiescam;

Quóniam tu, Dómine, * singuláriter in spe constituisti me.

Psalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, et refúgium meũ: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit

tibi; *et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis à timóre nocturno,

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incursu, et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, et decem míllia à dextris tuis:* ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea, * Altíssimum posuisti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum, * et flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne: * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ante Pascha, Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus: non timébis à timóre nocturno. *Ps.* 90.

Temp. Paschali, Ant. Erípuit nos Deus de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, allelúia. *Coloss.* 1.

Tempore Quadragesimæ et Passionis.

Hymnus.

O Splendor æterni Patris,
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lúmine,
Mentis fugas calíginem:
En solis abscessit jubar,
Noctisque succédunt vices:
Qui prósperum donas diem,
Da tuta noctis ótia.
Si clausa torpent lúmina,
Suspíret ad te mens vigil:
Potente, qui te díligunt,
Servos tuére dexterâ.
Tu, quos molesti córporis
Gravis retardat sárcina,
Fac mentis alis líbero
Sursum volátu téndere.
O spes salútis única,
Votis adesto súpplicum:
Defende quos mercátus es;

Mercéde fusi sánguinis.
Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Tempore Paschali, Hymnus.

JEsu, redemptor séculi,
Qui tértio post fúnera
Redux ab ínferis die,
Mortem resurgendo necas:
Nox atra jam terras premet,
Mergetque sommo lúmina:
Hostis furórem pérfidi,
Artesque cæcas dísjice;
Ut justa dum curas levat,
Et corpus instaurat quies,
Sic membra somnus óccupet,
Ne corda torpor ópprimat.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

In Officiis de Beata, Hymnus Virgo, *ut in Officio parvo.*

Capitulum, 1. Thess. 5.

OMnes vos filii lucis estis, et filii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

Temp. Quad. ℟. *br.* In manus tuas, Dñe, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dñe, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

[*Temp. Pass., omisso* Glória, *post reclamationem repetitur,* In manus.]

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Temp. Paschali, ℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * commendo spíritum meum, * Allelúia, allel. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis, * Allelúia, allelúia. Glória Patri. In manus.

℣. Custódi, etc. *ut suprà.*

Ante Pascha, Ant. 3. Salva nos, Dómine.

Temp. Paschali, Ant. 5. C. Cùm Christus.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,
Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,
Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ante Pascha, Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

Temp. Paschali, Ant. Cùm Christus apparúerit, vita vestra; tunc et vos apparébitis cum ipso in glória, allelúia. *Coloss.* 3.

℣. Dóminus vobiscum,
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem istam; et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui

sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedictio tua sit super nos semper; Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

Et secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Posteà, si sit usus locorum, dicitur una ex Antiphonis de B. Maria Virgine, ut sequitur.

ANTIPHONÆ DE BEATA, AD DEVOTIONEM.

In Quadragesima.

AVe, Regína cœlórum;
Ave, dómina Angelórum;
Salve, radix; salve, porta
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Elégit eam Dñus. ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Orémus.

COncéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

Tempore Paschali.

REgína cœli, lætáre, allelúia:
Quia quem meruisti portáre, allelúia,
Resurrexit sicut dixit, allelúia:
Ora pro nobis Deum, allelúia.

℣. Circumdedisti me lætitiâ, Dómine; ℟. Ut cantet tibi glória mea. *Ps.* 29.

Orémus.

DEus, qui per Resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es: præsta, quæsumus, ut per ejus Genitrícem vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ; Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

FERIA SECUNDA AD OFFICIUM NOCT.

Dómine, lábia, *suprà,* 1.

Invitatorium et Hymnus, ut in Proprio; et sic in sequentibus Feriis.

In Feriis Quadragesimæ et Passionis, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos.

Temp. verò Paschali, tres tantùm dicuntur, eo ordine qui descriptus est in Proprio pro unaquaque die.

Ant. 4. d. Omnia.

Psalmus 103.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pel-

lem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum; * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis,* et herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illic pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ:

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt; * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum,* et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus; * illic reptília, quorum non est númerus, animália pusilla cum magnis.

Illic naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes spíritum eórum, et deficient, et in púlverem suum reverlentur.

Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; * et renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis ;

Qui réspicit terram, et facit eam trémere ; * qui tangit montes et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * psallam Deo meo, quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum : * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ita ut non sint : * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecisti, Dómine : impléta est terra possessióne tuâ. *Ps.* 103.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

Psalmus 104.

CONFITÉMINI Dómino, et invocáte nomen ejus : * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei : * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus : * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum et confirmámini : * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster : * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham ; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum æternum ;

Dicens : Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ ;

Cùm essent número brevi, paucíssimi, * et íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et

VOcávit [Dóminus] famem super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum : * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus : * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum ; * princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum ; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

MIsit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; et venit cœnomyía, et cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat númerus:

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Vísita nos.

Psalmus 105.

CONFITÉMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris, * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare rubrum, et exsiccátum est: * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto.

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus,* et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aaron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb,* et adoravérunt sculptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor,* et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distinxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum; * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocentem, * sánguinem filiórum suórum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testamenti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster, * et cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum; * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

Versic. ut in Proprio.

Absolutio et Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟. habentur in Proprio de Tempore; et sic in sequentibus Feriis.

Non dicitur Te Deum, *in Feriis, nisi Temp. Paschali, exceptâ Feriâ secundâ Rogationum.*

℣. *Sacerd. ut in Proprio.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Per Quadrag. ad Hebdomadam sanctam exclusivè,

Ant. 5. a. Bonum est.

[*Temp. Paschali, Ant. ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*]

Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem,

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómi-

tis, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet, * et stultus non intelliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in séculum séculi :

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit, * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, * et benè patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam. *Ps.* 91.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

Psalmus 135.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus : in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

Ant. 4. a. Dóminus.

Divisio Psalmi 135.

[COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio

excelso, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes,* quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et virtútem ejus in mari rubro,* quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos,* quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem,* quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri,* quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni,* quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostri, et redémit nos ab inimícis nostris. *Ps.* 135.

Ant. 7. d. Quis símilis tui.

In Feriis Quadrages. dicitur Canticum sequens.

Canticum Moysi. Exod. 15.

CAntémus Dómino; gloriósè enim magnificátus est:* equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus,* et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare; * electi príncipes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuérunt eos; * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos,* misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregatæ sunt aquæ:* stetit unda fluens, congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Persequar, et comprehendam; * divi-

dam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meum; * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendisti manum tuam, * et devorávit eos terra.

Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, * et portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et iráti sunt; * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom; robustos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído et pavor: * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quasi lapis,

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedisti.

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in æternum et ultra.

Ingressus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare, * et reduxit super eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine? magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília. *Ex.* 15.

[*In Festis, et toto Temp. Paschali, nisi proprium assignetur, loco superioris Cantici, dicitur sequens.*

Canticum. Eccli. 39.

Collaudáte cánticum, * et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * et confitémini illi in voce labiórum vestrórum, et in cánticis labiórum, et cítharis;

Et sic dicétis in confessióne: * Opera Dómini universa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * et in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * et non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * et non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * et nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

Psalmus 134.

Laudáte nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini,* in átriis domûs Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa et prodígia in médio tuî, Ægypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum; * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus, quóniam elégit Israel in possessiónem sibi. *Ps.* 134.

Capitulum, Hymnus, Versic. Antiphona ad Benedictus, *Preces, quando dicuntur, etc. ut in Proprio; et sic in sequentibus Feriis.*

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis, *et Antiphona ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; *

lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronasti eum, * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 76.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * et annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non apponet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum:

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam fecisti in pópulis virtútem tuam:

Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum, * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aaron.

Antiph. Capitulum, ℣. breve, et Preces, quando dicuntur,

habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O fons ámoris, *et Antiph. ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confído, non erubescam.

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi; * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ * et ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício, * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî, * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam et érue me : * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes et recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum, * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus; * annun-

liáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus; * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam et honórem; * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli et exultet terra, commoveátur mare et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Capit. ℞. *breve, etc. habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam solis, *et Antiphona ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

Psalmus 46.

OMNES gentes, pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob quam diléxit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, et voce psalmi,

In tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ: * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOminus regnávit, irascantur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est; * et honor regis judícium díligit.

Tu parasti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecisti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus; * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus, * et Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Capit. ℟. *breve, etc. habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Labente, *et Antiphona ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

Psalmus 52.

DIXIT insipiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent : * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 72.

QUàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos,* pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eórum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia; * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum ; * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam : * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt : Quómodò scit Deus ? * et, Si est sciéntia in Excelso ?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo sic; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc : * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis : * dejecisti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem! * subitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges;

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te, * et ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuisti [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxisti me, * et cum glória suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defecit caro mea, et cor meum; * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in æternum.

Quia ecce qui elóngant se à te, períbunt: * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. Capit. ℣. *breve, etc. habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ante Pascha, Ant. 2. D. Convértere.

Temp. Paschali, Antiphonæ ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.

Psalmus 114.

DILEXI, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; quia Dóminus benefécit tibi. *Ps* 114

Ant. 8. G. Levávi.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino. *Ps.* 120.

Ant. 1. a. Adjutórium nostrum.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerétur furor eó-

rum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Ant. 5. a. Magnificávit Dñus.

Psalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: facti sumus lætantes. *Ps.* 125.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Psalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illìc sédimus, * et flévimus, cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra;

Quia illìc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ. *Ps.* 136.

Capitulum, Hymnus, Versic, Ant. ad Magnificat, *Preces.*

si dicendæ sint, etc. habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Ante Pascha, Ant. 2. D. Justum.

Tempore Paschali, Antiphona ut in Proprio; et sic in aliis Filiis.

Psalmus 6.

DÓMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem, * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valde velóciter.

Psalmus 7.

DÓmine Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua; * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum: * et díriges justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis et pátiens, * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum;

Et in eo parávit vasa mortis: * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce parturíiit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum; * et incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℟. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis, *et Preces, quando dicuntur, habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium et Hymnus in Proprio.

In Quadragesima, Antiphonæ ut sequitur.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

Psalmus 14.

DÓMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Psalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorùm non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum;

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad curréndam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit ? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Ant. Quis requiéscet in monte sancto tuo, Dómine ? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios pauperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi ; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum ; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus ; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit

Sit nomen ejus benedictum in sécula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum ; * et replébitur majestáte ejus omnis terra : Fiat, fiat.

Psalmus 100.

MIsericórdiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam : * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum : * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam : detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

Psalmus 106.

CONFITÉMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci ;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes ; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur ; * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum ;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbra mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro ;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labó-

ribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbrâ mortis, * et víncula eórum disrúpit.

Divisio Psalmi 106.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit : et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt : * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera Divisio Psalmi 106.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim :

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illic esurientes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas; * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimis; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super

príncipes; * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, et lætabuntur. *Ps.* 106.

Cetera, ut in Proprio.

AD LAUDES.

Ante Pascha, Ant. 4. D. Qui non accépit.

(*Post Pascha, Ant. etc. in Proprio.*)

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo;

Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ant. 5. a. Audiam.

Psalmus 84.

Benedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit; * et ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, et super sanctos suos. *Ps.* 84.

Ant. 3. a. Qui dilígitis.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion: * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum. *Ps.* 96.

Ant. 7. d. Vivens.

In Feriis Quadragesimæ, Canticum Ezechiæ. Is. 38.

EGo dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra viventium: * non aspíciam hóminem ultrà, et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut à texente vita mea; dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis sic

clamábo : * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum : * Dómine, vim pátior, respónde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritûs mei, * corrípies me, et vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima : * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecisti post tergum tuum* ómnia peccáta mea.

Quià non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine : pater fíliis notam fáciet veritátem tuam. *Is.* 38.

[*In Festis, et toto Temp. Paschali, nisi proprium assignetur, dicitur sequens*

Canticum. Eccli. 36.

Miserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, * et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, et immúta mirabília : * glorífica manum et bráchium dextrum.

Excita furórem, et effunde iram : * tolle adversárium, et afflige inimícum.

Festína tempus, et meménto finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * et qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium : Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quià non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Et hæreditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est nomen tuum, * et Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus

verbis tuis, * et glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus. *Ps.* 150.

Cetera, ut in Proprio.

AD PRIMAM.

Psalmus 34.

JUDICA, Dómine, nocentes me : * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, et conclúde adversùs eos qui persequuntur me ; * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, * et confundantur cogitántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos ;

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui ; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat ; et cáptio quam abscondit, apprehendat eum ; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi ?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt : * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam á malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur; * et in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas: * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

Exurge, et inténde judício meo, * Deus meus et Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent et læténtur qui volunt justítiam meam; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

AD TERTIAM.

Psalmus 25.

Júdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum; * et in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odivi ecclésiam malignántium, * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas; * et circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * et cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum: * rédime me, et miserére mei.

Pes meus stetit in directo : * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

Psalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus est ; * et vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion * spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet ; * Deus noster, et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet ; * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm, et terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar ; Israel, et testificábor tibi : * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos ;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli ; * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrifícium laudis, * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, et honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum ?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecisti, et tácui.

Existimasti iníquè, quòd ero tuî símilis : * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum ; * nequando rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me ; * et illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

AD SEXTAM.

Psalmus 36.

NOLI æmulári in malignántibus ; * neque zeláveris facientes iniquitátem ;

Quóniam tanquam fœnum

velóciter arescent, * et quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, et judícium tuum tanquam merídiem: * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustítias.

Désine ab ira, et derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, et non erit peccátor; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum suum,

Ut dejíciant páuperem et ínopem; * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur, et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes áutem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet

sanctos suos : * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justū, * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, et custódi viam ejus; et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram : * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat : * et quæsívi eum, et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul : * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino; * et protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos; * et éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos, quia speravérunt in eo.

AD NONAM.

Psalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me, * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * et ódium pro dilectióne mea.

Divisio Psalmi 108.

COnstítue [Dómine] super eum peccatórem; * et diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur filii ejus, et mendícent, * et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum

semper : * et dispéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * et persecútus est hóminem ínopem et mendícum, et compunctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum : * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * et qui loquuntur mala advérsùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum, * et cor meum conturbátum est intrà me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio, * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum opprobrium illis : * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus : * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insúrgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * et operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * et in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

Psalmus 119.

Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine; cùm his qui odérunt pacem, eram pacíficus. *Ps.* 119.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini ; * testimónium Israel, ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illîc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogâte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos et próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem. *Ps.* 121.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

Psalmus 132.

ECce quàm bonum, et quàm jucundum * habitáre fratres in unum !

Sicut unguentum in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron ;

Quod descendit in oram vestimenti ejus, * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quóniam illîc mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, et quàm jucundum habitáre fratres in unum ! *Ps.* 132.

Ant. 8. G. In misericórdia.

Psalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me : * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo : * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum ;

Quóniam adhuc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum : * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs inférnum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei : * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me : óleum autem peccatóris non impinguet caput meum. *Ps.* 140.

Ant. 6. F. Me expectant justi.

Psalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi : * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum ; * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam ; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me ; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine : * dixi, Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam ; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me ; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retríbuas mihi, Dómine. *Ps.* 141.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remisisti.

Psalmus 12.

USQUEQUÒ, Dómine, oblivísceris me in finem ? * úsquequò avertis fáciem tuam à me ?

Quámdiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem ?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me ? * réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte ; * nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 31.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi : Confitébor adversùm

me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo et freno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 78.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; * et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos:

Et propítius esto peccátis nostris * propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi est Deus eórum?

Et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspectu tuo * gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum;

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum impropérium ipsórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac

orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA.
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. et Hymnus ut in Proprio.

In Quadragesima, Antiphonæ ut sequitur.

(Temp. Pasch. ut in Proprio.)

Ant. 3. *d.* Sperent in te.

Psalmus 9.

CONFITÉBOR tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo, Altíssime.

In convertendo inimícum meum retrorsùm, * infirmabuntur, et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam: * sedisti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delesti in æternum, et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxisti.

Périit memória eórum cum sónitu; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem, eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MISERÉRE mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperũ non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recessisti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper : * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor : * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo : * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem ; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum : * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus ; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus ; exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni : * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dñus regnábit in ætérnum, et in séculum séculi : * peribítis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua ;

Judicáre pupillo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum ; quóniam non dereliquisti quæréntes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ant. 8. G. Fílii.

Psalmus 77.

Atténdite, pópule meus, legem meam : * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum : * loquar propositiónes ab inítio ;

Quanta audívimus, et cognóvimus ea ; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera.

Fílii qui nascentur, et exurgent, * et narrábunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur óperum Dei, * et mandáta ejus exquírant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans;

Generátio quæ non diréxit cor suum, * et non est créditus cum Deo spíritus ejus. *

Divisio Psalmi 77.

Fílii Ephrem intendentes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, * et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo; * dixérunt: Numquid potérit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt,

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideò audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

Tránstulit [Dóminus] Austrum de cœlo; * et induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis; et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in

ore ipsórum, * et ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * et non crediderunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * et revertebantur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non disperdet eos.

Ant. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam. *Ps.* 77.

Ant. 7. *d.* Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et

ABUNDAVIT [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum; * et Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ: non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et

ABstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem

sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes, * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabantur.

Altera divisio Psalmi 77. Et

Excitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum, * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

Cætera, ut in Proprio.

AD LAUDES.

Ante Pascha, Ant. 4. R. Omnes.

(Post Pascha, Ant. etc. in Proprio.)

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem : * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, et habitábis in eis.
Ps. 5.

Ant. 5. C. In tégmine.

Psalmus 35.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas et dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei; * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis, Dómine; * quemádmodùm multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ; * et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine; et torrente voluptátis tuæ potábis eos. *Ps.* 35.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti, et assumpsisti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni et vésperè delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam:* multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis Quadragesimæ, dicitur sequens

Canticum. Is. 12.

COnfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus: * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitátio Sion; * quia magnus in médio tui Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvátor meus: fiduciáliter agam, et non timébo. *Is.* 12.

[*In Festis, et toto Tempore Paschali, (nisi proprium assignetur) dicitur sequens*

Canticum. Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in ætérnum, * et in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, et salvas: dedúcis ad ínferos, et redúcis; * et non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israel, * et in conspectu géntium laudáte eum;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis scire eos, * quia non est álius Deus omnipotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras; * et ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam osténdit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini itaque, peccatóres, et fácite justítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobiscum misericórdiam suam.

Ego autem, et ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.]

Ant. 6. C. Beneplácitum est.

Psalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decoraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde, * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum, * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus; * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericórdia ejus. *Ps.* 146.

AD PRIMAM.

Psalmus 30.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti observantes vanitátes supervácuè: * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua; * quóniam respexísti humilitátem meam, salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci: * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére mei, Dómine, quóniam tríbulor; * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valde; * et timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde: * factus sum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dum convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum: * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te: * erubescant ímpii, et deducantur in inférnum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, et in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspectu filiórum hóminum.

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo

tuo * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus,* quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudisti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * et retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

AD TERTIAM.

Psalmus 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam,* quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis,* sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est: * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum invocat,* in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui* super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, et quare contristátus incédo, * dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Psalmus 42.

JUdica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo et dolóso érue me,

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte

Emitte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

AD SEXTAM.

Psalmus 20.

Dómine, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudasti eum;

Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * et tribuisti ei longitúdinem diérum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Psalmus 102.

Benedic, ánima mea, Dómino; * et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * et noli oblivisci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus;

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor et miséricors Dóminus : * longánimis, et multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum : * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus : * tanquam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet, * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno, * et usque in æternum super timentes eum.

Et justítia illíus in filios filiórum, * his qui servant testamentum ejus,

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

AD NONAM.

Psalmus 81.

DEUS stetit in synagóga deórum : * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno et pupillo : * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant : * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi : Dii estis, * et fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

Psalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram : * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur et loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt, * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * et stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

Beátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi advers̀us malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitásset in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; et in malítia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dóminus Deus noster.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum,

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ; * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri. *Ps.* 122.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

Psalmus 124.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion : * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operantibus iniquitátem : * pax super Israel.

Ant. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion : non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem. *Ps.* 124.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite, postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis suis somnum.

Ecce heréditas Dómini, filii : * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit desidérium suum : non confundétur, cùm loquétur inimícis suis. *Ps.* 126.

Ant. 1. a. Sustínuit.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sustínuit ánima mea in verbo ejus : sperávit ánima mea in Dómino. *Ps.* 129.

Ant. 4. a. Speret.

Psalmus 130.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in mag-

nis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam,* sed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 130.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

Psalmus 10.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra,* ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus 13.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abomínábiles facti sunt in stúdiis suis:* non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est úsque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolósè agébant: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem,* qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: illìc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudistis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 15.

COnserva me, Dómine, * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei : * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper; * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea : * ínsuper et caro mea requiescet in spe;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conserva me, Dómine; quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 3. b. Rectum est verbum Dómini.

Psalmus 19.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo,* et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt : * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac Regem; * et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Psalmus 32.

EXultáte, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem;

Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Rectum est verbum Dómini, et ómnia ópera ejus in fide. *Ps.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

Psalmus 67.

EXurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus; * et fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi : * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus,* patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deserto,

Terra mota est: * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ: * et infirmáta est, tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parasti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divisio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum, dilecti dilecti: * et speciéi domûs dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis: * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitátem: * accepisti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divisio Psalmi 67.

IN ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis excessu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argénto.

Díssipa gentes quæ bella volunt : * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; * psállite Dómino.

Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli * ad oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis : * date glóriam Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ : * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus : Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ. *Ps.* 67.

Ant. 8. G. Dómine.

Psalmus 88.

Misericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis; * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum eléctis meis; * jurávi David servo meo :

Usque in ætérnum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio sanctórum; * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliasti sicut vulnerátum, superbum : * in bráchio virtútis tuæ dispersisti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra : * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundasti;

Aquilónem et mare tu creasti : * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia : * firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judícium præparátio sedis tuæ; * misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

Beátus pópulus qui scit jubilatiónem : * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultá-

bunt totâ die, * et in justítia tua exaltabuntur;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixisti: * Pósui adjutórium in potente, et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * ét bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * et odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso, * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * et testamentum meum fidéle ipsi;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meam, * et in judíciis meis non ambuláverint;

Si justítias meas profanáverint, * et mandáta mea non custodíerint,

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea;

Neque profanábo testamentum meum; * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera Divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, * si David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo,

Et sicut luna perfecta in æternum, * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam: * factus est oppróbrium vícinis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii

ejus, * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne; * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus: * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes filios hóminum?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt totâ die, et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum, * psaltérium jucundum cum cithara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitátis vestræ;

Quia præceptum in Israel est, * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, et contestábor te: * Israel, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam; * et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum: * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audisset me; * Israel si in viis meis ambulasset,

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliassem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti; * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, et contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus. *Ps.* 80.

Ant. 1. *g.* Parátum.

Psalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * et psallam tibi in natiónibus;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus; * et super omnem terram glória tua;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac dexterâ tuâ, et exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine. *Ps.* 107.

Ant. 6. F. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

DEus locutus est in sancto suo : * exultábo, et dividam Síchimam, et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephraim suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis : in Deo faciémus virtútem. *Ps.* 107.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis Quadragesimæ, dicitur sequens

Canticum Annæ. 1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos, * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te : * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriantes : * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt; * et famélici saturáti sunt,

Donec stérilis péperit plúrimos; * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, et vivíficat : * dedúcit ad ínferos, et redúcit.

Dóminus páuperem facit,

et ditat : * humíliat et súblevát.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem;

Ut sédeat cum princípibus,* et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticescent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus; * et super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu christi sui.

Ant. Deus scientiárum Dóminus est, et ipsi præparantur cogitatiónes. 1. *Reg.* 2.

[*In Festis, et toto Tempore Paschali, (nisi proprium assignetur) dicitur sequens Canticum.* 1. Paral. 29.

BEnedictus es, Dómine, Deus Israel patris nostri,* ab æterno in æternum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória; * et tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum; * et tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, et tua est glória : * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus et poténtia : * in manu tua magnitúdo; et impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi,* et laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel;

Non fecit táliter omni natióni, * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, et judícia sua Israel : non fecit táliter omni natióni. *Ps.* 147.

AD PRIMAM.

Psalmus 66.

DEus misereátur nostrî, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam,* in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur et exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra et orbis, * à século et usque in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ prætériit, et custódia in nocte:

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat, manè flóreat et tránseat: * véspere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni: * si autem in potentátibus, octoginta anni,

Et ámpliùs eórum * labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo, * et corripiémur.

Divisio Psalmi 89.

QUis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * et opus mánuum nostrárum dírige.

AD TERTIAM.

Psalmus 26.

DÓMINUS illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium,* in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petrá exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

Psalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui ;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum ;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus : * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

AD SEXTAM.

Psalmus 22.

DÓMINUS regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quàm præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum ; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum ; et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini ; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit ; et Dóminus exaudívit eum, * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum ; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus ; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult

vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos,* et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terrá memóriam eórum.

Clamavérunt justi; et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde,* et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima;* et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

AD NONAM.

Psalmus 79.

QUI regis Israel, intende;* qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim,* manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin et Manasse.

Excita poténtiam tuam; * et veni, ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam;* et salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[DOmine] víneam de Ægypto transtulisti: * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus: * plantasti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus,* et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * et usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus; * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * et singuláris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super filium hóminis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: *

ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Psalmus 92.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à sǽculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupisti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tui, Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis. *Ps.* 115.

Ant. 1. g. Confitébor.

Psalmus 137.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, *

quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 137.

Ant. 7. d. Generátio.

Psalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructabunt, * et justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio et generátio laudábit ópera tua, et poténtiam tuam pronuntiábunt. *Ps.* 144.

Ant. 4. *D.* Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor et miséricors Dóminus; * pátiens et multùm miséricors.

Suávis Dóminus univérsis, * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elisos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis. *Ps.* 144.

Ant. 8. c. Prope est Dóminus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet, * et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum : * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

Ant. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte. *Ps.* 144.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

Psalmus 11.

SALVUM me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus;* quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum : * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magníloquam;

Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt : * quis noster Dóminus est?

Propter misériam inopum, et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu impii ámbulant : * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

Psalmus 38.

DIxi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intrà me, et in meditatióne mea exardescet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos : * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus: * verùmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi orationem meam, Dñe, et deprecatiónem meā: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam, * et ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dñe, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

Psalmus 51.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut nováculа acúta fecisti dolum.

Dilexisti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexisti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptéreà Deus déstruet te in finem: * evellet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, et radícem tuam de terra viventium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent: Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, et in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecisti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

Psalmus 54.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs, * et tempestáte.

Præcípita, Dómine, díyide linguas eórum; * quóniam

vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas ; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útique ;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuisset,* abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos ; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos ; * et descendant in infernum viventes ;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi ; * et Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEsperè, et manè, et merídiè narrábo et annuntiábo ; * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi ; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum : * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus ; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum ; * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos ; * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum in exercitatióne mea, et conturbátus sum ; quoniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

Psalmus 58.

ERIPE me de inimícis meis, Deus meus ; * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me ;

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine ; * sine iniquitáte cucurri, et diréxi.

Exurge in occursum meum, et vide ; * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Intende ad visitandas omnes

gentes : * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Converteatur ad vésperam ; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eórum ; * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos : * ne occídas eos, nequando obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum ; * et comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne ; * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad vésperam ; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum ; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo manè misericórdiam tuam ;

Quia factus es susceptor meus et refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

Psalmus 60.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam ; * intende oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum : * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meam, * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

Ant. 4. a. In conspectu.

Psalmus 68.

SALVUM me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratìs.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestimentum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus beneplácíti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua: * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; *

fel; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * et cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem et úngulas.

Vídeant páuperes, et læténtur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, et misériam. *Ps.* 68.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

Psalmus 53.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni insurrexérunt advèrsùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam, * et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntàriè sacrificábo tibi; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei; quóniam aliéni insurrexérunt advèrsùm me. *Ps.* 53.

Ant. 7. g. Deus meus.

Psalmus 70.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam,* et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, * ut salvum me fácias;

Quóniam firmamentum meum * et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, et comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundántur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiántur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea. *Ps.* 70.

Ant. 3. a. Lingua mea.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea: * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam et sénium: * Deus, ne derelínquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, et malas? * et convérsus, vivificasti me, et de abyssis terræ íterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam; * et convérsus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem

tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam,* cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi. *Ps.* 70.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis Quadragesimæ dicitur sequens

Canticum Habacuc. Cap. 3.

Domine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors;* et egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, et mensus est terram: * aspexit, et dissolvit gentes; et contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam:* altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo: * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram: * et in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat;

Ut requiescam in die tri-

bulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit; * et non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea, * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis. *Hab.* 3.

[*In Festis, et in Feriis Temp. Pasch. (nisi aliud assignetur) sequens dicitur*

Canticum, Isaïæ 26.

URbs fortitúdinis nostræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus et antemurále.

Aperíte portas, * et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit: servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperastis in Dómino in sæculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: * nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, et non discet justítiam: * in terrà sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * et non vídeant:

Vídeant, et confundantur zelantes pópuli; * et ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum: * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit

cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus sólvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupillum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus. *Ps.* 145.

AD PRIMAM.

Psalmus 43.

DEUS, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos: * afflixísti pópulos, et expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos; * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum, * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio, * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à fácie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * et iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor

nostrum, * et declinasti sémitas nostras à via tua;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

AD TERTIAM.

Psalmus 39.

EXPECTANS expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * et eduxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes éjus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei; * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge!

Exultent et læténtur super te omnes quærentes te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper : * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es : * Deus meus, ne tardáveris.

Psalmus 57.

Si verè útique justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis : * sicut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum : * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens : * intendit arcum suum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur : * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam : * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

AD SEXTAM.

Psalmus 101.

Dómine, exaudi oratiónem meam; * et clámor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicá-

no solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domícilio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundasti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes :

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

AD NONAM.

Psalmus 21.

DEUS, Deus meus, réspice in me : quare me dereliquisti? * longè à salúte meâ verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo; * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes videntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxisti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero : * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[DEus meus] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi : * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faucibus meis; * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel; * quóniam non sprevit neque despexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem suam à me; * et cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscentur et conver-

tentur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspectu ejus * universæ familiæ géntium;

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum.

Psalmus 128.

SÆPÈ expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israel.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam, qui metit; * et sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant: Benedíctio Dómini super vos: * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: prolongavérunt iniquitátem suam. *Ps.* 128.

Ant. 2. D. Posuisti.

Psalmus 138.

DOmine, probasti me, et cognovisti me: * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè: * sémitam meam et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua: * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * et quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in infernum, ades:

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me; * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te; et nox sicut

dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útero matris meæ.

Ant. Posuisti super me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam? *Ps.* 138.

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Divisio Psalmi 138.

CONfitébor tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es; * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; et in libro tuo omnes scribentur : * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabuntur : * exurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accipient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognosce sémitas meas;

Et vide si via iniquitátis in me est, * et deduc me in via ætérna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoscit nimis. *Ps.* 138.

Ant. 5. b. Custódi me, Dómine.

Psalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis : * vénenum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris. *Ps.* 139.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri : *

cogitavérunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejícies eos; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me. *Ps.* 139.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

Psalmus 37.

DÓMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meū: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus: * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 55.

MIserére meì, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo; * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Dómino laudábo sermónem.

In Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua; * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuisti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 57.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCT.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Psalmus 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meì; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidé-

ret, vana loquebátur : * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me :* numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî, et resúscita me; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in ætérnum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum : * fiat, fiat.

Psalmus 48.

AUdíte hæc, omnes gentes : * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, et fílii hóminum, * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei meî circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * et in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo : * non dabit Deo placatiónem suam,

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ : * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, * cùm víderit sapientes moriéntes.

Simul insípiens et stultus períbunt, * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie et progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis; * et pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt : * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno; * et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verùmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * et usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus; et confirmasti me in conspectu tuo in ætérnum. *Ps.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Psalmus 61.

NOnne Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * susceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quousque irrúitis in hóminem? * interfícitis universi vos tanquam paríeti inclináto, et macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucurri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea: * Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutantes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos; * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo; * et laudabuntur omnes recti corde.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum: narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis móntibus.

Quóniam Deus judex est: * hunc humíliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam; * et exaltabuntur córnua justi.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum: narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis: * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suũ; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium: * terra trémuit, et quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi; * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, et ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.

Psalmus 82.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * et cogitavérunt advérsùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, et disperdámus eos de gente; * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter: * simul advérsùm te testaméntum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ,

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam; * et sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi, * et confundantur, et péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi; et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi. *Ps.* 75.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

Psalmus 16.

EXAUDI, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti; et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sé-

mitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus : * inclína aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea. *Ps.* 16.

Ant. 7. b. In justítia.

Divisio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt : * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, et supplanta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo : satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ant. 1. *f.* Parátum.

Psalmus 56.

MISERÉRE meî, Deus, miserére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus;* et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo et psalmum dicam.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis,

Dómine : * et psalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta est usque ad coelos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super coelos, Deus;* et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : cantábo, et psalmum dicam. *Ps.* 56.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis Quadragesimæ dicitur sequens

Canticum Moysi. Deut. 32.

AUdíte, coeli, quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam,* et quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus.

Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus : * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum : * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum, et dócuit, * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra,* oleúmque de saxo duríssimo;

Bútyrum de armento, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum et aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici; * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis

aliénis; * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo, * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquisti; * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum filii sui, et filiæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * et infidéles filii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis.

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorábitque terram cum gérmine suo, * et móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * et sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli, * ne fortè superbírent hostes eórum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia: * útinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodò persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeò quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesauris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis; * et adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuique consumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum ?

Surgant, et opitulentur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, et ego vívere fáciam; percútiam, et ego sanábo : * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis; * et his qui odérunt me, retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera. *Deut.* 32.

[*In Festis, et toto Temp. Pasch, (nisi proprium assignetur) sequens dicitur Canticum.* Judith 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Moduláмini illi psalmum novum : * exaltáte, et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * et equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * et júvenes meos occisúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, et trádidit eum in manus féminæ, * et confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli, quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus. *Ps.* 116.

AD PRIMAM.

Psalmus 87.

DÓMINE Deus salútis meæ,* in die clamávi et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam ;

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber :

Sicut vulneráti dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs ; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi ; * et manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ ;* et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die ; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum, * et notos meos à miséria.

Psalmus 142.

DÓmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad

te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

AD TERTIAM.

Psalmus 28.

AFFERTE Dómino, filii Dei; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam et honórem; afferte Dómino glóriam nóminis ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * et confringet Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani, * et dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis : vox Dómini concutientis desertum; * et commovébit Dóminus desertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, et revelábit condensa; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ filiis hóminum : diffúsa est grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ inténde, * próspere procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum

séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem ; * proptereà unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam ; * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui :

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs : * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptereà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

Psalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum ; * et fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei ;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória : * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum ; * et gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis ;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

AD SEXTAM.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptereà non timébimus, dum turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem

civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, et laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi videntes sic admiráti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturientis,

In spíritu vehementi * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthíopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea ; * et ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

AD NONAM.

Psalmus 59.

DEus, repulisti nos, et destruxisti nos : * irátus es, et misertus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura : * potasti nos vino compúnctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac dézterâ tuâ, et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * Lætábor, et partíbor Síchimam, et convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephráim fortitúdo cápitis mei :

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulisti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Mémor esto congregatiónis tuæ, * quam possedisti ab inítio.

Redemisti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * et non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra pollœérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suó cognátio eórum simul : * Quiescere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus : jam non est prophéta; * et nos non cognoscet ámpliùs.

Divisio Psalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus? * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem, rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmasti in virtúte tua mare; * contribulasti cápita dracónum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis: * dedisti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes: * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terræ: * æstátem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino; * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; * et ánimas páuperum tuórum ne oblivis cáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne oblivíscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

Psalmus 127.

BEATI omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

Psalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem christi tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; et sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum usque in séculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi : * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus,

Sacerdótes ejus índuam salutári; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David : * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi : sancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

Psalmus 143.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende : * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos : * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, et susceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus; * qui redemisti David servum

tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruina macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

Psalmus 50.

Miserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum; * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Psalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, et exaudi me; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient et adorábunt coram te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua; * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruisti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére meî: * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

Hymnus, Capit. etc. habentur in Proprio, pro diversitate Temporis.

✻

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES
DICENDÆ IN OFFICIO NOCTURNO ANTE LECTIONES.

DOMINICA,

Et in Officiis ix. Lectionum quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.

ET PRO II. et V. FERIA.

Absolutio. 2. Mach. 1.

Adapériat Deus cor nostrum in lege sua, et in præceptis suis; et det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones et Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.

ET PRO III. ET VI. FERIA.

Absolutio. 3. Reg. 8.

Deus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dñi nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quã accépimus à Deo, máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei rípleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit:

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit: Detur nobis, etc. *suprà.*

8. Fúlgeat nobis, etc. *suprà.*
9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Episcopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more,* Jube,

domne, benedícere, *dignior post ipsum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Episcopus respondet :* Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia et in omni sensu. *Phil.* 1. *Chorus*, ℟. Amen.

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.
2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
3. Deus spei rèpleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis, etc. *ut suprà.*

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evang. cum Homil.

IN FESTIS SANCTORUM, *quæ sunt ix. Lectionum.*

Absol. et Bened. dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.
5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui eripuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.
6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter sanctos. *Act.* 26.

TEMPORE PASCHALI,

In omni Officio tam de Tempore, quàm de Sanctis.

Absolutio. 1. Petr. 1.

BEnedictus Deus, qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Confiteámur in ore, et in corde credámus quòd Deus suscitávit Jesum à mórtuis. *Rom.* 10.
2. Interpellet pro nobis Christus qui mórtuus est et resurrexit. *Rom.* 8.
3. Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitet in nobis. *Rom.* 8.

Si tertia Lect. sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si duæ sint Lectiones de Evangelio, ad primam Lect. Benedictio erit, Fúlgeat, *suprà.*

Ad secundam, Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

PROPRIUM
DE TEMPORE.

PARS VERNA.

IN FERIIS.

A Feriâ IV. Cinerum usque ad Dominicam Passionis.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Venite, procidámus ante Deum: * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

QUod lex adumbrávit vetus,
Quod ipse sacrávit novi
Christus minister fœderis,
Decúrrimus jejúnium.

Utámur ergo párciùs
Verbis, cibis et pótibus,
Somno, jocis; et árctiùs
Perstémus in custódia.

Intenta mens cupídinis
Frænet rebelles ímpetus;
Ne cordis arcem, jánua
Quâ se dat, hostis óccupet.

Omnes ad aram cérnuo
Vultu precémur súpplices:
Plorémus, atque víndicem
Flectámus iram Júdicis.

Judex tremende, nos premit
Immensa moles críminum:
Immensa sed, clemens Pater,
Parcendo vinces crímina.

Nos, testa quamquã fictilis,
Opus tuum sumus tamen;
Períre ne plebem sinas
Christi redemptam sánguine.

Quod fécimus sana malum;
Auge bonum quod póscimus:
Da corde contríto, Deus,
Tuam meréri grátiam.

Præsta, beáta Trínitas;
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

Antiph. et Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

℣. Anticipavérunt vigílias óculi mei: ℟. Turbátus sum, et non sum locútus. *Ps.* 76.

Absol. et Ben. habent. suprà.

Lectiones, ut infrà in qualibet Feria.

Duo priora ℟℟. dicuntur alternatim secund. Feriam, ut sequitur, usque ad Dom. Pass.

FERIA II. ET V.

Post j. Lect. ℟. Projícite à vobis omnes prævaricatiónes vestras, et fácite vobis cor novum et spíritum novum; quia * Nolo mortem morientis, dicit Dóminus: revertímini, et vívite. ℣. Patienter agit Dóminus propter vos, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam reverti. * Nolo. *Ezech.* 18. 2. *Petr.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Quasi columbæ meditantes gemémus; multiplicátæ sunt enim iniquitátes nostræ, et * Peccáta nostra respondérunt nobis; quia scélera nostra nobiscum, et iniquitátes nostras cognóvimus. ℣. Si dixérimus quóniam peccátum non

habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. * Peccáta. *Is.* 59. 1. *Joan.* 1.

Respons. tertium erit Evangelicum, ut in qualibet Feria.

FERIA III. ET VI.

Post j. Lect. ℟. Scimus qui dixit: Mihi vindícta, et ego retríbuam. * Horrendũ est incídere in manus Dei viventis. ℣. Si pœniténtiã non egérimus, incidémus in manus Dómini, et non in manus hóminũ. * Horrendum. *Hebr.* 10. *Eccli.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Tu, Dómine, in æternũ permanébis: * Quare in perpétuum oblivisceris nostrî? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur. ℣. Dómine, salva nos, perímus. * Quare. *Thren.* 5. *Matth.* 8.

℟. *Evangelicum, ut in qualibet Feria notatur.*

FERIA IV. ET SABBATO.

Post j. Lect. ℟. Jurávi, et státui custodíre judícia justítiæ tuæ. * Humiliátus sum usquequáque, Dómine: vivífica me secundùm verbum tuum. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Humiliátus sum. *Ps.* 118. *Luc.* 18.

Post ij. Lect. ℟. Pósui fáciem meam ad Dóminũ Deum meum, rogáre et deprecári * In jejúniis, sacco et cínere. ℣. Memor esto unde excíderis, et age pœniténtiam * In jejúniis. *Dan.* 9. *Apoc.* 2.

℟. *Evangelicum, ut in qualibet Feria notatur.*

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Orábit ad te, Dómine, omnis sanctus ℟. In témpore opportúno. *Ps.* 31.

AD LAUDES.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

Capitulum. Isaïæ 58.

CLama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus.

SOlemne nos jejúnii
Nunc tempus ad planctum vocat;
Plorat sacerdos; flébili
Clamóre templa pérsonant.

Lugúbris at frustrà sonus
Ad Numen irátum venit,
Ni corde pulsus íntimo
Sensum dolóris índicet.

Nil fróntibus sparsus cinis,
Nil scissa vestis próderit,
Ni fracta scindantur simul
Vivo dolóre péctora.

Vultum rigantes flétibus
Flectámus iram Núminis,
Quæ críminis nostri memor,
Intentat ultríces minas.

O juste Judex! ô Deus!
Sis lentus ad pœnam, Pater:
Da pœnitendi témpora,
Et cor simul da pœnitens.

Præsta, beáta Trinitas;
Concéde, simplex Unitas;
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine; ℟. Dómine, quis sustinébit? *Ps.* 129.

Ad Benedictus, *Antiphona ut in qualibet Feria.*

Deinde dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos, etc.

℣. Ego dixi: Dñe, miserére mei: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine; úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dñe, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, salvum fac regem nostrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulũ tuum, Dñe, et bénedic hæreditáti tuæ: ℟. Et rege eos, et extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua, et abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris absentibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

Deinde dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà in Vesperis Feriæ quartæ; et in fine,* Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére. *suprà,* 125, *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, ut infrà in qualibet Feria, post Ant. ad Benedict.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde, usque ad Dominicam Passionis exclusivè fiunt Suffragia, ut sequitur.

DE S. CRUCE.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spí-

ritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum. ℣. Benedicámus Dómino.

Deinde inchoatur Officium parvum, quod dicitur in Feriis et Festis simplicibus à Præs. Domini ad Dom. Passionis.]

[*Ubi verò non dicitur, ejus loco fit Suffragium sequens.*

DE B. MARIA.

Ant. Benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et ætérnâ pérfrui lætítiâ; Per Christum, etc.

℟. Amen.]

Posteà fit Commem. de Patrono Ecclesiæ; ac de Titulari si à Patrono differat. Si autem Ecclesia dedicata sit sub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritûs, vel alicujus ex Mysteriis Christi; ejusmodi Commemoratio fit post Orationem de Cruce ante Suffrag. de Beata. Quòd si in honorem S. Crucis dedicata sit, non fit alia Comm. de Cruce quàm supradictâ in Festis simplicibus. Si verò sub invocat. B. Mariæ, non fit alia Commem. de ea quàm quæ hîc habetur.

[*In Eccles. Cathedr.*

DE S. STEPHANO.

Ant. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem et dicentem, Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act.* 7.

℣. In die malórum protexit me Dóminus: ℟. In petra exaltávit me. *Ps.* 26.

Orémus.

BEáti Stéphani Levítæ simul et Mártyris Suffrágiū recolentes; quæsumus, Dñe, ut des nobis eum móribus imitári, qui fidei et castitátis egrégiæ, qui prædicatiónis mirabilisque constántiæ, qui confessiónis ac patiéntiæ nobis exempla veneranda propósuit; Per Christum.]

Deinde fit Commem. de omnibus Sanctis, et speciatim de iis quorum Corpora aut saltèm Reliquiæ habentur.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, et habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

In Oratione sequenti, extrà Ecclesiam omittitur vox [hac].

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, fámulis tuis per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, et ómnium Sanctórum, mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur advérsis; Per Christum, etc. ℟. Amen.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, et fíeri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútē pópulo suo dabit. ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Orémus.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illā quam mundus dare non potest pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, *vel* Dómine, exaudi. ℣. Benedicámus Dómino.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da, te favente, prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Psalmi de Feria; et sic ad alias Horas.

Ant. 2. D. Dómino Deo nostro justítia; nobis autem confúsio faciéi nostræ: peccávimus ante Dóminum Deum nostrum. *Baruch* 1.

Capitulum. Ephes. 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, Miserére nobis. *In Quadrages.* ℣. Qui venisti * peccatóres salvos fácere; * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. 1. *Tim.* 1.

[*Temp. Pass.* ℣. Qui passus es * pro nobis, 1. *Petr.* 2. * Miserére nobis. *Non dicitur* Glória, *sed repetitur* Christe, Fili Dei vivi, etc.]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

Deinde dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in ten-

tatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectū ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meū intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣ Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivisci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

CONfíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus sanctis, [et vobis, fratres;] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginē, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannē Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereátur tuî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius respondet,* Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem ; et ubi dictum est vobis, fratres, et vos, fratres, *dicit* tibi, pater, et te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, et pater, *dicunt*, soróres, et mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

Misereátur vestrî omnípotens Deus ; et, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit,* Confiteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *ante voces* ómnibus *et* omnes.

Deindè Misereátur, *semel ; ad quod dicit,* nostrî, nostris, nos.]

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit :

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodū sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum Spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte ; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera ; Per Dóminum nostrum, etc. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum Spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur ; sed statim Hebdomadarius dicit :

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Sancta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum ; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

Deinde, ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem dicitur Ps. De profundis. 82. *et in fine,* Réquiē. *cum* ℣℣. Requiescant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiscum. *et Oratio,* Absolve. *in fine III. Nocturni Officii Defunctorum.*

Posteà dicitur : ℣. Deus, in adjutórium meum intende ;

℟. Dómine ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dírige fílios eórum : ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri, etc. Sicut erat.

Orémus.

Dirígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum : ut hîc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè :*

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit Lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco ; in cujus fine dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum,* Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen. *Deinde*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 7. b. Operiantur saccis hómines, et clament ad Dómi-

nũ in fortitúdine, et convertátur vir à via sua mala. *Jonæ* 3.

Capitulum. Joel 2.

NUnc, dicit Dóminus, convertímini ad me in toto corde vestro, in jejúnio, et in fletu, et in planctu; et scíndite corda vestra, et non vestimenta vestra.

℟. *br.* Converte nos, * Deus salutáris noster. Converte nos. ℣. Et averte iram tuam * à nobis, * Deus. Glória Patri. Converte. *Ps.* 84.

℣. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, ℟. Donec misereátur nostrî. *Ps.* 122.

Deinde dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, etc.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, etc.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Hymnus.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Ignita vibrat spícula.

Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 3. b. Quiéscite ágere perversè, díscite benefácere: quærite judícium. Si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabuntur. *Is.* 1.

Capitulum. Isaïæ 55.

DErelinquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminũ, et miserébitur ejus; et ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscendum.

℟. *br.* Miserére nostrî, Dómine; * Miserére nostrî. Miserére. ℣. Quia multùm repléti sumus * despectióne, * Miserére nostrî. Glória Patri. Miserére. *Ps.* 122.

℣. Multa flagella peccatóris; ℟. Sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit. *Ps.* 31.

Preces, ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Hymnus.

LAbente jam solis rotâ,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,

Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.
Deo Patri sit glória ,
Ejusque soli Fílio ,
Sancto simul cum Spíritu ,
Nunc , et per omne séculum.
Amen.

Ant. 6. *C.* Purificáte corda , peccatóres : lugéte , et ploráte : humiliámini in conspectu Dómini. *Jac.* 4.

Capitulum. Joel 2.

INter vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes, ministri Dómini; et dicent : Parce, Dómine, parce pópulo tuo ; et ne des hæreditátem tuam in oppróbrium.

℟. *br.* Propter glóriam nóminis tui , * Dómine, líbera nos. Propter. ℣. Et propítius esto peccátis nostris * propter nomen tuum : * Dómine, líbera nos. Glória. Propter. *Ps.* 78.

℣. Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : ℟. Cor contrítum et humiliátum , Deus , non despícies. *Ps.* 50.

Preces , ut suprà ad Tertiam.
Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Antiph. et Psalmi de Psalterio , secundùm Feriam.

Capitulum. Ezech. 33.

SI ímpius in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injustum , vitâ vivet , et non moriétur. Omnia peccáta ejus quæ peccávit, non imputabuntur ei.

Hymnus.

AUdi , benigne Cónditor ,
Nostras preces cum flétibus ,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.
Scrutátor alme córdium ,
Infirma tu scis vírium ,
Ad te revérsis éxhibe
Remissiónis grátiam.
Multùm quidem peccávimus ;
Sed parce confiténtibus :
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.
Sic corpus extrà cónteri
Dona per abstinéntiam ,
Jejúnet ut mens sóbria
A labe prorsùs críminum.
Præsta , beáta Trínitas ;
Concéde , simplex Unitas ,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. Tempus beneplàciti , Deus : ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Ad Magníficat , *Antiphona ut in qualibet Feria.*

Deinde dicuntur Preces, ut suprà ad Laudes , 130. *In iis , loco Psalmi* De profundis, *dicitur Psalm.* 50. Miserére mei, Deus. 125.

Oratio , ut infrà in qualibet Feria , post Antiph. ad Magníficat.

Dicto Benedicámus , *si facienda sit Commem. de aliquo Sancto , fit eo loco. Deinde , usque ad Passionem exclusivè, fiunt Suffragia ut sequitur.*

DE SANCTA CRUCE.

Ant. Mihi absit gloriári , nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat.* 6.

℣. In Deo salutáre meum. ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen. [*Si sequantur Vesperæ de B. Mariâ, tunc fit integra conclusio :* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. *et post* Benedicámus. *dicitur*, Deus, in adjutórium.]

[*Ubi verò non dicitur Officium parvum, ejus loco fit Suffragium sequens.*

DE B. MARIA.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum: ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósâ beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.]

Posteà fit Commem. de Patrono et Titulari, ut dictum est suprà, 132.

[*In Eccles. Cathedr.*

DE S. STEPHANO.

Ant. Pósitis génibus, clamávit voce magnâ: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixisset, obdormívit in Dómino. *Act.* 7.

℣. Posuérunt adversùm me mala pro bonis, ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Ps.* 108.

Orémus.

BEáti Stéphani Levítæ simul et Mártyris Suffrágium recolentes; quæsumus, Dómine, ut des nobis eum móribus imitári, qui fídei et castitátis egrégiæ, qui prædicatiónis mirabilisque constántiæ, qui confessiónis ac patiéntiæ nobis exempla veneranda propósuit; Per Christum.]

Deinde de omnibus Sanctis, et speciatim de iis quorum Corpora aut saltèm Reliquiæ habentur.

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno Patris eórum. *Matth.* 13.

℣. Justi confitebuntur nomini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, fámulis tuis per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, et ómnium Sanctórum, mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur advérsis; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus memínerit testamenti sui, et fáciat pacem;

nec déserat in témpore malo. 2. *Mach.* 1.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem, ℟. In plebem suam. *Ps.* 84.

Orémus.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

Converte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiphona et Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

Hymnus.

O Splendor æterni Patris,
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lúmine,
Mentis fugas calíginem:

En solis abscessit jubar,
Noctisque succédunt vices:
Qui prósperum donas diem,
Da tuta noctis ótia.

Si clausa torpent lúmina,
Suspíret ad te mens vigil:
Potente, qui te díligunt,
Servos tuére déxterâ.

Tu, quos molesti córporis
Gravis retardat sárcina,
Fac mentis alis líbero
Sursùm volátu téndere.

O spes salútis única,
Votis adesto súpplicum:
Defende quos mercátus es,
Mercéde fusi sánguinis.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

Sobrii estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, circuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

Temp. Quadr. ℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

[*Temp. Pass. omisso* Glória, *post reclamationem repetitur*, In manus.]

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

Deinde dicuntur flexis genibus sequentes.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, et glorióssus, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctū; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Deinde fit Confessio, ut suprà ad Primam, 134.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine; ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

Et secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Posteà, si sit usus locorum, dicitur Antiphona de B. Maria, ut suprà, 29.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA QUARTA CINERUM.

In capite Jejunii.

Omnia ut suprà in Feriis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

JOSEPH cùm sédecim esset annórum, pascébat gregem cum frátribus suis adhuc puer: et erat cum fíliis Balæ et Zelphæ uxórum patris sui; accusavitque fratres suos apud patrem crímine péssimo. Israel autem diligébat Joseph super omnes fílios suos, eò quòd in senectúte

genuisset eum: fecitque ei túnicam polymitam. Videntes autem fratres ejus quòd à patre plùs cunctis fíliis amarétur, óderant eum, nec póterant ei quidquam pacíficè loqui. Accidit quoque ut visum sómnium referret frátribus suis: quæ causa majóris ódii seminárium fuit. Dixitque ad eos: Audíte sómnium meum quod vidi: Putábam nos ligáre maníplos in agro, et quasi consúrgere manípulum meum, et stare; vestrosque maníplos circumstantes adoráre manípulum meum. Respondérunt fratres ejus: Numquid rex noster eris? aut subjiciémur ditióni tuæ? Hæc ergo causa somniórum atque sermónum, invídiæ et ódii fómitem ministrávit.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

CUmque fratres illius in pascendis grégibus patris morarentur in Sichem, dixit ad eum Israel: Fratres tui pascunt oves in Síchimis: veni, mittam te ad eos. Quo respondente, Præstò sum, ait ei: Vade, et vide si cuncta próspera sint erga fratres tuos et pécora, et renúntia mihi quid agátur. Missus de valle Hebron, venit in Sichem: invenitque eum vir errantem in agro, et interrogávit quid quæreret. At ille respondit: Fratres meos quæro, indica mihi ubi pascant greges. Dixitque ei vir: Recessérunt de loco isto; audívi autem eos dicentes: Eámus in Dóthaïn. Perrexit ergo Joseph post fratres suos, et invénit eos in Dóthaïn. Qui cùm vidíssent eum procul, ántequàm accéderet ad eos, cogitavérunt illum occídere, et mútuò loquebantur: Ecce somniátor venit; veníte, occidámus eum, et mittámus in cisternam véterem; dicemusque: Fera péssima devorávit eum; et tunc apparébit quid illi prosint sómnia sua.

℟. Pósui fáciem. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Cùm jejunátis, nolíte fíeri sicut hypócritæ, tristes. Et réliliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 207. In Quadrag. tertius.

JEjunémus humiliantes ánimas nostras, appropinquante die quo magister humilitátis humiliávit semetipsum, factus súbditus usque ad mortem crucis. Imitémur ejus crucem, abstinéntiæ clavis edómitas concupiscéntias configentes. Castigémus corpus nostrum, et servitúti subjiciámus; et ne per indómitam carnem ad illícita prolabámur, in ea domanda aliquantùm et lícita subtrahámus. Crápula et ebríetas étiam per dies céteros devitanda; per hos autem dies

etiam concessa prándia removenda. Fácilè tibi obtemperábit caro, ne inhæreat aliénis, quæ refrænári consuéverit et à suis. Cavendum est ne mutes, non mínuas voluptátes. Parcimónia jejúniis conjungátur. Sicut ventris castiganda satúritas, ita gulæ irritamenta cavenda sunt.

℟. Convertímini ad me, dicit Dóminus, in toto corde vestro, in jejúnio, et in fletu, et in planctu; et * Scíndite corda vestra, et non vèstimenta vestra. ℣. Cùm jejunátis, nolíte fieri sicut hypócritæ, tristes: extérminant enim fácies suas, ut appáreant homínibus jejunantes. * Scíndite. Glória Patri. * Scíndite. *Joel* 2. *Matth.* 6.

Ad Bened. *Ant.* 2. D. Cùm jejúnas, unge caput tuum, et fáciem tuam lava, ne videáris homínibus jejúnans. *Matth.* 6.

Oratio.

PRæsta, Dómine, fidélibus tuis, ut jejuniórum venerânda solémnia, et cóngruâ pietáte suscípiant, et secúrâ devotióne percurrant; Per Dóminum.

CANON.

Ex Decrétis Synódicis Guillelmi Bauféti, Episcopi Parisiensis.

Circa annum 1509.

Decreto 9. *quod in eadem Ecclesiâ observatum testatur Guillelmus Arvernus, itidem Episcopus Parisiensis, anno* 1230.

PResbyteri Parochiános suos solémniter pœnitentes fáciant venire in cápite jejúnii ad Ecclésiam Cathedrálem; ut per Epíscopum solémniter ab Ecclésia ejiciantur, et simíliter in die Jovis próxima ante Pascha per Epíscopum Ecclésiæ reconcilientur.

[*Hodiè, et deinceps usque ad Pascha, præterquàm diebus Dominicis, Vesperæ dicuntur in Ecclesiis ante comestionem.*]

Ad Magníficat, *Ant.* 4. A. Thesaurizáte vobis thesauros in cœlo, ubi neque ærúgo, neque tínea demolítur. *Mat.* 6.

Oratio.

DEus, misericórdiæ dator, et totíus bonitátis auctor; qui jejúniis, oratiónibus et eleemósynis peccatórum remédia, et virtútum ómnium tríbuis incrementa; te húmili devotióne precámur, ut qui ad hæc agenda salubérrimam dedisti doctrínam, ad complendum indefessam tríbuas efficáciam; Per Dóminum.

FERIA QUINTA

POST CINERES.

¶ *Si Festum S. Matthiæ hâc Feriâ vel sequentibus inciderit, duæ Lectiones de Scriptura in tres pro Lectionibus I. Nocturni dividentur ad asteriscos * cuique Diei sparsos.*

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

DIxit Judas frátribus suis: Quid nobis prodest, si occidérimus fratrem nostrum, et celavérimus sánguinem ipsius? Mélius est ut venúm-

detur Ismaelítis, et manus nostræ non polluantur; frater enim et caro nostra est. Acquievérunt fratres sermónibus illíus. Et prætereúntibus Madianítis negotiatóribus, extrahentes eum de cisterna, vendidérunt eum Ismaelítis viginti argénteis: qui duxérunt eum in Ægyptum. Reversusque Ruben ad cisternam, non invénit púerum. Et scissis véstibus, pergens ad fratres suos, ait: Puer non compáret, et ego quò ibo? * Tulérunt autem túnicam ejus, et in sánguine hædi quem occíderant, tinxérunt, mittentes qui ferrent ad patrem, et dícerent: Hanc invénimus; vide utrùm túnica filii tui sit, an non. Quam cùm agnovisset pater, ait: Túnica filii mei est; fera péssima comédit eum, béstia devorávit Joseph. Scissisque véstibus, indutus est cilício, lugens fílium suum multo témpore.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij. Cap. 39.

IGitur Joseph ductus est in Ægyptum, emitque eum Pútiphar eunúchus Pharaónis, princeps exércitûs, vir Ægyptius, de manu Ismaelitárum à quibus perductus erat. * Fuitque Dóminus cum eo, et erat vir in cunctis próspere agens: habitavitque in domo dómini sui, qui óptimè nóverat Dóminum esse cum eo; et ómnia quæ géreret, ab eo dírigi in manu illíus. Invenitque Joseph grátiam coram dómino suo, et ministrábat ei; à quo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi dómum, et universa quæ ei trádita fúerant: benedixitque Dóminus dómui Ægyptii propter Joseph, et multiplicávit tam in ædibus quàm in agris cunctam ejus substántiam; nec quidquam áliud nóverat, nisi panem quo vescebátur. Erat autem Joseph pulchrâ fácie, et decórus aspectu.

℟. Quasi columbæ. 129.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore; Cùm introisset Jesus Caphárnaüm, accessit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquétur. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Sermo 62. *de verb. Evang. Matth.* 8.

AUDÍVIMUS, cùm Evangélium legerétur, fidem nostram in humilitáte laudári. Ad domum quippe Centuriónis cùm se promítteret Dóminus Jesus itúrum, ut púerum ejus sanáret, ille respondit: Non sum dignus ut sub tectum meum intres, sed tantùm dic verbum, et sanábitur. Dicendo se indignum, præstitit dignum; non in cujus paríetes, sed in cujus cor Christus intráret. Neque hoc díceret cum tanta fide et humilitáte, nisi illum quem timébat

timébat intráre in domum suam, corde gestáret. Nam non erat magna felícitas, si Dóminus Jesus intráret in paríetes ejus, et non esset in péctore ejus.

℟. Centúrio ait: Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed * Tantùm dic verbo, et † Sanábitur puer meus. ℣. Dómine Deus, ecce tu fecisti cœlum et terram in fortitúdine tua magna: non erit tibi difficile omne verbum: * Tantùm. Glória Patri. † Sanábitur puer meus. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Audiens Centuriónem Jesus, mirátus est, et sequéntibus se dixit: Amen dico vobis, non invéni tantam fidem in Israel. *Matth.* 8.

Oratio.

Deus, qui culpâ offénderis, pœniténtiâ placáris: preces pópuli tui supplicantis propitius réspice, et flagella tuæ iracúndiæ quæ pro peccátis nostris merémur, averte; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Capítulis sancti Martíni, Bracarensis Epíscopi.

Ante annum 580. *Cap.* 48.

Non líceat in Quadragésima natáles Mártyrum celebráre, sed tantùm Sábbato et Domínicâ pro eórum commemoratióne oblatiónes offerre: sed nec natalítia, neque núptias líceat in quadragésima celebráre.

VESPERÆ de Sequenti: Pars Verna.

FERIA SEXTA
post Cineres, fit officium
DE QUINQUE PLAGIS
Christi.
Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 4. f. Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? *Zach.* 13.

Ant. 7. b. His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. *Zach.* 13.

Ant. 3. a. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcántium in torculári? *Is.* 63.

Ant. 2. D. Tórcular calcávi solus, et aspersus est sanguis eórum super vestimenta mea: annus redemptiónis meæ venit. *Is.* 63.

Ant. 1. a. Ego sum, ego sum ipse qui déleo iniquitátes tuas propter me; et peccatórum tuórum non recordábor. *Is.* 43.

Capitulum. Zach. 12.

Effundam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ et precum; et aspícient ad me, quem confixérunt.

℟. Aspiciámus in auctórem fídei, et consummatórem Jesum, * Qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, † Confusióne contemptâ. ℣. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm; * Qui propósito. Glória. † Confusióne. *Hebr.* 12. *Is.* 53.

Hymnus.

PRome vocem, mens, canóram,
Plange tristi cármine;
Dic Crucifixi dolóres,
Mórtui dic vúlnera,
Innocens quæ sponte Christus
Pro reis fert víctima.

Cæsus immíti furóre
Nostra propter crímina,
Nos suo livóre sanat,
Nos jacentes érigit;
Et fovet plagas tumentes,
Et cruentas álligat.

Trans manus, pedesque fixus,
Nostra rumpit víncula:
Totque fontes sunt salútis,
Quot fluit plagis cruor;
Et quibus clavis tenétur,
Nos tenet fixos cruci.

Mórtui pectus sacrátum
Vulnerátur lánceâ;
Inde sanguis mistus undâ
Fervidus prolábitur:
Ad lavácrum præbet undam,
Ad corónas sánguinem.

Fac, Redemptor, hauriámus
His aquas de fóntibus;
Póculum sint ac medéla,
Sint et olim præmium;
Ut redemptus te per omne
Laudet orbis séculum.
Amen.

℣. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: ℟. Prolongavérunt iniquitátem suam. *Ps.* 128.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Propter scelus pópuli mei percussi eum; et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum. *Is.* 53.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Multi ab oriente et occidente vénient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cœlórum; fílii autem regni ejicientur in ténebras exterióres. *Matth.* 8.

℣. Tempus beneplácili, Deus: ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DEus, nostrum refúgium in labóribus, virtus in infirmitátibus, adjutórium in tribulatiónibus, solámen in flétibus: parce pópulo tuo, ut dignis flagellatiónibus castigátus in tua miseratióne respíret; Per Dóminum.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 140.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum propter iniquitátes nostras vulnerátum, * Veníte, adorémus. *Is.* 53.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Prome, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. à. Conclúsit me Deus apud iníquum, et mánibus impiórum me trádidit. *Job.* 16.

Ant. 2. D. Circúmdedit me lánceis suis, convulnerávit lumbos meos, et non pepercit. *Job.* 16.

Ant. 5. a. Concídit me vúlnere super vulnus, írruit in me quasi gigas. *Job.* 16.

℣. Sagittæ tuæ infixæ sunt mihi; ℟. Et confirmasti super me manum tuam. *Ps.* 37.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 42.

Erat fames in terra Chánaan; et Joseph erat princeps in terra Ægypti, atque ad ejus nutum frumenta pópulis vendebantur. Cùmque adorassent eum fratres sui, et agnovisset eos, quasi ad aliénos dúriùs loquebátur, intérrogans eos: Unde venistis? Qui respondérunt: De terra Chánaan, ut emámus víctui necessária. Et tamen fratres ipse cognoscens, non est cógnitus ab eis. Recordatusque somniórum quæ aliquando víderat, ait ad eos: Exploratóres estis; ut videátis infirmióra terræ venistis. Qui dixérunt: Non est ita, dómine; sed servi tui venérunt ut émerent cibos. Omnes filii uníus viri sumus: pacífici vénimus, nec quidquam fámuli tui machinantur mali.

℟. In conspectu tuo, Dómine, sunt omnes qui tríbulant me: * Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt, et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. ℣. Christus non sibi plácuit; sed, sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me: * Et. *Ps.* 68. *Rom.* 15.

Lectio ij. Cap. 45.

Elevávit Joseph vocem cum fletu: quam audiérunt Ægyptii, omnisque domus Pharaónis. Et dixit frátribus suis: Ego sum Joseph: adhuc pater meus vivit? Non póterant respondére fratres nímio terróre pertérriti. Ad quos ille clementer: Accédite, inquit, ad me. Et cùm accessissent propè: Ego sum, ait, Joseph frater vester, quem vendidistis in Ægyptum. Nolíte pavére, neque vobis durum esse videátur quòd vendidistis me in his regiónibus; pro salúte enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum. Biénnium est enim quòd cœpit fames esse in terra; et adhuc quinque anni restant, quibus nec arári póterit, nec meti. Præmisitque me Deus ut reservémini super terram, et escas ad vivendum habére possítis. Non vestro consílio, sed Dei voluntáte huc missus sum, qui fecit me quasi patrem Pharaónis, et dóminum universæ domûs ejus, ac príncipem in omni terra Ægypti. Festináte, et ascéndite ad patrem meum, et dicétis ei: Hæc mandat fílius tuus Joseph: Deus fecit me dóminum universæ terræ Ægypti: descende ad me, ne moréris, et habitábis in terra Gessen.

℟. Dóminus Deus apéruit mihi aurem, ego autem non contradíco: * Retrorsùm non ábii; corpus meum dedi percutiéntibus. ℣. Baptismo hábeo baptizári; et quómodò coarctor usque dum perficiátur? * Retrorsùm non ábii; corpus meum dedi percutiéntibus. *Is.* 50. *Luc.* 12.

Lectio iij.

DImísit ergo Joseph fratres suos, et proficiscéntibus ait : Ne irascámini in via. Qui ascendentes ex Ægypto, venérunt in terram Chánaan ad patrem suum Jacob. Et nuntiavérunt ei, dicentes : Joseph fílius tuus vivit, et ipse dominátur in omni terra Ægypti. Quo audíto, Jacob quasi de gravi somno evígilans, tamen non credébat eis. Illi è contrà referébant omnem órdinem rei. Cùmque vidisset plaustra, et univérsa quæ míserat, revíxit spíritus ejus, et ait : Súfficit mihi si adhuc Joseph fílius meus vivit ; vadam, et vidébo illum ántequàm móriar.

℟. Fodérunt manus meas et pedes meos : dinumeravérunt ómnia ossa mea ; ipsi verò * Consideravérunt et inspexérunt me : † Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me. ℣. Facta sunt hæc, ut implerétur et ália Scriptúra : Vidébunt in quem transfixérunt : * Consideravérunt. Glória Patri. † Tu autem. *Ps.* 21, *Joan.* 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Sagittæ Dómini in me sunt, et terróres Dómini mílitant contra me. *Job.* 6.

Ant. 7. b. Non concédit requiéscere spíritum meū, et implet me amaritudínibus. *Job.* 9.

Ant. 6. F. Instauras testes tuos contra me, et multíplicas iram tuam adversùm me. *Job.* 10.

℣. Amove à me plagas tuas, Dómine : ℟. A fortitúdine manûs tuæ ego deféci. *Ps.* 38.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Lectio iv. *In Cant.* 61.

UBI tuta firmaque infirmis secúritas et réquies, nisi in vulnéribus Salvátoris? Tantò illîc secúrior hábito, quantò ille poténtior est ad salvandum. Peccávi peccátum grande ; turbábitur consciéntia, sed non perturbábitur ; quóniam vúlnerum Dómini recordábor : Nempe vulnerátus est propter iniquitátes nostras. Quid tam ad mortem, quod non Christi morte solvátur? Si ergo in mentem vénerit tam potens tamque éfficax medicamentum, nullâ jam possum morbi malignitáte terréri.

℟. Ut vidérunt Jesum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura ; sed * Unus mílitum lánceâ latus ejus apéruit, et contínuò exívit sanguis et aqua. ℣. Humiliavérunt pedes ejus : ferrum pertránsiit ánimam ejus. * Unus mílitum. *Joan.* 19. *Ps.* 104.

Lectio v.

EGo fidenter quod ex me mihi deest, usurpo mihi ex viscéribus Dómini ; quóniam misericórdiâ áffluunt, nec desunt forámina per quæ éffluant. Fodérunt manus ejus et pedes, latusque lánceâ forávérunt ; et per has rimas licet mihi súgere mel de petra, oleumque de saxo duríssimo,

id est, gustáre et vidére quóniam suávis est Dóminus. Cogitábat cogitatiónes pacis, et ego nesciébam. Quis enim cognóvit sensum Dómini, aut quis consiliárius ejus fuit? At clavus resérans, clavus pénetrans factus est mihi, ut vídeam voluptátem Dómini. Quidni vídeam per forámen? Clamat clavus, clamat vulnus, quòd verè Deus sit in Christo mundum reconcílians sibi.

℟. Quid turbáti estis, et cogitatiónes ascendunt in corda vestra? * Vidéte manus meas et pedes, quia ego ipse sum. ℣. Nolíte pavére; pro salúte vestra misit me Deus. * Vidéte. *Luc.* 24. *Gen.* 45.

Lectio vj.

FErrum pertránsiit ánimam ejus, et appropinquávit cor illíus, ut non jam non sciat cómpati infirmitátibus meis. Patet arcánum cordis per forámina córporis: patet magnum illud pietátis sacraméntum: patent víscera misericórdiæ Dei nostri, in quibus visitávit nos óriens ex alto. Quidni víscera per vúlnera páteant? In quo enim clàriùs quàm in vulnéribus tuis eluxisset, quòd tu, Dómine, suávis, et mitis, et multæ misericórdiæ? Majórem enim miseratiónem nemo habet, quàm ut ánimam suam ponat quis pro addictis morti, et damnátis.

℟. Infer dígitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum; * Et † Noli esse incrédulus, sed fidélis. ℣. Delévi iniquitátes tuas: revértere ad me, quóniam redémi te: * Et noli esse incrédulus, sed fidélis. Glória Patri. † Noli esse incrédulus, sed fidélis. *Joan.* 20. *Is.* 44.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Quid clamas super contritióne tua, Israel? Obdúcam enim cicatrícem tibi, et à vulnéribus tuis sanábo te, dicit Dóminus. *Jerem.* 30.

Ant. 4. A. Dóminus ipse vúlnerat, et medétur: pércutit, et manus ejus sanábunt. *Job.* 5.

Ant. 3. b. Sanábit plagam, et revertentur ad Dóminum; et placábitur eis, et sanábit eos. *Is.* 19.

℣. Sanat Dóminus contrítos corde, ℟. Et álligat contritiónes eórum. *Ps.* 146.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore; Sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt; ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. *Tract.* 120.

VIGILANTI verbo Evangelista usus est, ut non díceret, Latus ejus percussit, aut vulnerávit, aut quid áliud; sed, Apéruit: ut illic quodámmodò vitæ óstium panderétur, unde sacramenta Ecclésiæ manavérunt, sine

quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intrátur. Ille sanguis in remissiónem fusus est peccatórum: aqua illa salutáre témperat póculum; hæc et lavácrum præstat et potum.

℟. Hic est qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus; * Non in aqua solùm, sed in aqua et sánguine: et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. ℣. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris, * Non in aqua solùm, sed in aqua, etc. 1. *Joan.* 5. *Zach.* 13.

Lectio viij.

HOc prænuntiábat quòd Noë in látere arcæ óstium fácere jussus est, quà intrárent animália quæ non erant dilúvio peritúra, quibus præfigurabátur Ecclésia. Propter hoc prima múlier facta est de látere viri dormientis, et appelláta est vita materque vivórum. Magnum quippe significávit bonum ante magnum prævaricatiónis malum. Hic secundus Adam inclináto cápite in cruce dormívit; ut inde formarétur ei conjux, quod de látere dormientis efflúxit. O mors, unde mórtui reviviscunt! Quid isto sánguine múndius? quid vúlnere isto salúbrius?

℟. Gratificávit nos Deus in dilecto Fílio suo, * In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum. ℣. Iste asperget gentes multas, * In. *Ephes.* 1. *Is.* 52.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio ix. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Audistis quia dictum est: Díliges próximum tuum, et ódio habébis inimícum tuum; ego autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Lib. 1. *in Matth.*

EGo autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos. Multi præcepta Dei, imbecillitáte sua, non Sanctórum víribus, æstimantes, putant esse impossibília quæ præcepta sunt; et dicunt sufficere virtútibus non odisse inimícos: céterùm dilígere plùs præcipi, quàm humána natúra patiátur. Sciendum est ergo Christum non impossibília præcípere, sed perfecta: quæ fecit David in Saül et in Absalom. Stéphanus quoque Martyr pro inimícis lapidántibus deprecátus est, et Paulus anáthema cupit esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dócuit et fecit, dicens: Pater, ignosce illis.

℟. Commendat Deus caritátem suam in nobis; * Quóniam cùm adhuc peccatóres essémus, secundùm tempus Christus pro nobis mórtuus est. ℣. Non óderis fratrem tuum in corde tuo, non

quæras ultiónem, nec memor eris injúriæ; * Quóniam. Glória Patri. *Repet.* ℟. *usque ad* ℣. *Rom.* 5. *Levit.* 19.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd:* Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* Quis est iste qui venit tinctis véstibus? Iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. *Is.* 63.

Ant. 6. F. Vestítus erat veste aspersâ sánguine; et vocátur nomen ejus, Verbum Dei. *Apoc.* 19.

Ant. 2. D. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra. *Is.* 53.

Ant. 3. b. Verè languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. *Is.* 53.

Ant. 4. a. Disciplína pacis nostræ super eum; et livóre ejus sanáti sumus. *Is.* 53.

Capitulum. Isaiæ 53.

Vidimus eum, et non erat aspectus: et desiderávimus eum; despectum et novíssimum virórum, virum dolórum et scientem infirmitátem: et quasi abscónditus vultus ejus et despectus, unde nec reputávimus eum.

Hymnus.

Quæ te pro pópuli crimínibus nova
Insontem próperat pérdere cáritas?
Quid non pro mísera gente luis volens,
Factus víctima Póntifex?
Clavi qui géminum transádigunt pedem,
Captívos láqueo dæmonis éruunt;
Transfixæque manus excútiunt vetus,
Quo mundus prémitur, jugum.
Obstétrix pénitùs lánçea pérforat,
Quo nos partúriat, pectus amábile:
Hoc quæ fonte fluit, nos aqua, nos cruor
Sánat, líberat, ábluit.
O vitæ látices, vívida flúmina!
O sacros áditus péctoris íntimi!
O petræ sólidæ tuta forámina!
O cordis penetrália!
Te si nostra, Pater, crímina próvocant,
Nati sacra lubens vúlnera réspice,
Cùm noster láceras objíciet tuis
Judex fulmínibus manus.
Fac per sæva, Pater, vúlnera, per cruces,
Sic ætérna tuos quærere gáudia;
Ut cum Prole tibi júgiter, ac tuo
Reddant Spirítui decus.
Amen.

℣. Protector noster, áspice, Deus; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Dixit Jesus discípulis suis: Pax vobis. Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. *Joan.* 20.

Oratio.

Concéde, quæsumus, misericors Deus, ut sacræ Unigéniti tui plagæ sint nobis medéla vúlnerum, et fontes salútis ætérnæ; Per eumdem.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos, et oráte pro persequéntibus et calumniántibus vos. *Matth.* 5.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine; ℟. Dómine, quis sustinébit? *Ps.* 129.

Oratio.

Inchoáta jejúnia, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere; ut observántiam, quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valeámus; Per eumdem.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Quis est iste.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis.

CANON.

Ex Synodo Diœcesána Mediolanensi undécima, sub sancto Cárolo.

Anno 1584. *inter monit. de Officiis divinis.*

In Quadragésima, Fériis sextis, pium religiosumque mœrórem ex acerbitáte passiónis Christi Dómini, fidéles præ pietáte íntimè concípere, omníque devotiónis offício, atque ádeò salutáribus lácrymis exprímere debent. Quamóbrem, illis sextis Fériis ob memóriam passiónis Dómini nostri Jesu Christi, pópulus frequéntior convocétur ad orandum.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Vestítus erat.

Capitulum. Isaïæ 63.

Circumspexi, et non erat auxiliátor: quæsívi, et non fuit qui adjuváret; et salvávit mihi bráchium meum, et indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo, et inebriávi eos in indignatióne mea.

℟. *br.* Deus confringet cápita * Inimicórum suórum. Deus. ℣. Ut intingátur pes tuus * in sánguine * Inimicórum. Glória. Deus. *Ps.* 67.

℣. Salvávit sibi déxtera ejus, ℟. Et bráchium sanctum ejus. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ipse.

Capitulum. Isaïæ 53.

Pro eo quòd laborávit ánima ejus, vidébit et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse Justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit.

℟. *br.* Tu, Dómine, repulisti, * Despexísti Christum tuum. Tu, Dómine. ℣. Diripuérunt eum * omnes transeuntes viam, * Despexísti. Glória. Tu, Dómine. *Ps.* 88.

℣. Omnia excelsa tua et fluctus tui ℟. Super me transiérunt. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Disciplína.

Capitulum. 1. Petr. 2.

Peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus: cujus livóre sanáti estis.

℟. *br.* Sacrificium noluisti; * Corpus autem aptasti mihi. Sacrificium. ℣. Holocaustum et pro peccáto * non postulasti; * Corpus. Glória. Sacrificium. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

℣. Deus excelsus est miséricors, ℟. Et propítius fiet peccátis eórum. *Ps.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. DEus, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum, pati Christum suum, sic implévit. *Act.* 3.

Ant. 1. g. Certíssimè sciat omnis domus Israel, quia et Dóminum eum et Christum fecit Deus hunc Jesum quem vos crucifixistis. *Act.* 2.

Ant. 8. G. Hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum. *Act.* 5.

Ant. 4. *D.* Erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ; in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus. *Coloss.* 1.

Ant. 6. F. Si sanguis hircórum inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis; quantò magis sanguis Christi emundábit consciéntiam nostram? *Hebr.* 9.

Capitulum. Ephes. 5.

CHristus diléxit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

Hymnus, Prome, *ut in primis Vesperis*, 146.

℣. Orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: ℟. Elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum. *Ps.* 140.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Grátia et pax à Jesu Christo qui diléxit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo: ecce venit cum núbibus; et vidébit eum omnis óculus, et qui eũ pupugérunt. *Apoc* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Estóte perfecti, sicut et Pater vester cœlestis perfectus est. *Matth.* 5.

℣. Tempus beneplácili, Deus: ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DEus, qui nos, cùm inimíci essémus, per mortem Unigéniti tui tecum reconciliári voluisti: tríbue, quæsumus, ut tantæ misericórdiæ mémores, et ipsi propter te inimícos nostros in veritáte diligámus; Per eumdem Dóminum nostrum.

SABBATO

post Cineres.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 46.

PRofectus Israel cum ómnibus quæ habébat, venit ad púteum juramenti; et mactátis ibi víctimis Deo patris sui Isaac, audívit eum per visiónem noctis vocantem se, et dicentem sibi: Jacob, Jacob. Cui respondit: Ecce adsum. Ait illi Deus: Ego sum fortíssimus Deus patris tui; noli timére, descende in Ægyptum, quia in gen-

tem magnam fáciam te ibi. Ego descendam tecum illuc, et ego inde addúcam te reverténtem: Joseph quoque ponet manus suas super óculos tuos. Surrexit autem Jacob à púteo juramenti; tuleruntque eum filii cum párvulis et uxóribus suis in plaustris quæ míserat Phárao ad portandum senem, et ómnia quæ possé-derat in terra Chánaan: venitque in Ægyptum cum omni sémine suo, fílii ejus, et nepótes, fíliæ, et cuncta simul progénies.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij. Cap. 47.

INgressus ergo Joseph, nuntiávit Pharaóni, dicens: Pater meus et fratres, oves eórum et armenta, et cuncta quæ póssident, venérunt de terra Chánaan; et ecce consistunt in terra Gessen. Extrémos quoque fratrum suórum quinque viros constítuit coram rege; quos ille interrogávit: Quid habétis óperis? Respondérunt: Pastóres óviū sumus servi tui, et nos, et patres nostri. Ad peregrinandum in terra tua vénimus; quóniam non est herba grégibus servórum tuórum, ingravescente fame in terra Chánaan: petimusque ut esse nos júbeas servos tuos in terra Gessen. * Dixit ítaque rex ad Joseph: Pater tuus et fratres tui venérunt ad te. Terra Ægypti in conspectu tuo est: in óptimo loco fac eos habitáre, et trade eis terram Gessen. Quòd si nosti in eis esse viros indústrios, constítue illos magistros pécorum meórum. Post hæc introduxit Joseph patrem suum ad regem, et státuit eum coram eo; qui benedícens illi, et interrogátus ab eo: Quot sunt dies annórum vitæ tuæ? respondit: Dies peregrinatiónis meæ centum triginta annórum sunt, parvi et mali; et non pervenérunt usque ad dies patrum meórum, quibus peregrináti sunt. Et benedicto rege, egressus est foràs.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore; Abiit Jesus in montem oráre. Et cum serò esset, erat navis in médio mari, et ipse solus in terra. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

In Marc. Lib. 2. C. 28.

LAbor discipulórum in remigando, et contrárius eis ventus, labóres sanctæ Ecclésiæ vários designat; quæ inter undas sǽculi adversantis, et immundórum flatus spirítuum, ad quiétem pátriæ cœlestis, quasi ad fidam líttoris statiónem pervenire conátur. Ubi benè dícitur quia navis erat in médio mari, et ipse solus in terra; quia nonnunquam Ecclésia tantis Géntium pressúris non solùm afflicta, sed et fœdáta est, ut si fíeri posset, Redemptor ipsíus eam prorsùs deseruisse ad tempus viderétur.

℟. Videns Jesus discípulos laborantes in remigando, * Venit ad eos, ámbulans supra mare; et † Ascendit ad illos in navim, et cessávit ventus. ℣. Gráditur super fluctus maris, facit magna, et incomprehensibília, et mirabília. * Venit ad eos. Glória Patri. † Ascendit ad illos. *Marc.* 6. *Job* 9.

Ad Benedictus, *Ant:* 8. G. In platéis ponébant infirmos, ut vel fímbriam vestimenti Jesu tángerent: et quotquot tangébant eum, salvi fiébant. *Marc.* 6.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris: et concéde, ut hoc solemne jejúnium, quod animábus corporibusque curandis salúbriter institútum est, devóto servítio celebrémus; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Régula canónica sancti Chrodogangi, Epíscopi Metensis.

Ante ann. 766. *C.* 20.

LIcèt omni témpore vita Christianórum simplex debet esse, máximè tamen religiósis méntibus cónvenit ut his (Quadragésimæ) diébus continéntiùs vivant, et sédulâ servitúte Deo adhærére contendant.

AD VESPERAS.

Antiph. et Psalmi de Psalt.

Capitulum. Levit. 16.

IN hac die expiátio erit vestri, atque mundátio ab ómnibus peccátis vestris: coram Dómino mundabímini; sábbatum enim requietiónis est: et affligétis ánimas vestras religióne perpétuâ.

Hymnus, Audi, benigne, ℣. Tempus. 158.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus; et indulgéntiam ejus, fusis lácrymis, postulémus. *Judith* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà,* 140. *ad quod tamen Preces non dicuntur in Sabbatis.*

DOMINICA I.

QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, * Revertámur ad Dóminum; et sanábit nos. *Os.* 6.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Quod lex. 129.

Antiph. Psalmi et ℣℣℣. ut in Psalterio.

IN 1. NOCTURNO.

De Epístola secunda beáti Pauli, Apóstoli, ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 6.

ADJUVANTES exhortámur, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim; Témpore accepto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Némini dantes ullam offensiónem, ut non vituperétur ministérium nostrum; sed in ómnibus exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, in necessitátibus, in angústiis, in plagis,

in carcéribus, in seditiónibus, in labóribus, in vigíliis, in jejúniis, in castitáte, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitáte, in Spíritu sancto, in caritáte non fictâ, in verbo veritátis, in virtúte Dei; per arma justítiæ à dextris et à sinistris, per glóriam et ignobilitátem, per infámiam et bonam famam : ut seductóres, et veráces : sicut qui ignóti, et cógniti : quasi morientes, et ecce vívimus : ut castigáti, et non mortificáti : quasi tristes, semper autem gaudentes : sicut egentes, multos autem locupletantes : tanquam nihil habentes, et ómnia possidentes.

℟. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. * In ómnibus exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in labóribus, in vigíliis, in jejúniis, in caritáte non fictâ. ℣. Dies propitiatiónis est, ut propitiétur vobis Dóminus. * In ómnibus. 2. *Cor.* 6. *Levit.* 23.

Lectio ij. Cap. 6. et 7.

NOlite jugum dúcere cùm infidélibus. Quæ enim participátio justítiæ cum iniquitáte? aut quæ societas luci ad ténebras? Quæ autem convéntio Christi ad Bélial? aut quæ pars fidéli cum infidéli? Qui autem consensus templo Dei cum idólis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus : Quóniam inhabitábo in illis, et inambulábo inter eos, et ero illórum Deus, et ipsi erunt mihi pópulus. Propter quod exíte de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis; et ego recípiam vos : et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios et fílias, dicit Dóminus omnípotens. Has ergo habentes promissiónes, caríssimi, mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei.

℟. Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ. * Si dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. ℣. Elongátum est judícium à nobis, et non apprehendit nos justítia : expectávimus lucem, et in ténebris ambulávimus. * Si. 1. *Joan.* 1. *Is.* 59.

Lectio iij.

QUi consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in adventu Titi. Non solùm autem in adventu ejus, sed étiam in consolatióne quâ consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiónem pro me; ita ut magìs gaudérem. Quóniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet : etsi pœnitéret, videns quod epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit, nunc gaudeo : non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secundùm Deum, ut in

nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim secundùm Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur; séculi autem tristítia mortem operátur.

℟. Defécit gáudium cordis nostri, versus est in luctum chorus noster, cécidit coróna cápitis nostri. * Væ nobis, quia peccávimus. ℣. Emundáte manus, peccatóres : míseri estóte, et lugéte; risus vester in luctum convertátur. * Væ. Glória. * Væ. *Thren.* 5. *Jac.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis, Papæ. *Serm.* 4. *de Quadragesima.*

Lectio iv.

PRÆDICATURUS vobis, dilectíssimi, sacratíssimum maximumque jejúnium, quo áptiùs utar exórdio, quàm ut verbis Apóstoli, in quo Christus loquebátur, incípiam? dicamque quod lectum est: Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Quamvìs enim nulla sint témpora quæ divínis non sint plena munéribus, et semper nobis ad misericórdiam Dei per ipsíus grátiam præstétur accessus; nunc tamen ómnium mentes majóri stúdio ad spiritáles profectus movéri, et amplióri fidúciâ oportet animári: quando ad universa pietátis offícia, illíus nos diéi in quo redempti sumus, recursus invítat; ut excellens super ómnia passiónis Domínicæ sacramentum, purificátis et corpóribus et animis, celebrémus.

℟. Ministri Dei mei, sanctificáte jejúnium, vocáte cœtum : * Congregáte omnes habitatóres terræ in domum Dei vestri, et clamáte ad Dóminum. ℣. Omnes ubíque pœniténtiam agant, eò quòd Deus státuit diem in quo judicatúrus est orbem in æquitáte. * Congregáte. *Joel.* 1. *Act.* 17.

Lectio v.

DEbebátur quidem tantis mystériis ita incessábilis devótio et continuáta reveréntia, ut tales permanerémus in conspectu Dei, quales nos in ipso pascháli festo dignum est inveníri. Sed quia hæc fortitúdo paucórum est, et, dum carnis fragilitáte austérior observántia relaxátur, dumque per várias actiónes vitæ hujus sollicitúdo disténditur, necesse est de mundáno púlvere étiam religiósa corda sordéscere. Magnâ divínæ institutiónis salubritáte provísum est, ut ad reparandam méntium puritátem, quadraginta nobis diérum exercitátio mederétur, in quibus aliórum témporum culpas et pia ópera redímerent, et jejúnia casta decóquerent.

℟. Nolíte jejunáre sicut usque ad hanc diem, ut audiátur in excelso clamor vester. * Nonne hoc est magis jejúnium quod elégi? Dissolve colligatiónes impietátis, et omne onus dirumpe. ℣. Ne videáris homínibus jejúnans, sed Patri tuo qui est in abscóndito; et Pater tuus qui

videt in abscóndito, reddet tibi. * Nonne. *Is.* 58. *Matth.* 6.

Lectio vj.

INgressúri ígitur, dilectíssimi, dies mysticos, et jejuniórum remédiis consecrátos, præceptis Apostólicis obedíre curémus, emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spíritûs; ut, castigátis colluctatiónibus quæ sunt inter utramque substántiam, ánimus, quem sub Dei gubernáculis constitútum córporis sui decet esse rectórem, dominatiónis suæ obtíneat dignitátem; ut némini dantes ullam offensiónem, vituperatiónibus obloquéntium non simus obnóxii. Digna enim ab infidélibus reprehensióne carpémur, et nostro vítio linguæ ímpiæ in injúriam se religiónis armábunt, si jejunántium mores à puritáte perfectæ continéntiæ discrepárint. Non enim in sola abstinéntia cibi stat nostri summa jejúnii; aut fructuósè córpori esca subtráhitur, nisi mens ab iniquitáte revocétur.

℟. Bona est orátio cum jejúnio et eleemósyna, magis quàm thesauros auri recóndere. * Quóniam eleemósyna à morte líberat. † Ipsa est quæ purgat peccáta, et facit inveníre misericórdiam et vitam ætérnam. ℣. Date eleemósynam, et ecce ómnia munda sunt vobis; * Quóniam. Glória Patri. † Ipsa est quæ purgat peccáta, et facit inveníre. *Tob.* 12. *Luc.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Jesus ductus est in desertum à Spíritu, ut tentarétur à diábolo: et cùm jejunasset quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, pósteà esúriit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 16. *in Evang. hab. in Basil. S. Joan. Lat. Dominicâ primâ Quadrages.*

DUBITARI à quibúsdam solet, à quo spíritu sit Jesus ductus in desertum, propter hoc quod súbditur: Assumpsit eum diábolus in sanctam civitátem; et rursùm: Assumpsit eum in montem excelsum valdè. Sed verè et absque ulla quæstióne convenienter accípitur, ut à sancto Spíritu in desertum ductus credátur; ut illuc eum suus Spíritus dúceret, ubi hunc ad tentandum malignus spíritus inveníret. Sed ecce, cùm dícitur Deus homo, vel in excelsum montem, vel in sanctam civitátem à diábolo assumptus, mens réfugit, humánæ hoc audíre aures expavescunt. Qui tamen non esse incredibília ista cognóscimus, si in illo et ália facta pensámus.

℟. Jesus plenus Spíritu sancto regressus est à Jordáne, et agebátur à Spíritu in desertum diébus quadraginta; * et tentabátur à diábolo.

℣. Ostendit mihi Dóminus Jesum : et satan stabat à dextris ejus, ut adversarétur ei; * Et. *Luc.* 4. *Zach.* 3.

Lectio viij.

CErtè iniquórum ómnium caput diábolus est : et hujus cápitis membra sunt omnes iníqui. An non diáboli membrum fuit Pilátus? an non diáboli membra Judæi persequentes et mílites crucifigentes Christum fuérunt? Quid ergo mirum, si se ab illo permísit in montem duci, qui se pértulit étiam à membris illíus crucifígi? Non est ergo indignum Redemptóri nostro quòd tentári vóluit, qui vénerat occídi. Justum quippe erat, ut sic tentatiónes nostras suis tentatiónibus vínceret, sicut mortem nostram vénerat suà morte superáre.

℟. Erat Jesus in deserto quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, et tentabátur à sátana, eratque cum béstiis; * Et nihil manducávit Jesus in diébus illis. ℣. Fuit Móyses in monte quadraginta dies et quadraginta noctes; panem non comédit, et aquam non bibit; * Et nihil manducávit. *Marc.* 1. *Luc.* 4. *Exod.* 34.

Lectio ix.

SEd sciendum nobis est quia tentátio tribus modis ágitur, suggestióne, delectatióne et consensu. Et nos cùm tentámur, plerumque in delectatiónem, aut étiam in consensum lábimur; quia de carnis peccáto propagáti, in nobis ipsis étiam gérimus unde certámina tolerémus. Deus verò, qui in útero Vírginis incarnátus in mundum sine peccáto vénerat, nihil contradictiónis in semetipso tolerábat. Tentári ergo per suggestiónem pótuit; sed ejus mentem peccáti delectátio non momordit. Atque ídeò omnis diabólica illa tentátio foris, non intùs fuit.

℟. Débuit Jesus per ómnia frátribus similári, * Ut miséricors fíeret, et fidélis Póntifex; in eo enim in quo est ipse tentátus, potens est et eis qui tentantur auxiliári. ℣. Perféctio tua et doctrína tua sancto tuo, Dómine, quem probasti in tentatióne, * Ut. Glória. *Repet.* ℟. *usque ad* ℣. *Hebr.* 2. *Deut.* 33.

[*Non dicitur* Te Deum, *in Dominicis et Feriis Quadragesimæ.*]

℣. *Sacerd.* Susceptor meus es tu, et refúgium meum : ℟. Deus meus, sperábo in eum. *Ps.* 90.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. FIli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia et timóre, et præpara ánimam tuam ad tentatiónem. *Eccli.* 2.

Ant. 2. D. Nemo cùm tentátur, dicat quóniam à Deo tentátur : Deus enim intentátor malórum est; ipse autem néminem tentat. *Jac.* 1.

Ant. 3. a. Unusquisque tentátur à concupiscéntia sua abstractus et illectus. *Jac.* 1.

Ant. 4. E. Mortificáte concupiscéntiam malam, expoliantes vos véterem hóminem cum áctibus suis, et induentes novum. *Coloss.* 3.

Ant. 5. a. Fidélis Deus est, qui non patiétur vos tentári supra id quod potestis; sed fáciet étiam cum tentatióne proventum. 1. *Cor.* 10.

Capitulum. Jac. 4.

DEus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Súbditi ergo estóte Deo: resístite autem diábolo, et fúgiet à vobis.

Hymnus, Solemne. 130.

℣. Cùm mihi molesti essent, induébar cilício: ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Cùm jejunasset Jesus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, pósteà esúriit. *Matth.* 4.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam ánnuâ Quadragesimáli observatióne puríficas: præsta famíliæ tuæ, ut quod à te obtinére abstinendo nítitur, hoc bonis opéribus exequátur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte, etc.

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Accédens tentátor dixit ei: Si Fílius Dei es, dic ut lápides isti panes fiant. *Matth.* 4.

In ℟. *br.* ℣. Qui venisti * peccatóres salvos fácere. 1. *Tim.* 1.

CANON.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianensis Epíscopi.

Anno 797. *Can.* 37.

JEjúnium (in Quadragésima) præter dies Domínicos qui jejúnio substracti sunt, nullàtenùs resolvátur; quia isti dies décimæ sunt anni, quos cum omni religióne et sanctitáte transígere debémus. Hoc témpore non jejunáre, præceptum Dei transcéndere est. Præter infirmos ac párvulos, quisquis non jejunáverit, pœnam sibi acquírit. Eos dies Dóminus per semetipsum sacro jejúnio consecrávit.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Respondit Jesus: Scriptum est, Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procédit de ore Dei. *Matth.* 4.

Capitulum. Deut. 8.

DOminus Deus tuus afflixit te penúriâ, et dedit tibi cibum manna, quod ignorábas tu, et patres tui; ut osténderet tibi quòd non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egréditur de ore Dei.

℟. *br.* Quàm dúlcia fáucibus meis * Elóquia tua, Dómine! Quàm. ℣. Super mel * ori meo, * Elóquia. Glória. Quàm. *Ps.* 118.

℣. Judícia Dñi desiderabília super aurum, ℟. Et dulcióra super mel et favum. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Rursùm scriptum est: Non tentábis Dóminum Deum tuum. *Matth.* 4.

Capitulum. Sap. 1.

SEntíte de Dómino in bonitáte, et in simplicitáte cordis quærite illum; quóniam invenítur ab his qui non tentant illum : appáret autem eis qui fidem habent in illum.

℟. *br.* Si vocem ejus audiéritis, * Nolíte obduráre corda vestra. Si vocem. ℣. Sicut in exacerbatióne * secundùm diē tentatiónis in deserto, * Nolíte. Glória. Si vocem. *Ps.* 94.

℣. Tentavérunt et exacerbavérunt Deum excelsum : ℟. Et testimónia ejus non custodiérunt. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Dóminum Deum tuum adorábis, et illi soli sérvies. *Matth.* 4.

Capitulum. Deut. 6.

CAve diligenter ne oblivíscáris Dómini qui eduxit te de terra Ægypti, de domo servitútis. Dóminum Deum tuum timébis, et illi soli sérvies, ac per nomen illíus jurábis.

℟. *br.* Omnis terra adóret te, * Et psallat tibi. Omnis terra adóret te. ℣. Psalmum dicat * nómini tuo, * Et psallat tibi. Glória Patri. Omnis terra. *Ps.* 65.

℣. Servíte Dómino in timóre, ℟. Et exultáte ei cum tremóre. *Ps.* 2.

AD VESPERAS.

Ant. 3. a. CUm jejunasset Jesus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, pósteà esúriit. *Matth.* 4.

Ant. 4. E. Accédens tentátor, dixit ei : Si Fílius Dei es, dic ut lápides isti panes fiant. *Matth.* 4.

Ant. 5. a. Respondit Jesus: Scriptum est, Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procédit de ore Dei. *Matth.* 4.

Ant. 1. a. Rursùm scriptum est : Non tentábis Dóminum Deum tuum. *Matth.* 4.

Ant. 6. F. Dóminum Deum tuum adorábis, et illi soli sérvies. *Matth.* 4.

Capitulum. Hebr. 4.

NOn habémus Pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

Hymnus, Audi, benigne, *ut suprà*, 138.

℣. Impulsus eversus sum ut cáderem ; ℟. Et Dóminus suscépit me. *Ps.* 117.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* Consummátâ omni tentatióne, diábolus recessit ab illo usque ad tempus; et ecce Angeli accessérunt, et ministrábant ei. *Luc.* 4. *Matth.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.* 26.

FERIA SECUNDA.

Incipit liber Exodi.

Lectio j. Cap. 1.

HÆc sunt nómina filiórum Israel qui ingressi sunt in Ægyptum cum Jacob. Sínguli cum dómibus suis

introiérunt : Ruben, Símeon, Levi, Judas, Issachar, Zabúlon, et Bénjamin; Dan, et Néphtali, Gad, et Aser. Erant igitur omnes ánimæ eórum qui egressi sunt de fémore Jacob, septuaginta : Joseph autem in Ægypto erat. Quo mórtuo, et universis frátribus ejus, omnique cognatióne illâ, fílii Israel crevérunt, et quasi germinantes multiplicáti sunt; ac roboráti nimis, implevérunt terram. Surrexit intéreà rex novus super Ægyptum, qui ignorábat Joseph; et ait ad pópulum suum : Ecce pópulus filiórum Israel multus, et fórtior nobis est. Veníte, sapiénter opprimámus eum, ne fortè multiplicétur; et si ingrúerit contra nos bellum, addátur inimícis nostris, expugnatisque nobis egrediátur de terra.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij. Cap. 1. et 2.

PRæcépit ergo Phárao omni pópulo suo, dicens : Quidquid masculíni sexûs natum fúerit, in flumen projícite : quidquid feminíni, reserváte. Egressus est post hæc vir de domo Levi; et accépit uxórem stirpis suæ : quæ concépit, et péperit fílium; et videns eum elegantem, abscondit tribus ménsibus. Cùmque jam celáre non posset, sumpsit fiscellam scírpeam, et linívit eam bitúmine ac pice : posuitque intùs infántulum, et expósuit eum in carecto ripæ flúminis, stante procul soróre ejus, et considerante eventum rei. * Ecce autem descendébat fília Pharaónis, ut lavarétur in flúmine, et puellæ ejus gradiebantur per crepídinem álvei. Quæ cùm vidisset fiscellam in papyrióne, misit unam è famulábus suis; et allátam apériens, cernensque in ea párvulum vagientem, miserta ejus, ait : De infántibus Hebræórum est hic. Cui soror púeri : Vis, inquit, ut vadam, et vocem tibi mulíerem Hebræam, quæ nutríre possit infántulum? Respondit : Vade. Perrexit puella, et vocávit matrem suam. Ad quam locúta fília Pharaónis : Accipe, ait, púerum istum, et nutri mihi; ego dabo tibi mercédem tuam. Suscépit múlier, et nutrívit púerum; adultumque trádidit fíliæ Pharaónis. Quem illa adoptávit in locum fílii, vocavitque nomen ejus, Moyses, dicens : Quia de aqua tuli eum.

℣. Quasi columbæ, 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 25.

IN illo témpore; dixit Jesus discípulis suis : Cùm vénerit Fílius hóminis in majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ; et congregabuntur ante eum omnes gentes. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. de fide et oper. C. 15.

SI, mandátis non servátis, ad vitam veníri potest per solam fidem, quæ sine opé-

ribus mórtua est; illud quómodò verum erit, quod eis quos ad sinistram positúrus est, dicet: Ite in ignem ætérnum, qui parátus est diábolo et Angelis ejus? quos non íncrepat, quia in eum non credidérunt, sed quia bona ópera non fecérunt. Nam profectò ne sibi quisquam de fide, quæ sine opéribus mórtua est, vitam promittat ætérnam; proptéreà omnes gentes segregatúrum se dixit, quæ permistæ eisdem páscuis utebantur, ut appáreat eos illi dictúros: Dómine, quando te vídimus illa et illa patientem, et non ministrávimus tibi? qui in eum credíderant, sed bona operári non curáverant, tanquam de ipsa fide mórtua ad vitam perveniréntur ætérnam. Neque illud dici hic póterit ignem ætérnum dictum, non ipsam pœnam ætérnam; cùm et hoc prævidens Dóminus senténtiam suam ita conclúserit, dicens: Sic ibunt illi in combustiónem ætérnam, justi autem in vitam ætérnam. Erit ergo ætérna combústio, sicut ignis; et eos in illam itúros véritas dixit, quorum non fidem, sed bona ópera defuisse declarávit.

℟. Congregabuntur ante Fílium hóminis omnes gentes; et separábit eos, sicut pastor ségregat oves ab hædis: * Et † Státuet oves à dextris suis, hædos autem à sinistris. ℣. Omnis misericórdia fáciet locum unicuíque secundùm méritum óperum suórum: * Et státuet. Glória. † Státuet. *Matth.* 25. *Eccli.* 16.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dicet rex his qui à dextris ejus erunt: Veníte, benedicti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum à constitutióne mundi. *Matth.* 25.

Oratio.

Nostra tibi, Dómine, quæsumus, sint accepta jejúnia, quæ nos expiando grátiâ tuâ dignos efficiant, et ad regna perdúcant ætérna; Per Dóminum.

CANON.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianensis Epíscopi.

Anno 797. *C.* 38. et 43.

Diébus jejúnii eleemósyna facienda est; et cibum vel potum quo quisque uti débuit, si non jejunáret, paupéribus éroget. Penè non valet jejúnium, quod oratiónes, vigíliæ et eleemósynæ non commendant.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Dicet rex his qui à sinistris erunt: Discédite à me, maledicti, in ignem ætérnum. Et ibunt hi in supplícium ætérnum; justi autem in vitam ætérnam. *Matth.* 25.

Oratio.

Omnium nostrûm, Dómine, quæsumus, ad te corda converte; ut ab his quibus offénderis abstinentes, non iram tuam, sed misericórdiam sentiámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat; etc.

FERIA TERTIA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 3.

MOYSES pascébat oves Jethro sóceri sui sacerdótis Mádian : cùmque minasset gregem ad interióra deserti, venit ad montem Dei Horeb. Apparuitque ei Dóminus in flamma ignis de médio rubi : et vidébat quòd rubus ardéret, et non comburerétur. Dixit ergo Móyses : Vadam, et vidébo visiónem hanc magnam, quare non comburátur rubus. * Cernens autem Dóminus quòd pérgeret ad videndum, vocávit eum de médio rubi, et ait : Móyses, Móyses. Qui respondit : Adsum. At ille, Ne apprópies, inquit, huc : solve calceamentum de pédibus tuis; locus enim in quo stas, terra sancta est. Et ait : Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Abscondit Móyses fáciem suam; non enim audébat aspícere contra Deum. Cui ait Dóminus : Vidi afflictiónem pópuli mei in Ægypto, et clamórem ejus audívi propter durítiam eórum qui præsunt opéribus : et sciens dolórem ejus, descendi, ut líberem eum de mánibus Ægyptiórum, et edúcam de terra illa in terram bonam et spatiósam, in terram quæ fluit lacte et melle. ℟. Scimus. 130.

Lectio ij.

VEni, et mittam te ad Pharaónem, ut edúcas pópulum meum, fílios Israel de Ægypto. Dixitque Móyses ad Deum : Quis sum ego, ut vadam ad Pharaónem, et edúcam fílios Israel de Ægypto? Qui dixit ei : Ego ero tecum; et hoc habébis signum, quòd míserim te : Cùm edúxeris pópulum meum de Ægypto, immolábis Deo super montem istum. Ait Móyses ad Deum : Ecce ego vadam ad fílios Israel, et dicam eis : Deus patrum vestrórum misit me ad vos. Si díxerint mihi : Quod est nomen ejus? quid dicam eis? Dixit Deus ad Móysen : Ego sum qui sum. Ait : Sic dices fíliis Israel : Qui est, misit me ad vos.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore; Cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens : Quis est hic? Pópuli autem dicébant : Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei, et ejiciébat omnes vendentes. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

Homil. 7. in Quadrag.

EJécit Christus commércia rerum humanárum de domo illa, in qua divínas tantùm res agi, hóstias et oratiónes Deo offerri, verbum Dei legi, audíri et decantári præceptum erat. Si ergò Dóminus nec ea volébat venúmdari in templo, quæ in templo volé-

bat offerri, vidélicet propter stúdium avarítiæ sive fraudis, quod próprium solet esse negotiántium fácinus; quantâ putas animadversióne puníret, si invenisset ibi áliquos rísui vel vanilóquio vacantes, aut álii cuílibet vítio mancipátos? Si enim illa quæ álibi líberè agi póterant, Dóminus in domo sua temporália negótia geri non pátitur; quantò magis ea quæ nusquam fíeri licet, plus cœlestis iræ merentur, si in ædibus Deo sacrátis agantur?

℟. Cùm introisset Jesus in templum, docébat, dicens: * Nonne scriptum est quia † Domus mea, domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus? Vos autem fecistis eam speluncam latrónum. ℣. Ponam fáciem meam contra illum qui contamináverit sanctuárium meum, ac pollúerit nomen sanctum meum. * Nonne scriptum est. Glória Patri. † Domus. *Marc.* 11. *Levit.* 20.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Ejiciébat Jesus omnes vendentes et ementes in templo; et mensas numulariórum, et cáthedras vendéntium columbas evertit. *Matth.* 21.

Oratio.

ASCendant ad te, Dómine, jejunántium preces, et ab Ecclésia tua cunctam repelle nequítiam; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo. *Anno* 1579. *P.* 1. *Tit.* 5.

ÆGróti, cùm per invaletúdinem córporis jejunáre non possint, quodam íntimi ánimi dolóre gemituque, ut sanctus Augustínus monet, cibum cápiant, pro eo quòd, áliis jejunántibus, ipsi abstinére non possint. Cáveant autem quod ex ejusdem sancti Augustíni senténtiâ cautum est, ne álios suo exemplo ad violandum jejúnium próvocent.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Accessérunt ad Jesum cæci et claudi in templo, et sanávit eos. *Matth.* 21.

Oratio.

COnserva, Dómine, famíliam tuam bonis semper opéribus erudítam: et sic præséntibus consoláre subsídiis, ut ad superna perdúcas dona propítius; Per Dóminum.

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.
De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 12.

DIXIT Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Ægypti: Mensis iste vobis princípium ménsium; primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad universum cœtum filiórum Israel, et dícite eis: Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assúmet vicínum suum

qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. * Erit autem agnus absque mácula, másculus, anniculus; juxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartam décimam diem mensis hujus; immolabitque eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superlimináribus domórum in quibus cómedent illum.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

SIc autem comedétis illum: Renes vestros accingétis, et calceamenta habébitis in pédibus, tenentes báculos in mánibus, et comedétis festinanter: est enim Phase, (id est, tránsitus) Dómini. Et transíbo per terram Ægypti nocte illâ, percutiamque omne primogénitum in terra Ægypti, ab hómine usque ad pecus; et in cunctis diis Ægypti fáciam judícia, ego Dóminus. Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in quibus éritis; et vidébo sánguinem, et transíbo vos: nec erit in vobis plaga disperdens, quando percússero terram Ægypti.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore; Respondérunt Jesu quidam de Scribis et Pharisæis, dicentes: Magister, vólumus à te signum vidére. Qui respondens, ait illis: Generátio mala et adúltera signum quærit; et signum non dábitur ei, nisi signum Jonæ prophétæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 44. in Matt.

VIri Ninivítæ surgent, et condemnábunt generatiónem hanc. Sicut Ninivítæ Judæos condemnábunt; sic multi qui nunc inferióres nobis videntur, nos condemnábunt. Véniat in mentem quanta erit illa condemnátio, ut incipiámus aliquando ad veram accédere pœniténtiæ jánuam. Mihi hæc ipsi dico, meipsum primò exhortor. Capiámus iter angustum. Usquequò deliciábimur? úsquequò degémus otiósè, ridentes ac oscitantes? Non sumus adhuc satiáti desídiâ et procrastinatióne? Eadémne semper erunt? éadem mensa, idem sumptus, eædem pecúniæ, possessiónes, constructiónes ædium? Et horum ómnium quis finis? Mors. Quis, inquam, términus? Cinis, sepulcrum, vermes. Aliam ergo vivámus vitam, faciámus de terra cœlum, melióra capessámus; ut rectè vivendo, futúra bona consequámur grátiâ et misericórdiâ Dómini nostri Jesu Christi, cui cum Patre et Spíritu sancto sit glória et impérium in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Prædicavérunt Ninivítæ jejúnium, et vestíti sunt saccis à majóre usque ad minórem, * Et † Conversi sunt à via sua mala. ℣. Viri Ninivítæ surgent in judício cum generatióne ista; quia pœniténtiam egérunt in prædicatióne Jonæ, * Et. Glória Patri. † Conversi sunt. *Jonæ* 3. *Matth.* 12.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Sicut fuit Jonas signum Ninivítis; ita erit et Fílius hóminis generatióni isti. *Luc.* 11.

Oratio.

SUscipe, quæsumus, Dómine, preces nostras, et ad aures misericórdiæ tuæ postulatiónes sacrátæ tibi plebis admitte; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Toletáno octávo.

Anno 653. *Can.* 9.

QUisquis absque inevitábili necessitáte, absque fragilitátis evidenti languóre, seu étiam ætátis impossibilitáte, diébus Quadragésimæ usum cárnium præsúmpserit attentáre, non solùm reus erit resurrectiónis Domínicæ, verùm étiam aliénus ab ejusdem diéi sancta communióne.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *D.* Quicumque fécerit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse meus frater, et soror, et mater est. *Matth.* 12.

Oratio.

MEmento, Dómine, miseratiónum tuárum; et præsta, ut à cibis et peccátis abstinentes, grato tibi jejúnio placeámus; Per.

FERIA QUINTA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 14.

DIXIT Dóminus ad Móysen: Quid clamas ad me? Lóquere fíliis Israel, ut proficiscantur. Tu autem éleva virgam tuam, et extende manum tuam super mare, et dívide illud; ut gradiantur fílii Israel in médio mari per siccum. Ego autem indurábo cor Ægyptiórum, ut persequantur vos: et glorificábor in Pharaóne, et in omni exércitu ejus, et in cúrribus, et in equítibus illíus. Et scient Ægyptii quia ego sum Dóminus, cùm glorificátus fúero in Pharaóne, et in cúrribus atque in equítibus ejus. * Tollensque se Angelus Dei, qui præcedébat castra Israel, ábiit post eos: et cum eo páriter columna nubis, prióra dimittens, post tergum stetit inter castra Ægyptiórum et castra Israel; et erat nubes tenebrósa, et illúminans noctem, ita ut ad se ínvicem toto noctis témpore accédere non valérent. Cùmque extendisset Móyses manum super mare, ábstulit illud Dóminus, flante vento vehementi et urente totâ nocte, et vertit in siccum; divisaque est aqua.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij.

ET ingressi sunt fílii Israel per médium sicci maris; erat enim aqua quasi murus à dextra eórum et læva. Persequentesque Ægyptii, ingressi

sunt post eos, et omnis equitátus Pharaónis, currus ejus et équites per médium maris. Jamque advénerat vigília matutína, et ecce respíciens Dóminus super castra Ægyptiórum per columnam ignis et nubis, interfécit exércitum eórum, et subvertit rotas cúrruum; ferebanturque in profundum. Dixérunt ergo Ægyptii : Fugiámus Israélem ; Dóminus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dóminus ad Móysen : Extende manum tuam super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios, super currus et équites eórum. Cùmque extendisset Móyses manum contra mare, reversum est primo dilúculo ad priórem locum : fugientibusque Ægyptiis occurrérunt aquæ, et involvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuérunt currus et équites cuncti exércitûs Pharaónis, qui sequentes ingressi fúerant mare ; nec unus quidem supérfuit ex eis.

℟. Quasi columbæ meditantes. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore ; Egressus Jesus secessit in partes Tyri et Sidónis. Et ecce múlier Chananæa à fínibus illis egressa, clamávit, dicens ei : Miserére meì, Dómine, fili David ; fília mea malè à dæmónio vexátur. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

MIra, sub persóna mulíeris Chananítidis, Ecclésiæ fides, patiéntia et humílitas prædicátur : fides, quâ crédidit sanári posse fíliam suam ; patiéntia, quâ tóties contempta, in précibus persevérat : humílitas, quâ se non cánibus, sed cátulis cómparat. Canes autem éthnici propter idololatríam dicuntur, qui ésui sánguinis déditi et cadavéribus mortuórum, feruntur in rábiem. Nota quòd ista Chananítis perseveranter primùm fílium David, deinde Dóminum vocet, et ad extrémum adóret ut Deum.

℟. Múlier Chananæa clamávit, dicens Jesu : Miserére meì, Dómine, fili David ; fília mea malè à dæmónio vexátur. Qui non respondit ei verbum. At illa venit, et adorávit eum, dicens : * Dómine, † Adjúva me. ℣. Adjúva me, cujus præter te nullus est auxiliátor : * Dómine. Glória Patri. † Adjúva me. *Matth.* 15. *Esther* 14.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. *d.* O múlier, magna est fides tua : fiat tibi sicut vis. *Matth.* 15.

Oratio.

DEus, qui in húmili perseverantes oratióne benignus exaudis : da nobis constantem fidei ac devotiónis affectum ; ut quæ pro salúte nostra supplíciter expóscimus, hæc, te largiente, consequámur ; Per Dóminum.

CANON.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

Anno 1579. *P.* 1. *Tit.* 3.

OMni témpore à jocis christiánum hóminem abstinére cónvenit; at Quadragésimæ ac jejúnii témpore tantò diligéntiùs, quantò frequéntiùs studiosiùsque oratióni, abstinéntiæ, omnique pœniténtiæ géneri incumbendum est. Frequéntiùs ad Ecclésiam convéniat Christiánus, divínis Officiis omni attentióne et religiósâ meditatióne assistat. Missæ sacrifício quotídie intersit, sacrisque conciónibus adsit.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Múlier cùm abiisset in domum suam, invénit puellam jacentem supra lectum, et dæmónium exiisse. *Marc.* 7.

Oratio.

FAmíliam tuam, Dómine, toto corde tibi prostrátam ab hóstium tuére formídine; nec suæ petitiónis frustrentur effectu, qui non in justificatiónibus suis, sed in miseratiónibus tuis multis fáciem tuam deprecantur; Per Dóminum nostrum.

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 16.

MURMURAVIT omnis congregátio filiórum Israel contra Móysen et Aaron in solitúdine. Dixeruntque fílii Israel ad eos : Utinam mórtui essémus per manum Dómini in terra Ægypti, quando sedebámus super ollas cárnium, et comedebámus panem in saturitáte! Cur eduxistis nos in desertum istud, ut occiderétis omnem multitúdinem fame? Dixit autem Dóminus ad Móysen : Ecce, ego pluam vobis panes de cœlo : egrediátur pópulus, et cólligat quæ sufficiunt per síngulos dies; ut tentem eum utrùm ámbulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod ínferant; et sit duplum quàm collígere solébant per síngulos dies.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij.

FActum est ergo véspere; et ascendens coturnix, coopéruit castra : mane quoque ros jácuit per circúitum castrórum. Cùmque operuisset superfíciem terræ, appáruit in solitúdine minútum, et quasi pilo tusum in similitúdinem pruínæ super terram. Appellavitque domus Israel nomen ejus, Man : quod erat quasi semen coriandri album, gustusque ejus quasi símilæ cum melle. * Dixit autem Móyses : Iste est sermo quem præcépit Dóminus : Imple gomor ex eo; et custodiátur in futúras retrò generatiónes; ut nóverint panem quo álui vos in solitúdine, quando educti estis de terra Ægypti. Dixitque Móyses ad Aaron : Sume vas unum, et mitte ibi Man, quantùm potest cápere gomor, et repóne coram Dómino ad servandum in generatiónes vestras, sicut præcépit Dómi-

nus Móysi. Posuítque illud Aaron in tabernáculo reservandum. Fílii autem Israel comedérunt Man quadraginta annis, donec venírent in terram habitábilem : hoc cibo áliti sunt úsquequò tángerent fines terræ Chánaan.

℟. Tu, Dómine, 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 5.

IN illo témpore; Erat dies festus Judæórum, et ascendit Jesus Jerosólymam. Est autem Jerosólymis probática piscína. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. de Myst. Cap. 4.

TU baptizátus es in nómine Trinitátis; conféssus es Patrem; recordáre quid féceris : conféssus es Fílium, conféssus es Spíritum sanctum. Tene órdinem rerum in hac fide, mundo mórtuus es, et Deo resurrexísti. Et quasi in illo mundi consepúltus eleménto; peccáto mórtuus, ad vitam es resuscitátus ætérnam. Crede ergo quia non sunt vácuæ aquæ. Ideò tibi dictum est quia Angelus Dómini descendébat secundùm tempus in natatóriam, et movebátur aqua; et qui prior descendísset in natatóriam post commotiónem aquæ, sanus fiébat à languóre quocumque tenebátur. Hæc piscína in Jerosólymis erat, in qua unus ánnuus sanabátur : sed nemo antè sanabátur, quàm descendísset Angelus. Ut esset indícium quia descénderat Angelus, movebátur aqua propter incrédulos. Illis signum, tibi fides : illis Angelus descendébat, tibi Spíritus sanctus : illis creatúra movebátur, tibi Christus operátur ipse Dóminus creatúræ. Tunc curabátur unus, nunc omnes sanantur; aut certè unus solus pópulus christiánus.

℟. Erat homo triginta et octo annos habens in infirmitáte sua. Dicit ei Jesus : Vis sanus fíeri? Respondit : * Dómine, hóminem non hábeo. Dicit ei Jesus : Tolle grabátum tuum, et ámbula; et † Statim sanus factus est. ℣. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. * Dómine. Glória Patri. † Statim. *Joan.* 5. *Eccli.* 51.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. f. Qui me sanum fecit, ille mihi dixit : Tolle grabátum tuum, et ámbula. *Joan.* 5.

Oratio.

PRopitiáre, Dómine, supplicatiónibus nostris, et animárum nostrárum medére languóribus; ut peccatórum remissióne percéptâ, in tua semper benedictióne lætémur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1547. *Sess.* 6. *de Justificatione, Cap.* 14.

DOcendum est christiáni hóminis pœniténtiam post lapsum multò áliam esse à baptismáli; eáque continéri non modò cessatiónem à peccátis et eórum detestatiónem,

aut cor contrítum et humiliátum, verùm étiam eórumdem sacramentálem confessiónem, saltèm in voto, et suo témpore faciendam, et sacerdotálem absolutiónem; itemque satisfactiónem per jejúnia, eleemósynas, oratiónes, et ália pia spirituális vitæ exercítia.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Ecce sanus factus es: jam noli peccáre, ne detérius tibi áliquid contingat. *Joan.* 5.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, Dómine, ut sancto nos purificante jejúnio, et tibi toto corde simus subjecti, et inter mundánæ pravitátis insídias, te miserante, perseverémus illæsi; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

SABBATO

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 20.

LOCUTUS est Dóminus cunctos sermónes hos: Ego sum Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitútis. Non habébis deos aliénos coram me. Non fácies tibi sculptile, neque omnem similitúdinem quæ est in cœlo désuper, et quæ in terra deorsum, nec eórum quæ sunt in aquis sub terra. Non adorábis ea, neque coles. Ego sum Dóminus Deus tuus fortis, zelótes, vísitans iniquitátem patrum in fílios, in tértiam et quartam generatiónem eórum qui odérunt me, et fáciens misericórdiam in míllia his qui díligunt me, et custódiunt præcepta mea. Non assúmes nomen Dómini Dei tui in vanum; nec enim habébit insontem Dóminus eum qui assúmpserit nomen Dómini Dei sui frustrà.

℟. Jurávi. 150.

Lectio ij.

MEmento ut diem Sábbati sanctífices. Sex diébus operáberis, et fácies ómnia ópera tua. Séptimo autem die Sábbatum Dómini Dei tui est: non fácies omne opus in eo, tu, et fílius tuus et fília tua, servus tuus et ancílla tua, jumentum tuum, et ádvena qui est intrà portas tuas. Sex enim diébus fecit Dóminus cœlum et terram, et mare, et ómnia quæ in eis sunt, et requiévit die séptimo; idcircò benedixit Dóminus diéi Sábbati, et sanctificávit eum. * Honóra patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram quam Dóminus Deus tuus dabit tibi. Non occídes. Non mœcháberis. Non furtum fácies. Non loquéris contra próximum tuum falsum testimónium. Non concupísces domum próximi tui, nec desiderábis uxórem ejus, non servum, non ancíllam, non bovem, non ásinum, nec ómnia quæ illíus sunt.

℟. Pósui. 150.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore; Dicébat Jesus ad eos qui credidérunt ei, Judæos: Si vos manséritis

in sermóne meo, verè discípuli mei éritis; et cognoscétis veritátem, et véritas liberábit vos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 41.

AMen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccátum, servus est peccáti. O miserábilis sérvitus! Plerúmquè hómines, cùm dóminos malos patiuntur, venáles se petunt; non quærentes dóminum non habére, sed saltèm mutáre. Servus peccáti quid fáciat? quem interpellet? apud quem interpellet? apud quem se venálem petat? Deinde servus hóminis aliquando sui dómini duris impériis fatigátus, fugiendo requiescit: servus peccáti quò fugit? secum se trahit quocumque fúgerit. Non fugit seipsam mala consciéntia, non est quò eat, séquitur se, imò non recédit à se; peccátum enim quod facit, intùs est. Fecit peccátum, ut áliquam corporálem cáperet voluptátem: voluptas transit, peccátum manet: prætériit quod delectábat, remansit quod pungat.

℟. Omnis qui facit peccátum, servus est peccáti: servus autem non manet in domo in æternum, fílius autem manet in æternum.* Si ergo vos Fílius liberáverit, verè líberi éritis. ℣. Spíritus Dómini misit me ut prædicárem captívis indulgéntiam, et clausis apertiónem. * Si. Glória. Si ergo. *Joan.* 8. *Is.* 61.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. a. Si vos manséritis in sermóne meo, verè discípuli mei éritis; et cognoscétis veritátem, et véritas liberábit vos. *Joan.* 8.

Oratio.

PRotector noster, áspice, Deus; ut qui malórum nostrórum póndere prémimur, perceptâ misericórdiâ, líberâ tibi mente famulémur; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1551. *Sess.* 14. *de Pœnit. Cap.* 2.

PEr Baptismum Christum induentes, nova prorsùs in illo effícimur creatúra, plenam et íntegram peccatórum ómnium remissiónem consequentes: ad quam tamen novitátem et integritátem per Sacramentum Pœniténtiæ, sine magnis nostris flétibus et labóribus, divínâ id exigente justítiâ, perveníre nequáquam póssumus; ut méritò Pœniténtia laboriósus quidam baptismus à sanctis Pátribus dictus fúerit. Est autem hoc Sacramentum Pœniténtiæ lapsis post Baptismum ad salútem necessárium, ut nondùm regenerátis ipse Baptismus.

AD VESPERAS.

Psalmi et Ant. de Psalterio.

Capitulum. Isaïæ 1.

QUærite judícium, subveníte oppresso, judicáte pupillo, deféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus: si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabuntur; et si fúerint

rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.

Hymnus, Audi, benigne. ℣. Tempus. 138.

Ad Magnificat, *Ant.* 2. D. Cùm sanctificasset Móyses Aaron et fílios ejus, præcépit eis, dicens: De óstio tabernáculi non exíbitis septem diébus, die ac nocte observantes custódias Dómini. *Levit.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut suprà.* 140.

DOMINICA II.
Quadragesimæ.
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, * Revertámur ad Dóminum, et sanábit nos. *Os.* 6.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Quod lex. 129.

Psalmi, Ant. et ℣℣℣. *ut in Psalterio.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Levítici.

Lectio j. Cap. 1.

Vocavit Móysen, et locútus est ei Dóminus de tabernáculo testimónii, dicens: Lóquere fíliis Israel, et dices ad eos: Homo qui obtúlerit ex vobis hóstiam Dómino de pecóribus, id est, de bóbus et óvibus, ófferens víctimas, si holocaustum fúerit ejus oblátio, ac de armento; másculum immaculátum ófferet ad óstium tabernáculi testimónii, ad placandum sibi Dóminum: ponetque manum super caput hóstiæ, et acceptábilis erit atque in expiatiónem ejus profíciens. Immolabitque vítulum coram Dómino, et ófferent fílii Aaron sacerdótes sánguinem ejus, fundentes per altáris circúitum quod est ante óstium tabernáculi.

℟. Ignis in altári semper ardébit, quem nútriet sacerdos subjíciens ligna manè per síngulos dies: * Ignis est iste perpétuus, qui nunquam defíciet. ℣. Dixit Dóminus: Ignem veni míttere in terram; et quid volo, nisi ut accendátur? * Ignis est. *Levit.* 6. *Luc.* 12.

Lectio ij. Cap. 10.

Arreptisque Nadab et Abiu fílii Aaron thuríbulis, posuérunt ignem et incensum désuper, offerentes coram Dómino ignem aliénum; quod eis præceptum non erat. Egressusque ignis à Dómino, devorávit eos, et mórtui sunt coram Dómino. Dixitque Móyses ad Aaron: Hoc est quod locútus est Dóminus: Sanctificábor in iis qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis pópuli glorificábor. Quod áudiens tácuit Aaron. Vocátis autem Móyses Misaéle et Elísaphan fíliis Oziel pátrui Aaron, ait ad eos: Ite, et tóllite fratres vestros de conspectu sanctuárii, et asportáte extra castra. Confestimque pergentes, tulérunt eos sicut jacébant, vestítos líneis túnicis, et ejecérunt foràs, ut sibi fúerat imperátum.

℟. Irritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratióne móritur; * Quantò magis putátis deterióra meréri supplícia, qui Spirítui grátiæ

Homília sancti Leónis, Papæ.
De Transfig. Cap. 5.

APERIT Dóminus coram electis téstibus glóriam suam, et commúnem illam cum céteris córporis formam tanto splendóre claríficat, ut et fácies ejus solis fulgóri símilis, et vestítus candóri nívium esset æquális. In qua transfiguratióne illud quidem principáliter agebátur, ut de córdibus discipulórum crucis scándalum tollerétur; nec conturbáret eórum fidem voluntáriæ humílitas passiónis, quibus reveláta esset abscónditæ excelléntia dignitátis. Sed non minóre providéntiâ spes sanctæ Ecclésiæ fundabátur, ut totum corpus Christi agnósceret quali esset commutatióne donandum; ut ejus sibi honóris consórtium membra promítterent, qui in cápite præfulsisset.

℟. Ascendit Jesus in montem ut oráret: * Et facta est, dum oráret Jesus, spécies vultûs ejus áltera. ℣. Cùm descénderet Móyses de monte, clarificátus est aspectus ejus ex consórtio sermónis Dómini. * Et. *Luc.* 9. *Exod.* 34.

Lectio viij. Cap. 4.

COnfirmandis verò Apóstolis, et ad omnem sciéntiam provehendis, ália quoque in illo miráculo accessit instrúctio. Móyses enim et Elías, lex scílicet et Prophétæ, apparuérunt cum Dómino loquentes; ut veríssimè in illa quinque virórum præséntia compleréur quod dictum est; In duóbus vel tribus téstibus stat omne verbum. Quid hoc stabílius, quid fírmius verbo, in cujus prædicatióne véteris et novi testamenti cóncinit tuba, et cum evangélica doctrína antiquárum protestatiónum instrumenta concurrunt? Adstipulantur enim sibi ínvicem utriusque fœderis páginæ; et quem sub velámine mysteriórum præcedéntia signa promíserant, manifestum atque perspícuum præsentis glóriæ splendor ostendit.

℟. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant Móyses et Elías visi in majestáte, et dicébant excessum ejus, quem completúrus erat in Jerúsalem. ℣. Præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus. * Erant. *Luc.* 9. *Sap.* 8.

Lectio ix. Cap. 5.

HIs ergo sacramentórum revelatiónibus Petrus Apóstolus incitátus, mundána spernens, et terréna fastídiens, in æternórum desidérium quodam mentis rapiebátur excessu; et gáudio totíus visiónis implétus, ibi cum Jesu optábat habitáre, ubi manifestátâ ejus glóriâ lætabátur. Unde et ait: Dómine, bonum est nos hìc esse: si vis, faciámus hîc tria tabernácula, tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum. Sed huic suggestióni Dóminus non respondit, signíficans non quidem ímprobum, sed inordinátum esse quod cúperet, cùm salvári mundus, nisi Christi morte, non posset, et exemplo Dómi-

ni in hoc vocarétur credéntium fides; ut licèt non oportéret de beatitúdinis promissiónibus dubitári, intelligerémus tamen inter tentatiónes hujus vitæ priùs nobis toleràntiam postulandam esse quàm glóriam.

℟. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine. * Mélior est dies una in átriis tuis super míllia. ℣. Si vis, faciámus hîc tria tabernácula, tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum: * Mélior est. Glória Patri. *Repet.* ℟. Beáti, *usque ad* ℣. Si vis. *Ps.* 83. *Matth.* 17.

℣. *Sacerd.* Fílii hóminum, usquequò gravi corde? ℟. Scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum. *Ps.* 4.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. MIserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. c. Quare jejunávimus, et non aspexisti; humiliávimus ánimas nostras, et nescisti? *Is.* 58.

Ant. 8. G. Loquímini veritátem unusquisque cum próximo suo, et malum contra amícum ne cogitétis in córdibus vestris; et jejúnium erit dómui Juda in gáudium. *Zach.* 8.

Ant. 6. F. Frange esurienti panem tuum, et egénos vagosque induc in domum tuam: cùm víderis nudum, óperi eum. *Is.* 58.

Ant. 1. a. Erumpet quasi mane lumen tuum, et sánitas tua cítiùs oriétur; et anteíbit fáciem tuam justítia tua, et glória Dómini cólliget te. *Is.* 58.

Capitulum. Eccli. 17.

STa in sorte propositiónis et oratiónis altíssimi Dei. In partes vade séculi sancti, cum vivis et dántibus confessiónem Deo. Non demoréris in erróre impiórum.

Hymnus, Solemne. 136.

℣. Deus, misereátur nostrî; et benedícat nobis: ℟. Illúminet vultum suum super nos. *Ps.* 66.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Assúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsùm; et transfigurátus est ante eos. *Matth.* 17.

Oratio.

DEus, qui nos inter mundi perícula et adversa, cœlestis beatitúdinis expectatióne sustentas: præsta, quæsumus, ut terréna fastidientes, in supernórum desidérium toto cordis affectu rapiámur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Resplénduit fácies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. *Matth.* 17.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1547. *Sess.* 6. *de Justificatione*, *C.* 5. *et* 6.

QUi per peccáta à Deo aversi erant, disponuntur ad justítiam, dum excitáti divíná grátiâ et adjúti, líberè moventur in Deum, credentes

vera esse quæ divínitùs reveláta et promissa sunt; et dum peccatóres se esse intelligentes, à divínæ justítiæ timóre, quo utíliter concutiuntur, ad consequendam Dei misericórdiam se convertendo, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propítium fore, illumque tanquam omnis justítiæ fontem dilígere incípiunt : ac proptereà moventur adversùs peccáta per ódium áliquod et detestatiónem.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Apparuérunt Móyses et Elías cum Jesu loquentes. Et cùm discéderent ab illo, ait Petrus ad Jesum: Dómine, bonum est nos hìc esse. *Matth.* 17. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 3.

MOyses fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant : Christus verò tanquam Fílius in domo sua; quæ domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei, usque ad finem, firmam retineámus.

℟. *br.* Fílii hóminum * In tégmine alárum tuárum sperábunt. Fílii hóminum. ℣. Inebriabuntur * ab ubertáte domûs tuæ, * In tégmine. Glória. Fílii hóminum. *Ps.* 35.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce vox de nube, dicens : Hic est Fílius meus dilectus in quo mihi benè complácui; ipsum audíte. *Matth.* 17.

Capitulum. Jerem. 7.

HÆc dicit Dóminus Deus : Audíte vocem meam, et ero vobis Deus, et vos éritis mihi pópulus : et ambuláte in omni via quam mandávi vobis, ut benè sit vobis.

℟. *br.* Audi, pópulus meus, * Et testificábor tibi. Audi. ℣. Deus, Deus tuus * ego sum, * Et testificábor tibi. Glória. Audi. *Ps.* 49.

℣. Loquétur Dóminus pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Ant. 1. f. Audientes discípuli cecidérunt in fáciē suam, et timuérunt valdè. Et accessit Jesus, et tétigit eos, dixitque eis : Súrgite, et nolíte timére. *Matth.* 17.

Capitulum. Exod. 20.

NOlíte timére : ut enim probáret vos venit Deus, et ut terror illíus esset in vobis, et non peccarétis.

℟. *br.* Excelsus Dóminus, * et humília réspicit. Excelsus. ℣. Et alta * à longè cognoscit; * Et. Glória Patri. Excelsus. *Ps.* 137.

℣. Suscípiens mansuétos Dóminus ; ℟. Humílians autem peccatóres usque ad terram. *Ps.* 146.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum

sursùm ; et transfigurátus est ante eos. *Matth.* 17.

Ant. 3. a. Resplénduit fácies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. *Matth.* 17.

Ant. 7. d. Apparuérunt Móyses et Elías cum Jesu loquentes. Et cùm discéderent ab illo, ait Petrus ad Jesum : Dómine, bonum est nos hîc esse. *Matth.* 17. *Luc.* 9.

Ant. 5. a. Ecce vox de nube, dicens : Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi benè complácui ; ipsum audite. *Matth.* 17.

Ant. 1. f. Audientes discípuli, cecidérunt in fáciem suam, et timuérunt valdè. Et accessit Jesus, et tétigit eos, dixitque eis : Súrgite, et nolíte timére. *Matth.* 17.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi audit me, non confundétur ; et qui operantur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me, vitam ætternam habébunt.

Hymnus, Audi, benigne. *suprà*, 138.

℣. Adoráte Dóminum in monte sancto ejus ; ℟. Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. *Ps.* 98.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Descendéntibus discípulis de monte, præcépit eis Jesus, dicens : Némini dixéritis visiónem, donec Fílius hóminis à mórtuis resurgat. *Matth.* 17.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.* 26.

FERIA SECUNDA.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 19.

CUM messúeris ségetes terræ tuæ, non tondébis usque ad solum superfíciem terræ, nec remanentes spicas cólliges. Neque in vínea tua racémos et grana decidéntia congregábis ; sed paupéribus et peregrínis carpenda dimittes. Ego Dóminus Deus vester. Non faciétis furtum. Non mentiémini ; nec decípiet unusquisque próximum suum. Non perjurábis in nómine meo, nec póllues nomen Dei tui. Ego Dóminus. Non fácies calúmniam próximo tuo, nec vi opprimes eum. * Non morábitur opus mercenárii tui apud te usque mane. Non maledíces surdo, nec coram cæco pones offendículum ; sed timébis Dóminum Deum tuum, quia ego sum Dóminus. Non fácies quod iníquum est, nec injustè judicábis. Non consíderes persónam páuperis, nec honóres vultum potentis. Justè júdica próximo tuo. Non eris criminátor, nec susurro in pópulo. Non stabis contrà sánguinem próximi tui. Ego Dóminus. Non óderis fratrem tuum in corde tuo ; sed públicè árgue eum, ne hábeas super illo peccátum.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij. Cap. 26.

CUstodíte Sábbata mea, et pavéte ad Sanctuárium meum. Ego Dóminus. Si in præceptis meis ambulavéritis,

et mandáta mea custodiéritis, et fecéritis ea, dabo vobis plúvias tempóribus suis, et terra gignet germen suum, et pomis árbores replebuntur. Apprehendet méssium tritúra vindémiam, et vindémia occupábit sementem: et comedétis panem vestrum in saturitáte, et absque pavóre habitábitis in terra vestra. Dabo pacem in fínibus vestris: dormiétis, et non erit qui extérreat. Auferam malas béstias, et gládius non transíbit términos vestros. Persequémini inimícos vestros, et córruent coram vobis.

℟. Quasi columbæ. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Ego vado, et quærétis me; et in peccáto vestro moriémini. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Episcopi.

In Joan. Tract. 38. *n.* 6. *et* 7.

TOta infelícitas Judæórum ipsa erat, non peccátum habére, sed in peccátis mori. Hoc est quod debet fúgere omnis Christiánus: propter hoc ad baptismum cúrritur: propter hoc qui ægritúdine vel aliunde periclitantur, sibi desíderant subveníri: propter hoc étiam sugens párvulus à matre piis mánibus ad Ecclésiam fertur, ne sine baptismo éxeat, et in peccáto quo natus est moriátur. Infelicíssima conditio! misera sors istórum qui de ore verídico audiérunt; In peccátis vestris moriémini. Undè tamen hoc eis contingat, expónit: Si enim non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccátis vestris. Credo, fratres, in illa multitúdine quæ Dóminum audiébat, et eos fuisse qui creditúri erant. Quasi autem in omnes procésserat severíssima illa senténtia, In peccáto vestro moriémini, ac per hoc et illis qui creditúri erant spes erat abláta. Revocávit eos in spem; adjunxit enim: Si non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccátis vestris. Ergo, Si credidéritis quia ego sum, non moriémini in peccátis vestris. Rédditaest spes desperántibus; excitátio facta est dormiéntibus: córdibus evigilavérunt. Inde plúrimi crediderunt.

℟. Quia vocávi, et renuístis; ego quoque * In intéritu vestro ridébo, et subsannábo: † Qui autem me audíerit, absque terróre requiescet. ℣. Ego vado, et quærétis me; et in peccáto vestro moriémini: * In intéritu vestro. Glória Patri. † Qui autem me audíerit, absque terróre requiescet. *Prov.* 1. *Joan.* 8.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. b. Si non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccáto vestro. *Joan.* 8.

Oratio.

EXaudi nos, miséricors Deus; et ad expianda peccáta nostra, pœniténtiæ

salutáris tempus et fructum nobis largíre propítius; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1551. *Sess.* 14. *de Pœnit. Cap.* 4.

CONtritiónem imperfectam, quæ Attrítio dícitur, quóniam vel ex turpitúdinis peccáti consideratióne, vel ex gehennæ et pœnárum metu commúniter concípitur, si voluntátem peccandi exclúdat cum spe véniæ, declárat (sancta Synodus) non solùm non fácere hóminem hypócritam et magis peccatórem, verùm étiam donum Dei esse, et Spíritûs sancti impulsum, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantùm moventis; quo pœnitens adjútus, viam sibi ad justítiam parat. Et quamvìs sine Sacramento Pœniténtiæ per se ad justificatiónem perdúcere peccatórem néqueat, tamen eum ad Dei grátiam in Sacramento Pœniténtiæ impetrandam dispónit.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* Qui me misit, mecum est, et non relíquit me solùm; quia ego quæ plácita sunt ei, fácio semper. *Joan.* 8.

Oratio.

EXaudi, quæsumus, Dómine, gémitum pópuli supplicantis; ut qui de meritórum qualitáte diffídimus, non judícium, sed misericórdiam cónsequi mereámur; Per Dóminum nostrum.

FERIA TERTIA.

Incípit liber Número.

Lectio j. Cap. 1.

LOCUTUS est Dóminus ad Móysen in deserto Sínaï in tabernáculo fœderis, primâ die mensis secundi, anno áltero egressiónis eórum ex Ægypto, dicens: Tóllite summam universæ congregatiónis filiórum Israel per cognatiónes et domos suas, et nómina singulórum, quidquid sexûs est masculíni à vigésimo anno et suprà, ómnium virórum fórtium ex Israel; et numerábitis eos per turmas suas, tu et Aaron. Eruntque vobiscum príncipes tríbuum ac domórum in cognatiónibus suis.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij.

LOcutusque est Dóminus ad Móysen, dicens: Tribum Levi noli numeráre, neque pones summam eórum cum fíliis Israel; sed constítue eos super tabernáculum testimónii, et cuncta vasa ejus, et quidquid ad cæremónias pértinet. Ipsi portábunt tabernáculum, et ómnia utensília ejus; et erunt in ministério, ac per gyrum tabernáculi metabuntur. * Cùm proficiscendum fúerit, depónent Levítæ tabernáculum: cùm castrametandum, érigent: quisquis externórum accésserit, occidétur. Metabuntur autem castra filii Israel unusquisque per turmas et cúneos atque exércitum suum. Porrò Levítæ per gyrum tabernáculi figent

tentória, ne fiat indignátio super multitúdinem filiórum Israel; et excubábunt in custódiis tabernáculi testimónii.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 23.

IN illo témpore; Jesus locútus est ad turbas et ad discípulos suos, dicens: Super cáthedram Móysi sedérunt Scribæ et Pharisæi. Omnia ergo quæcumque díxerint vobis, serváte et fácite; secundùm ópera verò eórum nolíte fácere. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

In Cap. 23. *Matth. Lib.* 4.

QUid mansuétius, quid benígnius Dómino? Tentátur à Pharisæis, et nihilóminùs propter sacerdótii et nóminis dignitátem hortátur pópulos ut subjiciantur eis; non ópera, sed doctrínam considerantes. Alligant ónera grávia et importabília, et impónunt in húmeros hóminum; dígito autem suo nolunt ea movére. Hoc generáliter adversùs omnes magistros dictum est, qui grávia jubent, et minóra non fáciunt. Omnia verò ópera sua fáciunt, ut videantur ab homínibus. Quicumque ígitur ita facit quódlibet, ut videátur ab homínibus, Scriba et Pharisæus est. Væ nobis míseris, ad quos Pharisæórum vítia transiérunt.

℟. Nolíte vocári Rabbi: * Omnes vos fratres estis; unus est enim Pater vester, qui in cœlis est: † Magister vester unus est Christus. ℣. Odíbilis coram Deo est et homínibus supérbia: quid superbit terra et cinis? * Omnes. Glória. † Magister. *Matth.* 23. *Eccli.* 10.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Cavéte à Scribis, qui volunt in stolis ambuláre, et salutári in foro; qui dévorant domos viduárum sub obtentu prolixæ oratiónis: hi accípient prolíxius judícium. *Marc.* 12.

Oratio.

DA plebi tuæ, Dómine, quæ jejunando carnem humíliat, spíritum aversári supérbiæ; ut non indignatiónem tuam provocémus eláti, sed miseratiónis tuæ dona subjecti capiámus; Per Dñum.

CANON.

Ex Declaratióne Cleri Gallicáni.

Ann. 1700. *Tit.* 1.

DE dilectióne Dei, sicut ad Sacramentum Baptísmi in adultis, ita ad Sacramentum Pœniténtiæ, quæ est laboriósus baptismus, requisítâ, ne necessáriam doctrínam omittámus; hæc duo imprímis ex sacrosancta Synodò Tridentína docenda esse dúximus. Primum, ne quis putet in utróque Sacramento requíri, ut præviam contritiónem eam quæ sit caritáte perfecta, et quæ cum voto Sacramenti, ántequàm actu suscipiátur, hóminem Deo reconcíliet. Alterum, ne quis putet in utróque Sacramento secúrum se esse, si præter fídei et spei

actus, non incípiat dilígere Deum tanquam omnis justítiæ fontem.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Qui major est vestrûm, erit minister vester: qui autem se exaltáverit, humiliábitur; et qui se humiliáverit, exaltábitur. *Matth.* 23.

Oratio.

Adesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut esse, te largiente, mereámur, et inter próspera húmiles, et inter adversa secúri; Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

De libro Númeri.

Lectio j. Cap. 14.

Dixérunt fílii Israel alter ad álterum: Constituámus nobis ducem, et revertámur in Ægyptum. Quo audíto, Móyses et Aaron cecidérunt proni in terram coram omni multitúdine filiórum Israel. At verò Jósue fílius Nun, et Caleb fílius Jéphone, qui et ipsi lustráverant terrã, scidérunt vestimenta sua, et ad omnem multitúdinem filiórum Israel locúti sunt: Terra quam circuívimus, valdè bona est. Si propítius fúerit Dóminus, indúcet nos in eam, et tradet humum lacte et melle manantem. Nolíte rebelles esse contra Dóminum, neque timeátis pópulum terræ hujus; quia sicut panem ita eos póssumus devoráre: recessit ab eis omne præsídium: Dóminus nobiscum est, nolíte metúere. Cùmque clamáret omnis multitúdo, et lapídibus eos vellet opprímere, appáruit glória Dómini super tectum fœderis cunctis fíliis Israel.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

Locutusque est Dóminus ad Móysen et Aaron, dicens: Usquequò multitúdo hæc péssima múrmurat contra me? Querélas filiórum Israel audívi. Dic ergo eis: Vivo ego, ait Dóminus; sicut locúti estis, audiente me, sic fáciam vobis. In solitúdine hac jacébunt cadávera vestra. Omnes qui numeráti estis à viginti annis et suprà, et murmurastis contra me, non intrábitis terram super quam levávi manum meam, ut habitáre vos fácerem, præter Caleb fílium Jéphone, et Jósue fílium Nun. * Párvulos autem vestros de quibus dixistis quòd prædæ hóstibus forent, introdúcam, ut vídeant terram quæ vobis displícuit. Vestra cadávera jacébunt in solitúdine. Fílii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, et portábunt fornicatiónem vestram, donec consumantur cadávera patrum in deserto, juxta númerum quadraginta diérum quibus considerastis terram: annus pro die imputábitur.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 20.

In illo témpore; Ascendens Jesus Jerosólymam, assumpsit duódecim discípulos se-

crétò, et ait illis : Ecce ascéndimus Jerosólymam, et Fílius hóminis tradétur Princípibus Sacerdótum, et Scribis ; et condemnábunt eum morte. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Psalm. 126. *n.* 4. *et* 5.

Filii Zebedæi ántequàm humiliarentur secundùm passiónem Dómini, jam sibi loca eligébant, ubi sedérent, unus ad déxteram, alter ad sinistram. Revocávit illos Dóminus ad humilitátem, cùm hoc audíret, et ait illis : Potestis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum ? Exaltári vultis ántequàm humiliémini ? Dóminus ipse vester qui est lux vestra, humiliátus est ut exaltarétur. Potestis bíbere, inquit, cálicem quem ego bibitúrus sum ? Et illi, Póssumus. Et ille, Cálicem, inquit, meum bibétis ; sedére autem ad déxteram vel ad sinistram meam, ait, non est meum dare vobis ; áliis parátum est à Patre meo. Quid est, Non est meum dare vobis ? Non est meum dare superbis : hoc enim adhuc erant. Sed si vultis illud accípere, nolíte esse quod estis. Aliis parátum est : et vos álii estóte, et vobis parátum est. Quid est, Alii estóte ? Priùs humiliámini, qui jam vultis exaltári. Intellexérunt ergo humilitátem profutúram sibi, et correcti sunt. Ergo et nos hoc audiámus.

℟. Jesus dixit : Nescítis quid petátis. * Sedére ad déxteram meam vel sinístram, non est meum dare vobis, sed quibus parátum est à Patre meo. ℣. Vidit præsumptiónem cordis eórum, et ostendit eis viam æquitátis. * Sedére. Glória Patri. * Sedére. *Matth.* 20. *Eccli.* 18.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. *d.* Scitis quia príncipes géntium dominantur eórum ; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Oratio.

Deus, totíus bonitátis fons et orígo, réspice propítius confiteńtis tibi plebis humilitátem ; ut quos peccatórum consciéntia déjicit, tua semper misericórdia érigat ; Per Dóminum.

CANON.

Ex Synodo Carnotensi.

An. 1526. *Tit.* 7. *versùs finem.*

Tempore Quadragesimáli sæpíssimè admóneant Curáti Parochiános suos, et illos præcípuè qui per annum íntegrum distulérunt confitéri, ut témpore débito confiteantur, non differentes confessiónem, ut fáciunt pleríque, usque circa finem hebdómadæ sanctæ ; ne propter eórum moram divínum impediátur Offícium, aut minùs débitè compleátur : eis comminando quòd si qui usque ad præfátos dies confitéri distúlerint, non admittantur ad confessiónem, nec ad Sacramentum, nisi post Festa Paschæ ; quod fácere póterunt Curáti et eórum Vicárii, cessante perículo et scándalo.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* Qui volúerit inter vos primus esse, erit vester servus; sicut Filius hóminis non venit ministrári, sed ministráre, et dare ánimam suam redemptiónem pro multis. *Matth.* 20.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine, fámulos tuos semper ad te toto corde confúgere, tibi súbditâ mente servíre, tuam misericórdiam supplíciter imploráre, et tuis júgiter benefíciis gratulári; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, etc.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 1.

HÆc sunt verba quæ locútus est Móyses ad omnem Israel trans Jordánem in solitúdine campestri contra mare rubrum, inter Pharam, et Thophel, et Laban, et Háseroth ubi auri est plúrimùm, úndecim diébus de Horeb per viam montis Seir usque ad Cadesbarne. Quadragésimo anno, undécimo mense, primâ die mensis locútus est Móyses ad fílios Israel ómnia quæ præcéperat illi Dóminus, ut díceret eis, postquàm percussit Sehon regem Amorrhæórum, qui habitábat in Hésebon; et Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, et in Edraï, trans Jordánem in terra Moab. Cœpitque Móyses explanáre legem.

℟. Projícite, 129.

Lectio ij. Cap. 6.

HÆc sunt præcepta, et cæremóniæ, atque judícia quæ mandávit Dóminus Deus vester, ut docérem vos, ut faciátis ea in terra ad quam transgredímini possidendam; ut tímeas Dóminum Deum tuum, et custódias ómnia mandáta et præcepta ejus, quæ ego præcípio tibi, et fíliis ac nepótibus tuis, cunctis diébus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui. Audi, Israel, et observa ut fácias quæ præcépit tibi Dóminus, et benè sit tibi, et multiplicéris ampliùs sicut pollícitus est Dóminus Deus patrum tuórum tibi terram lacte et melle manantem. * Audi, Israel: Dóminus Deus noster, Dóminus unus est: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota fortitúdine tua. Eruntque verba hæc quæ ego præcípio tibi hódiè, in corde tuo: et narrábis ea fíliis tuis, et meditáberis in eis sedens in domo tua; et ámbulans in itínere, dórmiens, atque consurgens. Et ligábis ea quasi signum in manu tua, eruntque et movebuntur inter óculos tuos; scribesque ea in límine et óstiis domûs tuæ.

℟. Quasi columbæ. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore; Ait Jesus Pharisæis: Homo quidam erat dives, qui induebátur púrpurâ et bysso, et epulabátur quotídiè splendidè. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 40.

Dives iste non abstulisse aliéna reprehénditur, sed própria non dedisse. Nec dícitur quia vi quemquam oppressit, sed quia in acceptis rebus se éxtulit. Hinc ergo summóperè colligendum est quâ pœnâ mulctandus sit qui aliéna díripit, si inferni damnatióne percútitur qui própria non largítur. Nemo ergo secúrum se æstimet, dicens: Ecce aliéna non rápio, sed concessis lícitè rebus fruor; quia dives iste non idcircò punítus est, quóniam aliéna abstulit, sed quia acceptis rebus semetipsum malè derelíquit. Hoc quoque fuit quod hunc in inferno trádidit; quia in sua felicitáte tímidus non fuit; quia percepta dona ad usum arrogántiæ inflexit; quia víscera pietátis ignorávit; quia peccáta sua redímere, étiam cùm sibi abundáret prétium, nóluit. Et sunt nonnulli qui cultum subtílium pretiosarumque véstium non putant esse peccatũ. Quòd si vidélicet culpa non esset, nequáquam sermo Dei tam vigilanter exprímeret quòd dives qui torquétur apud ínferos, bysso et púrpurâ indútus fuisset. Nemo quippe vestimenta pretiósa, nisi ad inánem glóriam, quærit; vidélicet ut honorabílior céteris esse videátur. Nam quia pro sola inani glória vestimentum pretiósius quæritur, res ipsa testátur quòd nemo vult ibi pretiósis véstibus índui, ubi ab áliis non possit vidéri.

℟. Qui obtúrat aurem suam ad clamórem páuperis, et ipse * Clamábit, et non exaudiétur. † Qui séquitur misericórdiam, invéniet vitam, justítiam et glóriam. ℣. Dives cùm esset in tormentis, vidit Abraham à longè, et Lázarum in sinu ejus; et clamans, dixit: Pater Abraham, miserére meî, quia erúcior in hac flamma. * Clamábit. Glória. † Qui. *Prov.* 21. *Luc.* 16.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Fili, recordáre quia recepisti bona in vita tua, et Lázarus simíliter mala; nunc autem hic consolátur, tu verò cruciáris. *Luc.* 16.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui jejúnia et eleemósynas nostrórum posuisti remédia peccatórum: fac nos ópere mentis et córporis semper tibi esse devótos; Per.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Anno 1565. *Part.* 2. *Tit.* 6.

In Confessáriis probandis hanc ratiónem hábeant Epíscopi, ut pii, benè moráti, docti, prudentes, patientes, de animárum salúte sollíciti, et fidéles custódes sint eórum quæ in confessióne dicuntur, provectâ étiam ætáte, præsertim illi quibus confessiónes mulíerum erunt audiendæ.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. c. Si Móysen et Prophétas non áudiunt; neque si quis ex mórtuis resurréxerit, credent. *Luc.* 16.

Oratio.

CORdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde; ut peccáta nostra castigatióne voluntáriâ cohibentes, temporáliter pótiùs macerémur, quàm suppliciis deputémur ætérnis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

FERIA SEXTA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 16.

TRIBUS vícibus per annum apparébit omne masculínum tuum in conspectu Dómini Dei tui in loco quē elégerit, in solemnitáte azymórum, in solemnitáte hebdomadárum, et in solemnitáte tabernaculórum. Non apparébit ante Dóminum vácuus; sed ófferet unusquisque secundùm quod habúerit juxta benedictiónem Dómini Dei sui, quam déderit ei. * Júdices et magistros constítues in ómnibus portis tuis, quas Dóminus Deus tuus déderit tibi, per síngulas tribus tuas; ut júdicent pópulum justo judício, nec in álteram partem declínent. Non accípies persónam, nec múnera; quia múnera excæcant óculos sapientûm, et mutant verba justórum. Justè quod justum est persequéris; ut vivas et possídeas terram quam Dóminus Deus tuus déderit tibi. Non plantábis lucum et omnem árborem juxtà altáre Dómini Dei tui; nec fácies tibi neque constítues státuam: quæ odit Dóminus Deus tuus.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij. Cap. 17.

SI difficile et ambíguum apud te judícium esse perspéxeris inter sánguinem et sánguinem, causam et causam, lepram et lepram, et júdicum intra portas tuas víderis verba variári; surge, et ascende ad locum quem elégerit Dóminus Deus tuus. Veniesque ad sacerdótes Levítici géneris, et ad júdicem qui fúerit illo témpore, quæresque ab eis, qui indicábunt tibi judícii veritátem: et fácies quòdcumque díxerint qui præsunt loco quem elégerit Dóminus, et docúerint te juxta legem ejus; sequerisque senténtiam eórum: nec declinábis ad déxteram, neque ad sinistram. Qui autem supérbierit, nolens obedíre sacerdótis império, qui eo témpore ministrat Dómino Deo tuo, et decréto júdicis, moriétur homo ille, et áuferes malum de Israel: cunctusque pópulus áudiens timébit, ut nullus deinceps intumescat supérbiâ.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore; Dixit Jesus Princípibus Sacerdótum et Senióribus pópuli: Parábolam audíte: Homo erat

paterfamílias, qui plantávit víneam, et sepem circúmdedit ei. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 87. *C.* 2.

PLantátá est vínea, lege datâ in córdibus Judæórum. Missi sunt Prophétæ quærentes fructum, bonam vitam eórum: Prophétæ ab eis contuméliis affecti, et occísi sunt. Missus est et Christus, únicus fílius patrisfamílias; et ipsum occidérunt hærédem, et ídeò perdidérunt hæreditátem. In contrárium eis vertit malum consílium. Ut possidérent occidérunt: et quia occidérunt, perdidérunt. Nos servi de família ipsíus sumus. Inter Judæos visus est húmilis, contemptus est. Occultábat enim majestátem, promptam habébat infirmitátem. Contemptũ est in illo quod promptum erat, nec cógnitum quod occultum erat. Si enim cognovissent, nunquam Dóminum glóriæ crucifixissent. Numquid adhúc contemnendus est sedens in cœlo, si contemptus est, cùm pendéret in ligno? Ecce indulgéntiæ dator áperit tibi óstium: quid morá-ris? Gaudére debéres, si aperíret aliquando pulsanti. Non pulsasti, et áperit, et foris rémanes? Ne ergo dífferas. Miserére ánimæ tuæ placens Deo. Exhibe ánimæ tuæ eleemósynã. Non dícimus ut tu ei des, sed ne repellas manum dantis.

℟. Agrícolæ videntes fílium patrisfamílias, dixérunt intrà se: Hic est hæres; veníte, occidámus eum. Cùm vénerit Dóminus, quid fáciet agrícolis? Malos malè perdet, et * Víneam suam locábit áliis agrícolis qui reddant ei fructum. ℣. Vidit Dóminus, et ád iracúndiam concitátus est, quia provocavérunt eum fílii sui. * Víneam. Glória. * Víneam. *Matth.* 21. *Deut.* 32.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. A. Auferétur à vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. *Matth.* 21.

Oratio.

DEus, qui non vis mortem peccatóris, sed ut convertátur à via sua, et vivat: te súpplices exorámus, ut quiescente irâ tuâ, spíritum nobis pœniténtiæ, et delictórum véniam largiáris; Per.

CANON.

Ex Instructiónibus sancti Cároli de Pœniténtia.

Inter Act. Mediolan. Eccles. Part. 4. *tit.* 9. *promulgatis auctoritate Cleri Gallicani in Comitiis, anno* 1658.

NEcessária ádmodùm Sacerdótibus, qui in audiendis Pœniténtium Confessiónibus versantur, Cánonum Pœnitentiáliũ sciéntia. Etenim si ómnia quæ ad pœnitendi modum pértinent, non prudéntiâ solùm ac pietáte, sed justítiâ étiam metienda sunt; certè norma hæc è Canónibus Pœnitentiálibus sumátur oportet. Sunt namque ii quasi régulæ quædam, quibus, cùm ad culpæ commissæ gravitátem rectè dignoscendam, tùm

ad imponendam pro illíus ratióne veram pœniténtiam, Confessárii ita diriguntur, ut ubi síngula et quæ ad peccáti magnitúdinem, et quæ ad Pœnitentis statum, conditiónem, ætátem, intimumque cordis contríti dolórem pértinent, accurátè perpénderint; tùm demum pœniténtiam judício ac prudéntiâ suâ moderentur.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Quærentes Jesum tenére, timuérunt turbas; quóniam sicut Prophétam eum habébant. *Matth.* 21.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulo tuo salútem mentis et córporis; ut bonis opéribus inhærendo, tuæ semper virtútis mereátur protectióne defendi; Per Dñum.

SABBATO.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 34.

ASCENDIT Móyses de campéstribus Moab super montem Nebo in vérticem Phasga contra Jéricho; ostenditque ei Dóminus omnem terram Gálaad usque Dan, et universum Néphtali, terramque Ephraïm et Manasse, et omnem terram Juda usque ad mare novíssimum, et austrálem partem, et latitúdinem campi Jéricho civitátis palmárum usque Segor. Dixitque Dóminus ad eum: Hæc est terra, pro qua jurávi Abraham, Isaac, et Jacob, dicens: Sémini tuo dabo eam. Vidisti eam óculis tuis, et non transíbis ad illam. Mortuusque est ibi Móyses servus Dómini, in terra Moab, jubente Dómino; et sepelívit eum in valle terræ Moab contra Phogor: et non cognóvit homo sepulcrum ejus usque in præsentem diem.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

MOyses centum et viginti annórum erat, quando mórtuus est: non caligávit óculus ejus, nec dentes illíus moti sunt. Fleveruntque eum fílii Israel in campéstribus Moab triginta diébus; et compléti sunt dies planctûs lugéntium Móysen. * Jósue verò fílius Nun replétus est spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus suas. Et obediérunt ei fílii Israel, fecerúntque sicut præcépit Dóminus Móysi. Et non surrexit ultrà Prophéta in Israel sicut Móyses, quem nosset Dóminus fácie ad fáciem, in ómnibus signis atque portentis, quæ misit per eum, ut fáceret in terra Ægypti Pharaóni, et ómnibus servis ejus, universæque terræ illíus, et cunctam manum robustam, magnaque mirabília quæ fecit Móyses coram universo Israel.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore; Ait Jesus ad Pharisæos et Scribas: Homo quidam hábuit duos fílios; et dixit adolescéntior ex illis patri: Pater, da mihi por-

tiónem substántiæ quæ me contingit. Et divísit illis substántiam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 7. *Comment. in Lucam.*

QUi se à Christo séparat, exul est pátriæ, civis est mundi. Benè autem in se revértitur, qui à se recessit. Etenim qui ad Dóminum regréditur, se sibi reddit, et qui recédit à Christo, se sibi ábdicat. Jam redeámus ad Patrem, ne nos ei reconciliatiónis faciámus moram; quam non fecit Pater. Fácilè reconciliátur, quandò impensè rogátur. Sed etsi Deus novit ómnia, vocem tamen tuæ confessiónis expectat. Confitére magis, ut roget pro te Ecclésiâ, et illácrymet pópulus. Exurge ergo; curre ad Ecclésiam: hìc est Pater, hìc est Fílius, hìc est Spíritus sanctus. Occurrit tibi, quia audit te intrà mentis secréta tractantem. Et cùm adhuc longè sis, videt et accurrit, ne quis impédiat; compléctitur quoque, supra collum cadit, ut jacentem érigat, et onerátum peccátis, atque in terréna deflexum, reflectat ad cœlum, in quo suum quærat auctórem. Qui lapsus fúerit, per pœniténtiam reviviscit.

℟. Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater, peccávi in cœlum et coram te; * Jam non sum dignus vocári fílius tuus; † Fac me sicut unum de mercenáriis tuis. ℣. Deus meus, confundor, et erubesco leváre fáciem meam ad te; * Jam. Glória. † Fac me. *Luc.* 15. 1. *Esdr.* 9.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Cùm adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, et misericórdiâ motus est; et accurrens cécidit super collum ejus, et osculátus est eum. *Luc.* 15.

Oratio.

POpulum tuum, quæsumus, miséricors Deus, ad te confugientem paternâ récipe pietáte; ut qui tuam iracúndiam méritò formídant, de tua possint vénia gratulári; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Concílio Lateranensi quarto.

Ann. 1215. *Tit.* 21.

SAcerdos sit discrétus et cautus, ut more períti médici superinfundat vinum et óleum vulnéribus sauciáti, diligenter inquírens et peccatóris circumstántias et peccáti, per quas prudenter intélligat quale illi consílium débeat exhibére, diversis experimentis utendo ad sanandum ægrótum.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalt.

Capitulum. Ezech. 20.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ego sum Dóminus Deus vester, in præceptis meis ambuláte, judícia mea custodíte, et fácite ea; et Sábbata mea sanctificáte, ut sint signum inter me et vos, et sciátis

quia ego sum Dóminus Deus vester.

Hymnus, Audi, benigne. ℣. Tempus. 138.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Fortis in bello Jesus Nave, successor Móysi in Prophétis, máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgentes hostes, ut consequerétur hæreditátem Israel. *Eccli.* 46.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 140.

DOMINICA III. QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte. * Revertámur ad Dóminum, et sanábit nos. *Os.* 6.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Quod lex. 129.

Ps. Ant. et ℣℣℣. *ut in Psal.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Jósue.

Lectio j.

Et factum est post mortem Móysi servi Dómini, ut loquerétur Dóminus ad Jósue filium Nun, ministrum Móysi, et díceret ei: Móyses servus meus mórtuus est; surge, et transi Jordánem istum, tu, et omnis pópulus tecum, in terram quam ego dabo fíliis Israel. Omnem locum quem calcáverit vestígium pedis vestri, vobis tradam, sicut locútus sum Móysi. A deserto et Líbano usque ad flúvium magnum Euphráten, omnis terra Hethæórum usque ad mare magnum contra solis occásum erit términus vester. Nullus póterit vobis resístere cunctis diébus vitæ tuæ: sicut fui cum Móyse, ita ero tecum: non dimittam, nec derelínquam te. Confortáre, et esto robustus. Tu enim sorte dívides pópulo huic terram, pro qua jurávi pátribus tuis ut tráderem eam illis.

℟. Egressus est pópulus ut transíret Jordánem; et sacerdótes qui portábant arcam fœderis, pergébant ante eum: * Ingressisque eis Jordánem, steterunt aquæ, omnisque pópulus per arentem álveum transíbat. ℣. Tabernáculum testimónii induxérunt, suscipientes patres nostri cum Jesu in possessiónem géntium: * Ingressisque. *Josue* 3. *Act.* 7.

Lectio ij. Cap. 2.

Misit igitur Jósue fílius Nun de Setim duos viros exploratóres in abscóndito, et dixit eis: Ite, et consideráte terram, urbemque Jéricho. Qui pergentes, ingressi sunt domum mulíeris meretrícis, nómine Rahab, et quievérunt apud eam. Nuntiatúmque est regi Jéricho, et dictum: Ecce viri ingressi sunt huc per noctem de fíliis Israel, ut explorárent terram. Misítque rex Jéricho ad Rahab, dicens: Educ viros qui venérunt ad te, et ingressi sunt domum tuam: exploratóres quippe sunt, et omnem terram consideráre venérunt. Tollensque múlier viros, abscondit, et ait: Fáteor, venérunt ad me; sed nesciébam unde essent: cùmque porta

clauderétur in ténebris, et illi páriter exiérunt; néscio quò abiérunt: persequímini citò, et comprehendétis eos. Ipsa autem fecit ascéndere viros in solárium domûs suæ, operuitque eos stípulâ lini, quæ ibi erat.

℟. Ex opéribus justificátur homo, et non ex fide tantùm. Rahab méretrix * Nonne ex opéribus justificáta est, suscípiens núntios, et áliâ viâ ejíciens? ℣. Tollens múlier viros, abscondit, et demísit eos per funem de fenestra. * Nonne. *Jac.* 2. *Josue* 2.

Lectio iij. Cap. 3.

IGitur Jósue de nocte consurgens, movit castra: egredientesque de Setim, venérunt ad Jordánem ipse et omnes fílii Israel, et moráti sunt ibi tres dies. Quibus evolútis, transiérunt præcónes per castrórum médium, et clamáre cœpérunt: Quando vidéritis arcam fœderis Dómini Dei vestri, et sacerdótes stirpis Levíticæ portantes eam, vos quoque consúrgite, et sequímini præcedentes: sitque inter vos et arcam spátium cubitórum duórum míllium; ut procùl vidére possítis, et nosse per quam viam ingrediámini; quia priùs non ambulastis per eam: et cavéte ne appropinquétis ad arcam. Dixitque Jósue ad pópulum: Sanctificámini; cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. Et ait ad sacerdótes: Tóllite arcam fœderis, et præcédite pópulum. Qui jussa complentes, tulérunt, et ambulavérunt ante eos. Dixitque Dóminus ad Jósue: Hódiè incípiam exaltáre te coram omni Israel; ut sciant quòd sicut cum Móyse fui, ita et tecum sim.

℟. Stetérunt sol et luna, donec ulcisceréiur se gens de inimícis suis. * Nonne scriptum est in libro justórum: † Stetit sol in médio cœli, et non festinávit occúmbere spátio uníus diéi, obediente Dómino voci hóminis? ℣. Dixit discípulis Jesus: Si habuéritis fidem sicut granum sinápis, nihil impossíbile erit vobis. * Nonne. Glória Patri. † Stetit. *Josue* 10. *Matth.* 17.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, de Lapsis.

Lectio iv.

QUÆSO vos, fratres, acquiéscite salúbribus remédiis; consíliis obedíte melióribus; cum lácrymis nostris vestras lácrymas júngite; cum nostro gémitu gémitus vestros copuláte. Rogámus vos ut pro vobis Deum rogáre possímus. Agite pœniténtiam plenam, dolentis ac lamentantis ánimi probáte mœstítiam. Nec vos quorumdam móveat aut error impróvidus, aut stupor vanus, qui percussi sunt ánimi cæcitáte, ut nec intélligant delicta, nec plangant. Indignantis Dei major hæc plaga est: injustè sibi placentes, et transpunctæ mentis alienatióne dementes, Dómini præcepta contemnunt, medélam vúlneris négligunt,

négligunt, ágere pœniténtiam nolunt. Ante admissum fácinus impróvidi, post fácinus obstináti, nec priùs stábiles, nec póstmodùm súpplices: quando debúerant stare, jacuérunt; quando jacére, et prostérnere se Deo debent, stare se opinantur. Pacem sibi ultro, némine dante, sumpsérunt: homínibus contra Deum credunt, qui contra hómines Deo non credidérunt.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus; nolo mortem ímpii, sed ut convertátur à via sua, et vivat. * Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis. Quare moriémini, domus Israel? ℣. Implétum est tempus, et appropinquávit regnum Dei. * Convertímini. *Ezech.* 33. *Marc.* 1.

Lectio v.

Ejúsmodi hómines, quantùm potestis, effúgite. Perniciósis conátibus adhæréntes salúbri cautióne vitáte. Sola súperest pœniténtia quæ satisfáciat. Qui autem pœniténtiam críminis tollunt, satisfactiónis viam claudunt. Ita fit ut dum temeritáte quorumdam, vel promíttitur salus falsa, vel créditur, spes veræ salútis adimátur. Vos verò, fratres dilectíssimi, quorum timor in Deum pronus est, et in ruína licèt ánimus constitútus, mali sui memor est, pœnitentes ac dolentes peccáta vestra perspícite, gravíssimum consciéntiæ crimen agnóscite. Ad intelligéntiam delicti vestri óculos cordis aperíte, nec desperantes misericórdiâ Dómini, nec tamen jam véniam vindicantes. Deus, quantùm patris pietáte indulgens semper et bonus est, tantùm júdicis majestáte metuendus est. Quàm magna delíquimus, tam gránditer defleámus. Alto vúlneri díligens et longa medicína non desit; pœniténtia crímine minor non sit.

℟. Fácite fructus dignos pœniténtiæ; * Jam enim secúris ad radícem árborum pósita est. Omnis arbor non fáciens fructum bonum, excidétur, et in ignem mittétur. ℣. Altíssimus misertus est pœniténtibus: ímpiis et peccatóribus reddet vindictam; * Jam. *Luc.* 3. *Eccli.* 12.

Lectio vj.

Oráre oportet impénsiùs et rogáre, diem luctu transígere, vigíliis noctes ac flétibus dúcere, tempus omne lacrymósis lamentatiónibus occupáre, stratos solo adhærére in cínere et cilício, et sórdibus volutári; post indumentum Christi pérditum, nullum jam velle vestítum; post diáboli cibum, malle jejúnium; justis opéribus incúmbere, quibus peccáta purgantur; eleemósynis frequenter insístere, quibus à morte ánimæ liberantur. Nec tenéri jam, nec amári patrimónium debet. Ad hoc tantùm profúerit quod remansit, ut inde crimen et culpa redimátur. Incunctanter et lárgiter fiat operátio; census omnis in

medélam vúlneris erogétur : ópibus et facultátibus nostris, qui de nobis judicatúrus est, Dómino fœnerétur. Sic sub Apóstolis fides víguit ; sic primus credéntium pópulus Christi mandáta servávit. Qui sic Deo satisfécerit, qui pœniténtiâ facti sui, qui pudóre delicti, plus et virtútis et fídei de ipso lapsûs sui dolóre concéperit, exaudítus et adjútus à Dómino, quam contristáverat nuper, lætam fáciet Ecclésiam : nec jam solam Dei véniam merébitur, sed et corónam.

℟. Quærite primùm regnum Dei, et justítiam ejus : * Fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis ; ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum erit. ℣. Fidúcia magna erit coram summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam. * Fácite. Glória. * Fácite. *Luc.* 12. *Tob.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore ; Erat Jesus ejíciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmónium, locútus est mutus ; et admirátæ sunt turbæ. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

In Luc. lib. 4. C. 48.

DÆMONÍACUS iste apud Matthæum, non solùm mutus, sed et cæcus fuisse narrátur ; curatusque dícitur à Dómino, ita ut loquerétur et vidéret. Tria ergo signa simul in uno hómine perpetráta sunt : cæcus videt, mutus lóquitur, possessus à dæmone liberátur. Quod et tunc quidem carnáliter factum est, sed et quotídiè complétur in conversióne credéntium ; ut expulso primùm dæmone, fídei lumen aspíciant ; deinde ad laudes Dei tacéntia priùs ora laxentur.

℟. Si sátanas sátanam éjicit, adversùs se divísus est : quómodò ergo stabit regnum ejus ? * Si autem in Spíritu Dei ejício dæmones, ígitur pervénit in vos regnum Dei. ℣. Spíritus Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me. * Si autem. *Matth.* 12. *Is.* 61.

Lectio viij.

CUm immundus spíritus exíerit de hómine, perámbulat per loca inaquósa. Quamvìs simplíciter intélligi possit Dóminum hæc ad distinctiónem suórum et sátanæ óperum adjunxisse ; tamen et de hærético quovis, vel schismático, vel étiam malo cathólico potest non inconveníenter áccipi. De quo, témpore baptísmatis, spíritus immundus qui in eo priùs habitáverat, ad confessiónem cathólicæ fídei, abrenuntiationemque mundánæ conversatiónis, ejiciátur ; locaque inaquósa péragret, id est, corda fidélium quæ à mollítie fluxæ cogitatiónis expurgáta sunt, cállidus insidiátor explóret, si quos ibi fortè suæ

nequítiæ gressus fígere possit. Sed benè dícitur, Quærens réquiem et non invéniens. Quia castas mentes effúgiens, in solo corde pravórum gratam sibi potest inveníre réquiem.

℟. Cùm fortis armátus custódit átrium suum, in pace sunt ea quæ póssidet : * Si autem fórtior vícerit eum, universa arma ejus áuferet, et spólia ejus distríbuet. ℣. Numquid tollétur à forti præda? Equidem et captívitas à forti tollétur : * Si autem fórtior. *Luc.* 11. *Is.* 49.

Lectio ix.

DIcit : Revertar in domum meam unde exívi. Timendus est iste versículus, non exponendus. Et cùm vénerit, invénit scopis mundátam, hoc est, grátiâ baptísmatis à peccatórum labe castigátam, sed nullâ boni óperis indústriâ cumulátam. Unde benè Matthæus hanc vacantē, mundátam, atque ornátam dicit; mundátam à vítiis prístinis per baptismum, vacantem à bonis áctibus per negligéntiam; ornátam simulátis virtútibus per hypócrisin. Et tunc vadit, et assúmit septem álios spíritus nequióres se, et ingressi hábitant ibi. Per septem malos spíritus, universa vítia designat. Quemcumque enim post baptisma, sive právitas hærética, seu mundána cupíditas arripúerit, mox ómnium prosternet in ima vitiórum. Unde rectè nequióres tunc eum spíritus dicuntur ingressi; quia non solùm habébit illa septem vítia, quæ septem spirituálibus sunt contrária virtútibus, sed et per hypócrisin ipsas se virtútes habére simulábit. Et sunt novíssima hóminis illíus pejóra prióribus. Mélius quippe erat ei viam veritátis non cog..scere, quàm post agnitiónem retrorsùm converti.

℟. Cùm immundus spíritus exíerit de hómine, dicit : Revertar in domum meam unde exívi. Tunc assúmit septem álios spíritus secum nequióres se; et * Fiunt novíssima hóminis illíus pejóra prióribus. ℣. Sicut canis qui revértitur ad vómitum suum, sic imprúdens qui íterat stultítiam suam. * Fiunt. Glória Patri. *Repetitur.* ℟. Cùm, *usque ad* ℣. Sicut. *Luc.* 11. *Prov.* 26.

℣. *Sacerd.* In hoc cognóvi quóniam voluisti me; ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. *Ps.* 40.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. NEmini mandávit Deus ímpiè ágere, et némini dedit spátium peccandi : non enim concupiscit multitúdinem filiórum infidélium. *Eccli.* 15.

Ant. 8. *G.* Qui jejúnat in peccátis suis, et íterùm éadem fáciens, quid próficit humiliando se? *Eccli.* 34.

Ant. 1. a. Facta sunt posterióra deterióra prióribus : mélius enim erat non cognóscere viam justítiæ, quàm post agnitiónem retrorsùm converti. 2. *Petr.* 2.

Ant. 4. d. Ne quis desit grátiæ Dei, profánus ut Esaü : scitóte enim quóniam pósteà cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus est, quanquam cum lácrymis inquisisset eam. *Hebr.* 12.

Ant. 3. c. Orábat scelestus Antíochus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus. 2. *Machab.* 9.

Capitulum. Eccli. 5.

NE dicas : Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur ; misericórdia enim et ira ab illo citò próximant, et in peccatóres réspicit ira illíus. Non tardes converti ad Dóminum, et ne differas de die in diem.

Hymnus, Solemne. 130.

℣. Usquequò exaltábitur inimícus meus super me ?
℟. Réspice et exaudi me, Dómine Deus meus. *Ps.* 12.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Erat Jesus ejíciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmónium, locútus est mutus ; et admirátæ sunt turbæ. *Luc.* 11.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus, vota humílium réspice, atque ad defensiónem nostram, déxteram tuæ majestátis extende ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Stupébant omnes turbæ, et dicébant : Numquid hic est Fílius David ? Pharisæi autem audientes, dixérunt : Hic non éjicit dæmones, nisi in Beélzebub príncipe dæmoniórum. *Matth.* 12.

CANON.

Ex Synodo Carnotensi.
Anno 1526. *Tit.* 7.

PResbyteri circa confessiónem sacramentálem máximam curam adhíbeant et cautélam ; scílicet ut diligenter et cautè inquírant peccáta et circumstántias : ita tamen quòd simplícibus persónis dent matériam confitendi, et sua peccáta detegendi, nec eos directè vel indirectè ínstruant ad malum. Si pro iis quos in confessióne audíerint Sacerdótes, prudentióre consílio indigúerint, illud absque ulla expressióne et nominatióne persónæ, cautè requírant.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Jesus sciens cogitatiónes eórum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divísum desolábitur, et domus supra domum cadet. *Matth.* 12. *Luc.* 11.

Capitulum. Isaïæ 59.

ECce non est abbreviáta manus Dómini, ut salváre néqueat ; neque aggraváta est auris ejus, ut non exáudiat : sed iniquitátes vestræ divisérunt inter vos et Deum vestrum ; et peccáta vestra abscondérunt fáciem ejus à vobis, ne exaudíret.

℟. *br.* Inimíci tui, Dómine, * Inimíci tui períbunt. Inimíci. ℣. Et dispergentur omnes * qui operantur iniquitátem : * Inimíci. Glória Patri. Inimíci. *Ps.* 91.

℣. Contrítio et infelícitas in viis eórum : ℟. Viam pacis non cognovérunt. *Ps.* 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Si ego in Beélzebub ejício dæmones, fílii vestri in quo ejíciunt ? Ideò ipsi júdices vestri erunt. *Matt.* 12.

Capitulum. Ezech. 20.

JUdicábor vobiscum fácie ad fáciem : sicut judício contendi adversùm patres vestros in deserto terræ Ægypti, sic judicábo vos, dicit Dóminus Deus.

℣. *br.* Non repellet Dóminus plebem suam : * Hæreditátem suam non derelinquet. Non. ℣. Quoadusque justítia convertátur * in judícium ; * Hæreditátem. Glória. Non repellet.

℣. Quis consurget mihi adversùs malignantes ? ℟. Aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem? *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 1. *f.* Qui non est mecum, contra me est ; et qui non cólligit mecum, dispergit. *Luc.* 11.

Capitulum. Jerem. 17.

DOmine, omnes qui te derelinquunt, confundentur : recedentes à te in terra scribentur ; quóniam dereliquérunt venam aquárum vivéntium Dóminum.

℟. *br.* Locúti sunt adversùm me, * Et expugnavérunt me gratìs. Locúti sunt. ℣. Et sermónibus ódii * circumdedérunt me, * Et. Glória Patri. Locúti sunt.

℣. Fiant contra Dóminum semper ; ℟. Et dispéreat de terra memória eórum. *Ps.* 108.

AD VESPERAS.

Ant. 1. g. ERat Jesus ejíciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmónium, locútus est mutus ; et admirátæ sunt turbæ. *Luc.* 11.

Ant. 2. D. Stupébant omnes turbæ, et dicébant : Numquid hic est Fílius David ? Pharisæi autem audientes, dixérunt : Hic non éjicit dæmones, nisi in Beélzebub príncipe dæmoniórum. *Matth.* 12.

Ant. 4. E. Jesus sciens cogitatiónes eórum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divísum desolábitur, et domus supra domum cadet. *Mat.* 12. *Luc.* 11.

Ant. 3. a. Si ego in Beélzebub ejício dæmones, fílii vestri in quo ejíciunt ? Ideò ipsi júdices vestri erunt. *Mat.* 12.

Ant. 1. *f.* Qui non est mecum, contra me est ; et qui non cólligit mecum, dispergit. *Luc.* 11.

Capitulum. 2. Petr. 2.

SI refugientes coinquinatiónes mundi in cognitióne Dómini nostri et Salvatóris Jesu Christi, his rursùs implicáti superantur, facta sunt eis posterióra deterióra prióribus.

Hymnus, Audi, benigne. *ut suprà*, 138.

℣. In æternum non oblivíscar justificatiónes tuas ; ℟. Quia in ipsis vivificasti me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Extollens vocem quædam múlier de turba, dixit : Beátus

venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. At Jesus dixit: Quinimmò beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. *Luc.* 11.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.* 26.

FERIA SECUNDA.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 3.

EGRESSUS est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem; et sacerdótes qui portábant arcam fœderis, pergébant ante eum. Ingressisque eis Jordánem, et pédibus eórum in parte aquæ tinctis, (Jordánis autem ripas álvei sui témpore messis impléverat) steterunt aquæ descendentes in loco uno, et ad instar montis intumescentes apparébant procul, ab urbe quæ vocátur Adom usque ad locum Sarthan: quæ autem inferióres erant, in mare solitúdinis (quod nunc vocátur mórtuum) descendérunt, úsquequò omníno defícerent. Pópulus autem incedébat contra Jéricho; et sacerdótes qui portábant arcam fœderis Dómini, stabant super siccam humum in médio Jordánis accincti, omnisque pópulus per arentem álveum transíbat.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij. Cap. 4.

QUibus transgressis, dixit Dóminus ad Jósue: Elige duódecim viros síngulos per síngulas tribus; et præcipe eis, ut tollant de médio Jordánis álveo, ubi stetérunt pedes sacerdótum, duódecim durissimos lápides, quos ponétis in loco castrórum, ubi fixéritis hâc nocte tentória. Vocavitque Jósue duódecim viros quos elégerat de fíliis Israel, síngulos de síngulis tribubus; et ait ad eos: Ite ante arcam Dómini Dei vestri ad Jordánis médium, et portáte inde sínguli síngulos lápides in húmeris vestris, juxta númerum filiórum Israel, ut sit signum inter vos. * Et quando interrogáverint vos fílii vestri cràs dicentes: Quid sibi volunt isti lápides? respondébitis eis: Defecérunt aquæ Jordánis ante arcam fœderis Dómini, cùm transíret eum: idcirco pósiti sunt lápides isti in monumentum filiórum Israel usque in ætérnum. Fecérunt ergo fílii Israel, sicut præcépit eis Jósue, portantes de médio Jordánis álveo duódecim lápides, ut Dóminus ei imperárat, juxta númerum filiórum Israel, usque ad locum in quo castrametáti sunt, ibíque posuérunt eos.

℟. Quasi columbæ. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore; Ait Jesus ómnibus qui erant in Sinagóga Názareth: Utique dicétis mihi hanc similitúdinem: Médice, cura teipsum; quanta audívimus facta in Caphárnaüm, fac et hîc in pátria tua. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 4. in Luc. C. 4. n. 46.

NOn mediócriter invídia próditur, quæ cívicæ caritátis oblíta, in acerba ódia causas amóris inflectit. Simul hoc exemplo páriter et oráculo declarátur, quòd frustrà opem misericórdiæ cœlestis expectes, si aliénæ frúctibus virtútis invídeas: aspernátor enim Dóminus invidórum est; et ab iis qui divína benefícia in áliis persequuntur, mirácula suæ potestátis avertit. Non otiósè ítaque Salvátor excúsat, quòd nulla in pátria sua mirácula virtútis operátus sit; ne fortassis áliquis viliórem pátriæ nobis esse debére putáret affectum. Neque enim cives póterat non amáre, qui amáret omnes; sed ipsi se caritáte pátriæ, qui ínvident, abdicárunt.

℟. Propter te, Dómine, sustínui oppróbriũ; opéruit confúsio fáciem meam; * Extráneus factus sum frátribus meis, et peregrínus fíliis matris meæ; † Quóniam zelus domûs tuæ comédit me. ℣. Dicébat Jesus: Quia non est prophéta sine honóre nisi in pátria sua, et in domo sua, et in cognatióne sua. * Extráneus factus sum. Glória Patri. † Quóniam zelus domûs tuæ. *Ps.* 68. *Marc.* 6.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Multi leprósi erant in Israel sub Eliséo prophéta; et nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. *Luc.* 4.

Oratio.

PUríficet nos grátia tua, Deus; et per continéntiam salutáris jejúnii, ab omni semper iniquitáte custódiat; Per Dóminum.

CANON.

Ex Synodo Trecensi.

Anno 1459.

SAcerdótes ne à confitente quærant nómina personárum cum quibus peccáverit, sed circumstántias quæ quandóquè tantam aggravatiónem peccáti fáciunt; quia sine hoc de peccáti quantitáte non potest benè judicári. Debent semper pia gestáre víscera circa confitentes, exemplo beáti Ambrósii, de quo légitur quòd quotiescumque áliquis lapsus in peccátum ante eum veniébat ob pœnitentiam percipiendã, ita flebat, ut pœniténtem flere compélleret.

Ad Mag. *Ant.* 1. *g.* Duxérunt Jesum usque ad supercílium montis, ut præcipitárent eum; ipse autem tránsiens per médium illórum, ibat. *Luc.* 4.

Oratio.

SUbvéniat nobis, Dómine, misericórdia tua, ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegente salvári; Per.

FERIA TERTIA.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 5.

EO témpore ait Dóminus ad Jósue: Fac tibi cultros lapídeos, et circumcíde secundò fílios Israel. Fecit quod jússerat Dóminus, et circum-

cídit fílios Israel in colle præputiórum. Hæc autem causa est secundæ circumcisiónis : Omnis pópulus qui egressus est de Ægypto generis masculíni, universi bellatóres viri, mórtui sunt in deserto per longíssimos viæ circúitus; qui omnes circumcísi erant. Pópulus autem qui natus est in deserto, per quadraginta annos itíneris latíssimæ solitúdinis incircumcísus fuit; donec consumerentur qui non audíerant vocem Dómini, et quibus antè juráverat ut non osténderet eis terram lacte et melle manantem. Horum fílii in locum successérunt patrum, et circumcísi sunt à Jósue; quia sicut nati fúerant, in præpútio erant, nec eos in via áliquis circumcíderat. Postquàm autem omnes circumcísi sunt, mansérunt in eódem castrórum loco, donec sanarentur. Dixitque Dóminus ad Jósue : Hódiè ábstuli oppróbrium Ægypti à vobis. Vocatumque est nomen loci illíus Gálgala usque in præsentem diem.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij.

MAnseruntque fílii Israel in Gálgalis; et fecérunt Phase quartâ-décimâ die mensis ad vésperum in campéstribus Jéricho : et comedérunt de frúgibus terræ die áltero, ázymos panes, et polentam ejusdē anni. Defecitque manna, postquàm comedérunt de frúgibus terræ, nec usi sunt ultrà cibo illo fílii Israel; sed comedérunt de frúgibus præsentis anni terræ Chánaan. * Cùm autem esset Jósue in agro urbis Jéricho, levávit óculos, et vidit virum stantem contra se, evaginátum tenentem gládium; perrexitque ad eum, et ait : Noster es, an adversariórum? Qui respondit : Nequáquam, sed sum princeps exércitûs Dómini, et nunc vénio. Cécidit Jósue pronus in terram, et adórans ait: Quid Dóminus meus lóquitur ad servum suum? Solve, inquit, calceamentum tuum de pédibus tuis; locus enim in quo stas, sanctus est. Fecitque Jósue ut sibi fúerat imperátum.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 18.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis : Si peccáverit in te frater tuus, vade, et córripe eum inter te et ipsum solum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 82. de verb. Evang. Matth. 18. n. 4.

DEbémus amando corrípere, non nocendi aviditáte, sed stúdio corrigendi. Tales si fuérimus, óptimè fácimus quod hódie admóniti sumus : Si peccáverit in te frater tuus, córripe illum inter te et ipsum solum. Quare illum córripis? Quia tu doles quòd peccáverit in te? Absit. Si amóre tuî id facis, nihil facis. Si amóre illíus facis, óptimè

facis. Denique in ipsis verbis attende, cujus amóre id fácere débeas; utrùm tuî, an illíus. Si te audíerit, inquit, lucrátus es fratrem tuum. Ergo propter illum fac, ut lucréris illum. Sic faciendo, lucráris: nisi fecisses, periérat.

℟. Si peccáverit in te frater tuus, vade, et * Córripe eum inter te et ipsum solum: † Si te audíerit, lucrátus eris fratrem tuum. ℣. Qui córripit hóminem, grátiam pósteà invéniet apud eum magìs quàm ille qui per linguæ blandimenta décipit. * Córripe. Glória. † Si te audíerit. *Mat.* 18. *Prov.* 28.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Ubi sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum in médio eórum. *Matth.* 18.

Oratio.

GRátiæ tuæ nobis, Dómine, præsens auxílium impende; ut, sacro nos purificante jejúnio, toto simus tibi corde subjecti, et in tua caritáte concordes; Per.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi.

Circa annum 1197.

Cap. de Confessione.

IN confessióne hábeat Sacerdos vultum húmilem et óculos ad terram, nec fáciem respíciat confitentis; patienter áudiat quæ díxerit, in spíritu lenitátis, et ei pro posse suo plúribus modis persuádeat ut confiteátur íntegrè: áliter dicat ei nihil valére (confessiónem.) In dúbiis cónsulat Epíscopum, aut sapientes viros, quorum consilio solvat secúriùs, aut liget.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Dómine, quóties peccábit in me frater meus, et dimittam ei? Usque sépties? Dixit illi Jesus: Non dico tibi usque sépties, sed usque septuágies sépties. *Matth.* 18.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam sponsam tuam, matrem nobis et magistram providisti: da fidélibus tuis in ipsíus doctrína et præceptis vocem tuam agnóscere; ut eórum infírmitas custodiátur ab omni circumventióne erróris, dum Ecclésiam Dei viventis áudiunt, columnam et firmamentum veritátis; Qui cum eódem Deo Patre vivis et regnas, etc.

FERIA QUARTA.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 6.

JERICHO clausa erat atque muníta, timóre filiórum Israel; et nullus égredi audébat aut íngredi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ecce dedi in manu tua Jéricho, et regem ejus, omnesque fortes viros. Circuíte urbem cuncti bellatóres semel per diem; sic faciétis sex diébus. Séptimo autem die sacerdótes tollant septem búccinas quarum usus est in jubiléo, et præcédant arcam fœderis: septiesque circuíbitis civitátem, et sacerdótes clangent búccinis. Cùmque insonúerit vox tubæ lón-

gior atque concísior, et in áuribus vestris increpúerit, conclamábit omnis pópulus vociferatióne máximâ, et muri fúnditùs córruent civitátis; ingredienturque sínguli per locum contra quem stéterint.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

CUmque séptimo circúitu clángerent búccinis sacerdótes, dixit Jósue ad omnem Israel: Vociferámini; trádidit enim vobis Dóminus civitátē: sitque cívitas hæc anáthema, et ómnia quæ in ea sunt, Dómino. Sola Rahab méretrix vivat cum universis qui cum ea in domo sunt; abscondit enim núntios quos miséramus. Vos autem cavéte ne de his quæ præcepta sunt, quíppiam contingátis, et sitis prævaricatiónis rei, et ómnia castra Israel sub peccáto sint atque turbentur. Quidquid autem auri et argenti fúerit, et vasórum æneórum ac ferri, Dómino consecrétur, repósitum in thesauris ejus. Igitur omni pópulo vociferante, et clangéntibus tubis, postquàm in aures multitúdinis vox sonitusque increpuit, muri íllicò corruérunt: et ascendit unusquisque per locum qui contra se erat; ceperuntque civitátem, et interfecérunt ómnia quæ erant in ea.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore; Accessérunt ad Jesum ab Jerosólymis Scribæ et Pharisæi, dicentes: Quare discípuli tui transgrediuntur traditiónem senióRum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. C. 15.

MIra Pharisæórum Scribarumque stultítia! Dei Fílium árguunt, quare hóminum traditiónes et præcepta non servet: Non enim lavant manus suas, cùm panem mandúcant. Ipse autē respondens, ait illis: Quare et vos transgredímini mandátum Dei propter traditiónem vestram? Falsam calúmniam verâ responsióne confútat. Præcéperat enim Dóminus, vel imbecillitátes, vel ætátes, vel penúrias parentum consíderans, ut fílii honorárent, étiam in vitæ necessáriis ministrandis, parentes suos. Hanc providentíssimam Dei legem volentes Scribæ et Pharisæi subvértere, ut impietátem sub nómine pietátis indúcerent, docuérunt péssimos fílios, ut si quis ea quæ paréntibus offerenda sunt, Dómino vovére volúerit qui verus est pater, oblátio Dei præponátur parentum munéribus; vel certè ipsi parentes, quæ Deo consecráta cernébant, ne sacrilégii crimen incúrrerent, declinantes, egestáte conficiebantur. Atque ita fiébat, ut oblátio liberórum, sub occasióne templi et Dei, in sacerdótum lucra céderet.

℟. Quare transgredímini mandátum Dei propter traditiónem vestram? * Nam

† Deus dixit: Honóra patrem et matrem. ℣. Fili, súscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illíus; * Nam. Glória Patri. † Deus. *Matth.* 15. *Eccli.* 3.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Cæcus si cæco ducátum præstet, ambo in fóveam cadunt. *Matth.* 15.

Oratio.

PRæsta nobis, quæsumus, Dómine, ut salutáribus jejúniis erudíti, à nóxiis quoque vítiis abstinentes, propitiatiónem tuam facíliùs impetrémus; Per Dóminum.

CANON.

Ex Instructiónibus sancti Cároli, de Pœniténtia.

Inter Act. Mediol. Eccl. Part. 3. *tit.* 4.

IN Ecclésia, non in privátis ædibus, confessiónes áudiat Confessárius, nisi ex causa necessária vel urgenti; quæ cùm incíderit, stúdeat in loco decentíssimo id præstáre. Mulíeres ante solis ortum vel post ejus occásum confiténtes in Ecclésia ne áudiat, neve ullo modo extra sedem confessionálem, et médio inter eum et mulíerem intercepto. Se in sedíli confessionáli ostendat de pœnitentis salúte paternè sollícitum, ita tamen ut nullo pénitùs signo inspectántibus indicáre possit se gravitáte fortassè scéleris alicújus commovéri.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. a. De corde éxeunt cogitatiónes malæ, homicídia, adultéria: hæc sunt quæ coínquinant hóminem; non lotis autem mánibus manducáre, non coínquinat hóminem. *Matth.* 15.

Oratio.

GRátia tua nos, quæsumus, Dómine, non derelinquat, quæ et sacræ nos déditos faciat servitúti, et tuam nobis opem semper acquírat; Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 10.

HABITATÓRES Gábaon urbis obsessæ misérunt ad Jósue, qui tunc morabátur in castris apud Gálgalam, et dixérunt ei: Ne rétrahas manus tuas ab auxílio servórum tuórum: ascende citò, et líbera nos, ferque præsídium; convenérunt enim adversùm nos omnes reges Amorrhæórum qui hábitant in montánis. Ascenditque Jósue de Gálgalis, et omnis exércitus bellatórum cum eo, viri fortíssimi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ne tímeas eos; in manus enim tuas trádidi illos: nullus ex eis tibi resístere póterit. Irruit ítaque Jósue super eos repentè, totâ nocte ascendens de Gálgalis. Et conturbávit eos Dóminus à fácie Israel; contrivitque plagâ magnâ in Gábaon, ac persecútus est eos per viam ascensûs Beth-horon, et percussit usque Azeca et Máceda. Cùmque fúgerent fílios Israel, et essent in descensu Beth-horon, Dóminus misit super eos lápides magnos de cœlo usque ad Azeca; et mórtui sunt

multò plures lapídibus grándinis, quàm quos gládio percússerant fílii Israel.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij.

TUnc locútus est Jósue Dómino in die quâ trádidit Amorrhæum in conspectu filiórum Israel, dixitque coram eis : Sol, contra Gábaon ne moveáris; et Luna, contra vallem Aíalon. Steteruntque sol et luna, donec ulcisceréntur se gens de inimícis suis. Nonne scriptum est hoc in libro Justórum? Stetit ítaque sol in médio cœli, et non festinávit occúmbere spátio uníus diéi. Non fuit ánteà nec pósteà tam longa dies, obediente Dómino voci hóminis, et pugnante pro Israel. Reversusque est Jósue cum omni Israel in castra Gálgalæ. Fúgerant enim quinque reges, et se abscónderant in spelunca urbis Máceda. Nuntiatumque est Jósue, quòd inventi essent quinque reges latentes in spelunca urbis Máceda. Qui præcépit sóciis, et ait : Vólvite saxa ingéntia ad os speluncæ, et pónite viros indústrios, qui clausos custódiant; vos autem nolíte stare, sed persequímini hostes, et extrémos quosque fugiéntium cædite: nec dimittátis eos úrbium suárum intráre præsídia, quos trádidit Dóminus Deus in manus vestras. Cæsis ergo adversáriis plagâ magnâ, et usque ad interneciónem penè consumptis, hi qui Israel effúgere potuérunt, ingressi sunt civitátes munítas. Reversusque est omnis exércitus ad Jósue in Máceda ubi tunc erant castra, sani et íntegro número; nullusque contra fílios Israel mutíre ausus est.

℟. Quasi columbæ. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore; Surgens Jesus de Synagóga introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebátur magnis fébribus. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Hom. 28.

TEtigit Jesus manum ejus; nec fébrium tantùm ardóres extinxit, aut certa incolumitátis signa reduxit: verùm étiam prístinas córporum vires recuperáre íllicò fecit; ut quando fácilis curátu ægrotátio videbátur, curandi modo virtus curantis ostenderétur. Nam id certè medendi artifícium fácere non potest. Nemo quippè ignórat quàm longo témpore, postquàm febres cessavérunt, opus sit ad prístinum robur recuperandum. Cuncta ígitur tunc simul facta sunt, quod et in mari páriter evenisse perpéndere póssumus : nam et ibi non ventos solùm ac tempestátes sedávit; sed, quod inaudítum omnínò erat, fluctus étiam undasque statim compósuit. Nam etsi vis ventórum cessáverit, pérmanent tamen fluctus undárum diútiùs. Sed non ita hîc; non enim natúrâ duce

aut arte fiunt quæ à Christo fiunt, sed simul ómnia finem suum assequuntur; quod subostendit Evangelista, dicens: Surrexit, et ministrábat illis. Id certè tam virtútem Christi supra hóminem significábat, quàm voluntátem mulíeris atque affectum erga Christum aperiébat.

℟. Socrus Simónis tenebátur magnis fébribus: et * Rogavérunt Jesum pro ea. Et † Imperávit febri, et dimísit illam. ℣. Deprecatiónem timéntium se Dóminus exáudiet. * Rogavérunt. Glória Patri. † Imperávit. *Luc.* 4. *Ps.* 144.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Exíbant dæmónia à multis, clamántia, et dicéntia: Quia tu es Fílius Dei. Et íncrepans, non sinébat ea loqui; quia sciébant ipsum esse Christum. *Luc.* 4.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut jejuniórum sancta devótio, et purificatiónem nobis tríbuat, et majestáti tuæ nos reddat acceptos; Per Dóminum.

CANON.

Ex Statútis Stéphani de Pontécaro, Parisiensis Episcopi.

Ante annum 1508.

Tit. de Pœnitentia.

SI quidam ad confessiónem de crimínibus suis accésserint, asserentes se non posse abstinére, eórum confessiónes recipiátis (ô Sacerdótes,) et bonum consílium abstinendi et satisfaciendi distribuátis: et licèt vera pœniténtia non sit, et infructúosa quoád vitam æternam, tamen valébit, et póterit eis prodesse quoad multa; ut Deus cítiùs illustret cor eórum ad pœniténtiam.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. *a.* Egressus Jesus ibat in desertū locum, et turbæ requirébant eum, et venérunt usque ad ipsum; et detinébant illum, ne discéderet ab eis. *Luc.* 4.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui infirmitátis nostræ cónscii de tua virtúte confídimus, sub tua semper pietáte gaudeámus; Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 18.

CONGREGATI sunt omnes fílii Israel in Silo, ibique fixérunt tabernáculum testimónii, et fuit eis terra subjecta. Remánserant autem filiórum Israel septem tribus, quæ necdum accéperant possessiónes suas. Ad quos Jósue ait: Usquequò marcétis ignáviâ, et non intrátis ad possidendam terram quam Dóminus Deus patrum vestrórum dedit vobis? Elígite de síngulis tríbubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant atque circúmeant terram, et descríbant eam juxta númerum uniuscujusque multitúdinis; referantque ad me quod descrípserint. Divídite vobis terram in septem partes: Judas sit in términis suis ab

austráli plaga, et domus Joseph ab Aquilóne. Médiam inter hos terram in septem partes descríbite: et huc veniétis ad me, ut coram Dómino Deo vestro mittam vobis hîc sortem; quia non est inter vos pars Levitárum, sed sacerdótium Dómini est eórum hæréditas. Gad autem et Ruben, et dimídia tribus Manasse jam accéperant possessiónes suas trans Jordánem ad orientálem plagam, quas dedit eis Móyses fámulus Dómini.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij. Cap. 23.

EVolúto autem multo témpore, postquàm pacem déderat Dóminus Israéli, subjectis in gyro natiónibus univérsis, et Jósue jam longævo, et persenílis ætátis; vocávit Jósue omnem Israélem, majoresque natu, et príncipes, ac duces, et magistros, dixitque ad eos: Ego sénui, et progressióris ætátis sum; vosque cérnitis ómnia quæ fécerit Dóminus Deus vester cunctis per circúitum natiónibus, quómodò pro vobis ipse pugnáverit, et nunc quia vobis sorte divísit omnem terram ab orientáli parte Jordánis usque ad mare magnum: multæque adhuc supersunt natiónes: Dóminus Deus vester disperdet eas, et áuferet à fácie vestra; et possidébitis terram, sicut vobis pollícitus est. Tantùm confortámini, et estóte sollíciti, ut custodiátis cuncta quæ scripta sunt in volúmine legis Móysi; et non declinétis ab eis neque ad déxteram neque ad sinístram.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore; Venit Jesus in civitátem Samaríæ, quæ dícitur Sichar, juxta prædium quod dedit Jacob Joseph fílio suo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergo fatigátus ex itínere, sedébat sic supra fontem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 15. *n.* 11. *et* 12.

VEnit múlier de Samaría hauríre aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bíbere. Vidétis alienígenas: omnínò vásculis eórum Judæi non utebantur. Et quia ferébat secum múlier vásculum unde aquam hauríret, eò miráta est, quia Judæus petébat ab ea bíbere, quod non solébant fácere Judæi. Ille autem qui bíbere quærébat, fidem ipsíus mulíeris sitiébat. Dénique audi quis petat bíbere. Respondit Jesus, et dixit ei: Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi, Da mihi bíbere, tu fórsitan petisses ab eo; et dedisset tibi aquam vivam. Petit bíbere, et promittit bíbere. Eget quasi acceptúrus, et áffluit tanquam satiatúrus. Si scires, inquit, donum Dei. Donum Dei est Spíritus sanc-

tus. Sed adhuc mulíeri tectè lóquitur, et paulátim intrat in cor. Fortassis jam docet. Quid enim istâ hortatióne suávius et benígnius? Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi, Da mihi bíbere; tu fórsitan péteres, et daret tibi aquam vivam.

℟. Omnis qui bibit ex aqua hac, sítiet íterùm : * Qui autem bíberit ex aqua quam ego dabo ei, non sítiet in æternum; sed † Aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam ætername. ℣. Appropiáte ad me : quid adhuc retardátis? ánimæ vestræ sítiunt vehementer. * Qui. Glória Patri. † Aqua. *Joan.* 4. *Eccli.* 51.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *f.* Venit hora, et nunc est, quando veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte. *Joan.* 4.

Oratio.

JEjúnia nostra, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere; ut sicut ab aliméntis abstinémus in córpore, ita à vítiis jejunémus in mente; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Régulis sacramentálibus sancti Cároli promulgátis auctoritáte Cleri Gallicáni. *Anno* 1658. *De observandis in ministerio Sacram. Pœnit.*

VIdeat diligenter Confessárius ne quem absolvat, qui vel ódium, inimicitiamve depónere nolit, vel restitúere pro facultáte recúset aliénum, vel à statu peccáti mortális parátus non sit discédere, occasionemve símilis peccáti vitáre. Quâ de re doctrínas probátas stúdeat rectè cognóscere, et secundùm eas sese gérere.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *c.* Spíritus est Deus; et eos qui adórant eum, in spíritu et veritáte oportet adoráre : nam et Pater tales quærit qui adórent eum. *Joan.* 4.

Oratio.

DEus, qui spíritus es, et eos qui te adórant, in spíritu et veritáte jubes adoráre : purífica, quæsumus, sancto amóre tuo corda nostra, ut te in ómnibus, et super ómnia diligentes, sincérâ tibi pietáte placeámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

SABBATO.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 24.

DIXIT Jósue ad pópulum : Non potéritis servíre Dómino; Deus enim sanctus et fortis æmulátor est, nec ignoscet sceléribus vestris atque peccátis. Si dimiséritis Dóminum, et serviéritis diis aliénis, convertet se, et afflíget vos, atque subvertet, postquàm vobis præstíterit bona. Dixitque pópulus ad Jósue : Nequáquam ita ut lóqueris, erit; sed Dómino serviémus. Et Jósue ad pópulum : Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegéritis vobis Dóminum ut serviátis ei. Responderuntque : Testes. Nunc

ergo, ait, auferte deos aliénos de médio vestrî, et inclináte corda vestra ad Dóminum Deum Israel. Dixitque pópulus ad Jósue : Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. Percussit ergo Jósue in die illo fœdus, et propósuit pópulo præcepta atque judícia in Sichem. Scripsit quoque ómnia verba hæc in volúmine legis Dómini; et tulit lápidem pergrandem, posuitque eum subter quercum quæ erat in Sanctuário Dómini; et dixit ad omnem pópulum : En lapis iste erit vobis in testimónium quòd audíerit ómnia verba Dómini quæ locútus est vobis; ne fortè pósteà negáre velítis, et mentíri Dómino Deo vestro.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

DImisitque pópulum, síngulos in possessiónem suam. Et post hæc mórtuus est Jósue fílius Nun servus Dómini, centum et decem annórum; sepelieruntque eum in fínibus possessiónis suæ in Thamnáthsare quæ est sita in monte Ephráim, à septentrionáli parte montis Gaas. Servivitque Israel Dómino cunctis diébus Jósue, et seniórum qui longo vixérunt témpore post Jósue, et qui novérunt ómnia ópera Dómini quæ fécerat in Israel. Ossa quoque Joseph, quæ túlerant fílii Israel de Ægypto, sepeliérunt in Sichem in parte agri quem émerat Jacob à fíliis Hemor patris Sichem centum novellis óvibus, et fuit in possessiónem filiórum Joseph. Eléazar quoque fílius Aaron mórtuus est; et sepeliérunt eum in Gábaath Phínees fílii ejus, quæ data est ei in monte Ephraïm.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore; Jesus perrexit in montem Olivéti, et dilúculo íterùm venit in templum; et omnis pópulus venit ad eum, et sedens docébat eos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. in Psalm. 50.

JUdæi ad Dóminum adúlteram mulíerem adduxérunt. In adultério, ínquiunt, hæc múlier deprehensa est; Móyses hujúsmodi lapidári jussit: tu de illa quid censes? tanquam bicípiti muscípulâ tentantes cápere Sapiéntiam Dei: ut si jubéret occídi, pérderet mansuetúdinis famam; si autem jubéret dimitti, incúrreret, tanquam reprehensor legis, calúmniam. Quid ergo respondit? Non ait, Occídite; non ait, Dimíttite; sed ait, Qui se scit sine peccáto esse, primus in illam lápidem jáciat. Justa lex quæ jubet adúlteram occídi : sed hæc lex justa ministros hábeat innocentes. Atténditis quam addúcitis, atténdite et qui estis. Illi, hoc audíto, unus post álterũ discessérunt. Remansit adúltera et Dóminus; reman-

sit vulneráta et médicus; remansit magna miséria et magna misericórdia. Adducentes erubuérunt, nec véniam petivérunt : adducta confúsa est, et sanáta.

℟. Judæi dixérunt Jesu : Magister, hæc múlier modò deprehensa est in adultério. * Jesus dixit : Qui sine peccáto est vestrûm, primus in illam lápidem mittat. † Audientes autem, unus post unum exíbant. ℣. Impii vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi; et tradúcent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. * Jesus. Glória. † Audientes. *Joan.* 8. *Sap.* 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. c. Nemo te condemnávit, múlier? nec ego te condemnábo : vade, et jam ampliùs noli peccáre. *Joan.* 8.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut dígnitas conditiónis humánæ per immoderántiam sauciáta, medicinális parcimóniæ stúdio reformétur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *L.* 1.

C. 37.

POEniténtium causæ pensandæ sunt, et tunc ligandi atque solvendi potestas exercenda. Videndum est quæ culpa præcésserit, aut quæ sit pœniténtia secúta post culpam; ut quos omnípotens Deus per compunctiónis grátiam vísitat, illos Pastóris senténtia absolvat. Tunc enim vera est absolútio præsidentis, cùm superni arbítrium séquitur Júdicis.

AD VESPERAS.

Psalmi et Ant. de Psalterio.

Capitulum. 2. Paral. 7.

SI conversus pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam à viis suis péssimis; et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum.

Hymnus, Audi, benigne, *et* ℣. *ut suprà*, 138.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Cùm Dóminus Júdices suscitáret, in diébus eórum flectebátur misericórdiâ, et audiébat afflictórum gémitus, et liberábat eos de cæde vastántium. *Judic.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 140.

DOMINICA IV.

QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, * Revertámur ad Dóminum; et sanábit nos. *Osee* 6.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Quod lex, *ut suprà,* 129.

Psalmi, Antiph. et ℣℣℣. *ut in Psalterio.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Júdicum.

Lectio j. Cap. 1.

POST mortem Jósue consuluérunt filii Israel Dóminum, dicentes : Quis ascendet ante nos contra Cha-

nanæum, et erit dux belli? Dixitque Dóminus : Judas ascendet; ecce trádidi terram in manus ejus. Et ait Judas Simeóni fratri suo : Ascende mecum in sortem meam, et pugna contra Chananæum, ut et ego pergam tecum in sortem tuam. Et ábiit cum eo Sìmeon. Ascenditque Judas, et trádidit Dóminus Chananæum ac Pherezæum in manus eórum, et percussérunt in Bezec decem míllia virórum. Inveneruntque Adoníbezec in Bezec, et pugnavérunt contra eum, ac percussérunt Chananæum et Pherezæum. Fugit autem Adoníbezec; quem persecúti comprehendérunt, cæsis summitátibus mánuum ejus ac pedum. Dixitque Adoníbezec : Septuaginta reges, amputátis mánuum ac pedum summitátibus, colligébant sub mensa mea cibórum relíquias; sicut feci, ita réddidit mihi Deus. Adduxeruntque eum in Jerúsalem, et ibi mórtuus est. Oppugnantes ergo fílii Juda Jerúsalem, cepérunt eam, et percussérunt in ore gládii, tradentes cunctam incéndio civitátem.

℞. Jósue et Caleb constitúti sunt indúcere fílios Israel in hæreditátem : * Et Júdices sínguli suo nómine non aversi sunt à Dómino, ut sit memória illórum in benedictióne. ℣. Deus sorte distríbuit pátribus nostris terram Chánaan, et post hæc dedit Júdices usque ad Sámuel Prophétam. * Et. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio ij. Cap. 2.

FEceruntque fílii Israel malum in conspectu Dómini, et serviérunt Báalim. Ac dimisérunt Dóminum Deum patrum suórum, qui edúxerat eos de terra Ægypti; et secúti sunt deos aliénos, deosque populórum qui habitábant in circúitu eórum, et adoravérunt eos : et ad iracúndiam concitavérunt Dóminum, dimittentes eum, et servientes Baal et Astaroth. Iratusque Dóminus contra Israel, trádidit eos in manus diripiéntium; qui cepérunt eos, et vendidérunt hóstibus qui habitábant per gyrum : nec potuérunt resístere adversáriis suis; sed quòcumque pérgere voluissent, manus Dómini super eos erat, sicut locútus est, et jurávit eis : et vehementer afflicti sunt. Suscitavitque Dóminus Júdices qui liberárent eos de vastántium mánibus; sed nec eos audíre voluérunt, fornicantes cum diis aliénis, et adorantes eos.

℞. Cessavérunt fortes in Israel, donec súrgeret Débbora, súrgeret mater in Israel. * Nova bella elégit Dóminus, et portas hóstium ipse subvertit. ℣. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; et ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret : * Nova bella. *Judith* 5. 1. *Cor.* 1.

Lectio iij.

CItò deseruérunt viam per quam ingressi fúerant patres eórum; et audientes man-

dáta Dómini, ómnia fecêre contrária. Cùmque Dóminus Júdices suscitáret, in diébus eórum flectebátur misericórdiâ, et audiébat afflictórum gémitus; et liberábat eos de cæde vastántium. Postquàm autem mórtuus esset Judex, revertebantur; et multò faciébant pejóra quàm fécerant patres eórum, sequentes deos aliénos, servientes eis, et adorantes illos. Non dimisérunt adinventiónes suas, et viam duríssimam per quam ambuláre consuevérunt. Iratusque est furor Dómini in Israel, et ait: Quia írritum fecit gens ista pactum meum quod pepígeram cum pátribus eórum, et vocem meam audíre contempsit, et ego non delébo gentes quas dimísit Jósue, et mórtuus est; ut in ipsis expériar Israel, utrùm custódiant viam Dómini, et ámbulent in ea, sicut custodiérunt patres eórum, an non. Dímisit ergo Dóminus omnes natiónes has, et citò subvértere nóluit, nec trádidit in manus Jósue.

℟. Defíciet tempus enarrantem de Gédeon, Samuel, et Prophétis, qui * Per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, † Adepti sunt repromissiónes. ℣. Illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: semen eórum, et glória eórum non derelinquétur. * Per fidem vicérunt. Glória Patri. † Adepti sunt repromissiónes. *Hebr.* 11. *Eccli.* 44.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 16. *ad populum Antiochenum.*

Lectio iv.

Non hoc est expedivisse jejúnium, si tempus præteriérimus; sed si transegérimus cum rectè factis. Hoc supputémus, si studiosióres facti sumus, si defectum áliquem nostrum corréximus, si ablúimus crímina. Quod lucrum, si rectè factis carentes jejúnium transegérimus? Si álius dicat: Totam jejunávi Quadragésimam; tu dic: Inimícum habébam, et conciliátus sum: habébam detrahendi consuetúdinem, et déstiti: jurandi tenébar usu, et mos ímprobus mihi correctus est. Nulla mercatóribus utílitas, si magnam maris longitúdinem percúrrerint, sed si cum rerum cópia et multo mercimónio navigáverint. Nulla jejúnii nobis utílitas, si infructuósè ipsum tempus et témerè prætereámus. Si cibórum jejúnium jejunémus, prætéritis quadraginta diébus, præterit et jejúnium: si verò peccátis abstineámus, transacto jejúnio, illud rémanet, et contínuum erit: hinc nobis utílitas, et ante regnum cœlórum non parvas hîc reddet retributiónes.

℟. Sumus húmiles in universa terra hódiè propter peccáta nostra; et * Nunc séquimur te in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem

tuam; Dómine, ne confundas nos. ℣. Nos omnes aliquando conversáti sumus in desidériis carnis nostræ, facientes voluntátem carnis et cogitatiónum. * Nunc. *Dan.* 3. *Ephes.* 2.

Lectio v.

SIcut enim in nequítia vivens, et ante gehennā punítur, consciéntiâ stimulátus, sic méritis abundans, et ante regnum magnâ fruétur lætítiâ, se bonâ spe pascens. Idcirco et Christus inquit: Iterùm vidébo vos, et gaudébitis; et gáudium vestrum nemo tollet à vobis. Breve verbum, sed multam habet consolatiónē. Quidnam tandem est, Nemo gáudium vestrum tollet? Rerum quælibet mundanárum fácilè infestári potest, nec stábilem nobis voluptátem affert: píetas autem et ánimi virtus è contra. Eleemósynam si féceris, méritum auferre potest nemo: sive exércitus, sive reges, sive infiníti calumniatóres, et insidiatóres instent úndique, in cœlis repósitam possessiónem auferre non possunt; sed perenne pérmanet gáudium. Dispersit enim, inquit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in séculum. Nec immérito: in cœlórum enim celláriis repósita sunt, ubi fur non pérfodit, latro non tollit, tínea non consúmit. Si preces fúderis contínuas et intentas, eárum fructum auferre póterit nemo: hic étenim fructus in cœlo radicátus est, ab omni calúmnia liber, et pérmanens inexpugnábilis. Si malè passus benefeceris, si convíciis affectus benedíxeris, hæc mérita contínuè manent, et ortam ex his lætítiam áuferet nemo; sed quotiescumque ipsórum recordátus fúeris, gaudes et lætáris, et multam capis voluptátem.

℟. Laudábitis nomen Dómini Dei vestri, qui fecit mirabília vobiscum; * Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester, et non confundétur pópulus meus in æternum. ℣. Dóminum Christum sanctificáte in córdibus vestris, cum modéstia et timóre consciéntiam habentes bonam; * Et sciétis. *Joel.* 2. 1. *Petr.* 3.

Lectio vj.

SIc profectò, et fúgere juramentum si prævaleámus, et ab hac consuetúdine perniciósa linguam nostram abstinére persuadeámus; mériti quidem labor brevì absolvétur, lætítia verò mériti júgiter erit et indesinenter. Ceterùm vos, et aliórum præceptóres esse oportet et duces. Et amícos próximi, servos autem conservi, et júvenes coævos suscípere, et instituere, et indúcere debent. Nonne si quis tibi áureū unum pro síngulis homínibus correctis promisisset, omne stúdium adhibuisses, et assíduus astitisses persuádens et exhortans? Nunc verò non áureum unum, neque decem, neque viginti, vel centum, vel mille, neque totam Deus terram tibi polli-

sétur in horum labórum retributiónem; sed quod orbe toto majus est, hoc tibi præbet cœlórum regnum. Nec hoc solùm, verùm et áliud præter hoc. Quale verò hoc? qui edúcit pretiósum à vili, sicut os meum erit, inquit. Quid huic posset esse par ad honóris et securitátis ratiónem? Quæ verò nobis excusátio et vénia, post tantam promissiónem, proximórum salútem negligéntibus esse váleat?

℟. Justítiam et judícia sua Deus ostendit homínibus; et dixit illis: Atténdite ab omni iníquo; * Et † Mandávit unicuíque de próximo suo. ℣. Hoc mandátum habémus à Deo, ut qui díligit Deum, díligat et fratrem suum; * Et. Glória Patri. † Mandávit. *Eccli.* 17. 1. *Joan.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore: Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberíadis: et sequebátur eum multitúdo magna, quia vidébant signa quæ faciébat super his qui infirmabantur. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 24. *n.* 1.

MIRACULA quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, sunt quidem divína ópera, et ad intelligendum Deum de visibílibus ádmonent humánam mentem. Quia enim ille non est talis substántia quæ vidéri óculis possit; et miráculaejus quibus totū mundum regit, universamque creatúram administrat, assiduitáte viluérunt, ita ut penè nemo dignétur atténdere ópera Dei mira et stupenda in quólibet séminis grano: secundùm ipsam suam misericórdiam servávit sibi quædam quæ fáceret opportúno témpore præter usitátum cursum ordinemque natúræ; ut non majóra, sed insólita videndo stupérent, quibus quotidiána viluérant.

℟. Vidit turbam multam Jesus, et misertus est super eos; quia * Erant sicut oves non habentes pastórem: et cœpit illos docére multa; et eos qui curâ indigébant, sanábat. ℣. Misericórdia Dei super omnem carnem; qui misericórdiam habet, docet, et érudit quasi pastor gregem suum. * Erant. *Marc.* 6. *Luc.* 9. *Eccli.* 18.

Lectio viij.

MAjus enim miráculum est gubernátio totíus mundi, quàm saturátio quinque míllium hóminum de quinque pánibus. Et tamen hæc nemo mirátur; illud mirantur hómines, non quia majus est, sed quia rarum est. Quis enim et nunc pascit universum mundum, nisi ille qui de paucis granis ségetes creat? Fecit ergo quómodò Deus; unde enim multíplicat de paucis granis ségetes, inde in mánibus suis multiplicávit quinque panes. Potestas enim

erat in mánibus Christi; panes autem illi quinque quasi sémina erant, non quidem terræ mandáta, sed ab eo qui terram fecit, multiplicáta.

℟. Discubuérunt viri quasi quinque míllia: et * Accépit Jesus panes; et cùm grátias egisset, distríbuit discumbéntibus: similíter et ex píscibus quantùm volébant. ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum misericors Dóminus: escam dedit timéntibus se. * Accépit. *Joan.* 6. *Ps.* 110.

Lectio ix. *n.* 2.

HOc ergo admótum est sénsibus, quò erigerétur mens; et exhíbitum óculis, ubi exercerétur intellectus: ut invisíbilem Deum per visibília ópera mirarémur; et erecti ad fidem, et purgáti per fidem, étiam ipsum invisibíliter vidére cuperémus, quem de rebus visibílibus invisíbilem noscerémus. Nec tamen súfficit hæc intúeri in miráculis Christi. Interrogémus ipsa miràcula, quid nobis loquantur de Christo: habent enim, si intelligantur, linguam suam. Nam quia ipse Christus, Verbum Dei est; étiam factum Verbi, verbum nobis est.

℟. Manducavérunt omnes, et saturáti sunt: * Et discípuli sustulérunt relíquias fragmentórum, duódecim cóphinos plenos. ℣. Comedérunt, et supérfuit juxta verbum Dómini: * Et discípuli. Glória Patri. *Repet.* ℟. Manducavérunt, *usque ad* ℣. Comedérunt. *Marc.* 6. 4. *Reg.* 4.

℣. *Sacerd.* Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, ℟. Et psallam nómini Dómini altíssimi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. OCuli Dñi sine intermissióne inspicientes in viis hóminum: non sunt absconsa testamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

Ant. 2. D. Pœniténtibus dedit viam justítiæ, et confirmávit deficientes sustinére, et destinávit illis sortem veritátis. *Eccl.* 17.

Ant. 3. a. Quàm magna misericórdia Dómini, et propitiátio illíus converténtibus ad se! *Eccli.* 17.

Ant. 4. *D.* Benedícite, sancti et húmiles corde, Dño; quia éruit nos de inferno, et salvos fecit de manu mortis. *Dan.* 3.

Ant. 5. F. A mórtuo, quasi nihil perit conféssio: confitéberis vivens, et laudábis Deum, et gloriáberis in miseratiónibus illíus. *Eccli.* 17.

Capitulum. Isaiæ 61.

SPíritus Dñi super me; ut consolárer omnes lugentes, et darē eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pálliū laudis pro spíritu mœróris.

Hymnus, Solemne. 130.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Qui replet in bonis desidérium tuum. *Ps.* 102.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Abiit Jesus trans mare Galilææ, et sequebátur eum multitúdo magna; quia vidébant

signa quæ faciébat super his qui infirmabantur. *Joan.* 6.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui ex mérito nostræ actiónis afflígimur, tuæ grátiæ consolatióne respirémus; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Súbiit in montem Jesus, et ibi sedébat cum discípulis suis: erat autem próximum Pascha dies festus Judæórum. *Joan.* 6.

CANON.

Ex Concílio Lateranensi secundo.

Ann. 1139. *Can.* 22.

QUia inter cétera unum est quod sanctam máximè perturbat Ecclésiam, falsa vidélicet pœniténtia; ne falsis pœniténtiis ánimas décipi, et in infernum pértrahi patiantur (Presbyteri.) Falsam autem pœniténtiam esse constat, cùm spretis plúribus, de uno solo pœniténtia ágitur; aut cùm sic ágitur de uno, ut non discedátur ab álio; cùm pœnitens ab offício non recédit, quod sine peccáto agi nullâ ratióne prævalet; aut si ódium in corde gestétur, aut si offenso cuílibet non satìs fiat, aut si offendenti offensus non indúlgeat, aut si arma quis contra justítiam gerat.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *f.* Cùm vidisset Jesus quia multitúdo máxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Unde emémus panes, ut mandúcent hi! Hoc autem dicébat tentans eum; ipse enim sciébat quid esset factúrus. *Joan.* 6.

Capitulum. Ezech. 34.

OVes meas pascam, et in móntibus excelsis Israel erunt páscua eárum: ibi requiescent in herbis viréntibus, et in páscuis pínguibus pascentur super montes Israel. Ego pascam oves meas, et ego eas accubáre fáciam, dicit Dóminus Deus.

℟. *br.* Tu das ómnium escam, Dómine, * In témpore opportúno. Tu das. ℣. Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne, * In. Glória. Tu das. *Ps.* 144.

℣. Dante te illis, cólligent: ℟. Aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte. *Ps.* 103.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Acceptis Jesus quinque pánibus et duóbus píscibus, respexit in cœlum, et benedixit illis; et fregit, et distríbuit discípulis suis, ut pónerent ante turbas. *Luc.* 9.

Capitulum. Sap. 16.

CReatúra ómnium nutríci grátiæ tuæ deserviébat, ad voluntátem eórum qui à te desiderábant; ut scirent filii tui quos dilexisti, Dómine, quóniam non nativitátis fructus pascunt hómines, sed sermo tuus hos qui in te credíderint, conservat.

℟. *br.* Satiávit Dóminus * Animam inánem. Satiávit. ℣. Et ánimam esurientem * satiávit bonis, * Animam inánem. Glória. Satiávit. *Ps.* 106.

℣. Dóminus facit judícium

injúriam patiéntibus. ℟. Dat escam esuriéntibus. *Ps.* 145.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Dixit Jesus : Collígite quæ superavérunt fragmenta, ne péreant. Collegérunt ergo, et implevérunt duódecim cóphinos fragmentórum. *Joan.* 6.

Capitulum. Deut. 30.

ABundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in rerum ómnium largitáte : revertétur enim Dóminus, ut gáudeat super te in ómnibus bonis, sicut gavísus est in pátribus tuis; si tamen audíeris vocem Dómini Dei tui, et custodíeris præcepta ejus.

℟. *br.* Edent páuperes, * Et saturabuntur. Edent páuperes. ℣. Et laudábunt Dóminum, * qui requírunt eum, * Et saturabuntur. Glória. Edent.

℣. Manducavérunt et adoravérunt : ℟. In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram. *Ps.* 21.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. ABiit Jesus trans mare Galilææ, et sequebátur eum multitúdo magna; quia vidébant signa quæ faciébat super his qui infirmabantur. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Súbiit in montem Jesus; et ibi sedébat cum discípulis suis : erat autem próximum Pascha dies festus Judæórum. *Joan.* 6.

Ant. 1. *f.* Cùm vidisset Jesus quia multitúdo máxima venit ad eum, dixit ad Philippum : Unde emémus panes, ut mandúcent hi? Hoc autem dicébat tentans eum; ipse enim sciébat quid esset factúrus. *Joan.* 6.

Ant. 3. à. Accéptis Jesus quinque pánibus et duóbus píscibus, respexit in cœlum et benedixit illis; et fregit, et distríbuit discípulis suis, ut pónerent ante turbas. *Luc.* 9.

Ant. 7. c. Dixit Jesus : Collígite quæ superavérunt fragmenta, ne péreant. Collegérunt ergo, et implevérunt duódecim cóphinos fragmentórum. *Joan.* 6.

Capitulum. Tob. 12.

BEnedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei; quia fecit vobiscum misericórdiã suam.

Hymnus, Audi, benigne, *ut suprà,* 138.

℣. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Illi ergo hómines cùm vidissent quod Jesus fécerat signum, dicébant : Quia hic est verè Prophéta qui ventúrus est in mundum. *Joan.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio,* 26.

FERIA SECUNDA.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 4.

ADDIDÉRUNT filii Israel fácere malum in conspectu Dómini post mortem Aod, et trádidit illos Dóminus in manus Jabin regis Chánaan, qui regnávit in Asor : habuitque ducem exércitûs sui, nómine Sísaram, ipse

ipse autem habitábat in Hároseth géntium. Clamaveruntque fílii Israel ad Dóminum; nongentos enim habébat falcátos currus, et per vigínti annos vehementer opprésserat eos. Erat autem Débbora Prophétis uxor Lápidoth, quæ judicábat pópulum in illo témpore. Et sedébat sub palma, quæ nómine illíus vocabátur, inter Rama et Bethel, in monte Ephraïm: ascendebantque ad eam fílii Israel in omne judícium. Quæ misit et vocávit Barac fílium Abínoem de Cedes Néphtali, dixitque ad eum: Præcépit tibi Dóminus Deus Israel, vade, et duc exércitum in montem Thabor; tollesque tecum decem míllia pugnatórum de fíliis Néphtali et de fíliis Zabúlon: ego autem addúcam ad te in loco torrentis Cison Sísaram príncipem exércitûs Jabin, et currus ejus, atque omnem multitúdinem; et tradam eos in manu tua.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij.

DIxitque Débbora ad Barac: Surge, hæc est enim dies in qua trádidit Dóminus Sísaram in manus tuas; en ipse ductor est tuus. Descendit ítaque Barach de monte Thabor, et decem míllia pugnatórum cum eo. Perterruitque Dóminus Sísaram, et omnes currus ejus; universamque multitúdinem in ore gládii ad conspectum Barac; in tantum ut Sísara de curru desíliens, pédibus fúgeret, et Barac persequerétur fugientes currus, et exércitum usque ad Hároseth géntium, et omnis hóstium multitúdo usque ad interneciónem cáderet. Sísara autem fúgiens, pervénit ad tentórium Jahel uxóris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem Asor, et domum Haber Cinæi. Egressa ígitur Jahel in occursum Sísaræ, dixit ad eum: Intra ad me, dómine mi; intra, ne tímeas. Qui ingressus tabernáculum ejus, et opertus ab ea pállio, dixit ad eam: Da mihi, óbsecro, páululùm aquæ, quia sítio valdè. Quæ apéruit utrem lactis, et dedit ei bíbere, et opéruit illum. Dixitque Sísara ad eam: Sta ante óstium tabernáculi; et cùm vénerit áliquis interrogans te, et dicens: Numquid hìc est áliquis? respondébis: Nullus est. Tulit ítaque Jahel uxor Haber clavum tabernáculi, assúmens páriter et málleum; et ingressa abscónditè et cum siléntio, pósuit supra tempus cápitis ejus clavum, percussumque málleo defixit in cérebrum usque ad terram: qui sopórem morti consócians, defécit et mórtuus est.

℟. Quasi columbæ. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore; Propè erat Pascha Judæórum, et ascendit Jesus Jerosólymam: et invénit in templo vendentes boves, et oves, et columbas, et numulários sedentes. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 10. *n.* 4.

QUid audívimus, fratres? Ecce templum illud figúra adhuc erat; et ejécit inde Dóminus omnes qui sua quærébant, qui ad núndinas vénerant. Et quæ ibi vendébant illi? Quæ opus habébant hómines in sacrifíciis illíus témporis. Non ergo magnum peccátum, si hoc vendébant in templo, quod emebátur ut offerrétur in templo; et tamen ejécit inde illos. Quid, si ibi ebriósos inveníret, quid fáceret Dóminus; si vendentes ea quæ lícita sunt, et contra justítiam non sunt (quæ enim honestè emuntur, non illícitè venduntur) éxpulit tamen, et non est passus domum oratiónis fieri domum negotiatiónis?

℟. Dixit Jesus his qui columbas vendébant: * Auferte ista hinc, et † Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis. ℣. Numquid ergo spelunca latrónum facta est domus ista? Ego, ego sum: ego vidi, dicit Dóminus: * Auferte. Glória. † Nolíte. *Joan.* 2. *Jerem.* 7.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Cùm esset Jesus Jerosólymis in pascha in die festo, multi credidérunt in nómine ejus, videntes signa ejus quæ faciébat. *Joan.* 2.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut sacro nos purificante jejúnio, sincéris méntibus ad sancta ventúra fácias perveníre; Per.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Sess.* 24. *de Reform. C.* 8.

APóstolus monet públicè peccantes palàm esse corripiendos. Quando ígitur ab áliquo públicè et in multórum conspectu crimen commissum fúerit, unde álios scándalo offensos commotosque fuisse non sit dubitandum, huic condignam pro modo culpæ pœniténtiam públicè injungi oportet; ut quos exemplo suo ad malos mores provocávit, suæ emendatiónis testimónio ad rectam révocet vitam. Epíscopus tamen públicæ hoc pœniténtiæ genus in áliud secrétum póterit commutáre, quando ita magìs judicáverit expedíre.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Jesus non credébat semetipsum eis, eò quòd ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat ut quis testimónium perhibéret de hómine: ipse enim sciébat quid esset in hómine. *Joan.* 2.

Oratio.

DEprecatiónem nostram, quæsumus, Dómine, benignus exaudi: et quibus supplicandi præstas affectum, tríbue defensiónis auxílium; Per.

FERIA TERTIA.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 6.

VEnit Angelus Dómini, et sedit sub quercu quæ erat in Ephra, et pertinébat ad

Joas patrem famíliæ Ezri. Cùmque Gédeon fílius ejus excúteret atque purgáret fruménta in torculári, ut fúgeret Mádian, appáruit ei Angelus Dómini, et ait : Dóminus tecum, virórum fortíssime. Dixitque ei Gédeon : Obsecro, mi Dómine, si Dóminus nobiscum est, cur apprehendérunt nos hæc ómnia ? Ubi sunt mirabília ejus quæ narravérunt patres nostri, atque dixérunt : De Ægypto eduxit nos Dóminus? Nunc autem derelíquit nos Dóminus, et trádidit in manu Mádian. Respexitque ad eum Dóminus, et ait : Vade in hac fortitúdine tua, et liberábis Israel de manu Mádian : scito quòd míserim te. Qui respondens, ait : Obsecro, mi Dómine, in quo liberábo Israel ? Ecce família mea infirma est in Manasse, et ego mínimus in domo patris mei.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij. Cap. 7.

INgressusque est Gédeon, et trecenti viri qui erant cum eo in partem castrórum, incipiéntibus vigíliis noctis médiæ; et custódibus suscitátis, cœpérunt búccinis clángere, et complódere inter se lagénas. Cùmque per gyrum castrórum in tribus personárent locis, et hydrias confregissent, tenuérunt sinistris mánibus lámpades, et dextris sonantes tubas, clamaveruntque : Gládius Dómini, et Gedeónis; stantes sínguli in loco suo per circúitum castrórum hostílium. Omnia itaque castra turbáta sunt, et vociferantes ululantesque fugérunt; et nihilóminùs insistébant trecenti viri búccinis personantes. Immisitque Dóminus gládium in ómnibus castris, et mútuâ se cæde truncábant.

℟. Tu, Dómine. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Jam die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docébat. Et mirabantur Judæi, dicentes : Quómodò hic lítteras scit, cùm non didícerit? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 29. n. 6.

SI quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognoscet de doctrína. Quis nésciat hoc esse fácere voluntátem Dei, operári opus ejus, id est, quod illi placet? Ipse autem Dóminus apertè álio loco dicit : Hoc est opus Dei, ut credátis in eum quem ille misit. Ut credátis in eum, non ut credátis ei. Nam et dæmones credébant ei, et non credébant in eum. Rursùs étiam de Apóstolis ipsíus póssumus dícere : Crédimus Paulo, sed non crédimus in Paulum : crédimus Petro, sed non crédimus in Petrum. Credenti enim in eum qui justíficat ímpium, deputátur fides ejus ad justítiam. Quid est ergo, Crédere in eum? Credendo amáre, credendo dilígere, credendo in eum ire, et ejus membris incorporári. Ipsa est ergo fides

quam de nobis éxigit Deus : et non ínvenit quod éxigat, nisi donáverit quod invéniat. Quæ fides, nisi quam definívit álio loco Apóstolus plenissimè, dicens : Neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed fides quæ per dilectiónem operátur. Non qualiscumque fides, sed fides quæ per dilectiónem operátur : hæc in te sit, et intélliges de doctrína Dei. Quid enim intélliges? Quia doctrína ista non est mea, sed ejus qui misit me; id est, Intélliges quia Christus Fílius Dei, qui est doctrína Patris, non est ex seipso, sed Fílius est Patris.

℟. Dixit Jesus Judæis : Mea doctrína non est mea, sed ejus qui misit me : * Si quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognoscet de doctrína utrùm ex Deo sit, an ego à meipso loquar. ℣. Omnis sapiéntia à Dño Deo est, et præbuit illam diligéntibus se: * Si quis. Glória Patri. * Si quis. *Joan*, 7. *Eccli*. 1.

Ad Benedictus, *Ant*. 8. *G*. Clamábat Jesus in templo, dicens : Et me scitis, et undè sim scitis; et à meipso non veni. *Joan*. 7.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulis christiánis quod profiténtur agnóscere, et ágnitum dignis pœniténtiæ frúctibus adipisci; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

CANON.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Ann. 813. *Can*. 38.

Per Concilium Parisiense VI. *anni* 829. *speciatim comprobato*, *Lib*. 1. *cap*. 32.

MOdus pœniténtiæ peccáta sua confiténtibus, aut per antiquórum Cánonum institutiónem, aut per sanctárum Scripturárum auctoritátem, aut per consuetúdinem ecclesiásticam impóni debet; repudiátis ac pénitùs elimínátis libellis, qui dum pro peccátis grávibus leves quosdam et insolitátos impónunt pœniténtiæ modos, cónsuunt pulvillos, secundùm prophéticum sermónem, sub omni cúbito manûs, et fáciunt cervicália sub cápite universæ ætátis ad capiendas ánimas.

Ad Magníficat, *Ant*. 1. *g*. Quærébant eum apprehéndere; et nemo misit in illum manus, quia nondum vénerat hora ejus. *Joan*. 7.

Oratio.

MIserére, Dómine, pópulo tuo; et contínuis tribulatiónibus laborantem propítius respiráre concéde; Per Dóminum nostrum.

FERIA QUARTA.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 11.

FUIT illo témpore Jephte Galaadítes vir fortíssimus atque pugnátor, fílius mulíeris meretrícis, qui natus est de Gálaad. Hábuit autem Gálaad uxórem de quâ suscépit fílios; qui postquam créverant,

ejecérunt Jephte, dicentes: Hæres in domo patris nostri esse non póteris, quia de áltera matre natus es. Quos ille fúgiens atque devítans, habitávit in terra Tob. Congregatique sunt ad eum viri inopes, et latrocinantes, et quasi príncipem sequebantur. In illis diébus pugnábant fílii Ammon contra Israel. Quibus ácriter instántibus, perrexérunt majóres natu de Gálaad, ut tóllerent in auxílium sui Jephte de terra Tob; dixeruntque ad eum: Veni, et esto princeps noster, et pugna contra fílios Ammon. Quibus ille respondit: Nonne vos estis qui odistis me, et ejecistis de domo patris mei? et nunc venistis ad me necessitáte compulsi. Dixeruntque príncipes Gálaad ad Jephte: Ob hanc ígitur causam nunc ad te venímus, ut proficiscáris nobiscum, et pugnes contra fílios Ammon, sisque dux ómnium qui hábitant in Gálaad. Jephte quoque dixit eis: Si verè venistis ad me, ut pugnem pro vobis contra fílios Ammon, tradideritque eos Dóminus in manus meas, ego ero vester princeps? Qui respondérunt ei: Dóminus qui hæc audit, ipse mediátor ac testis est quòd nostra promissa faciémus.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij.

FActus est ergo super Jephte Spíritus Dómini, et circúiens Gálaad et Manasse, Maspha quoque Gálaad, et inde tránsiens ad fílios Ammon, votum vovit Dómino, dicens: Si tradíderis fílios Ammon in manus meas, quicumque primus fúerit egressus de fóribus domûs meæ, mihique occúrrerit revertenti cum pace à fíliis Ammon, eum holocaustum ófferam Dómino. Transivitque Jephte ad fílios Ammon, ut pugnáret contra eos, quos trádidit Dóminus in manus ejus. Percussitque ab Aroer usque dùm vénias in Mennith, viginti civitátes, et usque ad Abel quæ est víneis cónsita, plagâ magnâ nimis; humiliatique sunt fílii Ammon à fíliis Israel. Revertente autem Jephte in Maspha domum suam, occurrit ei unigénita fília sua cum tympanis et choris; non enim habébat álios líberos. Quâ visâ, scidit vestimenta sua, et ait: Heu me! fília mea, decepisti me, et ipsa decepta es: apérui enim os meum ad Dóminum, et áliud fácere non pótero. Cui illa respondit: Pater mi, si aperuisti os tuum ad Dóminum, fac mihi quodcumque pollícitus es, concessâ tibi ultióne atque victóriâ de hóstibus tuis. Dixitque ad patrem: Hoc solùm mihi præsta, quod déprecor: Dimitte me ut duóbus ménsibus circúmeam montes, et plangam virginitátem meam cum sodálibus meis. Cui ille respondit: Vade. Et dimísit eam duóbus ménsibus. Cumque abiisset cum sóciis ac sodálibus suis, flebat virginitátem suam in móntibus. Ex-

pletísque duóbus ménsibus, reversa est ad patrem suum, et fecit ei sicut vóverat, quæ ignorábat virum. Exinde mos incrébuit in Israel, et consuetúdo serváta est, ut post anni círculum convéniant in unum fíliæ Israel, et plangant fíliam Jephte Galaadítæ diébus quátuor.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore; Prætériens Jesus, vidit hóminem cæcum à nativitáte. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 44. *n.* 1. *et* 2.

GEnus humánum est iste cæcus; hæc enim cæcitas cóntigit in primo hómine per peccátum, de quo omnes oríginem dúximus, non solùm mortis, sed étiam iniquitátis. Si enim cæcitas est infidélitas, et illuminátio fides; quem fidélem, quando venit Christus, invénit? Quandóquidem Apóstolus natus in gente Prophetárum, dicit: Fúimus et nos aliquando nátúrâ fílii iræ, sicut et céteri. Si fílii iræ; fílii vindictæ, fílii pœnæ, fílii gehennæ. Quómodò natúrâ, nisi quia peccante primo hómine, vítium pro natúra inolévit: si vítium pro natúra inolévit, secundùm mentem omnis homo cæcus natus est. Si enim videt, non opus habet ductóre: si opus habet ductóre et illuminatóre, cæcus est ergo à nativitáte. Venit Dóminus: éxpuit in terram, de sáliva sua lutum fecit; quia Verbum caro factum est: et inunxit óculos cæci. Inunctus erat, et nondum vidébat. Misit illum ad piscínam quæ vocátur Síloë, quod interpretátur Missus. Lavit óculos in ea: baptizátus est in Christo. Audistis grande mystérium. Catechúmenus inunctus est; nondum lotus. Sed unde inunctus? Credit in Christum. Quid dixi de sputo et luto? Quia Verbum caro factum est. Sed Catechúmenis non súfficit ad quod inuncti sunt: festínent ad lavácrum, si lumen inquírunt.

℟. Expuit Jesus in terram, fecit lutum, linívit óculos cæci, et dixit ei: * Vade, lava. † Abiit, et lavit, et venit videns. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Ducam cæcos in viam quam nésciunt; ponam ténebras coram eis in lucem. * Vade. Glória Patri. † Abiit. *Joan.* 9. *Is.* 42.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. d. A século non est audítum, quia quis apéruit óculos cæci nati. Nisi esset hic à Deo, non póterat fácere quidquam. *Joan.* 9.

Oratio.

DA, quæsumus, fámulis tuis, Dómine, spíritum novum, et Ecclésiæ tuæ ánnue jejúniis; ut ad superni lúminis claritátem, et regenerandi óculos apériant, et renáti semper incédant; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Ann. 829. *L.* 1. *C.* 32. *et* 46.

SAcerdótes qui aut múneris, aut amóris, aut timóris, aut certè favóris causâ, témpora modumque pœniténtiæ ad líbitum pœniténtium indícunt, áudiant quid Dóminus per Ezechiélem Prophétā terribíliter dicat: Erit manus mea super Prophétas qui decepérunt pópulum meum, dicentes: Pax, pax; et non est pax. Sacerdótibus illis est conféssio peccatórum facienda, à quibus subindè et modus pœniténtiæ capiátur, et à quibus secundùm canónicam institutiónem reconciliátio mereátur.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Cùm invenisset Jesus hóminem qui fúerat cæcus, dixit ei: Tu credis in Fíliū Dei. At ille ait: Credo, Dómine. Et prócidens adorávit eum. *Joan.* 9.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, perseverantem in tua voluntáte famulátum; ut in diébus nostris, et mérito, et número, pópulus tibi sérviens augeátur; Per Dñum.

FERIA QUINTA.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 13.

RURSUM fílii Israel fecérunt malum in conspectu Dómini, qui trádidit eos in manus Philisthinórum quadraginta annis. Erat autem quidam vir de Sáraa, et de stirpe Dan, nómine Mánue, habens uxórem stérilem. Cui appáruit Angelus Dómini, et dixit ad eam: Stérilis es, et absque líberis; sed concípies, et páries fílium. Cave ergo ne bibas vinum ac síceram, nec immundum quidquam cómedas; quia concípies et páries fílium, cujus non tanget caput novácula: erit enim Nazaræus Dei ab infántia sua, et ex matris útero; et ipse incípiet liberáre Israel de manu Philisthinórum. Quæ cùm venisset ad marítum suum, dixit ei: Vir Dei venit ad me, habens vultum angélicum, terríbilis nimis. Quem cùm interrogassem, quis esset, et unde venisset, et quo nómine vocarétur, nóluit mihi dícere; sed hoc respondit: Ecce concípies et páries fílium: cave ne vinum bibas nec síceram, et ne áliquo vescáris immundo: erit enim puer Nazaræus Dei ab infántia sua, ex útero matris suæ usque ad diem mortis suæ. Orávit ítaque Mánue Dóminum, et ait: Obsecro, Dómine, ut vir Dei quem misisti, véniat íterum, et dóceat nos quid debeámus fácere de púero qui nascitúrus est. Exaudivitque Dóminus deprécantem Mánue.

℟. Projícite. 129.

Lectio ij.

ET nesciébat Mánue quòd Angelus Dómini esset. Dixitque ad eum: Quod est tibi nomen; ut, si sermo tuus fúerit explétus, honorémus te? Cui ille respondit: Cur quæris nomen meum, quod est mirábile? Tulit ítaque Má-

nue hædum de capris et libamenta, et pósuit super petram, ófferens Dómino qui facit mirabília; ipse autem et uxor ejus intuebantur. Cùmque ascénderet flamma altáris in cœlum, Angelus Dómini páriter in flamma ascendit. Quod cùm vidissent Mánue et uxor ejus, proni cecidérunt in terram, et ultrà eis non appáruit Angelus Dómini. Statimque intellexit Mánue Angelum Dómini esse, et dixit ad uxórem suam: Morte moriémur, quia vídimus Deum. Cui respondit múlier: Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus nostris holocaustum et libamenta non suscepisset: nec ostendisset nobis hæc ómnia, neque ea quæ sunt ventúra dixisset. Péperit itaque fílium, et vocávit nomen ejus, Samson. Crevitque puer, et benedixit ei Dóminus. Cœpitque Spíritus Dómini esse cum eo.

℟. Quasi columbæ, 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm; et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 5. *Comm. in Luc. n.* 90.

AUdíto Dei verbo, stetérunt acerbi illíus fúneris portitóres, qui corpus humánum letháli fluxu natúræ materiális urgébant. Quid enim áliud, nisi quasi in quodam féretro, hoc est, suprémi fúneris instrumento, jacémus exánimes; cùm vel ignis immódicæ cupiditátis exæstuat, vel frígidus humor exundat, vel pigrâ quâdam terréni córporis habitúdine vigor hebetátur animórum, vel concrétâ noster spíritus labe, puræ lucis vácuus, mentem alit? Hi sunt nostri fúneris portitóres. Sed quamvìs supréma mortis spem vitæ omnis aboléverint, et túmulo próxima córpora jáceant defunctórum, verbo tamen Dei jam moritúra resurgunt cadávera, vox redit, rédditur fílius matri, revocátur à túmulo, erípitur à sepulcro. Quis est iste túmulus tuus, nisi mali mores? Túmulus tuus perfídia est, sepulcrum tuum guttur est: sepulcrum enim patens est guttur eórum, unde verba mórtua proferuntur. Ab hoc sépulcro te líberat Christus: ab hoc túmulo resurges, si áudias verbum Dei. Et si grave peccátum est, quod pœniténtiæ tuæ lácrymis ipse laváre non possis, fleat pro te mater Ecclésia, quæ pro síngulis tanquam pro únicis fíliis vídua mater intérvenit. Compátitur enim quodam spiritáli dolóre natúræ, cùm suos líberos lethálibus vítiis ad mortem cernit urgéri.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus mátris suæ; et hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ

motus super eam, † Dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. Glória. † Dixit. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Tétigit lóculum Jesus, et ait: Adolescens, tibi dico, surge. Et resédit qui erat mórtuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

MOveant pietátem tuam, miséricors Deus, afflictæ Ecclésiæ preces et lácrymæ: et ejus filios in morte peccáti jacentes, ad vitam tuâ virtúte revocáre dignéris; Per Dóminum.

CANON.

Ex Régulis sacramentálibus sancti Cároli de Pœniténtia, promulgátis Parísiis auctoritáte Cleri Gallicáni. *Anno* 1658.

IN pœniténtia imponenda adhibébit Confessárius et prudéntiam et pietátem et justítiam: habébit ratiónem statûs, conditiónis, sexûs, et ætátis. Vidébit ne ei qui in aliéna potestáte est, eam pœniténtiam injungat, quâ vel præjudícium afferátur illíus juri qui pœnitentem in potestáte hábeat; neve eam quâ vel occásio detur spirituális ruinæ, vel pœnitentis alteriusve peccátum détegi, vel áliquod scándalum suboríri, vel ipse pœnitens nímiùm deterréri, remissusve et tépidus reddi possit. Quamóbrem talem impónet, qualem ab eo præstári posse júdicet. Considerábit autem ánimum mentemque pœnitentis, ac fletum, gémitum et lácrymas intimi dolóris índices. Vidébit ne pro peccátis grávibus levíssimas pœniténtias impónat: id quod et Confessóribus et pœniténtibus periculósum est.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. f. Magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

Oratio.

DA nobis, miséricors Deus, in jejúnii humilitáte prostrátis, ut nobis non váleat carnis infírmitas dominári; quia, si vis, potes nostrî citiùs miseréri, ut spirituália cogitémus, et concupiscéntias carnis, te adjuvante, vincámus; Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 16.

SAMSON cùm apprehendissent Philísthiim, statim eruérunt óculos ejus, et duxérunt Gazam vinctū caténis, et clausum in cárcere mólere fecérunt. Jamque capilli ejus renasci cœperant; et príncipes Philisthinórum convenérunt in unum, ut immolárent hóstias magníficas Dagon deo suo, et epularentur, dicentes: Trádidit deus noster inimícum nostrum Samson in manus nostras. Quod étiam pópulus videns, laudábat deum suum, eademque dicébat: Trádidit deus noster adversárium nostrum in ma-

nus nostras, qui delévit terram nostram, et occídit plúrimos. Lætantesque per convívia, sumptis jam épulis, præcepérunt ut vocarétur Samson, et ante eos lúderet.

℟. Scimus. 130.

Lectio ij.

QUi addúctus de cárcere, ludébat ante eos; fecerúntque eum stare inter duas columnas. Qui dixit púero regenti gressus suos: Dimitte me, ut tangam columnas quibus omnis ímminet domus, et reclíner super eas, et páululùm requiescam. Domus autem erat plena virórum ac mulíerum: et erant ibi omnes príncipes Philisthinórum, ac de tecto et solário círciter tria míllia utriusque sexûs, spectantes ludentem Samson. At ille, invocáto Dómino, ait: Dómine Deus, memento meî, et redde mihi nunc fortitúdinem prístinam, Deus meus; ut ulciscar me de hóstibus meis, et pro amissióne duórum lúminum unam ultiónē recípiam. Et apprehendens ambas columnas quibus innitebátur domus, alteramque eárum déxterâ, et álteram lævâ tenens, ait: Moriátur ánima mea cum Philísthiim. Concussisque fórtiter columnis, cécidit domus super omnes príncipes, et céteram multitúdinem quæ ibi erat; multòque plures interfécit móriens, quàm antè vivus occíderat.

℟. Tu, Dómine, 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore; Erat quidam languens Lázarus à Betheánia, de castello Maríæ et Marthæ soróris ejus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 98. *de verb. Ev. n.* 6.

VIdéte genus resuscitatiónis. Processit de monumento vivus, et ambuláre non póterat. Et Dóminus ad discípulos: Sólvite eum, et sínite abíre. Ille suscitávit mórtuum, illi solvérunt ligátum. Aliquid pertinére vidéte ad própriam majestátem Dei suscitantis. Increpátur áliquis in mala consuetúdine pósitus, verbo Veritátis. Quàm multi increpantur, et non áudiunt! Quis ergo agit intùs cum illo qui audit? Quis vitam inspírat intrínsecùs? Quis est qui secrétam pellit mortem, secrétam dat vitam? Nonne post objurgatiónes, post increpatiónes dimittuntur hómines cogitatiónibus suis, et incípiunt secum vólvere quàm malam vitam gerant, quàm péssimâ consuetúdine premantur? Deinde displicentes sibi, mutáre vitam instítuunt. Resurrexérunt isti; revixérunt quibus dísplicet quod fuérunt: sed reviviscentes ambuláre non possunt. Hæc sunt víncula ipsíus reátûs. Opus est ergo, ut qui revixit, solvátur, et ire permittátur. Hoc offícium discípulis dedit, qui-

bus ait: Quæ solvéritis in terra, solúta sunt et in cœlo.

℟. Ego sum resurréctio et vita. * Qui credit in me; etiamsi mórtuus fúerit, vivet, et † Omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum. ℣. Edúcam vos de sepulcris vestris, et sciétis quia ego Dóminus. * Qui credit. Glória. † Omnis. *Joan.* 11. *Ezech.* 37.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. a. Pródiit qui fúerat mórtuus, ligátus pedes et manus ínstitis; et fácies illíus sudário erat ligáta. Dixit eis Jesus: Sólvite eum, et sínite abíre. *Joan.* 11.

Oratio.

EXaudi nos, Dómine, per contínua jejúnia, tuam pro peccatóribus misericórdiam deprecantes; ut voce tuâ intériùs à morte excitáti, à peccatórum vínculis liberentur; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Concílio Wormatiensi.

Ann. 868. *Can.* 25.

PŒniténtibus, secundùm differéntiam peccatórum, Sacerdótis arbítrio pœniténtiæ decernuntur. Debet ítaque Sacerdos in pœniténtia danda singulórum causas singulátim considerare, oríginem quoque modumque culpárum, et affectus gemitusque delinquéntium diligenter examináre, manifestèque cognóscere; témporum étiam, et personárum, locórum quoque et ætátum qualitátes inspícere; ut étiam pro consideratióne locórum, ætátum vel témporum, seu pro qualitáte delictórum atque gemítuum uniuscujusque delinquentis, à sacris régulis óculos non reflectat.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Multi ex Judæis qui vénerant ad Maríam et Martham, et víderant quæ fecit Jesus, credidérunt in eum. *Joan.* 11.

Oratio.

DEus, humílium consolátor, et fidélium fortitúdo, propítius adesto précibus supplicántium; ut humána fragílitas quæ per se proclívis est ad labendum, per te semper muniátur ad standum; et quæ per se multíplicat offensam, per te semper reparétur ad véniam; Per Dóminum.

SABBATO.

Incipit liber Ruth.

Lectio j. Cap. 1.

IN diébus uníus Júdicis, quando Júdices præerant, facta est fames in terra. Abiitque homo de Béthleem Juda, ut peregrinarétur in regióne Moabítide cum uxóre sua ac duóbus líberis. Ipse vocabátur Elímelech, et uxor ejus Nóemi: et duo filii, alter Máhalon, et alter Chélion, Ephrathæi de Béthleem Juda. Ingressique regiónem Moabítidem, morabantur ibi. Et mórtuus est Elímelech marítus Nóemi; remansítque ipsa cum fíliis. Qui accepérunt uxóres Moabítidas, quarum una vocabátur Orpha, áltera verò Ruth. Manséruntque ibi decem annis, et ambo mórtui sunt, Máhalon vidélicet et

Chélion : remansitque múlier orbáta duóbus líberis ac maríto. Et surrexit ut in pátriam pérgeret, cum utráque nuru sua de regióne Moabítide; audíerat enim quòd respexisset Dóminus pópulum suum, et dedisset eis escas.

℟. Jurávi. 130.

Lectio ij. Cap. 4.

TUlit ítaque Booz Ruth, et accépit uxórem, ingressusque est ad eam; et dedit illi Dóminus ut concíperet et páreret fílium. Dixeruntque mulíeres ad Nóemi : Benedictus Dóminus, qui non est passus ut defíceret successor famíliæ tuæ, et vocarétur nomen ejus in Israel, et hábeas qui consolétur ánimam tuam, et enútriat senectútem : de nuru enim tua natus est, quæ te díligit; et multò tibi mélior est, quàm si septem habéres fílios. Susceptumque Nóemi púerum pósuit in sinu suo, et nutrícis ac gérulæ fungébatur officio. Vicínæ autem mulíeres congratulantes ei, et dicentes : Natus est fílius Nóemi, vocavérunt nomen ejus, Obed. Hic est pater Isaï, patris David.

℟. Pósui. 130.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore; Locútus est Jesus Scribis et Pharisæis, dicens : Ego sum lux mundi; qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 34. *n.* 2.

NOn est Dóminus Christus sol factus, sed per quem sol factus est. Omnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Est ergo lux, quæ fecit hanc lucem. Hanc amémus, hanc intellígere cupiámus, ipsam sitiámus; ut ad ipsam, duce ipsâ, aliquando veniámus; et in illa ita vivámus, ut nunquam omníno moriámur. Per hoc Lumen factum est solis lumen; et Lumen quod fecit solem, sub quo fecit et nos, factum est sub sole propter nos. Noli contémnere nubem carnis : nube tégitur, non ut obscurétur, sed ut temperétur. Loquens ergo per nubem carnis Lumen indefíciens, Lumen sapiéntiæ, ait homínibus : Ego sum lux mundi : qui séquitur me, non ambulábit in ténebris, sed habébit lumen vitæ. In eo quod fácere debémus, præsens tempus pósuit : quod autem promísit faciéntibus, futúri témporis verbo significávit. Qui séquitur, habébit. Modò séquitur, pòst habébit : modò séquitur per fidem, pòst habébit per spéciem. Ergo modò sequámur Dñum; veritáte perfruémur, cùm vidérimus fácie ad fáciem.

℟. Locútus est Jesus : Ego sum lux mundi; * Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed † Habébit lumen vitæ. ℣. In me grátia omnis

viæ et veritátis: in me omnis spes vitæ et virtútis. * Qui séquitur. Glória. † Habébit. *Joan.* 8. *Eccli.* 24.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Locútus est Jesus, docens in templo, et nemo apprehendit eum, quia necdum vénerat hora ejus. *Joan.* 8.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiæ tuæ lucem benignus infunde; ut, mandatórum tuórum lege percepta, te sequámur, et ad lumen æternæ vitæ perveníre mereámur; Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

CANON.

Ex sancto Hierónymo apud Petrum Lombardum, Epíscopum Parisiensem.

Ann. 1159. *Lib.* 4. *Sententiarum, distinct.* 20. *art.* 3.

MEnsúram témporis in agenda pœniténtia non satìs apertè præfígunt Cánones pro unoquóque crímine, ut de síngulis dicant quáliter unumquodque emendandum sit: sed magis in arbítrio Sacerdótis intelligentis relinquendum statuérunt; quia apud Deum non tantùm valet mensúra témporis, quantùm dolóris: nec abstinéntia tantùm cibórum, quantùm mortificátio vitiórum. Ideò témpora pœniténtiæ pro fide et conversióne fidélium pœniténtium abbrevianda præcípiunt; et pro negligéntia (eorumdem) protelanda: pro quibusdam tamen culpis modi pœniténtiæ sunt impósiti.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalter.

Capitulum. Levit. 23.

HÆ sunt Fériæ Dómini sanctæ, quas celebráre debétis tempóribus suis. Mense primo, quartâ-décimâ die mensis ad vésperum, Phase Dómini est: et quintâ-décimâ die mensis hujus, solémnitas azymórum Dómini est.

Hymnus.

FAndo quis audívit? Dei
Quis grande dicat bráchium?
Perculsa mens confúnditur;
Stupet fides, vox déficit.

Ab orbe, Jesu, cóndito
Occísus Agnus, nunc Patri
Priscis adumbrátam sacris
Ardes litáre víctimam.

At cur humi stratus jaces?
Quis iste mœrentis pavor?
Quis iste qui toto fluit
Sudor cruentus córpore?

Hunc vis dolóris éxprimit,
Horrorque teter críminum;
Vices nocentûm sústinens,
Iram reformídas Patris.

Te terret objectus calix:
At ille, ni totum bibas,
Per sempiterna nos manet
Exhauriendus sécula.

Vincet pavórem cáritas:
Vincet voluntas pátria:
Temet potestáti, Deus,
Tradis tenebrárum volens.

Et jam flagellis, íctibus,
Ludíbriis, spinis, cruci,
Piaculáris hóstia,
Voves adorandum caput.

Qui fílium tradit, Patri,
Natoque sit laus víctimæ;
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.

Amen.

℣. Sacrifícium et oblatiónem noluisti ; ℟. Corpus autem aptasti mihi. *Ps.* 39. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. c. Ego quasi agnus mansuétus, qui portátur ad víctimam. *Jerem.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut suprà,* 140. *sine* Glória Patri, *ad* ℟. *br.* In manus.

DOMINICA PASSIONIS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui passus est pro nobis, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Ps. Veníte, *in cujus fine non dicitur* Glória Patri, *sed ejus loco, repetitur Invitatorium. Quod servatur quotidiè in Officio de tempore usque ad Feriam quartam majoris Hebdomadæ inclusivè.*

Hymnus, Oppróbriis, *ut infrà,* 237.

Antiph. Psalmi et ℣℣℣. *ut in Psalterio, pro Tempore Passionis.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Jeremíæ, Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

Verba Jeremíæ fílii Hélciæ de sacerdótibus qui fuérunt in Anatoth in terra Bénjamin. Quod factum est verbum Dómini ad eum in diébus Josíæ fílii Amon regis Juda, in tértio-décimo anno regni ejus. Et factum est in diébus Jóachim fílii Josíæ regis Juda, usque ad consummatiónem undécimi anni Sedéciæ fílii Josíæ regis Juda, usque ad transmigratiónem Jerúsalem, in mense quinto. Et factum est verbum Dómini ad me, dicens : Priusquàm te formárem in útero, novi te : et ántequàm exíres de vulva, sanctificávi te, et Prophétam in géntibus dedi te. Et dixi : A, a, a, Dómine Deus, ecce néscio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dóminus ad me : Noli dícere, Puer sum ; quóniam ad ómnia quæ mittam te, ibis; et universa quæcumque mandávero tibi, loquéris. Ne tímeas à fácie eórum, quia tecum ego sum, ut éruam te, dicit Dóminus. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

¶ *Sic terminantur omnes Lectiones de Jeremia Propheta, ab hac die usque ad Pascha exclusivè, nihil respondendo.*]

℟. Dixit Dóminus ad Móysen : Mense primo, quartâdécimâ die mensis, Phase Dómini erit : offeretisque hircum pro peccáto unum, * Ut expiétur pro vobis. ℣. Non per sánguinem hircórum et taurórum, sed per próprium sánguinem introívit Christus in sancta; * Ut. *Num.* 28. *Hebr.* 9.

Lectio ij. Cap. 2.

Hæc dicit Dóminus : Quid invenérunt patres vestri in me iniquitátis, quia elongavérunt à me, et ambulavérunt post vanitátem, et vani facti sunt? Et non dixérunt : Ubi est Dóminus qui ascén-

dere nos fecit de terra Ægypti; qui traduxit nos per desertum, per terram inhabitábilem et inviam, per terram sitis, et imáginem mortis, per terram in qua non ambulávit vir, neque habitávit homo? Et induxi vos in terram Carméli, ut comederétis fructum ejus, et óptima illíus : et ingressi contaminastis terram meam, et hæreditátem meam posuistis in abominatiónem. Sacerdótes non dixérunt : Ubi est Dóminus? Et tenentes legem nesciérunt me, et pastóres prævaricáti sunt in me, et Prophétæ prophetavérunt in Baal, et idóla secúti sunt. Proptéreà adhuc judício contendam vobiscum, ait Dóminus, et cum fíliis vestris disceptábo. Jerúsalem.

℟. Sument fílii Israel de sánguine agni, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domórum : * Erit autem sanguis in signum, nec erit plaga disperdens. ℣. Justificáti in sánguine Christi, salvi érimus ab ira per ipsum : * Erit. *Exod.* 12. *Rom.* 5.

Lectio iij.

TRansíte ad ínsulas Cethim, et vidéte; et in Cedar míttite, et consideráte vehementer : et vidéte si factum est hujuscémodi, si mutávit gens deos suos; et certè ipsi non sunt dii : pópulus verò meus mutávit glóriam suam in idólum. Obstupéscite, cœli, super hoc; et portæ ejus, desolámini vehementer, dicit Dóminus. Duo enim mala fecit pópulus meus : me dereliquérunt fontem aquæ vivæ, et fodérunt sibi cisternas, cisternas dissipátas, quæ continére non valent aquas. Numquid servus est Israel, aut vernáculus? Quare ergo factus est in prædam? Super eum rugiérunt leónes, et dedérunt vocem suam, posuérunt terram ejus in solitúdinem : civitátes ejus exustæ sunt, et non est qui hábitet in eis. Fílii quoque Mémpheos et Taphnes constupravérunt te usque ad vérticem. Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti Dóminum Deum tuum eo témpore quo ducébat te per viam? Jerúsalem.

℟. Fílius hóminis tradétur princípibus Sacerdótum : et damnábunt eum morte, et tradent eum géntibus : * Illúdent ei, et cónspuent eum; et flagellábunt eum, et interfícient eum. ℣. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et non apériet os suum. * Illúdent ei. *Marc.* 10. *Is.* 53.

Ab hac die usque ad Pascha in omni Offic. de Tempore omittitur Glória, *in Responsoriis.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Quadrag. 9. *C.* 1.

Lectio iv.

IN ómnibus, dilectíssimi, solemnitátibus christiánis, non ignorámus Paschále sacramentum esse præcípuum. Cui condignè et congruè sus-

cipiendo totíus quidem nos témporis institúta præformant; sed devotiónem nostram præsentes vel máximè dies éxigunt, quos illi sublimíssimo divínæ misericórdiæ sacramento scimus esse contíguos. In quibus mérito à sanctis Apóstolis per doctrínam Spíritûs sancti majóra sunt ordináta jejúnia; ut per commúne consórtium crucis Christi, étiam nos áliquid in eo quod propter nos gessit, agerémus, sicut Apóstolus ait: Si compátimur, et conglorificábimur. Certa atque secúra est expectátio promissæ beatitúdinis, ubi est participátio Domínicæ passiónis. Tu autem.

℟. Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, et ódio iníquo odérunt me. * Custódi, Dómine, ánimam meam, et érue me. ℣. Odérunt et me et Patrem meum, ut adimpleátur sermo qui in lege eórum scriptus est: Quia ódio habuérunt me gratis. * Custódi. *Ps.* 24. *Joan.* 15.

Lectio v.

NEmo est, dilectíssimi, cui per conditiónem témporis socíetas hujus glóriæ denegétur, tanquam tranquíllitas pacis vácua sit occasióne virtútis. Apóstolus enim prædicat, dicens: Omnes qui piè volunt vívere in Christo, persecutiónem patientur; et ideò nunquam deest tribulátio persecutiónis, si nunquam desit observántia pietátis. Dóminus ipse in exhortatiónibus suis dicit: Qui non áccipit crucem suam, et séquitur me, non est me dignus. Nec dubitáre debémus hanc vocem non solùm ad discípulos Christi, sed ad cunctos fidéles, totamque Ecclésiam pertinére, quæ salutáre suũ in his qui áderant, universáliter audiébat.

℟. Deus meus es tu: * Ne discésseris à me, quóniam tribulátio próxima est; quóniam non est qui ádjuvet. ℣. Venit hora; ecce Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum: * Ne discésseris. *Ps.* 21. *Marc.* 14.

Lectio vj.

SIcut ergo totíus est témporis piè vívere, ita totíus est témporis crucem ferre, quæ méritò unicuíque sua dícitur, quia própriis modis atque mensúris ab unoquóque tolerátur. Unum nomen est persecutiónis, sed non una est causa certáminis; et plus plerumquè perículi est in insidiatóre occulto, quàm in hoste manifesto. Beatus Job alternántibus bonis ac malis mundi hujus erudítus, piè veraciterque dicébat: Nonne tentátio est vita hóminis super terram? Quóniam non solis dolóribus córporis atque supplíciis ánima fidélis impétitur; verùm étiam, salvâ incolumitáte membrórum, gravi morbo urgétur, si carnis voluptáte mollítur. Sed cùm caro concupiscit adversùs spíritum, et spíritus adversùs carnem, præsídio crucis mens rationális instrúitur;

nec cupiditátibus nóxiis illecta consentit, quóniam continéntiæ clavis et Dei timóre transfígitur.

℟. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me; * Ad defensiónem meam cónspice. ℣. Nunc ánima mea turbáta est. Et quid dicam? Pater, salvífica me ex hac hora : * Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21. *Joan.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Dixit Jesus turbis Judæórum : Quis ex vobis árguet me de peccáto? Si veritátem dico vobis, quare non créditis mihi? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 18. *in Evang. habitâ in Basilica S. Petri, Dom. Pass. n.* 1.

PEnsáte, fratres caríssimi, mansuetúdinem Dei. Relaxáre peccáta vénerat, et dicébat : Quis ex vobis árguet me de peccáto? Non dedignátur ex ratióne osténdere se peccatórem non esse, qui ex virtúte divinitátis póterat peccatóres justificáre. Sed terríbile est valdè quod súbditur : Qui ex Deo est, verba Dei audit; proptéreà vos non audítis, quia ex Deo non estis. Si enim ipse verba Dei audit qui ex Deo est, et audíre verba ejus non potest quisquis ex illo non est; intérroget se unusquisque si verba Dei in aure cordis pércipit, et intélliget unde sit. Cœlestem patriam desideráre Véritas jubet, carnis desidéria contérere, mundi glóriam declináre, aliéna non appétere, própria largíri. Penset ergo apud se unusquisque vestrûm, si hæc vox Dei in cordis ejus aure convâluit, et quia jam ex Deo sit, agnoscit.

℟. Quis ex vobis árguet me de peccáto? * Si veritátem dico vobis, quare non créditis mihi? ℣. Quare detraxistis sermónibus veritátis, cùm è vobis nullus sit qui possit argúere me? * Si veritátem. *Joan.* 8. *Job.* 6.

Lectio viij.

EGo dæmónium non hábeo. In quibus verbis quid áliud nisi supérbia nostra confúnditur? Quæ si exagitáta vel léviter fúerit, atrocióres injúrias reddit, quàm accéperat; facit mala quæ potest; minátur et quæ fácere non potest. Ecce injúriam suscípiens Dóminus non iráscitur, non contumeliósa verba respondet. Qui si eisdem ista dicéntibus respondére voluisset, Dæmónium vos habétis, verum profectò díceret; quia nisi impléti essent dæmónio, tam perversa de Deo loqui non possent. Sed acceptâ injúriâ, étiam quod verum erat dícere Véritas nóluit; ne non dixisse veritátem, sed provocátus contuméliam reddidisse viderétur. Ex qua re quid nobis innúitur, nisi ut eo témpore quo à próximis ex

falsitáte contumélias accípimus, eórum étiam vera mala taceámus, ne ministérium justæ correptiónis in arma vertámus furóris.

℟. Qui ex Deo est, verba Dei audit : * Proptéreà vos non audítis, quia ex Deo non estis. ℣. Misit Dóminus ad vos omnes servos suos Prophétas, et non audistis; * Proptéreà. Joan. 8. Jerem. 25.

Lectio ix.

SEd quia quisque Dei zelo úritur, sæpè à pravis homínibus dehonestátur, in semetipso nobis Dóminus patiéntiæ præbuit exemplum, qui ait : Sed honorífico Patrem meum, et vos inhonorástis me. Sed quid nobis ad ista faciendum sit, adhuc exemplo nos ádmonet, cùm subjungit : Ego autem non quæro glóriam meam; est qui quærat, et júdicet. Scimus certè quòd scriptum est : Quia Pater omne judícium dedit Fílio; et tamen ecce idem Fílius injúrias accípiens, glóriam suam non quærit. Illátas contumélias Patris judício reservat; ut nobis profectò insínuet quantùm nos esse patientes debémus, dum se adhuc ulcisci non vult et ipse qui júdicat.

℟. Judæi dixérunt Jesu : Nonne benè dícimus nos quia Samaritánus es tu, et dæmónium habes? Respondit Jesus : * Ego dæmónium non hábeo, sed honorífico Patrem meum. ℣. Insurrexistis super me ore vestro, et derogastis adversùm me verba vestra. * Ego. *Repetitur.* ℟. *usque ad* ℣. *Joan.* 8. *Ezech.* 35.

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* QUem contestábor ut áudiat? Ecce incircumcísæ aures eórum, et audíre non possunt. *Jerem.* 6.

Ant. 6. F. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium : idcircò labarávi sústinens. *Jerem.* 6.

Ant. 8. G. Omnes subsannant me; quia jam olim loquor, vocíferans iniquitátem. *Jerem.* 20.

Ant. 7. b. Dixérunt : Veníte, percutiámus eum linguâ, et non attendámus ad universos sermónes ejus. *Jerem.* 18.

Ant. 3. a. Vidisti, Dómine, omnem furórem, universas cogitatiónes eórum adversùm me. *Thren.* 3.

Capitulum. Jerem. 20.

AUdívi contumélias multórum, et terrórem in circúitu : Persequímini, et persequámur eum, ab ómnibus viris qui erant pacífici mei, et custodientes latus meum, si quo modo decipiátur; et prævaleámus adversùs eum, et consequámur ultiónem ex eo. Dóminus autem mecum est quasi bellátor fortis.

Hymnus, Dum, Christe, *ut infrà*, 237.

℣. Intende ánimæ meæ, et líbera eam : ℟. Propter inimícos meos éripe me. *Ps.* 68.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Dixit Jesus : Ego non quæro glóriam meam; est qui quærat, et júdicet. *Joan.* 8.

Oratio.

DEus, qui per unigénitum tuum passum et humiliátum usque ad mortem, antíqui hostis contrivisti supérbiam : da fidélibus tuis, et quæ ipse propter nos pértulit, dignè recólere, et adversa ómnia ejus exemplo patienter toleráre; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis; Si quis sermónem meum serváverit, mortem non vidébit in æternum. *Joan.* 18.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. *Non dicitur* Glória Patri.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1551. *Sess.* 14. *de Pœnit. Cap.* 8.

MAgnóperè à peccáto révocant, et quasi fræno quodam coercent satisfactóriæ pœnæ, cautioresque et vigilantióres in futúrum pœnitentes effíciunt, medentur quoque peccatórum relíquiis, et vitiósos hábitus malè vivendo comparátos contráriis virtútum actiónibus tollunt. Neque verò ita nostra est satisfáctio hæc quam pro peccátis nostris exsólvimus, ut non sit per Christum Jesum, in quo merémur, in quo satisfácimus, facientes fructus dignos pœniténtiæ, qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur Patri, et per illum acceptantur à Patre. Hábeant autem præ óculis Sacerdótes ut satisfáctio quam impónunt, non sit tantùm ad novæ vitæ custódiam et infirmitátis medicamentum, sed étiam ad præteritórum peccatórum vindictam et castigatiónem.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Dixérunt Judæi : Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mórtuus est ? et Prophétæ mórtui sunt. Quem te ipsum facis ? *Joan.* 8.

Capitulum. Rom. 15.

UNusquisque vestrûm próximo suo pláceat in bonum ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est : Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me.

℟. *br.* Exurge, Deus, * Júdica causam tuam. Exurge. ℣. Memor esto * impropeператórum tuórum; * Júdica. ℟. Exurge. *Ps.* 73.

℣. Exprobravérunt inimíci tui, Dómine; ℟. Exprobravérunt commutatiónē Christi tui. *Ps.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Si ego glorífico meipsum, glória mea nihil est. Est pater meus qui gloríficat me; et non cognovistis eum. *Joan.* 8.

Capitulum. Hebr. 5.

CHristus in diébus carnis suæ preces supplicationesque ad eum qui possit il-

lum salvum fácere à morte, cum clamóre válido et lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia.

℟. br. Deus meus, éripe me * De manu peccatóris. Deus. ℣. Et de manu contra legem agéntis, * et iníqui, * De manu peccatóris. ℟. Deus meus. Ps. 70.

℣. Illustra fáciem tuam super servum tuum : ℟. Dómine, non confundar, quóniam invocávi te. Ps. 30.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Abraham pater vester exultávit ut vidéret diem meum : vidit, et gavísus est. *Joan.* 8.

Capitulum. Hebr. 11.

Fide óbtulit Abraham Isaac cùm tentarétur : et unigénitum offerébat, qui suscéperat repromissiónes; ad quem dictum est : Quia in Isaac vocábitur tibi semen; árbitrans quia et à mórtuis suscitáre potens est Deus : unde eum et in parábolam accépit.

℟. br. Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * Exultábit Jacob. Quis dabit. ℣. Cùm avérterit Deus * captivitátem plebis suæ, * Exultábit Jacob. ℟. Quis dabit ex Sion salutáre Israel? Ps. 52.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia. Ps. 49.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Dixit Jesus : Ego non quæro glóriā meam : est qui quærat, et júdicet. *Joan.* 8.

Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis; si quis sermónem meum serváverit, mortem non vidébit in æternum. *Joan.* 8.

Ant. 6. F. Dixérunt Judæi : Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mórtuus est? et Prophétæ mórtui sunt. Quem te ipsum facis? *Joan.* 8.

Ant. 4. E. Si ego glorífico meipsum, glória mea nihil est. Est Pater meus qui gloríficat me; et non cognovistis eum. *Joan.* 8.

Ant. 2. D. Abraham Pater vester exultávit ut vidéret diem meum : vidit, et gavísus est. *Joan.* 8.

Capitulum. Deut. 9.

Dómine Deus, ne disperdas pópulum tuum, et hæreditátem tuam quam redemisti in magnitúdine tua, quos eduxisti de Ægypto in manu forti. Recordáre servórum tuórum Abraham, Isaac, et Jacob : ne aspícias durítiam pópuli hujus.

Hymnus, Vexilla Regis, *ut infrà.* 239.

℣. Deus rex noster ante sécula : ℟. Operátus est salútem in médio terræ. Ps. 73.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Amen, amen dico vobis; ántequàm Abraham fíeret, ego sum. *Joan.* 8.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Completorium, *ut in Psalterio.* 26.

IN FERIIS
PER HEBDOM. PASSIONIS,
et usque ad Feriam quintam in Cœna Domini.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui passus est pro nobis, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Ps. Veníte, *sine* Glória Patri, *in cujus loco repetitur Invitatorium.*

Hymnus.

OPpróbriis, Jesu, satur,
Ligni fatiscens póndere,
Ferále, verus Isaac,
Mactandus ascendis jugum.

Clavis statim trabálibus,
Fixus manus, fixus pedes,
Sublíme terris ómnibus
Attólleris spectáculum.

In nos ô æterni Patris
Incomprehensa cáritas!
Insons cruentæ Fílius
Pro sóntibus morti datur.

Illo lavári sánguine
Opórtuit mundi scelus;
Talem sevéra Núminis
Poscébat ira víctimam.

Crux débitæ nos vínculo
Damnatiónis éximit;
Et pacis æterno ligat
Terras polumque fœdere.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natoque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

Antiph. et Psalmi de Psalt.

℣. Líbera me à persequéntibus me; ℟. Quia confortáti sunt super me. *Ps.* 141.

Lectiones et ℟℟. *infrà in qualibet Feria.*

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. et Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 11.

COgitavérunt super me consília, dicentes: Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámpliùs.

Hymnus.

DUm, Christe, confixus cruci
Agis suprémos spíritus,
Fac nos salúbri fígere
Intenta ligno lúmina.

Anguis venéno pérfidi
Inflicta nobis vúlnera,
Pendentis è celsa trabe
Sanábit aspectus Dei.

Hìc nos olympo párturis,
Hìc Mártyres formas tuos;
Hìc último sanctam fidem
Fundas amóris pígnore.

Hinc cuncta terrárum, suo
Regnátor ut sedens throno,
Utrinque protensæ manûs
Virtúte divínâ trahis.

Nos ergo cœlestis thronum
Sinas adíre grátiæ,
Pedemque complexos crucis
Tuo rigári sánguine.

O spes salútis ómnium,
Crux vera mundi glória,
Infixa semper hæreas
Imisque regnes córdibus.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natoque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Intende ánimæ meæ, et líbera eam; ℟. Propter inimícos meos éripe me. *Ps.* 68.

Ad Benedictus, *Ant. ut in qualibet Feria.*

Deinde dicuntur Preces flexis genibus, ut suprà in Feriis Quadragesimæ. 131.

Oratio, ut in qualibet Feria, post Ant. ad Benedictus.

Ab hac die non fiunt Suffragia in Laudibus, nec etiam in Vesperis.

AD PRIMAM.

Hymnus, Jam lucis. 133. *Psalmi de Feria; et sic ad alias Horas.*

Ant. 1. a. Deus salvátor meus, de iniquitáte liberábis me; quia circumdedérunt me contritiónes mortis. 2. *Reg.* 22.

Cetera ut in Feriis Quadragesimæ. 135.

AD TERTIAM.

Hymnus, O fons. 137.

Ant. 2. D. Dómine, recordáre meî; et tuére me ab his qui persequuntur me. *Jerem.* 15.

Capitulum. Jerem. 18.

FOdérunt fóveam ut cáperent me; et láqueos abscondérunt pédibus meis : tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum adversùm me in mortem.

℟. *br.* Custódi me, Dómine, * De manu peccatóris. Custódi. ℣. Et ab homínibus iníquis * éripe me; * De manu peccatóris. *Non dicitur* Glória, *sed repet.* ℟. Custódi. *Ps.* 139.

℣. Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, ℟. Et à scándalis operántium iniquitátem. *Ps.* 140.

Preces, flexis genibus, ut suprà in Feriis Quadrag. 137.

AD SEXTAM.

Hymnus, Jam solis excelsum jubar. 137.

Ant. 4. a. Vidisti, Dómine, iniquitátem illórum adversùm me : júdica judícium meum. *Thren.* 3.

Capitulum. Thren. 3.

AUdisti lábia insurgéntium mihi, et meditatiónes eórum adversùm me totâ die. Sessiónem eórum, et resurrectiónem eórum vide : ego sum psalmus eórum.

℟. *br.* Propter inimícos meos, * Eripe me, Dómine. Propter. ℣. Tu scis impropérium meum, * et confusiónem meam : * Eripe me, Dómine. ℟. Propter. *Ps.* 68.

℣. Tota die verba mea execrabantur : ℟. Adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum. *Ps.* 55.

Preces, flexis genibus. 137.

AD NONAM.

Hymnus, Labente jam solis rotâ. 138.

Ant. 7. d. Omnes inimíci mei audiérunt malum meum : lætáti sunt, quóniam tu fecisti. *Thren.* 1.

Capitulum. Jerem. 18.

ATtende, Dómine, ad me, et audi vocem adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ ?

℟. *br.* Príncipes * Persecúti sunt me gratis. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum. * Persecúti sunt me gratis. ℟. Príncipes. *Ps.* 118.

℣. Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; ℟. Quóniam sequébar bonitátem. *Ps.* 37.

Preces, flexis genibus. 137.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalterio.

Capitulum. Jerem. 18.

Recordáre, Dómine, quòd stéterim in conspectu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis.

Hymnus.

Vexilla Regis pródeunt;
Fulget Crucis mystérium,
Quo carne carnis Cónditor
Suspensus est patíbulo.

Quo vulnerátus ínsuper
Mucróne diro lánceæ,
Ut nos laváret crímine,
Manávit undâ et sánguine.

Impléta sunt quæ cóncinit
David fidélis cármine,
Dicens: In natiónibus
Regnávit à ligno Deus.

Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta regis púrpurâ,
Electa digno stípite
Tam sancta membra tángere.

Beáta cujus bráchiis
Secli pependit prétium,
Statéra facta córporis,
Prædamque tulit tártari.

O Crux, ave, spes única;
Hoc Passiónis témpore
Auge piis justítiam,
Reisque dona véniam.

Te, summa Deus Trínitas,
Collaudet omnis Spíritus:
Quos per Crucis mystérium
Salvas, rege per sécula.
Amen.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Ad Magníficat, *Ant. ut in qualibet Feria.*

Deinde dicuntur Preces, flexis genibus, ut in Feriis Quadragesimæ. 131.

Oratio, ut in qualibet Feria, post Antiphonam ad Magníficat.

Completorium, *ut suprà*, 140.

FERIA SECUNDA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam túrbidam? et quid tibi cum via Assyriórum, ut bibas aquam flúminis? Arguet te malítia tua, et avérsio tua increpábit te. Scito, et vide quia malum et amárum est reliquisse te Dóminum Deum tuum, et non esse timórem meî apud te, dicit Dóminus Deus exercítuum. A século confregisti jugum meum, rupisti víncula mea, et dixisti: Non sérviam. In omni enim colle sublími, et sub omni ligno frondóso tu prosternebáris méretrix. Ego autem plantávi te víneam electam, omne semen verum: quómodò ergo conversa es mihi in pravum, vínea aliéna? Si láveris te nitro, et multiplicáveris tibi herbam borith, maculáta es in iniquitáte tua coram me. Jerúsalem.

℟. Dixit Dóminus. 230.

Lectio ij.

VErtérunt ad me tergum, et non fáciem; et in témpore afflictiónis suæ di-cent: Surge, et líbera nos. Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? Surgant, et líberent te in témpore afflictiónis tuæ; secundùm númerum quippe civitátum tuárum erant dii tui, Juda. Quid vultis mecum judício conténdere? omnes dereliquistis me, dicit Dóminus. Frustrà percussi fílios vestros, disciplínam non recepérunt; devorávit gládius vester Prophétas vestros, quasi leo vastátor generátio vestra. Vidéte verbum Dómini. Numquid solitúdo factus sum Israéli, aut terra serótina? Quare ergo dixit pópulus meus: Recéssimus, non veniémus ultrà ad te? Numquid obliviscétur virgo ornamenti sui, aut sponsa fásciæ pectorális suæ? Pópulus verò meus oblítus est meî diébus innúmeris. Jerúsalem.

℟. Sument. 231.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Misérunt Príncipes et Pharisæi ministros, ut apprehénderent Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 31. *n.* 8, *et* 9.

PRíncipes illi, audítâ multitúdinis fide, et eo múrmure quo Christus glorificabátur, misérunt ministros, ut apprehénderent eum. Quem apprehénderent? Adhuc nolentem? Quia ergo non póterant apprehéndere nolentem, missi sunt ut audírent docentem? Quid docentem? Dicit ergo Jesus: Adhuc módicum tempus vobiscum sum. Quod modò vultis fácere, factúri estis; sed non modò, quia modò nolo. Quare adhuc modò nolo? Quia adhuc módicum tempus vobiscum sum; et tunc vado ad eum qui me misit. Implére débeo dispensatiónem meam, et sic perveníre ad passiónem meam. Quærétis me, et non inveniétis; et ubi sum ego, vos non potestis veníre. Hìc jam resurrectiónem suam prædixit: noluérunt enim agnóscere præsentem, et pósteà quæsiérunt, cùm vidérunt in eum multitúdinem jam credentem. Tu autem.

℟. Adhuc módicum tempus vobiscum sum: et vado ad eum qui me misit. * Quærétis me, et non inveniétis: et ubi ego sum, vos non potestis veníre. ℣. Quia despexistis omne consílium meum, et increpatiónes meas neglexistis; ego quoque subsannábo. * Quærétis me. *Joan.* 7. *Prov.* 1.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Si quis sitit, véniat ad me, et bibat. *Joan.* 7.

Orátio.

IMplorámus in jejúnio, Dómine, misericórdiā tuam; ut te, qui fons bonitátis es, toto desidério sitientes, caritátis tuæ abundántiâ repleámur; Per Dóminum.

CANON.

CANON.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Ann. 813. *Can.* 36.

Peccáta quæ ex indústria, aut cujúslibet libídinis explendæ causâ, idcircò fiunt ut eleemósynis rediman tur, nequáquam eis rédimi possunt; quia qui hoc perpetrârunt, videntur Deum mercéde condúcere, ut eis impúnè peccáre líceat. Non ergo quis idcircò peccáre debet, ut eleemósynam fáciat; sed ídeò eleemósynam fácere debet, quia peccávit.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Qui credit in me, sicut dicit Scriptúra, flúmina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. *Joan.* 7.

Oratio.

Clamántium ad te, quæsumus, Dómine, preces dignanter exaudi; ut sicut Ninivítis in afflictióne pósitis pepercisti, ita et nobis in præsenti tribulatióne succurras; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

FERIA TERTIA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

Vulgò dícitur: Si dimíserit vir uxórem suam, et recédens ab eo, dúxerit virum álterum, numquid revertétur ad eam ultrà? Numquid non pollúta et contamináta erit múlier illa? Tu autem fornicáta es cum amatóribus multis: tamen revértere ad me, dicit Dóminus, et ego suscípiam te. Leva óculos tuos in directum, et vide ubi non prostráta sis: in viis sedébas, expectans eos quasi latro in solitúdine; et polluisti terram in fornicatiónibus tuis et in malítiis tuis. Quamóbrem prohíbitæ sunt stillæ pluviárum, et serótinus imber non fuit, frons mulíeris meretrícis facta est tibi, noluisti erubéscere. Ergo saltem ámodò voca me: Pater meus, dux virginitátis meæ tu es. Jerúsalem, Jerúsalem, etc.

℟. Réspice. 232.

Lectio ij.

Et dixit Dóminus ad me in diébus Josíæ regis: Numquid vidisti quæ fécerit aversátrix Israel? Abiit síbimet super omnem montem excelsum, et sub omni ligno frondóso; et fornicáta est ibi. Et dixi, cùm fecisset hæc ómnia: Ad me revértere; et non est reversa. Et vidit prævaricátrix soror ejus Juda, quia pro eo quòd mœcháta esset aversátrix Israel, dimisissem eam, et dedissem ei libellum repúdii; et non tímuit prævaricátrix Juda soror ejus; sed ábiit, et fornicáta est étiam ipsa. Et facilitáte fornicatiónis suæ contaminávit terram, et mœcháta est cum lápide et ligno. Et in ómnibus his non est reversa ad me prævaricátrix soror ejus Juda in toto corde suo, sed in mendácio, ait Dóminus. Et dixit Dóminus ad me: Justificávit ánimam suam aversátrix Israel, comparatióne prævaricatrícis Judæ. Vade, et clama sermónes is-

tos contra aquilónem, et dices: Revértere, aversátrix Israel, ait Dóminus, et non avertam fáciem meam à vobis; quia sanctus ego sum, dicit Dóminus, et non irascar in perpétuum. Jerúsalem.

℟. Deus meus. 232.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Ambulábat Jesus in Galilæam: non enim volébat in Judæam ambuláre, quia quærébant eum Judæi interfícere. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 28. *n.* 1. 8. *et* 11.

CHristus manens Deus, accépit hóminem, qui fecit hóminem. Quando ergo látuit ut homo, non poténtiam perdidisse putandus est, sed exemplum infirmitáti præbuisse. Ille enim quando vóluit, detentus est; quando vóluit, occísus est. Sed quóniam futúra erant membra ejus, id est fidéles ejus, qui non habérent illam potestátem quam habébat ipse Deus noster; quòd latébat, quòd se tanquam ne occiderétur, occultábat, hoc indicábat factúra esse membra sua, in quibus útique membris suis ipse erat. Non potest mundus odisse vos. Quid est hoc; nisi, Non potest mundus odisse amatóres suos, falsos testes? Bona enim dícitis quæ mala sunt, et mala quæ bona sunt. Me autem odit, quia ego testimónium perhíbeo de illo, quia ópera ejus mala sunt. Judæi ergo quærébant eum in die festo: et murmur multum de eo erat in turba. Unde murmur? De contentióne. Quæ fuit conténtio? Quidam enim dicébant: Quia bonus est; álii autem: Non, sed sedúcit turbas. De ómnibus servis ejus intelligendum: hoc dícitur modò. Quicumque enim eminúerit in áliqua grátia spirituáli, profectò álii dicunt: Bonus est: álii; Non, sed sedúcit turbas. Quod dictum est ergo de Dómino, valet ad consolatiónem, de quocumque hoc dictum fúerit Christiáno.

℟. Non potest mundus odisse vos; me autem odit, * Quia ego testimónium perhíbeo de illo, quòd ópera ejus mala sunt. ℣. Os peccatóris super me apertum est; * Quia ego. *Joan.* 7. *Ps.* 108.

Ad Benedictus, Ant. 3. a. Ascéndite ad diem festum hunc; ego autem non ascendo, quia meum tempus nondum implétum est. *Joan.* 7.

Oratio.

AUxiliáre, Dómine, pópulo tuo; ut sacræ devotiónis profíciens increméntis, et tuo semper múnere gubernétur, et ad redemptiónis ætérnæ pervéniat, te ducente, consórtium; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

CANON.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Anno 813. *Can.* 45.

A Quibusdam qui Romam Turonumve et ália quædam loca sub prætextu oratiónis inconsultè péragrant, plúrimum errátur. Sunt qui putant se impúnè aut peccáre, aut peccasse, quia hæc loca oratúri frequentant: sunt páuperes qui vel ídeò id fáciunt, ut majórem hábeant matériam mendicandi; tantum vecordes, ut putent se sanctórum locórum solâ visióne à peccátis purgári. Qui verò peccáta sua Sacerdótibus, in quorum sunt Paróchiis, confessi sunt, et ab iis agendæ pœniténtiæ consilium accepérunt, si oratiónibus insistendo, eleemósynas largiendo, vitam emendando, mores componendo, Apostolórum límina, vel quorúmlibet Sanctórum, invísere desíderant; horum est devótio modis ómnibus collaudanda.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. ç. Quidam dicébant: Quia bonus est; álii autem dicébant: Non, sed sedúcit turbas. Nemo tamen palàm loquebátur de illo propter metum Judæórum. *Joan.* 7.

Oratio.

SUscipe, miséricors Dómine, súpplicum preces, et secundùm multitúdinem indulgentiárum tuárum ab ómnibus nos absolve peccátis; ut ad ómnia pietátis ópera, te parcente, reparémur; et quos véniâ féceris innocentes, auxílio fácias efficáces; Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

CIRCUÍTE vias Jerúsalem, et aspícite: et consideráte, et quærite in platéis ejus, an inveniátis virum facientem judícium, et quærentem fidem; et propítius ero ei. Quòd si étiam, Vivit Dóminus, díxerint; et hoc falsò jurábunt. Dómine, óculi tui respíciunt fidem: percussisti eos, et non doluérunt: attrivisti eos, et renuérunt accípere disciplínam: induravérunt fácies suas supra petram, et noluérunt reverti. Ego autem dixi: Fórsitan páuperes sunt et stulti, ignorantes viam Dómini, judícium Dei sui. Ibo ígitur ad optimátes, et loquar eis: ipsi enim cognovérunt viam Dómini, judícium Dei sui; et ecce magìs hi simul confregérunt jugum, rupérunt víncula. Jerúsalem.

℟. Dixit Dóminus. 230.

Lectio ij.

SUper quo propítius tibi esse pótero? Fílii tui dereliquérunt me, et jurant in his qui non sunt dii. Saturávi eos, et mœcháti sunt, et in domo meretrícis luxuriabantur. Equi amatóres, et emissárii facti sunt: unusquisque ad uxórem próximi sui hinniébat. Numquid super his non visitábo, dicit Dóminus, et in gente tali non ulciscétur

ánima mea? Ascéndite muros ejus, et dissipáte; consummatiónem autem nolíte fácere: auferte propágines ejus, quia non sunt Dómini. Prævaricatióne enim prævaricáta est in me domus Israel, et domus Juda, ait Dóminus. Negavérunt Dóminum, et dixérunt: Non est ipse; neque véniet super nos malum: gládium et famem non vidébimus. Prophétæ fuérunt in ventum locúti, et responsum non fuit eis: hæc ergo evénient illis. Jerúsalem.

℟. Sument fílii. 231.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore; Facta sunt Encænia in Jerosólymis; et hyems erat. Et ambulábat Jesùs in templo, in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 48. *n.* 2.

ENcænia festívitas erat dedicatiónis templi. Illum enim diem, quo templum dedicátum est, Judæi solémniter celebrábant. Dicébant ei: Quousque ánimam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palàm. Respondit eis Jesus: Loquor vobis, et non créditis: ópera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me; sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. Didicistis quæ sint oves, estóte oves. Oves credendo sunt, oves pastórem sequendo sunt, oves redemptórem non contemnendo sunt, oves per óstium intrando sunt, oves exeundo et pascua inveniendo sunt, oves vitâ æternâ perfruendo sunt. De illis autem óvibus, de quibus dicit Apóstolus: Novit Dóminus qui sunt ejus; et: Quos præscívit, ipsos et prædestinávit; quos autem prædestinávit, ipsos et vocávit; quos autem vocávit, illos et justificávit; quos autem justificávit, ipsos et glorificávit: de óvibus istis nec lupus rapit, nec fur tollit, nec latro intérficit. Secúrus est de número eárum, qui pro eis novit quod dedit. Tu autem.

℟. Opera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me: * Sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. ℣. Usquequò détrahet mihi pópulus iste? Quousque non credent mihi in ómnibus signis quæ feci coram eis? * Sed vos non créditis, etc. *Joan.* 10. *Num.* 14.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. d. Oves meæ vocem meam áudiunt: et ego vitam æternam do eis; et non períbunt in æternum. *Joan.* 10.

Oratio.

SAnctificáto hoc jejúnio, Deus, tuórum corda fidélium miserátor illustra: et quibus devotiónis præstas affectum, præbe supplicántibus pium benignus audítum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Sess.* 25.

Decr. de Indulg.

CUm potestas conferendi Indulgéntias à Christo Ecclésiæ concessa sit, atque hujúsmodi potestáte divínitùs sibi trádità, antiquíssimis étiam tempóribus, illa usa fúerit; sacrosancta Synodus Indulgentiárum usum christiáno pópulo máximè salutárem, et sacrórum Conciliórum auctoritáte probátum, in Ecclésia retinendum esse docet et præcipit. In his tamen concedendis moderatiónem, juxta véterem et probátam in Ecclésia consuetúdinem, adhibéri cupit, ne nímiâ facilitáte ecclesiástica disciplína enervétur; et státuit pravos quæstus omnes pro his consequendis, unde plúrima in christiáno pópulo abúsuum causa fluxit, omninò abolendos esse.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Si mihi non vultis crédere, opéribus crédite; ut cognoscátis et credátis quia Pater in me est, et ego in Patre. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui misericórdiæ jánuam in te sperántibus patére voluisti, réspice in nos, et miserére nostrî; ut qui voluntátis tuæ viam, te donante, séquimur, à vitæ nunquam sémitis deviémus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, etc.

FERIA QUINTA.

de Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

ERUDÍRE, Jerúsalem, ne fortè recédat ánima mea à te; ne fortè ponam te desertam, terram inhabitábilem. Hæc dicit Dóminus exercítuum: Usque ad racémum cólligent quasi in vínea relíquias Israel: converte manum tuam, quasi vindemiátor ad cartallum. Cui loquar? et quem contestábor, ut áudiat? Ecce incircumcísæ aures eórum, et audíre non possunt: ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium, et non suscípient illud. Idcircò furóre Dómini plenus sum, laborávi sústinens. Effunde super párvulum foris, et super consílium júvenum simul: vir enim cum mulíere capiétur, senex cum pleno diérum. Et transíbunt domus eórum ad álteros, agri et uxóres páriter; quia extendam manum meam super habitantes terram. Jerúsalem.

℟. Réspice. 232.

Lectio ij.

A Minóre quippe usque ad majórem omnes avarítiæ student: et à Prophéta usque ad Sacerdótem cuncti fáciunt dolum. Et curábant contritiónem fíliæ pópuli mei cum ignomínia, dicentes: Pax, pax; et non erat pax. Confúsi sunt, quia abominatiónem fecérunt: quin pótiùs confusióne non sunt confúsi, et erubéscere nesciérunt. Quamóbrem cadent inter

ruentes : in témpore visitatiónis suæ córruent, dicit Dóminus. Hæc dicit Dóminus: State super vias, et vidéte, et interrogáte de sémitis antíquis, quæ sit via bona, et ambuláte in ea; et inveniétis refrigérium animábus vestris. Et dixérunt : Non ambulábimus. Et constítui super vos speculatóres : Audíte vocem tubæ: Et dixérunt: Non audiémus. Jerúsalem.

℟. Deus meus. 232.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Rogábat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducáret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discúbuit. Et ecce múlier quæ erat in civitáte peccátrix, ùt cognóvit quòd accubuisset in domo Pharisæi, áttulit alabastrum unguenti. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 33. *n.* 2.

LIquet, fratres, quòd illícitis áctibus priùs múlier intenta, unguentum sibi pro odóre suæ carnis adhíbuit. Quod ergo sibi túrpiter exhibúerat, hoc jam Deo laudabíliter offerébat. Oculis terréna concupíerat; sed hos jam per pœniténtiam cónterens flebat. Capillos ad compositiónem vultûs exhibúerat; sed jam capillis lácrymas tergébat. Ore superba díxerat; sed pedes Dómini ósculans, hoc in Redemptóris sui vestígia figébat. Quot ergo in se hábuit oblectamenta, tot de se invénit holocausta. Convertit ad virtútum númerum, númerum críminum; ut totum servíret Deo in pœniténtia, quidquid ex se Deum contémpserat in culpa. Tu autem.

℟. Múlier quæ erat in civitáte peccátrix, áttulit alabastrum unguenti : et * Stans retrò secùs pedes Jesu, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capillis suis tergébat; osculabátur pedes ejus, et unguento ungébat. ℣. Nonne lácrymæ ascendunt usque ad cœlum? Non discédet, donec Altíssimus aspíciat : * Stans. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Remittuntur ei peccáta multa, quóniam diléxit multùm. *Luc.* 7.

Oratio.

DEus, qui multùm diligéntibus multa peccáta remittis : infunde córdibus nostris tui amóris affectum; ut ab ómnibus peccátis nostris tuâ misericórdiâ liberémur; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Concílio Cameracensi.

Anno. 1565. *Tit.* 22.

QUia per indiscrétas et supérfluas Indulgéntias claves Ecclésiæ contemnuntur; et pœnitentiális satisfáctio enervátur; ideò ne quis ullas novas aut ignótas Indulgéntias pópulo commendet et promerendas ófferat, nisi priùs ab Ordinário (loci Epíscopo) visitátæ fúerint et probátæ. Párochi étiam pópulum suum diligenter admóneant, ne cir-

comforáneis quibusdam libellis temerè fidem adhíbeant, qui ex lévibus, vanis et superstitiósis causis exhorbitantes Indulgéntias pollicentur, cùm Indulgéntiæ nónnisi ex piis et rationabílibus causis concédi débeant.

VESPERÆ de sequenti.

FERIA SEXTA.

Fit Officium

DE COMPASSIONE B. M.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 2. D. Fília pópuli mei, luctum unigéniti fac tibi planctúm amárum. *Jer.* 6.

Ant. 3. a. Lácrymæ ejus in maxillis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus caris ejus. *Thren.* 1.

Ant. 8. c. Tórcular calcávit Dóminus vírgini fíliæ Juda, quóniam inváluit inimícus. *Thren.* 1.

Ant. 6. C. Fília Sion oppressa est amaritúdine, et egressus est omnis decor ejus. *Thren.* 1.

Ant. 4. f. Ipsa gemens conversa est retrorsùm : depósita est vehementer, non habens consolatórem. *Thren.* 1.

Capitulum. Ruth 1.

NE vocétis me, Nóemi (id est, pulchram:) sed vocáte me, Mara (id est, amáram;) quia amaritúdine valdè replévit me Omnípotens.

℟. Fília Jerúsalem, numquid rex non est tibi, quia comprehendit te dolor sicut parturientem? * Dole, et sátage quasi partúriens, quia liberáberis : rédimet te Dóminus. ℣. Nonne opórtuit pati Christum, et ita intráre in glóriam suam; * Dole, et sátage. *Mich.* 4. *Luc.* 24.

Hymnus.

DUm spargit aram sánguine
Jesus salútis hóstia,
Præsens dolóris æmulum
María pectus ímmolat.

Caput cruentum Fílii
Matris corónat vérticem :
Clavis iisdem fígitur
Christus cruci, Christo parens.

O passiónis mútuæ,
Jesu, María, cónscii!
Alterna vobis vúlnera
Inferre tandem párcite.

Quem vos dolétis, noster est
Error, furorque críminum;
Totum scelus faténtibus
Partem dolóris rédditе.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Anima mea turbáta est valdè; ℟. Sed tu, Dómine, úsquequò? *Ps.* 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Cui comparábo te, fília Jerúsalem? cui exæquábo te, virgo fília Sion? Magna est enim velut mare contrítio tua : quis medébitur tuî? *Thren.* 2.

Oratio, Da, quæsumus, *ut infrà ad Laudes.* 253.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Fides tua te salvam fecit, vade in pace. *Luc.* 7.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio.

Deus, qui non solùm peccántibus véniam tríbuis, sed étiam præmia pœniténtibus impertíris, quod pérpeti malis opéribus promerémur, ineffábili pietáte depelle; ut nos ad tuæ majestátis cultum, et sálubri timóre dispónas, et sancto amóre perdúcas; Per.

Completorium, *ut suprà.* 140. *Hymnus,* Virgo Dei génitrix, *ut in Officio parvo.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum crucifixum super quem planxit Mater quasi super unigénitum, * Veníte, adorémus. *Zach.* 12.

Ps. 94. Veníte, *sine* Glória Patri; *sed dicto* Quadraginta, *dicitur* * Veníte, adorémus; *deinde repetitur Invitatorium.*

Hymnus, Dum spargit, *ut suprà, in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Ego plorans, et óculus meus dedúcens aquas; quia longè factus est à me consolátor. *Thren.* 1.

Ant. 6. *C.* Dolor meus super dolórem, in me cor meum mœrens. *Jerem.* 8.

Ant. 7. ç. Vocem meam audisti, Dómine, ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamóribus. *Thren.* 3.

℣. Ad te clamávi, dum anxiarétur cor meū; ℟. Quia factus es spes mea, Deus. *Ps.* 60.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 8.

Quómodò dícitis: Sapientes nos sumus, et lex Dómini nobiscum est? Verè mendácium operátus est stylus mendax scribárum. Confúsi sunt sapientes, perterriti et capti sunt; verbum enim Dómini projecérunt, et sapiéntia nulla est in eis. Proptéreà dabo mulíeres eórum exteris, agros eórum hærédibus; quia à mínimo usque ad máximum omnes avarítiam sequuntur, à Prophéta usque ad Sacerdótem cuncti fáciunt mendácium. Et sanábant contritiónem fíliæ pópuli mei ad ignomíniam, dicentes: Pax, pax; cùm non esset pax. Confúsi sunt, quia abominatiónem fecérunt: quinimò confusióne non sunt confúsi, et erubéscere nesciérunt; idcircò cadent inter corruentes, in témpore visitatiónis suæ córruent, dicit Dóminus. Jerúsalem.

℟. Erit in die illa, dicit Dóminus, convertam ómnia cántica vestra in planctum, et * Ponam diem eam quasi luctum unigéniti, et novíssima ejus quasi diem amárum. ℣. Fílius hóminis tradendus est in manus hóminum; et occídent eum. * Ponam diem. *Amos* 8. *Matth.* 17.

Lectio ij.

A Dan audítus est frémitus equórum ejus; à voce hinnítuum pugnatórum ejus commóta est omnis terra: et venérunt, et devoravérunt terram et plenitúdinem ejus, urbem et habitatóres ejus. Quia ecce ego mittam vobis serpentes régulos, quibus non est incantátio; et mordébunt vos, ait Dóminus. Dolor meus

super dolórem, in me cor meum mœrens. Ecce vox clamóris fíliæ pópuli mei de terra longinqua: Numquid Dóminus non est in Sion? aut rex ejus non est in ea? Quare ergo me ad iracúndiam concitavérunt in sculptílibus suis, et in vanitátibus aliénis? Tránsiit messis, finíta est æstas, et nos salváti non sumus. Super contritióne fíliæ pópuli mei contrítus sum et contristátus; stupor obtínuit me. Numquid resína non est in Gálaad? aut médicus non est ibi? Quare ígitur non est obducta cicátrix fíliæ pópuli mei? Jerúsalem.

℞. Multiplicátæ sunt mihi víduæ Jerúsalem: * Induxi eis super matrem adolescentis vastatórem merídie; et resíduos in gládium dabo. ℣. Ecce vénient dies in quibus dicent: Beátæ stériles, et ventres qui non genuérunt, et úbera quæ non lactavérunt: * Induxi. *Jerem.* 15. *Luc.* 23.

Lectio iij. Cap. 9.

HÆc dicit Dóminus exercítuum, Deus Israel: Contemplámini, et vocáte lamentatríces, et véniant; et ad eas quæ sapientes sunt, míttite, et próperent: festínent, et assúmant super nos lamentum; dedúcant óculi nostri lácrymas, et pálpebræ nostræ défluant aquis. Quia vox lamentatiónis audíta est de Sion: Quómodò vastáti sumus et confúsi vehementer? quia derelíquimus terram, quóniam dejecta sunt tabernácula nostra. Audíte ergo, mulíeres, verbum Dómini; et assúmant aures vestræ sermónem oris ejus; et docéte fílias vestras lamentum et unaquæque próximam suam planctum; quia ascendit mors per fenestras nostras; ingressa est domos nostras, dispérdere párvulos deforis, júvenes de platéis. Jerúsalem.

℞. Dedúcant óculi mei lácrymam per noctem et diem, et non táceant; * Quóniam contritióne magnâ contríta est virgo fília pópuli mei plagâ péssimâ vehementer. ℣. Si in víridi ligno hæc fáciunt, in árido quid fiet? * Quóniam. *Non dicitur* Glória. *Jerem.* 14. *Luc.* 23.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Dóleo super te, decóre nimis et amábilis. Sicut únicum fílium, ita ego te diligébam. 2. *Reg.* 1.

Ant. 4. a. Fili mi, fili mi, quis mihi dabit ut ego móriar pro te? 2. *Reg.* 18.

Ant. 8. G. Præcipe, Dómine, récipi spíritum meum: éxpedit enim mihi mori magìs quàm vívere. *Tob.* 3.

℣. Sitívit ánima mea: quàm multiplíciter tibi caro mea! ℞. Adhæsit ánima mea post te. *Ps.* 62.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Sermo de 12. *Prærog. B. M. V.* *n.* 14. *Lectio iv.*

MARTYRIUM Vírginis tam in Simeónis prophetía, quàm in ipsa Domínicæ passiónis história commendátur.

Pósitus est hic, ait sanctus senex de párvulo Jesu, in signum cui contradicétur; et tuam ipsíus ánimam (ad Maríam autem dicébat) pertransíbit gládius. Verè tuam, ô beáta Mater, ánimam gládius pertransívit; alióquin, nonnisi eam pertránsiens, carnem Fílii tui penetráret. Et quidem postéaquàm emísit spíritum tuus ille Jesus, ómnium quidem, sed speciáliter tuus: ipsíus planè non áttigit ánimam crudélis lánceа, quæ ipsíus, nec mórtuo parcens cui nocére non posset, apéruit latus, sed tuam útique ánimam pertransívit. Ipsíus nimirùm ánima jam ibi non erat, sed tua planè inde nequíbat avelli. Tuam ergo pertransívit ánimam vis dolóris, ut plusquàm Mártyrem non immérito prædicémus, in qua nimírùm corpóreæ sensum passiónis excésserit compassiónis affectus. Tu autem.

℟. Símeon dixit ad Maríam matrem Jesu: Ecce pósitus est hic in signum cui contradicétur; * Et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius, ut reveléntur ex multis córdibus cogitatiónes. ℣. Repléberis cálice mœróris et tristítiæ, et bibes illum, et epotábis usque ad fæces; * Et tuam. *Luc.* 2. *Ezech.* 23.

Lectio v. *n.* 15.

AN non tibi plusquàm gládius fuit sermo ille, revérà pertránsiens ánimam, et pertingens usque ad divisiónem ánimæ et spíritûs: Múlier, ecce fílius tuus? O commutatiónem! Joannes tibi pro Jesu tráditur, servus pro dómino, discípulus pro magistro, fílius Zebedæi pro Fílio Dei, homo purus pro Deo vero. Quómodò non tuam affectuosíssimam ánimam pertransíret hæc audítio, quando et nostra, licèt sáxea, licèt férrea péctora sola recordátio scindit?

℟. Sequebátur Jesum turba mulíerum quæ plangébant et lamentabantur eum. Et postquàm venérunt in locum Calváriæ, crucifixérunt eum. * Stabat autem juxta crucem Jesu mater ejus. ℣. Sedérunt in terra, conspersérunt cínere cápita sua, abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem. * Stabat. *Luc.* 23. *Joan.* 19. *Thren.* 2.

Lectio vj.

NOn mirémini, fratres, quòd María Martyr in ánima fuisse dicátur. Mirétur qui non meminerit se audisse Paulum inter máxima géntium crímina memorantem, quòd sine affectióne fuissent. Longè id fuit à Maríæ viscéribus; longè id sit étiam à sérvulis ejus. Sed fortè quis dicat: Numquid non eum præscíerat moritúrum? Et indubitanter. Numquid non sperábat contínuò resurrectúrum? Et fidenter. Super hæc dóluit crucifixum? Et veheménter. Alióquin, quisnam tu, frater, aut unde tibi hæc sapiéntia, ut miréris plùs Ma-

ríam compatientem, quàm Maríæ Fílium patientem? Ille étiam mori córpore pótuit; ista cómmori corde non pótuit? Fecit illud cáritas, quâ majórem nemo hábuit: fecit et hoc cáritas, cui post illam símilis áltera non fuit.

℟. Vidit Jesus matrem, et discípulum stantem quem diligébat; * Et dicit Jesus matri suæ: Múlier, ecce filius tuus. ℣. Supra modum mater mirábilis bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deum habébat, femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens.*Et dicit Jesus. *Non dicitur* Glória Patri. *Joan.* 19. 2. *Mach.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Nemo gáudeat super me desolátam; ego enim derelicta sum sola, et clamábo ad Altíssimum in diébus meis. *Baruch* 4.

Ant. 2. D. Oculus meus non tácuit, eò quòd non esset réquies, donec respíceret et vidéret Dóminus de cœlis. *Thren.* 3.

Ant. 5. a. Non repellet in sempitérnum Dóminus; quia si abjécit, et miserébitur secundùm multitúdinem miseratiónum suárum. *Thren.* 3.

℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore; Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

De Instit. Virg. C. 7. *n.* 48.

CLAUDITE ora, ímpii; aperíte aures, pii: audíte quid Christus loquátur. Testátur de cruce Dóminus Jesus, et paulisper públicam differt salútem, ne matrem inhonóram relinquat. Subscríbitur Joannes testamento Christi: legátur matri pudóris defénsio, testimónium integritátis: legátur et discípulo matris custódia, pietátis grátia commendátur. Ex illo suscépit eam discípulus in sua. Non útique Christus faciébat divórtium, non María relinquébat virum. Sed cum quo Virgo habitáre debébat, quàm cum eo quem Filii hærédem, integritátis sciret esse custódem? Stabat antè crucem mater; et, fugiéntibus viris, stabat intrépida. Vidéte utrùm pudórem mutáre potúerit mater Jesu, quæ ánimum non mutávit. Spectábat piis óculis Filii vúlnera, per quem sciébat ómnibus futúram redemptiónem.

℟. Dicit Jesus discípulo quem diligébat: * Ecce mater tua. ℣. Cùm accéperit Deus ánimam meam, honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: * Ecce. *Joan.* 19. *Tob.* 4.

Lectio viij. *n.* 49.

STabat non degéneri mater spectáculo, quæ non metúeret peremptórem. Pendé-

bat in cruce Fílius, mater se persecutóribus offerébat. Si hoc solùm esset ut ante Fílium prosternerétur, laudandus pietátis affectus, quòd Fílio superstes esse nolébat. Sin verò, ut cum Fílio morerétur, cum eódem gestiébat resúrgere, non ignára mystérii quòd genuisset resurrectúrum: simul quæ público úsui impendi mortem Fílii nóverat, præstolabátur si fortè étiam suâ morte público múneri áliquid adderétur. Sed Christi pássio adjutório non éguit, sicut ipse Dóminus longè antè prædixit: Et respexi, et non erat auxiliátor; et attendi, et nemo suscipiébat: et liberábo eos bráchio meo. Quómodò ergo extorquéri pótuit intégritas Maríæ, quæ, fugiéntibus Apóstolis, supplícia non metuébat, sed ipsa se offerébat perículis?

℟. Ex illa hora accépit matrem Jesu discípulus in sua. * Erat ferè hora sexta, et ténebræ factæ sunt in universam terram. ℣. Misi repentè terrórem, dicit Dóminus: infirmáta est quæ péperit: óccidit ei sol, cùm adhuc esset dies. * Erat ferè hora sexta, et ténebræ. *Joan.* 19. *Luc.* 23. *Jerem.* 15.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio ix. Cap. 11.

IN illo témpore; Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium, et dicébant: Quid fácimus? quia hic homo multa signa facit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 49. *n.* 26.

DIcébant: Quid fácimus? nec tamen dicébant: Credámus. Plùs enim pérditi hómines cogitábant quómodò nocérent ut pérderent, quàm quómodò sibi consúlerent ne perírent. Et tamen timébant, et quasi consulébant. Dicébant enim: Quid fácimus? quia hic homo multa signa facit. Si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum; et vénient Románi, et tollent nostrum locum et gentem. Temporália pérdere timuérunt, et vitam ætérnam non cogitavérunt; ac sic utrumque amisérunt. Nam et Románi post Dómini passiónem et glorificatiónem tulérunt eis et locum et gentem, expugnando et transferendo; et illud eos séquitur quod álibi dictum est: Fílii autem regni hujus ibunt in ténebras exterióres.

℟. Omnis turba eórum qui simul áderant ad spectáculum istud, et vidébant quæ fiébant, percutientes péctora sua revertebantur: stabant autem * Noti ejus et mulíeres de longè aspicientes. ℣. Plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum ut in morte primogéniti, * Noti ejus. *Non dicitur* Glória Patri, *sed repetitur.* ℟. Omnis *usque ad* ℣. Plangent. *Luc.* 23. *Marc.* 15. *Zach.* 12.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Quámdiu ponam consília in ánima mea,
℟. Dolórem in corde meo per diem? *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 5. C. O Vos omnes qui transítis per viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus. *Thren.* 1.

Ant. 1. *f.* Defecérunt præ lácrymis óculi mei : conturbáta sunt víscera mea. *Thren.* 2.

Ant. 8. c. Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum : Dómine, vim pátior. *Is.* 38.

Ant. 2. D. Numquid oblivisci potest múlier infantem suum, ut non misereátur fílio úteri sui? *Is.* 49.

Ant. 4. *D.* Angústia possédit me sicut angústia parturientis : córrui, cùm audírem, cùm vidérem; ténebræ stupefecérunt me. *Is.* 21.

Capitulum. Thren. 1.

VIde, Dómine, quóniam tríbulor, conturbátus est venter meus, subversum est cor meum in memetipsa; quóniam amaritúdine plena sum.

Hymnus.

ILlæsa, te, puérpera,
Non fécerat matrem dolor;
Nascente quem nescíveras
Orbáta sentis Fílio.

Dum te salútat últimùm,
Natoque tradit álteri,
Natumque tradit álterum,
In morte Christum párturis.

Non ejulantem cérnimus,
Non ungue vellentem comas;
Silensque plùs novit pati
Virtus doló̧re fórtior.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Dum turbábitur terra,
℟. Deus in médio ejus; non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Fortis est ut mors diléctio. Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem, nec flúmina óbruent illam. *Cant.* 8.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, córdibus nostris íntimum veræ pietátis affectum; ut in tui Fílii passióne sanctíssimæ matri ejus dignè compatientes, salutáris mystérii fructum percípere mereámur; Per eumdem.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium adversùs Jesum, et dicébant : Quid fácimus? quia hic homo multa signa facit. *Joan.* 11.

℣. Intende ánimæ meæ, et líbera eam : ℟. Própter inimícos meos éripe me. *Ps.* 68.

Oratio.

TUæ nos, Dómine, grátiâ pietátis illustra; ut semper in regendis áctibus et móribus potióra probantes, et quod nocet fúgere, et quod prodest elígere, te inspirante, possímus; Per Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur : Qui natus es.

AD PRIMAM.

Ant. 5. C. O vos omnes.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Et non dicitur* Glória Patri.

CANON.

Ex Synodo Coloniensi.

Anno 1423. *Can.* 11.

AD glóriam sanctæ et intemerátæ Vírginis Dei genitrícis, pro míseris peccatóribus Fílium suum crucifixum assíduè deprecantis, necnon ad honórem illíus angústiæ et dolóris, dum Redemptor noster Jesus Christus, expansis mánibus in ara crucis, pro salúte nostra immolátus, matrem suam benedictam dilectíssimo discípulo suo Joanni Evangelistæ commendávit; et præsertim ut profanórum hæreticórum perfídia retundátur; qui imágines ad laudem crucifixi et gloriósæ Vírginis dedicátas combúrere mínimè formidárunt; Festum commemoratiónis præfátæ angústiæ et dolóris beátæ Maríæ Vírginis síngulis annis celebrétur.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *f.* Defecérunt.

Capitulum. Job 30.

INterióra mea efferbuérunt absque ulla réquie; prævenérunt me dies afflictiónis: mœrens incedébam.

℟. *br.* Tribulatiónem * Et dolórem invéni. Tribulatiónem. ℣. Circumdedérunt me * dolóres mortis, * Et dolórem invéni. *Repetitur* ℟. Tribulatiónem * Et dolórem invéni. *Ps.* 114.

℣. Sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; ℟. Et qui consolarétur, et non invéni. *Ps.* 68.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *c.* Attenuáti sunt.

Capitulum. Thren. 5.

INundavérunt aquæ super caput meum; dixi: Périi. Invocávi nomen tuum, Dómine, de lacu novíssimo.

℟. *br.* Usquequò, Deus, * Improperábit inimícus. Usquequò. ℣. Irrítat adversárius * nomen tuum in finem; * Improperábit. ℟. Usquequò. *Ps.* 73.

℣. Da impérium tuum púero tuo, ℟. Et salvum fac fílium ancillæ tuæ. *Ps.* 85.

AD NONAM.

Ant. 4. *D.* Angústia.

Capitulum. Jerem. 4.

VOcem quasi parturientis audívi, angústias ut puérperæ. Vox fíliæ Sion intermorientis expandentisque manus suas: Væ mihi, quia defécit ánima mea.

℟. *br.* Cor meum conturbátum est: * Derelíquit me virtus mea. Cor meum. ℣. Lumen oculórum meórum, * et ipsum non est mecum: * Derelíquit. ℟. Cor meum. *Ps.* 37.

℣. Tribulatiónem meam ante Dóminum pronúntio, ℟. In deficiendo ex me spíritum meum. *Ps.* 141.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. FEcit Dóminus quæ cogitávit, complévit sermónem suum, et non pepercit, et lætificávit super te inimícum. *Thren.* 2.

Ant. 2. D. Plausérunt super te mánibus omnes transeuntes per viam: sibilavérunt, et movérunt caput. *Thren.* 2.

Ant. 7. *d.* Consurge, fília Sion; effúnde sicut aquam cor tuum ante conspectum Dómini: leva ad eum manus tuas. *Thren.* 2.

Ant. 8. c. Persecútus est te inimícus tuus; sed citò vidébis perditiónem ipsíus, et super cervíces ipsíus ascendes. *Baruch* 4.

Ant. 6. F. Nocentes períbunt qui te vexavérunt; et exultátio multitúdinis erit in luctum. *Baruch* 4.

Capitulum. Jerem. 15.

DIcit Dóminus: Si non relíquiæ tuæ in bonum, si non occurri tibi in témpore afflictiónis, et in témpore tribulatiónis adversùs inimícum.

Hymnus, Dum spargit aram, *suprà,* 247.

℣. Quando consolàberis me, Dómine? ℟. Quando fácies de persequéntibus me judícium? *Ps.* 118.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Animæquior esto: exhortátur enim te, qui te nomináyit; et qui gratuláti sunt in tua ruína, punientur. *Baruch* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Ab illo die cogitavérunt ut interfícerent Jesum. Jesus ergo jam non in palàm ambulábat apud Judæos, sed ábiit in regiónem juxta desertum cum discípulis suis. *Joan.* 11.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio.

MIserére, Dómine, deprecantis Ecclésiæ, et inclinántibus tibi sua corda propitiátus intende; ut quos unigéniti Fílii tui morte redemísti, nec peccátis fíeri permittas obnóxios, nec ópprimi patiáris adversis; Per eumdem Dóminum nostrum.

COMPLETORIUM, *ut suprà,* 140. *Hymnus,* Virgo Dei génitrix, *ut in Officio parvo.*

SABBATO
ANTE PALMAS.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

LOQUERE: Hæc dicit Dóminus: Et cadet morticínum hóminis quasi stercus super fáciem regiónis, et quasi fœnum post tergum meténtis; et non est qui cólligat. Hæc dicit Dóminus: Non gloriétur sápiens in sapiéntia sua, et non gloriétur fortis in fortitúdine sua, et non gloriétur dives in divítiis suis; sed in hoc gloriétur, qui gloriátur, scire et nosse me, quia ego sum Dóminus, qui fácio misericórdiam, et judícium, et justítiam in terra: hæc enim placent mihi, ait Dóminus. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et visitábo super omnem qui circumcísum habet præpútium, super Ægyptum, et super Juda, et super Edom, et super fílios Ammon, et super Moab, et super omnes qui attonsi sunt in comam, habitantes in deserto: quia omnes gen-

tes habent præpútium : omnis autem domus Israel incircumcísi sunt corde. Jerúsalem.

℟. Réspice. 232.

Lectio ij. Cap. 10.

NOn est símilis tuî, Dómine : magnus es tu, et magnum nomen tuum in fortitúdine. Quis non timébit te, ô Rex géntium ? tuum est enim decus. Inter cunctos sapientes géntium, et in universis regnis eórum nullus est símilis tuî. Páriter insipientes et fátui probabuntur ; doctrína vanitátis eórum lignum est. Argentum involútum de Tharsis affertur, et aurum de Ophaz, opus artíficis, et mánus ærárii : hyacinthus et purpura indumentũ eórum ; opus artíficum universa hæc. Dóminus autem Deus verus est : Ipse Deus vivens, et Rex sempitérnus. Ab indignatióne ejus commovébitur terra ; et non sustinébunt gentes comminatiónem ejus. Sic ergo dicétis eis : Dii, qui cœlos et terram non fecérunt, péreant de terra et de his quæ sub cœlo sunt. Jerúsalem.

℟. Deus meus. 232.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore ; Cogitavérunt príncipes Sacerdótum ut et Lázarum interfícerent ; quia multi propter illum abíbant ex Judæis, et credébant in Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 50. *n.* 14.

VIso Lázaro resuscitáto ; quia tantum miráculum Dómini tantâ erat evidéntiâ diffamatum, tantâ manifestatióne declarátum, ut non possent vel occultáre quod factum est, vel negáre ; quid invenérunt vidéte : Cogitavérunt autem príncipes Sacerdótum ut et Lázarum interfícerent. O stulta cogitátio, et cæca sævítia ! Dóminus Christus qui suscitáre pótuit mórtuum, non posset occísum ? Quando Lázaro inferebátis necem, numquid auferebátis Dómino potestátem ? Si áliud vobis vidétur mórtuus, áliud occísus ; ecce Dóminus utrumque fecit : et Lázarum mórtuum, et seipsum suscitávit occísum. Tu autem.

℟. Adhuc módicùm, lumen in vobis est. * Ambuláte, dum lucem habétis ; ut non vos ténebræ comprehendant. ℣. Date Dómino Deo vestro glóriam, ántequàm contenebrescat : * Ambuláte, dum lucem habétis, etc. *Joan.* 12. *Jerem.* 13.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. f. Venit hora, ut clarificétur Fílius hóminis. *Joan.* 12.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, cleméntiam tuam supplíciter exorámus, ut salutáribus jejúniis castigáti, et bonórum óperum exercitatióne mundáti, ad celebrandùm Paschále mystérium dig-

nis sensibus accedámus; Per Dóminum.

CANON.

De Sermóne sancti Leónis, Papæ.

Circa ann. 447. *C.* 5.

DUm cóngruis purificatiónibus ad celebrandum Pascha Dómini, útraque substántia præparátur, profutúra omni témpore consuetúdo nutrítur, sevéra in súbditos impéria detumescant, cesset vindicta peccáti, et rei críminum ad hos dies pervenisse se gáudeant, in quibus à sanctis piisque Princípibus étiam publicárum austéritas remissa est ultiónum: aboleantur ódia, defíciant simultátes; quóniam judícium Dei, sicut immítibus véhemens, ita erit misericórdibus clemens.

AD VESPERAS.

Antiph. et Psalmi ut in Psalterio.

Capitulum. Jerem. 26.

ECce in mánibus vestris sum: fácite mihi quod bonum et rectum est in óculis vestris. Verúmtamen scitóte et cognóscite quòd si occidéritis me, sánguinem innocentem tradétis contra vosmetipsos, et contra civitátem istam, et habitatóres ejus; in veritáte enim misit me Dóminus ad vos.

℟. Jerúsalem, Jerúsalem, quóties vólui congregáre fílios tuos? et noluisti: * Ecce relinquétur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis; non me vidébitis ámodò, donec dicátis: Benedictus qui venit in nómine Dómini. ℣. Dedi dilectam ánimam meam in manu inimicórum ejus: hæréditas mea dedit contra me vocem, ídeò odívi eam. * Ecce relinquétur. *Non dicitur* Glória. *Matth.* 23. *Jerem.* 12.

Hymnus, Fando. 229.

℣. Dixi: Ecce vénio, ℟. Ut fáciam, Deus, voluntátem tuam. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Jerúsalem, si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. *Luc.* 19.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 140.

¶ *A Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis inclusivè, non fit de ullo Festo ix. Lectionum; sed ejus Officium transfertur post Octavam Paschœ.*

De Semiduplici autem et Simplici nulla fit Commemoratio.]

DOMINICA PALMARUM.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Jesum qui dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, * Veníte, adorémus. 1. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte, *sine* Glória Patri; *sed dicto* Quadraginta, *dicitur* * Veníte, adorémus; *deinde repetitur Invitatorium.*

Hymnus, Oppróbriis, *ut suprà*, 237.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Psalmi et ℣℣℣. ut in Psalterio.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

QUID est quòd diléctus meus in domo mea fecit scélera multa? Numquid carnes sanctæ áuferent à te malítias tuas, in quibus gloriáta es? Olívam úberem, pulchram, fructíferam, speciósam vocávit Dóminus nomen tuum: ad vocem loquélæ, grandis exarsit ignis in ea; et combusta sunt fruléta ejús. Et Dóminus exercítuum qui plantávit te, locútus est super te malum pro malis domûs Israel et domûs Juda, quæ fecérunt sibi ad irritandum me, libantes Báalim. Tu autem, Dómine, demonstrasti mihi, et cognóvi; tunc ostendisti mihi stúdia eórum. Et ego quasi agnus mansuétus qui portátur ad víctimam; et non cognóvi quia cogitavérunt super me consília, dicentes: Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámpliùs. Tu autem, Dómine sábaoth, qui júdicas justè, et probas renes et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis: tibi enim revelávi causam meam. Jerúsalem.

℟. Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias, et domos suas; et servábitis eum usque ad quartam décimam diem mensis hujus: * Immolábit eum univérsa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. ℣. Venit dies azymórum, in quo necesse erat occídi Pascha. * Immolábit. *Exod.* 12. *Luc.* 22.

Lectio ij. Cap. 12.

JUstus quidem tu es, Dómine, si dísputem tecum; verúmtamen justa loquar ad te: Quare via impiórum prosperátur? benè est ómnibus qui prævaricantur, et iníquè agunt? Plantasti eos; et radícem misérunt; profíciunt, et fáciunt fructum: propè es tu ori eórum, et longè à rénibus eórum. Et tu, Dómine, nosti me, vidisti me, et probasti cor meum tecum: cóngrega eos quasi gregem ad víctimam, et sanctífica eos in die occisiónis. Usquequò lugébit terra, et herba omnis regiónis siccábitur propter malítiam habitántium in ea? Consumptum est ánimal, et vólucre, quóniam dixérunt: Non vidébit novíssima nostra. Jerúsalem.

℟. Post hebdómades septem, et hebdómades sexaginta duas * Occidétur Christus; et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia et sacrifícium. ℣. Fílius hóminis tradétur princípibus Sacerdótum, et condemnábunt eum morte. * Occidétur. *Dan.* 9. *Matth.* 20.

Lectio iij.

RElíqui domum meam, dimísi hæreditátem meam: dedi diléctam ánimam meam in manu inimicórum ejus. Facta est mihi hæréditas mea quasi leo in sylva: dedit con-

trà me vocem, ídeò odívi eam. Numquid avis díscolor hæréditas mea mihi? numquid avis tincta per totum? Veníte; congregámini, omnes béstiæ terræ, properáte ad devorandum. Pastóres multi demolíti sunt víneam meam, conculcavérùnt partem meã, dedérunt portiónem meam desiderábilem in desértum solitúdinis. Posuérunt eam in dissipatiónem, luxitque super me: desolatióne desoláta est omnis terra; quia nullus est qui recógitet corde. Jerúsalem.

℟. Si sanguis hircórum inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis; * Quantò magìs sanguis Christi emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis? ℣. Dixit Dóminus ad Móysen: Hircus offerétur Dómino pro peccátis in holocaustum sempiternum; * Quantò magis. *Non dicitur* Glória Patri. *Hebr.* 9. *Num.* 28.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis, Papæ. *Serm.* 60. *de Pass. Dom.* 11.

Lectio iv. Cap. 1.

DESIDERATA nobis, dilectíssimi, et universo optábilis mundo, adest festívitas Domínicæ passiónis, quæ nos inter exultatiónes spirituálium gaudiórum silére non pátitur; quia etsi diffícile est de eádem solemnitáte sæpiùs dignè aptèque disserere, non est tamen líberum Sacerdóti, in tanto divínæ misericórdiæ sacramento, fidélis pópuli áuribus subtráhere sermónis offícium: cùm ipsa matéria ex eo quod est ineffábilis, fandi tríbuat facultátem; nec possit defícere quod dicátur, dum nunquam potest satis esse quod dícitur. Quid autem inter ómnia ópera Dei in quibus humánæ admiratiónis fatigátur inténtio, ita contemplatiónem mentis nostræ et oblectat et súperat, sicut pássio Salvatóris? De cujus omnipoténtiâ quæ ei cum Patre uníus et æquális esséntiæ est, quóties, ut póssumus, cogitámus, mirabílior nobis fit in Deo humílitas quàm potestas: et difficíliùs cápitur divínæ majestátis exinanítio, quàm servílis formæ in summa provéctio.

℟. Factum est, dum complerentur dies assumptiónis Jesu, * Et ipse fáciem suam firmávit ut iret in Jerúsalem. ℣. Dedit se ut liberáret pópulum suum, * Et ipse. *Luc.* 9. 1. *Mach.* 6.

Lectio v.

CHristus, ut humánum genus vínculis mortíferæ prævaricatiónis absólveret, et sævienti diábolo poténtiam suæ majestátis occúluit, et infirmitátem nostræ humilitátis objécit. Si enim crudélis et superbus inimícus consílium misericórdiæ Dei nosse potuisset, Judæórum ánimos mansuetúdine pótiùs temperáre, quàm injustis ódiis studuisset accéndere; ne ómnium captivórum amítteret

servitútem, dum nihil sibi debentis perséquitur libertátem. Fefellit ergo illum malígnitas sua: íntulit supplícium Fílio Dei, quod cunctis fíliis hóminum in remédium verterétur. Fudit sánguinem justum, qui reconciliando mundo et prétium esset et póculum. Suscépit Dóminus quod secundùm propósitum suæ voluntátis elégit. Admísit in se ímpias manus furéntium, quæ dum próprio incumbunt scéleri, famulátæ sunt Redemptóri. Cujus étiam circa interfectóres suos tanta erat pietátis afféctio, ut de cruce súpplicans Patri, non se vindicári, sed illis postuláret ignosci.

℟. Præcedébat discípulos Jesus; et stupébant, et sequentes timébant. Et cœpit illis dícere: * Ecce ascéndimus Jerosólymam, et damnábunt Fílium hóminis morte. ℣. Ego in flagella parátus sum; inimíci autem mei confirmáti sunt super me. * Ecce ascéndimus. *Marc.* 10. *Ps.* 37.

Lectio vj. Cap. 5.

QUod ergo falsi testes, quod cruenti príncipes, quod ímpii Sacerdótes in Dómini Jesu Christi mystério, ignáviâ præsidis, et famulátu imperítæ cohortis egérunt, et detestandum univérsis séculis, et amplectendum fuit. Crux enim Dómini, sicut in Judæórum erat mente crudélis, ita est in Crucifixi virtúte mirábilis. Furit in unum pópulus, et miserétur ómnium Christus. Quod sævítiâ infertur, potestáte suscípitur; ut licéntia facínoris ætérnæ opus ímpleat voluntátis. Unde omnis ordo rerum gestárum, quem pleníssimè Evangélica narrátio percurrit, ita fidélium est accipiendus audítu, ut salvâ fide, actiónum quæ témpore Domínicæ passiónis implétæ sunt, intelligámus non solùm remissiónem peccatórum in Christo complétam, sed étiam formam justítiæ esse propósitam.

℟. Ecce ascéndimus Jerosólymam, * Et consummabuntur ómnia quæ scripta sunt de Fílio hóminis: tradétur enim géntibus, et illudétur, et flagellábitur, et conspuétur; et occídent eum. ℣. Inimíci mei dixérunt mala mihi: Quando moriétur, et períbit nomen ejus? Verbum iníquum constituérunt advérsùm me. * Et consummabuntur. *Non dicitur* Glória Patri. *Luc.* 18. *Ps.* 40.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore: Cùm appropinquassent Jerosólymis, et venissent Béthphage ad montem Olivéti; tunc Jesus misit duos discípulos, dicens eis: Ite in castellum quod contra vos est, et statim inveniétis ásinam allígatam, et pullum cum ea: sólvite, et addúcite mihi. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 67.

DUPLÍCEM in hoc facto prophetíā, álterā ópere, álterā verbis Jesus adimplet : ópere quidem, quòd super ásinam séderit : verbis verò, quia scriptum est à Zacharía quòd in ásina sícuti rex sedébit. Cùm ígitur id, véluti scriptum est, explesset, altérius ipse prophetíæ dabat inítium, quæ futúra erant ipsis factis significando. Immundárum enim vocatiónem géntium, et quod in ipsis requiescet, et véniont atque adorábunt eum, res ista significábat : ita prophetíæ prophetía successit. Mihi verò, non idcircò solùm in ásina sedisse vidétur, verùm étiam ut vivendi philosóphiâ nos erudíret. Ita simul, et prophetías adimplébat, et dógmata veritátis plantábat, et vivendi præcepta exemplis præbébat et affirmábat. Régulas enim nobis præbet, ne majóra quàm necessárius usus éxigat, requirámus.

℟. Véniet qui mittendus est, et ipse erit expectátio géntium : * Ligans ad víneam pullum suum, et ad vitem, ò fili mi, ásinam suam. ℣. Benedictus qui venit in nómine Dómini, Rex Israel: * Ligans. *Gen.* 49. *Joan.* 12.

Lectio viij.

SEd videámus jam tam verbórum quàm rerum prophetíam. Quæ ígitur est illa? Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, ascendens super jugálem et pullum novum. Non currus, ut reges céteri, agens; non vectigália éxigens, non elátus tumóre, nec satellítibus stipátus : sed magnam úndique monstrans humilitátem. Interrogétur ergo Judæus, quisnam regum ásinâ vectus Jerosólymam intrávit? Néminem profectò præter Christum dícere posset. Hæc faciébat, ut, quemádmodùm díximus, figúris ventúra significáret. Hic enim Ecclésia et novus pópulus olim immundus per pullum significátur; qui, postquàm in eo Jesus quiévit, ab omni sorde liberátus, mundus effectus est. Perpende autem ad amussim imáginem esse conservátam. Discípuli quippe jumenta solvunt; quóniam et nos, et illi per Apóstolos vocáti, et adducti ad Christum sumus; et nostra fides in zelum illos deduxit. Idcircò ásina pullum suum sequi perspícitur; quóniam, postquàm in géntibus Christus séderit, tunc et Israelítæ zelantes vénient; quod Paulus signíficans, dicébat: Quia cæcitas ex parte Israéli áccidit, quousque plenitúdo géntium intráret; et sic omnis Israel salvábitur.

℟. Dixit Jesus : Ite, inveniétis ásinam alligátam, et pullum cum ea : sólvite, et addúcite mihi; et * Si quis vobis áliquid díxerit, dícite quia Dóminus his opus habet : et confestim dimittet eos. ℣. Meæ sunt omnes feræ

sylvárum, jumenta in móntibus. * Si quis. *Matth.* 21. *Ps.* 49.

Lectio ix.

QUàm húmili autem et abjecto ánimo tunc témporis essent Judæi, consídera; qui, quamvis tam multa ejus signa víderint, nunquam tamen ipsum sic admiráti sunt, quemádmodùm nunc: postquàm autem turbas concúrrere aspexérunt, vehementer obstupescunt. Concussa enim fuit, inquit, universa cívitas, dicens: Quis est hic? Turbæ autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Ita quando étiam magnum quid de ipso dícere nisi sunt, tunc húmilis et abjecta ipsórum senténtia humi trahebátur. Hæc autem faciébat, non ut se hâc pompâ ostentáret; sed partim ut et prophetíam, ut díximus, impléret, et vitam nostram instrúeret; partim ut discípuli horum testes hinc máximè solámen mortis ejus habérent, cùm vidérent in nullo invítum posse violári. Tu verò id étiam admiráre quómodò tam à Zacharía quàm à David ad unguem ista prædicta fuérunt. Sic ígitur étiam nos faciámus: et laudes cantémus, et vestimenta tradámus iis qui ipsum ásferunt. Quâ enim véniâ digni érimus, cùm illórum álii ásinam vestimentis suis, Christi in ea sessúri grátiâ, ornárent, álii indumenta sub pédibus ásinæ stérnerent, si nos nudum ipsum vidéntes, à recónditis pro eo quidquam impéndere nólumus; et cùm illórum álii præcédant, álii subsequantur, nos adveniéntem repellámus atque contemnámus? Quo putas hæc supplício digna esse? Accédit ad te Dóminus índigens; tu ne supplicantem quidem audíre vis, sed accúsas et íncrepas.

℟. Exulta satìs, fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: * Ecce Rex tuus véniet tibi justus, et salvátor: ipse pauper, et ascendens super ásinam et super pullum fílium ásinæ. ℣. Invénit Jesus asellum, et sedit super eum, sicut scriptum est: * Ecce. *Non dicitur* Glória Patri, *sed repetitur* ℟. Exulta, *usque ad* ℣. Invénit. *Zach.* 9. *Joan.* 12.

℣. *Sacerd.* Lætétur Israel in eo qui fecit eum; ℟. Et fíliæ Sion exúltent in Rege suo. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. DIcite fíliæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam et pullum fílium subjugális. *Matth.* 21.

Ant. 1. D. Testimónium perhibébat turba quæ erat cum eo, quando Lázarum suscitávit à mórtuis: proptéreà et óbviàm venit ei turba, quia audiérunt eum fecisse hoc signum. *Joan.* 12.

Ant. 2. D. Multi autem vestimenta sua stravérunt in via; álii autem frondes cædébant de arbóribus, et sternébant in via. *Marc.* 11.

Ant 5. a. Cœpérunt turbæ discipulórum gaudentes laudáre Deum super ómnibus quas víderant virtútibus, dicentes : Benedictus qui venit Rex in nómine Dómini; pax in cœlo, et glória in excelsis. *Luc*. 19.

Ant. 6. *C*. Dico vobis: Quia, si hi tacúerint, lápides clamábunt. *Luc*. 19.

Capitulum. Coloss. 2.

CHirógraphum decréti, quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit Christus de médio, affígens illud cruci, et expólians principátus et potestátes, traduxit confidenter, palàm triumphans illos in semetipso.

Hymnus, Dum, Christe, *ut suprà*, 237.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Confiteantur tibi pópuli omnes. *Ps*. 66.

Ad Benedictus, *Ant*. J. Turbæ quæ præcedébant, et quæ sequebantur, clamábant, dicentes : Hosanna Fílio David: benedictus qui venit in nómine Dómini; hosanna in altíssimis. *Matth*. 21.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui humáno géneri ad imitandum humilitátis exemplum, Salvatórem nostrum carnem súmere et crucem subíre fecisti : concéde propítius, ut et patiéntiæ ipsíus habére documenta, et resurrectiónis consórtia mereámur: Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Dícite.

In ℟. *br*. ℣. Qui passus es * pro nobis.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi quarto.

Anno 1215. *C*. 21.

OMnis utriusque sexûs fidélis, póstquàm ad annos discretiónis pervénerit, omnia sua solus peccáta confiteátur fidéliter, saltem semel in anno próprio Sacerdóti, et injunctam sibi pœniténtiam stúdeat pro víribus adimplére, suscípiens reverenter ad minus in Pascha Eucharístiæ Sacramentum, nisi fortè de consílio próprii Sacerdótis, ob áliquam rationábilem causam ad tempus ab ejus perceptióne dúxerit abstinendum. Alióquin et vivens ab ingressu Ecclésiæ arceátur, et moriens christiánâ cáreat sepultúrâ. Si quis autem aliéno Sacerdóti volúerit justâ de causâ sua confitéri peccáta, licéntiam priùs obtíneat.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Testimónium.

Capitulum. Tob. 13.

IPse salvábit nos propter misericórdiam suam. Aspícite ergo quæ fecit nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi : Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

℟. *br*. Afferte Dómino * Glóriam et honórem. Afferte. ℣. Afferte Dómino * glóriam nómini ejus, * Glóriam. ℟. Afferte. *Ps*. 95.

℣. Commoveátur à fácie ejus universa terra; ℟. Dícite in géntibus quia Dóminus regnávit. *Ps.* 95.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Multi.

Capitulum. Isaïæ 55.

MOntes et colles cantábunt coram vobis laudem, et ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro saliunca ascendet ábies, et pro urtíca crescet myrtus; et erit Dóminus nominátus in signum ætérnum quod non auferétur.

℟. *br.* Benedictus * qui venit * In nómine Dómini. Benedictus. ℣. Deus Dóminus * et illuxit nobis, * In nómine Dómini. ℟. Benedictus qui venit in nómine Dómini.

℣. Constitúite diem solemnem in condensis, ℟. Usque ad cornu altáris. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 6. C. Dico vobis.

Capitulum. Sap. 10.

DEcantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, et victrícem manum tuam laudavérunt páriter; quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, et linguas infántium fecit disertas.

℟. *br.* Ex ore infántium et lacténtium, * perfecisti laudem. Ex ore infántium. ℣. Propter inimícos tuos, * Dómine, * Perfecisti laudem. ℟. Ex ore infántium. *Ps.* 8.

℣. Laudáte, púeri, Dóminum: ℟. Laudáte nomen Dómini. *Ps.* 112.

AD VESPERAS.

Ant. 8 G. VIdentes príncipes Sacerdótum et Scribæ mirabília quæ fecit Jesus, et púeros clamantes in templo, Hosanna Fílio David, indignáti sunt. *Matth.* 21.

Ant. 7. d. Dixérunt ad semetipsos: Vidétis quia nihil profícimus; ecce mundus totus post eum ábiit. *Joan.* 12.

Ant. 2. D. Quærébant Jesum pérdere; et non inveniébant quid fácerent illi. *Luc.* 19.

Ant. 1. g. Ex princípibus multi credidérunt in eum; sed non confitebantur, ut è Synagóga non ejicerentur. *Joan.* 12.

Ant. 4. E. Jam enim conspiráverant Judæi, ut si quis eum confiterétur esse Christum, extra Synagógam fíeret. *Joan.* 9.

Capitulum. Hebr. 12.

REcogitáte eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem: ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes: nondum enim usque ad sánguinem restitistis, adversùs peccátum repugnantes.

Hymnus, Vexilla. 259.

℣. Dóminus regnávit, irascantur pópuli: ℟. Confiteantur nómini tuo magno. *Ps.* 98.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Pater, salvífica me ex hac hora, sed proptereà veni in horam hanc: Pater, clarífica nomen tuum. *Joan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.* 26.

FERIA

FERIA SECUNDA.

[*Hâc Feriâ et duabus sequentibus, omnia ut Feriis Hebdomadæ præcedentis, exceptis his quæ hîc habentur propria.*]

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 14.

DIXIT Dóminus ad me : Noli oráre pro pópulo isto in bonum. Cùm jejunáverint, non exáudiam preces eórum : et si obtúlerint holocautómata et víctimas, non suscípiam ea ; quóniam gládio, et fame, et peste consúmam eos. Et dixi : A, a, a, Dómine Deus ; Prophétæ dicunt eis : Non vidébitis gládium, et fames non erit in vobis ; sed pacem veram dabit vobis in loco isto. Et dixit Dóminus ad me : Falsò prophétæ vaticinantur in nómine meo : non misi eos, et non præcépi eis, neque locútus sum ad eos : visiónem mendácem, et divinatiónem, et frauduléntiam, et seductiónem cordis sui prophétant vobis. Idcircò hæc dicit Dóminus de prophétis qui prophétant in nómine meo ; quos ego non misi, dicentes, Gládius et fames non erit in terra hac : In gládio et fame consumentur prophétæ illi. Et pópuli quibus prophétant, erunt projecti in viis Jerúsalem præ fame et gládio, et non erit qui sepéliat eos. Jerúsalem.

℟. Décimâ die. 258.

Lectio ij. Cap. 18.

DIxérunt : Veníte, et cogitémus contra Jeremíam cogitatiónes ; non enim perí-

bit lex à Sacerdóte, neque consílium à sapiente, nec sermo à Prophéta : veníte, et percutiámus eum linguâ ; et non attendámus ad univérsos sermónes ejus. Attende, Dómine, ad me, et audi vocem adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ ? Recordáre quòd stéterim in conspectu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis. Proptéreà da fílios eórum in famem, et deduc eos in manus gládii : fiant uxóres eórum absque líberis, et víduæ ; et viri eárum interficiantur morte, júvenes eórum confodiantur gládio in prælio ; audiátur clamor de dómibus eórum. Addúces enim super eos latrónem repentè ; quia fodérunt fóveam ut cáperent me, et láqueos abscondérunt pédibus meis. Tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum adversùm me in mortem : ne propitiéris iniquitáti eórum, et peccátum eórum à fácie tua non deleátur. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Post hebdómades septem. 258.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore ; Jesus ante sex dies Paschæ venit Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 50. *n.* 5. *et* 6.

NE putárent hómines phantasma esse factum, quia mórtuus resurrexit, Lázarus unus erat ex recumbéntibus; vivébat, loquebátur, epulabátur: véritas ostendebátur, infidélitas Judæórum confundebátur. Discumbébat ergo Dóminus cum Lázaro et céteris, ministrábat Martha una ex soróribus Lázari. María verò áltera soror Lázari, accépit libram unguenti nardi pístici pretiósi, unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis pedes ejus; et domus impléta est ex odóre unguenti. Factum audívimus, mystérium requirámus. Quæcumque ánima fidélis vis esse, cum María unge pedes Dómini pretióso unguento: unge pedes Jesu; benè vivendo Domínica sectáre vestígia. Capillis terge: si habes supérflua, da paupéribus, et Dómini pedes tersisti; capilli enim supérflua córporis videntur. Habes quod agas de supérfluis tuis: tibi supérflua sunt, sed Dómini pédibus necessária.

℟. Dixit Judas qui erat Jesum traditúrus: Quare hoc unguentum non væniit trecentis denáriis, et datum est egénis? * Dixit Jesus: Páuperes semper habétis vobiscum; me autem non semper habétis. ℣. Locútus est Móyses ad Israel in solitúdine: Non déerunt páuperes in terra habitatiónis tuæ. * Dixit. *Joan.* 12. *Deut.* 15.

AD LAUDES.

Ant. Vide, Dómine, afflictiónem meam, quóniam erectus est inimícus. *Thren.* 1.
2. D.

Ant. 7. d. Collégit furórem suum in me; et cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus suis hostis meus. *Job* 16.

Ant. 8. c. Abjectiónem posuisti me in médio populórum: aperuérunt os suum omnes inimíci. *Thren.* 3.

Ant. 3. b. Factus sum in derísum omni pópulo meo, cánticum eórum totâ die. *Thr.* 3.

Ant. 4. f. Audisti oppróbrium eórum, Dómine, omnes cogitatiónes eórum advèrsùm me. *Thren.* 3.

Capitulum, Hymnus et ℣. *ut suprà*, 237.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. María unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis; et domus impléta est ex odóre unguenti. *Joan.* 12.

Oratio.

LArgíre nobis, Dómine, appropinquante Fílii tui passióne, grátiæ tuæ abundántius auxílium; ut per ópera caritátis, Christi bonum odórem ubíque diffundámus; Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, Antiph. de Laudib., quartâ prætermissâ.

CANON.

Ex Concílio Remensi.

Ann. 1583. *Cap.* 10. *et* 11.

DOlémus, tantam esse (quorumdam) Christia-

norum incúriam, ut semel tantùm in anno sumant Eucharístiæ subsídia. Quare Parœci et qui ad divíni verbi prædicatiónem asciscuntur, de frequentis Communiónis antíquo usu, ejusdemque miris frúctibus et utilitáte dísserant, et fidélibus persuadére nitantur nullum esse modum aptiórem et compendiosiórem, quo Ecclésiæ Apostólicæ fácies nostro século rédeat.

AD VESP. Ps. et Ant. de Psalterio, sic et cras.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Mittens hæc múlier unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. *Matth.* 26.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in tot adversis ex nostra infirmitáte defícimus, intercedente unigéniti Fílii tui passióne, respirémus; Qui tecū vivit et regnat.

FERIA TERTIA.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. Cap. 26.

CUM complesset Jeremías, loquens ómnia quæ præcéperat ei Dóminus ut loquerétur ad universum pópulum, apprehendérunt eum Sacerdótes, et Prophétæ, et omnis pópulus, dicens: Morte moriátur. Quare prophetávit in nómine Dómini, dicens: Sicut Silo, erit domus hæc; et urbs ista desolábitur, eò quòd non sit habitátor? Et congregátus est omnis pópulus advérsùs Jeremíam in domo Dómini. Et audiérunt príncipes Juda verba hæc; et ascendérunt de domo regis in domum Dómini, et sedérunt in intróitu portæ domûs Dómini novæ. Et locúti sunt Sacerdótes et Prophétæ ad príncipes, et ad omnem pópulum, dicéntes: Judícium mortis est viro huic; quia prophetávit advérsùs civitátem istam, sicut audístis áuribus vestris. Jerúsalem.

℟. Præcedébat. 260.

Lectio ij.

ET ait Jeremías ad omnes príncipes et ad universum pópulum, dicens: Dóminus misit me ut prophetárem ad domum istam et ad civitátem hanc ómnia verba quæ audístis. Nunc ergo bonas fácite vias vestras et stúdia vestra; et audíte vocem Dómini Dei vestri; et pœnitébit Dóminum mali quod locútus est advérsùm vos. Ego autem ecce in mánibus vestris sum: fácite mihi quod bonum et rectum est in óculis vestris: verúmtamen scitóte, et cognóscite quòd si occidéritis me, sánguinem innocentem tradétis contra vosmetipsos, et contra civitátem istam et habitatóres ejus: in veritáte enim misit me Dóminus ad vos, ut lóquerer in áuribus vestris ómnia verba hæc. Et dixérunt príncipes et omnis pópulus ad Sacerdótes et ad Prophétas: Non est viro huic judícium mortis; quia in nómine Dómini Dei nostri locútus est ad nos. Jerúsalem.

℟. Ecce ascéndimus. 260.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore; erat Pascha et ázyma post bíduum: et quærébant summi Sacerdótes et Scribæ quómodò Jesum dolo tenérent, et occíderent. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 25. *Hom.* 80.

PRíncipes Sacerdótum eos dicit, qui de princípibus Sacerdótum fúerant. Quod autem consílium cepérunt? Ut occúltiùs eum cáperent atque interfícerent? Utrumque: pópulum enim valdè formidábant, ac ídeò præteríre diem festum volébant, dicentes: Non in die festo. Nam diábolus, ne manifestè pássio extáret, ad áliud tempus rejícere ipsam studébat. Ne tumultus, ínquiunt, fiat in pópulo. Consídera valdè ipsos timére, non Deum, neque ne majus scelus esset in ipsa Paschæ celebratióne tam tetrum fácinus fácere, sed hómines et tumúltum. Irâ tamen inflammáti, postéaquàm proditórem invenérunt, commutáti, expectáre non potuérunt, sed in ipsa solemnitáte eum occidérunt. Quasi enim cæci cupiditáte, furoreque irritáti, quamprímùm sibi facultas data est, peregérunt. Et quamvis ipse nequítiâ illórum dispensando in mélius uterétur, non tamen hinc innóxii facti, propter hanc causam effúgere pótuerunt supplícium; cùm mille cruciátus ex voluntátis pravitáte mereantur, qui eo témpore quo nóxii étiam solvebantur, innocentem interfícere voluérunt, à quo innúmera et immensa benefícia suscéperant, et qui propter illos gentes intérea neglígere videbátur.

℟. Quærébant summi Sacerdótes et Scribæ quómodò Jesum dolo tenérent et occíderent. * Dicébant autem: Non in die festo; ne fortè tumultus fíeret in pópulo. ℣. Qui inquirébant mala, locúti sunt vanitátes, et dolos totâ die meditabantur; * Dicébant. *Marc.* 14. *Ps.* 37.

AD LAUDES.

Ant. DIxérunt ímpii: Opprimámus virum justum, quóniam inútilis est nobis, et impróperat nobis peccáta legis. *Sap.* 2.
8. G.

Ant. 7. *d.* Factus est nobis in traductiónem cogitatiónum nostrárum: gravis est nobis étiam ad videndum. *Sap.* 2.

Ant. 5. a. Tanquam nugáces æstimáti sumus ab illo; et ábstinet se à viis nostris tanquam ab immundítiis. *Sap.* 2.

Ant. 4. E. Contumélià et tormento interrogémus eum, ut sciámus reveréntiam ejus, et probémus patiéntiam illíus. *Sap.* 2.

Ant. 1. g. Hæc cogitavérunt, et erravérunt: excæcávit enim illos malítia eórum. *Sap.* 2.

Capitulum, Hymnus et ℣, *ut suprà*, 257.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. c. Nemo tollit à me ánimam meam, sed ego pono eam à meipso: et potestátem hábeo ponendi eam, et potestátem hábeo íterum sumendi eam. *Joan.* 10.

Oratio.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, et fámulos tuos ætérnâ protectióne sanctífica, pro quibus Jesus Christus Fílius tuus sponte se morti trádidit, et Paschále sacrifícium fuso sánguine consummávit; Qui tecum vivit et regnat, etc.

AD HORAS, Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ.

CANON.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Ann. 813. *Can* 46.

In perceptióne córporis et sánguinis Domínici magna discrétio adhibenda est. Cavendum est enim, ne si nímiùm in longum differátur, ad perníciem ánimæ pertíneat, dicente Dómino: Nisi manducavéritis carnem Fílii hóminis, et bibéritis ejus sánguinem, non habébitis vitam in vobis. Si verò indiscrétè accipiátur, timendum est illud quod ait Apóstolus: Qui mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Sciens Jesus quia venit hora ejus ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem, cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem diléxit eos. *Joan.* 13.

Oratio.

Deus, in cujus præcípuis mirabílibus est humána reparátio: solve ópera diáboli, et mortífera peccáti víncula disrumpe; ut, destructâ malignitáte quæ nócuit, vincat misericórdia quæ redémit; Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Incipit liber Baruch, Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

Et hæc verba libri quæ scripsit Baruch fílius Nériæ, fílii Maasíæ, fílii Sedéciæ, fílii Sédei, fílii Helcíæ in Babylónia, in anno quinto, in séptimo die mensis, in témpore quo cepérunt Chaldæi Jerúsalem, et succendérunt eam igni. Et legit Baruch verba libri hujus ad aures Jechóniæ fílii Jóackim regis Juda, et ad aures universi pópuli venientis ad librum, et ad aures poténtium filiórum regum, et ad aures presbyterórum, et ad aures pópuli, à mínimo usque ad máximum eórum ómnium habitántium in Babylónia, ad flumen Sodi. Qui audientes plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini. Jerúsalem.

℟. Congregáti sunt príncipes Sacerdótum, et Senióres pópuli in átrium príncipis Sacerdótum; * Et consílium fecérunt ut Jesum dolo tenérent, et occíderent. ℣. Príncipes convenérunt in unum advérsùs Dóminum, et advérsùs Christum ejus; * Et consílium. *Matth.* 26. *Ps.* 2.

Lectio ij. Cap. 3.

ET nunc, Dómine omnípotens, Deus Israel, ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te. Audi, Dómine, et miserére, quia Deus es miséricors; et miserére nostrî, quia peccávimus ante te. Quia tu sedes in sempiternum, et nos períbimus in ævum? Dómine omnípotens, Deus Israel, audi nunc oratiónem mortuórum Israel, et filiórum ipsórum, qui peccavérunt ante te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui: et agglutináta sunt nobis mala. Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui in témpore isto, quia tu es Dóminus Deus noster: et laudábimus te, Dómine, quia propter hoc dedisti timórem tuum in córdibus nostris, et ut invocémus nomen tuum, et laudémus te in captivitáte nostra, quia convértimur ab iniquitáte patrum nostrórum qui peccavérunt ante te. Et ecce nos in captivitáte nostra sumus hódiè, quâ nos dispersisti in impropérium, et in maledictum, et in peccátum, secundùm omnes iniquitátes patrum nostrórum qui recessérunt à te, Dómine Deus noster. Jerúsalem.

℟. Intrávit sátanas in Judam; et locútus est cum princípibus Sacerdótum quemádmodùm Jesum tráderet eis: et * Pacti sunt pecúniam illi dare; et spopondit. ℣. Sedet peccátor in insídiis cum divítibus in occultis, ut interfíciat innocentem. * Pacti sunt. *Luc.* 22. *Ps.* 9.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 22.

IN illo témpore; Appropinquábat dies festus azymórum, qui dícitur Pascha: et quærébant príncipes Sacerdótum et Scribæ, quómodò Jesum interfícerent. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

Comment. in Luc. Lib. 6. *C.* 22.

ABiit Judas, et locútus est cum princípibus Sacerdótum et Magistrátibus quemádmodùm Jesum tráderet eis; et pacti sunt illi pecúniam dare; et spopondit. Et quærébat opportunitátem, ut tráderet illum sine turba. Multi hódiè Judæ scelus, quòd Dóminum ac Magistrum, Deumque suum pecúniâ vendíderit, velut immáne et nefárium exhorrent, nec tamen cavent. Nam cùm pro munéribus falsum contra quémlibet testimónium dicunt; profectò, quia veritátem pro pecúnia negant, Dóminum pecúniâ vendunt. Ipse enim dixit: Ego sum Véritas. Cùm societátem fraternitátis áliquâ discórdiæ peste commáculant, Dóminum produnt. Nam sicut Joannes Baptista qui non pro Christi confessióne, sed pro defensióne veritátis martyr occúbuit; ídeò tamen pro

Christo, quia pro veritáte martyrium suscépit. Ita è contrário, qui caritátis et veritátis jura spernit, Christum útique, qui est cáritas et véritas, prodit.

℟. Appendérunt mercédem meam triginta argénteos, * Decórum prétium, quo appretiátus sum ab eis. ℣. Ait Judas: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituérunt ei triginta argénteos, * Decórum prétium. *Zach.* 11. *Matth.* 26.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Fodérunt fóveam, ut cáperent me, et láqueos abscondérunt pédibus meis. Tu, Dómine, scis omne consílium eórum adversùm me in mortem. *Jerem.* 18.

Ant. 3. c. Despiciébant me, et detrahébant mihi; et quem máximè diligébam, aversátus est me. *Job* 19.

Ant. 8. c. Et quidem Fílius hóminis, secundùm quod definítum est, vadit: verúmtamen væ hómini illi per quem tradétur. *Luc.* 22.

Ant. 6. F. Quod scriptum est, oportet impléri in me; étenim ea quæ sunt de me, finem habent. *Luc.* 22.

Ant 2. D. Ecce appropinquávit hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. *Matth.* 26.

Capitulum, Hymnus et ℣. *ut suprà*, 237.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. f. Quærébat Judas opportunitátem ut tráderet Jesum sine turbis. *Luc.* 22.

Oratio.

PRætende nobis misericórdiam tuam, Dómine, qui ab infidéli discípulo tradi pertulisti; ut ab ejus cæcitáte aliéni, te Salvatórem toto corde agnoscámus, et in tua semper cruce gloriémur; Qui vivis.

AD HORAS, Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ.

CANON.

Ex Tractátu Jonæ, Aurelianensis Epíscopi, de Institutióne Laicáli.

Ann. 830. *Lib.* 2. *Cap.* 18.

SAcrosanctum corpus et sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, quidam reverenter et salúbriter, quidam indiscrétè et indignè percípiunt. Nonnulli tanti Sacramenti participatióne ob reátuum suórum obligatiónem, Sacerdótis judício, méritò privantur. Item pleríque (quod valdè periculósum et cóngruâ emendatióne dignum est) ab hoc Sacramento, partim incúriâ, partim desídiâ, ádeò se súbtrahunt, ut vix in anno, ex consuetúdine, potiusquàm ex devotióne, id fáciant, nescientes aut scire nolentes quòd sicut corpus sine cibo et potu, ita et ánima sine spiritáli cibo móritur. Quanti autem sit discríminis, nisi accipiátur, et quanti, si indiscrété sumátur, Evangélica et Apostólica testimónia, et sanctórum Patrum dicta demonstrant.

Hodiè Vesperæ inchoantur absolutè ab impositione primæ Antiphonæ.

¶ *Officium deinceps usque ad Pascha dicitur sine* Deus, in adjutórium, *sine* Glória Patri, *sine* Dóminus vóbiscum, *sine* Orémus, *et sine* Benedicámus.

Nec etiam dicuntur Capitula, ℣℣. brevia et Hymni; neque accinitur jubilus in fine Antiphonarum, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè.]

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. G. Scitis quia post bíduum Pascha fiet, et Fílius hóminis tradétur, ut crucifigátur. *Matth.* 26.

Ant. 3. b. Tempus meum propè est: euntes paráte nobis Pascha, ut manducémus. *Matth.* 26. *Luc.* 22.

Ant. 7. d. Ubi est reféctio mea, ubi Pascha cum discípulis meis mandúcem? *Marc.* 14.

Ant. 6. F. Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobiscum, ántequàm pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 1. g. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Continuò imponitur Antiphona in Canticum.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis; et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum, ut edátis et bibátis super mensam meam. *Luc.* 22.

Finitâ Antiphonâ, sine Dóminus vobiscum, *et sine* Orémus, *dicitur Oratio sequens.*

Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium et crucis subíre torméntum; *sub silentio dicitur*, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. Amen. *Et nihil additur, sicque terminantur Horæ usque ad Vesperas Sabbati sancti.*

COMPLETORIUM *inchoatur absolutè à Psalmo* Cùm invocárem, *ut in Completorio Dominicæ; et continuò dicitur Cantic.* Nunc dimittis, *deinde Oratio*, Réspice, *ut suprà.*

¶ *Tribus Feriis sequentibus, dictis secretò* Pater, Ave, Credo, *Officium inchoatur absolutè ab impositione Antiphonæ in primum Psalmum. Et in fine cujuslibet Antiphonæ Nocturnorum et Laudum extinguitur unus ex quindecim cereis in loco conspicuo ante vel retrò altare positis.*]

FERIA QUINTA
IN CŒNA DOMINI.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Quare fremuérunt. 3. *Ant.* 1. g. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

In Psalm. Dóminus regit me. 88. *Ant.* 6. F. Parasti, Dómine, in conspectu meo mensam adversùs eos qui tríbulant me: et calix meus inébrians quàm præclárus est!

In Ps. Júdica me . . . quóniam. 55. *Ant.* 8. G. Cum ímpiis non sedébo : lavábo inter innocentes manus meas.

℣. Lavábis me, Dómine ; ℟. Et super nivem dealbábor. *Ps.* 50.

Hoc triduo, post ℣. *cujusque Nocturni,* Pater noster *diciturtotum secretò. Et statim sine Absolutione et sine Benedictione leguntur Lectiones, in quarum fine non dicitur* Tu autem, Dómine.

Incipit Lamentátio Jeremíæ, Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

QUÓMODÒ sedet sola cívitas plena pópulo? facta est quasi vidua dómina géntium : princeps provinciárum facta est sub tribúto. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxillis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus caris ejus : omnes amíci ejus sprevérunt eam, et facti sunt ei inimíci. Migrávit Judas propter afflictiónem et multitúdinem servitútis ; habitávit inter gentes, nec invénit réquiem : omnes persecutóres ejus apprehendérunt eam inter angústias. Viæ Sion lugent, eò quòd non sint qui véniant ad solemnitátem : omnes portæ ejus destructæ, sacerdótes ejus gementes, vírgines ejus squálidæ, et ipsa oppressa amaritúdine. Facti sunt hostes ejus in cápite, inimíci ejus locupletáti sunt, quia Dóminus locútus est super eam propter multitúdinem iniquitátum ejus : párvuli ejus ducti sunt in captivitátem ante fáciem tribulantis. Jerúsalem, Jerúsalem.

℟. Cœnâ factâ, surgit Jesus à cœna, et cœpit laváre pedes discipulórum, et dicit Petro : * Vos mundi estis, sed non omnes ; sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum. ℣. Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iníquè ; qui odérunt me gratìs, et ánnuunt óculis : * Vos. *Joan.* 13. *Ps.* 34.

Lectio ij.

ET egressus est à fília Sion omnis decor ejus : facti sunt príncipes ejus velut aríetes non invenientes páscua ; et abiérunt absque fortitúdine ante fáciem subsequentis. Recordáta est Jerúsalem diérum afflictiónis suæ, et prævaricatiónis ómnium desiderabílium suórum, quæ habúerat à diébus antíquis, cùm cáderet pópulus ejus in manu hostíli, et non esset auxiliátor : vidérunt eam hostes, et derisérunt sábbata ejus. Peccátum peccávit Jerúsalem, proptéreà instábilis facta est. Omnes qui glorificábant eam, sprevérunt illam, quia vidérunt ignomíniam ejus ; ipsa autem gemens, conversa est retrorsùm. Sordes ejus in pédibus ejus, nec recordáta est finis sui : depósita est vehementer, non habens consolatórem : vide, Dómine, afflictiónem meam, quóniam erectus est inimícus. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Turbátus est Jesus spíritu, et protestátus est, et dixit: Amen, amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me: * Ecce manus tradentis me mecum est in mensa. ℣. Homo pacis meæ, qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem: * Ecce. *Joan.* 13. *Luc.* 22. *Ps.* 40.

Lectio iij.

MAnum suam misit hostis ad ómnia desiderabília ejus; quia vidit gentes ingressas sanctuárium suum, de quibus præcéperas ne intrárent in Ecclésiam tuam. Omnis pópulus ejus gemens, et quærens panem, dedérunt pretiósa quæque pro cibo ad refocillandam ánimam. Vide, Dómine, et consídera, quóniam facta sum vilis. O vos omnes qui transítis per viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus; quóniam vindemiávit me, ut locútus est Dóminus, in die iræ furóris sui. De excelso misit ignem in óssibus meis, et erudívit me: expandit rete pédibus meis, convertit me retrorsùm: pósuit me desolátam, totâ die mœróre confectam. Vigilávit jugum iniquitátum meárum; in manu ejus convolútæ sunt, et impósitæ collo meo; infirmáta est virtus mea: dedit me Dóminus in manu, de qua non pótero súrgere. Jerúsalem.

℟. Fílius hóminis vadit, sicut scriptum est de illo: væ autem hómini illi per quem Fílius hóminis tradétur: * Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. ℣. Diléxit maledictiónem, et véniet ei; et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo: * Bonum erat ei. *Matth.* 26. *Ps.* 108.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Ad te, Dómine. 6. *Ant.* 5. a. Cum operántibus iniquitátem ne perdas me: qui loquuntur pacem cum próximo suo; mala autem in córdibus eórum.

In Ps. Expectans, *cum sua divisione,* 102. *Ant.* 4. A. Confundantur et revereantur simul, qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam.

In Ps. Beátus qui intélligit. 109. *Ant.* 1. *g.* Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: verbum iníquum constituérunt adversùm me.

℣. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ℟. Ego autem orábam. *Ps.* 108.

Pater noster, *secretò.*

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. I. in prodit. Judæ, et in Pascha. Ed. Ben. t. 2. n. 1.

Lectio iv.

HÓDIÈ, dilectíssimi fratres, Dóminus noster Jesus Christus tráditus est: hujus namque diéi vésperâ Judæi, illo comprehenso, abiérunt. Verùm ne contristéris áudiens Christum próditum esse: imò pótiùs contristáre, et acerbè luge non próditum, sed proditórem Judam. Etenim qui próditus est, mundum salvum fecit; próditor verò ánimam suam pérdidit. Qui próditus

est, ad déxteram Patris sedet in cœlis: próditor in inferno nunc est, inevitábile ferens supplícium. Hujus causâ luge et ingemisce: hujus causâ lacrymáre; ejus quippe causâ flevit Christus. Nam cùm vidisset eum, inquit, turbátus est, et dixit: Unus ex vobis tradet me.

℟. Jesus cùm intinxisset panem, dedit Judæ Simónis Iscariótæ, et * Post buccellam introívit in eum sátanas. ℣. Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, et in retributiónes, et in scándalum. * Post. *Joan.* 13. *Ps.* 68.

Lectio v. *n.* 5.

ERat olim Pascha Judáicum, sed nunc solútum est, advenitque spirituále Pascha, quod trádidit Christus. Illis enim manducántibus ac bibéntibus, inquit, accípiens panem, fregit et dixit: Hoc est corpus meum, quod pro vobis frángitur in remissiónem peccatórum. Sciunt ii qui initiáti sunt illa quæ dicuntur. Et rursùs cálicem, dicens: Hic est sanguis meus, qui pro multis effúnditur in remissiónem peccatórum. Aderat Judas, hæc Christo dicente. Hoc est corpus quod vendidisti, Juda, triginta argénteis, pro quo nuper pacta impudenter iníbas cum ímprobis Pharisæis. O Christi benignitátem! O Judæ deméntiam et insániam! Ille namque véndidit illum triginta denáriis: Christus verò pósteà non recusávit hunc ipsum sánguinem vénditum vendenti dare in remissiónem peccatórum, si ipse voluisset. Aderat Judas, et sacræ mensæ párticeps erat. Sicut enim pedes ejus lavit, ut et aliórum discipulórum; ita et sacræ mensæ párticeps ille fuit, ut nullum excusatiónis locum habéret, si in nequítia perseveráret. Omnia enim quæ penès se erant, Dóminus ei tribúerat et protúlerat; ille verò in malo suo propósito mansit.

℟. Accepto Jesus pane, grátias egit, et fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Hoc est corpus meum quod pro vobis datur: * Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Cùm díxerint vobis fílii vestri: Quæ est ista relígio? dicétis eis: Víctima tránsitûs Dómini est: * Hoc fácite. *Luc.* 22. *Exod.* 12.

Lectio vj. *n.* 6.

SEd tempus demum est ad terríbilem hanc mensam accedendi. Omnes ítaque accedámus cum congruenti temperántia ac vigilántia. Nullus ultrà Juda esto, nullus ímprobus, nullus venéno inféctus, neque ália in ore versans, ália in mente rétinens. Adest Christus; et nunc is qui mensam illam apparávit, hic ipse hanc nunc exornat. Non enim homo est qui facit ut propósita efficiantur corpus et sanguis Christi; sed ipse Christus qui pro nobis crucifixus est. Figúram implens stat sacerdos, verba illa próferens:

virtus autem et grátia Dei est. Hoc est corpus meum, inquit. Hoc verbum transformat ea quæ propósita sunt. Ac quemádmodum vox illa, Créscite et multiplicámini, et repléte terram, semel quidem proláta est, omni verò témpore natúræ nostræ vim præbet ad filiórum procreatiónem; ita et vox hæc semel proláta in Ecclésiis ad unamquamque mensam ab illo, ad hodiernum usque tempus, et usque ad adventum ejus, sacrifícium perfectum éfficit.

℟. Accepto Jesus cálice, grátias agens dedit eis; et bibérunt ex illo omnes. * Et ait Jesus: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundétur. ℣. Móyses sumptum sánguinem respersit in pópulum, et ait: Hic est sanguis fœderis quod pépigit Dóminus vobíscum. * Et ait. *Marc.* 14. *Exod.* 24.

IN III. NOCTURNO.

In Psalm. Exaudi, Deus, oratiónem, *cum sua divisione,* 93. *Ant.* 2. D. Cor meum conturbátum est in me, et formído mortis cécidit super me.

In Ps. Miserére... quóniam. 109. *Ant.* 4. E. Sustinuérunt ánimam meam: posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, Dómine.

In Ps. Deus, laudem, *cum suis divisionibus,* 58. *Ant.* 1. D. Líbera me, quia pauper ego sum, et cor meum conturbátum est intrà me.

℣. Circumdedérunt me dolóres mortis, ℟. Et torrentes iniquitátis conturbavérunt me. *Ps.* 17.

De Epístola prima beáti Pauli, Apóstoli, ad Corínthios.

Lectio vij. Cap. 11.

HOc præcípio, non laudans quòd non in mélius, sed in detérius convenítis. Primùm quidem, conveniéntibus vobis in Ecclésiam, áudio scissúras esse inter vos; et ex parte credo. Nam oportet et hæreses esse; ut et qui probáti sunt, manifesti fiant in vobis. Conveniéntibus ergo vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unusquisque enim suam cœnam præsúmit ad manducandum. Et álius quidem ésurit; álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducandum et bibendum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

℟. Filíoli, adhuc módicùm vobiscum sum. Quærétis me, et sicut dixi Judæis, Quò ego vado, vos non potestis veníre. * Mandátum novum do vobis: Ut diligátis ínvicem, sicut dilexi vos. ℣. Custodíte præcepta mea, et fácite ea: ego Dóminus qui sanctífico vos. * Mandátum. *Joan.* 13. *Levit.* 20.

Lectio viij.

EGo enim accépi à Dómino quod et trádidi vobis; quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens, fregit

et dixit : Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur ; hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter et cálicem, postquàm cœnávit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sánguine : hoc fácite, quotiescumque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescumque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. Omnes vos scándalum patiémini in me in ista nocte ; scriptum est enim : Percútiam pastórem, * Et dispergentur oves gregis. ℣. Frámea, suscitáre super pastórem meum, et super virum cohærentem mihi, dicit Dóminus : pércute pastórem, * Et. *Matth.* 26. *Zach.* 13.

Lectio ix.

Itaque quicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indignè, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seipsum homo ; et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi et imbecilles, et dórmiunt multi. Quòd si nosmetipsos dijudicarémus, non útique judicarémur. Dum judicámur autem, à Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque, fratres mei, cùm convenítis ad manducandum, ínvicem expectáte. Si quis ésurit, domi mandúcet : ut non in judícium conveniátis. Cétera autem, cùm vénero, dispónam.

℟. Pater, quos dedisti mihi custodívi : ego dedi eis sermónem tuum ; * Et pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus ; * Et. *Repetitur* ℟. Pater, *usque ad* ℣. Ecce. *Joan.* 17. *Is.* 8.

AD LAUDES.

In Ps. Dómine, ne in furóre.... corrípias me. 46.

Ant. 6. *C.* Cœpit Jesus pavére et tædére ; et ait discípulis suis : Tristis est ánima mea usque ad mortem. Sustinéte hìc, et vigiláte mecum. *Marc.* 14. *Matth.* 26.

In Ps. Usquequò, Dómine. 61. *Ant.* 7. *d.* Vigiláte et oráte, ut non intrétis in tentatiónem : spíritus quidem promptus est, caro autem infirma. *Matth.* 26.

In Ps. Exaudi, Dómine, justítiam, *cum sua divis.* 113. *Ant.* 2. D. Prócidit in fáciem suam, orans et dicens : Pater mi, si possíbile est, tránseat à me calix iste ; verùmtamen non mea volúntas, sed tua fiat. *Matth.* 26. *Luc.* 22.

Ant. 3. c. Appáruit.

Canticum. 2. Reg. 22.

Dominus petra mea, et robur meum, * et salvátor meus.

Deus fortis meus ; sperábo in eum : * scutum meum, et cornu salútis meæ :

Elevátor meus, et refúgium meum: * salvátor meus, de iniquitáte liberábis me.

Laudábilem invocábo Dóminum; * et ab inimícis meis salvus ero.

Quia circumdedérunt me contritiónes mortis, * torrentes Bélial terruérunt me.

Funes inferni circumdedérunt me: * prævenérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocábo Dóminum, * et ad Deum meum clamábo.

Et exáudiet de templo suo vocem meam; * et clamor meus véniet ad aures ejus.

Ant. Appáruit illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et factus in agónia, prolíxiùs orábat: et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram. *Luc.* 22.

In Ps. Laudáte Dóminum, de cœlis. 11. *Ant.* 4. d. Appropinquávit Judas, ut oscularétur eum. Dixitque illi Jesus: Amíce, ad quid venisti? Juda, ósculo Fílium hóminis tradis? *Luc.* 22. *Matth.* 26.

Dum cantatur Benedictus; *extinguuntur cerei altaris.*

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Dixit Jesus ad eos qui vénerant ad se: Quasi ad latrónem existis cum gládiis et fústibus. Cùm quotídie vobiscum fúerim in templo, non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra et potestas tenebrárum. *Luc.* 22.

Dum dicitur hæc Antiphona, amovetur à cuspide summus cereus accensus, et absconditur retro altare.

Finitâ Antiphonâ, cantatur hâc nocte à duobus Presbyteris, secundâ à duobus Diaconis, tertiâ à duobus Subdiaconis, retro altare flexis genibus, Kyrie, *cum Tropis; et omnes de Choro genuflexi repetunt* Kyrie, *vel* Christe, *ut infrà notatur: quod etiam observatur in secunda et tertia nocte.*

PRECES.

Clerici, Kyrie, eléison. *Chorus,* Kyrie, eléison.

Cl. Dómine, miserére; parce fámulis: Christus Dóminus factus est obédiens usque ad mortem. *Philipp.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. Qui dedisti redemptiónem teipsum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2. *Chorus,* Christe, eléison.

Cl. Qui à Juda ósculo tráditus, sicut ovis ad occisiónem ductus es. *Luc.* 22. *Is.* 53. *Chorus,* Christe, eléison.

Cl. Qui exaltátus à terra, ómnia traxisti ad teipsum. *Joan.* 12. *Ch.* Christe, eléison.

Cl. Qui per Prophétam dixisti: Ero mors tua, ô mors. *Os.* 13. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. Auctor vitæ per mortem destruxit eum qui habébat mortis impérium. *Act.* 3. *Hebr.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. A forti prædam ábstulit, expólians potestátes, et palàm triumphávit. *Is.* 49. *Coloss.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison. Dómine, miserére; parce fámulis: Christus Dóminus

factus est obédiens usque ad mortem, *Clerici,* Mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Inchoatur absolutè à Celebrante genuflexo, Ps. Miserére, 125. *quem omnes, flexis genibus, alternis choris prosequuntur mediocri voce.*

Quo finito, Celebrans, flexis genibus, simili voce dicit absolutè sequentem Orationem.

RESpice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre tormentum : *secretò,* Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, etc.

Et statim fit strepitus à Celebrante in signum exeundi. Mox profertur cereus accensus; et omnes surgunt, et cum silentio discedunt.

AD HORAS, dicuntur recto vocis tono Psalmi de Dominica; excepto quòd ad Primam, loco Ps. Confitémini, *dicitur Psalmus,* Deus, in nómine, 97. *omisso Symbolo* Quicumque. *Quibus finitis, dicitur Ant.* Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. *Philipp.* 2. *Deinde,* Miserére, 125. *flexis genibus, et Oratio,* Réspice, *quæ sub silentio concluditur.*

Hoc triduo Officium Capituli, Lectio Martyrologii et Canonis omittuntur.

Hodiè dicuntur septem Psalmi Pœnitentiales; deinde fit Absolutio eo ritu qui notatur in Missali.

AD VESPERAS.

In Ps. Dilexi, 44.

Ant. 4. E. OCcidétur Christus; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. *Dan.* 9.

In Ps. Crédidi, propter. 90. *Ant.* 8. G. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet. *Is.* 53.

In Ps. Ad Dóminum, 59. *Ant.* 1. a. Omnes nos quasi oves errávimus; unusquisque in viam suam declinávit; et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm. *Is.* 53.

In Ps. Levávi óculos. 44. *Ant.* 2. D. Oblátus est, quia ipse vóluit; et iniquitátes multórum ipse portábit. *Is.* 53.

In Ps. Beáti omnes. 123. *Ant.* 6. F. Unâ oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Spíritus oris nostri Christus Dóminus captus est in peccátis nostris. *Thren.* 4.

Pro Oratione, in Choro dicitur Postcommunio Missæ : extrà Chorum, Réspice, *suprà.*

Horâ competenti, facto signo cum tabula, lavantur Altaria, et fit Mandatum, etc.

COMPLETORIUM, *ut suprà,* 272.

FERIA SEXTA.

IN PARASCEVE.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Dómine, quid multiplicáti, 3. *Ant.* 6. F. Non timébo míllia pópuli circumdan-

tis me : exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

In Ps. Deus, Deus meus, réspice, *cum suis divis.* 104.

Ant. 5. a. Aperuérunt super me os suum, sicut leo rápiens et rúgiens : concílium malignántium obsédit me.

In Ps. Dóminus illuminátio mea, *cum sua divisione*, 86.

Ant. 8. G. Insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

℣. Acuérunt linguas suas sicut serpentis : ℟. Venénum áspidum sub lábiis eórum. *Ps.* 139.

De Lamentatióne Jeremíæ, Prophétæ.

Lectio j. Cap. 3.

EGO vir videns paupertátem meam in virga indignatiónis ejus. Me minávit, et adduxit in ténebras, et non in lucem. Tantùm in me vertit, et convertit manum suam totâ die. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam; contrívit ossa mea. Ædificávit in gyro meo, et circúmdedit me felle et labóre. In tenebrósis collocávit me, quasi mórtuos sempitérnos. Circumædificávit advérsùm me, ut non egrédiar; aggravávit cómpedem meum. Sed et cùm clamávero et rogávero, exclúsit oratiónem meam. Conclúsit vias meas lapídibus quadris; sémitas meas subvertit. Ursus insídians factus est mihi, leo in abscónditis. Jerúsalem.

℟. Quærébant adversùs Jesum testimónium, ut eum morti tráderent; nec inveniébant. * Multi enim testimónium falsum dicébant; et conveniéntia testimónia non erant. ℣. Surgentes testes iníqui quæ ignorábam interrogábant me. * Multi. *Marc.* 14. *Ps.* 34.

Lectio ij.

TEtendit arcum suum, et pósuit me quasi signum ad sagittam. Misit in rénibus meis fílias pháretræ suæ. Factus sum in derísum omni pópulo meo, cánticum eórum totâ die. Replévit me amaritudínibus, inebriávit me absínthio. Et fregit ad númerum dentes meos, cibávit me cínere. Et repulsa est à pace ánima mea, oblítus sum bonórum. Et dixi : Périit finis meus, et spes mea à Dómino. Recordáre paupertátis et transgressiónis meæ, absínthii et fellis. Memóriâ memor ero, et tabescet in me ánima mea. Hæc récolens in corde meo, ídeò sperábo. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Princeps Sacerdótum ait : Adjúro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus fílius Dei. Dicit illi Jesus : Tu dixisti. At illi dixérunt : * Reus est mortis. ℣. Locúti sunt Sacerdótes : Judícium mortis est viro huic, quia prophetávit sicut audistis áuribus vestris : * Reus est mortis. *Matth.* 26. *Jerem.* 26.

Lectio iij.

VEnatióne cepérunt me quasi avem inimíci mei gratis. Lapsa est in lacum vita

mea, et posuérunt lápidem super me. Inundavérunt aquæ super caput meum : dixi, Périi. Invocávi nomen tuum, Dómine, de lacu novíssimo. Vocem meam audisti : ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamóribus. Appropinquasti in die quando invocávi te : dixisti, Ne tímeas. Judicasti, Dómine, causam ánimæ meæ, Redemptor vitæ meæ. Vidisti, Dómine, iniquitátem illórum adversùm me : júdica judícium meum. Vidisti omnem furórem, universas cogitatiónes eórum adversùm me. Audisti oppróbrium eórum, Dómine : omnes cogitatiónes eórum adversùm me, lábia insurgéntium mihi, et meditatiónes eórum adversùm me totâ die. Sessiónem eórum et resurrectiónem eórum vide; ego sum psalmus eórum. Reddes eis vicem, Dómine, juxta ópera mánuum suárum. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum, etc.

℟. Expuérunt in fáciem Jesu, * Et cólaphis cecidérunt, dicentes : Prophetíza nobis, Christe, quis est qui te percussit? ℣. Aperuérunt super me ora sua, et exprobrantes percussérunt maxillam meam, * Et cólaphis. *Matth.* 26. *Job* 16.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Dómine, ne in furóre..... Quóniam sagittæ tuæ, *cum sua divis.* 108. *Ant.* 8. G. Vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

In Ps. Eripe me de inimícis, *cum sua divis.* 94. *Ant.* 3. c. Irruérunt in me fortes : neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine.

In Ps. Nonne Deo. 111. *Ant.* 7. d. Deo subjecta esto, ánima mea; quóniam ab ipso patiéntia mea.

℣. Subsannavérunt me subsannatióne : ℟. Frenduérunt super me déntibus suis. *Ps.* 34.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Cruce et Latr. Homil. Ed. Ben. t. 2. n. 1.

Lectio iv.

Hódie Pascha nostrum pro nobis immolátus est Christus. Ubi, quæso, immolátus? In excelso patíbulo. Novum altáre hujus sacrifícii, quia ipsum sacrifícium novum stupendúmque est. Idem quippe et sacrifícium et sacerdos erat : sacrifícium secundùm carnem, sacerdos secundùm spíritum. Idem et offerébat, et secundùm carnem offerebátur. Et crux fuit altáre. Et cur, ínquies, non in templo hóstia offertur, sed extra urbem et mœnia? Ut implerétur illud : Cum iníquis reputátus est. Cur autem in sublími patíbulo jugulátur, non sub tecto? Ut áeris natúram purgáret, cùm ovis in sublími immolarétur. Purgabátur item et terra; fluébat enim è látere sanguis in ipsam. Ideò non sub tecto, ídeò non in templo Judáico, ne sibi Judæi hóstiam vindicárent, neve putáres pro illa

gente tantùm hanc offerri. Idcircò extra urbem et mœnia; ut discas universále sacrifícium esse, quia pro universa terra erat oblátio; et purgatiónem item esse commúnem, non peculiárem, quemádmodùm apud Judæos.

℟. Dicébant Petro : Verè ex illis es. * Ille cœpit anathematizáre, et juráre : Quia néscio hóminem istum quem dícitis. ℣. Inquilíni domûs meæ sicut aliénum habuérunt me, et quasi peregrínus fui in óculis eórum. * Ille. *Marc.* 14. *Job* 19.

Lectio v. *n.* 2.

VIs díscere áliud ejus insigne opus? Paradísum clausum hódiè nobis apéruit. Hâc quippe die, hâc ipsâ horâ latrónem eò introduxit Deus. Hódiè antíquam pátriam nobis réddidit : hódiè in pátriam civitátem nos reduxit : nam, Hódiè, inquit, mecum eris in paradíso. Quid dicis? Crucifixus es et clavis affixus, et paradísum pollicéris? Etiam, inquit; ut in cruce virtútem meam ediscas. Quia enim res erat tristis, ne natúræ crucis atténderes, sed Crucifixi virtútem edísceres, in cruce hoc pérpetrat miráculum, quod ejus máximè virtútem demonstrat. Non enim cùm mórtuum suscitáret, non cùm ventos ac mare increpáret, non cùm dæmones fugáret; sed crucifixus, clavis perforátus, contuméliis, sputis, convíciis, oppróbriis onerátus, ímprobum latrónis ánimum mutáre pótuit; ut ex omni parte virtútem ejus vídeas. Creatúram quippe totam commóvit, petras scidit; sed petrâ durióem latrónis ánimam attraxit.

℟. Quem vultis dimittam vobis; Barabbam, an Jesum? Dixérunt : Barabbam. Quid ígitur fáciam de Jesu? Dicunt omnes : * Crucifigátur. ℣. Dixérunt : Rogámus ut occidátur homo iste, síquidem non quærit pacem pópulo, sed malum : * Crucifigátur. *Matth.* 27. *Jerem.* 38.

Lectio vj. *n.* 3.

SEd quid tantum fecit latro, ínquies, ut post crucem paradísum sit adéptus? Visne ut virtútem ejus bréviter demonstrem? Cùm Petrus negábat infrà, tunc ille suprà confitebátur. Discípulus vilíssimæ puellæ minas non tulit : latro autem videns pópulum totum circumstantem, clamantem, blasphémias et dictéria jaculantem, non attendit illis : non cogitávit præsentem Crucifixi vilitátem; sed fidei óculis hæc ómnia prætergrédiens, missis illis vílibus impedimentis, agnóvit cœlórum Dóminum, et ad ipsum ánimo procumbens, dicébat : Meménto meî, Dómine, cùm véneris in regnum tuum. Viden quantórum nobis bonórum crux causa fúerit? Dic mihi, regnum petis? Quid vides hujúsmodi? Clavi et crux in conspectu sunt. Verùm ea ipsa crux, inquit, est symbolum regni. Ideò ipsum

regem voco, quia vídeo crucifixum. Regis enim est pro súbditis mori. Hic ipse dixit: Bonus pastor ánimam suam ponit pro óvibus: ergo et bonus rex ánimam suam ponit pro súbditis. Quóniam ígitur ánimam suam pósuit, ideò regem illum voco. Memento meî, Dómine, in regno tuo.

℟. Jesum flagellis cæsum mílites índuunt púrpurâ, et impónunt ei spíneam corónam; et cœpérunt salutáre eum: Ave, Rex Judæórum; et * Percutiébant caput ejus arúndine, et conspuébant eum. ℣. Corpus meum dedi percutiéntibus, et genas meas velléntibus; fáciem meam non averti à conspuéntibus in me: * Percutiébant. *Marc.* 15. *Is.* 50.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Exaudi.... cùm déprecor. 111. *Ant.* 1. *f.* Protexisti me, Deus, à conventu malignántium, à multitúdine operántium iniquitátem; quia exacuérunt ut gládium linguas suas.

In Ps. Salvum me fac, Deus, *cum suis divisionibus,* 96. *Ant.* 4. E. Quem tu percussisti, persecúti sunt; et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

In Ps. Ut quid, Deus, repulisti, *cum sua divisione,* 122. *Ant.* 2. D. Exurge, Deus, júdica causam tuam: memor esto improperiórum tuórum.

℣. Oppróbria exprobrántium tibi. ℟. Cecidérunt super me. *Ps.* 68.

De Epístola beáti Pauli, Apóstoli, ad Hebræos.

Lectio vij. Cap. 4. et 5.

HABENTES Pontíficem magnum qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assumptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona et sacrifícia pro peccátis: qui condolére possit iis qui ignórant et errant; quóniam et ipse circúmdatus est infirmitáte: et proptéreà debet, quemádmodùm pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis.

℟. Suscepérunt Jesum, et eduxérunt. * Et bájulans sibi crucem, exívit Jesus in eum qui dícitur Calváriæ locum. ℣. Tulit Abraham ligna holocausti, et impósuit super Isaac filium suum: * Et bájulans. *Joan.* 19. *Genes.* 22.

Lectio viij. Cap. 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit, ut Póntifex fíeret; sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego

hódiè génui te. Quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ, preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum fácere à morte, cum clamóre válido et lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cùm esset Fílius Dei, dídicit ex eis quæ passus est, obediéntiam; et consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis ætérnæ, appellátus à Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Crucifixérunt Jesum, et latrónes, unum à dextris, et álterum à sinistris. Jesus autem dicébat: * Pater, dimitte illis; non enim sciunt quid fáciunt. ℣. Cum scelerátis reputátus est; et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit. * Pater. *Luc.* 23. *Is.* 53.

Lectio ix. Cap. 7.

ET álii quidem plures facti sunt sacerdótes, idcircò quòd morte prohiberentur permanére: hic autem eò quòd máneat in æternum, sempiternum habet sacerdótium. Unde et salváre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, ínnocens, impollútus, segregátus à peccatóribus, et excélsior cœlis factus: qui non habet necessitátem quotídiè, quemádmodum sacerdótes, priùs pro suis delictis hóstias offerre, deinde pro pópuli; hoc enim fecit semel, seipsum offerendo.

℟. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: * Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus. ℣. Peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. * Disciplína. *Repet.* ℟. Ipse, *usque ad* ℣. Peccáta. *Is.* 53. 1. *Petr.* 2.

AD LAUDES.

In Ps. Verba mea. 67.

Ant. 8. c. POsuit Pilátus títulum super crucem. Erat autem scriptū: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. *Joan.* 19.

In Ps. Quemádmodùm, *cum sua divis.* 72. *Ant.* 5. a. Mílites cùm crucifixissent eum, accepérunt vestimenta ejus et túnicam, mittentes sortem super eis, quis quid tólleret. *Joan.* 19. *Marc.* 15.

In Ps. Miserére meî, Deus, miserére meî. 114. *Ant.* 7. a. Prætereuntes blasphemábant eum, moventes cápita sua, et dicentes: Salva temetipsum; si Fílius Dei es, descende de cruce. *Matth.* 27.

Ant. 3. à. Dedérunt.

Canticum. Isaïæ 5.

CAntábo dilecto meo * cánticum patruélis mei víneæ suæ.

Vínea facta est dilecto meo * in cornu fílio ólei.

Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, * et plantávit eam electam;

Et ædificávit turrim in médio ejus, * et tórcular extruxit in ea.

Et expectávit ut fáceret uvas, * et fecit labruscas.

Nunc ergo, habitatóres Jerusalem, et viri Juda, * judicáte inter me et víneam meā.

Quid est quod débui ultrà fácere víneæ meæ, et non feci ei? * an quòd expectávi ut fáceret uvas, et fecit labruscas?

Et nunc ostendam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: * áuferam sepem ejus, et erit in direptiónem.

Díruam macériam ejus, * et erit in conculcatiónem.

Et ponam eam desertam: non putábitur, et non fodiétur; * et ascendent vepres et spinæ.

Et núbibus mandábo * ne pluant super eam imbrem.

Ant. Dedérunt ei vinum cum felle mixtum; et mílites illudébant, acétum offerentes ei, dicentes: Si tu es Rex Judæórum, salvum te fac. *Matth.* 27. *Luc.* 23.

In Ps. Cantáte..... laus ejus. 120. *Ant.* 6. F. Unus de latrónibus blasphemábat eum. Respondens autem alter increpábat eum, dicens: Nos quidem digna factis recípimus; hic verò nihil mali gessit. *Luc.* 23.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Dicébat ad Jesum: Dómine, meménto meî, cùm véneris in regnum tuum. Et dixit illi Jesus: Amen dico tibi; hódiè mecum eris in paradíso. *Luc.* 23.

Kyrie, etc. *ut heri*, 178.

AD HORAS.

Post Psalmos dicitur: Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Psalm. Miserére. 126. *Oratio*, Réspice. 279.

AD VESPERAS.

Dicuntur sine cantu Psalmi et Antiphonæ sequentes.

In Ps. Nisi quia. 44.

Antiph. Cum vidisset Jesus matrem, et discípulum stantem quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus; deinde dicit discípulo: Ecce mater tua. *Joan.* 19.

In Ps. Sæpè expugnavérunt. 106. *Ant.* Erat ferè hora sexta, et ténebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam; et obscurátus est sol. *Luc.* 23.

In Ps. Eripe me, *cum sua divisione.* 107. *Ant.* Circa horam nonam clamávit Jesus voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? *Matth.* 27.

In Ps. Dómine, clamávi ad te. 60. *Ant.* Sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. *Joan.* 19.

In Ps. 141. Voce mea. 61. *Ant.* Vas erat acéto plenum; illi autem spóngiam plenam acéto hyssópo circumponentes, obtulérunt ori ejus. *Joan.* 19.

Ad Magníficat, *Ant.* Cùm accepisset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et clamans, voce magnâ, ait: Pater, in manus tuas commendo

spíritum meum. ℞. Et inclináto cápite, trádidit spíritum. *Joan.* 19. *Luc.* 23.

Oratio, Réspice. 279.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 272.

SABBATO SANCTO.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Dómine, Deus meus, *eum sua divis.* 46. *Ant.* 2. D. Consumétur nequítia peccatórum; et díriges justum, Dómine.

In Ps. Dómine, quis habitábit. 47. *Ant.* 4. E. Habitábit in tabernáculo tuo: requiescet in monte sancto tuo.

In Ps. Conserva me. 78. *Ant.* 7. ç. Caro mea requiescet in spe.

℣. Non derelinques ánimam meam in inferno, ℟. Nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem. *Ps.* 15.

De Lamentatióne Jeremíæ, Prophétæ.

Lectio j. Cap. 4.

QUÓMODÒ obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispersi sunt lápides sanctuárii in capite ómnium plateárum? Fílii Sion ínclyti, et amicti auro primo, quómodò reputáti sunt in vasa téstea, opus mánuum fíguli? Sed et lamíæ nudavérunt mammam, lactavérunt cátulos suos, fília pópuli mei crudélis quasi strúthio in deserto. Adhæsit lingua lacténtis ad palátum ejus in siti: párvuli petiérunt panem, et non erat qui frángeret eis. Qui vescebantur voluptuósè, interiérunt in viis: qui nutriebantur in cróceis, amplexáti sunt stércora. Et major effecta est iníquitas fíliæ pópuli mei peccáto Sodomórum, quæ subversa est in momento, et non cepérunt in ea manus. Jerúsalem.

℟. Aspícient ad me quem confixérunt: et * Plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum ut in morte primogéniti. ℣. Centúrio, et qui cum eo erant, timuérunt valdè, dicentes: Verè Fílius Dei erat iste. Et percutientes péctora sua, revertebantur: * Plangent. *Zach.* 12. *Matth.* 27. *Luc.* 23.

Lectio ij.

CUm adhuc subsisterémus, defecérunt óculi nostri ad auxílium nostrum vanum, cùm respicerémus attenti ad gentem quæ salváre non póterat. Lubricavérunt vestígia nostra in itínere plateárum nostrárum, appropinquávit finis noster: compléti sunt dies nostri, quia venit finis noster. Velocióres fuérunt persecutóres nostri áquilis cœli: super montes persecúti sunt nos, in deserto insidiáti sunt nobis. Spíritus oris nostri Christus Dóminus captus est in peccátis nostris; cui díximus: In umbra tua vivémus in géntibus. Gaude et lætáre, fília Edom quæ hábitas in terra Hus: ad te quoque pervéniet calix, inebriáberis atque nudáberis. Completa est iníquitas tua, fília Sion; non addet

ultrà ut tránsmigret te : visitávit iniquitátem tuam, fília Edom, discoopéruit peccáta tua. Jerúsalem.

℟. In una domo comedétur agnus, nec efferétis de cárnibus ejus foràs, et * Os non comminuétis ex eo. ℣. Ut vidérunt Jesum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura, ut Scriptúra implerétur: * Os. *Exod.* 12. *Joan.* 19.

De Oratióne Jeremíæ, Prophétæ.

Lectio iij. Cap. 5.

DEfécit gáudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster. Cécidit coróna cápitis nostri : væ nobis quia peccávimus. Proptéreà mœstum factum est cor nostrum; ídeò contenebráti sunt óculi nostri. Propter montē Sion quia dispériit, vulpes ambulavérunt in eo. Tu autem, Dómine, in ætérnum permanébis, sólium tuum in generatiónem et generatiónem. Quare in perpétuum oblivíscéris nostrî? derelinques nos in longitúdine diérum? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur; ínnova dies nostros sicut à princípio. Sed projíciens repulisti nos; irátus es contra nos vehementer. Jerúsalem.

℟. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem, * In ablutiónem peccatóris. ℣. Unus mílitum lánceâ latus Jesu apéruit, et contínuò exívit sanguis et aqua * In ablutiónem. *Zach.* 13. *Joan.* 19.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Dómini est terra. 51. *Ant.* 5. a. Elevámini portæ æternáles; et introíbit Rex glóriæ.

In Ps. Exaltábo te, Dómine. 7. *Ant.* 8. G. Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam.

In Ps. Exaudi, Deus, deprecatiónem. 95. *Ant.* 1. g. Intende, Deus, oratióni meæ; à fínibus terræ ad te clamávi.

℣. Tu, Dómine, miserére meî, ℟. Et resúscita me, et retríbuam eis. *Ps.* 40.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Cœmet. et Cruce. t. 2. Ed. Ben. n. 2.

Lectio iv.

HÓDIÈ, dilectíssimi, ómnia inferórum loca círcuit Dóminus noster : hódiè portas æreas confrégit, hódiè vectes férreos contrívit. Vide in Prophéta dicti accuratiónem. Non dixit, Apéruit portas æreas; sed, Confrégit; ut inútilis deinceps carcer fiat. Non ábstulit vectes, sed contrívit; ut custódia deinceps frágilis et infirma reddátur, ubi neque jánua, neque vectis, et licèt quis intret, non tenétur. Quando ígitur Christus confrégit, quis álius reparáre póterit? Reges cùm vinctos dimíttere volunt, missis epístolis non ita agunt; sed tam fores quàm custódes relinquunt, ut ostendant eò dénuò ingrediendum esse, vel illis qui jam líberi abiérunt, vel eórum loco áliis. Non ita

Christus : sed demonstráre volens mortem jam ad finem metamque pervenisse, æreas ejus portas confrégit, hoc est, immitem illam, et inexorábilem mortis necessitátem.

℟. Christus pro peccátis nostris mórtuus est, ut nos offerret Deo, mortificátus carne, vivificátus autem spíritu, in quo * Et his qui in cárcere erant, spirítibus véniens prædicávit. ℣. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, quia contrívit portas æreas, et vectes férreos confrégit; * Et his. 1. *Petr.* 3. *Ps.* 106.

Lectio v.

PORrò, quod admiratióne digníssimum est, Rex ipse ad vinctos venit. Atqui nullus rex unquam hoc dignarétur fácere; sed ministri vinctos dimittunt. Secùs hìc : ípsemet Rex ad vinctos venit. Non erúbuit cárcerem, neque detentos in cárcere, (de eo enim quem fínxerat erubéscere non pótuit) et confrégit fores, et vectes contrívit. Superástitit inferno; et desertam fecit totam illíus custódiam; carcerisque custóde in víncula conjecto, ad nos remeávit. Tyrannus captívus ducebátur; fortis vinctus; ipsa mors, abjectis armis, nuda ad pedes regis cucurrit.

℟. Participávit carni et sánguini, * Ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum, et liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. ℣. Præcipitábit mortem in sempiternum, quia Dóminus locútus est; * Ut per mortem. *Hebr.* 2. *Is.* 25.

Lectio vj.

VIdisti mirandam victóriam? vidisti crucis benefícia? De morte immortáles facti sumus : hæc sunt præclára crucis facínora. Intellexisti victóriam, intellexisti modum victóriæ; disce nunc quómodò sine labóre et sudóre nostro victória hæc fúerit parta. Nos arma non cruentávimus, non stétimus in ácie, non accépimus vúlnera, neque vídimus bellum : et tamen victóriam obtinúimus. Certámen Dómini fuit coróna nostra. Cùm ergo et nostra sit victória, mílites imitémur, lætisque vócibus victóriæ laudes et cármina hódiè decantémus. Dicámus, Dóminum laudantes : Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi stímulus tuus, inferne? Hæc ómnia præclára facta crux nobis péperit. Crux trophæum contra dæmones erectum, gládius contra peccátum, gládius quo serpentem confódit Christus. Crux Patris volúntas, Unigéniti glória, Spíritûs exultátio, Angelórum decus, Ecclésiæ secúritas, gloriátio Pauli, Sanctórum murus, totíus orbis lumen.

℞. Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni; * Ut sit potestas eórum in ligno vitæ, et per portas intrent

in

in civitátem. ℣. In sánguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu; * Ut sit potestas. *Apoc.* 22. *Zach.* 9.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Notus in Judæa Deus. 112. *Ant.* 7. *d.* In pace factus est locus ejus, et in Sion habitátio ejus.

In Ps. Dómine Deus. 118. *Ant.* 4. d. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

In Ps. Deus ultiónum Dóminus, *cum sua divisione*, 74. *Ant.* 6. F. Nisi quia Deus adjúvit me, pauló minùs habitasset in inferno ánima mea.

℣. Verbum iníquum constituérunt adversùm me : ℟. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? *Ps.* 40.

De Epístola beáti Pauli, Apóstoli, ad Hebræos.

Lectio vij. Cap. 9.

CHRISTUS assistens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufactum, id est, non hujus creatiónis, neque per sánguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium sánguinem introívit semel in Sancta, æternâ redemptióne inventâ. Si enim sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspersus inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis, quantò magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetipsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviendum Deo viventi?

℟. Quando appensus fúerit homo in patíbulo, non permanébit cadáver ejus in ligno, sed in eádem die sepeliétur; * Quia maledictus à Deo est omnis qui pendet in ligno. ℣. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; * Quia. *Deut.* 21. *Galat.* 3.

Lectio viij.

ET ideò novi testamenti mediátor est; ut morte intercedente, in redemptiónem eárum prævaricatiónum, quæ erant sub prióri testamento, repromissiónem accípiant qui vocáti sunt, ætérnæ hæreditátis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercédat testatóris. Testamentum enim in mórtuis confirmátum est : alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sánguine dedicátum est. Lecto enim omni mandáto legis à Móyse universo pópulo, accípiens sánguinem vitulórum et hircórum cum aqua, et lana coccínea, et hyssópo, ipsum quoque librum et omnem pópulum aspersit, dicens : Hic sanguis testamenti quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernáculum et ómnia vasa ministérii sánguine simíliter aspersit. Et ómnia penè in sánguine secundùm legem mundantur; et sine sánguinis effusióne non fit remíssio.

℟. In die illa radix Jesse qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur: * Et erit sepulcrum ejus gloriósum. ℣. Christus mórtuus est pro peccátis nostris secundùm Scriptúras, et sepultus est. * Et erit. *Is.* 11. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix.

NEcesse est ergo exemplária quidem cœléstium his mundári, ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis quàm istis. Non enim in manufacta sancta Jesus introívit, exemplária verórum; sed in ipsum cœlum, ut appáreat nunc vúltui Dei pro nobis: neque ut sæpè ófferat semetipsum, quemádmodùm Póntifex intrat in sancta per síngulos annos in sánguine alieno; alióquin oportébat eum frequenter pati ab orígine mundi: nunc autem semel in consummatióne seculórum, ad destitutiónem peccáti, per hóstiam suam appáruit. Et quemádmodùm statútum est homínibus semel mori, post hoc autem judícium; sic et Christus semel oblátus est ad multórum exhaurienda peccáta: secundò sine peccáto apparébit expectántibus se in salútem.

℟. Christus novi testamenti mediátor, * Initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, id est, carnem suam, in introitum sanctórum: nondùm propalátam, adhuc prióre tabernáculo habente statum. ℣. Ascendet pandens iter ante eos, et Dóminus in cápite eórum, * Initiávit nobis. *Repetitur* ℟. Christus, *usque ad* ℣. Ascendet. *Hebr.* 9. *et* 10. *Mich.* 2.

AD LAUDES.

In Ps. Júdica me, Deus. 72.

Ant. 4. d. ERo mors tua, ô mors: morsus tuus ero, inferne. *Osee.* 13.

In Ps. Inclína, *cum sua divisione*, 126. *Ant.* 3. *a.* De manu mortis liberábo eos: de morte rédimam eos. *Os.* 13.

In Ps. Dómine, exaudi.... áuribus, *cum sua divis.* 118. *Ant.* 8. c. Penetrábo omnes inferióres partes terræ, et inspíciam omnes dormientes, et illuminábo omnes sperantes in Dómino. *Eccli.* 24.

Ant. 4. E. Sicut.

Canticum Jonæ. Cap. 2.

CLamávi de tribulatióne mea ad Dóminum, * et exaudívit me.

De ventre ínferi clamávi, * et exaudisti vocem meam.

Et projecisti me in profundum in corde maris, * et flumen circúmdedit me.

Omnes gúrgites tui et fluctus tui * super me transiérunt.

Et ego dixi: abjectus sum à conspectu oculórum tuórum: * verúmtamen rursùs vidébo templum sanctum tuum.

Circumdedérunt me aquæ * usque ad ánimam.

Abyssus vallávit me, * pélagus opéruit caput meum.

Ad extréma móntium des-

cendi : * terræ vectes conclusérunt me in æternum.

Et sublevábis de corruptióne vitam meam, * Dómine Deus meus.

Cùm angustiarétur in me ánima mea, Dómini recordátus sum; * ut véniat ad te orátio mea ad templum sanctum tuum.

Qui custódiunt vanitátes frustrà, * misericórdiam suam derelinquunt.

Ego autem in voce laudis immolábo tibi : * quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino.

Ant. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diébus et tribus nóctibus, sic erit Fílius hóminis in corde terræ. *Matth.* 12.

In Ps. Laudáte Dóminum in sanctis. 54. *Ant.* 2. D. Dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua; eò quòd iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. *Is.* 53.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. *C.* Accepérunt Joseph et Nicodémus corpus Jesu, et ligavérunt illud línteis cum aromátibus, et posuérunt illud in monumento. *Joan.* 19.

Kyrie, etc. *ut suprà.* 278.

AD HORAS, post Psalmos dicitur : Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen. *Philipp.* 2.

Ps. 50. Miserére. 125.

Oratio.

REspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum; Qui tecum.

¶ *Factâ Communione in Missa, pro Vesperis dicitur tantùm Psalmus et Canticum sequens, cum suis Antiphonis, sine* Glória Patri.]

AD VESPERAS.

Non præmittitur Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Allelúia.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Allelúia, quóniam in æternum, allelúia, misericórdia ejus, allelúia, allelúia. *Ps.* 135.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Cùm transisset Sábbatum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme, emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum, allelúia. *Marc.* 16.

Sacerdos ad altare dicit :

℣. Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui nos per Paschále mystérium docuisti vetustátem vitæ relínquere, et in novitáte spíritûs ambuláre : præsta ut Unigé-

nitus tuus per hoc sacramentum nobis vitam suam tríbuat, qui mortem nostram suscépit, et occídit; Qui tecum vivit et regnat.

Deinde, ℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Diaconus dicit, Ite, Missa est. ℟. Deo grátias.

¶ *Extra Chorum, Vesperæ dicuntur ut suprà; sed ante Orationem non dicitur* Dóminus vobiscum, *nec* Orémus, *et post Orationem nihil additur.*

AD COMPLETORIUM.

Non præmittitur Converte nos, Deus salutáris noster, *nec* Deus, in adjutórium; *sed dictis sine* Glória Patri, *Psalmis* Cùm invocárem, exaudívit me. Qui hábitat in adjutório, *et* Ecce nunc benedícite. 26. *de* 2. *in* b. *dicitur* Allelúia.

Deinde, Nunc dimíttis servum tuum, Dómine. 30. *de* 8. *in* G. *sine* Glória Patri, *sub Antiphona* Véspere sábbati, quæ lucescit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et áltera María, vidére sepulcrum, allelúia. *Matth.* 28.

Statim sequitur Oratio, ante quam non dicitur Dóminus vobiscum, *nec* Orémus.

Oratio.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem istam; et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

Non dicitur Dóminus vobiscum, *nec* Benedicámus.

IN DIE SANCTO PASCHÆ.

ANNUALE.

AD NOCTURNUM.

℣. Dómine, lábia, etc. *cum* Allelúia.

Invit. Allelúia. Surrexit Dóminus verè : * Veníte, adorémus, allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Veníte. 2.

Non dicitur Hymnus, nec accinitur jubilus in fine Antiphonarum : quod servatur etiam ad omnes Horas per totam octavam.

In Ps. Quare fremuérunt. 3.
Ant. J. REpromissiónem Deus adimplévit, resúscitans Jesum, sicut et in Psalmo scriptum est : Fílius meus es tu, ego hódiè génui te, allelúia. *Act.* 13.

In Ps. Conserva me. 78.
Ant. 4. D. Quòd Deus suscitávit eum à mórtuis, ámpliùs jam non reversúrum in corruptiónem, ita dixit : Non dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem, allelúia. *Act.* 13.

In Psalm. Exaltábo te. 7.
Ant. 8. G. Definíto consílio, et præsciéntiâ Dei tráditum Deus suscitávit, solútis dolóribus inferni, juxta quod impossíbile erat tenéri illum ab eo, allelúia. *Act.* 2.

℣. Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam : ℟. Salvasti me à descendéntibus in lacum. *Ps.* 29.

Pater noster.

Absol. Benedictus Deus, *et Bened.* Confiteámur. 128.

De Epístola beáti Pauli, Apóstoli, ad Romános.

Lectio j. Cap. 6.

AN ignorátis, fratres, quia quicumque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus? Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem ; ut quómodò Christus surrexit à mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus. Hoc sciéntes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est à peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo, crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo ; sciéntes quòd Christus resurgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultrà non dominábitur. Quòd enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel ; quòd autem vivit, vivit

Deo. Ita et vos existimáte vos mórtuos quidem esse peccáto, viventes autem Deo in Christo Jesu Dómino nostro. Tu autem.

℟. Ego sum primus et novíssimus; et vivus, et fui mórtuus, * Et ecce sum vivens in sécula seculórum: † Et hábeo claves mortis et inferni, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Ego dormívi, et soporátus sum, et exurrexi, quia Dóminus suscépit me; * Et ecce. Glória. † Et hábeo. *Ap.* 1. *Ps.* 3.

Bened. Interpellet. 128.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 231. *in diebus Pasch. II. n.* 2.

Lectio ij.

Resurréctio Dómini nostri Jesu Christi nova vita est credéntium in Jesum; et hoc est sacramentum passiónis et resurrectiónis ejus, quod valdè nosse et ágere debétis. Non enim sine causa vita venit ad mortem; non sine causa fons vitæ, unde bíbitur ut vivátur, bibit hunc cálicem qui ei non debebátur. Non enim Christo debebátur mors. Huic conditióni mortis obstrictus náscitur omnis homo, sed præter illum hóminem qui homo factus est, ne períret homo. Pœna culpæ mors: Dóminus Jesus Christus mori venit, peccáre non venit. Communicando nobiscum sine culpa pœnam, et culpam solvit et pœnam. Quam pœnam solvit? Quæ nobis debebátur post istam vitam. Ergo crucifixus est, ut in cruce osténderet véteris hóminis nostri occásum; et resurrexit, ut in sua vita osténderet nostræ vitæ novitátem.

℟. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur * Non in fermento véteri, neque in fermento malitiæ, sed † In ázymis sinceritátis et veritátis, allelúia, allelúia. ℣. Exurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus: et justi epulentur et exultent in conspectu Dei, * Non in fermento véteri. Glória Patri. † In ázymis. 1. *Cor.* 5. *Ps.* 67.

Bened. Fúlgeat. 128.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

In illo témpore; María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme, emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 21. *habit. in Basilica B. Mariæ in die Paschæ, n.* 2.

Audistis, fratres caríssimi, quòd sanctæ mulíeres quæ Dóminum fúerant secútæ, cum aromátibus ad monumentum venérunt; et ei quem viventem diléxerant, étiam mórtuo, stúdio humanitátis, obsequuntur. Sed res gesta áliquid in sancta Ecclésia signat gerendum. Sic quippe necesse est ut audiámus quæ facta sunt, quátenùs cogitémus étiam quæ nobis sint ex eórum imitatióne facienda. Et

nos ergo in eum qui est mórtuus credentes, si odóre virtútum referti, cum opinióne bonórum óperum Dóminum quærimus, ad monumentum profectò illíus cum aromátibus venímus. Illæ autem mulíeres Angelos vident, quæ cum aromátibus venérunt; quia vidélicet illæ mentes supernos cives aspíciunt, quæ eum virtútum odóribus ad Dóminum per sancta desidéria proficiscuntur. Notandum verò nobis est quidnam sit quòd in dextris sedére Angelus cérnitur, qui stolâ cándidâ coopertus appáruit. Sed quid advenientes féminas affátur, audiámus: Nolíte expavéscere; ac si apertè dicat, Páveant illi qui non amant adventum supernórum cívium. Vos cur pertiméscitis, quæ vestros concíves vidétis? Unde et Matthæus Angelum apparuisse descríbens, ait: Erat aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus sicut nix. In fulgóre étenim terror timóris est, in nive autem blandimentum candóris. Quia verò omnípotens Deus, et terríbilis peccatóribus, et blandus est justis; rectè testis resurrectiónis ejus Angelus, et in fulgóre vultûs, et in candóre hábitûs demonstrátur: ut de ipsa sua spécie et terréret réprobos, et mulcéret pios.

℟. Ecce terræ motus factus est magnus; * Angelus enim Dómini descendit de cœlo, et accédens revolvit lápidem, et sedébat super eum, allelúia, allelúia. ℣. Terra trémuit et quiévit, cùm exsúrgeret in judícium Deus, ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ; * Angelus. Glória. * Angelus. *Repetitur* ℟. Ecce, *usque ad* ℣. Terra. *Matth.* 28. *Ps.* 75.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. UNâ sábbati valdè dilúculo, mulíeres venérunt ad monumentum, portantes quæ paráverant arómata; et invenérunt lápidem revolútum à monumento, allelúia. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Introeuntes in monumentum, vidérunt júvenem sedentem in dextris: et obstupuérunt, allelúia. *Marc.* 16.

Ant. 8. c. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut nix, allelúia, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 7. d. Præ timóre.

Canticum. Isaïæ 63.

QUis est iste qui venit de Edom, * tinctis véstibus de Bosra?

Iste formósus in stola sua, * grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ.

Ego qui loquor justítiam, * et propugnátor sum ad salvandum.

Quare ergo rubrum est indumentum tuum, * et vestimenta tua sicut calcántium in torculári?

Tórcular calcávi solus, * et de géntibus non est vir mecum.

Calcávi eos in furóre meo, * et conculcávi eos in ira mea.

Et aspersus est sanguis eórum super vestimenta mea, * et ómnia indumenta mea inquinávi.

Dies enim ultiónis in corde meo, * annus redemptiónis meæ venit.

Circumspexi, et non erat auxiliátor: * quæsívi, et non fuit qui adjuváret.

Et salvávit mihi bráchium meum; * et indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi.

Ant. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 8. *G.* Respondens autem Angelus, dixit muliéribus: Nolíte timére; scio enim quòd Jesum quæritis: non est hîc, allelúia. *Matth.* 28.

Loco Capituli, Hymni et Versiculi, dicitur sine neumate:

Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. *Ps.* 117.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Surrexit sicut dixit: veníte, et vidéte locum ubi pósitus erat Dóminus, allelúia. *Matth.* 28.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum, devictâ morte, reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspíras, étiam adjuvándo proséquere; Per eumdem Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus.

AD HOR. Ps. de Dominica.

AD PRIMAM non dicitur Symbolum Quicumque.

Dicto Deus, in adjutórium, *non dicitur Hymnus; sed absolutè inchoatur Psalmus de 2, in* b. *et loco Antiphonæ, Capituli,* ℟℟. *brev. et Versic. dicitur* Allelúia *semel; deinde,* Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. *Et statim dicitur,* Dóminus vobiscum, *et Oratio, quæ ad Primam est Oratio solita; quam sequitur lectio Martyrologii, et reliquum Capituli Officium, ad cujus absolutionem legitur sequens*

CANON.

Ex Concílio Matisconensi secundo.

Ann. 583. *Can.* 2.

Aderat Ragnemod. Paris. Ep.

PAscha nostrū in quo summus Sacerdos et Póntifex pro nostris delictis, nullam habens obnoxietátem peccáti, immolátus est, debémus omnes festivíssimè cólere, et sédulæ observatiónis sinceritáte in ómnibus venerári; ut illis sanctíssimis diébus omnes simul coadunáti, hymnis Paschálibus indulgentes, perseveratiónis nostræ præséntiam quotidiánis sacrifíciis ostendámus, laudantes Creatórem ac regeneratórem nostrum véspere, mane et merídie.

AD VESPERAS.

In Ps. Dixit Dóminus. 23.

Ant. 6. F. DIcite discípulis ejus quia surrexit, allelúia, allel., allel. *Matth.* 28.

In Ps. Confitébor tibi... in concílio. 24. *Ant.* 4. E. Ecce præcédit vos in Galilæam; ibi eum vidébitis, allelúia, allelúia. *Matth.* 28.

In Psalm. Beátus vir. 24. *Ant.* 1. *f.* Et exiérunt citò de monumento cum timóre et gáudio magno, currentes nuntiáre discípulis, allelúia. *Matth.* 28.

Graduale. Hæc, *Chorus*, dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Confitémini Dómino quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia, *Chorus*, * ejus. *Ps.* 117.

Allelúia, allelúia. ℣. Surrexit Dóminus, et occurrit muliéribus, dicens: Avéte. Illæ autem accessérunt, et tenuérunt pedes * ejus. Allelúia. *Matth.* 28.

Sequentia.

VIctimæ Paschàli laudes ímmolent Christiáni.

Agnus redémit oves; Christus ínnocens Patri reconciliávit peccatóres.

Mors et vita duello conflixêre mirando: dux vitæ mórtuus, regnat vivus.

Dic nobis, María; quid vidisti in via?

Sepulcrum Christi viventis, et glóriam vidi resurgentis,

Angélicos testes, sudárium, et vestes.

Surrexit Christus spes mea; præcédet suos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse à mórtuis verè. Tu nobis, victor Rex, miserére. Amen.

Continuò dicitur :

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Cùm serò esset die illo, et fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti; venit Jesus, et stetit in médio, et dixit eis: Pax vobis, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio, ut suprà. 296.

¶ *Qui privatim recitant, non tenentur ad ea quæ sequuntur usque ad Completorium exclusivè; quæ tamen in Ecclesiis, ubi non sunt Fontes, cantantur in Choro. In aliis verò, dicto* Benedicámus, *progreditur Clerus ad Fontes.*

Eundo cantatur : ℟. Christus resurgens ex mórtuis, jam non móritur; * Mors illi ultrà non dominábitur: quòd enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel; quòd autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. *Rom.* 6.

Deinde dicitur Ps. Laudáte, púeri. 24. *de* 1. *in* A. *cum* Glória Patri, *in fine.*

Post Psalmum cantatur à toto Clero simul : ℟. Præcipitábit mortem in sempiternum, et oppróbrium pópuli sui áufeset de universa terra: * Mors. *Is.* 25.

Versic. Salvávit sibi déxtera ejus, ℟. Et bráchium sanctum ejus. *Ps.* 97.

Oratio.

DEus, qui ad æternam vitam in Christi resurrectióne nos réparas: imple pietátis tuæ ineffábile sacramentum; ut, cùm in majestáte sua Salvátor noster advéne-

rit, quos fecisti baptismo regenerári, fácias beátâ immortalitáte vestíri; Per eumdem.

Eundo ad stationem :

℟. Quicumque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus : * Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem; ut quómodò Christus surrexit à mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus, allelúia. *Rom.* 6.

Ps. In éxitu. 25. *de* 3. *in* a. *cum* Glória Patri, *in fine.*

Post Psalmum cantatur à toto Clero simul : ℣. Dóminus scidit aquas ante eos, ut fáceret sibi nomen sempiternum : eduxit eos per abyssos. * Consepulti. *Is.* 63.

Et fit Statio secundùm consuetudinem locorum, in qua dicitur Versic. Audítam fácite vocem laudis ejus, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam *Ps.* 65.

Oratio.

DEus, qui resurrectiónis tuæ fidem per baptismi grátiam in nobis obsignáre voluisti : concéde, ut à peccáti morte liberáti, in novitáte vitæ ambulémus; Qui vivis.

Redeundo cantatur : ℟. Quid quæritis viventem cum mórtuis; Non est hîc, sed surrexit : * Recordámini quáliter locútus est vobis, dicens : Quia oportet Fílium hóminis tradi in manus peccatórum, et crucifígi, et die tértiâ resúrgere, allelúia. *Luc.* 24.

Ante Crucifixum cantatur : ℣. Adoráte Dóminum in átrio sancto ejus; commoveátur à fácie ejus univérsa terra : dícite in géntibus quia Dóminus regnávit à ligno. *Ps.* 95.

Tum Clerus ingreditur Chorum, dicens : * Recordámini.

℣. Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, ℟. Hic factus est in caput ánguli. *Ps.* 117.

Oratio.

DEus, cujus Fílius pro nobis crucifixus mundum redímere dignátus est : præsta, ut qui de nostra redemptióne lætámur, æternis gáudiis, te donante, perfruámur; Per eumdem Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

AD COMPLETORIUM.

Dicto Converte nos, *dicuntur absolutè Psalmi* Cùm invocárem. Qui hábitat, *et* Ecce nunc. 26. *Et in fine,* Allelúia, *semel.*

Deinde imponitur Hæc dies, *et dicitur* Nunc dimittis, *de* 2. *in* A. *Posteà dicitur integrè* Hæc dies, *ut suprà ad Laudes. Oratio,* Vísita.

¶ *Prædictus modus Horarum servatur usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè.*]

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

Paschæ.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCTURNUM.

Invit. Surrexit Dóminus verè, * Allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Veníte 2.

Tres Psalmi in unaquaque

Feria notati, sub sola Ant. 2. D. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Lectiones et ℟℟. *ut infrà in qualibet die.*

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me, ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Ant. et Psalmi cum Cantico, ut in die Paschæ. 295.

Antiph. ad Benedictus, *et Oratio, ut infrà in qualibet die.*

AD HORAS, ut in die Paschæ, præter Orationem.

CANON unicuique diei assignatur.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. ut in die Paschæ, 296.

Graduale, Hæc dies, etc. *et Ant. ad* Magníficat, *cum Oratione, ut infrà in qualibet die.*

In Processione ad Fontes quæ fit post Benedicámus, ℟℟. *et* ℣℣. *ut in die Paschæ: Orationes sunt propriæ cuilibet diei.*

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 298.

FERIA SECUNDA.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, 2.

Incípiunt Actus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 1.

PRimùm quidem sermónem feci de ómnibus, ô Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere et docére, usque in diem quâ præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assumptus est: quibus et præbuit seipsum vivum post passiónem suam in multis argumentis, per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei. Et convescens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris, quam audistis, inquit, per os meum; quia Joannes quidem baptizávit aquâ, vos autem baptizabímini Spíritu sancto, non post multos hos dies. Igitur qui convénerant, interrogábant eum, dicentes: Dómine, si in témpore hoc restítues regnum Israel? Dixit autem eis: Non est vestrûm nosse témpora vel momenta quæ Pater pósuit in sua potestáte; sed accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa, et Samaría, et usque ad últimum terræ.

℟. Qui habitábant Jerúsalem, et príncipes ejus ignorantes Jesum: * Petiérunt à Piláto ut interfícerent eum; Deus verò suscitávit eum à mórtuis tértiâ die, allel. allel. ℣. Ipsi non cognovérunt cogitatiónes Dómini, et non intellexérunt consílium ejus: * Petiérunt. *Act.* 13. *Mich.* 4.

Sermo sancti Leónis, Papæ.
De resurr. Domini. 1.
Lectio ij.

CUm quadraginta diérum observántiâ hoc voluérimus operári, ut áliquid sentirémus crucis in témpore Domínicæ passiónis; adnitendum nobis est ut étiam resurrectiónis Christi inveniámur esse consortes, et de morte ad vitã, dum in isto sumus córpore, transeámus. Moriendum ergo est diábolo, et vivendum Deo: deficiendum iniquitáti, ut justítiæ resurgátur. Occumbant vétera, ut oriantur nova. Resurréctio Dómini, non finis carnis, sed commutátio fuit, nec virtútis augmento consumpta substántia est. Quálitas tránsiit, non natúra defécit: et factum est corpus impassíbile, quod pótuit crucifígi; factum est immortále, quod pótuit occídi; factum est incorruptíbile, quod pótuit vulnerári. Agnoscat ígitur pópulus Dei novam se esse in Christo creatúram. Nemo in id récidat, unde surrexit; sed etiamsi pro infirmitáte corpórea in alíquibus adhuc languóribus jacet, sanári instanter desíderet ac levári. Hæc est enim salútis via, et cœptæ in Christo resurrectiónis imitátio. Hæc meditátio, dilectíssimi, non pro sola solemnitáte Pascháli, sed pro totíus vitæ sanctificatióne retinenda est.

℟. Christus crucifixus est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei: et nos infirmi sumus in illo; sed vivémus cum eo * Ex virtúte Dei, allelúia, allel. ℣. Vivificábit nos et suscitábit nos; et vivémus in conspectu ejus * Ex. 2. *Cor.* 13. *Os.* 6.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.
Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore: Duo ex discípulis Jesu ibant ipsâ die in castéllum quod erat in spátio stadiórum sexaginta ab Jerúsalem, nómine Emmaüs. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.
Serm. 235. in diebus Paschæ. VI. n. 2. et 3.

IN via cum illis tanquam comes ambulábat, et ipse dux erat: útrique vidébant, sed non agnoscébant. Tenebantur enim óculi eórum, sicut audívimus, ne eum agnóscerent. Eia, fratres, ubi vóluit Dóminus agnosci? In fractióne panis. Secúri sumus: panem frángimus, et Dóminum agnóscimus. Nóluit agnosci, nisi ibi, propter nos qui non eum visúri erámus in carne, et tamen manducatúri erámus ejus carnem. Quisquis ergo fidélis es, quisquis non inániter Christiánus vocáris, quisquis Ecclésiam non sine causa ingréderis, quisquis verbum Dei cum timóre et spe audis, consolétur te fráctio panis. Abséntia Dómini non est abséntia: habéto fidem, et tecum est quem non vides.

℟. O stulti et tardi corde ad credendum in ómnibus quæ locúti sunt Prophétæ! * Nonne hæc opórtuit pati

Christum, et ita intráre in glóriam suam? Allelúia, allelúia. ℣. Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: * Nonne. Glória. * Nonne. *Luc.* 24. *Is.* 53.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. a. Incípiens Jesus à Móyse et ómnibus Prophétis, interpretabátur illis in ómnibus Scriptúris quæ de ipso erant, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui solemnitáte Pascháli mundo remédia contulisti: pópulum tuum, quæsumus, cœlesti dono proséquere; ut et perfectam libertátem cónsequi mereátur, et ad vitam profíciat sempiternam; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Bituricensi.

Ann. 1584. *Tit. de Euchar. Can.* 7.

NEmo ad diem Paschæ Eucharístiam ab álio quàm à próprio Párocho seu Curáto súmere præsúmat. Sacerdos qui contra hoc Decrétum adminístrat, cujuscumque gradûs et órdinis fúerit, extraordináriè puniátur. Aliis quibúslibet diébus festis, Commúnio ex licéntia Epíscopi, ejus Vicárii, aut Párochi, áliis in locis pro cujusque voto ab idóneo Sacerdóte concedátur.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Iter fácite ei qui ascendit super occásum; Dóminus nomen * illi. *Ps.* 67.

Allelúia, allelúia. ℣. Cognovérunt eum, et dixérunt ad ínvicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loquerétur * in via? Allelúia. *Luc.* 24.

Víctimæ Pascháli. 297.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Regressi sunt in Jerúsalem, et invenérunt congregátos úndecim, et eos qui cum illis erant; et ipsi narrábant quómodò cognovérunt Jesum in fractióne panis, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui renátis ex aqua et Spíritu sancto cœlestis regni pandis introitum: auge super fámulos tuos grátiam quam dedisti; ut qui ab ómnibus sunt purgáti peccátis, nullis priventur promissis; Per Dóminum.

Ad Stationem, Oratio.

POpulus tuus, quæsumus, Dómine, renovátis exultet ánimæ virtútibus; et vivificatiónis tuæ grátiam consecútus, in tuo semper múnere gloriétur; Per Christum.

In Choro, Oratio.

DEus, qui pópulum tuum de hostis cállidi servitúte liberasti: preces ejus misericórditer réspice, et adversantes ei tuâ virtúte prosterne; Per.

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio. 4.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 2.

STans Petrus cum úndecim, levávit vocem suam, et

locútus est : Viri Israelítæ, audíte verba hæc: Jesum Nazarénum, virum approbátum à Deo in vobis, virtútibus, et prodígiis, et signis, quæ fecit Deus per illum in médio vestrî, sicut et vos scitis; hunc definíto consílio, et præsciéntiâ Dei tráditum, per manus iniquórum affigentes, interemistis: quem Deus suscitávit, solútis dolóribus inferni, juxta quod impossíbile erat tenéri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providébam Dóminum in conspectu meo semper; quóniam à dextris est mihi, ne commóvear: propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea, ínsuper et caro mea requiescet in spe; quóniam non derelínques ánimam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem. Notas mihi fecisti vias vitæ; et replébis me jucunditáte cum fácie tua. Viri fratres, líceat audenter dícere ad vos de Patriarcha David, quóniam defunctus est, et sepultus: et sepulcrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. Prophéta ígitur cùm esset, et sciret quia jurejurando jurasset illi Deus de fructu lumbi ejus sedére super sedem ejus; próvidens locútus est de resurrectióne Christi, quia neque derelictus est in inferno, neque caro ejus vidit corruptiónem. Hunc Jesum resuscitávit Deus, cujus omnes nos testes sumus.

℟. Vos Sanctum et Justum negastis; et petistis virum homicídam donári vobis: auctórem verò vitæ interfecistis, * Quem Deus suscitávit à mórtuis, cujus nos testes sumus, allelúia, allelúia. ℣. Fílii hóminum, scitóte quia Dóminus mirificávit Sanctũ suum, * Quem Deus suscitávit à mórtuis, etc. *Act.* 3. *Ps.* 4.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. In Ps. 101. *Serm.* 2. *n.* 7. *Lectio ij.*

NOn laus fídei Christianórum est, quia credunt mórtuum Christum, sed quia credunt resurrexisse Christum. Nam mórtuum et pagánus credit; et hoc tibi pro crímine óbjicit, quia in mórtuum credidisti. Quæ ígitur laus tua? Crédere resurrexisse Christum, et speráre te resurrectúrum esse per Christum, hæc est laus fídei. Si enim credíderis in corde tuo quia Dóminus est Jesus, et conféssus fúeris ore tuo quia eum Deus suscitávit à mórtuis, salvus eris. Non ait: Si conféssus fúeris quia Deus eum trádidit occidendum; sed quia eum Deus suscitávit à mórtuis, si conféssus fúeris, tunc salvus eris.

℟. Crédimus, sciéntes quóniam * Qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, allelúia, allelúia. ℣. Inclináte aurem vestram: et veníte, audíte, et vivet ánima vestra. * Qui suscitávit Jesum. 2. *Cor.* 4. *Is.* 55.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore; Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dixit eis: Pax vobis; ego sum, nolíte timére. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 26. *in Evang. n.* 1.

PRima lectiónis hujus Evangélicæ quæstio ánimum pulsat, quómodò post resurrectiónem corpus Domínicum verum fuit, quod, clausis jánuis, ad discípulos íngredi pótuit. Sed sciendum nobis est quòd divína operátio, si ratióne comprehénditur, non est admirábilis, nec fides habet méritum, cui humána rátio præbet experiméntum. Sed hæc ipsa nostri Redemptóris ópera, quæ ex semetípsis comprehendi nequáquam possunt, ex ália ejus operatióne pensanda sunt; ut rebus mirabílibus fidem præbeant facta mirabilióra. Illud enim corpus Dómini intrávit ad discípulos, jánuis clausis, quòd vidélicet ad humános óculos, per nativitátem suam, clauso éxiit útero Vírginis. Quid ergo mirum, si clausis jánuis, post resurrectiónem suam, in æternum jam victúrus intrávit, qui moritúrus véniens, non aperto Vírginis útero exívit?

℟. Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dixit eis: * Pax vobis; ego sum, nolíte timére, allelúia, allelúia. ℣. Ego sum frater vester, nolíte pavére; pro salúte enim vestra misit me Deus ante vos: * Pax vobis. Glória. * Pax vobis. *Luc.* 24. *Gen.* 45.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Obtulérunt discípuli Dómino partem piscis assi, et favum mellis: et cùm manducasset coram eis, sumens relíquias, dedit eis, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu multíplicas: concéde fámulis tuis, ut sacramentum vivendo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi sexto, sub sancto Cárolo.

Ann. 1582. *Tit.* 9.

PArochus si Parochiálem habet qui ex morbo labórans, aliâve necessitáte verè impedítus, non potest sacro Paschæ témpore ad Ecclésiam convenire, ubi sanctíssimam Communiónem cum céteris percípiat, ad illum (etiamsi paucis antè diébus percéperit) ipse illo Pascháli témpore déferat.

AD VESPERAS.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Memor fuit in séculum testamenti sui, verbi quod mandávit in mille * generatiónes. *Ps.* 104.

Allelúia, allelúia. ℣. Apéruit Jesus discípulis sensum, ut intellígerent * Scriptúras. Allelúia. *Luc.* 24.

Víctimæ Pascháli. 297.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Sic scriptum est, et sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis tértiâ die, et prædicári in nómine ejus pœniténtiam, et remissiónem peccatórum in omnes gentes, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, per quem nobis redémptio venit, et præstátur adóptio: réspice in ópera misericórdiæ tuæ; ut in Christo renátis, et æterna tribuátur hæréditas, et vera libertas; Per eumdem Dñum.

Ad Stationem, Oratio.

FAc, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui Paschálibus remédiis innováti, similitúdinem terréni parentis evásimus, ad formam cœlestis transferámur auctóris; Qui tecum vivit et regnat Deus.

In Choro, Oratio.

DEus, qui nos, in cruce passus, prétio magno redímere voluisti: infunde nobis virtútem auxílii tui, ut nostra te semper vita glorífícet; Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

FERIA QUARTA.

Duplex-minus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio. 6.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 2.

HIs audítis, compuncti sunt corde, et dixérunt ad Petrum et ad réliquos Apóstolos: Quid faciémus, viri fratres? Petrus verò ad illos: Pœniténtiam, inquit, ágite, et baptizétur unusquisque vestrûm in nómine Jesu Christi in remissiónem peccatórum vestrórum; et accipiétis donum Spíritûs sancti. Vobis enim est repromíssio, et fíliis vestris, et ómnibus qui longè sunt, quoscúmque advocáverit Dóminus Deus noster. Aliis étiam verbis plúrimis testificátus est, et exhortabátur eos, dicens: Salvámini à generatióne ista prava. Qui ergo recepérunt sermónem ejus, baptizáti sunt: et appósitæ sunt in die illa ánimæ círciter tria míllia. Erant autem perseverantes in doctrína Apostolórum, et communicatióne fractiónis panis, et oratiónibus. Fiébat autem omni ánimæ timor: multa quoque prodígia et signa per Apóstolos in Jerúsalem fiébant, et metus erat magnus in universis.

℟. Secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos Deus in spem vivam per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, * in hæreditátem incorruptíbilem et incontaminátam, allelúia, allelúia. ℣. Memor fuit nostri, redémit nos Dóminus, quóniam in æternum misericórdia ejus; * In hæreditátem. 1. *Petr.* 1. *Ps.* 135.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Lectio ij. *Orat.* 41.

REsurrectiónis dies, faustumque princípium; proinde ob festum diem exsplendescámus: ei qui pro no-

bis passus est ac resurrexit, múnera offerámus. Aurum fortasse me dícere putátis, aut argentum, aut textúras, aut pellúcidos et ingentis prétii lápides, fluxam fragilemque matériam, cujus ferè majórem partem póssident ímprobi, et servi rerum terrenárum mundique príncipis. Imò verò nosmetipsos offerámus, hoc est, opes Deo caríssimas, ipsoque máximè dignas. Imáginis decus imágini reddámus : dignitátem nostram agnoscámus : exemplar nostrum honóre prosequámur : mystérii vim intelligámus, et pro quo Christus morte functus est. Simus ut Christus, quóniam Christus quoque sicut nos. Efficiámur dii propter ipsum, quóniam ipse quoque homo propter nos factus est. Assumpsit quod detérius erat, ut det quod præstántius est : mendícus factus est, ut nos illíus mendicitáte ditémur. Servi formam suscépit, ut nos in libertátem asserámur : descendit, ut evehámur : tentátus est, ut vincámus : contemptus est, ut nos glóriâ afficiámur : mórtuus est, ut salútem nobis áfferat : ascendit, ut eos qui in peccáti lapsu jacébant, ad seipsum trahat. Omnia quisque donet : ómnia, inquam, ei qui seipsum redemptiónis prétium pro nobis ac culpæ nostræ succidáneum dedit, nemo non ófferat. Nihil autem datúrus est tantum, quantum si seipsum obtúlerit, hujus mystérii vim ac ratiónem probè intelligentem, et totum in eo nitentem, ut propter illum ómnia sit, quæcumque ipse propter nos factus est.

℟. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus : * In hoc enim Christus mórtuus est, et resurrexit, ut et mortuórum et vivórum dominétur, allelúia, allelúia. ℣. Fórtium dívidet spólia, pro eo quòd trádidit in mortem ánimam suam : * In hoc. *Rom.* 14. *Is.* 53.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore : Manifestávit se íterùm Jesus discípulis ad mare Tiberíadis. Manifestávit autem sic: Erant simul Simon Petrus, et Thomas qui dícitur Dídymus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 24. *hab. in Basilica sancti Laurentii foris muros, Feriâ quartâ Paschæ.*

LEctio sancti Evangélii, quæ modò in áuribus vestris lecta est, fratres mei, quæstióne ánimum pulsat, sed pulsatióne suâ vim discretiónis índicat. Quæri étenim potest cur Petrus qui piscátor ante conversiónem fuit, post conversiónem ad piscatiónem rédiit; et cùm Véritas dicat, Nemo mittens manum suam ad arátrum, et aspíciens retrò, aptus est regno Dei; cur repétiit quod derelíquit? Sed si virtus discretiónis inspícitur, cítiùs vidétur quia nimírùm negótium quod ante con-

versiónem sine peccáto éxtitit, hoc étiam post conversiónem repétere culpa non fuit.

℟. Stetit Jesus in líttore; non tamen cognovérunt discípuli quia Jesus est. * Dicit eis: Míttite in déxteram navígii rete. Misérunt, et jam non valébant íllud tráhere præ multitúdine píscium, allelúia, allel. ℣. Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis. * Dicit eis. Glória. * Dicit. *Joan.* 21. *Ps.* 134.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Dicit discípulis suis Jesus: Veníte, prandéte. Et nemo audébat discumbéntium interrogáre eum, Tu quis es; sciéntes quia Dóminus est, allelúia. *Joan.* 21.

Oratio.

DEus, qui nos resurrectiónis Domínicæ ánnuâ solemnitáte lætíficas: concéde propítius, ut per temporália festa quæ ágimus, perveníre ad gáudia ætérna mereámur; Per eumdem Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 590.

Part. 2. *Cap.* 5.

QUæ tanto animárum dispéndio in locis quibusdam inorébruit seró nímiùm communicandi consuetúdo, sánctiùs erit immutanda. Adolescentesque ii, quos de sumendo mystério satis decérnere posse Párochi vel Confessárii judicárint, ad Communiónem sunt (à Párochis) recipiendi, imò étiam impelléndi.

AD VESPERAS.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Annúntient ópera ejus, qui descendunt in mare; ipsi vidérunt mirabília ejus * in profundo. *Ps.* 106.

Allelúia, allelúia. ℣. Apóstolis quos elégit Jesus, præbuit seipsum vivum in multis argumentis, per dies quadraginta * appárens eis. Allelúia. *Act.* 1.

Víctimæ Pascháli. 297.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Accipit Jesus panem, et dat discípulis suis, et piscem simíliter. Hoc jam tértiò manifestátu sest Jesus, cùm resurrexisset à mórtuis, allelúia. *Joan.* 21. *Act.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam multíplicas sóbole renascéntium: fac eam propítius gaudére de suórum profectibus filiórum; Per Christum.

Ad Stationem, Oratio.

DEus, qui per Paschále mystérium docuisti nos vetustátem vitæ relínquere, et in novitáte spíritûs ambuláre: præsta, ut sacramentis tuis innováti, dona grátiæ tuæ servémus; Per Christum.

In Choro, Oratio.

TUâ nos, quæsumus, Dómine, pietáte custódi; ut qui Unigéniti tui passióne sunt redempti, ejusdem resurrectiónis et glóriæ efficiantur partícipes; Per eumdem.

FERIA QUINTA.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio. 2.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 3.

PETRUS et Joannes ascendébant in templum ad horam orationis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur : quem ponébant quotídiè ad portam templi, quæ dícitur Speciósa, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cùm vidisset Petrum et Joannem incipientes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit : Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit : Argentum et aurum non est mihi; quod autem hábeo, hoc tibi do : in nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. Et apprehensâ manu ejus dexterâ allevávit eum; et prótinùs consolidátæ sunt bases ejus et plantæ. Et exíliens stetit, et ambulábat : et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exíliens, et laudans Deum. Et vidit omnis pópulus eum ambulantem, et laudantem Deum. Cognoscébant autem illum, quòd ipse erat qui ad eleemósynam sedébat ad Speciósam portam templi; et impléti sunt stupóre.

℟. Jesum Nazarénum virum approbátum à Deo virtútibus, et prodígiis, per manus iniquórum affigentes, interemístis : * Quem Deus suscitávit, allelúia, allelúia. ℣. Ipse est Deus vivens, et ætemus in sécula, fáciens signa et mirabília in cœlo et in terra : * Quem. *Act.* 2. *Dan.* 6.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Cur initio Pentecostes legantur Actus Apostolorum.

Serm. 4. *n.* 5. *et* 6.

Lectio ij.

MEritò quæret áliquis quam tandem ob causam statútum fúerit ut históriam crucis in die crucis et passiónis legámus; Apostolórum autem Acta non ipsis illis diébus, aut illo témpore quo patráta sunt, legámus. Causam diligenter atténdite. Statim post crucem ac resurrectiónem mirácula légimus Apostolórum, ut manifestam et indubitátam resurrectiónis probatiónem habeámus. Excitátum illum à mórtuis, corpóreis óculis non vidisti; sed óculis fídei cernis illum à mórtuis excitátum. Non vidisti illum his óculis à mórtuis excitátum; at per illa mirácula excitátum illum à mórtuis intuébere. Ad illum enim fídei conspectum signórum exhibítio te dedúcet. Itaque multò major et evidéntior illa fuit demonstrátio, quòd in ejus nómine signa fíerent, quàm quòd excitátus ille à mórtuis apparéret. Cùm enim Petrum audi-

vissent turbæ claudo dicentem : In nómine Jesu Christi surge, et ámbula, tria míllia et quinque míllia virórum Christo credidérunt. At discípulus cùm suscitátum vidéret, nisi étiam tángeret, incrédulus fuit : hæc cùm vel inimíci ipsi spectassent, prótinùs credidérunt. Ita in hujúsmodi miráculis majus áliquid visu fuit et evidéntius, plùsque ad illos alliciendos váluit atque flectendos, ut resurrectióni fidem adhibérent.

℟. Per Christum fidéles estis in Deo qui suscitávit eum à mórtuis, et dedit ei glóriam; * Ut fides vestra et spes esset in Deo, allelúia, allelúia. ℣. Antíquus diérum dedit ei potestátem, et honórem, et regnum; * Ut. 1. *Petr.* 1. *Dan.* 7.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore; María stabat ad monumentum foris, plorans. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 25. *habit. in Basilica S. Joan. Later. n.* 4. *et* 5. *Feriâ quintâ Paschæ.*

MUlier, quid ploras? quem quæris ? Interrogátur dolóris causa, ut augeátur desidérium; quátenùs cùm nomináret quem quæreret, in amóre ejus ardéntiùs æstuáret. Illa exístimans quia hortulánus esset, dicit ei : Dómine, si tu sustulisti eum. Quid est quòd viso eo quem hortulánum crédidit, cui necdum díxerat quem quærébat, ait, Dómine, si tu sustulisti eum? Quasi enim jam dixisset ex cujus desidério plángeret, eum dicit quem non díxerat. Sed vis amóris hoc ágere solet in ánimo, ut quem ipse semper cógitat, nullum álium ignoráre credat. Rectè et hæc múlier quem quærit, non dicit; et tamen dicit, Si tu sustulisti eum; quia álteri non putat incógnitum, quem sic ipsa contínuo plangit desidério.

℟. María stabat ad monumentum foris, plorans. Dicit ei Jesus : Múlier, quid ploras? quem quæris? Illa exístimans quia hortulánus esset, dicit ei : Dómine, * Si tu sustulisti eum, dícito mihi ubi posuisti eum; et ego eum tollam, allelúia, allelúia. ℣. Indica mihi quem díligit ánima mea : * Si. Glória. * Si. *Joan.* 20. *Cant.* 1.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Surgens Jesus manè, primâ sábbati, appáruit primò Maríæ Magdaléne, allelúia. *Marc.* 16.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui Paschále sacramentum in reconciliatiónis humánæ fœdere contulisti : da méntibus nostris, ut quod professióne celebrámus, imitémur effectu; Per.

CANON.

Ex Constitutiónibus Ecclésiæ Gallicánæ in Conventu Melodunensi.

Anno 1579. *Tit. de Euchar.*

AD frequentem Communiónem cum fídei sinceritáte, spei confidéntiâ, ca-

ritátis ardóre, ac animárum puritáte, pópuli excitandi sunt. Júvenes primùm ad tanti Sacramenti sumptiónem admitti volentes, probentur; et per tempus áliquod, ántequàm admittantur, ad fídei sinceritátem, usum et fructum tanti Sacramenti instituantur.

AD VESPERAS.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini * exaltávit me. *Ps*. 117.

Allelúia, allelúia. ℣. Dicit Maríæ Jesus: Vade ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum * et Deum vestrum. Allelúia. *Joan*. 20.

Víctimæ. 297.

Ad Magníficat, *Ant*. 6. F. Venit María Magdaléne, annúntians discípulis: Quia vidi Dóminum, allelúia. *Joan*, 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut Ecclésia tua, et suórum firmitáte membrórum, et novâ semper fœcunditáte lætétur; Per Christum.

Ad Stationem, Oratio.

LArgíre fámulis tuis, Dómine, grátiam tuam: et præsta, ut qui ad imáginem Fílii tui divíno sunt baptismo regeneráti, à regni tui poténtia nunquàm divellantur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

In Choro, Oratio.

DEus, qui nobis ad celebrandum Paschále sacramentum liberióres ánimos præstitisti: doce nos et odisse quibus irásceris, et amáre quæ præcipis; Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, 4.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 3.

CUM teneret (claudus) Petrum et Joannem, cucurrit omnis pópulus ad eos ad pórticum, quæ appellátur Salomónis, stupentes. Videns autem Petrus, respondit ad pópulum: Viri Israelítæ, quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostrâ virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis, et negastis ante fáciem Piláti, judicante illo dimitti. Vos autem Sanctum et Justum negastis, et petistis virum homicídam donári vobis: auctórem verò vitæ interfecistis, quem Deus suscitávit à mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nóminis ejus, hunc quem vos vidistis et nostis, confirmávit nomen ejus; et fides quæ per eum est, dedit íntegram sanitátem istam in conspectu ómnium vestrûm.

℟. Convenérunt in civitáte ista adversùs sanctum Púerum tuum Jesum, quem unxisti: * Et nunc, Dómine, da servis tuis cum fidúcia loqui, in eo quòd manum tuam extendas ad sanitátes et prodígia, per nomen sancti Fílii tui Jesu, allelúia, allelúia. ℣. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum adversùs Dóminum et adversùs Christum ejus. * Et nunc. *Act.* 4. *Ps.* 2.

Sermo sancti Gregórii, Papæ. *Hom.* 21. *in Evang. n.* 7.

Lectio ij.

Ecce ad memóriam redit quòd crucifixo Dei Fílio Judæi insultantes dicébant: Si Rex Israel est, descendat de cruce, et crédimus ei. Qui si de cruce tunc descénderet, nimírum insultántibus cedens, virtútem patiéntiæ non demonstráret. Sed expectávit páululùm, tolerávit oppróbria, irrisiónes sustínuit, servávit patiéntiam, dístulit admiratiónem; et qui de cruce descéndere nóluit, de sepulcro surrexit. Plùs ígitur fuit de sepulcro súrgere, quàm de cruce descéndere. Plùs fuit mortem resurgendo destrúere, quàm vitam descendendo serváre. Sed cùm Judæi hunc ad insultatiónes suas de cruce descéndere mínimè cérnerent, cùm morientem vidérent, eum se vicisse credidérunt, nomen illíus se quasi extinxisse gavísi sunt. Sed ecce de morte nomen ejus per mundum crevit, ex qua hoc infidélis turba extinxisse se crédidit: et quem gaudébat occísum, dolet mórtuum; quia hunc ad suam glóriam cognoscit pervenisse per pœnam.

℟. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus mortis peccátum est; * Deo autem grátias qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum, allelúia, allelúia. ℣. Oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres, et abscónditæ ab óculis; * Deo. 1. *Cor.* 15. *Is:* 65.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 28.

In illo témpore; Undecim discípuli abiérunt in Galilæam in montem ubi constitúerat illis Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

In Matth. Lib. 4.

Post resurrectiónem Jesus in monte Galilææ conspícitur, ibique adorátur; licèt quidam dúbitent, et dubitátio eórum nostram áugeat fidem. Tunc maniféstiùs osténditur Thomæ; et látus lánceâ vulnerátum, et manus fixas demonstrat clavis. Et accédens Jesus locútus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Illi potéstas data est, qui paulò antè crucifixus, qui sepultus in túmulo, qui mórtuus jacúerat, qui pósteà resurrexit. In cœlo autem et in terra potestas data est; ut qui antè regnábat in

cœlo, per fidem credéntium regnet in terris.

℣. Videntes Jesum discípuli adoravérunt. Et accédens Jesus locútus est eis, dicens: * Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra, allelúia, allelúia. ℣. Ego constitútus sum rex à Dómino super Sion montem sanctum ejus: * Data est. Glória Patri. * Data est. *Matth.* 28. *Ps.* 2.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Eúntes docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti, allelúia. *Matth.* 28.

Oratio.

DEus, qui diversitátem géntium in confessióne tui nóminis adunasti: da ut renátis fonte baptísmatis una sit fides méntium, et píetas actiónum; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1551. *Sess.* 13. *de Euchar.*

Cap. 7.

SI non decet ad sacras ullas functiónes quémpiam accédere, nisi sanctè; certè quò magis sánctitas et divínitas cœlestis (Eucharístiæ) Sacramenti viro christiáno comperta est, diligéntiùs cavére ille debet ne absque magna reveréntia et sanctitáte ad id percipiendum accédat. Quare communicáre volenti revocandum est in memóriam Apóstoli præceptum: Probet seipsum homo. Ecclesiástica autem consuetúdo declárat eam probatiónem necessáriam esse, ut nullus sibi cónscius mortális peccáti, quantumvis sibi contrítus videátur, absque præmissa sacramentáli confessióne ad sacram Eucharístiam accédere débeat.

AD VESPERAS.

Graduale. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília * ejus. *Ps.* 95.

Allelúia, allelúia. ℣. Eúntes in mundum universum, prædicáte Evangélium omni * creatúræ. Allelúia. *Marc.* 16.

Víctimæ. 297.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* Qui credíderit et baptizátus fúerit, salvus erit, allelúia. *Marc.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui credentes in te fonte baptísmatis innovasti: hanc renátis in Christo concéde custódiam, ut nullo erróris incursu grátiam regeneratiónis amittant; Per eumdem Christum.

Ad Stationem, Oratio.

DEpelle, Dómine, conscriptum peccáti lege chirógraphum, quod in nobis Pascháli mystério per resurrectiónem Fílii tui delevisti; Qui tecum vivit et regnat Deus. ℟. Amen.

In Choro, Oratio.

DEus, qui ad ætérnam vitam in Christi resurrectióne nos réparas: érige nos ad consedentem in déxtera tua nostræ salútis Auctórem; ut qui propter nos judicandus

advénit, pro nobis judicatúrus advéniat idem Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster; Qui tecum vivit et regnat in unitáte.

SABBATO IN ALBIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio. 6.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 3.

Et nunc, fratres, scio quia per ignorántiam fecistis, sicut et príncipes vestri. Deus autem, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum, pati Christum suum, sic implévit. Pœnitémini ígitur et convertímini, ut deleantur peccáta vestra; ut cùm vénerint témpora refrigérii à conspectu Dómini, et míserit eum, qui prædicátus est vobis, Jesum Christum, quem oportet quidem cœlum suscípere usque in témpora restitutiónis ómnium quæ locútus est Deus per os sanctórum suórum à século Prophetárum. Móyses quidem dixit: Quóniam Prophétam suscitábit vobis Dóminus Deus vester de frátribus vestris, tanquam me; ipsum audiétis, juxta ómnia quæcumque locútus fúerit vobis. Erit autem; omnis ánima quæ non audíerit Prophétam illum, exterminábitur de plebe. Et omnes Prophétæ à Sámuel, et deinceps qui locúti sunt, annuntiavérunt dies istos. Vos estis fílii Prophetárum, et testamenti quod dispósuit Deus ad patres nostros, dicens ad Abraham: Et in sémine tuo benedicentur omnes famíliæ terræ. Vobis primùm Deus súscitans Fílium suum, misit eum benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque à nequítia sua.

℟. Jesum à Názareth suscitávit Deus tértiâ die, et præcépit nobis testificári * Quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum, allelúia, allelúia. ℣. Correxit orbem terræ, qui non commovébitur: judicábit pópulos in æquitáte; * Quia. *Act.* 10. *Ps.* 95.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 228. *in die Pasch. V. n.* 1. *et* 2. *Lectio ij.*

Dies istos, quibus post passiónem Dómini nostri Deo cantámus Allelúia, festos habémus in lætítia usque ad Pentecosten, quando missus est de cœlo promissus Spíritus sanctus. Ex his diébus septem vel octo qui nunc aguntur, sacramentis infántium deputantur. Qui paulò antè vocabantur competentes, modò vocantur infantes. Competentes dicebantur, quóniam matérna víscera, ut nascerentur, petendo pulsábant. Infantes dicuntur, quia modò nati sunt Christo, qui priùs nati fúerant século. In illis est vita nováta, quæ in vobis debet esse firmáta; et qui jam fidéles estis, non eis exempla quibus péreant, sed quibus profíciant, præbeátis. Jam ipsos

ipsos álloquor, ut grana sint in área. Vos fratres, vos fílii, vos novella gérmina matris Ecclésiæ, óbsecro vos per quod accepistis, ut *attendátis in eum qui vos vocávit, qui diléxit vos, qui pérditos quæsívit vos, qui inventos illuminávit vos, ut non sectémini vias perditórum, in quibus errat nomen fidélium. Elígite vobis quos imitémini, Deum timentes, Ecclésiam Dei cum timóre intrantes, verbum Dei diligenter audientes, memóriâ retinentes*, cogitatióne ruminantes, factis implentes.

℟. Estis in illo repléti qui est caput omnis principátûs et potestátis; consepulti ei in baptismo, * In quo et resurrexistis per fidem operatiónis Dei, qui suscitávit illum à mórtuis, allelúia, allelúia. ℣. Cognóscite hódiè quæ ignórant, qui non vidérunt magnália Dómini, et robustam manum, extentumque bráchium; * In quo. *Coloss.* 2. *Deut.* 11.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore; Unâ sábbati, María Magdaléne venit mane, cùm adhuc ténebræ essent, ad monumentum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 22. *hab. in Basilica S. Joan. Later. Sabb. post Pascha, n.* 1.

LEctio sancti Evangélii, quam modò, fratres, audistis, valdè in superfície históricâ est aperta; sed ejus nobis sunt mystéria sub brevitáte requirenda. María Magdaléne, cùm adhuc ténebræ essent, venit ad monumentum. Juxta históriam notátur hora: juxta intellectum verò mysticum requirentis signátur intelligéntia. María étenim auctórem ómnium, quem carne víderat mórtuum, quærébat in monumento: et quia hunc mínimè invénit, furátum crédidit. Adhuc ergo erant ténebræ, cùm venit ad monumentum. Cucurrit cítiùs, discipulisque nuntiávit. Sed illi præ céteris cucurrérunt, qui præ céteris amavérunt; vidélicet Petrus et Joannes.

℟. Unâ sábbati, María Magdaléne * Venit manè, cùm adhuc ténebræ essent, ad monumentum, allelúia, allelúia. ℣. Fortis est ut mors diléctio.* Venit. Glória.* Venit. *Joan.* 20. *Cant.* 8.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. *D.* Nondum sciébant Scriptúram, quia oportébat Jesum à mórtuis resúrgere, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui festa Paschália venerando égimus, per hæc contíngere ad gáudia ætérna mereámur; Per.

CANON.

Ex Concílio Toletáno undécimo.

Anno 675. *C.* 4.

DIscordántium fratrum oblatiónes, juxta antíqui Cánonis definitiónes, nul-

lo modo recipiendas esse censémus. Antequàm eos reconciliátio vera innectat, nullus eórum accédere ad altáre Dómini áudeat, vel grátiam Communiónis sanctæ percípiat.

DOMINICA
IN ALBIS DEPOSITIS.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato, ut in Psalterio.

Ant. 1. g. COnfortábo domum Juda, et domum Joseph; ego enim Dóminus Deus eórum: et congregábo illos, quia redémi eos, allelúia. *Zach.* 10.

Ant. 6. F. Ad pópulos exaltábo signum meum: et áfferent fílios in ulnis, et fílias super húmeros portábunt, allelúia. *Is.* 49.

Ant. 5. a. Addúcet illos Deus Israel cum jucunditáte, in lúmine majestátis suæ, cum misericórdia et justítia, quæ est ex ipso, allelúia. *Baruch* 5.

Ant. 4. E. Miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos, allel. *Is.* 49.

Ant. 7. d. Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt, allelúia. *Apoc.* 3.

Capitulum. Isaiæ 60.

NOn occídet ultrà sol tuus, Jerúsalem, et luna tua non minnuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam, et complebúntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes justi, in perpétuum hæreditábunt terram.

℟. Liberávit nos Deus secúndùm grátiam quæ manifestáta est nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi; * Qui destruxit quidem mortem, illumináyit autem vitam et incorruptiónem, allelúia, allelúia. ℣. Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: iter fácite ei qui ascendit super occásum; * Qui. Glória Patri. * Qui. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

Hymnus, Forti. *infrà*, 324.

℣. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, ℟. Et in nómine tuo exultábunt. *Ps.* 88.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Numquid non tu, Dómine, percussísti supérbum, vulnerasti dracónem? Et nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur laudantes; et lætítia sempitérna super cápita eórum, allelúia. *Is.* 51.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut infrà.* 325.

AD NOCTURNUM.

Invit. Surrexit Dóminus verè. * Allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus, Adeste. *infrà*, 319.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, 2. sub sola Ant. 1. g. Conversi estis ad Deum servíre Deo vivo et vero, et expectáre Fílium ejus de cœlis, quem suscitávit ex mórtuis, Jesum, allelúia. 1. *Thess.* 1.

℣. Dicant qui redempti sunt à Dómino, ℟. Quóniam in sǽculum misericórdia ejus. *Ps.* 106.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 4.

Factum est in crástinum ut congregarentur Príncipes Sacerdótum, et Senióres, et Scribæ in Jerúsalem, et Annas princeps Sacerdótum, et Cáiphas, et Joannes, et Alexander, et quotquot erant de génere Sacerdotáli. Et statuentes Apóstolos in médio, interrogábant: In qua virtúte, aut in quo nómine fecistis hoc vos? Tunc replétus Spíritu sancto Petrus, dixit ad eos: Príncipes pópuli, et Senióres, audíte: Si nos hódiè dijudicámur in benefacto hóminis infirmi, in quo iste salvus factus est, notum sit ómnibus vobis et omni plebi Israel, quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitávit à mórtuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis qui reprobátus est à vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli; et non est in álio áliquo salus. Nec enim áliud nomen est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fíeri.

℟. Vos pópulus acquisitiónis; qui aliquando non pópulus, nunc autem pópulus Dei: * Qui non consecúti misericórdiam, nunc autem misericórdiam consecúti, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus elégit vos, quia dilexit vos, et redémit de domo servitútis: * Qui. 1. *Petr.* 2. *Deut.* 7.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 260. *al.* 11. *habit. die Dom. in Oct. Paschæ.*

Lectio ij.

Ne moras faciámus, actúri multa, regenerátis in baptismo, qui hódiè miscendi sunt pópulo, brevis, sed gravis sermo reddendus est. Vos qui baptizáti estis, et hódiè complétis sacramentum Octavárum vestrárum, bréviter accípite, et intellígite translátam fuisse figúram circumcisiónis carnis ad circumcisiónem cordis. Infantes appellámini, quóniam regeneráti estis, et novam vitam ingressi estis, et ad vitam æternam renáti estis, si hoc quod in vobis renátum est, malè vivendo non suffocétis. Reddendi estis pópulis, miscendi estis plebi fidélium: cavéte ne imitémini malos fidéles, imò falsos fidéles; quasi confitendo fidéles, sed malè vivendo infidéles. Vidéte quia testíficor vobis coram Deo et Angelis ejus; castitátem serváte, sive conjugálem, sive omnímodam continéntiæ. Quicumque continéntiam vovistis, réddite quod vovistis; quia non exigerétur, si non vovissétis. Quod pótuit licére, non licet; non quia núptiæ damnantur, sed qui retrò réspicit, damnátur. Cavéte à fráudibus in negótiis vestris. Cavéte à mendáciis et perjúriis. Cavéte à verbositáte et luxúria. Quæcumque non vultis fíeri vobis, nolíte fácere áliis, et homí-

nibus, et Deo. Quid vos ónerem? hæc ágito, et Deus pacis erit vobiscum.

℟. Deponentes omnem malítiam, * Sicut modò géniti infántes, rationábile sine dolo lac concupíscite; ut in eo crescátis in salútem, allelúia, allelúia. ℣. Testes vos estis quia ipsi elegéritis vobis Dóminum, ut serviátis ei: nunc ergo inclináte corda vestra ad Dóminum; * Sicut, 1. *Petr.* 2. *Josue* 24.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore; Cùm serò esset die illo, unâ sabbatórum, et fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti propter metum Judæórum, venit Jesus, et stetit in médio, et dixit eis: Pax vobis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 26. *hab, in Basilica sancti Joan. Later, in Oct. Paschœ, n.* 2.

DIxit eis, Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos; id est, Sicut misit me Pater, Deus Deum; et ego mitto vos, homo hómines. Pater Fílium misit, qui hunc pro redemptióne géneris humáni incarnári constítuit. Quem vidélicet in mundum veníre ad passiónem vóluit: sed tamen amávit Fílium, quem ad passiónem misit. Electos verò Apóstolos Dóminus non ad mundi gáudia, sed, sicut ipse missus est, ad passiónes in mundum mittit. Quia ergo et Fílius amátur à Patre, et tamen ad passiónem míttitur: ita et discípuli à Dómino amantur, qui tamen ad passiónem mittuntur in mundum. Itaque dícitur: Sicut misit me Pater, et ego mitto vos; id est, Eâ vos caritáte díligo, cùm inter scándala persecutórum mitto, quâ me caritáte Pater díligit, quem veníre ad tolerandas passiónes fecit.

℟. Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos: * Accípite Spíritum sanctum: quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt, allelúia, allelúia. ℣. Vos sacerdótes Dómini vocabímini. Ministri Dei nostri, dicétur vobis: * Accípite. Glória. * Accípite. *Joan*, 20. *Is.* 61.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. G. CUm mórtui essétis in delictis, convivificávit vos cum Christo Deus, donans vobis ómnia delicta, allelúia. *Coloss.* 2.

Ant. 2. D. Mortificáti estis legi per corpus Christi, ut sitis altérius, qui ex mórtuis resurrexit, ut fructificémus Deo, allelúia. *Rom.* 7.

Ant. 5. a. Vos nunc salvos facit baptisma per resurrectiónem Jesu Christi, qui est in

déxtera Dei, deglútiens mortem, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Ant. 3. c. Omnes vos filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo Jesu, allelúia. *Galat.* 3.

Ant. 1. a. Quicumque in Christo baptizáti estis, Christum induistis, allel. *Galat.* 3.

Capitulum. Apoc. 1.

GRátia vobis, et pax à Jesu Christo, qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ : qui dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo.

Hymnus, Auróra lucis, *ut infrà*, 320.

℣. Tu es Deus qui facis mirabília : ℟. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Post dies octo, íterùm venit Jesus, jánuis clausis, et stetit in médio, et dixit : Pax vobis, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui Paschália festa perégimus, hæc, te largiente, móribus et vitâ teneámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

AD HORAS, dicuntur Hymni cum Doxologia propria, ut infrà. 320.

Psalmi de Dominica ut in Psalterio, sub Antiphonis de Laudibus, ut suprà.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Cùm mórtui.

Dicitur Symb. Quicumque.

Capit. et ℟. *br. ut infrà.* 321.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1562. *Sess.* 22.

Decr. de observ. in Missa.

SAcrosanctum Missæ sacrifícium omni religiónis cultu ac veneratióne celebrétur. Cùm ígitur multa jam sive témporum vítio, sive hóminum incúriâ et improbitáte, irrepsisse videantur quæ à tanti sacrifícii dignitáte aliéna sunt, decernit sancta Synodus, ut Ordinárii (locórum Epíscopi) ea ómnia prohibére atque è médio tóllere sédulò curent ac teneantur, quæ vel avarítia, idolórum sérvitus, vel irreveréntia quæ ab impietáte vix sejuncta esse potest, vel superstítio veræ pietátis falsa imitátrix induxit.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Mortificáti.

Capitulum. Rom. 6.

VEtus homo noster simul crucifixus est ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est à peccáto.

℟. *br.* Beáti * quorum remissæ sunt iniquitátes, * Allelúia, allelúia. Beáti. ℣. Et quorum * tecta sunt peccáta, * Allelúia. Glória. Beáti.

℣. Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, ℟. Nec est in spíritu ejus dolus. *Ps.* 31.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Vos nunc salvos.

Capitulum. Tit. 3.

NOn ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum salvatórem nostrum.

℟. *br.* Salvávit eos * propter nomen suum, * Allelúia, allelúia. Salvávit. ℣. Ut notam fáceret * poténtiam suam, * Allelúia. Glória Patri. Salvávit eos.

℣. Deduxit eos in abyssis sicut in deserto : ℟. Et salvávit eos de manu odiéntium. *Ps.* 105.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Quicumque.

Capitulum. Eccles. 9.

DEo placent ópera tua. Omni témpore sint vestimenta tua cándida, et óleum de cápite tuo non deficiat.

℟. *br.* Non discédimus à te, * vivificábis nos, * Allelúia, allelúia. Non. ℣. Et nomen tuum * invocábimus, * Allelúia. Glória. Non discédimus. *Ps.* 79.

℣. Beáta gens cujus est Dóminus Deus ejus : ℟. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. CHristus resurrexit à mórtuis, allelúia; oportet autem illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, allelúia. *Tit.* 2.

Ant. 3. a. Vos genus electum, regále sacerdótium, gens sancta; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum, allelúia. 1. *Petr.* 2.

Ant. 4. *D.* Crédimus in Deo secundùm operatiónem poténtiæ virtútis ejus, quam operátus est in Christo, súscitans illum à mórtuis, et constítuens ad déxteram suam, allelúia. *Ephes.* 1.

Ant. 5. C. Pro ómnibus mórtuus est Christus; ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurrexit, allelúia. 2. *Cor.* 5.

Capitulum. 1. Petr. 1.

BEnedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis in hæreditátem incorruptíbilem.

Hymnus, Forti. *infrà*, 524.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii; ℟. Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in ætérnum. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Multa fecit Jesus quæ non sunt scripta : hæc autem scripta

sunt, ut credátis quia Jesus est Christus Filius Dei; et ut credentes vitam habeátis in nómine ejus, allel. *Joan.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio, pro Temp. Paschali.*

IN FERIIS TEMPORIS PASCHALIS, *usque ad Ascensionem Domini.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Qui crucifixus est surrexit, * Allelúia. *Matth.* 28. *Ps.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeste, Cœlitûm chori,
Lætum sonantes cánticum,
Dum liber inter mórtuos
Christus sepulcrum déserit.

Frustrà sepulcro mílites
Appónit insánus furor:
Frustrà specûs gens pérfida
Firmat sigillis óstium.

Inánis absistat metus:
Nemo cadáver áuferet:
Sed vi reviviscet suâ
Qui spontè mortem pértulit.

Clausâ, sigillis íntegris,
Exíre speluncâ potest,
Quem matris alvo Vírginis
Effúdit illæsus pudor.

Ridébat hunc turpi trabe
Vesána pendentem cohors:
Descendat, inquit, et Deum
Illi Patrem fatébimur.

At tu, paternis óbsequens
Ad usque mortem légibus,
Orbem sacerdos víctima
Toto piábas sánguine.

Non ille descendit cruce;
Plus fecit: ecce mórtuus
Se reddit ipse lúmini:
Deo satum jam crédite.

¶ Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ [*Hæc Strophe,* Da, Christe; *et Doxologia,* sit laus Patri, *dicitur usque ad Ascensionem, in fine Hymnorum hujus metri, nisi aliter notetur.*]

Tres Psalmi, ut distribuuntur infrà in qualibet Feria, sub sola Ant. 4. a. Allelúia, *semel.*

℣. Dóminus regnávit, decórem indútus est: ℟. Indútus est Dóminus fortitúdinem. *Ps.* 92.

Benedictiones, ut post Psalterium, pro Tempore Paschali.

Lectiones et ℟℟. *ut notantur infrà in qualibet Feria.*

Post Te Deum, ℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psi. de Feria sub sola Ant. 3. a. Verbum misit Deus annúntians pacem per Jesum. Hunc Deus suscitávit tértiâ die, allelúia. *Act.* 10.

Capitulum. Hebr. 13.

DEus pacis, qui eduxit de mórtuis pastórem magnum óvium in sánguine testamenti æterni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono; ut faciátis

ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram se.

Hymnus.

AUróra lucis dum novæ
Spargit polum fulgóribus,
Victóris Agni júbilans
Orbis triumphos pérsonet.

Fuso Redemptor sánguine
Piávit orbis crímina;
Scissoque sanctuárium
Patére dat velámine.

Granum solo recónditum
Iners manére non potest;
Vix mórtuum jam gérminat:
Hinc quanta púllulat seges!

Non destruuntur fúnere,
Sed seminantur córpora:
Fecit resurgendi viam
Surgens ab ínferis Deus.

Affixa cum Christo cruci,
Christo caro commórtua,
Et ipsa surget spléndidis
Christi decóra dótibus.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Déxtera Dómini fecit virtútem: ℟. Déxtera Dómini exaltávit me. *Ps.* 117.

Ad Benedictus, *Ant. propria ut in qualibet Feria.*

Oratio Dominicæ præcedentis.

Dicto Benedicámus, *fit Commem. de Cruce et Resurrectione Christi, ut sequitur.*

Ant. Crucifixus ex infirmitáte, vivit ex virtúte Dei, allelúia, allelúia. 2. *Cor.* 13.

℣. Dícite in natiónibus. ℟. Quia Dóminus regnávit. *Ps.* 95.

Orémus.

DEus, qui pro nobis Fílium tuum Crucis patíbulum subíre voluisti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem: concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur; Per eumdem Dóminum nostrum Jesus Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, etc.

AD PRIMAM.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da, te favente, prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

¶ Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *Ad Primam, et ad alias Horas, hæc Strophe* Da, Christe, *dicitur usque ad Pentecosten, Doxologia verò* Sit laus Patri, *usque ad Ascensionem.*

Psalmi de Feria; et sic ad alias Horas.]

Ant. 7. d. Conresuscitávit nos Deus in Christo, ut osténderet abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos, allelúia. *Ephes.* 2.

Capitulum. Ephes. 5.

Erátis aliquandò ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * miserére nobis, * Allelúia, allelúia. Christe. ℣. Qui surrexisti * à mórtuis, * Allelúia. Glória Patri. Christe. *Rom.* 6.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Semiduplicibus et Feriali Officio tantùm, dicuntur sequentes

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens: Confíteor. Misereátur. Indulgéntiam. *ut suprà*, 134.

Et voce elatâ prosequitur:

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostri, Dómine, ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum.

Orémus.

DOmine, Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo beatæ Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit Lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

Deinde, ubi legitur Necrologium, post ejus Lectionem dicitur Ps. De profundis, *et in fine*, Réquiem, *cum* ℣℣. Requiescant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiscum, *et Oratio* Absolve, *ut habetur in fine III. Noct. Officii Defunctorum*, c.

Posteà dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater noster. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dírige fílios eórum: ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum; ut hìc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus, vel sola recitans, dicit absolutè*] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco; in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum,* Deus. *Hebdomadarius,* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se. *Hebr.* 13. *Lector,* Amen.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. Amen.

Deinde, Pater noster.

AD TERTIAM.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.
Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 1. a. Ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis; ut sit in ómnibus ipse primátum tenens, allelúia. *Coloss.* 1.

Capitulum. 1. Cor. 15.

CHristus resurrexit à mórtuis, primítiæ dormiéntium; quóniam quidem per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.

℟. *br.* Vivit Dóminus, * et benedictus Deus meus, * Allelúia, allelúia. Vivit. ℣. Et exaltétur * Deus salútis meæ, * Allelúia. Glória Patri. Vivit. *Ps.* 17.

℣. Salvávit sibi déxtera ejus, ℟. Et bráchium sanctum ejus. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Hymnus.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Ignita vibrat spícula.
Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face,
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 8. G. Si complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus, allelúia. *Rom.* 6.

Capitulum. Rom. 6.

SI mórtui sumus cum Christo, crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo; scientes quòd Christus resurgens ex mórtuis jam non móritur, mors illi ultrà non dominábitur.

℟. *br.* Audítam fácite * vocem laudis ejus, * Allelúia, allelúia. Audítam. ℣. Qui pósuit ánimam meam * ad vitam, * Allelúia. Glória. Audítam. *Ps.* 65.

℣. Notas mihi fecísti vias vitæ: ℟. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo, Dómine. *Ps.* 15.

AD NONAM.

Hymnus.

LAbente jam solis rotâ,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 2. D. Corpus quidem mórtuum est propter peccátum; spíritus verò vivit propter justificatiónem, allelúia. *Rom.* 8.

Capitulum. 1. Petr. 3.

CHristus semel pro peccátis nostris mórtuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificátus quidem carne, vivificátus autem spíritu.

℟. *br.* Convertísti planctum meum * in gáudium mihi, * Allelúia, allelúia. Convertísti. ℣. Conscidísti saccum meum, * et circumdedísti me lætítiâ, * Allelúia. Glória Patri. Convertísti. *Ps.* 29.

℣. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; ℟. Et reflóruit caro mea. *Ps.* 27.

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria sub sola Ant. 4. d. Deus et Dóminum suscitávit; et nos suscitábit per virtútem suam, allelúia. 1. *Cor.* 6.

Capitulum. 1. Cor. 15.

CUm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus?

Hymnus.

FOrti tegente bráchio,
Evásimus rubrum mare,
Tandemque durum pérfidi
Jugum tyranni frégimus.

Nunc ergo lætas víndici
Grates rependámus Deo;
Agnique mensam cándidis
Cingámus ornáti stolis.

Hujus sacráto córpore,
Amóris igne férvidi,
Vescámur atque sánguine;
Vescendo, vívimus Deo.

Jam Pascha nostrum Christus est,
Hic agnus, hæc est víctima,
Cruóre cujus íllitos
Transmittit ultor Angelus.
O digna cœlo víctima,
Mors ipsa per quam víncitur,
Per quam refractis ínferi
Prædam relaxant póstibus.
Christus sepulcri fáucibus
Emersus ad lucem redit;
Hostem retrúdit tártaro,
Cœlique pandit íntima.
Da, Christe, nos tecū mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Iter fácite ei qui ascendit super occásum: ℟. Dóminus nomen illi. *Ps.* 67.

Ad Magníficat, *Ant. propria. Oratio Dominicæ præcedentis.*

Dicto Benedicámus, *fit Commemoratio de Cruce et Resurrectione Christi, ut sequitur.*

Ant. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem, allelúia. *Apoc.* 5.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi: ℟. Psalmū dicat nómini tuo, Dómine. *Ps.* 65.

Orémus.

DEus, qui pro nobis Fílium tuum Crucis patíbulum subíre voluisti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem: concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur; Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. *d.* Erípuit nos Deus de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, allelúia. *Coloss.* 1.

Hymnus.

JEsu redemptor séculi,
Qui tértio post fúnera
Redux ab ínferis die,
Mortem resurgendo necas.
Nox atra jam terras premet,
Mergetque somno lúmina;
Hostis furórem pérfidi,
Artesque cæcas dísjice:
Ut justa dum curas levat,
Et corpus instaurat quies;
Sic membra somnus óccupet,
Ne corda torpor ópprimat.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMnes vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * commendo spíritum meum, * Allelúia, allelúia. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis,

* Allelúia. Glória Patri. In manus tuas.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 5. C. Cùm Christus.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servū tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Cùm Christus appa- ruerit, vita vestra; tunc et vos apparébitis cum ipso in glória, allelúia. *Coloss.* 3.

In Semiduplicibus, et Feriali Officio tantùm, dicuntur sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem;

℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum, ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli, ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster : ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Deinde fit Confessio, ut suprà. 134.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostri, Dómine, ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle : Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus, etc.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur : Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2. *Cor.* 13.

Et secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Posteà si sit usus locorum, dicitur Antiphona de Beata Maria, ut in Psalterio. 29.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. Bénedic. 29. Quàm magnificáta. 30. Sit glória Dómini. 31.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 4.

VIDENTES Petri constántiam et Joannis, comperto quòd hómines essent sine lítteris, et idiótæ, admirabantur, et cognocébant eos, quóniam cum Jesu fúerant: hóminem quoque videntes stantem cum eis, qui curátus fúerat, nihil potérant contradícere. Jussérunt autem eos forás extra concílium secédere; et conferébant ad ínvicem, dicentes: Quid faciémus homínibus istis? quóniam quidem notum signum factum est per eos ómnibus habitántibus Jerúsalem: manifestum est, et non póssumus negáre. Sed ne ampliùs divulgétur in pópulum, comminémur eis ne ultrà loquantur in nómine hoc ulli hóminum.

℟. Príncipes Jerúsalem cùm consummassent ómnia quæ de Jesu scripta erant, deponentes eum de ligno, posuérunt eum in monumento: * Deus verò suscitávit eum à mórtuis, allelúia, allelúia. ℣. De angústia et de judício sublátus est; abscissus est de terra vivéntium: * Deus. *Act.* 13. *Is.* 53.

Lectio ij.

ET vocantes eos, denuntiavérunt ne omnínò loquerentur, neque docérent in nómine Jesu. Petrus verò et Joannes respondentes, dixérunt ad eos: Si justum est in conspectu Dei vos pótiùs audíre quàm Deum, judicáte; non enim póssumus quæ vídimus et audívimus, non loqui. At illi comminantes dimisérunt eos, non invenientes quómodò punírent eos, propter pópulum, quia omnes clarificábant id quod factum fúerat in eo quod accíderat. Annórum enim erat ampliùs quadraginta homo, in quo factum fúerat signum istud sanitátis.

℟. Visus est Jesus per dies multos his * Qui ascénderant cum eo de Galilæa in Jerúsalem; qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem, allelúia, allelúia. ℣. In viis ostendit se illis hiláriter, et in omni providéntia occurrit illis, * Qui. *Act.* 13. *Sap.* 6.

Lectio iij.

DImissi autem venérunt ad suos, et annuntiavérunt eis quanta ad eos príncipes Sacerdótum et senióres dixissent. Qui cùm audissent, unanímiter levavérunt vocem ad Deum, et dixérunt: Dómine, tu es qui fecisti cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt; qui Spíritu sancto per os patris nostri David púeri tui dixisti: Quare fremuérunt gentes, et pópuli meditáti sunt inánia? Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum adversùs Dóminum et adversùs Christum ejus. Convenérunt enim verè in civitáte ista adversùs sanc-

tum púerum tuum Jesum quem unxisti, Heródes et Póntius Pilátus cum géntibus, et pópulis Israel, fácere quæ manus tua et consílium tuum decrevérunt fíeri. Et nunc, Dómine, réspice in minas eórum, et da servis tuis cum omni fidúcia loqui verbum tuum, in eo quod manum tuam éxtendas ad sanitátes, et signa, et prodígia fíeri per nomen sancti Fílii tui Jesu. Et cùm orassent, motus est locus in quo erant congregáti; et repléti sunt omnes Spíritu sancto, et loquebantur verbum Dei cum fidúcia.

℟. Quem vos interemistis suspendentes in ligno, * Hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum, allelúia, allelúia. ℣. In sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos. * Hunc. Glória. * Hunc. *Act.* 5. *Is.* 53.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum, allelúia. *Act.* 3.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto. *Anno* 829. *L.* 3. *C.* 6.

POsthábitis ædículis quas usus inólitus Capellas appellat, Basílicæ Deo dicátæ ad Missárum celebratiónem audiendam, et córporis et sánguinis Domínici perceptiónem sumendam, assídue devotèque adeantur.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum, allelúia. *Joan.* 20.

FERIA TERTIA.

AD NOCT. *Psalm.* Dómine, quis habitábit. 47. Cœli enarrant. 47. Lex Dómini immaculáta. 47.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 4.

MULTITUDINIS credéntium erat cor unum et ánima una: nec quisquam eórum quæ possidébat áliquid suum esse dicébat; sed erant illis ómnia commúnia. Et virtúte magnâ reddébant Apóstoli testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri; et grátia magna erat in ómnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessóres agrórum aut domórum erant, vendentes afferébant prétia eórum quæ vendébant, et ponébant ante pedes Apostolórum. Dividebátur autem síngulis prout cuíque opus erat. Joseph autem qui cognominátus est Bárnabas ab Apóstolis (quod est interpretátum Fílius consolatiónis) Levítes, Cyprius génere, cùm habéret agrum, véndidit eum, et áttulit prétium, et pósuit ante pedes Apostolórum.

℟. Virtúte magnâ reddébant Apóstoli * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allel. allel. ℣. Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: custodiébant præceptum quod dedit illis, * Testimónium. *Act.* 4. *Ps.* 98.

Lectio ij. Cap. 5.

VIr autem quidam nómine Anánias, cum Saphíra uxóre suà, véndidit agrum, et fraudávit de prétio agri, cónsciâ uxóre suâ: et ásferens partem quamdam, ad pedes Apostolórum pósuit. Dixit autem Petrus: Anánia, cur tentávit sátanas cor tuum mentíri te Spirítui sancto, et fraudáre de prétio agri? Nonne manens tibi manébat, et venúndatum in tua erat potestáte? Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentítus homínibus, sed Deo. Audiens autem Anánias hæc verba, cécidit, et expirávit. Et factus est timor magnus super omnes qui audiérunt. Surgentes autem júvenes, amovérunt eum, et efferentes sepeliérunt.

℟. Certíssimè sciat omnis domus Israel * Quia et Dóminum et Christum fecit Deus hunc Jesum quem vos crucifixistis, allelúia, allelúia. ℣. Ecce servus meus exaltábitur et elevábitur, et sublímis erit valdè; * Quia. *Act.* 2. *Is.* 52.

Lectio iij.

FActum est autem quasi horárum trium spátium; et uxor ipsíus nésciens quod factum fúerat, introívit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi, múlier, si tanti agrum vendidistis. At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid útique convenit vobis tentáre Spíritum Dómini? Ecce pedes eórum qui sepeliérunt virum tuum ad óstium, et éfferent te. Confestim cécidit ante pedes ejus, et expirávit. Intrantes autem júvenes, invenérunt illam mórtuam; et extulérunt, et sepeliérunt ad virum suum. Et factus est timor magnus in universa Ecclésia, et in omnes qui audiérunt hæc.

℟. Hic est lapis reprobátus ab ædificántibus, qui factus est in caput ánguli; * Et non est in álio áliquo salus, allelúia, allelúia. ℣. Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundátum; * Et non est. Glória Patri. * Et non est. *Act.* 4. *Is.* 28.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Cùm resurrexisset Jesus à mórtuis, recordáti sunt discípuli ejus quia dicébat: Sólvite templum hoc, et in tribus diébus excitábo illud, allelúia. *Joan.* 2.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Ann. 1565. *Part.* 2. *Tit.* 5.

ORatoriórum ædificatiónem aut usum, ne fácilè, sed magnâ de causâ permittant Epíscopi. In eis autem designandis vel probandis hæc servent: Ne sint in interiórum ædium pártibus, in quibus dómini vel família frequéntiùs versentur, sed cómmodo et honesto loco à cubículis, triclíniis et aulâ separáto: ad templi formam et régulam própiùs accédant; nec ita au-

gusta sint, ut qui Missam audíerint, ad óstium aut fenestram stare cogantur: aut dénique ibi sacris interesse, ubi promíscuè profánum áliquod exerceátur. Cui autem id permissum fúerit, is eò rárius utátur; ne distracti hómines illâ commoditáte, Ecclésiam minùs frequentent, quod exemplo étiam nóceat áliis.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Noli esse incrédulus, sed fidélis, allelúia. *Joan.* 20.

FERIA QUARTA.

AD NOCT. *Psalmi* Confitébor. 63. Miserére mei. 63. Ut quid. 63.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 5.

PER manus Apostolórum fiébant signa et prodígia multa in plebe. Et erant unanímiter omnes in pórticu Salomónis. Ceterórum autem nemo audébat se conjúngere illis; sed magnificábat eos pópulus. Magìs autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórum ac mulíerum; ita ut in platéas ejícerent infirmos, et pónerent in léctulis ac grabátis, ut, veniente Petro, saltèm umbra illíus obumbráret quemquam illórum, et liberarentur ab infirmitátibus suis. Concurrébat autem et multitúdo vicinárum civitátum Jerúsalem, afferentes ægros, et vexátos à spirítibus immundis; qui curabantur omnes.

℟. Quæ ad patres nostros repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit fíliis nostris, * Resúscitans Jesum, allelúia, allel. ℣. Dóminus Deus noster adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israel, * Resúscitans. *Act.* 13. *Judith* 13.

Lectio ij.

EXurgens autem princeps Sacerdótum, et omnes qui cum illo erant, quæ est hæresis Sadducæórum, repléti sunt zelo: et injecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia pública. Angelus autem Dómini per noctem apériens jánuas cárceris, et edúcens eos, dixit: Ite, et stantes loquímini in templo plebi ómnia verba vitæ hujus. Qui cùm audíssent, intravérunt dilúculo in templum, et docébant. Advéniens autem princeps Sacerdótum, et qui cum eo erant, convocavérunt concílium, et omnes Senióres filiórum Israel; et misérunt ad cárcerem ut adducerentur. Cùm autem venissent ministri, et aperto cárcere, non invenissent illos, reversi nuntiavérunt, dicentes: Cárcerem quidem invénimus clausum cum omni diligéntia, et custódes stantes ante jánuas; aperientes autem, néminem intùs invénimus.

℟. Deus dedit Jesum manifestum fíeri, non omni pópulo, sed téstibus præordinátis à Deo, nobis * Qui manducávimus et bíbimus cum illo, postquàm resurrexit à mórtuis, allelúia, allelúia. ℣. Pépigit fœdus nobiscum qui in præsentiárum sumus et vívi-

mus; fácie ad fáciem locútus est nobis, * Qui. *Act.* 10. *Deut.* 5.

Lectio iij.

UT autem audiérunt hos sermónes Magistrátus templi, et príncipes Sacerdótum, ambigébant de illis quidnam fíeret. Advéniens autem quidam nuntiávit eis: Quia ecce viri quos posuistis in cárcerem, sunt in templo stantes, et docentes pópulum. Tunc ábiit Magistrátus cum ministris, et adduxit illos sine vi; timébant enim pópulum ne lapidarentur. Et cùm adduxissent illos, statuérunt in concílio. Et interrogávit eos princeps Sacerdótum, dicens: Præcipiendo præcépimus vobis ne docerétis in nómine isto; et ecce replestis Jerúsalem doctríná vestrâ; et vultis indúcere super nos sánguinem hóminis istíus. Respondens autem Petrus et Apóstoli, dixérunt: Obedíre oportet Deo magis quàm homínibus. Deus patrum nostrórum suscitávit Jesum, quem vos interemistis, suspendentes in ligno. Hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit déxtera sua ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum. Et nos sumus testes horum verbórum, et Spíritus sanctus quem dedit Deus ómnibus obediéntibus sibi.

℟. Per Christum vobis remíssio peccatórum annuntiátur, et ab ómnibus quibus non potuistis in lege Móysi justificári: * In hoc omnis qui credit justificátur, allelúia, allelúia. ℣. Israel salvátus est in Dómino salúte æternâ: * In hoc. Glória Patri. * In hoc. *Act.* 13. *Is.* 45.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Hæc sunt verba quæ locútus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum; quóniam necesse est impléri ómnia quæ scripta sunt de me, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Rotomagensi. *Anno* 1591. *Tit. de Episc. off.* *n.* 11.

MOneantur ab Epíscopo in sua promotióne Presbyteri, ut intrà semestre, sine altérius cujuscumque licéntia, Missam primam célebrent, et deinceps répetant saltèm ómnibus diébus Domínicis et Festis solémnibus. Si autem curam habúerint animárum, tam frequenter, ut suo múneri satisfáciant.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dóminus meus, et Deus meus, allelúia. *Joan.* 20.

FERIA QUINTA.

AD NOCT. *Psalm.* Exáudiat. 78. Exultáte. 78. Beáta gens. 79.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 5.

HÆC cùm audissent, dissecabantur, et cogitábant interfícere illos. Surgens autem quidam in concílio Pharisæus, nómine Gamáliel, legis doctor, honorábilis universæ plebi, jussit foràs ad breve hómines fieri;

dixitque ad illos : Viri Israelítæ, atténdite vobis super homínibus istis quid actúri sitis. Ante hos enim dies éxtitit Théodas, dicens se esse áliquem, cui consensit númerus virórum círciter quadringentórum, qui occísus est; et omnes qui credébant ei, dissipáti sunt et redacti ad níhilum. Post hunc éxtitit Judas Galilæus in diébus professiónis, et avertit pópulum post se, et ipse périit; et omnes, quotquot consensérunt ei, dispersi sunt.

℞. Príncipes. 327.

Lectio ij.

ET nunc ítaque dico vobis : Discédite ab homínibus istis, et sínite illos; quóniam si est ex homínibus consílium hoc aut opus, dissolvétur : si verò ex Deo est, non potéritis dissólvere illud, ne fortè et Deo repugnáre inveniámini. Consensérunt autem illi. Et convocantes Apóstolos, cæsis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jesu : et dimisérunt eos. Et illi quidem ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. Omni autem die non cessábant, in templo et circa domos docentes, et evangelizantes Christum Jesum.

℞. Visus est. 327.

Lectio iij. Cap. 8.

SAulus autem devastábat Ecclésiam, per domos intrans; et trahens viros ac mulíeres, tradébat in custódiam. Igitur qui dispersi erant, pertransíbant, evangelizantes verbum Dei. Philippus autem descendens in civitátem Samaríæ, prædicábat illis Christum. Intendébant autem turbæ his quæ à Philippo dicebantur, unanímiter audientes, et videntes signa quæ faciébat. Multi enim eórum qui habébant spíritus immundos, clamantes voce magnâ, exíbant. Multi autem paralytici et claudi curáti sunt. Factum est ergo gáudium magnum in illa civitáte.

℞. Quem vos, 328.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis tértiâ die, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1562. *Sess.* 22. *Decret. de observ. in Missa.*

ILliberáles eleemosynárum exactiónes pótiùs quàm postulatiónes (pro celebrandis Missis) aliaque hujúsmodi quæ à simoníaca labe vel certè à turpi quæstu non longè absunt, omnínò prohíbeant Ordinárii (locórum Epíscopi.) Deinde ut irreveréntia vitétur, sínguli in suis Diœcésibus interdícant ne cui vago et ignóto Sacerdóti celebráre líceat; neve patiantur privátis in dómibus, atque omnínò extra Ecclésiam et ad divínum tantùm cultum dedicáta Oratória, ab eisdem Ordináriis designanda et visitanda, sanctum hoc sacrifícium à seculáribus aut reguláribus quibuscumque péragi, ac nisi

priùs qui intersint, decenter compósito córporis hábitu, declaráverint se mente étiam ac devóto cordis affectu, non solùm córpore, adesse.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Beáti qui non vidérunt, et credidérunt, allelúia. *Joan.* 20.

FERIA SEXTA.

AD NOCT. *Psalm.* Quid gloriáris? 93. Exaudi. 93. Véspere. 94.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 8.

VIR quidam nómine Simon, qui antè fúerat in civitáte magus, sedúcens géntem Samaríæ, dicens se esse áliquem magnum; cui auscultábant omnes à mínimo usque ad máximum, dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocátur magna. Attendébant autem eum, propter quod multo témpore mágiis suis dementasset eos. Cùm verò credidissent Philippo evangelizanti de regno Dei, in nómine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulíeres. Tunc Simon et ipse crédidit, et cùm baptizátus esset, adhærébat Philippo. Videns étiam signa et virtútes máximas fíeri, stupens admirabátur.

℟. Virtúte magnâ. 328.

Lectio ij.

CUm autem audíssent Apóstoli, qui erant Jerosólymis, quòd recepisset Samaría verbum Dei; misérunt ad eos Petrum et Joannem: qui cùm venissent, oravérunt pro ipsis, ut accíperent Spíritum sanctum; nondum enim in quemquam illórum vénerat, sed baptizáti tantùm erant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum sanctum. Cùm vidisset autem Simon, quia per impositiónem manûs Apostolórum darétur Spíritus sanctus, óbtulit eis pecúniam, dicens: Date et mihi hanc potestátem, ut cuicumque impos úero manus, accípiat Spíritum sanctum.

℟. Certíssimè. 329.

Lectio iij.

PEtrus autem dixit ad eum: Pecúnia tua tecum sit in perditiónem, quóniam donum Dei existimasti pecúniâ possidéri. Non est tibi pars neque sors in sermóne isto; cor enim tuum non est rectum coram Deo: pœniténtiam ítaque age ab hac nequítia tua, et roga Deum, si fortè remittátur tibi hæc cogitátio cordis tui; in felle enim amaritúdinis, et obligatióne iniquitátis vídeo te esse. Respondens autem Simon, dixit: Precámini vos pro me ad Dóminum, ut nihil véniat super me horùm quæ dixistis.

℟. Hic est lapis. 329.

Ad Benedictus, *Ant.* I. D. Prædestinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, allelúia. *Ephes.* 1.

CANON.
Ex Concílio Lateranensi quarto.
Anno 1215. *C.* 17.

SUnt Presbyteri qui Missárum célebrant solémnia vix quater in anno; et quod detérius est, interesse contemnunt: et si quando, dum hæc celebrantur, intersunt, Chori siléntium fugientes, intendunt extériùs collocutiónibus Laïcórum; dumque audítum ad indébitos sermónes effundunt, aures intentas non pórrigunt ad divína. Hæc ígitur et simília sub pœna suspensiónis pénitùs inhibémus.

AD VESPERAS.

Fit à Capitulo de Beata Maria in Sabbato, (nisi occurrat Festum Semid. et suprà.) cum Commem. de Cruce; et sic in tribus Sabbatis sequentibus.

SABBATO.

AD NOCT. *Ps.* Beátus. 109. Audíte. 110. Ne timúeris. 110.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 10.

VIR quidam erat in Cæsaréa, nómine Cornélius, centúrio cohortis quæ dícitur Itálica, religiósus ac timens Deum cum omni domo sua, fáciens eleemósynas multas plebi, et déprecans Deum semper. Is vidit in visu manifestè, quasi horâ diéi nonâ, Angelum Dei introeuntem ad se, et dicentem sibi, Cornéli. At ille íntuens eum, timóre correptus, dixit: Quid est, Dómine? Dixit autem illi: Oratiónes tuæ et eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspectu Dei. Et nunc mitte viros in Joppen, et accersi Simónem quemdam, qui cognominátur Petrus: hic hospitátur apud Simónem quemdam coriárium, cujus est domus juxta mare: hic dicet tibi quid te opórteat fácere. Et cùm discessisset Angelus qui loquebátur illi, vocávit duos domésticos suos, et mílitem metuentem Dóminum ex his qui illi parêbant. Quibus cùm narrasset ómnia, misit illos in Joppen.

Lectio ij.

POsterâ autem die, iter illis faciéntibus, et appropinquántibus civitáti, ascendit Petrus in superióra, ut oráret, circa horam sextam. Et cùm esuríret, vóluit gustáre. Parántibus autem illis, cécidit super eum mentis excessus: et vidit cœlum apertum, et descendens vas quoddam velut línteum magnum, quátuor inítiis submitti de cœlo in terram, in quo erant ómnia quadrupédia et serpéntia terræ, et volatília cœli. Et facta est vox ad eum: Surge, Petre, occíde, et mandúca. Ait autem Petrus: Absit, Dómine, quia nunquam manducávi omne commúne et immundum. Et vox íterùm secundò ad eum: Quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. Hoc autem factum est per ter; et statim receptum est vas in cœlum. Et dum intrà se hæsitáret Petrus quidnam esset vísio quam vidisset, ecce viri qui missi erant à Corné-

rio, inquirentes domum Simónis, astitérunt ad jánuam. Et cùm vocassent, interrogábant si Simon qui cognominátur Petrus, illìc habéret hospitium. Petro autem cogitante de visióne, dixit Spíritus ei : Ecce viri tres quærunt te. Surge ítaque, descende, et vade cum eis nihil dúbitans, quia ego misi illos. Descendens autem Petrus ad viros, dixit : Ecce ego sum quem quæritis : quæ causa est propter quam venistis? Qui dixérunt : Cornélius centúrio, vir justus et timens Deum, et testimónium habens ab universa gente Judæórum, responsum accépit ab Angelo sancto accersíre te in domum suam, et audíre verba abs te.

CANON.

Ex Concílio Cameracensi.

Anno 1565. *Tit.* 6.

Cap. 1. *et* 2.

QUicumque ad tremendum Missæ sacrifícium accésserit, is in primis mentem puram et attentam ad tanti Sacramenti mystérium perficiendum áfferat; nec nisi bonæ consciéntiæ testimónio præditus, et Pœniténtiâ sacramentáli, si necesse fúerit, præparátus et probátus, ac débitâ oratióne priùs accommodátus, ad córporis et sánguinis Christi venerábile Sacramentum Deo Patri offerendum se cónferat. Valdè prepósterum et indignum quòd velint Sacerdótes à Láicis reveréntiam huic Sacramento exhibéri, nec ipsi tamen móribus et religióne suâ exhibendam declárent.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. d. Deus et Dóminum suscitávit; et nos suscitábit per virtútem suã, allel. 1. *Cor.* 6.

Capitulum. Jerem. 31.

AUdíte verbum Dómini, gentes; et annuntiáte in ínsulis quæ procul sunt, et dícite : Qui dispersit Israel, congregábit eum, et custódiet eum sicut pastor gregem suum; redémit enim Dóminus Jacob, et liberávit eum de manu potentióris.

Hymnus, Forti, *suprà*, 324.

℣. Dóminus ipse est Deus noster; ℟. Nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus. *Ps.* 94.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Tanquam ovis ad occisiónem ductus est, et sicut agnus non apéruit os suum. In humilitáte judícium ejus sublátum est : generatiónem ejus quis enarrábit? allelúia. *Act.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 325. *sine Precibus.*

DOMINICA II.

POST PASCHA.

AD NOCTURNUM.

Invit. Auctórem vitæ quem Deus suscitávit à mórtuis, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 3.

Ps. Veníte. 2.

Hymnus, Adeste, *suprà*, 319.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, 4. *sub sola Ant.* 8. c. Christus mórtuus est pro peccátis nos-

tris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 13.

Erant in Ecclésia quæ erat Antiochíæ, Prophétæ, et Doctóres, in quibus Bárnabas, et Simon qui vocabátur Niger, et Lúcius Cyrenensis, et Mánahem qui erat Heródis Tetrarchæ collactáneus, et Saulus. Ministrántibus autem illis Dómino, et jejunántibus, dixit illis Spíritus sanctus: Segregáte mihi Saulum et Bárnabam in opus ad quod assumpsi eos. Tunc jejunantes, et orantes, imponentesque eis manus, dimisérunt illos. Et ipsi quidē missi à Spíritu sancto, abiérunt Seléuciam, et inde navigavérunt Cyprum. Et cùm venissent Salamínam, prædicábant verbum Dei in synagógis Judæórum. Habébant autem et Joannem in ministério. Et cùm perambulassent universam ínsulam usque Paphum, invenérunt quemdam virum magum pseudo-prophétam, Judæum, cui nomen erat Bárjesu, qui erat cum Procónsule Sérgio Paulo viro prudente. Hic, accersítis Bárnabâ et Saulo, desiderábat audíre verbum Dei. Resistébat autem illis Elymas magus, (sic enim interpretátur nomen ejus) quærens avértere Procónsulem à fide. Saulus autem qui et Paulus, replétus Spíritu sancto, intuens in eum, dixit: O plene omni dolo et omni fallaciâ, fili diáboli, inimíce omnis justítiæ, non désinis subvértere vias Dómini rectas. Et nunc ecce manus Dómini super te, et eris cæcus, non videns solem usque ad tempus. Et confestim cécidit in eum calígo, et ténebræ; et circúiens, quærébat qui ei manum daret. Tunc Procónsul cùm vidisset factum, crédidit, admírans super doctrína Dómini.

℟. Lætentur cœli, et exultet terra; et dicant in natiónibus: Dóminus regnávit. * Exultent agri et ómnia quæ in eis sunt, quia venit Dóminus judicáre terram, allelúia, allelúia. ℣. Deus judicatúrus est orbem in viro in quo státuit, fidem præbens ómnibus, súscitans eum à mórtuis. * Exultent. 1. *Paral.* 16. *Act.* 17.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. in Ps. 110.

Lectio ij.

Venérunt dies ut cantémus Allelúia. Et hi quidem dies véniunt transitúri, transeuntque ventúri, et significant diem qui non venit nec transit. Ad quem sanè nos cùm venérimus, inhærentes ei, nec nos transíbimus. Sicut enim dies isti, prætéritis diébus Quadragésimæ quibus ante resurrectiónem Domínici córporis vitæ hujus significátur mœror, solémniter gratâ hilaritáte

hilaritáte succédunt; sic dies ille qui post resurrectiónem dábitur plenário córpori Dómini, hoc est, sanctæ Ecclésiæ, cunctis vitæ hujus ærumnis atque dolóribus exclúsis, perpétuâ beatitáte succédet. Quod promísit Christus, non est hîc expectandum, non hîc sperandum; sed hoc est verum et justum, ut hîc laborétur, illîc requiescátur. Non ergo réquies, nisi in cœlesti pátria requirátur. Non tale áliquid meditéris adipisci, quale solet hîc óculus avarítiæ concupíscere. Pro delíciis ómnibus hujus séculi, immortálium deliciárum matrem concupisce sapiéntiam. Delectábit illa, et ineffabíliter procul dúbio delectábit castis atque ætérnis veritátis ampléxibus. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; laus ejus manet in séculum séculi: et hoc erit præmium, hic finis, hæc státio sedesque perpétua.

℟. Per vicos Jerúsalem Allelúia cantábitur. Benedictus Dóminus qui exaltávit eam; et * Sit regnum ejus in sécula seculórum, allelúia, allelúia. ℣. Allelúia, salus, et glória, et virtus Deo nostro est; quia vera et justa judícia sunt ejus: * Sit. *Tob.* 13. *Apoc.* 19.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

In illo témpore; Dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 14. *habit. in Basilica S. Petri, Dom.* 2. *post Pascha.*

Fecit Dóminus quod mónuit, ostendit quod jussit. Bonus Pastor pro óvibus suis ánimam suam pósuit; ut in sacramento nostro corpus suum et sánguinem vérteret, et oves quas redémerat, carnis suæ alimento satiáret. Ostensa nobis est de contemptu mortis via quam sequámur; appósita est forma cui imprimámur. Primum nobis est, exterióra nostra misericórditer óvibus ejus impéndere; postrémum verò, si necesse sit, étiam mortem nostram pro eisdem óvibus ministráre. A primo autem hoc mínimo perveniútur ad postrémum majus. Sed cùm incomparabíliter longè sit mélior ánima quâ vívimus, terrénâ substántiâ quam extérius possidémus; qui non dat pro óvibus substántiam suam, quando pro his datúrus est ánimam suam?

℟. Ego sum Pastor bonus; et * Cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ, allelúia, allelúia. ℣. Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo eas, et edúcam eas de pópulis, et pascam eas. * Cognosco. Glória. * Cognosco. *Joan.* 10. *Ezech.* 34.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me,

℣. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalterio, 9.

Ant. 5. C. ALleluia, quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens, allelúia. *Apoc.* 19.

Ant. 3. a. Gaudeámus et exultémus, et demus glóriam ei, allelúia. *Apoc.* 19.

Ant. 1. *D.* Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni, allelúia, allelúia. *Apoc.* 22.

Ant. 6. *C.* Sedenti in throno et Agno, benedíctio et honor in sécula seculórum, allelúia. *Apoc.* 5.

Ant. 8. *G.* Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timétis eum, allelúia, allelúia. *Apoc.* 19.

Capitulum. Isaiæ 49.

SUper vias pascentur, et in ómnibus planis páscua eórum. Non esúrient, neque sítient : et non percútiet eos æstus et sol; quia miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos.

Hymnus, Auróra. 320.

℣. Pópulus Dómini oves páscuæ ejus : ℟. Introíte portas ejus in confessióne. *Ps.* 99.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Ego sum óstium óvium : veni ut vitam hábeant, et abundántiùs hábeant. Ego sum Pastor bonus, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus qui errántibus, ut in viam possint redíre justítiæ, veritátis tuæ lumen osténdis: da cunctis qui christiánâ professióne censentur, et illa respúere quæ huic inimíca sunt nómini, et ea quæ sunt apta sectári; Per Dóminum.

AD HORAS, ut in Psalterio. Ant. Capitul. et resp. brev. ut suprà in Feriis Paschalibus, 520; et sic in toto tempore Paschali, nisi aliter notetur.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Ann. 1562. *Sess.* 22. *Decret. de observ. in Missa, versùs finem.*

CAveant Epíscopi, ne Sacerdótes áliis quàm débitis horis célebrent, neve ritus álios aut álias cæremónias et preces in Missárum celebratióne adhíbeant, præter eas quæ ab Ecclésia probátæ ac frequenti et laudábili usu recéptæ fúerint. Dóceant pópulum quis sit, et à quo potíssimùm provéniat sanctíssimi hujus sacrifícii tam pretiósus ac cœléstis fructus: móneant étiam eúmdem pópulum, ut frequenter ad suas Paróchias, saltèm diébus Domínicis et majóribus Festis accédant.

AD VESPERAS.

Psalmi ut in Psalterio, 23.

Ant. 1. D. CHristus resurrexit à mórtuis, allel: opórtet autem illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allel. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, allelúia. *Tit.* 2.

Ant. 3. a. Vos genus electum, regále sacerdótium,

gens sancta; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum, allelúia. 1. *Petr.* 2.

Ant. 4. *D.* Crédimus in Deo secundùm operatiónem poténtiæ virtútis ejus, quam operátus est in Christo, súscitans illum à mórtuis, et constítuens ad déxteram suam, allelúia. *Ephes.* 1.

Ant. 5. C. Pro ómnibus mórtuus est Christus; ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurrexit, allelúia. 2. *Cor.* 5.

Capitulum. 1. Petr. 2.

ERrátis sicut oves errantes; sed conversi estis nunc ad Pastórem et Epíscopum animárum vestrárum.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Alias oves hábeo quæ non sunt ex hoc ovíli; et illas oportet me addúcere: et vocem meam áudient, et fiet unū ovíle, et unus pastor, allel. *Joan.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio*, 26.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. *Ps.* Confitémini. 31. Vocávit. 31. Misit Dóminus. 32.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 15.

SURREXÉRUNT quidam de hæresi Pharisæórum qui crediderunt, dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcípere quoque serváre legem Móysi. Conveneruntque Apóstoli et Senióres, vidére de verbo hoc. Cùm autem magna conquisítio fíeret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quóniam ab antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et crédere. Et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum sicut et nobis, et nihil discrévit inter nos et illos, fide puríficans corda eórum. Nunc ergo quid tentátis Deum, impónere jugum super cervíces discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jesu Christi crédimus salvári, quemádmodùm et illi. Tácuit autem omnis multitúdo: et audiébant Bárnabam et Paulum, narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in Géntibus per eos.

℟. Príncipes. 327.

Lectio ij.

ET, postquàm tacuérunt, respondit Jacóbus, dicens: Viri fratres, audíte me: Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo. Et huic concordant verba Prophetárum, sicut scriptum est: Post hæc revertar, et reædificábo tabernáculum David, quod décidit: et díruta ejus reædificábo, et érigam illud; ut requírant céteri hóminum Dóminum, et omnes gentes super quas invocátum

est nomen meum, dicit Dóminus fáciens hæc. Notum à século est Dómino opus suum. Propter quod ego júdico non inquietári eos qui ex Géntibus convertuntur ad Deum; sed scríbere ad eos, ut abstíneant se à contaminatiónibus simulacrórum, et fornicatióne, et suffocátis, et sánguine. Móyses enim à tempóribus antíquis habet in síngulis civitátibus qui eum prædicent in synagógis, ubi per omne sábbatum légitur.

℟. Visus est. 327.

Lectio iij.

TUnc plácuit Apóstolis, et Senióribus cum omni Ecclésia elígere viros ex eis, et míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnaba, Judam, qui cognominabátur Bársabas, et Silam, viros primos in frátribus; scribentes per manus eórum: Apóstoli et senióres fratres, his qui sunt Antiochíæ, et Syriæ, et Ciliciæ, frátribus ex Géntibus, salútem. Quóniam audívimus quia quidam ex nobis exeúntes, turbavérunt vos verbis, everlentes ánimas vestras, quibus non mandávimus: plácuit nobis collectis in unum, elígere viros, et míttere ad vos cum caríssimis nostris Bárnaba et Paulo, homínibus qui tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. Mísimus ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis réferent éadem. Visum est enim Spirítui sancto et nobis, nihil ultrà impónere vobis óneris quàm hæc necessária: Ut abstineátis vos ab immolátis simulacrórum, et sánguine, et suffocáto, et fornicatióne; à quibus custodientes vos, benè agétis. Valéte.

℟. Quem vos. 328.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Ite, nuntiáte frátribus meis ut eant in Galilæam; ibi me vidébunt, allel. *Matth.* 28.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Anno 1565. *Part.* 2.
Tit. 5.

MIssæ nec ante auróram nec post merídiem, nisi ex causa jure permissa, celebrentur. Ne Párochi cujusquam grátiâ, metuve, Missam (Parochiálem) antícipent aut dífferant; sed illam eâ potíssimùm horâ célebrent, quæ pópulo magis accommodáta sit.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Pastor próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, allelúia. *Joan.* 10.

FERIA TERTIA.

Ad Noct. *Ps.* Deus, judícium. 48. Reges Tharsis. 48. Misericórdiam. 49.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 17.

PAulus cùm Athénis Silam et Timótheum expectáret, incitabátur spíritus ejus in ipso, videns idololatríæ déditam civitátem, Dis-

putábat ígitur in synagóga cum Judæis et coléntibus, et in foro, per omnes dies ad eos qui áderant. Quidam autem Epicúrei et Stóici philósophi disserébant cum eo, et quidam dicébant: Quid vult seminivérbius hic dícere? Alii verò: Novórum dæmoniórum vidétur annuntiátor esse, quia Jesum et resurrectiónem annuntiábat eis. Et apprehensum eum ad Areópagum duxérunt, dicentes: Póssumus scire quæ est hæc nova, quæ à te dícitur, doctrína? nova enim quædam infers áuribus nostris: vólumus ergo scire quidnam velint hæc esse. (Athenienses autem omnes, et ádvenæ hóspites, ad nihil áliud vacábant, nisi aut dícere aut audíre áliquid novi.)

℟. Virtúte magnâ. 328.

Lectio ij.

STans autem Paulus in médio Areópagi, ait: Viri Athenienses, per ómnia quasi superstitiosióres vos vidéo. Prætériens enim, et videns simulácra vestra, invéni et aram in qua scriptum erat: Ignóto Deo. Quod ergo ignorantes cólitis, hoc ego annúntio vobis. Deus qui fecit mundum et ómnia quæ in eo sunt, hic cœli et terræ cùm sit Dóminus, non in manufactis templis hábitat, nec mánibus humánis cólitur índigens áliquo, cùm ipse det ómnibus vitam, et inspiratiónem, et ómnia: fecítque ex uno omne genus hóminum inhabitáre super universam fáciem terræ, defíniens statúta témpora, et términos habitatiónis eórum, quærere Deum si fortè attrectent eum, aut invéniant; quamvis non longè sit ab unoquóque nostrûm. In ipso enim vívimus, et movémur, et sumus; sicut et quidam vestrórum poetárum dixérunt: Ipsíus enim et genus sumus.

℟. Certíssimè sciat. 329.

Lectio iij.

GEnus ergo cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argento, aut lápidi, sculptúræ artis et cogitatiónis hóminis, Divínum esse símile. Et témpora quidem hujus ignorántiæ despíciens Deus, nunc annúntiat homínibus ut omnes ubíque pœniténtiam agant, eò quòd státuit diem in quo judicatúrus est orbem in æquitáte, in viro in quo státuit, fidem præbens ómnibus, súscitans eum à mórtuis. Cùm audíssent autem resurrectiónem mortuórum, quidam quidem irridébant, quidam verò dixérunt: Audiémus te de hoc íterùm. Sic Paulus exívit de médio eórum. Quidam verò viri adhærentes ei, credidérunt; in quibus et Dionysius Areopagíta, et múlier nómine Dámaris, et álii cum eis.

℟. Hic est lapis. 329.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Dedit eum Deus manifestum fíeri, non omni pópulo, sed téstibus præordinátis, allel. *Act.* 10.

CANON.

Ex Epístola sancti Augustíni, Epíscopi, ad Januárium.

Script. circa ann. 400. *C.* 5. *n.* 7. *et* 8.

LIquidò appáret, quando primùm accepérunt discípuli corpus et sánguinem Dómini, non eos accepísse jejúnos. Numquid tamen proptéreà calumniandum est univérsæ Ecclésiæ, quòd à jejúnis semper accípitur? Ex hoc enim plácuit Spirítui sancto, ut in honórem tanti Sacraménti, in os Christiáni priùs corpus Domínicum intráret quàm céteri cibi. Nam ídeò per universum orbem mos iste servátur. Post cibos dedit Dóminus.... Non præcépit quo deinceps órdine sumerétur, ut Apóstolis per quos Ecclésias dispositúrus erat, reserváret hunc locum. Cùm verò ait Apóstolus, de hoc Sacraménto loquens: Cétera, cùm vénero, dispónam, intélligi datur, et ab ipso ordinátum esse quod nullâ morum diversitáte variátur.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Cùm próprias oves pastor emíserit, ante eas vadit; et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus, allelúia, *Joan.* 10.

FERIA QUARTA.

AD NOCT. *Ps.* Atténdite. 64. Fílii Ephrem. 65. Tránstulit. 65.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 20.

PRoposúerat Paulus transnavigáre Ephesum, ne qua mora illi fíeret in Asia. Festinábat enim, si possíbile sibi esset, ut diem Pentecostes fáceret Jerosólymis. A Miléto autē mittens Ephesum, vocávit majóres natu Ecclésiæ. Qui cùm venissent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis à prima die quâ ingressus sum in Asiam, quáliter vobiscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè et per domos; testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans; nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: Quóniam víncula et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor: nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum et ministérium verbi, quod accépi à Dómino Jesu testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Quæ ad patres. 330.

Lectio ij.

ET nunc ecce ego scio, quia ámpliùs non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaproptèr contestor vos hodiernâ die, quia

mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et universo gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcentes gregi; et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memóriâ retinentes quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. Et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argentum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis; quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia ostendi vobis, quóniam sic laborantes opórtet suscípere infirmos, ac meminisse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátiùs est magis dare quàm accípere.

℟. Deus dedit. 330.

Lectio iij. Cap. 20. et 21.

ET cùm hæc dixisset, pósitis génibus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium; et procumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes máximè in verbo quod díxerat, quóniam ámpliùs fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem. Cùm autem factum esset ut navigarémus, abstracti ab eis, recto cursu vénimus Coum, et sequenti die Rhodum, et inde Pátaram. Et cùm invenissémus navem transfretantem in Phœnícen, ascendentes navigávimus. Cùm apparuissémus autem Cypro, relinquentes eam ad sinistram, navigávimus in Syriam, et vénimus Tyrum: ibi enim navis expositúra erat onus. Inventis autem discípulis, mánsimus ibi diébus septem, qui Paulo dicébant per Spíritum ne ascénderet Jerosólymam. Et explétis diébus, profecti ibámus, deducéntibus nos ómnibus cum uxóribus et fíliis usque foràs civitátem; et pósitis génibus in líttore, orávimus. Et cùm valefecissémus ínvicem, ascéndimus navem; illi autem rediérunt in sua. Nos verò, navigatióne explétâ, à Tyro descéndimus Ptolemáidam: et salutátis frátribus, mánsimus die unâ apud illos. Aliâ autem die profecti, vénimus Cæsaréam.

℟. Per Christum vobis remíssio. 331.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Duóbus ex discípulis ostensus est Jesus in ália effígie eúntibus in villam; óculi autem eórum tenebántur ne eum agnóscerent, allel. *Marc.* 16. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto.
Anno 829. *Cap.* 48.

IRrepsit usus emendatióne dignus, quòd nonnulli Presbyterórum sine ministrís Missárum solémnia frequentent. Unde interrogandus hujúsmodi córporis et sánguinis Dómini solitárius consecrátor quibus dicit : Dóminus vobiscum; et à quo illi respondétur : Et cum spíritu tuo; vel pro quibus : Memento, Dómine... et ómnium circumstántium, cùm nullus circumstet, dicit. Quæ consuetúdo, quia Apostólicæ et Ecclesiásticæ auctoritáti refragátur, provídeat unusquisque Episcopórum, ne in sua Paróchia quisquam Presbyterórum Missam solus celebráre præsúmat.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Per Jesum fidéles estis in Deo, qui suscitávit eum à mórtuis, et dedit ei glóriam, allelúia. 1. *Petr.* 1.

FERIA QUINTA.

Ad Noct. *Psalm.* Exurgat Deus. 79. Dóminus dabit verbum. 80. In Ecclésiis benedícite Deo. 80.

De Actibus Apostolórum.
Lectio j. Cap. 24.

DESCENDIT Princeps Sacerdótum, Anánias, cum Senióribus quibusdam, et Tertullo quodam oratóre, qui adiérunt Præsidem advérsùs Paulum. Et citáto Paulo, cœpit accusáre Tertullus, dicens : Cùm in multa pace agámus per te, et multa corrigantur per tuam providéntiam; semper et ubíque suscípimus, óptime Felix, cum omni gratiárum actióne. Ne diútiùs autem te prótraham, oro, bréviter áudias nos pro tua cleméntia. Invénimus hunc hóminem pestíferum et concitantem seditiónes ómnibus Judæis in universo orbe, et auctórem seditiónis sectæ Nazarenórum : qui étiam templum violáre conátus est; quem et apprehensum volúimus secundùm legem nostram judicáre. Supervéniens autem Tribúnus Lysias, cum vi magna erípuit eum de mánibus nostris, jubens accusatóres ejus ad te veníre, à quo póteris ipse júdicans de ómnibus istis cognóscere de quibus nos accusámus eum. Adjecérunt autem et Judæi, dicentes hæc ita se habére.

℟. Príncipes. 527.

Lectio ij.

RESpondit autem Paulus, (annuente sibi Præside dícere :) Ex multis annis te esse júdicem genti huic sciens, bono ánimo pro me satisfáciam. Potes enim cognóscere quia non plùs sunt mihi dies quàm duódecim, ex quo ascendi adoráre in Jerúsalem : et neque in templo invenérunt me cum áliquo disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque in synagógis, neque in civitáte : neque probáre possunt tibi de quibus nunc me accúsant. Confíteor autem hoc tibi, quòd secundùm

sectam quam dicunt hæresim, sic desérvio Patri et Deo meo, credens ómnibus quæ in lege et Prophétis scripta sunt; spem habens in Deum, quam et hi ipsi expectant, resurrectiónem futúram justórum et iniquórum. In hoc et ipse stúdeo sine offendículo consciéntiam habére ad Deum et ad hómines semper. Post annos autem plures, eleemósynas factúrus in gentem meam veni, et oblatiónes et vota; in quibus invenérunt me purificátum in templo, non cum turba, neque cum tumultu. Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportébat apud te præstò esse, et accusáre si quid habérent advérsùm me, aut hi ipsi dicant si quid invenérunt in me iniquitátis, cùm stem in concílio, nisi de una hac solúmmodò voce, quâ clamávi inter eos stans: Quóniam de resurrectióne mortuórum ego júdicor hódiè à vobis.

℟. Visus est. 327.

Lectio iij.

DIstulit autem illos Felix, certíssimè sciens de via hac, dicens: Cùm Tribúnus Lysias descénderit, áudiam vos. Jussitque Centurióni custodíre eum, et habére réquiem, nec quemquam de suis prohibére ministráre ei. Post áliquot autem dies véniens Felix cum Drusilla uxóre sua quæ erat Judæa, vocávit Paulum, et audívit ab eo fidem quæ est in Christum Jesum. Disputante autem illo de justítia et castitáte, et de judício futúro, tremefactus Felix respondit: Quod nunc áttinet, vade; témpore autem opportúno accersam te. Simul et sperans quòd pecúnia ei darétur à Paulo; propter quod et frequenter accersens eum, loquebátur cum eo. Biénnio autem expléto, accépit successórem Felix Pórtium Festum. Volens autem grátiam præstáre Judæis Felix, relíquit Paulum vinctum.

℟. Quem vos. 328.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Dum Jesus recúmberet cum illis, accépit panem, et benedixit, ac fregit; et porrigébat illis, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi sexto, sub sancto Cárolo.

Ann. 1582. *Tit.* 15.

CLéricus, qui in Missæ sacrifício ministrat, dum eam functiónem obit, ne Preces horárias, neve áliud quidquam de libro aliove Officio récitet; sed toto íntimæ pietátis stúdio ad ministérium attentus sit, quod tunc piè religiosèque éxequi debet.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Cùm apparúerit Princeps Pastórum, percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam, allelúia. 1. *Petr.* 5.

FERIA SEXTA.

AD NOCT. *Psalm.* Eripe me. 94. Deus ostendet. 95. Exaudi, Deus. 95.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 25.

FESTUS descendit Cæsaréam, et álterâ die sedit pro tribunáli, et jussit Paulum addúci. Qui cùm perductus esset,

circumstetérunt eum, qui ab Jerosólyma descénderant Judæi, multas et graves causas objicientes, quas non póterant probáre, Paulo ratiónem reddente: Quóniam neque in legem Judæórum, neque in templum, neque in Cæsarem quidquam peccávi. Festus autem volens grátiam præstáre Judæis, respondens Paulo, dixit: Vis Jerosólymam ascéndere, et ibi de his judicári apud me? Dixit autem Paulus: Ad tribúnal Cæsaris sto, ibi me oportet judicári: Judæis non nócui, sicut tu mélius nosti. Si enim nócui, aut dignum morte áliquid feci, non recúso mori: si verò nihil est eórum quæ hi accúsant me, nemo potest me illis donáre. Cæsarem appello. Tunc Festus cum concílio locútus respondit: Cæsarem appellasti, ad Cæsarem ibis.

℟. Virtúte. 328.

Lectio ij. Cap. 27.

Ut autem judicátum est navigáre eum in Itáliam, et tradi Paulum cum réliquis custódiis Centurióni, nómine Júlio, cohortis Augustæ, ascendentes navem Adrumetínam, incipientes navigáre circa Asiæ loca, sustúlimus, perseverante nobiscum Aristarcho Macédone Thessalonicensi. Sequenti autem die devénimus Sidónem. Humánè autem tractans Július Paulum, permísit ad amícos ire, et curam sui ágere. Et inde cùm sustulissémus, subnavigávimus Cyprū, proptéreà quòd essent venti contrárii. Et pélagus Cilíciæ et Pamphíliæ navigantes, vénimus Lystram, quæ est Lyciæ: et ibi invéniens Centúrio navem Alexandrínam navigantem in Itáliam, transpósuit nos in eam. Et cùm multis diébus tardè navigarémus, et vix devenissémus contra Gnidum, prohibente nos vento, adnavigávimus Cretæ juxta Salmónem: et vix juxta navigantes, vénimus in locum quemdam qui vocátur Boniportus, cui juxta erat cívitas Thalassa. Multo autem témpore peracto, et cùm jam non esset tuta navigátio, eò quòd et jejúnium jam præteriisset, consolabátur eos Paulus, dicens eis: Viri, vídeo quóniam cum injúria et multo damno non solùm óneris et navis, sed étiam animárum nostrárum, íncipit esse navigátio. Centúrio autem gubernatóri et nauclèro magis credébat, quàm his quæ à Paulo dicebantur. Et cùm aptus portus non esset ad hiemandum, plúrimi statuérunt consílium navigáre inde, si quo modo possent, devenientes Phœnícen, hiemáre.

℟. Certíssimè. 329.

Lectio iij.

Validâ autem nobis tempestáte jactátis, sequenti die jactum fecérunt; et tértiâ die suis mánibus armamenta navis projecérunt. Neque autem sole, neque sidéribus apparéntibus per plures dies, et tempestáte non exíguâ immi-

nente, jam abláta erat spes omnis salútis nostræ. Et cùm multa jejunátio fuisset, tunc stans Paulus in médio eórum, dixit: Oportébat quidem, ô viri, audíto me, non tóllere à Creta, lucríque fácere injúriam hanc et jactúram. Et nunc suádeo vobis bono ánimo esse: amíssio enim nullíus ánimæ erit ex vobis, prætérquàm navis. Astitit enim mihi hâc nocte Angelus Dei, cujus sum ego, et cui desérvio, dicens: Ne tímeas, Paule, Cæsari te oportet assístere; et ecce donávit tibi Deus omnes qui návigant tecum. Propter quod bono ánimo estóte, viri: credo enim Deo, quia sic erit, quemádmodùm dictum est mihi. In ínsulam autem quamdam oportet nos deveníre.

℟. Hic est lapis reprobátus. 529.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Cognovérunt Dóminum in fractióne panis, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Stéphani de Pontécaro, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1508. *Tit. de Horis dicendis.*

CUm nonnulli particulátim dicant Officium aut oratiúnculas, álios audientes (Missam) aliquóties perturbantes, magis altè sequentes, aut progressus facientes, étiam témpore Epístolæ aut Evangélii, quæ sunt verba Christi, aut ejus núntii scílicet Apóstoli, nullúsque ita audácior esset ad áliud inténdere, dum Princeps aut ejus núntius loquerétur; idcircò injúngimus, ut dum ad divína accéditis, ad síngula quæ proferúntur et aguntur, attendátis; nec credátis vestras oratiúnculas melióres et efficacióres illis quas Ecclésia universális dicendas decrévit.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata in Sabbato (nisi occurrat Festum Semiduplex) cum Commemoratione de Cruce.

SABBATO.

AD NOCT. *Psalm.* Nonne Deo subjecta erit. 111. Exaudi, Deus. 111. Confitébimur tibi, Deus. 112.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 28.

CUM venissémus Romam, permissum est Paulo manére síbimet cum custodiente se mílite. Post tértium autem diem convocávit primos Judæórum; cùmque convenissent, dicébat eis: Ego, viri fratres, nihil adversùs plebem fáciens aut morem patérnum, vinctus ab Jerosólymis tráditus sum in manus Romanórum: qui, cùm interrogatiónem de me habuíssent, voluérunt me dimíttere, eò quòd nulla esset causa mortis in me. Contradicéntibus autem Judæis, coactus sum appelláre Cæsarem, non quasi gentem meam habens áliquid accusáre. Propter hanc ígitur

causam rogávi vos vidére, et álloqui; propter spem enim Israel caténâ hâc circúmdatus sum.

Lectio ij.

CUm constituissent autem illi diem, venérunt ad eum in hospítium plúrimi, quibus exponébat testíficans regnum Dei, suadensque eis de Jesu ex lege Móysi et Prophétis à mane usque ad vésperam. Et quidam credébant his quæ dicebantur; quidam verò non credébant. Cùmque ínvicem non essent consentientes, discedébant, dicente Paulo unum verbum : Quia benè Spíritus sanctus locútus est per Isaíam Prophétam ad patres nostros, dicens : Vade ad pópulum istum, et dic ad eos : Aure audiétis, et non intelligétis; et videntes vidébitis, et non perspiciétis. Incrassátum est enim cor pópuli hujus, et áuribus gráviter audiérunt; et óculos suos compressérunt, ne fortè vídeant óculis, et áuribus áudiant, et corde intélligant, et convertantur, et sanem eos. Notum ergo sit vobis quóniam Géntibus missum est hoc salutáre Dei, et ipsi áudient. Et cùm hæc dixisset, exiérunt ab eo Judæi : multam habentes inter se quæstiónem. Mansit autem biénnio toto in suo conducto; et suscipiébat omnes qui ingrediebantur ad eum, prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt de Dómino Jesu Christo, cum omni fidúcia, sine prohibitióne.

CANON.

Ex Concílio Aurelianensi quarto.

Anno 541. *Can.* 4.

Aderat Amphilochius Abbas, nomine Amelii, Parisiensis Episcopi.

NUllus in oblatióne sacri cálicis nisi ex fructu víneæ, et hoc aquâ mixtum, offerre præsúmat; quia sacrílegum judicátur áliud offerri, quàm quod in mandátis sacratíssimis Salvátor instítuit.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. d. Deus et Dóminum suscitávit; et nos suscitábit per virtútem suam, allelúia. 1. *Cor.* 6.

Capitulum. Exod. 19.

SI audiéritis vocem meam, et custodiéritis pactum meum, éritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis : mea est enim omnis terra : et vos éritis mihi in regnum sacerdotále, et gens sancta.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo. ℟. Mandávit in æternum testamentum suum. *Ps.* 110.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo, ex omni tribu, et linguâ, et pópulo, et natióne; et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdótes, allelúia. *Apoc.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 325.

DOMINICA III. POST PASCHA.

AD NOCTURNUM.

Invit. Auctórem vitæ quem Deus suscitávit à mórtuis, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 3.

Ps. Veníte, 2. *Hymn.* Adeste, *ut suprà*, 319.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, 6. *sub sola Ant.* 8. c. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértià die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Incipit liber Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Apocalypsis Jesu Christi quam dedit illi Deus palàm fácere servis suis quæ oportet fíeri citò; et significávit, mittens per Angelum suum servo suo Joanni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcumque vidit. Beátus qui legit et audit verba prophetíæ hujus, et servat ea quæ in ea scripta sunt; tempus enim propè est. Joannes septem Ecclésiis quæ sunt in Asia : Grátia vobis et pax ab eo qui est, et qui erat, et qui ventúrus est; et à septē spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt; et à Jesu Christo, qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ; qui diléxit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo, et fecit nos regnum et sacerdótes Deo et Patri suo : ipsi glória et impérium in sécula seculórum : amen. Ecce venit cum núbibus; et vidébit eum omnis óculus, et qui eum pupugérunt : et plangent se super eum omnes tribus terræ : Etiam, amen. Ego sum Alpha et Oméga, princípium et finis, dicit Dóminus Deus, qui est, et qui erat, et qui ventúrus est, Omnípotens.

℟. Grátia vobis et pax à Jesu Christo, * Qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ, allelúia, allelúia. ℣. Ejus regnum, regnum sempitérnum est; et omnes reges sérvient et obédient ei, * Qui est testis. *Apoc.* 1. *Dan.* 7.

Ex libro sancti Ambrósii, Epíscopi.

De fide Res. lib. 2. *n.* 90 *et* 91.

Lectio ij.

Quóniam Deus mori non póterat, mori non póterat Sapiéntia : resúrgere autem non póterat quod mórtuum non erat; assúmitur caro, quæ mori posset; ut dum móritur quod solet, quod mórtuum fúerat hoc resúrgeret. Neque enim póterat esse nisi per hóminem resurréctio. Ergo resurrexit homo, quóniam homo mórtuus est : resuscitátus homo, sed resúscitans Deus. Tunc secundùm carnem homo, nunc per ómnia Deus. Nunc enim secundùm carnem jam non nóvimus Christum, sed carnis grá-

tiam tenémus; ut ipsum primítias quiescéntium, ipsum primogénitum ex mórtuis novérimus. Itaque sicut primítiæ mortis in Adam, ita étiam primítiæ resurrectiónis in Christo. Omnes resurgunt, sed nemo despéret, neque justus dóleat commúne consórtium resurgendi, cùm præcípuum fructum virtútis expectet. Omnes quidem resurgent; sed unusquisque, ut ait Apóstolus, in suo órdine. Commúnis est divínæ fructus cleméntiæ, sed distinctus ordo meritórum.

℟. Beátus et sanctus qui habet partem in resurrectióne prima: * In his secunda mors non habet potestátem; sed erunt sacerdótes Dei et Christi, et regnábunt cum illo, allelúia, allelúia. ℣. Vivent mórtui tui, Sion; interfecti mei resurgent: expergiscímini et laudáte, qui habitátis in púlvere. * In his. *Apoc.* 20. *Is.* 26.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Módicum, et jam non vidébitis me: et íterum módicum, et vidébitis me; quia vado ad Patrem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 101. *n.* 6.

MOdicum est hoc totum spátium, quo præsens pérvolat séculum. Unde dicit idem ipse Evangelista in epístola sua: Novíssima hora est. Illis ergo ait, Módicum, et jam non vidébitis me, qui eum corporáliter tunc vidébant: quia itúri erat ad Patrem, et eum deinceps mortálem visúri non erant, qualem cùm ista loquerétur vidébant. Quod verò áddidit, Et íterùm módicum, et vidébitis me, universæ promísit Ecclésiæ, sicut universæ promísit, Ecce ego vobiscum sum usque in consummatiónem séculi. Non tardat Dóminus promissum: módicum, et vidébimus eum, ubi jam nihil rogémus, nihil interrogémus; quia nihil desiderandum remanébit, nihil quærendum latébit. Hoc módicum longum nobis vidétur, quóniam adhuc ágitur: cùm finítum fúerit, tunc sentiémus quàm módicum fúerit.

℟. Módicum, et jam non vidébitis me: et íterùm módicum, et vidébitis me; * Quia vado ad Patrem, allelúia, allelúia. ℣. Ego consolábor vos et consolabímini: vidébitis, et gaudébit cor vestrum; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Joan.* 16. *Is.* 66.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me: ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Antiph. ut Dominica præcedenti. 338.

Capitulum. Rom. 8.

SCimus quòd omnis creatúra ingemiscit, et párturit usque adhuc. Non solùm

autem illa, sed et nos ipsi primítias Spíritûs habentes, et ipsi intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectantes, redemptiónem córporis nostri : spe enim salvi facti sumus.

Hymnus, Auróra, *suprà*. 320.

℣. Ad vésperum demorábitur fletus, ℟. Et ad matutínum lætítia. *Ps*. 29.

Ad Benedictus, *Ant*. 6. F. Amen, amen dico vobis quia plorábitis et flébitis vos; mundus autem gaudébit : vos autem contristabímini, sed tristítia vestra vertétur in gáudium, allelúia. *Joan*. 16.

Oratio.

DEús, qui in Fílii tui humilitáte jacentem mundum erexisti : fidélibus tuis perpétuam concéde lætítiam, ut quos perpétuæ mortis eripuisti cásibus, gáudiis fácias sempiternis pérfrui; Per.

AD HORAS, Antiph. ut in Feriis Temp. Paschalis.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann*. 1562. *Sess*. 22. *de Sacrificio Missæ, Cap*. 8.

REtento ubíque cujuscumque Ecclésiæ antíquo, et à sancta Románа Ecclésia, ómnium Ecclesiárum matre et magistra, probáto ritu, ne oves Christi esúriant, neque párvuli panem petant, et non sit qui frangat eis; mandat sancta Synodus Pastóribus et síngulis curam animárum geréntibus, ut frequenter inter Missárum celebratiónem, vel per se, vel per álios, ex eis quæ in Missa leguntur, áliquid expónant, atque inter cétera, sanctíssimi hujus sacrifícii mystérium áliquod declárent, præsertim Domínicis et Festis.

AD VESPERAS.

Antiph. ut Dominicâ præcedenti. 338.

Capitulum. 1. Petr. 4.

CAríssimi, nolíte peregrinári in fervóre qui ad tentatiónem vobis fit, quasi novi áliquid vobis contingat; sed communicantes Christi passiónibus, gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultantes.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps*. 89.

Ad Magníficat, *Ant*. 6. F. Nunc quidem tristítiam habétis : íterum autem vidébo vos, et gaudébit cor vestrum; et gáudium vestrum nemo tollet à vobis, allelúia. *Joan*. 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio*. 26.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. *Psalmi* Confitémini. 32. Peccávimus. 33. Non disperdidérunt. 34.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

EGo Joannes frater vester, et párticeps in tribulatióne, et regno et patiéntiâ in Christo Jesu, fui in ínsula quæ appellátur Pat-

mos, propter verbum Dei, et testimónium Jesu. Fui in spíritu in Domínica die, et audívi post me vocem magnam tanquam tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro; et mitte septem Ecclésiis quæ sunt in Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pérgamo, et Thyatíræ, et Sardis, et Philadelphíæ, et Laodicíæ. Et conversus sum ut vidérem vocem quæ loquebátur mecum; et conversus, vidi septem candelábra áurea, et in médio septem candelabrórum aureórum símilem Fílio hóminis, vestítum podére, et præcinctum ad mamillas zonâ áureâ. Caput autem ejus et capilli erant cándidi tanquam lana alba et tanquam nix, et óculi ejus tanquam flamma ignis, et pedes ejus símiles aurichalco sicut in camíno ardenti, et vox illíus tanquam vox aquárum multárum: et habébat in déxtera sua stellas septem; et de ore ejus gládius utráque parte acútus exíbat: et fácies ejus sicut sol lucet in virtúte sua.

℟. Jesus Christus dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo, allelúia: * Ipsi glória et impérium in sécula seculórum: Amen, allelúia, allelúia. ℣. Sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem, si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion.* Ipsi. *Apoc.* 1. *Is.* 4.

Lectio ij.

ET cùm vidissem eum, cécidi ad pedes ejus tanquam mórtuus; et pósuit déxteram suam super me, dicens: Noli timére, ego sum primus et novíssimus: et vivus, et fui mórtuus; et ecce sum vivens in sécula seculórum; et hábeo claves mortis et inferni. Scribe ergo quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ opórtet fieri post hæc. Sacramentum septem stellárum quas vidisti in déxtera mea, et septem candelábra áurea: Septem stellæ, Angeli sunt septem Ecclesiárum; et candelábra septem, septem Ecclésiæ sunt.

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David. * Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et glóriam, allelúia, allelúia. ℣. Ipse est Deus vivens in sécula: ipse liberátor, atque salvátor. * Dignus est Agnus qui occísus est. *Apoc.* 5. *Dan.* 6.

Lectio iij. Cap. 2.

ANgelo Ephesi Ecclésiæ scribe: Hæc dicit qui tenet septem stellas in déxtera sua, qui ámbulat in médio septem candelabrórum aureórum: Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam, et quia non potes sustinére malos; et tentasti eos qui se dicunt Apóstolos esse, et non sunt, et invenisti eos mendáces; et patiéntiam habes, et sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. Sed hábeo advérsùm te, quòd caritátem tuam primam reliquisti. Memor esto ítaque unde excíderis, et age pœniténtiam; et prima ópera fac.

Sin autem, vénio tibi; et movébo candelábrum tuum de loco suo, nisi pœniténtiam égeris. Sed hoc habes, quia odisti facta Nicolaïtárum, quæ et ego odi. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Vincenti dabo édere de ligno vitæ, quod est in Paradíso Dei mei.

℟. In cápite ejus diadémata multa, habens nomen scriptum quod nemo novit, nisi ipse; * Et † Habet in vestimento et in fémore suo scriptum : Rex regum, et Dóminus dominántium, allelúia, allelúia. ℣. Magnificéntia tua, Deus, in diadémate cápitis illíus sculpta erat; * Et habet in vestimento. Glória. † Habet. *Apoc.* 19. *Sap.* 18.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Manducávimus et bíbimus cum illo, postquàm resurrexit à mórtuis, allelúia. *Act.* 10.

CANON.

Ex Synodo Augustána.

Ann. 1548. *Can.* 18.

UT nímia festinátio in Missæ lectióne aut celebratióne religiósas aures oculosque offendit; ita incóndita prolíxitas fastídium pótiùs génerat quàm devotiónem. Quapropter Sacerdótibus devótam mediocritátem commendámus.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Adhuc módicum, et mundus me jam non videt; vos autem vidétis me, quia ego vivo, et vos vivétis, allelúia. *Joan.* 14.

FERIA TERTIA.

AD NOCT. *Ps.* Confitémini Dómino. 49. Confiteantur Dño.... Quia. 50. Confiteantur Dño.... Et exaltent. 50.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

ET Angelo Smyrnæ Ecclésiæ scribe : Hæc dicit primus et novíssimus, qui fuit mórtuus, et vivit : Scio tribulatiónem tuam, et paupertátem tuam; sed dives es, et blasphemáris ab his qui se dicunt Judæos esse, et non sunt; sed sunt synagóga sátanæ. Nihil horum tímeas quæ passúrus es. Ecce missúrus est diábolus áliquos ex vobis in cárcerem, ut tentémini; et habébitis tribulatiónem diébus decem. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Qui vícerit, non lædétur à morte secunda.

℟. Cantábant cánticum Agni, dicentes : Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens : * Justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum, allelúia, allelúia. ℣. Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? quis símilis tuî? magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília : * Justæ et veræ sunt. *Apoc.* 15. *Exod.* 15.

Lectio ij.

ET Angelo Pérgami Ecclésiæ scribe : Hæc dicit qui habet romphæam utrâque par-

te acútam : Scio ubi hábitas, ubi sedes est sátanæ : et tenes nomen meum, et non negasti fidem meam. Et in diébus illis Antípas testis meus fidélis, qui occísus est apud vos, ubi sátanas hábitat. Sed hábeo advérsùs te pauca; quia habes illic tenentes doctrínam Báláam, qui docébat Balac míttere scándalum coram fíliis Israel, édere, et fornicári : ita habes et tu tenentes doctrínam Nicolaïtárum. Simíliter pœniténtiam age : si quóminùs véniam tibi citò, et pugnábo cum illis in gládio oris mei. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis : Vincenti dabo manna abscónditum, et dabo illi cálculum cándidum; et in cálculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui áccipit.

℟. Audívi vocem dicéntium: * Allelúia. Gaudeámus et exultémus, quia venérunt núptiæ Agni, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus regnávit, lætáta est Sion, et exultavérunt fíliæ Judæ: * Allelúia. Gaudeámus. *Apoc.* 19. *Ps.* 96.

Lectio iij.

ET Angelo Thyatíræ Ecclésiæ scribe : Hæc dicit Fílius Dei, qui habet óculos tanquam flammam ignis, et pedes ejus símiles aurichalco : Novi ópera tua, et fidem, et caritátem tuam, et ministérium, et patiéntiam tuam, et ópera tua novíssima plura prióribus. Sed hábeo advérsùs te pauca, quia permittis mulíerem Jézabel, quæ se dicit Prophéten, docére, et sedúcere servos meos, fornicári, et manducáre de idolóthytis. Et dedi illi tempus ut pœniténtiam ágeret, et non vult pœnitére à fornicatióne sua. Ecce mittam eam in lectum; et qui mœchantur cum ea, in tribulatióne máxima erunt, nisi pœniténtiam ab opéribus suis égerint. Et fílios ejus interfíciam in morte : et scient omnes Ecclésiæ quia ego sum scrutans renes et corda, et dabo unicuíque vestrûm secundùm ópera sua.

℟. Vidi sanctam civitátem Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo, sicut sponsam; et audívi vocem dicentem : Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis : * Et † Ipse Deus cum eis erit eórum Deus, allelúia, allelúia. ℣. Ergo ne credíbile est, ut hábitet Deus cum homínibus super terram? * Et ipse Deus. Glória Patri. † Ipse Deus. *Apoc.* 21. 2. *Paral.* 6.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Apéruit illis sensum, ut intellígerent Scriptúras, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1562. *Sess.* 22. *de Sacrificio Missæ*, *C.* 5.

CUm natúra hóminum ea sit, ut non fácilè queat sine adminículis exterióribus ad rerum divinárum meditatiónem sustolli; proptéreà pia mater Ecclésia ritus quosdam, ut scílicet quædam summissâ voce, ália verò elatióre in

Missa pronuntiarentur, instítuit. Cæremónias item adhíbuit, ut mysticas benedictiónes, lúmina, thymiámata, vestes, aliaque id genus multa, ex Apostólica disciplína et traditióne, quâ majestas tanti sacrifícii commendarétur.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. In illo die vos cognoscétis quia ego sum in Patre meo et vos in me, et ego in vobis, allelúia. *Joan.* 14.

FERIA QUARTA.

AD NOCT. *Psalm.* Abundávit. 66. Abstulit. 66. Excitátus est. 67.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

ET Angelo Ecclésiæ Sardis scribe : Hæc dicit qui habet septem spíritus Dei, et septem stellas : Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, et mórtuus es. Esto vígilans, et confirma cétera quæ moritúra erant ; non enim invénio ópera tua plena coram Deo meo. In mente ergo habe quáliter accéperis et audíeris, et serva, et pœniténtiam age. Si ergo non vigiláveris, véniam ad te tanquam fur, et néscies quâ horâ véniam ad te. Sed habes pauca nómina in Sardis, qui non inquinavérunt vestimenta sua ; et ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. Qui vícerit, sic vestiétur vestiméntis albis ; et non delébo nomen ejus de libro vitæ, et confitébor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis.

℟. Omnem creatúram, quæ in cœlo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, omnes audívi dicentes : * Sedenti in throno, et Agno, benedíctio, et honor, et glória, et potestas in sécula seculórum, allelúia, allelúia. ℣. Dicant qui redempti sunt à Dómino, quos redémit de manu inimíci : * Sedenti. *Apoc.* 5. *Ps.* 106.

Lectio ij.

ET Angelo Philadelphíæ Ecclésiæ scribe : Hæc dicit Sanctus et Verus, qui habet clavem David ; qui áperit, et nemo claudit ; claudit, et nemo áperit ; Scio ópera tua. Ecce dedi coram te óstium apertum, quod nemo potest cláudere ; quia módicam habes virtútem, et servasti verbum meum, et non negasti nomen meum. Ecce dabo de synagóga sátanæ, qui dicunt se Judæos esse, et non sunt, sed mentiuntur : ecce fáciam illos ut véniant, et adórent ante pedes tuos ; et scient quia ego dilexi te. Quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis quæ ventúra est in orbem universum tentáre habitantes in terra. Ecce vénio citò : tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei ; et foràs non egrediétur ám-

pliùs : et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis Dei mei, novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum novum. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis.

℟. Ego sum inítiũ et finis; ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ gratis : * Qui vícerit, ero illi Deus, et ille erit mihi fílius, allelúia, allelúia. ℣. Ego dixi : Patrem vocábis me, et post me ingredi non cessábis. * Qui vícerit. *Apoc.* 21. *Jerem.* 3.

Lectio iij.

ET Angelo Laodicíæ Ecclésiæ scribe : Hæc dicit, Amen, testis fidélis, et verus, qui est princípiũ creatúræ Dei: Scio ópera tua; quia neque frígidus es, neque cálidus. Utinã frígidus esses, aut cálidus! sed quia tépidus es, et nec frígidus, nec cálidus, incípiã te evómere ex ore meo. Quia dicis : Quòd dives sum, et locupletátus, et nullíus égeo; et nescis quia tu es miser, et miserábilis, et pauper, et cæcus, et nudus. Suádeo tibi émere à me aurum ignítum probátum, ut lócuples fias, et vestimentis albis induáris, et non appáreat confúsio nuditátis tuæ; et collyrio inunge óculos tuos ut vídeas. Ego quos amo, árguo et castígo. Æmuláre ergo, et pœniténtiam age; ecce sto ad óstium, et pulso. Si quis audíerit vocem meam, et aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum, et cœnábo cum illo, et ipse mecum. Qui vícerit, dabo ei sedére mecum in throno meo : sicut et ego vici, et sedi cum Patre meo in throno ejus. Qui habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis.

℟. Ego sum radix et genus David, stella spléndida et matutína : * Et spíritus et sponsa dicunt, Veni; et qui audit, dicat, Veni : † Amen, veni, Dómine Jesu, allelúia, allelúia. ℣. Omnes sitientes, veníte ad aquas : inclináte aurem vestram, et veníte ad me. * Et spíritus et sponsa dicunt. Glória Patri. † Amen, veni. *Apoc.* 22. *Is.* 55.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Insufflávit Jesus in discípulos suos, et dixit eis : Accípite Spíritum sanctum; quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis, allelúia. *Joan.* 20.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1557. *C.* 22.

PResbyteri ad sanctum Dei altáre accedentes, cum reveréntia, devotióne et modéstia, clarè, distinctè et intelligíbili voce Missam attentè usque ad Cánonem legant : Cánonem verò submissióri voce legant, sed summâ religióne; ut qui sacris adstant audiendis, ad devotiónem et pietátem inde moveantur.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam gló-

riam in Christo Jesu, módicùm passos ipse perfíciet, allelúia. 1. *Petr.* 5.

FERIA QUINTA.

AD NOCT. *Psalmi* Misericórdias. 81. Beátus. 81. Semel jurávi. 82.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

FUI in spíritu: et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília viginti quátuor, et super thronos viginti quátuor senióres sedentes, circumamicti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua: et septem lámpades ardentes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspectu sedis tanquam mare vítreum, símile crystallo: et in médio sedis, et in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis antè et retrò. Et ánimal primum símile leóni, et secundum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volanti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas; et in circúitu et intùs plena sunt óculis; et réquiem non habébant, die ac nocte dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est.

℟. Jesus Christus. 552.

Lectio ij. Cap. 5.

ET vidi in déxtera sedentis supra thronum librum scriptum intùs et foris, signátum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magnâ: Quis est dignus aperíre librum, et sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram, aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multùm, quóniam nemo dignus inventus est aperíre librum, nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi: Ne fléveris; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. Et vidi, et ecce in médio throni et quátuor animálium, et in médio seniórum, Agnum stantem tanquam occísum, habentem córnua septem et óculos septem, qui sunt septem spíritus Dei missi in omnem terram. Et venit, et accépit de déxtera sedentis in throno librum. Et cùm aperuisset librum, quátuor animália, et viginti quátuor senióres cecíderunt coram Agno, habentes sínguli cítharas, et phiálas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum; et cantábant cánticum novum, dicentes: Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus; quóniam occísus es, et redemísti nos

Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et linguâ, et pópulo, et natióne; et fecisti nos Deo nostro regnum, et Sacerdótes; et regnábimus super terram.

℟. Ecce vicit. 352.

Lectio iij. Cap. 15. et 16.

ET vidi álind signum in cœlo magnum et mirábile: Angelos septem habentes plagas septem novíssimas, quóniam in illis consummáta est ira Dei. Et vidi tanquam mare vítreum mistum igne, et eos qui vicérunt béstiam, et imáginem ejus, et númerum nóminis ejus, stantes super mare vítreum, habentes cítharas Dei, et cantantes cánticum Móysi servi Dei, et cánticum Agni, dicentes: Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens; justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum. Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? quia solus pius es; quóniam omnes gentes vénient, et adorábunt in conspectu tuo, quóniam judícia tua manifesta sunt. Et post hæc vidi, et ecce apertum est templum tabernáculi testimónii in cœlo, et exiérunt septem Angeli habentes septem plagas, de templo, vestíti lino mundo et cándido, et præcincti circa pectóra zonis áureis. Et unum de quátuor animálibus dedit septem Angelis septem phiálas áureas, plenas iracúndiæ Dei viventis in sécula seculórum. Et implétum est templum fumo à majestáte Dei, et de virtúte ejus: et nemo póterat introíre in templum, donec consummarentur septem plagæ septem Angelórum. Et audívi vocem magnam de templo dicentem septem Angelis: Ite, et effúndite septem phiálas iræ Dei in terram.

℟. In cápite. 353.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Præbuit seipsum vivum Dóminus Jesus post passiónem suam in multis argumentis, allelúia. *Act.* 1.

CANON.

Ex Concílio Tridentino. *Ann.* 1562. *Sess.* 22. *de Sacrificio Missæ*, *Cap.* 6.

OPtáret quidem sacrosancta Synodus ut in síngulis Missis fidéles adstantes non solùm spirituáli affectu, sed sacramentáli étiam Eucharístiæ perceptióne communicárent, quò ad eos sanctíssimi hujus sacrifícii fructus ubérior proveníret. Nec tamen, si id non semper fiat, proptéreà Missas illas, in quibus solus Sacerdos commúnicat, ut privátas et illícitas damnat, sed probat atque ádeò commendat, síquidem illæ quoque Missæ verè commúnes censéri debent: partim quòd in eis pópulus spirituáliter commúnicet; partim verò quòd à público Ecclésiæ Ministro, non pro se tantùm, sed pro ómnibus fidélibus qui ad corpus Christi pértinent, celebrentur.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. In Christo exultábitis, módicùm nunc si oportet contris-

tári in váriis tentatiónibus, reportantes finem fídei vestræ, salútem animárum, allelúia. 1. *Petr.* 1.

FERIA SEXTA.

Ad Noct. *Psalm.* Salvum me fac. 96. Exaudi me. 96. Ego sum pauper. 97.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 18.

Et post hæc vidi álium Angelum descendentem de cœlo, habentem potestátem magnam: et terra illumináta est à glória ejus. Et exclamávit in fortitúdine, dicens: Cécidit, cécidit Bábylon magna; et facta est habitátio dæmoniórum, et custódia omnis spíritûs immundi, et custódia omnis vólucris immundæ et odíbilis; quia de vino iræ fornicatiónis ejus bibérunt omnes gentes, et reges terræ cum illa fornicáti sunt, et mercatóres terræ de virtúte deliciárum ejus dívites facti sunt. Et audívi áliam vocem de cœlo dicentem: Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis. Quóniam pervenérunt peccáta ejus usque ad cœlum, et recordátus est Dóminus iniquitátum ejus. Réddite illi sicut et ipsa réddidit vobis, et duplicáte duplícia secundùm ópera ejus: in póculo quo míscuit, miscéte illi duplum. Quantùm glorificávit se, et in delíciis fuit, tantùm date illi tormentum et luctum; quia in corde suo dicit: Sedeo regína, et vídua non sum; et luctum non vidébo. Ideò in una die vénient plagæ ejus, mors, et luctus, et fames, et igne comburétur; quia fortis est Deus qui judicábit illam.

℟. Cantábant. 353.

Lectio ij. Cap. 19.

Post hæc audívi quasi vocem turbárum multárum in cœlo dicéntium: Allelúia: Salus, et glória, et virtus Deo nostro est; quia vera et justa judícia sunt ejus qui judicávit de meretríce magna, quæ corrúpit terram in prostitutióne sua; et vindicávit sánguinem servórum suórum de mánibus ejus. Et íterum dixérunt: Allelúia. Et fumus ejus ascendit in sécula seculórum. Et cecidérunt senióres viginti quátuor, et quátuor animália, et adoravérunt Deum sedentem super thronum, dicentes: Amen, Allelúia. Et vox de throno exívit, dicens: Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timétis eum, pusilli et magni. Et audívi quasi vocem turbæ magnæ, et sicut vocem aquárum multárum, et sicut vocem tonitruórum magnórum, dicéntium: Allelúia; quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens.

℟. Audívi vocem. 354.

Lectio iij.

Et vidi cœlum apertum, et ecce equus albus; et qui sedébat super eum, vocabitur Fidélis et Verax, et

cum justítia júdicat et pugnat. Oculi autem ejus sicut flamma ignis; et in cápite ejus diadémata multa, habens nomen scriptum, quod nemo novit nisi ipse. Et vestítus erat veste aspersâ sánguine: et vocátur nomen ejus, Verbum Dei. Et exércitus qui sunt in cœlo sequebantur eum in equis albis, vestíti byssino albo et mundo. Et de ore ejus procédit gládius ex utráque parte acútus, ut in ipso percútiat gentes: et ipse reget eas in virga férrea; et ipse calcat tórcular vini furóris iræ Dei omnipotentis. Et habet in vestimento et in fémore suo scriptum: Rex regum, et Dóminus dominántium.

℟. Vidi. 354.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. In hoc Christus mórtuus est, et resurrexit, ut et mortuórum et vivórum dominétur, allelúia. *Rom.* 14.

CANON.

Ex Concílio Toletáno séptimo.

Ann. 646. *Cap.* 2.

CEnsémus conveníre, ut, cùm à Sacerdótibus Missárum témpore sancta mystéria consecrantur, si ægritúdinis áccidat cujúslibet eventus quo cœptum néqueat consecrationis expléri ministérium, sit líberum Epíscopo vel Presbytero álteri consecratiónem éxequi officii cœpti.

AD VESPERAS.

A Capítulo de Beata in Sabb. (nisi occurrat Festum Semiduplex) cum Comm. de Cruce.

SABBATO.

AD NOCT. *Psalmi* Notus in Judea Deus. 112. Deus, quis símilis erit tibi? 113. Deus meus, pone illos ut rotam. 113.

De libro Apocalypsis beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 22.

ET ostendit mihi flúvium aquæ vitæ, spléndidum tanquam crystallum, procedentem de sede Dei et Agni. In médio plateæ ejus, et ex utráque parte flúminis lignum vitæ, afferens fructus duódecim, per menses síngulos reddens fructum suum, et fólia ligni ad sanitátem géntium. Et omne maledictum non erit ámplius: sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus sérvient illi. Et vidébunt fáciem ejus: et nomen ejus in fróntibus eórum. Et nox ultrà non erit: et non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis; quóniam Dóminus Deus illuminábit illos, et regnábunt in sécula seculórum. Et dixit mihi: Hæc verba fidelíssima sunt, et vera. Et Dóminus Deus spiríttuum Prophetárum misit Angelum suum osténdere servis suis quæ oportet fieri citò. Et ecce vénio velóciter. Beátus qui custódit verba prophetíæ libri hujus.

Lectio ij.

ECce vénio citò: et merces mea mecum est, réddere unicuíque secundùm ópera sua. Ego sum Alpha et Oméga, primus et novíssimus, princípium

principium et finis. Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni, ut sit potéstas eórum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. Foris canes, et venéfici, et impudíci, et homicídæ, et idólis servientes, et omnis qui amat et facit mendácium. Ego Jesus misi Angelum meum testificári vobis hæc in Ecclésiis. Ego sum radix et genus David, stella spléndida, et matutína. Et spíritus et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat: Veni. Et qui sitit, véniat; et qui vult, accípiat aquam vitæ gratis. Contestor enim omni audiénti verba prophetíæ libri hujus: Si quis apposúerit ad hæc, appónet Deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminúerit de verbis libri prophetíæ hujus, áuferet Deus partem ejus de libro vitæ, et de civitáte sancta, et de his quæ scripta sunt in libro isto. Dicit qui testimónium pérhibet istórum: Etiam vénio citò: Amen. Veni, Dómine Jesu. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

CANON.

Ex Concílio Aurelianensi primo.

Ann. 511. *Can.* 26.

CUm ad celebrandas Missas in Dei nómine convenítur, pópulus non antè discédat quàm Missæ solémnitas compleátur; et ubi Epíscopus non fúerit, benedictiónem accípiat Sacerdótis.

Pars Verna.

AD VESPERAS.

Ps. de Feria sub solâ Ant. 4. d. Deus et Dóminum suscitávit, et nos suscitábit per virtútem suam, allelúia. 1. *Cor.* 6.

Capitulum. Act. 10.

NOs testes sumus ómnium quæ fecit in regióne Judæórum et Jerúsalem, quem occidérunt suspendentes in ligno: hunc Deus suscitávit tértiâ die.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Confitébimur tibi, Deus: ℟. Narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Resurrexit Christus, et visus est Cephæ, et post hoc Undecim: deinde visus est plusquàm quingentis frátribus simul; deinde visus est Jacóbo, deinde Apóstolis ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 325.

DOMINICA IV. POST PASCHA.

AD NOCTURNUM.

Invit. Auctórem vitæ quem Deus suscitávit à mórtuis, *Veníte, adorémus, allel. *Act.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Adeste. 319.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio. 2. *sub sola Ant.* 8. c. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Incipit Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Jacóbus, Dei et Dómini nostri Jesu Christi servus, duódecim tríbubus, quæ sunt in dispersióne, salútem. Omne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis, scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur. Patiéntia autem opus perfectum habet; ut sitis perfecti et íntegri, in nullo deficientes. Si quis autem vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo, qui dat ómnibus affluenter, et non impróperat; et dábitur ei. Póstulet autem in fide, nihil hæsitans: qui enim hæsitat, símilis est flúctui maris, qui à vento movétur et circumfertur. Non ergo æstimet homo ille quòd accípiat áliquid à Dómino. Vir duplex ánimo inconstans est in ómnibus viis suis. Gloriétur autem frater húmilis in exaltatióne sua; dives autem in humilitáte sua, quóniam sicut flos fœni transíbit. Exortus est enim sol cum ardóre, et arefécit fœnum, et flos ejus décidit, et decor vultûs ejus depériit; ita et dives in itinéribus suis marcescet.

℟. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî: * Et redémit nos ab inimícis nostris; quóniam in æternum misericórdia ejus; allelúia, allelúia. ℣. Finem Dómini vidistis, quóniam misericors Dóminus est, et miserátor; * Et redémit. *Ps.* 135. *Jac.* 5.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. V. Serm. 242. *in diebus Paschæ*, 13. *C.* 1.

Lectio ij.

Diébus his sanctis resurrectióni Dómini dedicátis, quantùm, donante ipso, póssumus, de carnis resurrectióne tractémus. Hæc enim fides est nostra: hoc donum in Dómini nostri Jesu Christi nobis carne promissum est, et in ipso præcessit exemplum. Vóluit enim nobis quod promísit in fine, non solùm prænuntiáre, sed étiam demonstráre. Contra istam evidéntiam dísputant hómines. Quid enim áliud fácerent hómines, qui ea, quæ sunt hóminum sápiunt, quàm disputárent de Deo contra Deum? Ille enim Deus est, illi hómines sunt. In hómine carnáli tota régula intelligendi est consuetúdo cernendi. Quod solent vidére, credunt; quod non solent, non credunt. Præter consuetúdinem facit Deus mirácula, quia Deus est. Majóra quidem mirácula sunt, tot quotídiè hómines nasci qui non erant, quàm paucos resurrexisse qui erant; et tamen ista mirácula non consideratióne comprehensa sunt, sed assiduitáte viluérunt. Resurrexit Christus: absolúta res est. Corpus erat, caro erat, pependit in cruce, emísit ánimam; pósita est caro in sepulcro: exhíbuit illam vivam, qui vivébat in illa. Quare mirámur? Quare non crédimus?

Deus est qui fecit. Considera auctórem, et tolle dubitatiónem.

℟. Benedictus Dóminus die quotídie, Deus salutárium nostrórum: * Deus noster, Deus salvos faciendi; et Dómini Dómini éxitus mortis, allelúia, allelúia. ℣. Salvatórem expectámus Dóminum Jesum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. * Deus. *Ps.* 67. *Philipp.* 3.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vado ad eum qui misit me; et nemo ex vobis intérrogat me, Quò vadis? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 94. *n.* 4.

VIdébat útique Dóminus Jesus quid illa sua verba in córdibus discipulórum ágerent. Spiritálem quippe nondum intériùs habentes consolatiónem, quam per Spíritum sanctum fúerant habitúri, id quod extérius in Christo vidébant, amíttere metuébant. Et quia se amissúros esse illum vera denuntiantem dubitáre non póterant, contristabátur humánus affectus, quia carnális desolabátur aspectus. Nóverat autem ille quid eis pótiùs expedíret; quia visus intérior ipse est útique mélior, quo eos consolatúrus fúerat Spíritus sanctus; non cernéntium corpóribus ingestúrus corpus humánum, sed seipsum credéntium pectóribus infusúrus. Adjungit: Sed ego veritátem dico vobis; éxpedit vobis ut ego vadam. Si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos; si autem abíero, mittam eum ad vos. Tanquam díceret: Expedit vobis ut hæc forma servi auferátur à vobis: caro quidem factum Verbum hábito in vobis; sed nolo me carnáliter adhuc diligátis, et isto lacte contenti semper infantes esse cupiátis. Expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos. Si alimenta ténera quibus vos álui, non subtráxero, sólidum cibum non esuriétis; si carni carnáliter hæséritis, capáces Spíritûs non éritis.

℟. Ego veritátem dico vobis: mittam Paraclétum ad vos; et * Cùm vénerit ille, † Arguet mundum de peccáto, et de justítia, et de judício, allelúia, allel. ℣. Qui lóquitur iníqua, non potest latére Spíritum Dómini, nec prætériet illum corrípiens judícium: * Cùm. Glória. † Arguet. *Joan.* 16. *Sap.* 2. Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalterio. Antiphonæ ut suprà. 338.

Capitulum. 2. Cor. 5.

SI cognóvimus secundùm carnem Christum, sed nunc jam non nóvimus. Si

qua ergo in Christo nova creatúra, vétera transiérunt: ecce facta sunt ómnia nova.

Hymnus, Auróra. 320.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Nunc vado ad eum qui misit me, allelúia, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio.

DEus, qui fidélium mentes uníus éfficis voluntátis: da pópulis tuis id amáre quod præcipis, id desideráre quod promittis; ut inter mundánas varietátes, ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gáudia; Per Dóminum.

AD HORAS, ut in Psalterio. Antiph. suprà in Feriis Temp. Paschalis, 320.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1546. *Sess.* 5. *de Ref. C.* 2.

QUia Christiánæ Reipúblicæ necessária est prædicátio Evangélii, et hoc est præcípuum Episcopórum munus, státuit sancta Synodus omnes Epíscopos et álios Ecclesiárum Prælátos tenéri per seipsos, si legítimè impedíti non fúerint, ad prædicandum sanctum Jesu Christi Evangélium.

AD VESPERAS.

Psalmi ut in Psalterio. Antiphonæ ut suprà, 338.

Capitulum. Rom. 8.

QUi in carne sunt, Deo placére non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spíritu; si tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus.

Hymnus, Forti, 324.

℣. Memor esto verbi tui, Dómine, ℟. In quo mihi spem dedisti. *Ps.* 118.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Expedit vobis ut ego vadam; si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos: si autem abíero, mittam eum ad vos, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio*, 26.

FERIA SECUNDA.

AD NOCT. *Psalmi* Bénedic. 29. Quàm magnificáta sunt, 30. Sit glória. 31.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

OMNE datum óptimum, et omne donum perfectum, desursum est, descendens à Patre lúminum, apud quem non est transmutátio, nec vicissitúdinis obumbrátio. Voluntárié enim génuit nos verbo veritátis; ut simus inítium áliquod creatúræ ejus. Scitis, fratres mei dilectíssimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram; ira enim viri justítiam Dei non operátur. Propter quod abjicientes omnem immundítiam, et abundántiam malítiæ, in mansuetúdine suscípite ínsitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras.

℟. Consurge, Dómine Deus, in réquiem tuam, tu et arca fortitúdinis tuæ, allelúia: * Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui, allelúia, allelúia. ℣. Pater, venit hora, clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus claríficet te: * Dómine Deus. 2. *Paral.* 6. *Joan.* 17.

Lectio ij.

EStóte autem factóres verbi, et non auditóres tantùm, fallentes vosmetipsos. Quia si quis audítor est verbi, et non factor, hic comparábitur viro considerauti vultum nativitátis suæ in spéculo; considerávit enim se, et ábiit: et statim oblítus est qualis fúerit. Qui autem perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiósum esse, non refrænans linguam suam, sed sedúcens cor suum; hujus vana est relígio. Relígio munda et immaculáta apud Deum et Patrem, hæc est: Visitáre pupillos et víduas in tribulatióne eórum, et immaculátum se custodíre ab hoc sæculo.

℟. Super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua, allelúia; * Ut liberentur dilecti tui, allelúia, allelúia. ℣. Ego te clarificávi super terram: manifestávi nomen tuum homínibus; * Ut liberentur dilecti tui, allelúia, allelúia. *Ps.* 107. *Joan.* 17.

Lectio iij. Cap. 2.

FRatres mei, nolíte in personárum acceptióne habére fidem Dómini nostri Jesu Christi glóriæ. Etenim si introíerit in conventum vestrum vir áureum ánnulum habens, in veste cándida, introíerit autem et pauper in sórdido hábitu, et intendátis in eum qui indútus est veste præclárâ, et dixéritis ei: Tu sede hîc benè; páuperi autem dicátis: Tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meórum; nonne judicátis apud vosmetipsos, et facti estis júdices cogitatiónum iniquárum? Audíte, fratres mei dilectíssimi. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, et hærédes regni quod repromísit Deus diligéntibus se? Vos autem exhonorastis páuperem. Nonne dívites per poténtiam ópprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad judícia? Nonne ipsi blasphémant bonum nomen quod invocátum est super vos?

℟. Dómine, qui sperant in te, in æternum exultábunt, allelúia: * Et habitábis in eis, et † Gloriabuntur in te, allel. allel. ℣. Ego claritátem quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum sicut et nos; ego in eis, et tu in me: * Et. Glória. † Gloriabuntur. *Ps.* 5. *Joan.* 17.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. d. Regenerávit nos Deus in spem vivam per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hæreditátem incorruptíbilem, allelúia. 1. *Petr.* 1.

CANON.

Ex Concílio Vasionensi tértiò.

Ann. 529. *Can.* 20.

PRo ædificatióne ómnium Ecclesiárum, et pro utilitáte totíus pópuli, nobis plácuit, ut non solùm in civitátibus, sed étiam in ómnibus Paróchiis, verbum faciendi darémus Presbyteris potestátem: ita ut si Présbyter, áliquâ infirmitáte prohibente, per seipsum non potúerit prædicáre, sanctórum Patrum Homíliæ à Diacónibus recitentur.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Adhuc multa hábeo vobis dícere; sed non potestis portáre modò: cùm autem vénerit ille Spíritus veritátis, docébit vos omnem veritátem, allelúia. *Joan.* 16.

FERIA TERTIA.

AD NOCT, *Psalmi* Dómine, quis habitábit. 47. Cœli enarrant. 47. Lex Dómini immaculáta. 47.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

SI legem perfícitis regálem secundùm Scriptúras: Díliges próximum tuum sicut teipsum; benè fácitis. Si autem persónas accípitis, peccátum operámini, redargúti à lege quasi transgressóres. Quicumque autem totam legem serváverit, offendat autem in uno, factus est ómnium reus. Qui enim dixit: Non mœcháberis, dixit et: Non occídes. Quòd si non mœcháberis, occídes autem, factus es trangressor legis. Sic loquímini, et sic fácite, sicùt per legem libertátis incipientes judicári. Judícium enim sine misericórdia illi qui non fecit misericórdiam; superexaltat autem misericórdia judícium.

℟. Cantáte Dómino, omnis terra: annuntiáte ex die in diem salutáre ejus: * Narráte in géntibus glóriam ejus, allelúia, allelúia. ℣. Nunc clarificátus est Fílius hóminis, et Deus clarificátus est in eo: * Narráte. 1. *Paral.* 16. *Joan.* 13.

Lectio ij.

QUid próderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habére, ópera autem non hábeat? Numquid póterit fides salváre eum? Si autem frater et soror nudi sint, et indígeant victu quotidiáno, dicat autem áliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacímini, et saturámini; non dedéritis autem eis quæ necessária sunt córpori, quid próderit? Sic et fides, si non hábeat ópera, mórtua est in semetipsa. Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego ópera hábeo: ostende mihi fidem tuam sine opéribus, et ego ostendam tibi ex opéribus fidem meam. Tu credis quóniam unus est Deus. Benè facis: et dæmones credunt, et contremiscunt.

℟. Salvum fecit Dóminus Christum suum, allelúia: * Exáudiet illum de cœlo sancto suo, allelúia: in potentátibus salus déxteræ ejus, alle-

lúia, allelúia. ℣. Deus clarificábit eum in semetipso, et contínuò clarificábit: * Exáudiet. *Ps.* 19. *Joan.* 13.

Lectio iij.

VIs autem scire, ô homo inánis, quóniam fides sine opéribus mórtua est? Abraham pater noster nonne ex opéribus justificátus est, ófferens Isaac fílium suum super altáre? Vides quóniam fides cooperabátur opéribus illíus; et ex opéribus fides consummáta est? Et suppléta est Scriptúra, dicens: Crédidit Abraham Deo, et reputátum est illi ad justítiam, et amícus Dei appellátus est. Vidétis quóniam ex opéribus justificátur homo, et non ex fide tantùm? Simíliter et Rahab méretrix, nonne ex opéribus justificáta est, suscípiens núntios, et áliâ viâ ejíciens? Sicut enim corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

℟. Magna est glória ejus in salutári tuo: glóriam et magnum decórem impónes super eum; * Quóniam dabis eum, Dómine, in benedictiónem in séculum séculi, allelúia, allelúia. ℣. Dómino nostro et Salvatóri Jesu Christo glória, et nunc, et in diem æternitátis: Amen; * Quóniam. Glória. * Quóniam. *Ps.* 20. 2. *Petr.* 3.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Si commórtui sumus Christo, et convivémus: si sustinébimus, et conregnábimus, allelúia. 2. *Timoth.* 2.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Lib. 1. *Cap.* 31.

EVangélica prædicátio et ália divínæ servitútis execútio, non terrenárum pecuniárum quæstu, nec cujúslibet altérius turpis lucri grátiâ, sed solíus Christi amóre, à discípulis ejus est peragenda. Quisquis ígitur sui quæstûs, non Dei causâ, Evangélicam prædicatiónem implet, longè se à discipulátu Christi sejungit. Quáliter autem à discípulis éxequi débeat, et Evangeliórum documenta, et sanctórum Patrum monumenta testantur.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Non loquétur à semetipso; sed quæcumque áudiet loquétur, et quæ ventúra sunt annuntiábit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

FERIA QUARTA.

AD NOCT. *Psalmi* Confitébor. 63. Miserére meî, 63. Ut quid, Dómine. 63.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

NOlíte plures magistri fíeri, fratres mei, scientes quóniam majus judícium súmitis. In multis enim offéndimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir: potest étiam fræno circumdúcere totum corpus. Si autem equis fræna in ora míttimus ad consentiendum nobis, et omne corpus illórum circumférimus: ecce et naves, cùm magnæ sint, et à ventis

válidis minentur, circumferuntur à módico gubernáculo ubi ímpetus dirigentis volúerit; ita et lingua módicum quidem membrum est, et magna exaltat.

℟. Consurge. 365.

Lectio ij.

ECce quantus ignis quàm magnam sylvam incendit! Et lingua ignis est, univérsitas iniquitátis. Lingua constitúitur in membris nostris, quæ máculat totum corpus, et inflammat rotam nativitátis nostræ, inflammáta à gehenna. Omnis enim natúra bestiárum et vólucrum, et serpéntium, et ceterórum domantur, et dómita sunt à natúra humána; linguam autem nullus hóminum domáre potest : inquiétum malum, plena venéno mortífero. In ipsa benedícimus Deum et Patrem; et in ipsa maledícimus hómines qui ad similitúdinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procédit benedíctio, et maledíctio. Non oportet, fratres mei, hæc ita fieri. Numquid fons de eódem forámine emánat dulcem et amáram aquam? Numquid potest, fratres mei, ficus uvas fácere, aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest fácere aquam.

℟. Super cœlos. 365.

Lectio iij.

QUis sápiens et disciplinátus inter vos? Ostendat ex bona conversatióne operatiónem suam in mansuetúdine sapiéntiæ. Quòd si zelum amárum habétis, et contentiónes sint in córdibus vestris, nolíte gloriári, et mendáces esse adversùs veritátem : non est enim ista sapiéntia desursùm descendens, sed terréna, animális, diabólica. Ubi enim zelus et conténtio, ibi inconstántia et omne opus pravum. Quæ autem desursùm est sapiéntia, primùm quidem pudíca est, deinde pacífica, modesta, suadíbilis, bonis conséntiens, plena misericórdiâ et frúctibus bonis, non júdicans, sine simulatióne. Fructus autem justítiæ in pace seminátur, faciéntibus pacem.

℟. Dómine. 365.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Qu suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit et mortália córpora vestra, propter inhabitantem Spíritũ ejus in vobis, allelúia. *Rom.* 8.

CANON.

Ex Concílio Toletáno.

Ann. 1565. *Act.* 3. *Cap.* 3.

QUicumque prædicando verbo Dei ac docendæ plebi christiánæ óperam déderint, prorsùs à quæstiónibus difficílibus ac perplexis abstíneant, se ad captum auditórum eórumque ædificatiónem demittentes. Evangélium ipsum interpretatióne fácili, eâque commúni sanctórum Patrum atque orthodoxórum virórum consensu receptâ, auditóribus expónant, eosque toto stúdio instrúere conentur.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Ille me clarificábit; quia de

meo accípiet, et annuntiábit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

FERIA QUINTA.

Ad Noct. *Psalmi* Exáudiat. 78. Exultáte. 78. Beáta gens. 79.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Unde bella et lites in vobis? Nonne hinc? ex concupiscéntiis vestris quæ mílitant in membris vestris? Concupíscitis, et non habétis: occíditis, et zelátis, et non potestis adipisci: litigátis, et belligerátis, et non habétis, propter quod non postulátis. Pétitis, et non accípitis; eò quòd malè petátis, ut in concupiscéntiis vestris insumátis. Adúlteri, nescítis quia amicítia hujus mundi inimíca est Dei? Quicumque ergo voluérit amícus esse séculi hujus, inimícus Dei constitúitur.

℟. Cantáte Dómino. 366.

Lectio ij.

An putátis quia inániter Scriptúra dicat: Ad invídiam concupiscit spíritus qui hábitat in vobis? Majórem autem dat grátiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Súbditi ergo estóte Deo: resístite autem diábolo, et fúgiet à vobis. Appropinquáte Deo, et appropinquábit vobis. Emundáte manus, peccatóres; et purificáte corda, dúplices ánimo. Miseri estóte, et lúgete, et ploráte. Risus vester in luctum convertátur, et gáudium in mœrórem. Humiliámini in conspectu Dómini, et exaltábit vos.

℟. Salvum fecit. 366.

Lectio iij.

Nolíte detráhere altérutrũ, fratres. Qui détrahit fratri, aut qui júdicat fratrem suum, détrahit legi, et júdicat legem. Si autem júdicas legem, non es factor legis, sed judex. Unus est legislátor et judex, qui potest pérdere et liberáre. Tu autem quis es, qui júdicas próximum? Ecce nunc qui dícitis: Hódiè, aut crástino íbimus in illam civitátem, et faciémus ibi quidem annum, et mercábimur, et lucrum faciémus, qui ignorátis quid erit in crástino. Quæ est enim vita vestra? Vapor est ad módicum parens, et deinceps exterminábitur. Pro eo ut dicátis: Si Dóminus volúerit; et: Si vixérimus, faciémus hoc, aut illud. Nunc autem exultátis in superbiis vestris. Omnis exultátio talis maligna est. Scienti ígitur bonum fácere, et non facienti, peccátum est illi.

℟. Magna est. 367.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Baptizabímini Spíritu sancto non post multos hos dies, allelúia. *Act.* 1.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Ann. 826. *L.* 1. *C.* 23.

Prima prudéntiæ virtus est, eam quam docére opórteat, existimáre persónam. Rúdibus pópulis, seu carnálibus, plana atque commúnia,

non summa atque árdua prædicanda sunt, ne immensitáte doctrínæ opprimantur pótiùs quàm erudiantur.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. c. Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt: proptéreà dixi quia de meo accípiet, allelúia. *Joan.* 16.

FERIA SEXTA.

AD NOCT. *Psalmi* Quid gloriáris. 93. Exaudi. 93. Véspere. 94.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 5.

AGITE nunc, dívites: ploráte, ululantes in misériis vestris quæ advénient vobis. Divítiæ vestræ putrefactæ sunt, et vestimenta vestra à tíneis comesta sunt. Aurum et argentum vestrum æruginávit, et ærúgo eórum in testimónium vobis erit, et manducábit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizastis vobis iram in novíssimis diébus. Ecce merces operariórum qui messuérunt regiónes vestras, quæ fraudáta est à vobis, clamat; et clamor eórum in aures Dómini sábaoth introívit. Epuláti estis super terram, et in luxúriis enutristis corda vestra in die occisiónis. Addixistis et occidistis justum, et non réstitit vobis.

℟. Consurge. 365.

Lectio ij.

PAtientes ígitur estóte, fratres, usque ad adventum Dómini. Ecce agrícola expectat pretiósum fructum terræ, patienter ferens, donec accípiat temporáneum et serótinum. Patientes ígitur estóte et vos, et confirmáte corda vestra, quóniam adventus Dómini appropinquávit.

℟. Super cœlos. 365.

Lectio iij.

NOlíte ingemíscere, fratres, in altérutrum; ut non judicémini. Ecce judex ante jánuam assistit. Exemplum accípite, fratres, éxitûs mali, labóris et patiéntiæ, Prophétas qui locúti sunt in nómine Dómini. Ecce beatificámus eos qui sustinuérunt. Sufferéntiam Job audistis, et finem Dómini vidistis, quóniam miséricors Dóminus est, et miserátor.

℟. Dómine. 365.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Sedéte in civitáte, quoadusque induámini virtúte ex alto, allelúia. *Luc.* 24.

CANON.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Ann. 1536. *Part.* 6. *C.* 25.

COncionatóres Sanctórum históriis ne nimis diù immorentur: quin pótior pars Evangélio detur et Epístolæ explicandis. Quòd si fabulósa vidébitur história, ne attingant quidem; si verisímilis, léviter: eaque decerpant quæ imitanda videantur. Mirácula quoque ne impudéntiùs jactentur, nisi quæ Scriptúris pródita, aut à non lévi-

bus Scriptóribus summâ cum históriæ fide trádita fúerint.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata, (nisi occurrat Festum semiduplex) cum Commem. de Cruce.

SABBATO.

Ad Noct. *Psalmi* Beátus. 109. Audíte. 110. Ne timúeris. 110.

De Epístola Cathólica beáti Jacóbi, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 5.

Ante ómnia, fratres mei, nolíte juráre neque per cœlum, neque per terram, neque áliud quodcumque juramentum. Sit autem sermo vester: Est, est; Non, non; ut non sub judício decidátis. Tristátur áliquis vestrûm? Oret. Æquo ánimo est? Psallat. Infirmátur quis in vobis? Indúcat presbyteros Ecclésiæ, et orent super eum, ungentes eum óleo in nómine Dómini: et orátio fidei salvábit infirmum; et alleviábit eum Dóminus: et si in peccátis sit, remittentur ei.

Lectio ij.

COnfitémini ergo altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem, ut salvémini: multùm enim valet deprecátio justi assídua. Elías homo erat símilis nobis, passíbilis: et oratióne orávit ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursùm orávit; et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erráverit à veritáte, et convérterit quis eum, scire debet quóniam qui converti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus à morte, et opériet multitúdinem peccatórum.

CANON.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Ann. 1536. *Part.* 6. *C.* 15.

ERit Párochus in reprehendendis criminíbus véhemens atque acer; constitútus est enim ut annúntiet pópulo scélera eórum; sic tamen ut in suggesto vítia tantùm reprehendat, non persónas nominátim perstringat.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. d. Deus et Dóminum suscitávit; et nos suscitábit per virtútem suam, allelúia. 1. *Cor.* 6.

Capitulum. Act. 17.

PAulus disserébat Judæis de Scriptúris, adapériens et insínuans quia Christum opórtuit pati, et resúrgere à mórtuis; et quia hic est Jesus Christus.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Non móriar, sed vivam, ℟. Et narrábo ópera Dómini. *Ps.* 117.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. David appósitus est ad patres suos, et vidit corruptiónem; quem verò Deus suscitávit à mórtuis, non vidit corruptiónem, allelúia. *Act.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut suprà,* 325.

DOMINICA V.
POST PASCHA.
AD NOCTURNUM.

Invit. Auctórem vitæ quem Deus suscitávit à mórtuis, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Adeste. *ut suprà,* 319.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, 4. *sub sola Ant.* 8. c. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Incipit Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, electis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secundùm præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi; Grátia vobis, et pax multiplicétur. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericórdiã suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hæreditátẽ incorruptíbilem, et incontaminátam, et immarcescíbilem, conservátam in cœlis in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo. In quo exultábitis, módicùm nunc si oportet contristári in váriis tentatiónibus; ut probátio vestræ fidei multò pretiósior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem, in revelatióne Jesu Christi; quem, cùm non vidéritis, dilígitis; in quem nunc quoque non videntes créditis: credentes autem exultábitis lætítiâ inenarrábili et glorificátâ, reportantès finem fidei vestræ, salútem animárum. De qua salúte exquisiérunt atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutantes in quod vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi; prænúntians eas quæ in Christo sunt passiónes, et posterióres glórias: quibus revelátum est, quia non sibimetipsis, vobis autem ministrábant ea quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Bonus Dóminus: in sǽculum misericórdia ejus, allelúia. * Dicant qui redempti sunt à Dómino, allelúia, allel. ℣. Non corruptibílibus, auro vel argento, redempti estis, sed pretióso sánguine Agni immaculáti Christi: * Dicant qui redempti sunt. *Ps.* 106. 1. *Petr.* 1.

Sermo sancti Cæsárii, Arelatensis Epíscopi.

Homil. 37. de Litan.

Lectio ij.

ECce, fratres dilectíssimi, dies sancti et spirituáles advéniunt. In istis tribus diébus, quos reguláriter in toto mundo célebrat Ecclésia, nullus se à sancto conventu subdúcat; quia per totum annum nobis peccatórum vúlnera subrépunt. In istis tribus diébus fidéliter ad Ecclésiam currámus, et contríto corde, vel humiliáto córpore, Dei misericórdiam deprecémur; ut ómnium peccatórum nostrórum vúlnera, isto triduáno compunctiónis medicaménto, ad sanitátem prístinam revocémus. Conviviola nobis étiam quadragesimáli órdine præparémus, et magìs, legendo, et psallendo, vel orando, animábus nostris spirituáles épulas, quàm corporáles delícias requirámus. Audíte ergo me, fratres, rogantem: audíte patérnâ pietáte admonentem, ut vobis Deus, et in hoc século sanitátem córporum, ubertátem frúctuum, et peccatórum indulgéntiam tríbuat, et in futúro ad ætérna præmia felíciter perveníre concédat.

℟. Spíritus ádjuvat infirmitátem nostram: nam quid orémus, sicut oportet, nescímus, sed * Ipse Spíritus póstulat pro nobis, gemítibus inenarrabílibus, allelúia, allelúia. ℣. In die illa, dicit Dóminus, effundam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem, Spíritum grátiæ et precum: * Ipse. *Rom. 8. Zach. 12.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis; si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 102. n. 1. et 2.

JAm dictum est in superióribus hujus Domínici sermónis pártibus propter eos qui nonnulla petunt à Patre in Christi nómine, nec accípiunt, non peti in nómine Salvatóris quidquid pétitur contra ratiónem salútis. Non enim sonum litterárum ac syllabárum, sed quod sonus ipse signíficat, et quod eo sono rectè ac veráciter intellígitur, hoc accipiendus est dícere, cùm dicit, In nómine meo. Unde qui hoc sentit de Christo, quod non est de único Dei Fílio sentiendum, non petit in ejus nómine, etiamsi non táceat lítteris ac syllabis Christum; quóniam in ejus nómine petit, quem cógitat cùm petit. Qui verò quod est de illo sentiendum sentit, ipse in ejus nómine petit; et áccipit quod petit, si non contra suam salútem sempiternam petit. Accipit autem, quandò debet accípere. Quædam enim non negantur; sed ut cóngruo

dentur témpore, differuntur. Usque modò, inquit, non petistis quidquam in nómine meo: pétite et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum. Hoc quod dicit gáudium plenum, profectò non carnále, sed spiritále gáudium est; et quando tantum erit, ut áliquid ei jam non sit addendum, procul dúbio tunc erit plenum. Quidquid ergo pétitur quod pertíneat ad hoc gáudium consequendum, hoc est in nómine Christi petendum, si divínam intellígimus grátiam, si verè beátam póscimus vitam. Quidquid autem áliud pétitur, nihil pétitur; non quia nulla omníno res est, sed quia in tantæ rei comparatióne quidquid áliud concupíscitur nihil est.

℟. Usque modò non petistis quidquam in nóminé meo: * Pétite et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum, allelúia, allelúia. ℣. Voluntátem timéntium se fáciet Dóminus, et deprecatiónem eórum exáudiet: * Pétite. Glória Patri. * Pétite. *Joan.* 16. *Ps.* 144.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalt. Antiph. ut suprà. 338.

Capitulum. 1. Joan. 3.

CAríssimi, si cor nostrum non reprehénderit nos, fidúciam habémus ad Deum: et quidquid petiérimus, accipiémus ab eo; quóniam mandáta ejus custodímus, et ea quæ sunt plácita coram eo fácimus.

Hymnus, Auróra. 320.

℣. Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: ℟. Præparatiónem cordis eórum audívit auris tua. *Ps.* 9.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Amen, amen dico vobis; si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio.

DEus, à quo bona cuncta procédunt: largíre supplícibus tuis, ut cogitémus, te inspirante, quæ recta sunt, et, te gubernante, éadem faciámus; Per Dóminum.

AD HORAS, ut in Psaltério. Antiph. ut in Feriis Tem. Pasch. 320.

CANON.

Ex Mónitis sancti Caroli de Processiónibus.

Monito 1.

DOmínicâ Processiónis diem immediátè præcedenti Paróchus fidéles móneat de hujus die et occasióne. Undè eos, ut intersint, Processionemque tam córpore quàm ánimo comitentur, efficáciter adhortábitur; ut Deus ómnium preces, pro sua misericórdia, in animárum et córporum tam nostrórum quàm proximórum benefícium dignétur exaudíre: dicetque quantâ modéstiâ, devotióne, et órdine hæ Processiónes celebrári débeant.

AD VESPERAS.

Psalmi ut in Psalt. Antiph. ut suprà. 338.

Capitulum. 1. Joan. 5.

CRéditis in nómine Fílii Dei : et hæc est fidúcia quam habémus ad eum, quia quodcumque petiérimus secundùm voluntátem ejus, audit nos. Et scimus quia audit nos, quidquid petiérimus : scimus quóniam habémus petitiónes quas postulámus ab eo.

Hymnus, Forti. 324.

℣. Oculi Dómini super justos ; ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. In nómine meo petétis, et non dico vobis quia ego rogábo Patrem de vobis : ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis, et credidistis quia ego à Deo exívi, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA
IN ROGATIONIBUS.

¶ *Hoc triduo, si occurrat Festum Duplex vel Semiduplex, de eo fiet Officium cum Commemoratione Feriæ ad Officium Nocturnum et ad Laudes tantùm. Tuncque prima Lectio erit de Scriptura occurrente, duabus in unam junctis : secunda Lectio erit de Festo : tertia denique de Evangelio et Homilia Feriæ.*

De Festo autem Simplici occurrente fiet tantùm Commem.]

AD NOCT. *Psalm.* Confitémini. 31. Vocávit. 31. Misit Dóminus. 32.

De Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

SUCCINCTI lumbos mentis vestræ, sóbrii perfectè speráte in eam quæ offertur vobis grátiam in revelatiónem Jesu Christi : quasi fílii obediéntiæ, non configuráti prióribus ignorántiæ vestræ desidériis : sed secundùm eum, qui vocávit vos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti sitis ; quóniam scriptum est : Sancti éritis, quóniam ego sanctus sum. Et si Patrem invocátis eum qui sine acceptióne personárum júdicat secundùm uniuscujusque opus, in timóre incolátûs vestri témpore conversámini.

℟. Consurge, Dómine Deus, in réquiem tuam, tu et arca fortitúdinis tuæ, allelúia : * Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui, allelúia, allelúia. ℣. Pater, venit hora ; clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus claríficet te : * Dómine. 2. *Paral.* 6. *Joan.* 17.

Lectio ij.

SCientes quòd non corruptíbilibus, auro vel argento, redempti estis de vana vestra conversatióne paternæ traditiónis, sed pretióso sánguine quasi Agni immaculáti Christi, et incontamináti, præcógniti quidem ante mundi constitutiónem, manifestáti autem novíssimis tempóribus propter vos, qui per ipsum fidéles estis in Deo qui suscitávit eum à mórtuis, et dedit

ei glóriam, ut fides vestra et spes esset in Deo. Animas vestras castificantes in obediéntia caritátis, in fraternitátis amóre, símplici ex corde ínvicem dilígite atténtiùs; renáti non ex sémine corruptíbili, sed incorruptíbili per verbum Dei vivi et permanentis in æternum. Quia omnis caro ut fœnum, et omnis glória ejus tanquam flos fœni : exáruit fœnum, et flos ejus décidit: verbum autem Dómini manet in æternum. Hoc est autem verbum quod evangelizátum est in vos.

℟. Super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua, allelúia; * Ut liberentur dilecti tui, allelúia, allelúia. ℣. Ego te clarificávi super terram : manifestávi nomen tuum homínibus; * Ut liberentur dilecti tui, allelúia, allelúia. *Ps.* 107. *Joan.* 17.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore; Ait Jesus ad discípulos suos : Quis vestrûm habébit amícum, et ibit ad illum médiâ nocte, et dicet illi : Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Ep. 130. *quæ est ad Probam, n.* 16. 18. 19. *et* 20.

QUi novit bona data dare fíliis suis, pétere nos et quærere et pulsáre compellit. Quod quare fáciat, qui novit quid nobis necessárium sit, priusquàm petámus ab eo, movére ánimum potest, nisi intelligámus quòd Dóminus et Deus noster non voluntátem nostram sibi velit innotéscere, quam non potest ignoráre; sed exercéri in oratiónibus desidérium nostrum, quo possímus cápere quod præparat dare. Illud enim valdè magnum est; sed nos ad capiendum parvi et angusti sumus. Ideò nobis dícitur : Dilatámini. Tantò quippe illud sumémus capáciùs, quantò id et fidéliùs crédimus, et sperámus fírmiùs, et desiderámus ardéntiùs. In ipsa ergo fide, et spe, et caritáte continuáto desidério semper orámus. Ad per hoc, et quod ait Apóstolus, Sine intermissióne oráte: quid est áliud quàm beátam vitam quæ nulla nisi ætérna est, ab eo qui eam solus dare potest, sine intermissióne desideráre? Semper ergo hanc à Dómino Deo desiderémus; et orámus semper. Sed ídeò ab áliis curis atque negótiis, quibus ipsum desidérium quodámmodò tepescit, certis horis ad negótium orandi mentem revocámus, verbis oratiónis nos ipsos admonentes, in id quod desiderámus inténdere; ne quod tepéscere cœperat, omnínò frigescat; et pénitùs extinguátur, nisi crébriùs inflammétur. Quæ cùm ita sint, étiam cùm diù oráre vacat, id est, cùm ália bonárum et necessariárum actiónum non impediuntur officia, quamvis et in eis, ut dixi, desidério illo semper oran-

dum sit, non est ímprobum nec inútile. Neque enim, ut nonnulli putant, hoc est oráre in multilóquio, si diútiùs orétur. Aliud est sermo multus, áliud diutúrnus affectus. Absit ab oratióne multa locútio; sed non desit multa precátio, si fervens persevérat inténtio. Nam multùm loqui est in orando rem necessáriam supérfluis ágere verbis: multùm autem precári est ad eum quem precámur, diuturnâ et piâ cordis excitatióne pulsáre. Nam plerúmquè hoc negótium plùs gemítibus quàm sermónibus ágitur, plùs fletu quàm affátu.

℟. Pétite, et dábitur vobis: quærite, et inveniétis; * Pulsáte, et aperiétur vobis, allelúia, allelúia. ℣. Invocábitis et orábitis me, et ego exáudiam vos: quærétis me, et inveniétis: * Pulsáte. Glória. * Pulsáte. *Luc.* 11. *Jerem.* 29.

Non dicitur Te Deum.

Reliqua ut in Feriis Temporis Paschalis, suprà, 319. *exceptis quæ sequuntur.*

Ad Benedictus, *Ant.* 7. *d.* Quis ex vobis patrem petit panem, numquid lápidem dabit illi? allelúia, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in afflictióne nostra de tua pietáte confídimus, contra advérsa ómnia tuâ semper protectióne muniámur; Per Dóminum nostrum.

Et dicitur ad Horas diei.

CANON.

Ex Concílio Aurelianensi primo.

Ann. 511. *Can.* 27. *et* 28.

Aderat Heraclius, Parisiensis Episcopus.

ROgatiónes, id est, Litánias ante Ascensiónem Dómini, ab ómnibus Ecclésiis plácuit celebrári. Quo tríduo omnes abstíneant, et Quadragesimálibus cibis utantur.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *D.* Si vos, cùm sitis mali, nostis bona data dare fíliis vestris; quantò magis Pater vester de cœlo dabit Spíritum bonum peténtibus se? allel. *Luc.* 11.

Oratio.

DEus, á quo bona cuncta procédunt: largíre supplícibus tuis, ut cogitémus, te inspirante, quæ recta sunt, et, te gubernante, éadem faciámus; Per Dóminum.

FERIA TERTIA
IN ROGATIONIBUS.

AD NOCT. *Psalm.* Deus, judícium. 48. Reges Tharsis. 48. Misericórdiam. 49.

De Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

DEPONENTES omnem malítiam, et omnem dolum, et simulatiónes, et invídias, et omnes detractiónes, sicut modò géniti infantes, rationábile sine dolo lac concupíscite; ut in eo crescátis in salútem, si tamen gustastis quóniam dulcis est Dóminus. Ad quem accedentes, lápidem vivum, ab

homínibus quidem reprobátum, à Deo autem electum et honorificátum; et ipsi tanquam lápides vivi superædificámini, domus spirituális, sacerdótium sanctum, offerre spirituáles hóstias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. Propter quod cóntinet Scriptúra : Ecce pono in Sion lápidem summum angulárem, electum, pretiósum; et qui credíderit in eum, non confundétur. Vobis ígitur honor credéntibus; non credéntibus autem, lapis quem reprobavérunt ædificantes, hic factus est in caput ánguli; et lapis offensiónis et petra scándali his qui offendunt verbo, nec credunt in quo et pósiti sunt.

℟. Cantáte Dómino, omnis terra : annuntiáte ex die in diem salutáre ejus : * Narráte in géntibus glóriam ejus, allelúia, allelúia. ℣. Nunc clarificátus est Fílius hóminis, et Deus clarificátus est in eo; * Narráte. 1. *Paral.* 16. *Joan.* 13.

Lectio ij.

CAríssimi, óbsecro vos tanquam ádvenas et peregrínos abstinére vos à carnálibus desidériis quæ mílitant adversùs ánimam, conversatiónem vestram inter gentes habentes bonam; ut in eo quod detrectant de vobis tanquam de malefactóribus, ex bonis opéribus vos considerantes, gloríficent Deum in die visitatiónis. Subjecti ígitur estóte omni humánæ creatúræ propter Deum; sive regi, quasi præcellenti; sive dúcibus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactórum, laudem verò bonórum; quia sic est volúntas Dei, ut benefacientes obmutéscere faciátis imprudéntium hóminum ignorántiam : quasi líberi, et non quasi velámen habentes malítiæ libertátem, sed sicut servi Dei.

℟. Salvum fecit Dóminus Christum suum, allelúia : * Exáudiet illum de cœlo sancto suo, allelúia ; in potentátibus salus déxteræ ejus, allelúia, allelúia. ℣. Deus clarificábit eum in semetipso, et contínuò clarificábit : * Exáudiet illum de cœlo. *Ps.* 19. *Joan.* 13.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore; Factum est cùm esset Jesus in quodam loco orans, ut cessávit, dixit unus ex discípulis ejus ad eum : Dómine, doce nos oráre. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Ep. 130. *quæ est ad Probam,* *n.* 21. 22. *et* 23.

HOc quod in Domínica oratióne pósitum est, tam latè patet, ut homo christiánus in quálibet tribulatióne constitútus, in hoc gémitus edat, in hoc lácrymas fundat, hinc exordiátur, in hoc immorétur, ad hoc términet oratiónem. His enim verbis res ipsas memóriæ nostræ commendári oportébat,

Nam quælibet ália verba dicámus, quæ affectus orantis vel præcedendo format ut cláreat, vel consequendo attendit ut crescat, nihil áliud dícimus quàm quod in ista Domínica oratióne pósitum est, si rectè et congruenter orámus. Quisquis autem id dicit quod ad istam Evangélicam precem pertinére non possit, etiamsi non illícitè orat, carnáliter orat: quod néscio quemádmodùm non dicátur illícitè, quandóquidem Spíritu renátos non nisi spirituáliter decet oráre. Unde líberum est áliis atque áliis verbis éadem tamen in orando dícere; sed non debet esse líberum ália dícere. Qui dicit in oratióne, verbi grátiâ: Dómine, multíplica divítias meas; aut: Da mihi tantas, quantas illi vel illi dedisti; aut: Honóres meos auge; et hæc dicit, eórum habens concupiscéntiam; non id attendens ut ex his secundùm Deum prosit homínibus: puto eum non inveníre in oratióne Domínica, quo possit hæc vota coaptáre. Quamóbrem púdeat saltèm pétere quæ non pudet cúpere; aut si et hoc pudet, sed cupíditas vincit, quantò mélius hoc pétitur, ut étiam ab isto cupiditátis malo líberet, cui dícimus: Líbera nos à malo.

℟. Cùm stábitis ad orandum, dimíttite, si quid habétis advèrsùs áliquem; * Ut et Pater vester qui in cœlis est, dimittat vobis peccáta vestra, allelúia, allelúia. ℣. Miseratiónes fácite, unusquisque cum fratre suo: et malum vir fratri suo non cógitet in corde suo; * Ut. Glória Patri. * Ut et Pater vester. *Marc.* 11. *Zach.* 17.

Dicitur Te Deum.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Dixit unus ex discípulis ad Jesum: Dómine, doce nos oráre, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio.

EXcita, Dómine, tuórum corda fidélium, ut sacris intenta doctrínis, quod precentur intélligant, et petendo perseveranter obtíneant, Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

Et dicitur ad Horas diei.

CANON.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

Ann. 747. *Can.* 16.

SEcundùm morem, tres dies ante Ascensiónem Dómini in cœlos Missárum celebratióne venerentur. Cum timóre et tremóre, signo passiónis Christi, nostræque ætérnæ redemptiónis, et Relíquiis Sanctórum ejus coràm portátis, omnis pópulus genuflectendo divínam pro delictis humíliter exóret indulgéntiam.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Cùm orátis, dícite: Pater, sanctificétur nomen tuum, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio, Deus, à quo. 377.

FERIA QUARTA
IN ROGATIONIBUS.
VIGILIA ASCENSIONIS.
Simplex.

AD NOCT. *Psalm.* Atténdite. 64. Fílii Ephrem. 65. Tránstulit. 65.

De Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

OMNES honoráte : fraternitátem dilígite : Deum timéte : regem honorificáte. Servi, súbditi estóte in omni timóre dóminis, non tantùm bonis et modéstis, sed étiam dyscolis. Hæc est enim grátia, si propter Dei consciéntiā sústinet quis tristítias, pátiens injustè. Quæ enim est glória, si peccantes et colaphizáti suffertis? Sed si benefacientes patienter sustinétis, hæc est grátia apud Deum : in hoc enim vocáti estis; quia et Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum ut sequámini vestígia ejus.

℟. Consurge, Dómine Deus, in réquiem tuam, tu et arca fortitúdinis tuæ, allelúia : * Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui, allelúia, allelúia. ℣. Pater, venit hora; clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus clarífioet te : * Dómine. 2. *Paral.* 6. *Joan.* 17.

Lectio ij. Cap. 3.

ET quis est qui vobis nóceat, si boni æmulatóres fuéritis? Sed et si quid patímini propter justítiam, beáti. Timórem autem eórum ne timuéritis, et non conturbémini. Dóminum autem Christum sanctificáte in córdibus vestris, paráti semper ad satisfactiónem omni poscenti vos ratiónem de ea, quæ in vobis est, spe : sed cum modéstia et timóre consciéntiam habentes bonam; ut in eo quòd détrahunt vobis, confundantur qui calumniantur vestram bonam in Christo conversatiónem. Mélius est enim benefacientes (si voluntas Dei velit) pati, quàm malefacientes; quia et Christus semel pro peccátis nostris mórtuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificátus quidem carne, vivificátus autem spíritu.

℟. Super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua, allelúia; * Ut liberentur dilecti tui, allelúia, allelúia. ℣. Ego te clarificávi super terram : manifestávi nomen tuum homínibus; * Ut liberentur. *Ps.* 107. *Joan.* 17.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 17.

IN illo témpore; Sublevátis Jesus óculis in cœlum, dixit : Pater, venit hora : clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus claríficet te. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 104. *n.* 3.

CLarificátum à Patre Fílium nonnulli accípiunt in hoc quod ei non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit eum. Sed si passióne clarificátus dícitur, quantò magis

resurrectióne? Nam in passióne magis ejus humílitas quàm cláritas commendátur, Apóstolo teste, qui dicit: Humiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Deinde séquitur, et de ejus clarificatióne jam dicit: Propter quod et Deus illum exaltávit, et donávit ei nomen quod est super omne nomen; ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum; et omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris. Hæc est clarificátio Dómini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectióne sumpsit exórdium.

℟. Pater, ego te clarificávi super terram; opus consummávi, quod dedisti mihi ut fáciam: * Et nunc clarífica me tu, Pater, apud temetipsum claritáte quam hábui, priusquàm mundus esset, apud te, allelúia, allelúia. ℣. Ostende hódiè quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et juxta præceptum tuum feci ómnia. * Et. Glória. * Et *Joan.* 17. 3. *Reg.* 18.

Dicitur Te Deum.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Pater, non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt; et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te vénio, allelúia. *Joan,* 17.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut nostræ mentis inténtio, quò ventúræ solemnitátis gloriósus auctor ingressus est, semper inténdat; et quò fide pergit, conversatióne pervéniat; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

Et dicitur ad Horas diei.

AD HORAS, ut in Feriis Temporis Paschalis. 320.

CANON.

Ex Synodo Augustána.

Ann. 1548. *C.* 25:

POpulum sédulò móneant Párochi, ne cæremónias religiosíssimè institútas in abúsum vertant aut superstitiónem; sed ipsis ad pietátem exercendam utantur, atque ut Processiónes sint graves, ordinátæ, honestæ, et Christiánâ Religióne dignæ.

IN ASCENSIONE DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria quarta.

Ant. J. QUis ascendit in cœlum atque descendit? quis suscitávit omnes términos terræ? quod nomen est ejus, si nosti? allelúia. *Prov.* 30.

Ant. 7. a. Non est Deus álius, ut Deus ascensor cœli: magnificéntiâ ejus discurrunt nubes: habitáculum ejus sursùm, allelúia. *Deuter.* 33.

Ant. 3. a. Ascendet pandens iter ante eos: et transíbit Rex eórum coram eis, et Dóminus in cápite eórum, allelúia. *Mich.* 2.

Ant. 5. C. Ecce intélliget, exaltábitur, et elevábitur, et sublímis erit valdè, allelúia. *Is.* 52.

Ant. 4. *D.* Stabunt pedes ejus in die illa super montem olivárum, qui est contra Jerúsalem ad orientem, allelúia. *Zach.* 14.

Capitulum. Act. 3.

PRædicátus est vobis Jesus Christus, quem oportet quidem cœlum suscípere, usque in témpora restitutiónis ómnium quæ locútus est Deus per os Sanctórum suórum à século Prophetárum.

℟. Attóllite portas, príncipes, vestras: et elevámini, portæ æternáles, allelúia; et introíbit Rex glóriæ. * Quis este iste Rex glóriæ? † Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ, allelúia, allelúia. ℣. Hunc príncipem Deus exaltávit déxterâ suâ. * Quis est iste Rex. Glória Patri. † Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ, etc. *Ps.* 23. *Act.* 5.

Hymnus.

OPus peregisti tuum:
Te, Christe, victórem necis
Æterna, quam relíqueras,
Cœlo reposcit glória.

Jam nube vectus fúlgidâ,
Terras jacentes déspicis:
Educta longo cárcere
Regem sequuntur ágmina.

Mirante turmâ Cœlitûm,
Panduntur æternæ fores;
Ovansque sublímem Patris
Homo Deus scandis thronum.

Illic patrónus, póntifex,
Pacis sequester, quem tua
Semel profúdit cáritas,
Offerre pergis sánguinem.

Illinc adornas et foves
Ecclésiam sponsus tuam;
Cunctisque vitam dívidis,
Infúsa ceu mens, ártubus.

Illinc tot inter prælia
Periclitantem sústines;
Das militanti víncere,
Palmam triumphanti paras.

Quò, Christe, præcédis caput,
Huc íntegrum corpus vocas:
Vestígiis tritam tuis
Fac membra sectentur viam.
¶ Qui victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur usque ad Octavam Ascensionis exclusivè, in fine Hymnorum hujus metri, nisi propria assignetur.*]

℣. Regnábit Deus super gentes: ℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. *Ps.* 46.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, et usque ad Antíquum diérum pervénit; et in conspectu ejus obtulérunt eum: et dedit ei potestátem, et honórem, et regnum, allelúia. *Dan.* 7.

Oratio, Concéde, quæsumus, *ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria quarta.

Ant. 3. à. Lucerna civitátis est Agnus; et ambulábunt gentes in lúmine ejus, allelúia. *Apoc.* 21.

Hymnus, Jesu redemptor séculi. 325. *cum Strophe*, Da, Christe. *et Doxologiâ*, Qui victor, *ut suprà.*

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 1. a. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est, allelúia. 1. *Joan.* 3.

AD NOCTURNUM.

Invit. Allelúia: Dóminum Jesum euntem in cœlum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

PRomissa, tellus, cóncipe gáudia,
Te fausta cœlo concíliat dies:
Deus tumentes ponet iras:
Sancta tuus Mediátor intrat.
Tu, Christe, victor mortis et ínferi,
Cruóre partam súscipe glóriam:
Procéde, regna, sume sceptrum;
Subjícitur tibi totus orbis.
Quid obstupentes suspícitis polo,
O vos, euntem, discípuli, Deum?
Ut nunc redemptor scandit astra,
Sic véniet metuendus ultor.
O Christe, dextræ qui Patris ássides,
Fac nos triumphi partícipes tui:
Certámen urget: militémus,
Et, duce te, superémus hostem.
Laus summa Patri, qui Génitum polo
Pacis perennis súscipit óbsidem:
Laus, qui triumphat, summa Nato:
Par tibi laus, utriusque Nexus. Amen.

In Ps. Dómine Dóminus noster. 38. *Ant.* 5. C. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos, Deus, allelúia.

In Ps. In Dómino confído. 77. *Ant.* J. Dóminus in templo sancto suo: Dóminus in cœlo, allelúia.

In Ps. Cœli enarrant, *cum sua divis.* 47. *Ant.* 7. *d.* A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus, allelúia.

℣. Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli, ℟. Ad Orientem. *Ps.* 67.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 1.

DIXIT Jesus Apóstolis: Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa et Samaría, et usque ad últimum terræ. Et cùm hæc dixisset, vidéntibus illis, elevátus est; et nubes suscépit eum ab óculis eórum. Cùmque intuerentur in cœlum euntem illum, ecce duo viri astitérunt juxta illos in véstibus albis, qui et dixérunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus, qui assumptus est à vobis in cœlum, sic véniet quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum. Tunc reversi sunt Jerosólymam à monte qui vocátur Olivéti, qui est juxta Jerúsalem, sábbati habens iter. Et cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joannes, Jacóbus et Andréas, Philippus et Thomas, Bartholomæus et Matthæus, Jacóbus Alphæi, et Simon Zelótes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María matre Jesu, et frátribus ejus.

℟. Eduxit Jesus discípulos forâs in Bethániam, et elevátis mánibus, benedixit eis; et factum est, * Dùm benedíceret illis, recessit ab eis, et ferebátur in cœlum, allel. allel. ℣. Sedébit Dóminus rex in æternum: Dóminus benedícet pópulo suo in pace. * Dùm. *Luc.* 24. *Ps.* 28.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

Serm. 72. *de Ascens. Domini, II. C.* 1. 2. *et* 3.

Lectio ij.

SIcut in solemnitáte Paschâli Resurréctio Dómini fuit nobis causa lætandi; ita Ascénsio ejus in cœlos præséntium nobis est matéria gaudiórum, recoléntibus illum diem et ritè venerántibus, quo explétis ómnibus quæ Evangélicæ prædicatióni et novi testamenti mystériis congruébant, Dóminus noster Jesus Christus, quadragésimo post resurrectiónem die coram discípulis elevátus in cœlum, corporális præséntiæ modum fecit, mansúrus in Patris déxtera, donec témpora multiplicandis Ecclésiæ fíliis divínitùs præstitúta peragantur, et ad judicandos vivos et mórtuos in eádem carne, in qua ascendit, advéniat. Exultémus itaque, dilectíssimi,

dilectíssimi, gáudio spirituáli; et dignâ apud Deum gratiárum actióne lætantes, líberos cordis óculos ad illam altitúdinem, in qua Christus est, erigámus. Sursùm vocátos ánimos desidéria terréna non déprimant; ad ætérna præelectos peritúra non óccupent; viam veritátis ingressos falláces illécebræ non retardent: et ita à fidélibus hæc temporália decurrantur, ut peregrinári se in hac mundi valle cognoscant, in qua etiamsi quædam cómmoda blandiantur, non amplectenda néquiter, sed transeunda sunt fórtiter.

℟. Vidéntibus Apóstolis, * Jesus elevátus est; et nubes suscépit eum ab óculis eórum, allelúia, allelúia. ℣. Ascendit Elías in cœlum, Eliséus autem vidébat, et clamábat: Pater mi; et non vidit eum ámpliùs. * Jesus elevátus est. *Act.* 1. 4. *Reg.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore; Recumbéntibus Undecim appáruit Jesus, et exprobrávit incredulitátem eórum, et durítiam cordis; quia iis qui víderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 29. *habit. in Bas. sancti Petri, in Ascensione Domini, n.* 10. *et* 11.

QUòd resurrectiónem Domínicam discípuli tardè credidérunt, non tam illórum infírmitas quàm nostra, ut ita dicam, futúra fírmitas fuit. Ipsa namque resurréctio illis dubitántibus per multa argumenta monstráta est: quæ dùm nos legentes agnóscimus, quid áliud quàm de illórum dubitatióne solidámur? Minùs enim mihi María Magdaléne præstitit quæ cítiùs crédidit, quàm Thomas qui diù dubitávit. Ille étenim dubitando, vúlnerum cicatríces tétigit, et de nostro péctore dubitatiónis vulnus amputávit. Dóminus tunc discípulos increpávit, cùm eos corporáliter réliquit, ut verba quæ recédens díceret, in córdibus audiéntium árctiùs impressa remanérent. Et Dóminus quidem Jesus, postquàm locútus est, assumptus est in cœlum, non curru, non Angelis sublevátus; quia is qui fécerat ómnia, nimírùm super ómnia suâ virtúte ferebátur. Exultávit ut gigas ad currendam viam suam, ut nos ei dicerémus ex corde: Trahe nos; post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Unde, fratres caríssimi, Christum oportet ut illuc sequámur corde, ubi eum córpore ascendisse crédimus. Desidéria terréna fugiámus; nihil nos jam delectet in ínfimis, qui Patrem habémus in cœlis.

℟. Ascendit Deus in júbilo: * Psállite Deo nostro, psállite Regi nostro; quóniam rex omnis terræ Deus, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus Jesus

assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. * Psállite Deo. Glória Patri. * Psállite. *Ps.* 46. *Marc.* 16.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedictus es, Dómine, in throno regni tui, ℟. Et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. CHristus Póntifex futurórum bonórum, per próprium sánguinem introívit semel in sancta, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 4. E. Non in manufacta Sancta Jesus introívit, exemplária verórum; sed in ipsum cœlum, ut appáreat nunc vúltui Dei pro nobis, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 1. g. Talis decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, innocens, excélsior cœlis factus, allelúia. *Hebr.* 7.

Ant. 5. a. Habentes.

Canticum. Dan. 3.

BEnedictus es, Dómine Deus patrum nostrórum; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Et benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; * et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis.

Benedictus es in templo sancto glóriæ tuæ; * et superlaudábilis, et supergloriósus in sécula.

Benedictus es in throno regni tui; * et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es, qui intuéris abyssos, et sedes super Chérubim; * et laudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es in firmamento cœli; * et laudábilis, et gloriósus in sécula. Glória.

[*Et dicitur per totam Octavam, quando fit de ea, etiam in Festis Sanctorum, si occurrant.*]

Ant. Habentes Sacerdótem magnum, accedámus cum vero corde, in plenitúdine fídei, allelúia. *Hebr.* 10.

Ant. 8. G. Deus dedit ei glóriam, ut fides vestra et spes esset in Deo, allel. 1. *Petr.* 1.

Capitulum. Hebr. 1.

CHristus cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ Dei, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatióně peccatórum fáciens, sedet ad déxterā majestátis in excelsis.

Hymnus.

JEsu, nostra redémptio,
Amor et desidérium,
Deus creátor ómnium,
Homo in fine témporum.

Quæ te vicit cleméntia,
Ut ferres nostra crímina,
Crudélem mortem pátiens,
Ut nos à morte tólleres?

Inferni claustra pénetrans,
Tuos captívos rédimens,
Victor triumpho nóbili,
Ad dextram Patris résidens.

Ipsa te cogat píetas
Ut mala nostra súperes
Parcendo, et voti compotes
Nos tuo vultu sáties.

Tu esto nostrum gáudium,
Qui es futúrus præmium:
Sit nostra in te glória
Per cuncta semper sécula.
Amen.

℣. Dóminus in cœlo parávit sedem suam; ℟. Et regnum ipsíus ómnibus dominábitur. *Ps.* 102.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Christus Jesus mórtuus est, et resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis, allelúia. *Rom.* 8.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui hodiernâ die Unigénitum tuum redemptórem nostrum ad cœlos ascendisse crédimus, ipsi quoque mente in cœléstibus habitémus; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD HORAS, in fine Hymnorum, Strophe Da, Christe. *cum Doxol.* Qui victor. 383. *Psalmi de Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Christus.

Capitulum de Dominica.

In ℟. *br.* ℣. Qui Victor * ad cœlum redis, * Allelúia, allelúia.

CANON.

Ex Constitutiónibus Apostolórum.

Lib. 5. *Cap.* 18. *in fine.*

NUmerátis quadraginta diébus à primo Domínico die, celebráte diem festum Assumptiónis Dómini, quo die ascendit ad Deum, eumdémque Patrem suum à quo missus fúerat, ad cujus délxteram virtútis sedet; quique in consummatióne séculi véniet cum potestáte et glória multa, ad judicandum vivos et mórtuos.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non in manufactis.

Capitulum. Hebr. 8.

TAlem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera sedis magnitúdinis in cœlis, sanctórum minister, et tabernáculi veri quod fixit Dóminus, et non homo.

℟. *br.* Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis, * Allelúia, allelúia. Dixit. ℣. Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum, * Allelúia. Glória Patri. Dixit.

℣. Tu es Sacerdos in ætérnum ℟. Secundùm órdinem Melchísedech. *Ps.* 109.

AD SEXTAM.

Ant. 1. g. Talis decébat.

Capitulum. Hebr. 7.

CHristus sempitérnum habet sacerdótium; unde et salváre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.

℟. *br.* Vidérunt * ingressus tuos, Deus, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingressus Regis mei * qui est in Sancto, * Allelúia. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Ascendisti in altum, cepisti captivitátem: ℟. Accepisti dona in homínibus. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Deus.

Capitulum. Hebr. 2.

EUm qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passió-

nem mortis, glóriâ et honóre coronátum.

℟. *br.* Minuisti eum * paulò minùs ab Angelis, * Allelúia, allelúia. Minuisti. ℣. Glóriâ et honóre * coronasti eum, * Allelúia, allelúia. Glória Patri. Minuisti.

℣. Constituisti eum super ópera mánuum tuárum : ℟. Omnia subjecisti sub pédibus ejus. *Ps.* 8.

AD II. VESPERAS.

In Psalm. Dixit. 23.

Ant. 1. f. AD quem Angelórum dixit Deus aliquandò : Sede à dextris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum, allelúia. *Hebr.* 1.

In Psalm. Confitébor. 24. *Ant.* 3. a. Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Fílius hóminis qui est in cœlo, allelúia. *Joan.* 3.

In Ps. Laudáte, púeri. 24. *Ant.* 5. C. Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cœlos, ut impléret ómnia, allelúia. *Ephes.* 4.

In Ps. Lætátus sum. 60. *Ant.* 6. F. Initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, id est, carnem suam, allelúia. *Hebr.* 10.

In Ps. Confitébor..... quóniam. 90. *Ant.* 7. a. Omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris, allelúia. *Philipp.* 2.

Capitulum. Ephes. 2.

CONresuscitávit nos Deus, et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu, ut osténderet in séculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu.

Hymnus, Opus. 382.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Habentes Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem, allel. *Hebr.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Reliqua ut heri, 383.

DIEBUS

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi infrà notati in qualibet Feria, sub sola Ant. 7. c. Jesus ferebátur in cœlum : et discípuli adorantes, regressi sunt in Jerúsalem cum gáudio magno, allelúia. *Luc.* 24.

℣. Ascendit super Chérubim, et volávit : ℟. Volávit super pennas ventórum. *Ps.* 17.

Lectiones et ℟℟. *ut infrà, in qualibet Feria.*

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, cum Cantico de Festo, 386. *sub sola Ant.* 2. D. Cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant (Apóstoli :) hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne, allelúia. *Act.* 1.

AD HORAS.

Psalmi de Feria. Reliqua ut in die Ascensionis, 387. Canon habetur in qualibet Feria.

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo, laudantes et benedicentes Deum, allel. *Luc.* 24. *Reliqua ut in die.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 383.

FERIA SEXTA.

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalm.* Eripe me. 94. Deus ostendet. 95. Exaudi, Deus. 95.

De Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Estóte prudentes, et vigiláte in oratiónibus. Ante ómnia autem, mútuam in vobismetipsis caritátem contínuam habentes; quia cáritas óperit multitúdinem peccatórum. Hospitáles ínvicem sine murmuratióne. Unusquisque, sicut accépit grátiam, in altérutrum illam administrantes, sicut boni dispensatóres multifórmis grátiæ Dei. Si quis lóquitur, quasi sermónes Dei : si quis ministrat, tanquam ex virtúte quam administrat Deus; ut in ómnibus honorificétur Deus, per Jesum Christum; cui est glória, et impérium in sécula seculórum : Amen. Caríssimi, nolíte peregrinári in fervóre qui ad tentatiónem vobis fit, quasi novi áliquid vobis contingat : sed communicantes Christi passiónibus, gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultantes. Si exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

℟. Auctor fídei et consummátor Jesus, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ; * Atque in déxtera sedis Dei sedet, allelúia, allelúia. ℣. Date glóriam Deo super Israel : magnificéntia ejus et virtus ejus in núbibus; * Atque. *Hebr.* 12. *Ps.* 67.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Asc. Domini, 1. *C. I. et* 4.

Lectio ij.

Post beátam et gloriósam resurrectiónem Dómini nostri Jesu Christi, quâ verum Dei templum Judáicâ impietáte resolútum, divína in tríduo poténtia suscitávit; quadragenárius hódie, dilectíssimi, sanctórum diérum explétus est númerus, sacratíssimâ ordinatióne dispósitus, et ad utilitátem nostræ eruditiónis impensus; ut dùm à Dómino in hoc spátium mora præséntiæ corporális exténditur, fides resurrectiónis documentis necessáriis munirétur. Mors enim Christi multùm discipulórum corda turbáverat; et de supplício crucis, de emissióne Spíritûs, de exanimáti córporis sepultúrâ, gravátis mœstitúdine méntibus quidam diffidéntiæ torpor

obrépserat. Per omne ergo tempus, quod inter Resurrectiónem et Ascensiónem Dómini exactum est, hoc providéntia Dei curávit, hoc suórum et óculis insinuávit et córdibus, ut Dóminus Jesus verè agnoscerétur resuscitátus, qui verè erat et natus, et passus, et mórtuus. Unde beatíssimi Apóstoli omnesque discípuli, qui et de éxitu crucis fúerant trépidi, et de fide resurrectiónis ambígui: ita sunt veritáte perspícuâ roboráti, ut Dómino in cœlórum eunte sublímia, non solùm nullâ afficeréntur tristítiâ, sed étiam magno gáudio repleréntur.

℟. Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nómine Jesu omne genu flectátur * Cœléstium, terréstrium, et infernórum, allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus: In memetipso jurávi, quia mihi curvábitur omne genu, et jurábit omnis lingua, * Cœléstium. *Philipp.* 2. *Is.* 45.

Lectio iij.

ET verè magna et ineffábilis erat causa gaudendi, cùm in conspectu sanctæ multitúdinis super ómnium creaturárum cœléstium dignitátem humáni géneris natúra conscénderet, supergressúra Angélicos Ordines, et ultra Archangelórum altitúdines elevanda; nec ullis sublimitátibus modum suæ provectiónis habitúra, nisi æterni Patris recepta consessu, illíus glóriæ sociarétur in throno, cujus natúræ copulabátur in Fílio. Quia ígitur Christi Ascensio nostra provéctio est; et quò præcessit glória cápitis, eò spes vocátur et córporis: dignis, dilectíssimi, exultémus gáudiis, et piâ gratiárum actióne lætémur. Hódiè enim non solùm paradísi possessóres firmáti sumus, sed étiam cœlórum in Christo superna penetrávimus; ampliora adepti per ineffábilem Christi grátiam, quàm per diáboli amiserámus invídiam.

℟. Christus Jesus in sempiternum sedet in déxtera Dei, de cétero * Expectans donec ponantur inimíci ejus scabellum pedum ejus, allelúia, allelúia. ℣. Dómini est regnum; et ipse dominábitur géntium, * Expectans. Glória. * Expectans. *Hebr.* 10. *Ps.* 21.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1557. *Can.* 25.

BAptismus, qui est prima tábula post naufrágium, primum ómnium Sacramentórum non immérito constitúitur; per quem vetus homo noster crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto, et induámus novum hóminem qui secundùm Deum creátus est in justítia et sanctitáte veritátis. Cùm verò párvulis semper immíneat perículum, cùm primùm nati sunt, deferantur ad Baptismum, solemniter baptizandi. Parentes au-

tem moneantur, ubi timétur perículum, ne dífferant Baptisma propter Patrinórum protelatiónem: neque in dómibus privátis extra necessitátem, cùm Ecclésia locus sit ad hoc destinátus, conferátur Baptismus.

SABBATO

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalm.* Nonne Deo. 111. Exaudi. 111. Confitébimur. 112.

De Epístola prima beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 5.

SENIÓRES qui in vobis sunt, óbsecro, consénior et testis Christi passiónum, qui et ejus quæ in futúro revelanda est, glóriæ communicátor: Páscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominántes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo. Et cùm apparúerit Princeps pastórum, percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam. Simíliter, adolescentes, súbditi estóte senióribus. Omnes autem ínvicem humilitátem insinuáte, quia Deus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Humiliámini ígitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis; omnem sollicitúdinem vestram projicientes in eum, quóniam ipsi cura est de vobis. Sóbrii estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide; scientes eamdem passiónem ei, quæ in mundo est, vestræ fraternitáti fieri. Deus autem omnis grátiæ, qui vocávit nos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu, módicùm passos ipse perfíciet, confirmábit, solidabitque. Ipsi glória, et impérium in sécula seculórum: Amen. Tu autem.

℟. Ad interióra velláminis præcursor * Pro nobis introívit Jesus, Póntifex factus in ætérnum, allelúia, allelúia. ℣. Póntifex ultra velum intrábit in Sancta, ut roget pro universo cœtu Israel. * Pro nobis. *Hebr.* 6. *Levit.* 16.

De sermóne sancti Leónis, Papæ.

De Ascensione Domini, II.

Lectio ij. Cap. 1.

SACramentum, dilectíssimi, salútis nostræ, quam prétio sánguinis sui universitátis Cónditor æstimávit, à die corporális ortûs usque ad éxitum passiónis per dispensatiónem humilitátis implétum est. Et licèt multa étiam in forma servi divinitátis signa radiáverint, próprié tamen illíus témporis áctio ad demonstrandam suscepti hóminis pertínuit veritátem. Post passiónem verò, ruptis mortis vínculis, quæ vim suam in eum qui peccáti erat néscius, incedendo perdíderat, infírmitas in virtútem, mortálitas in immortalitátem, contu-

mélia transívit in glóriam; quam Dóminus Jesus Christus in multis manifestisque documentis, multórum declarávit aspéctibus, donec triumphum victóriæ, quem reportárat à mórtuis, inferret et cœlis. Quo órdine óperum divinórum nos fundáti, nos ædificáti sumus; ut mirabílior fieret grátia Dei, cùm remótis à conspectu hóminum, quæ méritò reveréntiam suî sentiebantur indícere, fides non defíceret, spes non fluctuáret, cáritas non tepéret.

℟. Ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant : * Et ipse est caput córporis Ecclésiæ, primogénitus ex mórtuis; ut sit in ómnibus ipse primátum tenens, allelúia, allelúia. ℣. Regnábit Dóminus in monte Sion, ex hoc nunc, et usque in æternum : * Et ipse est. *Coloss.* 1. *Mich.* 4.

Lectio iij. Cap. 3.

IPsi beáti Apóstoli, qui tot miráculis confirmáti, tot sermónibus erudíti, atrocitátem tamen Domínicæ passiónis expáverant, et veritátem resurrectiónis ejus non sine hæsitatióne suscéperant, tantùm de Ascensióne Dómini profecérunt, ut quidquid illis priùs intúlerat metum, verterétur in gáudium. Totam enim contemplatiónem ánimi in divinitátem ad Patris déxteram consedentis eréxerant, nec jam corpóreæ visiónis tardabantur objectu, quóminùs in id áciem mentis inténderent, quod nec à Patre descendendo abfúerat, nec à discípulis ascendendo discésserat. Tunc ígitur, dilectíssimi, Fílius hóminis Dei Fílius, excellentiùs sacratiùsque innótuit, cùm in paternæ majestátis glóriam se recépit; et ineffábili modo cœpit esse divinitáte præséntior, qui factus est humanitáte longínquior. Tunc ad æquálem Patri Fílium erudítior fides gressu mentis cœpit accédere, et contrectatióne in Christo corpóreæ substántiæ, quæ Patre minor est, non egére; quóniam, glorificáti córporis manente natúrâ, eò fides credéntium vocabátur, ubi non carnáli manu, sed spiritáli intellectu, par Genitóri Unigénitus tangerétur.

℟. Deus Pater glóriæ constítuens Christum ad déxteram suam in cœléstibus supra omnem Principátum, * Ipsum dedit caput supra omnem Ecclésiam, allelúia, allelúia. ℣. Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? Scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum. * Ipsum. Glória Patri. * Ipsum. *Ephes.* 1. *Ps.* 4.

CANON.

Ex Régulis sacramentálibus sancti Cároli.

Tit. de Baptism. art. ultimo.

ADultâ ætáte, cùm quis Baptismum petit, sive Judæus ille sit, sive Pagánus, sive álius, primò quærantur testimónia certa de ejus conditióne, anteactâ vitâ, statuque omni; et hóminis voluntas diligenter explorétur,

utrùm ex ánimo verâque pietáte Baptismum petat, utrùm peccatórum pœníteat, atque in pósterùm abstinére státuat. Ad quæ si rectè pièque ánimo sit parátus, fídei doctrínâ et Christiánæ vitæ institutiónibus accuráte erudiátur.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo laudantes et benedicentes Deum, allel. *Luc.* 24.

Capitulum. Coloss. 3.

Quæ sursùm sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursùm sunt sápite, non quæ super terram; mórtui enim estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo.

Hymnus, Opus. 382.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Per Christum máxima et pretiósa nobis promissa donávit Deus, ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ, allelúia. 2. *Petr.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Non fit alia Commemoratio Ascensionis.

Completorium, *ut suprà.* 383.

DOMINICA *INTRA OCTAVAM* ASCENSIONIS.

Omnia ut in Ascensione, 383. *præter ea quæ hîc sunt propria.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, 6. *sub sola Ant.* 1. a. Fílius qui rectúrus erat omnes gentes, raptus est ad Deum, et ad thronum ejus, allelúia. *Apoc.* 12.

℣. Sedes tua, Deus, in séculum séculi: ℟. Virga directiónis, virga regni tui. *Ps.* 44.

Incipit Epístola secunda beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Simon Petrus, servus et Apóstolus Jesu Christi, iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri, et Salvatóris Jesu Christi. Grátia vobis et pax adimpleátur in cognitióne Dei, et Christi Jesu Dómini nostri: quómodò ómnia nobis divínæ virtútis suæ, quæ ad vitam et pietátem donáta sunt, per cognitiónem ejus qui vocávit nos própriâ glóriâ et virtúte, per quem máxima et pretiósa nobis promissa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ: fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem. Vos autem curam omnem subinferentes, ministráte in fide vestra virtútem, in virtúte autem sciéntiam, in sciéntia autem abstinéntiam, in abstinéntia autem patiéntiam, in patiéntia autem pietátem, in pietáte autem amórem fraternitátis, in amóre autem fraternitátis caritátem. Hæc enim si vobiscum adsint, et súperent, non vácuos nec sine fructu vos constítuent in Dómini nostri Jesu Christi cognitióne. Cui enim non præstò sunt hæc, cæcus est et

manu tentans, obliviónem accípiens purgatiónis véterum suórum delictórum. Quaprópter, fratres, magis satágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. Exaltáre, Dómine, in virtúte tua, allelúia: * Cantábimus et psallémus virtútes tuas, allelúia, allelúia. ℣. Grátias ágimus tibi, Dómine Deus omnípotens, quia accepisti virtútem tuam magnam, et regnasti: * Cantábimus. *Ps.* 20. *Apoc.* 11.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 261. *de Ascensione Domini, I.*

Lectio ij.

Resurréctio Dómini spes nostra: Ascénsio Dómini glorificátio nostra. Si ergo rectè, si fidéliter, si devótè, si sanctè, si piè Ascensiónem Dómini celebrámus, ascendámus cum illo, et sursùm cor habeámus. Ascendentes autem non extollámur, nec de nostris quasi de própriis méritis præsumámus. Sursū enim cor habére debémus, sed ad Dóminum. Sursùm enim cor non ad Dóminum, supérbia vocátur: sursùm autém cor ad Dóminum, refúgium vocátur. Illi enim dícimus qui ascendit: Dómine, refúgium factus es nobis. Resurrexit enim, ut spem nobis daret, quia resurgit quod mórítur; ne moriendo desperarémus, et totam vitam nostram morte finítam putarémus. Sollíciti enim erámus de ipsa ánima; et ille nobis resurgendo et de carne securitátem dedit.

℟. Confiteantur tibi, Dómine, et cantent * Quóniam magna est glória Dómini; quóniam excelsus Dóminus, allelúia, allelúia. ℣. Salus Deo nostro qui sedet super thronum, et Agno; * Quóniam. *Ps.* 137. *Apoc.* 7.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 15.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Cùm vénerit Paraclétus, quem ego mittam vobis à Patre, Spíritum veritátis, qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 92. *n.* 1. *et* 2.

Dominus dicébat: Odio habuérunt me gratis: cùm autem vénerit Paraclétus, ille testimónium perhibébit de me. Tanquam díceret: Odio me habuérunt, et occidérunt videntes: sed tale de me Paraclétus testimónium perhibébit, ut eos fáciat in me crédere non videntes. Et vos, inquit, testimóniū perhibébitis, quia ab inítio mecum estis. Perhibébit Spíritus sanctus, perhibébitis et vos. Quia enim ab inítio mecum estis, potestis prædicáre quod nostis: quod ut modò non faciátis, illíus Spíritûs plenitúdo nondùm adest vobis. Ille ergo testimó-

nium perhibébit de me, et vos perhibébitis : dabit enim vobis fidúciam testimónium perhibendi cáritas Dei diffúsa in córdibus vestris per Spíritū sanctum qui dábitur vobis.

℟. Cùm vénerit Paraclétus qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me : * Et vos testimónium perhibébitis, quia ab inítio mecum estis, allelúia, allelúia. ℣. Ego sum Dóminus, et non est absque me Salvátor : ego salvávi ; vos testes mei et ego Deus.* Et. Glória. * Et. *Joan.* 15. *Is.* 43.

AD LAUDES.

Antiphonæ et Canticum diei Ascensionis, ut suprà. 386.

Capitulum. Ephes. 1.

OMnia subjécit Deus sub pédibus ejus; et ipsum dedit caput supra omnem Ecclésiam, quæ est corpus ipsíus, et plenitúdo ejus qui ómnia in ómnibus adimplétur.

Hymnus, Jesu, nostra. 386.

℣. Dóminus in cœlo parávit sedem suam; ℟. Et regnum ipsíus ómnibus dominábitur. *Ps.* 102.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Ego mittam vobis à Patre Spíritum veritátis, all. *Joan.* 15.

Oratio.

DEus, cujus Fílius in alta cœlórum potenter ascendens, captivitátem nostram suâ duxit virtúte captívam; tribue, quæsumus, ut dona quæ discípulis suis cóntulit, largiátur et nobis; Qui tecum vivit et regnat.

Nec fit alia Commemoratio de Ascensione Domini.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

CANON.

Ex Epístola sancti Cœlestíni, Papæ, ad Epíscopos Gálliæ.

Ann. 431. *num.* 13.

QUod circa baptizandos in universo mundo sancta Ecclésia unifórmiter agit, non otióso contemplémur intúitu. Cùm ad regeneratiónis véniunt Sacramentum, non priùs fontem vitæ ádeunt, quàm exorcismis et exsufflatiónibus Clericórum spíritus ab eis immundus abigátur; ut tunc verè appáreat, quómodò princeps mundi hujus mittátur foràs, et quómodò priùs alligétur fortis, et deinceps vasa ejus diripiantur, in possessiónem translata victóris, qui captívam ducit captivitátem, et dat dona homínibus. His Ecclesiásticis régulis ómnium bonórum afféctuum atque óperum quibus ab inítio fídei ad Deum ténditur, Deum profitémur auctórem. Quo útique auxílio et múnere Dei, non aufertur líberum arbítrium, sed liberátur.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica, sub Antiph. II. Vesp. Ascensionis.

Capitulum. 1. Petr. 3.

JEsus Christus est in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ æternæ hærédes efficerémur : profectus in cœlum, subjectis sibi Angelis, et Potestátibus, et Virtútibus.

Hymnus, Opus, *suprà.* 383.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Hæc locútus sum vobis; ut, cùm vénerit hora eórum, reminiscámini quia ego dixi vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, Deus, cujus, *ut suprà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Reliqua ut suprà, 383.

FERIA SECUNDA.

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

Ad Noct. *Psalm.* Confitémini. 32. Peccávimus. 33. Non disperdidérunt. 34.

De Epístola secunda beáti Petri, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

Hanc ecce vobis, caríssimi, secundam scribo Epístolam, in quibus vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem; ut mémores sitis eórum, quæ prædíxi, verbórum à sanctis Prophétis, et Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini et Salvatóris. Hoc primùm scientes quòd vénient in novíssimis diébus in deceptióne illusóres, juxta próprias concupiscéntias ambulantes, dicentes: Ubi est promíssio, aut adventus ejus? Ex quo enim patres dormiérunt, ómnia sic persevérant ab inítio creatúræ. Latet enim eos hoc volentes, quòd cœli erant priùs, et terra, de aqua et per aquam consistens Dei verbo: per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit. Cœli autem qui nunc sunt, et terra, eódem verbo repósiti sunt, igni reserváti in diem judícii et perditiónis impiórum hóminum. Unum verò hoc non láteat vos, caríssimi, quia unus dies apud Dóminum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. Non tardat Dóminus promissiónem suam, sicut quidam exístimant, sed patienter agit propter vos, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam reverti. Advéniet autem dies Dómini ut fur, in quo cœli magno ímpetu tránsient, elementa verò calóre solventur; terra autem et quæ in ipsa sunt ópera, exurentur. Cùm ígitur hæc ómnia dissolvenda sint, quales oportet vos esse in sanctis conversatiónibus et pietátibus, expectantes et properantes in adventum diéi Dómini, per quem cœli ardentes solventur, et elementa ignis ardóre tabescent?

℟. Eduxit. 384.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 263. *de Ascensione Domini, III. n.* 1.

Lectio ij.

Glorificátio Dómini nostri Jesu Christi resurgendo et ascendendo compléta est. Resurrectiónem ipsíus Paschæ Domínico celebrávimus, Ascensiónem hódiè celebrámus. Festus nobis dies uterque. Ideò enim resurrexit, ut nobis exemplum resurrectiónis osténderet; et ideò

ascendit, ut nos désuper protégeret. Habémus ergo Dóminum et Salvatórem nostrum Jesum Christum priùs pendentem in ligno, nunc sedentem in cœlo. Prétium nostrum dedit, cùm penderet in ligno: cólligit quod emit, cùm sedet in cœlo. Cùm enim omnes collégerit, quos útique per témpora cólliget, in fine témporis véniet; et quómodò scriptum est, Deus manifestus véniet, non quemádmodùm prímitùs venit occultus, sed, sicut dictum est, manifestus. Occultum enim oportébat eum veníre, ut judicarétur: manifestus autem véniet, ut júdicet. Si enim priùs manifestus venisset, judicáre manifestum quis audéret? Quandóquidem dicit Apóstolus Paulus: Si enim cognovissent, nunquàm Dóminum glóriæ crucifixissent. Sed si ille non occiderétur, mors non morerétur. Tropbæo suo diábolus victus est.

℞. Vidéntibus Apóstolis, * Jesus elevátus est; et nubes suscépit eum ab óculis eórum, allelúia, allelúia. ℣. Ascendit Elías in cœlum, Eliséus autem vidébat, et clamábat: Pater mi; et non vidit eum ámpliùs. * Jesus elevátus est. *Act.* 1. 4. *Reg.* 2.

Lectio iij. *n.* 2.

HOdiè Dóminus noster ascendit in cœlum; ascendat cum illo et cor nostrum. Sicut enim ille ascendit, nec recessit à nobis; sic et nos cum illo ibi jam sumus, quamvis nondùm in córpore nostro factum sit quod promíttitur nobis. Neque enim proptéreà nobis desperanda est perfecta et angélica cœlestis habitátio, quia dixit: Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Fílius hóminis qui est in cœlo; sed hoc dictum est propter unitátem, quâ caput nostrum est, et nos corpus ejus. Cùm ascendit in cœlum, nos ab illo non separámur. Qui de cœlo descendit, non nobis ínvidet cœlum, sed quodámmodo clamat: Membra mea estóte, si ascéndere vultis in cœlum. In hoc ergo ipsi ínterim roborémur, in hoc votis ómnibus æstuémus. Hoc meditémur in terris, quòd computámur in cœlis. Tunc exutúri carnem mortalitátis, nunc exuámus ánimi vetustátem.

℞. Ascendit Deus in júbilo: * Psállite Deo nostro, psállite Regi nostro; quóniā rex omnis terræ Deus, allel. allel. ℣. Dóminus Jesus assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. * Psállite Deo. Glória. * Psállite Deo. *Ps.* 46. *Marc.* 16.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Stéphani de Pontécarò, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1508. *Tit. de Bapt.*

MOnémus Curátos seu eórum Presbyteros, ut ante magnam portam occidentálem eórum Ecclésiæ, ut moris est, exorcizentur, et catechúmeni efficiantur púeri, ántequàm ad Fontes afferantur, et Ecclésiam ingrediantur, nisi

necéssitas propter áeris intempériem emérserit. Item, si baptizandi nésciant loqui, ut párvuli, muti et surdi, pro ipsis et loco ipsórum habeátis fidejussóres pro ipsis spondentes, qui tenebuntur respondére, et onus pro ipsis accípere, et fidem ipsos baptizátos docére.

FERIA TERTIA
Intra Octav. Ascensionis.
Semiduplex.

Ad Noct. *Psalmi* Confitémini. 49. Confiteantur Dño. 50. Confiteantur Dño. 50.

Incípit Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 1.

Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, quod perspéximus, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ; et vita manifestáta est, et vídimus, et testámur, et annuntiámus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis. Quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis; ut et vos societátem habeátis nobiscum, et socíetas nostra sit cum Patre et cum Fílio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis, ut gaudeátis, et gáudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio quam audívimus ab eo, et annuntiámus vobis: Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ. Si dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus, sicut et ipse est in luce, societátem habémus ad ínvicē, et sanguis Jesu Christi Fílii ejus emundat nos ab omni peccáto.

℟. Auctor fídei et consummátor Jesus, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ; * Atque in déxtera sedis Dei sedet, allelúia, allelúia. ℣. Date glóriam Deo super Israel: magnificéntia ejus et virtus ejus in núbibus; *Atque. *Hebr.* 12. *Ps.* 67.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 262. de Ascensione Domini, II. n. 3.

Lectio ij.

Hodierno die, hoc est, quadragésimo post resurrectiónem suam, Dóminus ascendit in cœlum. Non vidémus, sed credámus. Qui vidérunt, prædicavérunt, et orbem terrárum implevérunt. Ecce celebrátur hodiernus dies toto orbe terrárum. Recólite Psalmum. Cui dictum est, Exaltáre super cœlos, Deus? Cui dictum est? Numquid Deo Patri dicerétur, Exaltáre, qui nunquā est humiliátus? Exaltáre, tu qui fuisti in ventre matris inclúsus, tu qui in præsépi jacuisti, tu in ligno suspense, tu mórtue, tu sepulte. Exaltáre super cœlos, Deus. Jam factum est, jam implétum est. Non vídimus, sed crédimus. Ecce ante óculos nostros est quod séquitur: Exaltáre super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua. Non

credat illud, qui non videt istud. Quid est enim, Et super omnem terrā glória tua; nisi, Super omnem terram Ecclésia tua, super omnem terram sponsa tua, dilecta tua? Ipsa est glória tua.

℟. Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nómine Jesu omne genu flectátur * Cœléstium, terréstrium, et infernórum, allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus: In memetipso jurávi, quia mihi curvábitur omne genu, et jurábit omnis lingua, * Cœléstium. *Philipp.* 2. *Is.* 45.

Serm. de Ascensione Domini, V. n. 2.

Lectio iij.

IPso ergo quadragésimo die, quem hódiè celebrámus, discípulis vidéntibus, et videndo deducéntibus, ascendit in cœlum. Tunc ergo postéaquàm id quod vidébant ascéndere mirabantur, sursùm tamen ire gaudébant; cápitis enim præcéssio, spes membrórum est. Audiérunt et Angélicam vocem: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus sic véniet, quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum. Quid est, Sic véniet? In ea forma véniet: ut impleátur quod scriptum est, Vidébunt in quem pupugérunt. Sic véniet. Ad hóminem véniet, homo véniet, sed Deus homo véniet. Véniet verus homo et Deus, ut fáciat hómines Deos.

℟. Christus Jesus in sempiternum sedet in déxtera Dei, de cétero * Expectans donec ponantur inimíci ejus scabellum pedum ejus, allelúia, allelúia. ℣. Dómini est regnum; et ipse dominábitur géntium, * Expectans. Glória. * Expectans. *Hebr.* 10. *Ps.* 21.

CANON.

Ex Concílio Coloniensi. *Ann.* 1536. *Part.* 7. *C.* 4.

SUsceptóres infantis, Patríni qui dicuntur, méritò admonentur, quòd ipsi sint qui Ecclésiæ nómine et Ecclésiæ fide Christo párvulos ófferant per Baptismum, ac se propémodùm pro párvulis fidejussóres constítuant, nómine párvuli respondentes: quem étiā postquàm adoléverit, Symbolum simul et Oratiónem Domínicam edocére, atque vitam Christo, ac professióne in Baptismo factâ dignam, perpétuò ágere, saltèm ubi id necéssitas póscere vidébitur, cohortári non omittent. Proindèque málumus illos déligi provectæ ætátis, quàm impúberis; ne videátur infans infántem offerre, ac sponsórem se pro álio constitúere, qui quod promittit non intélligat, ideòque multò minùs quod non intélligit docére queat.

FERIA QUARTA.

INTRA OCTAV. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalm.* Abundávit. 66. Abstulit 66. Excitátus est. 67.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

FILÍOLI mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiátio pro peccátis nostris; non pro nostris autem tantùm, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus quóniam cognóvimus eum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta est: et in hoc scimus quóniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manére, debet, sicut ille ambulávit, et ipse ambuláre. Caríssimi, non mandátum novum scribo vobis, sed mandátum vetus, quod habuistis ab inítio: mandátum vetus est verbum quod audistis. Iterùm mandátum novum scribo vobis, quod verum est et in ipso et in vobis; quia ténebræ transiérunt, et verum lumen jam lucet.

℞. Ad interióra veláminis præcursor * Pro nobis introívit Jesus, Póntifex factus in æternum, allelúia, allelúia. ℣. Póntifex ultra velum intrábit in Sancta, ut roget pro universo cœtu Israel. * Pro nobis. *Hebr.* 6. *Levit.* 16.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Ascensione Domini, 11.

Lectio ij.

PRoptéreà astitérunt Angeli, qui docérent Ascensiónem in cœlum; ne arbitrarentur eum tanquam in cœlum ascendisse, instar Elíæ. Sed quòd verè in cœlum ascénderit, ob id ait: Qui à vobis in cœlum assumptus est. Neque enim hoc simplíciter adjectum est. Quinímò, Elías tanquam in cœlum assumptus est, servus enim erat: Jesus autem in cœlum, quia Dóminus erat. Atque Elías quidem ascendens, melóten super Eliséum dimísit: Jesus autem ascendens, gratiárum dona in discípulos relíquit, non unum solum Prophétam faciéntia, sed infinítos Eliséos, atque adeò illo multò majóres et illustrióres.

℞. Ipse est ante omnes, et ómnia. 392.

Hom. 2. ad pop. Antioch.

Lectio iij.

TAnquam máximam hæreditátem Eliséus melóten suscépit; étenim verè máxima fuit hæréditas omni auro pretiósior: et erat posthàc duplex Elías ille; et erat sursùm Elías, et deorsùm Elías. Novi quòd justum illum beátum putátis, et vellétis quisquis esse ut ille. Quid ígitur si vobis demonstrávero quòd áliud quàm ille multò majus omnes sacris mystériis imbúti recépimus? Elías nempe me-

lóten discípulo relíquit; Fílius autem Dei ascendens suam nobis carnem relíquit: sed Elías quidem exútus; Christus autem et nobis relíquit, et ipsam habens ascendit. Ne ígitur ánimo concidámus, neque lamentémur, neque témporum difficultátem timeámus. Qui enim sánguinem suum pro ómnibus effúndere non dubitávit, et carnem suam et rursùs ipsum sánguinem nobis communicávit, quid pro salúte nostra fácere recusábit?

℟. Deus. 392.

CANON.

Ex Instructiónibus sancti Cároli, de Baptismo.

Inter Act. Mediol. Eccl. Part. 4. tit. 7.

SPonsiónis baptismális chirógraphum sanctè concéptum magnam vim habet in cœlo. Et verò, cùm harum sponsiónum (baptismálium) rátio diligentíssimè explicáta sit Cánone Concílii Parisiensis (sexti,) non aliénum est illíus verba exscríbere: « Constat ígitur unumquemque fidélem Deo in Baptísmate duárum pactiónum néxibus se obligáre; álterâ quâ abrenuntiáre diábolo, et ómnibus opéribus et pompis ejus; álterâ verò quâ se in Patrem, et Fílium, et Spíritum Sanctum crédere profitétur. Unde étiam sub ejúsdem sanctæ Trinitátis invocatióne Baptísmatis grátiam conséquitur. »

VESPERÆ de sequenti.

FERIA QUINTA.

OCTAVA ASCENSIONIS.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 2. D. FActum est regnum hujus mundi Dómini nostri et Christi ejus; et regnábit in sécula seculórum, allelúia. *Apoc.* 11.

Ant. 6. F. Ecce venit cum núbibus: et vidébit eum omnis óculus, et qui eum pupugérunt, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 3. a. Fílius hóminis ventúrus est in glória Patris sui cum Angelis suis; et tunc reddet unicuíque secundùm ópera ejus, allelúia. *Matth.* 16.

Ant. 4. f. Neque enim Pater júdicat quemquam; sed omne judícium dedit Fílio, ut omnes honoríficent Fílium, sicut honoríficant Patrem, allelúia. *Joan.* 5.

Ant. 5. a. Potestátem dedit ei judícium fácere, quia Fílius hóminis est, allelúia. *Joan.* 5.

Capitulum. Is. 66.

COgnoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis; quia ecce Dóminus in igne véniet.

℟. Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlū? Hic Jesus qui assumptus est à vobis in cœlum, * Sic véniet quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum, allelúia, allelúia. ℣. Ad judícium véniet cum sénibus pópuli sui, et princípibus ejus: Sic véniet. Glória Patri. * Sic véniet. *Act.* 1. *Is.* 3.

Hymnus.

FElix dies mortálibus,
Quâ per profúsum sánguinem
Homo Deus clausas diù
Intrávit æternas domos!

Nos membra, quò nostrum caput,
Quò dux præívit, íbimus:
Si jungat una mens simul,
Nos una junget glória.

Discessit, et suis adest,
Præsente semper Spíritu:
Miscens suo se córpori
Omnes in artus ínfluit.

At illa quæ! qualis dies!
Dies tremenda sóntibus,
Dùm sede descendens suâ
Redíbit ultor críminum.

Damnátus insons à reis
Partes resúmet júdicis,
Ad cujus ora cóntremeent
Dijudicandi júdices.

Ut morte dignos sólveret,
Morte volens se súbdidit:
Cui mors Dei non próderit,
Vindicta qualis ímminet!

Quem noxa letháli premit,
Prævertat iram Núminis;
Largisque prudens débitos
Extinguat ignes flétibus.

¶ Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Parávit Dóminus in judício thronum suum; ℟. Et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte. *Ps.* 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Amodò vidébitis Fílium hóminis sedentem à dextris virtútis Dei, et venientē in núbibus cœli, allelúia. *Math.* 26.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 383.

In fine Hymni, post Strophen Da, Christe, *Doxologia,* Ventúre judex, *ut suprà. Et oras ad omnes Horas.*

AD NOCTURNUM.

Invitat. Allelúia. Júdicem vivórum ac mortuórum Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 10.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SEnsus quis horror pércutit?
Cœlum profundum scínditur:
Christum sedentem núbibus
Hinc inde stipant ágmina.

Ferális ad sonum tubæ
Mors jussa reddit mórtuos,
Quos ad tribúnal Júdicis
Urgent coactos Angeli.

Pios locans ad déxteram,
Repellit ad lævam reos:
Novit gregem Pastor suum,
Oves ab hædis ségregat.

Ad Júdicis sedeant latus,
Quicumque, spretis ómnibus,
Fugêre mundum páuperes,
Deum secúti páuperem.

Crux antè Judæis probrum,
Ludíbrium crux Géntibus,
Terror reis, probis amor,
Summo micábit æthere.

Fixêre quem diræ trabi,
Cernent, pavébunt, ingement:
Vultu beábit quo suos,
Hoc territábit ímpios.

Fac, Christe, ne mores bonos
Contáge mundus ínquinet:
Secerne nos ab ímprobis,
Ne misceámur sóntibus.

Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ps. Misericórdias. 81. Beátus. 81. Semel jurávi. 82. *sub sola Ant.* 6. ℣. Ecce vénio citò, et merces mea mecum est, réddere unicuíque secundùm ópera sua, allelúia. *Apoc.* 22.

℣. Cùm accépero tempus, ℟. Ego justítias judicábo. *Ps.* 74.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 2.

QUIS est mendax, nisi is qui negat quóniam Jesus est Christus? Hic est Antichristus, qui negat Patrem et Fílium. Omnis qui negat Fílium, nec Patrem habet: qui confitétur Fílium, et Patrem habet. Vos quod audístis ab inítio, in vobis permáneat: si in vobis permánserit quod audístis ab inítio, et vos in Fílio et Patre manébitis. Et hæc est repromíssio quam ipse pollícitus est nobis, vitam ætérnam. Hæc scripsi vobis de his qui sedúcunt vos. Et vos unctiónem quam accepístis ab eo, máneat in vobis. Et non necesse habétis, ut áliquis dóceat vos: sed sicut únctio ejus docet vos de ómnibus, et verum est, et non est mendácium. Et sicut dócuit vos, manéte in eo. Et nunc, filíoli, manéte in eo; ut cùm apparúerit, habeámus fidúciam, et non confundámur ab eo in adventu ejus.

℟. Sóbriè, et justè, et piè vivámus in hoc século, * Expectántes beátam spem, et adventum glóriæ magni Dei, et Salvatóris nostri Jesu Christi, allelúia, allelúia. ℣. Deus manifestè véniet; Deus noster, et non silébit: congregáte illi sanctos ejus, * Expectántes. *Tit.* 2. *Ps.* 49.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Psalm. 49. *n.* 5. 6. *et* 7.

Lectio ij.

FEcit Dóminus cum discípulis suis quadraginta dies. Quadragésimo die comméndans Ecclésiam suam, ascendit in cœlum. Et cùm ab eis iret in cœlum, admóniti sunt voce Angélicâ dicente: Quid statis, viri Galilæi? Hic Jesus quem vidétis ire, sic véniet quemádmodùm vidístis eum euntem in cœlum. Qui venit occultus, véniet manifestus. Venit occultus judicandus, véniet manifestus judicatúrus. Venit occultus, ut ante júdicem staret; véniet manifestus, ut étiam de judícibus júdicet. Véniet manifestus, et non silébit. Ad judícium véniet, ignis ante eum præíbit: Timémus? Mutémur, et non timébimus. Ignem pálea tímeat: auro quid facit? Qui dulcédinem sapiéntiæ et veritátis utcumque sentíre cœpérunt, novérunt quanta pœna sit tantúmmodò à fácie Dei separári. Qui autem illam dulcédinem

non gustavérunt, si nondùm desíderant Dei fáciem, tímeant vel ignem: supplícia térreant, quem præmia non invítant. Vile tibi est quod Deus pollicétur; contremisce quod minátur.

℟. Cùm vénerit Fílius hóminis in majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ; * Et congregabuntur ante eum omnes gentes, allelúia, allelúia. ℣. Sedébit super sólium, in veritáte júdicans, et velóciter reddens quod justum est, * Et congregabuntur. *Matt.* 25. *Is.* 16.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore; Dixit Jesus ad discípulos suos: Hæc sunt verba quæ locútus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum; quóniam necesse est impléri ómnia quæ scripta sunt in lege Móysi, et Prophétis, et Psalmis de me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Hom. 29. *in Evang. n.* 11.

HOc nobis est magnóperè perpendendum, quia is qui plácidus ascendit, terríbilis redíbit; et quidquid nobis cum mansuetúdine præcépit, hoc à nobis cum districtióne éxiget. Nemo ergo indulta pœniténtiæ témpora parvipendat: nemo curam suî, dum valet, ágere négligat; quia Redemptor noster tantò tunc in judícium distríctior véniet, quantò nobis ante judícium magnam patiéntiam prærogávit. Hæc ítaque vobiscum, fratres, ágite: hæc in mente sédulâ cogitatióne versáte. Quamvìs adhuc rerum perturbatióne ánimus flúctuet, jam tamen spei vestræ áncoram, in ætern am pátriam fígite, intentiónem mentis in vera luce solidáte. Ecce ad cœlum ascendisse Dóminum audívimus. Hoc ergo servémus in meditatióne, quod crédimus. Etsi adhuc hìc tenémur infirmitáte córporis, sequámur tamen eum pássibus amóris.

℟. Nostra conversátio in cœlis est; unde étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui * Reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum córpori claritátis suæ, allelúia, allelúia. ℣. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, et bráchium ejus dominábitur: ecce merces ejus cum eo: * Reformábit. Glória. * Reformábit. *Philipp.* 3. *Is.* 40.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Sedisti super thronum, Dómine, ℟. Qui júdicas justítiam. *Ps.* 9.

AD LAUDES,

ET AD ALIAS HORAS.

Psalmi de Feria.

Ant. JEsum Deus suscitávit 7. c. tértiâ die, et præcépit nobis prædicáre pópulo, et testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum, allelúia. *Act.* 10.

Ant. 8. G. Omnes vivificabuntur, qui sunt Christi;

deinde finis, cùm tradíderit regnum Deo et Patri, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 1. *g.* Oportet autem illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Novíssima.

Canticum. Apoc. 15. et 19.

MAgna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens: * justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum.

Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? * quia solus pius es.

Quóniam omnes gentes vénient et adorábunt in conspectu tuo, * quóniam judícia tua manifesta sunt.

Allelúia: Salus, et glória, et virtus Deo nostro est; * quia vera et justa judícia sunt ejus.

Ant. Novíssima inimíca destruétur mors; ómnia enim subjécit sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 6. *C.* Cùm subjecta fúerint illi ómnia, tunc et ipse Fílius subjectus erit ei qui subjécit sibi ómnia; ut sit Deus ómnia in ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. Hebr. 9.

QUemádmodùm statútum est homínibus semel mori, post hoc autem judícium; sic et Christus semel oblátus est ad multórum exhaurienda peccáta: secundò sine peccáto apparébit expectántibus se in salútem.

Hymnus.

NObis, olympo rédditus,
Qui, Christe, sedes præparas,
Nos éxules in pátriam
Trahas amóris néxibus.

Bonis abundans ómnibus,
Ingens eris merces, Deus.
Quàm longa pro pœna brevi
Tuos manébunt gáudia!

Tunc ore nudo qualis es,
Quantusque, te vidébimus;
Amábimus te júgiter,
Te júgiter laudábimus.

Si quos amas, non déseris,
Nostræ salútis óbsidem
Mittas ab altis sédibus,
Qui nos adoptet, Spíritum.

Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Jubiláte in conspectu regis Dómini: ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Ps.* 99.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Accepisti, Dómine Deus, virtútem tuam magnam, et regnasti, et irátæ sunt gentes: et advénit tempus mortuórum judicári, et réddere mercédem servis tuis, et sanctis, allelúia. *Apoc*, 11.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitum in infirmitáte carnis venisse crédimus Salvatórem, et in glória majestátis ventúrum Júdicem expectámus: fac nos eídem in déxtera tua regnanti casto timóre subjectos; ut in conspectu judicantis stare cum fidúcia mereámur; Per eumdem Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Jesum.

In ℟. *br.* ℣. Qui judicatúrus es orbem * in æquitáte, * Allelúia, allelúia. *Act.* 17.

Cetera ut in Feriis Temporis Paschalis, suprà. 320.

CANON.

Ex Concilio Parisiensi sexto. *Ann.* 829. *L.* 1. *Can.* 10.

ABrenuntiáre diábolo, est pénitùs eum respúere, eique contradícere, seque unumquemque ab eo alienáre. Opera ejus sunt, primùm supérbia, inítium omnis peccáti, et cétera vítia quæ ex radíce pródeunt supérbiæ. Pompa diáboli hæc est quæ pompa mundi, id est, ambítio, arrogántia, vana glória, omnis cujúslibet rei superflúitas in humánis úsibus. Hæc et his simília unusquisque fidélis témpore Baptísmatis rejécit, Christo se mancipávit, pactumque cum Deo fecit, ne ad ea quibus abrenuntiávit rediret. Verùm si jura humánæ pactiónis firmiter conservantur, fixiùs tamen atque ferventiùs jura tanti pacti quæ cum Deo facta sunt, inviolabíliter sunt observanda.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Omnes.

Capitulum. 1. Tim. 6.

ADventum Dómini nostri Jesu Christi suis tempóribus ostendet beátus et solus potens, Rex regum, et Dóminus dominántium: qui solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem: quem nullus hóminum vidit, sed nec vidère potest.

℟. *br.* Exurge, Dómine; * non confortétur homo, * Allelúia, allelúia. Exurge. ℣. Judicentur gentes * in conspectu tuo; * Allelúia. Glória Patri. Exurge.

℣. Constítue, Dómine, legislatórem super eos; ℟. Ut sciant gentes quóniam hómines sunt. *Ps.* 9.

AD SEXTAM.

Ant. 1. g. Oportet.

Capitulum. Hebr. 10.

CHristus in sempiternum sedet in déxtera Dei, de cétero expectans donec ponantur inimíci ejus scabellum pedum ejus. Unâ enim oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos.

℟. *br.* Dícite in géntibus * quia Dóminus regnávit, * Allelúia, allelúia. Dícite. ℣. Judicábit pópulos * in æquitáte, * Allelúia. Glória. Dícite. *Ps.* 95.

℣. Ignis ante ipsum præcédet, ℟. Et inflammábit in circúitu inimícos ejus. *Ps.* 96.

AD NONAM.

Ant. 6. C. Cùm subjecta.

Capitulum. 1. Thess. 4.

DOminus in jussu, et in voce Archángeli, et in tuba Dei descendet de cœlo; et mórtui qui in Christo sunt, resurgent primi. Deinde nos qui vívimus, qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviàm Christo in áera; et sic semper cum Dómino érimus.

℟. *br.* Judicábit Dóminus pópulum suum ; * Allelúia, allelúia. Judicábit. ℣. Et in servis suis * deprecábitur, * Allelúia. Glória Patri. Judicábit. *Ps.* 134.

℣. Lætentur omnes qui sperant in te : ℟. In æternum exultábunt, et habitábis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *D.* ECce venit Dóminus in sanctis míllibus suis, fácere judícium contra omnes, et argúere omnes ímpios, allelúia. *Judæ* 14.

Ant. 8. c. Illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium ; et tunc laus erit unicuíque à Deo, allelúia. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. De die illa et hora, nemo scit, neque Angeli cœlórum, nisi solus Pater : ídeò et vos estóte paráti, allelúia. *Matth.* 24.

Ant. 3. c. Vidéte, vigiláte, et oráte : nescítis enim quando tempus sit, allelúia. *Marc.* 13.

Ant. 5. a. Beáti servi illi quos cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilantes, allelúia. *Luc.* 12.

Capitulum, *Judæ,*

CAríssimi, superædificantes vosmetipsos sanctíssimæ vestræ fídei, in Spíritu sancto orantes, vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectantes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitam ætérnam.

Hymnus, Felix dies. 402.

℣. Qui sedes super Chérubim, Deus virtútum, ℟. Ostende fáciem tuam ; et salvi érimus. *Ps.* 79.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris ; et vos símiles homínibus expectántibus Dóminum suum, quando revertátur à núptiis, allelúia. *Luc.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut heri.* 402.

FERIA SEXTA

Post Octavam Ascensionis.

Simplex.

¶ *Si hodiè occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fiet de Festo cum Commem. hujus Feriæ ad Laudes et Vesperas.*

De Festo autem Simplici occurrente fiet tantùm Commemoratio in Laudibus.

AD NOCTURNUM.

Invit. Ascendit Christus in altum : * Veníte, adorémus, allelúia. *Ephes.* 4.

Ps. 94. Veníte. 2. *Hymnus,* Promissa. 383.

Psalm. Salvum me fac. 96. Exaudi me. 96. Ego sum. 97. *sub sola Ant.* 7. c. Jesus ferebátur in cœlum : et discípuli adorantes regressi sunt in Jerúsalem cum gáudio magno, allelúia. *Luc.* 24.

℣. Ascendit super Chérubim, et volávit : ℟. Volávit super pennas ventórum. *Ps.* 17.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

VIDÉTE qualem caritátem dedit nobis Pater, ut fílii Dei nominémur, et simus. Propter hoc mundus

non novit nos, quia non novit eum. Caríssimi, nunc fílii Dei sumus; et nondùm appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit peccátum, et iniquitátem facit; et peccátum est iníquitas. Et scitis quia ille appáruit, ut peccáta nostra tolleret; et peccátum in eo non est. Omnis qui in eo manet, non peccat; et omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognóvit eum. Filíoli, nemo vos sedúcat. Qui facit justítiam, justus est, sicut et ille justus est. Qui facit peccátum, ex diábolo est; quóniam ab inítio diábolus peccat. In hoc appáruit Fílius Dei, ut dissolvat ópera diáboli.

℟. Exaltáre, Dómine, in virtúte tua. 394.

Lectio ij.

OMnis qui natus est ex Deo, peccátum non facit, quóniam semen ipsíus in eo manet; et non potest peccáre, quóniam ex Deo natus est. In hoc manifesti sunt fílii Dei, et fílii diáboli. Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non díligit fratrem suum; quóniam hæc est annuntiátio quam audistis ab inítio, ut diligátis altérutrum. Non sicut Caïn, qui ex maligno erat, et occídit fratrem suum. Et propter quid occídit eum? Quóniam ópera ejus maligna erant; fratris autem ejus justa. Nolíte mirári, fratres, si odit vos mundus. Nos scimus quóniam transláti sumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus fratres. Qui non díligit, manet in morte: omnis qui odit fratrem suum, homicída est. Et scitis quóniam omnis homicída non habet vitam ætérnam in semetipso manentem. In hoc cognóvimus caritátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit; et nos debémus pro frátribus ánimas pónere.

℟. Confiteantur. 394.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Lectio iij. *Hom.* 1.

QUare Spíritus sanctus non advénit, cùm adhuc adesset Dóminus, aut mox ab illíus discessu; sed ipse quidem ábiit die quadragésimo, Spíritus autem advénit, cùm complerétur dies quinquagésimus? At si nondùm advénerat, quómodò stat quod díxerat: Accípite Spíritum sanctum? Nimírùm, ut eos capáces rédderet et idóneos accipiendo Spirítui. Etenim si Dániel Angelum visúrus, semótus est; multò magìs hos decébat secédere, tanquam Dei donum acceptúros. Licetne eo modo quæstiónem sólvere? An sic pótius accipiendum est, quòd de eo quod futúrum erat, perinde quasi jam factum esset, sit locútus;

velut

velut. nùm ait? Calcáte serpentes et scorpiónes, et omnem virtútem inimíci? Cùr ígitur non tùm prótinùs advénit Spíritus? Oportébat illos desidério promissi tenéri, atque ita donū accípere. Ideòque, cùm ipse digressus esset, tùm advénit Spíritus. Qui si venisset eo præsente, non habuisset illos tam ardens expectátio.

℟. Cùm vénerit Paraclétus. 395.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedictus es, Dómine, in throno regni tui, ℟. Et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Psalmi de Féria, sub sola Ant. 2. D. Cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant (Apóstoli.) Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne, allelúia. *Act.* 1.

Capitulum. Ephes. 1.

OMnia subjécit Deus sub pédibus ejus; et ipsum dedit caput supra omnem Ecclésiam, quæ est corpus ipsíus, et plenitúdo ejus qui ómnia in ómnibus adimplétur.

Hymnus, Jesu, nostra redémptio. ℣. Dóminus, 386.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Nondùm erat Spíritus datus, quia Jesus nondùm erat glorificátus, allelúia. *Joan.* 7.

Oratio.

DEus, qui nos resurrectiónis et ascensiónis Domínicæ solémnia celebráre fecisti : da fámulis tuis, ut et advenientis Spíritûs sancti grátiam, purificátis méntibus suscípere mereámur; Per eumdem.... in unitáte ejusdem.

Et dicitur ad Horas diei.

AD HORAS, Psalmi de Feria. Cetera ut in die Ascensionis, 387. *præter sequentia.*

In fine Hymn. post strophen Da, Christe, *Doxologia :*

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna secúla. Amen.

AD PRIMAM.

In ℟. *br.* ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, * Allelúia, allelúia.

CANON.

Ex utróque Concílio Coloniensi sub * Hermanno et ** Adolpho, et ex *** Régulis sacramentálibus sancti Cároli.

* *Ann.* 1536. *Part.* 7. *C.* 5. ** *Ann.* 1549. *inter censur. et decr. C.* 14. *** *Act. Mediol. P.* 4. *Tit. de Baptismo, art. ultimo.*

DOcébunt Párochi pópulum, cur inúnctio fiat post Baptismi unctiónem in vértice; dénique quid signíficet amictus albus quo infans, seu álius baptizátus superindúitur.... Et ut oratiónes et cæremóniæ solemnes quæ témpore Paschâli et Pentecostes Baptismo adhibentur, hábeant res eis respondentes, statúimus ut pastóres et concionatóres adhortentur pópulum ut párvulos natos, instante festo Paschæ, servent

baptizandos in vigiliam Paschæ, et natos festo Pentecostes instante, ad festum Pentecostes usque servent, si tamen nullum immíneat vitæ periculū... Et quóniam dilátio Baptismi adulto cónvenit, póterit plerumquè ad majórem Sacramenti cultum unum ex statis tempóribus Páschatis et Pentecostes (simíliter) expectári.

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria, sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo, laudantes et benedicentes Deum, allel. *Luc.* 24.

Capitulum. 1. Petr. 3.

Jesus Christus est in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ ætérnæ hærédes efficerémur: profectus in cœlum, subjectis sibi Angelis, et Potestátibus, et Virtútibus.

Hymn. Opus. 382. *cum Doxologia,* Qui Patris, *suprà.*

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℞. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Pater vester de cœlo dabit Spíritum bonum peténtibus se, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

SABBATO.

IN VIGILIA PENTECOSTES.

¶ *Ab hac Vigilia inclusivè, ad Festum SS. Trinitatis exiam inclusivè, non fit Officium de ullo Festo ix. Lection. sed quodlibet occurrens transfertur post idem Festum SS. Trinitatis. De Semiduplici autem et Simplici fit Commemoratio hodiè tantum et in ultimo triduo.*]

AD NOCTURNUM.

Invit. Sedentem ad déxteram majestátis Dei Jesum, * Veníte, adorémus, allelúia: *Hebr.* 1.

Ps. 94, Veníte. 2.

Hymnus.

O Christe, qui noster poli
Præcursor intras régiam,
Quos hîc jacentes réspicis,
Sursùm voca, sursùm rape.

Ad illa fac nos cúrrere
Amóre casto gáudia,
Terréna quæ mens non capit,
Quæ sola pérspicit fides:

Ubi labórum præmium
Dat ipse se suis Deus;
Et ut beátos éxpleat,
In ómnibus fit ómnia.

Qui nos ad istam grátiā
Ducat potenti glóriam,
Tu, de supernis sédibus
Da, Christe, nobis Spíritum.

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psal. Notus in Judæa. 112. Deus, quis símilis. 115. Deus meus. 113. *sub sola Ant.* 7. c. Qui credit in me, flúmina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit Jesus de Spíritu quem acceptúri erant credentes in eum, allelúia. *Joan.* 7.

℣. Quemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum, ℞. Ita desíderat ánima mea ad te, Deus. *Ps.* 41.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 3.

QUi habúerit substántiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere et veritáte. In hoc cognóscimus quóniam ex veritáte sumus; et in conspectu ejus suadébimus corda nostra. Quóniam si reprehénderit nos cor nostrum, major est Deus corde nostro, et novit ómnia. Caríssimi, si cor nostrum non reprehénderit nos, fidúciam habémus ad Deum: et quidquid petiérimus, accipiémus ab eo; quóniam mandáta ejus custodímus, et ea quæ sunt plácita coram eo fácimus. Et hoc est mandátum ejus: Ut credámus in nómine Fílii ejus Jesu Christi, et diligámus altérutrum, sicut dedit mandátum nobis. Et qui servat mandáta ejus, in illo manet, et ipse in eo: et in hoc scimus quóniam manet in nobis de Spíritu quem dedit nobis.

℟. Effundam aquas super sitientem, et fluenta super áridam: effundam Spíritum meum, * Et germinábunt quasi sálices juxta præterfluentes aquas, allelúia, allelúia. ℣. Fiet fons aquæ salientis in vitam æternam; * Et germinábunt. *Is.* 44. *Joan.* 4.

Lectio ij. Cap. 4.

CAríssimi, nolíte omni spirítui crédere, sed probáte spíritus si ex Deo sint; quóniam multi pseudoprophétæ exiérunt in mundum. In hoc cognóscitur Spíritus Dei. Omnis spíritus qui confitétur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: et omnis spíritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est Antichristus, de quo audistis quóniam venit; et nunc jam in mundo est. Vos ex Deo estis, filíoli, et vicistis eum; quóniam major est qui in vobis, quàm qui in mundo. Ipsi de mundo sunt: ídeò de mundo loquuntur, et mundus eos audit.

℟. Cùm vénerit Spíritus veritátis, * Docébit vos omnem veritátem; et quæ ventúra sunt annuntiábit vobis, allelúia, allelúia. ℣. Ténebræ et palpátio in æternum, donec effundátur Spíritus de excelso. * Docébit. *Joan.* 16. *Is.* 32.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Si dilígitis me, mandáta mea serváte; et ego rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis. Et réliqua.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 74. n. 4.

QUod ait, Rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis; osténdit et se ipsum esse Paraclétum. Pa-

raclétus enim Latinè dícitur Advocátus; et dictum est de Christo : Advocátum habémus ad Patrem, Jesum Christum justum. Sic autem mundum dixit non posse accípere Spíritum sanctum, sicut étiam dictum est : Prudéntia carnis inimíca est in Deum, legi enim Dei non est subjecta; nec enim potest; velut si dicámus : Injustítia justa esse non potest. Mundum quippe ait hoc loco, mundi signíficans dilectóres; quæ diléctio non est à Patre. Et ideò dilectióni hujus mundi, de qua satis ágimus ut minuátur et consumátur in nobis, contrária est diléctio Dei quæ diffúnditur in córdibus nostris per Spíritum sanctum qui datus est nobis.

℟. Si diligitis me, mandáta mea serváte : * Et ego rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis, ut máneat vobíscum in æternum, allelúia, allelúia. ℣. Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; et confortátur cor vestrum, omnes qui sperátis in Dómino : * Et. Glória, * Et. *Joan.* 14, *Ps.* 30.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exultent et læténtur super te omnes quærentes te : ℟. Et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum. *Ps.* 39.

AD LAUDES, ET HORAS.

Ps. de Sabb. excepto Cantico.

Ant. 1. *f.* JOannes baptizávit aquâ, vos autem baptizabímini Spíritu sancto, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 3. c. Spíritum non potest mundus accípere, quia non videt eum, nec scit eum; vos autem cognoscétis eum, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 7. *d.* Spíritus apud vos manébit, et in vobis erit. Non relinquam vos órphanos, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 4. d. Docébit vos.

Canticum. Isaïæ 59.

TImébunt qui ab occidente nomen Dómini, * et qui ab ortu solis glóriam ejus;

Cùm vénerit quasi flúvius violentus, * quem Spíritus Dómini cogit;

Et vénerit Sion Redemptor, * et eis qui rédeunt ab iniquitáte in Jacob, dicit Dóminus.

Hoc fœdus meum cum eis, * dicit Dóminus :

Spíritus meus qui est in te, et verba mea quæ pósui in ore tuo, * non recédent de ore tuo, et de ore séminis tui,

Et de ore séminis séminis tui, dicit Dóminus, * ámodò et usque in sempitérnum.

Ant. Docébit vos ómnia, et súggeret vobis ómnia quæcumque díxero vobis, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 8. G. Ille me clarificábit; quia de meo accípiet, et annuntiábit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Capitulum. Sap. 9.

SEnsum tuum, Dómine, quis sciet? nisi tu déderis sapiéntiam, et míseris Spíritum Sanctum tuum de altíssimis; et sic correctæ sint sémitæ eórum qui sunt in terris,

et quæ tibi placent didícerint hómines.

Hymnus.

SUpréme Rector Cœlitum,
Qui morte devictâ potens,
Cruóre signátam tuo
Ad astra pandis sémitam :
Alto benignus è throno,
E Patris almi dexterâ,
Quos hîc relinquis órphanos,
Non intuéri désinas.
Nos, Christe, tot dolóribus
Quos parturisti, réspice,
Quos obstetríce lánceâ
Apertus effúdit sinus.
Partâ tuis labóribus
Jam tu potíris glóriâ :
Nunc hora; promissum Patris
Nunc mitte nobis Spíritum.
Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Non erubescant qui expectant te, Dómine, ℟. Dómine virtútum. *Ps.* 68.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Qui díligit me, diligétur à Patre meo; et ego díligam eum, et manifestábo ei meipsum, allelúia. *Joan.* 14.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut claritátis tuæ super nos splendor effúlgeat, et lux tuæ lucis corda eórum, qui per grátiam tuam renáti sunt, sancti Spíritûs illustratióne confírmet; Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

AD HORAS.

Duplex-minus.

In fine Hymn. post Strophen Da, Christe, *dicitur Doxologia :* Qui Patris ad dextram sedes, etc. *ut heri.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo. *Ann.* 1579. *Part.* 3. *Tit.* de *Baptismo.*

REligiósi institúti olim fuit diem Baptismi quotannis à fidélibus piè celebrári : quæ sanè institútio cùm ad pietátis christiánæ cultum non parùm adjumenti afferre possit, eam in usum revocári vehementer cúpimus. Itaque fidélium unusquisque quo die baptizátus est, quotannis ardentióri prece, eleemósynâ, si per facultátes potest, spiritalisque gáudii celebritáte récolat se, chirógrapho damnatiónis deléto, hæreditátis cœlestis partícipem in Christo factum esse. Eo potíssimùm die sanctè se éxcitet ad præcláram illam sponsiónem et christiánam professiónem, quam in sacro lavácro per sponsóres solémniter édidit.

AD TERTIAM.

Ant. 5. c. Spíritum.

Capitulum. Sap. 1.

SPíritus sanctus disciplínæ effúgiet fictum, et áuferet se à cogitatiónibus quæ sunt sine intellectu, et corripiétur à superveniente iniquitáte :

benignus est enim Spíritus sapiéntiæ.

℟. *br.* Ne projícias me * à fácie tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. Ne projícias. ℣. Et Spíritum sanctum tuum * ne áuferas à me, * Allelúia. Glória. Ne projícias. *Ps.* 50.

℣. Viam iniquitátis ámove à me : ℟. Et de lege tua miserére meî. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Spíritus.

Capitulum. Ezech. 36.

SPíritum meum ponam in médio vestrî ; et fáciam ut in præceptis meis ambulétis, et judícia mea custodiátis, et operémini.

℟. *br.* Spíritus tuus bonus dedúcet me * in terram rectam, * Allelúia, allel. Spíritus. ℣. Propter nomen tuum * vivificábis me in æquitáte tuâ, * Allelúia. Glória. Spíritus.

℣. Doce me fácere voluntátem tuam, ℟. Quia Deus meus es tu. *Ps.* 142.

AD NONAM.

Ant, 8. G. Ille.

Capitulum. Act. 1.

ACcipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa et Samaría, et usque ad últimum terræ.

℟. *br.* Dabit Dóminus voci suæ * vocem virtútis, * Allelúia, allelúia. Dabit. ℣. Date * glóriam Deo, * Allelúia. Glória. Dabit. *Ps.* 67.

℣. Turbabuntur gentes, ℟. Et timébunt à signis tuis. *Ps.* 64.

Oratio, Præsta, *ut suprà.*

IN DIE SANCTO PENTECOSTES.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

In Ps. Ecce quàm. 60.

Ant. SPíritus meus erit in 5. C. médio vestrûm: nolíte timére, dicit Dóminus exercítuum, allelúia. *Agg.* 2.

In Ps. Dómine, exaudi... áuribus, *cum sua divis.* 118.

Ant. 1. D. Dabo vobis cor novum, et Spíritum novum ponam in médio vestrî; et auferam cor lapídeum de carne vestra, allelúia. *Ezech.* 36.

In Ps. Lauda, Jerúsalem. 85. *Ant.* 3. a. Cùm dédero Spíritum meum in vobis, sciétis quia ego Dóminus locútus sum, et feci, allelúia. *Ezech.* 37.

Capitulum. Joel 1.

EFfundam Spíritum meum super omnem carnem: et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ; senes vestri sómnia somniábunt, et júvenes vestri visiónes vidébunt.

℟. Super servos meos et ancillas in diébus illis effundam Spíritum meum, * Et dabo prodígia in cœlo et in terra; et erit: † Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit, allelúia, allelúia. ℣. Oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis: vos autem testes estis horum; et ego mitto promissum Patris mei in vos: * Et dabo. Glória Patri. † Omnis. *Joel* 2. *Luc.* 24.

Hymnus.

VEni, superne Spíritus,
Purgáta Christi sánguine,
Tuîque terra jam capax,
Expandit arentes sinus.

Christi petentis æthera,
Exolve promissam fidem,
Et nostra præsens ígneo
Munda lavácro péctora.

Lugémus amissum Patrem;
Te nostra tangat órbitas:
Soláre mœstos; ánxiis
Spem redde, qui solus potes.

Docére quæ Christus rudes
Prudens alumnos dístulit,
Hæc præparátis ínsere
Novus magister méntibus.

Olim per umbras vátibus
Retecta paucis véritas,
Nunc orbe toto díssitis
Per te patescat géntibus.

Divína jam nos únctio
Informet omnes: hactenùs
Mutis arátam lítteris
Inscríbe legem córdibus.

Sit laus Patri; laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Decus perenne, Spíritus.
Amen.

℣. Deus Israel ipse dabit virtútem, ℟. Et fortitúdinem plebi suæ. *Ps.* 67.

Ad Magnificat, Ant. 1. Ecce dies vénient, et hoc erit pactum quod fériam cum domo Israel : Dabo legem meam in viscéribus eórum, et in corde eórum scribam eam. *Jerem.* 31.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Super tres Psalmos de Domínica, per totam Hebdomadam, Ant 7. d. Doctor eórum fuisti, Dómine, per diem et per noctem ; et Spíritum tuum bonum dedisti, qui docéret eos, allelúia. 2. *Esdr.* 9.

Hymnus, Jesu redemptor sécŭli. 325. *cum Doxologia sequenti, quæ dicitur usque ad Vesperas Sabbati sequentis exclusivè ad omnes Horas, in fine Hymnorum ejusdem metri.*

Sit laus Patri ; laus Fílio :
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 6. F. O quàm bonus et suávis est, Dómine, Spíritus tuus in ómnibus ! allelúia. *Sap.* 12.

AD NOCTURNUM.

Invit. Allelúia : Spíritus Dómini replévit orbem terrárum : * Veníte, adorémus, allelúia. *Sap.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

INter sulphúrei fúlgura túrbinis,
Flammarumque globos et sónitum tubæ,
Antíquam véteri, mente Siná super,
Legem das pópulo, Deus.
His infida probas corda pavóribus,
Et peccáre vetas, aut prétium mori ;
Verùm terríbiles quid párient minæ ?
Quò tantus récidet tremor ?
En fumantis adhuc montis ad ínfima
Plebs oblíta datam contínuò fidem,
Brutam pérfida plebs effígiem colit,
Veri Núminis in locum.
Heu ! mens nostra, Deus, te sine nil potest :
Lucem prome ánimis ; cordis ahéneam
Molli durítiem ; redde, potes, Deus,
Voci nos dóciles tuæ.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio :
Sit par, alme, tibi laus quoque, Spíritus,
Per quem legis amor córdibus ínsitus
Dat quod lex jubet éxequi.
Amen.

In Ps. Afferte Dómino, filii Dei. 119. *Ant.* 7. *d.* Vox Dómini in virtúte, vox Dómini in magnificéntia : Dóminus virtútem pópulo suo dabit : Dóminus benedícet pópulo suo, allelúia.

In Ps. Deus noster refúgium et virtus. 120. *Ant.* 1. g. Dedit vocem suam, mota est terra : Dóminus virtútum nobiscum : veníte, et vidéte quæ pósuit prodígia super terram, allel.

In Psalm. Magnus Dóminus. 121. *Ant.* 8. *G.* Sicut audívimus, sic vídimus in

civitáte Dómini virtútum, allelúia; lætétur mons Sion, quóniam hic est Deus, Deus noster, allelúia, allelúia.

℣. Terra mota est, cœli distillavérunt ℟. A fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel. *Ps.* 67.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 2.

CUM complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem loco: et factus est repentè de cœlo sonus tanquam advenientis spíritûs vehementis, et replévit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuérunt illis dispertítæ linguæ tanquam ignis, seditque supra síngulos eórum: et repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui váriis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis. Erant autem in Jerúsalem habitantes Judæi, viri religiósi ex omni natióne quæ sub cœlo est. Factâ autem hâc voce, convénit multitúdo, et mente confúsa est, quóniam audiébat unusquisque linguâ suâ illos loquentes. Stupébant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt? et quómodò nos audívimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi, et Medi, et Elamítæ, et qui hábitant Mesopotámiam, Judæam, et Cappadóciam, Pontum, et Asiam, Phrygiam, et Pamphyliam, Ægyptum, et partes Líbyæ quæ est circa Cyrénen, et ádvenæ Románi, Judæi quoque, et Prosélyti, Cretes, et Arabes, audívimus eos loquentes nostris linguis magnália Dei.

℟. Numerábitis vobis ab áltero die Sábbati azymórum quinquaginta dies; et sic offerétis sacrifícium novum Dómino: et * Vocábitis hunc diem celebérrimū atque sanctíssimum, allelúia, allelúia. ℣. Cùm complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem loco; et repléti sunt Spíritu sancto: * Vocábitis. Glória Patri.* Vocábitis. *Levit.* 23. *Act.* 2.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 155. *aliàs* 6. *de verbis Apost. n.* 5. *et* 6.

Lectio ij.

CElebrátum est Pascha in véteri pópulo: nondùm in luce fulgente, sed in umbra significante celebrátum est; et post quinquaginta dies à celebratióne Paschæ, datur lex in monte Sina, scripta dígito Dei. Venit verum Pascha; immolátur Christus; tránsitum facit à morte ad vitam; et numerantur quinquaginta dies, et venit Spíritus sanctus, dígitus Dei. Sed vidéte ibi quómodò, et hîc quómodò. Ibi plebs longè stabat; timor erat, amor non erat: nam usque ádeò timuérunt, ut dícerent ad Móysen: Lóquere tu ad nos; et non nobis loquátur Dóminus, ne moriámur. Descendit ergo, sicut scriptum est, Deus in Sina, in igne; sed plebem longè stan-

tem térritans, et dígito suo scribens in lápide, non in corde. Huc autem quando venit Spíritus sanctus, congregáti erant fidéles in unum: nec in monte térruit, sed intrávit in domum. De cœlo quidem factus est súbitò sonus, quasi ferrétur flatus véhemens: sónuit, sed nullus expávit. Visæ sunt illis, inquit Scriptúra, linguæ divísæ, velut ignis. Numquid de longinquo térritans? Absit. Nam insédit super unumquemque eórum; et cœpérunt linguis loqui, sicut Spíritus dabat eis pronuntiáre. Audi linguam loquentem, et intéllige Spíritum, non in lápide, sed in corde scribentem. Lex ergo Spíritûs vitæ scripta in corde, non in lápide.

℟. Factus est repentè de cœlo sonus tanquam adveniéntis spíritûs vehementis: * Sedit ignis supra síngulos eórum; et † Cœpérunt loqui váriis linguis, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus de Sínaï venit; in déxtera ejus ígnea lex: et qui appropínquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. * Sedit ignis. Glória. † Cœpérunt loqui. *Act.* 2. *Deut.* 33.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Si quis díligit me, sermónem meum servábit; et Pater meus díliget eum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

In Evang. 30. habit. die Pent. in Basilica S. Petri, n. 1.

HOdiè Spíritus sanctus repentíno sónitu super discípulos venit, mentesque carnálium in suî amórem permutávit: et foris apparéntibus linguis ígneis, intùs facta sunt corda flammántia; quia dum Deum in ignis visióne suscípiunt, per amórem suáviter arsérunt. Ipse namque Spíritus sanctus amor est. Unde et Joannes dicit: Deus cáritas est. Qui ergo mente íntegrâ Deum desíderat, profectò jam habet quem amat. Neque enim quisquam posset Deum dilígere, si eum quem díligit, non habéret. Sed ecce, si unusquisque vestrûm requirátur an díligat Deum, totâ fidúciâ et secúrâ mente respondet, Díligo. In ipso autem lectiónis exórdio audístis quid Véritas dicat: Si quis díligit me, sermónem meum servábit. Probátio ergo dilectiónis, exhibítio est óperis. Hinc in Epístola sua idem Joannes dicit: Qui dicit, Díligo Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est. Verè étenim Deus dilígimus, si ad mandáta ejus nos à nostris voluptátibus coarctámus. Nam qui adhuc per illícita desidéria dífluit, profectò Deum non amat; quia ei in sua voluntáte contradícit.

℟. Qui servat mandáta Dei, in illo manet, et ipse in eo; * Et in hoc scimus quóniam

manet in nobis de Spíritu quem dedit nobis, allelúia, allelúia. ℣. Deus creávit sapiéntiam in Spíritu sancto, et effúdit illam super omnem carnem, et præbuit illam diligéntibus se; * Et in hoc. Glória Patri. * Et in hoc. *Repet.* ℟. Qui servat, *usque ad* ℣. Deus creávit. 1. *Joan.* 3. *Eccli.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; ℟. Et renovábis fáciem terræ. *Ps.* 103.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. G. ERant Apóstoli perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María matre Jesu, et frátribus ejus, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 5. C. Sonus replévit totam domum ubi erant sedentes; et apparuérunt illis dispertítæ linguæ tanquam ignis, allelúia. *Act.* 2.

Ant. 1. *f.* Audiébat unusquisque linguâ suâ illos loquentes, allelúia. *Act.* 2.

Ant. 2. D. Stupébant.

Canticum. Judith 16.

HYmnum cantémus Dómino; * hymnum novum cantémus Deo nostro.

Adónaï Dómine, magnus es tu, et præclárus in virtúte tua, * et quem superáre nemo potest.

Tibi sérviat omnis creatúra tua; * quia dixisti, et facta sunt.

Misisti Spíritum tuum, et creáta sunt; * et non est qui resistat voci tuæ.

Montes à fundaméntis movebuntur cum aquis: * petræ sicut cera liquescént ante fáciem tuam.

Qui autem timent te, * magni erunt apud te per ómnia.

Ant. Stupébant omnes, et mirabántur, dicentes: Nonne ecce omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt? et quómodò nos audívimus unusquisque linguam nostram in qua nati sumus? allelúia. *Act.* 2.

Ant. 3. à. Audívimus eos loquentes nostris linguis magnália Dei, allelúia, allelúia. *Act.* 2.

Capitulum. Apoc. 2.

QUi habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis.

Hymnus.

AUdímur: almo Spíritus
Descendit è sinu Patris,
Ægrisque fert mortálibus
Promissa cœli múnera.

Quot próditur miráculis
Præsentis adventus Dei!
Jam tota sublími domus
Repentè flatu pérsonat.

Puro cadúcus æthere,
Cadentis ad linguæ modum,
In considentûm vérticem
Ignítus imber défluit.

Quæ flamma summas álluit
Innóxio tactu comas,
Hæc gliscit arcánis simul
In pectus et mentem viis.

Stupente turbâ géntium,
Linguis loquúntur ómnibus:
Vatum crepant orácula;
Quidquid profantur, ignis est.

Inter profandum, Spíritus
In audientes irruit,

Instinctu quo passim novâ
Surgit* Prophetárum seges.
Sit laus Patri ; laus Fílio :
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Non hi, sicut vos æstimátis, ébrii sunt ; sed hoc est, quod dictum est per Prophétam : Effundam de Spíritu meo super omnem carnem, allelúia. *Act.* 2.

Oratio.

Deus, qui hodiernâ die corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére ; Per Dóminum...... in unitáte ejusdem.

AD HORAS, in fine Hymn. Doxol. Sit laus Patri, etc. *sine Stroph.* Da, Christe.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Erant Apóstoli.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui de Spíritu tuo dedisti nobis, * Allelúia, allelúia. 1. *Joan.* 4.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

Ann. 1549. *Can.* 17.

In Sacramento Confirmatiónis, juxta Dómini promissiónem, Spíritum sanctum quo in Baptísmate ad peccáti emundatiónem signáti sumus, cum novo grátiæ múnere accípimus : videlícet ut virtúte ejus contra sátanæ tentatiónes muniámur ; ut grátiâ ejus ad méliùs capienda fídei mystéria illuminémur, ad confessiónem Christi fidúciam, et contra vítia robur accipiámus. Quæ ómnia Christus Dóminus per Spíritum sanctum, quem missúrus erat, fidélibus conferenda disertè promísit. Ea verò, ut erant à Christo promissa, ipsis Apóstolis in die Pentecostes exhíbita Actus ipsórum satis testantur.

AD TERTIAM.

Loco Hymni O fons, *dicitur sequens hodiè, et per Octavam :*

Veni, creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supernâ grátiâ
Quæ tu creasti péctora.

Qui Paraclétus díceris,
Donum Dei altíssimi,
Fons vivus, ignis, cáritas,
Et spiritális únctio.

Tu septifórmis múnere,
Dextræ Dei tu dígitus,
Tu ritè promissum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accende lumen sénsibus,
Infunde amórem córdibus,
Infirma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.

Hostem repellas lóngiùs,
Pacemque dones prótinùs ;
Ductóre sic te prævio,
Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium :
Te utriusque Spíritum
Credámus omni témpore.

Sit laus Patri; laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

Ant. 5. C. Sonus.

Capitulum. 2. Cor. 3.

SI ministrátio mortis lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non possent inténdere fílii Israel in fáciem Móysi, propter glóriam vultûs ejus, quæ evacuátur; quómodò non magis ministrátio Spíritûs erit in glória?

℟. *br.* Intónuit * de cœlo Dóminus, * Allelúia, allelúia. Intónuit. ℣. Et Altíssimus * dedit vocem suam. * Allelúia. Glória Patri. Intónuit.

℣. Commóta est et contrémuit terra: ℟. Ignis à fácie ejus exarsit. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *f.* Audiébat.

Capitulum. 1. Cor. 12.

ALii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum: álteri fides in eódem Spíritu: álii grátia sanitátum in uno Spíritu: álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum.

℟. *br.* Non sunt loquélæ * neque sermónes, * Allelúia, allelúia. Non sunt. ℣. Quorum non audiantur * voces eórum, * Allelúia. Glória. Non sunt.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum, ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. 3. à. Audívimus.

Capitulum. 1. Cor. 2.

QUæ Dei sunt nemo cognóvit, nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus, sed Spíritum qui ex Deo est, ut sciámus quæ à Deo donáta sunt nobis; quæ et lóquimur, non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrína Spíritûs.

℟. *br.* Annuntiavérunt * ópera Dei, * Allelúia, allelúia. Annuntiavérunt. ℣. Et facta ejus * intellexérunt, * Allelúia. Glória Patri. Annuntiavérunt.

℣. Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos; ℟. Et tímuit omnis homo. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Dixit. 23.

Ant. 4. E. DExterâ Dei exaltátus Jesus, et promissióne Spíritûs sancti acceptâ à Patre, effúdit hunc quem vos vidétis et audítis, allelúia. *Act.* 2.

In Ps. Laudáte, púeri. 24.

Ant. 1. A. Sanctificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri, allelúia. 1. *Cor.* 6.

In Ps. In éxitu Israël. 25.

Ant. 3. a. Signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, allelúia, allel. *Ephes.* 1.

Capitulum. Tit. 3.

SEcundùm suam misericórdiam salvos nos fecit Deus per lavácrum regeneratiónis,

et renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, hærédes simus secundùm spem vitæ æternæ.

Hymnus.

QUò vos Magistri glória,
quò salus
Invítat orbis, sancta cohors,
Dei
Portáte verbum: vos reposcit
Prima seges, pia cura fratrum.
Proh! quanta messis prótinùs
éxtitit!
Ter mille Verbum concípiunt viri:
Deoque maturante, reddunt
Multíplicem, bona terra, fructum.
Compuncta passim péctora flétibus
Mœrent amáris, atque piáculo
Ardent salutáris laváori
Prætéritas abolére labes.
At non Hebræis limítibus sacer
Hærébit ardor. Sol habitábiles
Quà lustrat oras, hàc triumphis
Matéries patet ampla vestris.
Jam mille divûm templa solo
ruunt:
Cedit superbæ vis sapiéntiæ,
Cedunt tyranni: victa cedit
Carníficum rábies furentûm.
Novum potentis grátiâ Spíritûs
Creávit orbem: nos quoque, nos tuus
Succendat ardor caritátis,
Alme Deus, renovetque totos.
Sit summa Patri, summaque Fílio;
Sit, sancte, compar laus tibi, Spíritus,
Quo dura mitescunt, novasque
Concípiunt pia corda flammas. Amen.

℣. Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, ℟. A templo tuo in Jerúsalem. *Ps.* 67.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Det vobis Deus virtúte corroborári per Spíritum ejus in interiórem hóminem; ut in caritáte radicáti et fundáti, impleámini in omnem plenitúdinem Dei, allel. *Ephes.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 416.

DIEBUS
INTRA OCT. PENTECOSTES.

Omnia ut in die, 416. *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCT. *Invit.* Allelúia: Spíritus Dómini replévit orbem terrárum: * Veníte, adorémus, allelúia. *Sap.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Tres Psalmi, ut distribuuntur infrà in qualibet Feria, sub sola Ant. 8. c. Ecclésia ædificabátur ámbulans in timóre Dómini; et consolatióne sancti Spíritûs replebátur, allelúia. *Act.* 9.

℣. Auxit Dóminus pópulum suum vehementer, ℟. Et firmávit eum super inimícos ejus. 104.

Lectiones et ℟℟. *ut notantur infrà in qualibet Feria.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; ℟. Et renovábis fáciem terræ. *Ps.* 103.

AD LAUDES.

Antiph. et Psalm. cum Cantico, ut in die. 419.

Ant. ad Benedictus, *et Oratio, infrà in qualibet Feria.*

AD HORAS, ut in die, præter Orationem.

CANON, in qualibet Feria.

AD VESPERAS.

Ant. et Psalm. cum ceteris, ut suprà in Festo Pentecostes, 421.

Antiph. ad Magníficat, et *Oratio, infrà in qualibet die.*

Completorium, *ut suprà.* 416.

FERIA SECUNDA.

Duplex-majus.

Ad Noct. *Ps.* Dómine Dóminus noster. 38. Cœli enarrant, *cum suis divis.* 47. Exultáte Deo. 83.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum, audit nos; qui non est ex Deo, non audit nos: in hoc cognóscimus Spíritum veritátis, et spíritum erróris. Caríssimi, diligámus nos ínvicem; quia cáritas ex Deo est. Et omnis qui díligit, ex Deo natus est, et cognoscit Deum. Qui non díligit, non novit Deum; quóniam Deus cáritas est. In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum. In hoc est cáritas: non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior dilexit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris. Caríssimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debémus altérutrum dilígere.

℟. Petrus cum Undecim locútus est eis: Pœniténtiam ágite, * Et baptizétur unusquisque vestrûm in remissiónem peccatórum; et accipiétis donum Spíritûs sancti, allelúia, allelúia. ℣. Usquequò stulti ea quæ sibi sunt nóxia cúpient? Convertímini ad correptiónem meam, * Et. *Act.* 2. *Prov.* 1.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 269. *aliàs* 21. *de Pentec. III. n.* 3. *et* 4.

Lectio ij.

Habétis baptismum Christi: veníte ut habeátis et Spíritum Christi. Timéte quod scriptum est: Quisquis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Induístis Christum formâ sacramenti, indúite imitatióne exempli; quóniam Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequámur vestígia ejus. Nolíte esse haben-

tes formam pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Quæ autem major est virtus pietátis, quàm cáritas unitátis? Vidémini vobis dícere: Dóminus Jesus. Et fortè non intelligentes atténditis ad id quod Apóstolus ait: Nemo dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. Sed hoc quod ait, Dicit, signátè pósitum est, et próprio quodam modo. Nemo enim dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto; sed si dicit factis, non solis verbis. Nam possunt dícere, Dóminus Jesus, étiam de quibus ait: Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum. Sed, nemo dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto: nemo planè, sed eo modo quod dictum est, id est, factis. Unde secútus adjunxit, Sed is qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. Tunc ergo vos sanctum Spíritum habére cognóscite, quando mentem vestram per sincéram caritátem unitáti consenséritis hærére.

℟. Qui recepérunt sermónem Petri, baptizáti sunt: erant autem perseverantes in doctrína Apostolórum; * Omnes étiam qui credébant, erant páriter, et habébant ómnia commúnia, allelúia, allelúia. ℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum! quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem: * Omnes. *Act.* 2, *Ps.* 132.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 3.

IN illo témpore; Dixit Jesus Nicodémo: Amen, amen dico tibi; nisi quis renátus fúerit ex aqua et Spíritu sancto, non potest introíre in regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 11. *n.* 5.

DIcit Dóminus Nicodémo, et expónit ei: Amen, amen dico tibi; nisi quis renátus fúerit ex aqua et Spíritu, non potest introíre in regnum Dei. Tu, inquit, carnálem generatiónem intélligis, cùm dicis: Numquid potest homo redíre in víscera matris suæ? Ex aqua et Spíritu oportet ut nascátur propter regnum Dei. Si propter hæreditátem patris hóminis temporálem náscitur, nascátur ex viscéribus matris carnális: si propter hæreditátē Patris Dei sempitérnā, nascátur ex viscéribus Ecclésiæ. Génerat per uxórem fílium pater moritúrus successúrum; génerat Deus de Ecclésia fílios non successúros, sed secum mansúros. Et séquitur: Quod natum est de carne, caro est; et quod natum est de Spíritu, spíritus est. Spiritáliter ergo náscimur, et in Spíritu náscimur verbo et sacramento.

℟. Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex Spíritu spíritus est. Non miréris quia dixi: Oportet vos

nasci dénuò. * Spíritus ubi vult spirat, allelúia, allelúia. ℣. Quis adjúvit Spíritum Dómini? aut quis consiliárius ejus fuit et ostendit illi? Spíritus. Glória Patri. * Spíritus. *Joan.* 3. *Is.* 40.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Spíritus ubi vult spirat; et vocem ejus audis, sed nescis unde véniat, aut quò vadat: sic est omnis qui natus est ex Spíritu, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio.

DEus, totíus cónditor creatúræ, fámulos tuos quos fonte renovasti baptísmatis, quosque Spíritûs sancti plenitúdine solidasti, in adoptiónis sorte fácias, quæsumus, dignanter ascríbi; Per Dóminum..... in unitáte ejusdem.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi.

Ann. 1528. *Can.* 10. *Tit. de Sacram. Confirm.*

SAcramentum Confirmatiónis ab Apóstolis légimus promulgátum, cùm ad Samarítas misérunt Petrum et Joannem, à quibus illi (licèt à Philippo Diácono ànteà baptizáti) per impositiónem mánuum Spíritum sanctum accíperent. Quod ex Actis Apostolórum, apud Ephésios à Paulo, et à primitíva quondam Ecclésia légimus observátum. Unde et tunc impositiónis mánuum, et nunc Confirmatiónis appellátum est Sacramentum. Post baptismum hoc Sacramento roborámur, cujus conferendi potestas Epíscopis à Christo concessa est.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio, ut suprà.

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

AD NOCT. *Psalm.* Deus deórum, *cum sua divis.* 56. Miserére. 125. Te decet. 69.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

DEum nemo vidit unquàm. Si diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, et cáritas ejus in nobis perfecta est. In hoc cognóscimus, quóniam in eo manémus, et ipse in nobis, quóniam de Spíritu suo dedit nobis: et nos vídimus, et testificámur, quóniam Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi. Quisquis confessus fúerit quóniam Jesus est Fílius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. Et nos cognóvimus, et credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. Deus cáritas est: et qui manet in caritáte, in Deo manet, et Deus in eo. In hoc perfecta est cáritas Dei nobiscum, ut fidúciam habeámus in die judícii; quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritáte: sed perfecta cáritas foràs mittit timórem, quóniam timor pœnam habet. Qui autem timet, non est perfectus in ca-

ritáte. Nos ergo diligámus Deum, quóniam Deus prior diléxit nos.

℟. Dixérunt Apóstoli: Dómine, da servis tuis cum omni fidúcia loqui verbum tuum. Et cùm orassent, * Motus est locus in quo erant congregáti; et repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia, allelúia. ℣. Illuxérunt coruscatiónes tuæ, Deus, orbi terræ; commóta est et contrémuit terra: * Motus est. *Act.* 4. *Ps.* 76.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Pentecoste, Serm. 1. *C.* 2.

Lectio ij.

REpléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui áliis linguis, prout Spíritus sanctus dabat éloqui illis. O quàm velox est sermo sapiéntiæ! et ubi Deus magister est, quàm citò díscitur quod docétur! Non est adhíbita interpretátio ad audiendum, non consuetúdo ad usum, non tempus ad stúdium; sed spirante ubi vóluit Spíritu veritátis, própriæ singulárum géntium voces factæ sunt in Ecclésiæ ore communes. Ab hoc ígitur die tuba evangélicæ prædicatiónis intónuit: ab hoc die imbres charismatum, flúmina benedictiónum omne desertum et universam áridam rigavérunt; quóniam ad renovandam fáciem terræ Spíritus Dei ferebátur super aquas; et ad véteres ténebras abigendas, novæ lucis fúlgura coruscábant, cùm micántium splendóre linguárum, et verbum Dómini lúcidum, et elóquium conciperétur ignítum, cui ad creandum intellectum, consumendumque peccátum, et efficácia illuminandi, et vis inesset urendi.

℟. Salus ab eis qui audiérunt confirmáta est, * Contestante Deo signis, et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus, allelúia, allelúia. ℣. Crevérunt, et quasi germinantes multiplicáti sunt; ac roboráti nimis, implevérunt terram, * Contestante. *Hebr.* 2. *Exod.* 1.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus Pharisæis: Amen, amen dico vobis; qui non intrat per óstium in ovíle óvium, sed ascendit aliundè, ille fur est et latro: qui autem intrat per óstium, pastor est óvium. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 45. *n.* 2.

DOminus de grege suo, et de óstio quo intrátur ad ovíle, similitúdinem propósuit in hodierna lectióne. Dicant ergo pagáni: Benè vívimus. Si per óstium non intrant, quid prodest eis unde gloriantur? Ad hoc enim debet unicuíque prodesse benè vívere, ut detur illi semper vívere; nã cui non datur semper vívere, quid prodest benè vívere? Quia nec benè vívere dicendi sunt,

qui finem benè vivendi vel cæcitáte nésciunt, vel inflatióne contemnunt. Non est autem cuíquam spes vera et certa semper vivendi, nisi agnoscat vitam quæ est Christus, et per jánuam intret in ovíle.

℟. Recordátus est Dóminus pópuli sui: eduxit eos cum pastóribus gregis sui: * Pósuit in médio ejus Spíritum Sancti sui, allelúia, allelúia. ℣. Ipse dedit pastóres et doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi: * Pósuit. Glória. * Pósuit. *Is.* 63. *Ephes.* 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Qui intrat per óstium, pastor est óvium: huic ostiárius áperit, et oves vocem ejus áudiunt, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio.

DA, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut sancto Spíritu congregáta, hostíli nullátenùs incursióne turbétur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus.

CANON.

Ex Epístola decretáli sancti Innocéntii, Papæ, ad Decentium.

Script. ann. 416. *Cap.* 3. *Edit. Bened.* 1721.

DE consignandis infántibus manifestum est, non ab álio, quàm ab Epíscopo fíeri licére. Nam Presbyteri, licèt secundi sint Sacerdótes, Pontificátûs tamen ápicem non habent. Hoc autem Pontifícium solis debéri Epíscopis, ut vel consignent, vel Paraclétum Spíritum tradant, non solùm consuetúdo Ecclesiástica demonstrat, verùm et illa léctio Actuum Apostolórum, quæ ásserit Petrum et Joannem esse directos, qui jam baptizátis tráderent Spíritum sanctum. Nam Presbyteris, sive extra Epíscopum, sive præsente Epíscopo, cùm baptízant, chrísmate baptizátos úngere licet, sed quod ab Epíscopo fúerit consecrátum; non tamen frontem ex eódem óleo signáre, quod solis debétur Epíscopis, cùm tradunt Spíritum Paraclétum.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio, ut suprà.

FERIA QUARTA

QUATUOR TEMPORUM.

Duplex-minus.

AD NOCT. *Psalm.* Exurgat. 79. Dóminus dabit. 80. In Ecclésiis. 80.

De Epístola prima beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j. Cap. 5.

TRES sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimónium dant in terra: spíritus, et aqua, et sanguis; et hi tres unum sunt. Si testimónium hóminum accípimus, testi-

mónium Dei majus est; Quóniam hoc est testimónium Dei, quod majus est, quóniam testificátus est de Fílio suo. Qui credit in Fílium Dei, habet testimónium Dei in se. Qui non credit Fílio, mendácem facit eum; quia non credit in testimónium, quod testificátus est Deus de Fílio suo. Et hoc est testimónium, quóniam vitam ætérnam dedit nobis Deus. Et hæc vita in Fílio ejus est. Qui habet Fílium, habet vitam: qui non habet Fílium, vitam non habet. Hæc scribo vobis, ut sciátis quóniam vitam habétis ætérnam, qui créditis in nómine Fílii Dei. Et hæc est fidúcia quam habémus ad eum; quia quodcumque petiérimus secundùm voluntátem ejus, audit nos. Et scimus quia audit nos quidquid petiérimus: scimus quóniam habémus petitiónes quas postulámus ab eo.

℟. Loquente Petro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum; et obstupuérunt ex circumcisióne fidéles, quia * Et in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est, allelúia, allelúia. ℣. Non est apud Deum nostrum personárum accéptio; * Et in natiónes. *Act.* 10. 2. *Paral.* 19.

De Sermóne sancti Leónis, Papæ.

De Jejun. Pentec. C. 1. et 3.

Lectio ij.

HOdiernam, dilectíssimi, festivitátem descensióne sancti Spíritûs consecrátam séquitur, ut nostis, solemne jejúnium, quod ánimis corporibusque curandis salúbriter institútum, devótâ nobis est observántiâ celebrandum. Replétis namque Apóstolis virtúte promissâ, et in corda eórum Spíritu veritátis ingresso, non ambígimus inter cétera cœlestis sacramenta doctrínæ, hanc spiritális continéntiæ disciplínam de Paracléti magistério prímitùs fuisse conceptam; ut sanctificátæ jejúnio mentes conferendis sibi charismátibus fíerent aptióres. Igitur post sanctæ dies lætítiæ, quos in honórem Dómini à mórtuis resurgentis, ac deinde in cœlos ascendentis, exégimus, postque perceptum sancti Spíritûs donum, salúbriter et necessáriè consuetúdo est ordináta jejúnii; ut si quid fortè inter ipsa festivitátum gáudia négligens libertas et licéntia inordináta præsumpsit, hoc religiósæ abstinéntiæ censúra castíget: quæ ob hoc quoque studiósiùs exequenda est, ut illa in nobis quæ hâc die Ecclésiæ divínitùs sunt colláta, permáneant. Templum enim facti Spíritûs sancti, et majóre quàm unquam cópiâ divíni flúminis irrigáti, nullis debémus concupiscéntiis vinci, nullis vítiis possidéri, ut virtútis habitáculum nullâ sit contaminatióne pollútum.

℟. Qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit géntibus, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis, * Et nihil discrévit inter nos et illos, fide puríficans corda

eórum, allelúia, allelúia. ℣. Parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium; * Et. *Act.* 15. *Is.*.52.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore; Dixit Jesus Judæis: Nemo potest veníre ad me, nisi Pater qui misit me, tráxerit eum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 26. *n.* 2. *et* 4.

MAgna grátiæ commendátio. Nemo venit nisi tractus. Quem trahat et quem non trahat, quare illum trahat et illum non trahat, noli velle judicáre, si non vis erráre. Semel áccipe, et intéllige. Nondùm tráheris? Ora ut traháris. Inde et hìc si advertis, noli te cogitáre invítum trahi: tráhitur ánimus et amóre. Nec timére debémus ne dicátur nobis, Quómodò voluntáte credo, si trahor? Ego dico: Parùm est voluntáte, étiam voluptáte tráheris. Quid est trahi voluptáte? Delectáre in Dómino, et dabit tibi petitiónes cordis tui. Est quædam voluptas cordis, cui panis dulcis est ille cœlestis. Porrò si poétæ dícere lícuit; Trahit sua quemque voluptas, non necéssitas, sed voluptas; non obligátio, sed delectátio: quantò fórtiùs nos dícere debémus, trahi hóminem ad Christum qui delectátur veritáte, delectátur beatitúdine, delectátur justítiâ, delectátur sempiternâ vitâ, quod totum Christus est? Da desiderantem, da esurientem, da in ista solitúdine peregrinantem atque sitientem, et fontem ætérnæ pátriæ suspirantem: da talem, et scit quid dicam. Si autem frígido loquor, nescit quid loquor. Tales erant isti qui ínvicem murmurábant.

℟. Est scriptum in Prophétis: * Et erunt omnes docíbiles Dei. Omnis qui audívit à Patre et dídicit, venit ad me, allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus: Ponam univérsos fílios tuos doctos à Dómino: * Et erunt. Glória Patri. * Et erunt. *Joan.* 6. *Is.* 54.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. c. Nemo potest veníre ad me, nisi Pater qui misit me, tráxerit eum; et ego resuscitábo eum in novíssimo die, allelúia. *Joan.* 6.

Oratio.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem; Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejusdem Spíritûs sancti.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi.

Circa annum. 1196. *Cap. de Baptismo.*

SAcerdótes frequenter móneant pópulum ad Confirmatiónem puerórum; post

Baptismum enim súscipi debet Sacramentum Confirmatiónis. Quòd si confirmandus adultus fúerit, priùs confiteátur, et pósteà confirmétur. Item sæpè dicátur Láicis, ne expectent diù adventum Epíscopi pro Confirmatióne, sed ducant púeros ad eum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Amen, amen dico vobis; qui credit in me, habet vitam æternam, allelúia. *Joan.* 6.

Oratio, Mentes nostras, *ut suprà.*

FERIA QUINTA.

Semiduplex.

AD NOCT. *Ps.* Confitébimur. 112. Notus. 112. Voce meâ... et intendit mihi. 59.

Incipit Epístola secunda beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j.

SEnior Electæ dóminæ, et natis ejus, quos ego díligo in veritáte; et non ego solus, sed et omnes qui cognovérunt veritátem, propter veritátem quæ pérmanet in nobis, et nobiscum erit in æternum. Sit vobiscum grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, et à Christo Jesu Fílio Patris, in veritáte et caritáte. Gavísus sum valdè, quóniam invéni de fíliis tuis ambulantes in veritáte, sicut mandátum accépimus à Patre. Et nunc rogo te, Dómina, non tanquam mandátum novum scribens tibi, sed quod habúimus ab inítio, ut diligámus altérutrum. Et hæc est cáritas, ut ambulémus secundùm mandáta ejus. Hoc est enim mandátum, ut quemádmodùm audistis ab inítio, in eo ambulétis; quóniam multi seductóres exiérunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum venisse in carnem: hic est seductor et Antichristus. Vidéte vosmetipsos, ne perdátis quæ operáti estis; sed ut mercédem plenam accipiátis. Omnis qui recédit, et non pérmanet in doctrína Christi, Deum non habet; qui pérmanet in doctrína, hic et Patrem et Fílium habet. Si quis venit ad vos, et hanc doctrínam non affert, nolíte recípere eum in domum, nec Ave ei dixéritis. Qui enim dicit illi Ave, commúnicat opéribus ejus malignis. Plura habens vobis scribere, nólui per chartam et atramentum; spero enim me futúrum apud vos, et os ad os loqui, ut gáudium vestrum plenum sit. Salútant te filii sorόris tuæ Electæ.

℟. Quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum, nobis revelávit per Spíritum suum; *Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profunda Dei, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia et fortitúdo ipsíus sunt: ipse revélat profunda et abscóndita; *Spíritus. 1. *Cor.* 2. *Dan.* 2.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

In Pentecost. Orat. 44.

Lectio ij.

PRimum Spíritus sanctus in angélicis et cœléstibus Virtútibus vim suam exercébat; deinde in pátribus et

Prophétis, quorum álii Deum per imáginem vidérunt aut cognovérunt, álii autem étiam res futúras præscivérunt; tum in Christi discípulis, iisque trifáriàm, proùt ipsórum captus ferébat, tribusque tempóribus; nempe ántequàm Christus per passiónem glorificátus esset, postquàm post resurrectiónem glorificátus fuit, ac dénique post ejus ad cœlos ascensiónem. Hoc autem perspícuè ostendit tum prima illa morbórum spirituumque depúlsio, quæ scílicet non absque Spíritûs númine fiébat; tum illa post confectum salútis nostræ negótium insufflátio, quæ divinióris procul dúbio inspiratiónis spécimen habébat; tum postrémò præsens hæc igneárum linguárum divísio, quam étiam solemni festo celebrámus. Verùm primò quidem obscúrè, secundò expréssiùs, nunc verò perféctiùs, ùtpote qui non jam operatióne solâ præsens sit, ut priùs; sed essentiáli, ut sic loquar, modo adsit, simulque versétur. Nam cùm Fílius corpóream nobiscum consuetúdinem habuisset, Spíritum quoque corpóreo modo cerni conveniébat. Cur autem in linguis ígneis? Utrum propter purgatiónem? Ignis enim purgantis Scriptúra méminit. An verò propter esséntiam? Deus autem noster ignis est, et quidem ignis improbitátem absúmens. Atque ini dispertítis linguis appáret, ob gratiárum diversitátem; sedéntibus autem, propter régiæ dignitátis excelléntiam, ejusque super sanctos requiétem.

℟. Prophétis qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt, revelátum est; quia non sibimetipsis, vobis autem ministrábant ea * Quæ nunc nuntiáta sunt per eos qui evangelizavérunt, Spíritu sancto misso de cœlo, allelúia, allelúia. ℣. A sǽculo non audiérunt, neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti exspectántibus te, * Quæ nunc. 1. *Petr.* 1. *Is.* 64.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore; Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civit. Dei, Lib. 22. *Cap.* 5.

TRia sunt incredibília, quæ tamen facta sunt. Incredíbile est Christum resurrexisse in carne, et in cœlum ascendisse cum carne. Incredíbile est mundum rem tam incredíbilem credidisse. Incredíbile est hómines ignóbiles, ínfimos, paucíssimos, imperítos rem tam incredíbilem, tam efficáciter mundo, et in illo étiam doctis persuadére potuisse. Horum trium incredibílium primum nolunt

isti cum quibus ágimus, crédere: secundum coguntur et cérnere; quod non invéniunt unde sit factum, si non credunt tértium. Resurréctio certè Christi, et in cœlum cum carne in qua resurrexit ascénsio, toto jam mundo prædicátur et créditur: si credíbilis non est, unde toto terrárum orbe jam crédita est? Si multi nóbiles, sublímes, docti eam se vidisse dixérunt, et quod vidérunt diffamáre curàrunt, eis mundum credidisse non mirum est; sed istos adhuc crédere nolle perdúrum est. Si autem, ut verum est, paucis, obscúris, mínimis, indoctis eam se vidisse dicéntibus et scribéntibus crédidit mundus; cur pauci obstinatíssimi qui remansérunt, ipsi mundo jam credenti adhuc usque non credunt?

℟. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, * Misit illos prædicáre regnum Dei, allelúia, allelúia. ℣. Creávit illis sciéntiam Spíritûs, sensu implévit cor illórum, ut magnália enarrent óperum ejus: * Misit. Glória Patri. * Misit. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dedit Apóstolis Jesus virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent, allelúia. *Luc.* 9.

Oratio.

DEus, qui Apóstolis tuis sanctum dedisti Spíritum: concéde plebi tuæ piæ petitiónis effectum; ut quibus dedisti fidem, largiáris et pacem; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

CANON.

Ex Concílio Burdigalensi, *Ann.* 1583. *Tit.* 10.

SAnctum Confirmatiónis Sacramentum, ut ex nóminis ratióne constat, vim, robur et arma suppéditat advérsùs vítia et infestíssimos animárum hostes, quorum sanè quò majóres sunt et acrióres ímpetus, eo diligéntiùs omnes Epíscopi hujus Sacramenti vim pópulo éxplicent aut explicandum curent; et iis ómnibus qui nondùm illud suscepérunt, adminístrent.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Egressi Apóstoli circuíbant per castella evangelizantes et curantes ubíque, allelúia. *Luc.* 9.

Oratio, Deus, qui Apóstolis, *ut suprà.*

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMPORUM.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalm.* Bénedic, ánima mea. 29. Quàm magnificáta sunt. 30. Sit glória. 31.

Incipit Epístola tértia beáti Joannis, Apóstoli.

Lectio j.

SEnior Gaío caríssimo, quem ego díligo in veritáte. Caríssime, de ómnibus oratiónem fácio prósperè

perè te ingredi et valére, sicut prósperè agit ánima tua. Gavísus sum valdè veniéntibus frátribus, et testimónium perhibéntibus veritáti tuæ, sicut tu in veritáte ámbulas. Majórem horum non hábeo grátiam, quàm ut áudiam fílios meos in veritáte ambuláre. Caríssime, fidéliter facis quidquid operáris in fratres, et hoc in peregrínos qui testimónium reddidérunt caritáti tuæ in conspectu Ecclésiæ: quos benefáciens dedúces dignè Deo. Pro nómine enim ejus profecti sunt, nihil accipientes à Géntibus. Nos ergo debémus suscípere hujúsmodi, ut cooperatóres simus veritátis. Scripsissem fórsitan Ecclésiæ: sed is qui amat primátum gérere in eis, Diótrephes, non récipit nos. Propter hoc, si vénero, commonébo ejus ópera quæ facit, verbis malignis gárriens in nos; et quasi non ei ista sufficiant, neque ipse súscipit fratres, et eos qui suscípiunt, próhibet, et de Ecclésia éjicit. Caríssime, noli imitári malum, sed quod bonum est. Qui benè facit, ex Deo est; qui malè facit, non vidit Deum. Demétrio testimónium rédditur ab ómnibus, et ab ipsa veritáte: sed et nos testimónium perhibémus, et nosti quóniam testimónium nostrum verum est. Multa hábui tibi scríbere, sed nólui per atramentum et cálamum scríbere tibi. Spero autem prótinùs te vidére, et os ad os loquémur. Pax tibi. Salútant te amíci. Salúta amícos nominátim.

℟. Omnia operátur unus atque idem Spíritus; * Et quosdam quidem pósuit in Ecclésia doctóres, deinde virtútes, exinde grátias curatiónum, allelúia, allelúia. ℣. Per sapiéntiam sanáti sunt quicumque placuérunt tibi, Dómine: * Et quosdam. 1. *Cor.* 12. *Sap.* 9.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Pentec. I. C. 4. et 5.

Lectio ij.

SIcut detestámur Ariános, qui inter Patrem et Fílium áliquam volunt esse distántiam, ita étiam Macedoniános páriter detestámur, qui licèt Patri et Fílio tríbuant æqualitátem, Spíritum tamen sanctum inferióris putant esse natúræ: non considerantes in eam blasphémiam se incídere, quæ neque in præsenti século, neque in futúro sit remittenda judício, dicente Dómino: Quicumque díxerit verbum contra Fílium hóminis, remittétur ei; qui autem díxerit contra Spíritum sanctum, non remittétur ei, neque in hoc século, neque in futúro. Pérmanens ítaque in hac impietáte, sine vénia est, quia exclúsit eum à se per quem póterat confitéri: nec unquam pervéniet ad indulgéntiæ remédium, qui patrocinatúrum sibi non habet advocátum. Ab

ipso enim est invocátio Patris, ab ipso sunt lácrymæ pœniténtium, ab ipso sunt gémitus supplicántium. Et nemo potest dícere Dóminum Jesum, nisi in Spíritu sancto, cujus æquálem cum Patre et Fílio omnipoténtiam, unamque deitátem evidentíssimè prædicat Apóstolus, dicens : Divisiónes quidem gratiárum sunt, idem autem Spíritus; et divisiónes ministrationum sunt, idem autem Dóminus : et divisiónes operatiónum sunt, idem verò Deus, qui operátur ómnia in ómnibus. His, dilectíssimi, aliisque documentis, quibus innumerabíliter divinórum eloquiórum coruscat auctóritas, ad veneratiónem Pentecostes unanímiter incitémur; exultantes in honórem sancti Spíritûs, per quem omnis Ecclésia Cathólica sanctificátur, omnis ánima rationális imbúitur; qui inspirátor fidei, doctor sciéntiæ, fons dilectiónis, signáculum castitátis, et totíus est causa virtútis.

℟. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem; * Qui étiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis, allelúia, allelúia. ℣. Deus excelsus, ipse est misericors, et propítius fiet peccátis eórum; * Qui étiam dedit. 1. *Thess.* 4. *Ps.* 77.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 5.

IN illo témpore; Factum est in una diérum, et Jesus sedébat docens. Et erant Pharisæi sedentes, et legis Doctóres, qui vénerant ex omni castello Galilææ, et Judææ, et Jerúsalem : et virtus Dómini erat ad sanandum eos. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii, Epíscopi.

Comment. in Matth. C. 8. *n.* 6.

MOvet Scribas remissum ab hómine peccátum : hóminem enim tantùm in Jesu Christo contuebántur. Et remissum est ab eo, quod lex laxáre non póterat; fides enim sola justíficat. Deinde murmuratiónem eórum Dóminus intróspicit, dicitque fácile esse Fílio hóminis in terra peccáta dimíttere. Verùm enim nemo potest dimíttere peccáta, nisi solus Deus : ergo qui remittit, Deus est; quia nemo remittit nisi Deus; Deus in hómine manens, curatiónem hómini præstábat; et nulla ei agendi et loquendi erat difficultas, cui subest totum posse quod lóquitur. Porrò autem ut ipse esse in córpore pósitus intélligi posset, qui et ánimis peccáta dimítteret, et resurrectiónem corpóribus præstáret, ait : Ut sciátis quóniam Fílius hóminis habet potestátem in terra dimíttere peccáta, ait paralytico : Surge. Sed quia omnis erat perficiendi óperis rátio explicanda, adjécit : Tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Primùm remissiónem tríbuit peccáti, dehinc virtútem resur-

rectiónis ostendit, tum sublatióne léctuli infirmitátem ac dolórem corpóribus dócuit abfutúram : postrémò réditu in domum própriam, iter in paradísum credéntibus esse redhibendum.

℟. Quid cogitátis in córdibus vestris? Quid est facílius dícere, Dimittuntur tibi peccáta; an dícere, Surge, et ámbula? * Ut autem sciátis quia Fílius hóminis habet potestátem in terra dimittendi peccáta, tibi dico : Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam, allelúia, allelúia. ℣. Spíritus Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me, ut prædicárem indulgéntiam, et annum placábilem Dómino. * Ut autem sciátis. Glória Patri. * Ut autem sciátis. *Luc.* 5. *Is.* 61.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Virtus Dómini erat ad sanandum eos, allelúia. *Luc.* 5.

Oratio.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti, quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur advérsis; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 1. *Tit.* 9.

CUret Epíscopus ac Párochus, ut qui turpe ridiculumve nomen habet, neque planè convéniens Christiáno hómini, sumat in Confirmatiónis Sacramento nomen alicújus qui veræ pietátis sanctæque religiónis laude flóruit; ut qui háctenùs non ad normam Christi Dómini vitam instítuit, jam depósito véteri hómine et antíquâ socórdiâ, rursùsque novo ac sancto suscepto nómine, virílem in sanctè agendo constántiam perpétuò deinceps præstet.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Stupor apprehendit omnes, et magnificábant Deum; et repléti sunt timóre, dicentes : Quia vídimus mirabília hódiè, allelúia. *Luc.* 5.

Oratio, Adsit nobis, *suprà.*

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.
Semiduplex.

AD NOCT. *Ps.* Confitémini. 49. Confiteantur. 50. Confiteantur Dómino. 50.

Incipit Epístola Cathólica beáti Judæ, Apóstoli.

Lectio j.

JUDAS Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his qui sunt in Deo Patre diléctis, et Christo Jesu conservátis et vocátis : Misericórdia vobis et pax, et cáritas adimpleátur. Caríssimi, omnem sollicitúdinem fáciens scribendi vobis de commúni vestra salúte, necesse hábui scríbere vobis, déprecans supercertári semel tráditæ sanctis fídei. Subintroiérunt enim quidam hómines (qui olim præscripti sunt in hoc judícium) ímpii, Dei nostri grátiam transferentes in luxú-

riam, et solum Dominatórem et Dóminum nostrum Jesum Christum negantes. Commonére autem vos volo, scientes semel ómnia, quóniam Jesus pópulum de terra Ægypti salvans, secundò eos qui non credidérunt pérdidit : Angelos verò, qui non servavérunt suum principátum, sed dereliquérunt suum domicílium, in judícium magni diéi vínculis ætérnis sub calígine reservávit. Sicut Sódoma et Gomorrha, et finítimæ civitátes símili modo exfornicátæ, et abeuntes post carnem álteram, factæ sunt exemplum, ignis ætérni pœnam sustinentes : simíliter et hi carnem quidem máculant, dominatiónem autem spernunt, majestátem autem blasphémant.

℟. Quid orémus sicut opórtet, nescímus ; sed * Ipse Spíritus póstulat pro nobis gemítibus inenarrabílibus, allelúia, allelúia. ℣. In die illa, dicit Dóminus, effundam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem, Spíritum grátiæ et precum. * Ipse Spíritus. *Rom*, 8, *Zach*. 12.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

De Pentec. Serm, 5. *n*, 8.

Lectio ij.

VErè múltiplex Spíritus, qui tam multiplíciter fíliis hóminum inspirátur, ut non sit qui se abscondat à calóre ejus; síquidem concéditur eis ad usum, ad miráculum, ad salútem, ad auxílium, ad solátium, ad fervórem. Ad usum quidem vitæ, bonis et malis, dignis páriter et indignis commúnia bona abundantíssimè tríbuens. Ingrátus est qui in his quoque benefícium Spíritûs non agnoscit. Ad miráculum, in signis et prodígiis, in váriis virtútibus quas per quorúmlibet manus operátur. Ipse est antíqua miráculа súscitans, ut ex præséntibus fidē ástruat præteritórum. Sed quia nonnullis hanc quoque grátiam sine própria utilitáte largítur, tértiò infúnditur ad salutem, cùm in toto corde nostro revértimur ad Dóminum Deum nostrum. Porrò ad auxílium datur, cùm in omni colluctatióne ádjuvat infirmitátem nostram. Nam cùm testimónium pérhibet spirítui nostro, quòd fílii Dei sumus, ea inspirátio est ad consolatiónem. Datur étiam ad fervórem, cùm in córdibus perfectórum veheméntiùs spirans, válidum ignem caritátis accendit ; ut non solùm in spe filiórum Dei, sed étiam in tribulatiónibus glorientur, contumélliam glóriam reputantes, oppróbrium gáudium, despectiónem exaltatiónem. Omnibus nobis, ni fallor, datus est Spíritus ad salútem, ad fervorem non ita. Pauci enim sunt qui hoc Spíritu repleantur : pauci qui stúdeant æmulári. Orémus, fratres, ut compleantur in nobis dies Pente-

coetes, dies remissiónis, dies exsultatiónis, dies veríssimi jubiléi : et invéniat nos semper Spíritus sanctus omnes propter præséntiam corporálem, páriter propter córdium unitátem, in eódem loco per promissam stabilitátem, ad laudem et glóriam sponsi Ecclésiæ Jesu Christi Dómini nostri, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Qui confirmat nos in Christo, et qui unxit nos, Deus; qui et signávit nos,* Et dedit pignus Spíritûs in córdibus nostris, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus Deus noster pépigit nobiscum fœdus, * Et dedit. 2. *Cor.* 1. *Deut.* 5.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore; Descendit Jesus in Caphárnaüm civitátem Galilææ; ibique docébat illos Sábbatis : et stupébant in doctrína ejus, quia in potestáte erat sermo ipsíus. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. Lib. 4. *n.* 57. 58. *et* 63.

VIde cleméntiam Dómini Salvatóris : nec indignatióne commótus, nec scélere offénsus, nec injúriâ violátus, Judæam déserit : quin étiam ímmemor injúriæ, memor cleméntiæ, nunc docendo, nunc liberando, nunc sanando, infídæ plebis corda demulcet. Et benè sanctus Lucas virum ab spíritu nequítiæ liberátum antè præmísit, et substítuit féminæ sanitátem. Utrumque enim sexum Dóminus curatúrus advénerat : et prior sanári débuit, qui prior creátus est; nec prætermitti illa quæ mobilitáte magis ánimi, quàm pravitáte peccáverat. Sábbato medicínæ Domínicæ ópera cœpta signíficat : ut inde nova creatúra cœperit, ubi vetus antè desívit; nec sub lege esse Dei Fílium, sed supra legem in ipso princípio designáret; nec solvi legem, sed impléri. Fortassis étiam in typo mulíeris illíus socrûs Simónis et Andréæ, váriis críminum fébribus caro nostra languébat, et diversárum cupiditátum immódicis æstuábat illécebris. Nec minórem febrem amóris esse díxerim, quàm calóris. Itaque illa ánimum febris, hæc corpus inflammat. Febris enim nostra avarítia est, febris nostra libído est, febris nostra ambítio est, febris nostra iracúndia est.

℟. Jesus docébat Sábbatis, et * Stupébant in doctrína ejus, quia in potestáte erat sermo ipsíus, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia in Ecclésiis Altíssimi apériet os suum, et in médio pópuli exaltábitur, et in plenitúdine sancta admirábitur : * Stupébant. Glória. * Stupébant. *Luc.* 4. *Eccli.* 24.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *f.* Colloquebantur ad ínvicem,

dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestáte et virtúte ímperat immundis spirítibus, et éxeunt? allel. *Luc.* 4.

Oratio.

MEntibus nostris, quæsumus, Dómine, Spíritum sanctum benignus infunde, cujus et sapiéntiâ cónditi sumus, et providéntiâ gubernámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum..... in unitáte ejusdem Spíritûs sancti.

CANON.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo. *Ann.* 1579. *Part.* 1. *Tit.* 9.

DUm Sacramentum Confirmatiónis Epíscopus ministrat, non modò qui illud susceptúri sunt, quique eos ófferunt, sed omnes quicumque præsentes sacro illi ministério adsunt, sanctè pièque orent, ac summâ ánimi attentióne spectent quod in ea solemni mystérii celebritáte perágitur. Tum verò secum réputent cœléstia illa Spíritûs sancti dona, quæ illíus Sacramenti virtúte fidélibus impertiuntur, imprimisque tácitâ meditatióne vídeant quas in illis ipsi progressiónes hábeant, anque vitam agant tantâ cœléstium donórum ubertáte dignam.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS VERNA.

¶ *Per Quadragesimam omittitur* Allelúia, *in fine Antiphonarum quæ sumuntur de Communi pro Comm. Sanctorum.*]

DIE V. FEBRUARII.

SANCTÆ AGATHÆ, Virginis et Martyris, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESPERAS, Ant. Infirma. ℣. Deus, *ut in Communi* xxxij. *Oratio*, Omnípotens. xxxv.

AD LAUD. Ant. Factus est. ℣. Hæréditas. *Orat.* Omnípotens. xxxv.

AD VESP. Ant. Casta. ℣. Conféssio. xxxviij. *Oratio*, Omnípotens. xxxv.

DIE X.

SANCTÆ SCHOLASTICÆ, Virginis, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESPERAS, Ant. Compláeuit. ℣. Audi. xxxiij. *Oratio*, Fidéles. xxxvj.

[*AD NOCT. si sit Dominica. Lectio ix.*

SCholástica Benedicti Abbátis soror, Deo ab infántiæ témpore dedicáta, ad fratrem quotannis veníre consuéverat, ut ejus sacris collóquiis fruerétur. Ad hanc vir Dei non longè extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quâdam verò die, cùm diútiùs eum apud se retinére vellet, et ille non acquiésceret, insertas dígitis manus ad oratiónem super mensam pósuit, ut Deus fratris mentem infléeteret. Tantaque súbitò tonítrui vis, et inundátio plúviæ erúpit, ut Benedictus pedem extra limen efferre non posset. Sicque factum est ut totam noctem pervígilem in spiritáli collóquio transígerent. Hinc reversus ad cellam Benedictus, post tríduum elevátis óculis, vidit ejusdem sorória suæ ánimam in columbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui ex hac visióne óbitum ejus intélligens, prótinùs fratres misit, qui corpus ejus ad monastérium suum deferrent, et in sepulcro quod sibi paráverat, pónerent.

AD LAUD. Ant. Exultábit. ℣. Sitívit. xxxv. *Oratio*, Fidéles tuos. xxxvj.

DIE XXIV.

[*In Anno Bissextili, die* xxv.]

In Festo

S. MATTHIÆ, APOST.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. D. VOcávit Jesus discípulos suos; et elégit duódecim ex ipsis,

quos et Apóstolos nominávit. Luc. 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit: et dedit illis potestátem curandi infirmitátes, et ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem circuíbant per castella, evangelizantes et curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

Cum inítium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suā voluntátem.

℟. Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci; * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis; * Verúmtamen. Glória. † Gaudéte. *Luc.* 10, *Soph.* 3.

Hymnus.

Lætáre, cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus.

Sublímis ut cùm vénerit,
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Oportet ex his viris qui nobiscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, testem resurrectiónis ejus nobiscum fieri unum ex istis. *Act.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Commemoratio Feriæ.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Supréme, quales Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!

Hæc nempe plena lúmine

Tu vasa frangi præcipis :
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant :
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.

Christum sonant; versæ ruunt
Arces superbæ dæmónum :
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

Fac, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent :
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis : Infírmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite : gratis accepistis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte possidére aurum, neque argentum, neque pecúniam in zonis vestris : dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

*Lectiones de Scriptura occurrente; è duabus fiunt tres, divisione factâ ad *asteriscum.*

℟. *j.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum : * Estóte ergo prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; et próteget gradientes simplíciter : * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, et cognátis, et amícis; et morte affícient ex vóbis : et capillus de cápite vestro non períbit : * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos : * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini : * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm; nolíte timére : * Non enim. Glória Patri. * Non enim. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite : Pax huic dómui : et si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit : qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes

glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

De Actibus Apostolórum.

Lectio iv. Cap. 1.

In diébus illis, exurgens Petrus in médio fratrum, dixit: (erat autem turba hóminum simul ferè centum viginti) Viri fratres, oportet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum, qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspensus crépuit médius, et diffúsa sunt ómnia víscera ejus. Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem; ita ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Hacéldama, hoc est, Ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórũ: Fiat commorátio eórum deserta, et non sit qui inhábitet in ea, et episcopátum ejus accípiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens à baptísmate Joannis usque in diem quâ assumptus est à nobis, testem resurrectiónis ejus nobiscum fíeri unum ex istis. Et statuérunt duos: Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus; et Matthíam. Et orantes dixérunt: Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum ministérii hujus et apostolátûs, de quo prævaricátus est Judas; ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis; et cécidit sors super Matthíam: et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis: * Et ego dispóno. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Actus Apostolórum.

Lectio v. *Homil.* 3.

In diébus illis, exurgens Petrus, Tanquam férvidus, et tanquam is cui à Christo grex commissus fúerat, et tanquam chori princeps, ubíque primus íncipit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud consídera quod Petrus agit ómnia ex commúni senténtia, nihil ex auctoritáte, nihil cum império. Oportet ígitur ex viris nobiscum congregátis in omni témpore. Quamóbrem commúnicat hoc negótium cum illis? Ne delaberentur in contentiónem: nam si his ipsis hoc áccidit, multò magis accidisset illis. Proptéreà ait: Viri fratres, oportet elígere è nobis. Multitúdini permittit judícium; simul eos qui eligebantur reddens venerandos, et

seipsum líberans ab ódio ceterórum. Ex quibus autem faciénda sit eléctio, ipse interpretátur, dicens : Ex viris nobiscum congregátis in omni témpore. Etenim si dixisset, Modestos oportet adesse, céteros affecisset contumélià. Et statuérunt duos : Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus ; et Matthíam. Quare non multos ? Ne major fíeret animórum dejéctio, neve res in multos distraherétur.

℟. Jam non dicam vos servos : Vos autem dixi amícos ; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini : ecce ego fácio nova, et nunc oriéntur : útique cognoscétis ea : * Quia ómnia quæcumque. *Joan.* 15. *Is.* 43.

Lectio vj.

ET verò omnes commúniter precantur, dicentes : Tu, Dómine, qui nosti corda ómnium, ostende. Tu, ínquiunt, non nos. Aptè córdium cognitórem appellant : hinc enim eléctio erat facienda, non ab exterióribus. Neque dixérunt, Elige ; sed, Ostende electum, hoc est, quem tu elegisti ; sciențes ómnia præfiníta esse à Deo. Et dedérunt eis sortes. Nondùm judicábant se esse idóneos ut rem ipsi sibi permítterent. Ideòque cúpiunt áliquo signo edocéri. Alióqui, si illic ubi nec erat precátio, neque viri probi tantùm váluit sors eò quòd recto ánimo fíeret super Jona ; multò magis hîc explévit chorum, ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit ; non enim celassent Apóstoli próprios defectus, qui de ipsis primóribus non vériti sunt dícere quòd álibi commóti fúerint indignatióne : idque non semel, sed sæpiùs. Hos ígitur et nos imitémur. Non jam ómnibus loquor, sed his tantùm qui principátum affectant. Si credis Dei esse electiónem, ne indignéris : illi enim indignáris, et irritáris adversùs illum. Ille est qui elégit.

℟. Elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat ; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum : zelus Dómini exercítuum fáciet istud ; * Ut quodcumque. Glória. * Ut quodcumque. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum ; et qui majóres sunt, postestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, sit vester minister ; sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. *a.* Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite : Servi inútiles su-

mus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, sed nómini tuo da glóriam ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 13.

ANte diem Festum Paschæ dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis; non est servus major dómino suo, neque Apóstolus major est eo qui misit illum. Si hæc scitis, beáti éritis si fecéritis ea. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Tract. 59. *in Joan. n.* 1.

CUM hæc Dóminus præmisisset, adjunxit: Non de ómnibus vobis dico, ego scio quos elégerim. Notum est de quo loquátur: Judas ille tráditor ejus attíngitur. Ergo ipsum non elégerat; unde ab eis quos elégit, isto sermóne secernit. Quid est ergo quod álio loco dicit: Nonne ego vos duódecim elégi, et unus ex vobis diábolus est? An et ipse ad áliquid est electus ad quod útique erat necessárius, non autem ad beatitúdinem, de qua modò ait: Beáti éritis si fecéritis ea? Hoc non de ómnibus dicit; scit enim quos ad societátem beatitúdinis hujus elégerit. Non est ex eis iste qui panem illíus sic edébat, ut super eum leváret calcáneum.

℟. Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus major dómino suo: si me persecúti sunt, et vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me: * Non est servus. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

Tract. 27. *n.* 10.

Lectio viij.

ELécti in laude solent dici. An electus est et iste, de quo nolente et nesciente magnum áliquid boni fíeret? Hoc est próprium Dei, contrárium iníquis. Omnibus bonis Dei malè útitur malus: contrà, malis hóminum malórum bene útitur bonus. Et quid tam bonum quàm unus Deus? Quandóquidem ipse Dóminus dixit: Nemo bonus nisi unus Deus. Quantò ergo ille mélior, tantò méliùs útitur et malis nostris. Quid Judâ pejus? Sed malo ejus benè usus est Dóminus. Tradi se pértulit, ut redímeret nos. Ecce malum Judæ in bonum conversum est. Potest et sic intélligi quod ait: Duódecim elégi, quia sacrátus est númerus. Non enim quia périit inde unus, ídeò illíus númeri honor demptus est: nam in locum pereuntis álius subrogátus est.

℟. De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo; proptereà odit vos mundus, sed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos; éruet eos

à peccatóribus, et salvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Feriæ occurrentis.

℟. Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum; et * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicábunt; * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis ego sanctífico, etc. *Joan.* 17. *Is.* 29.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEsus locútus est úndecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos; et éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus, usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

Hymnus.

CŒlestis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices.
Mersis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur;
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.
Non vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ crucis,
Christo rebelles súbditis.
Quibus gemébat súbditus,
Rumpuntur orbis víncula;
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.
Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum, congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E.

Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende quem elégeris accípere locum ministérii hujus. *Act.* 1.

Oratio.

DEus, qui beátum Matthíam Apostolórum tuórum collégio sociasti : tríbue, quæsumus, ut ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus; Per Dóminum nostrum.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ * verba eórum, * Exívit. Glória. In omnem.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem suam : * Subjécit. Glória. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2. Thess. 2.

STate, et tenéte traditiónes quas didicistis, sive per sermónem, sive per epístolam nostram. Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus, et Deus, et Pater noster qui diléxit nos, et dedit consolatiónem ætérnam, et spem bonam in grátia, exhortétur corda vestra, et confirmet in omni ópere et sermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus : * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua : * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Ps.* 74.

℟. In generatiónem et generatiónem. ℣. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

IN II. VESPERIS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia, et virtúte magnâ reddébant testi-

mónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

Hymnus.

QUem misit in terras
Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

Occísus Agnus à lupis
Vos misit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.

Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere,
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dedérunt sortes eis: et cécidit sors super Matthíam; et annumerátus est cum úndecim Apóstolis. *Act.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Commemoratio Feriæ.

FESTA MARTII.

DIE 1.
SANCTI ALBINI,
Episcopi,
Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS, Ant. Elégit. ℣. Beátus. xij. *Oratio*, Fámulos tuos, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica.*

Lectio ix.

ALbínus, Venétiæ in Aremóricis claro génere natus, relictis à púero paréntibus, in Cincillacense monastérium ingressus est. Anno ætátis trigésimo quinto Abbas creátus, singulári vigilántiâ cœnóbium administrávit annis quinque et viginti. Unde invítus ad cáthedram Andegavensem evectus, totus alendis paupéribus, tuendis cívibus, ægris visitandis, captívis rediméndis, incúbuit. Ecclesiásticæ disciplínæ vindex fuit acérrimus; adeò ut nec précibus nec minis potentiórum

moverétur: quod ei multórum invídiam conflávit. Váriis in Synodis, ac præcípuè in Aurelianensi tértiâ, plurimùm laborávit, ut incestæ núptiæ damnarentur. Cæsárium quoque Arelatensem super ea re consultúrus ádiit unà cum sancto Leobíno tum Abbáte Brajacensi, pósteà Carnutensi Epíscopo. Jussus ab Epíscopis quosdam à se excommunicátos absólvere, páruit sacerdotáli judício; ab iisque rogátus ut et ipse signáret eulógias quas ad unum ex illis dirigendas benedíxerant, respondit: Etsi ad impérium vestrum signáre compellor, dum vos causam Dei recusátis defféndere, ipse potens est vindicáre. At ille, nondùm acceptis eulógiis, intériit. Explétis demùm Episcopátûs annis viginti, ménsibus sex, ætátis octoginta, mortalitátem éxuit.]

AD LAUDES, *Ant.* Ego sum. ℣. Elégit. xiv.

Oratio.

FAmulos tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beáto Albíno Pontífice, tibi fácias toto corde subjectos; ut tuæ caritátis spíritu repléti, à terrénis mundémur cupiditátibus, et cœlesti beatitúdine, te donante, digni efficiámur; Per.

Die vii.

SANCTARUM PERPETUÆ et Felicitatis, Martyrum, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESPERAS, *Ant.* Timor Dómini cum eléctis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus agnóscitur: firmamentum est Dóminus timéntibus eum. *Eccli.* 1.

Ps. 24.

℣. Deus noster, refúgium et virtus; ℟. Non timébimus, dùm turbábitur terra. *Ps.* 45.

Oratio, Deus, fortitúdo certántium, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

1. *In Nat. Mart. Perpet. et Felicit. qui est* 280.

HOdiernus dies nobis in memóriam révocat diem quo sanctæ fámulæ Dei Perpétua et Felícitas corónis martyrii decorátæ, perpétuâ felicitáte floruérunt, tenentes nomen Christi in prælio, et simul inveniéntes étiam suum nomen in præmio. Exhortatiónes eárum in divínis revelatiónibus triumphosque passiónum, cùm legerentur, audívimus. Quid gloriósius his féminis quas viri mirantur facílius quàm imitantur? Quid hoc spectáculo suávius? quid hoc certámine fórtius? quid hâc victóriâ gloriósius? Tunc cùm béstiis sancta objiceréntur córpora, toto amphitheátro fremébant gentes, et pópuli meditabantur inánia. Sed qui hábitat in cœlis, irridébat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpiè sævié-

bant, mérita Mártyrum piis vócibus laudant. Neque tunc tanto concursu hóminum ad eos occidendos cávea crudelitátis impléta est, quanto nunc ad eos honorandos Ecclésia pietátis implétur. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impíetas.]

AD LAUDES, Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Exultavérunt fíliæ Judæ,
℟. Propter judícia tua, Dómine. *Ps.* 99.

Oratio.

Deus, fortitúdo certántium, et Palma Mártyrum, qui fámulas tuas Perpétuam et Felicitátem contra tormentórum immanitátem mirâ virtúte roborasti: quæsumus, ut sicut eárum nos triumpho lætíficas, ita semper supplicatióne defendas; Per Dóminum nostrum.

Die XVIII.

SANCTI ALEXANDRI, Episcopi et Martyris,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS, Ant. Ecce. Deus. ℣. In Deo. ij. *Oratio*, Omnípotens, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica,*

Lectio ix.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis. *Cap.* 62.

Alexander Epíscopus Cappadóciæ, cùm desidério sanctórum locórum Hierosólymam pérgeret, et Narcissus Epíscopus ejusdem urbis jam senex régeret Ecclésiam, Narcisso et multis Clericórum ejus revelátum est álterâ die manè intráre Epíscopum, qui adjútor Sacerdotális Cáthedræ esse debéret. Itaque re ita complétâ, ut prædicta fúerat, cunctis in Palæstína Epíscopis in unum congregátis, adnitente quoque ipso vel máximè Narcisso, Hierosolymitánæ Ecclésiæ cum eo gubernáculum suscépit. Hic in fine cujusdam epístolæ quam scribit ad Antinóitas super pace Ecclésiæ, ait: Salútat vos Narcissus, qui ante me hîc ténuit Episcopálem locum; et nunc mecum eumdem oratiónibus regit, annos natus círciter centum séxdecim, et vos mecum precátur ut unum idemque sapiátis. Scripsit et áliam ad Antiochenses per Clementem presbyterum Alexandrínum, necnon ad Orígenem, et pro Orígene contra Demétrium, eò quòd juxta testimónium Demétrii eum Presbyterum constitúerit. Sed et áliæ ejus ad diversos feruntur epístolæ. Séptimâ autem persecutióne sub Décio, quo témpore Bábylas Antiochíæ passus est, ductus Cæsaréam, et clausus in cárcere ob confessiónem Christi, martyrio coronátur. (Hunc Alexandrum esse qui in Cánone Missæ post Ignátium mártyrem Antiochénum invocátur, tam ipse invocatiónis ordo, quàm passiónis celébritas, et certa fides

quæ nulli álii hujus nóminis cómpetit, sufficienter ostendunt.]

AD LAUDES, Ant. Bonum. ℣. Adjútor. iv.

Oratio.

Omnípotens, sempiterne Deus, qui beáto Mártyri, et Pontífici Alexandro, non solùm crédere unigénito Fílio tuo, sed étiam pro ipso pati posse, tribuisti: concéde propítius, ut misericórdiam sempiternā pro qua ipse felíciter dimicávit, nos quoque fámuli tui percípere mereámur; Per eumdem Dóminum nostrum.

DIE XXV. MARTII.

IN ANNUNTIATIONE ET INCARNATIONE DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. DOmine exercítuum, 8. a. úsquequò tu non miseréberis Jerúsalem et úrbium Juda, quibus irátus es? *Zach.* 1.

Ant. 5. C. Exaudi, Dómine; placáre Dómine; attende, et fac: ne moréris propter temetípsum, Deus meus. *Dan.* 9.

Ant. 7. d. Da testimónium his qui ab inítio creatúræ tuæ sunt, et súscita prædicatiónes quas locúti sunt in nómine tuo. *Eccli.* 36.

Ant. 4. E. Dabis, Deus, veritátem Jacob, misericórdiam Abraham, quæ jurasti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

Ant. 1. g. Obsecro, Dómine, mitte quem missúrus es. *Exod.* 4.

Capitulum. Dan. 9.

SEptuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempiterna, et impleátur vísio, et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Audíte, domus David: Ecce virgo concípiet et páriet fílium; et * Vocábitur nomen ejus, Emmánuel. ℣. Habitábit cum homínibus; et ipsi pópulus ejus erunt; et ipse Deus cum eis erit eórum Deus: * Vocábitur. Glória Patri. * Vocábitur. *Is.* 7. *Apoc.* 21.

Hymnus.

HÆc illa solemnis dies,
Dies salútis núntia,
Quâ missa cœlo trístibus
Venêre terris gáudia.

Unius omnes crímine
Casu gravi lapsi sumus:
Ut ipse lapsos érigat,
Descendit in terras Deus.

Qui Patris æterno sinu
Æterna Proles náscitur,
Obnóxius fit témpori,
Sinum nec horret Vírginis.

Mortále corpus índuit,
Orbi piando víctimam;
Ut innocenti sánguine
Scelus nocentûm díluat.

Qui cuncta complet númine,
Nostros se in artus cólligit;

Ut nos redúcat ad Deum,
Et ipse nobiscum Deus.
¶ Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre : nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas in fine Hymnorum ejusdem metri, nisi propria assignetur.*]

℣. Excita, Dómine, poténtiam tuam; ℟. Et veni, ut salvos fácias nos. *Ps.* 79.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Lauda et lætáre, fília Sion; quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 4. d. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.

Hymnus, Virgo, *ut in Officio parvo,* lxxij.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Vidébit omnis caro salutáre Dei. *Luc.* 3.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Verbū caro factū est: * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.
Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Cœlestis ales núntiat
Implenda mox mystéria:
Virtúte fœcundâ Deus
Illapsus implet Vírginem.
Qualis stupendo glória
Te, Virgo, de partu manet!
Conceptus in tuo sinu,
Natus Deo, nunc est tuus.
De virgináli sánguine,
Quem nulla labes ínficit,
Fingente sancto Spíritu,
Christi caro compíngitur.
Nobis per hanc mortálibus
Lactescit esca Cœlitûm:
Nos pascit infantes homo,
Qui pascit Angelos Deus.
Mundo redemptor qui venis, etc. *suprà.*

Psalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Missus est Angelus Gábriel ad Maríam vírginē desponsátam Joseph. *Luc.* 1.

Ant. 1. *f.* Ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Cùm audisset María, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. *Luc.* 1.

℣. Dómine, audívi auditiónem tuam, ℟. Et tímui. *Habac.* 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

Adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parùm vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel: bútyrum et mel cómedet, ut sciat repro-

báre malum, et elígere bonum.

℟. Ne tímeas, María; invenisti enim grátiam apud Deum: * Ecce concípies in útero, et páries Fílium. ℣. Hoc à Dómino Deo exívit, ut mirábile fáceret consílium. * Ecce. *Luc.* 1. *Is.* 28.

Lectio ij. Cap. 11.

ET egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet: et requiescet super eum Spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ et intellectûs, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis: et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secundùm visiónem oculórum judicábit, neque secundùm audítum áurium árguet; sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ: et percútiet terram virgâ oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus.

℟. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur: et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus; * Et regni ejus non erit finis. ℣. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit Rex; * Et. *Luc.* 1. *Jerem.* 23.

Lectio iij. Cap. 35.

LÆtábitur deserta et ínvia; et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabunda et laudans: glória Líbani data est ei; decor Carméli et Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére; ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis; Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt: tunc sáliet sicut cervus claudus; et aperta erit lingua mutórum; quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in solitúdine: et quæ erat árida, erit in stagnum; et sítiens, in fontes aquárum.

℟. Vocábis nomen ejus, Jesum: * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Fília Sion, rex Israel Dóminus in médio tuî; noli timére; * Ipse enim. Glória Patri. † Salvum. *Matth.* 1. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. d. Dixit María ad Angelum: Quómodò fiet istud, quóniam virum non cognosco? *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Respondens Angelus, dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te; et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Homo natus est in ea: ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Sermo sancti Leónis, Papæ. *De Natali Domini, II. C.* 1.

Lectio iv.

DEus omnípotens et clemens, cujus natúra bónitas, cújus voluntas poténtia, cujus opus misericórdia est, statim ut nos diabólica malígnitas venéno suæ mortificávit invídiæ, præparáta renovandis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia præsignávit; denúntians serpenti futúrum semen mulíeris, quod nóxii cápitis elatiónem suâ virtúte contéreret; Christum scílicet in carne ventúrum, Deum hominemque signíficans, qui natus ex Vírgine violatórē humánæ propáginis incorruptâ nativitáte damnáret.

℟. Ecce Elízabeth cognáta tua, et ipsa concépit Filium in senectúte sua; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. ℣. Hoc tibi erit signum à Dómino, quia fáciet Dóminus verbum quod locútus est; * Quia. *Luc.* 1. *Is.* 38.

Lectio v.

NAm quia gloriabátur diábolus hóminem suâ fraude deceptum divínis caruísse munéribus, et immortalitátis dote nudátum duram mortis subiísse senténtiam, seque in malis suis quoddam de prevaricatóris consórtio invenisse solátium; Deum quoque justè, severitátis exigente ratióne erga hóminem quem in tanto honóre condíderat, antíquam mutasse senténtiam: opus fuit, dilectíssimi, secréti dispensatióne consílii, ut incommutábilis Deus, cujus volúntas non potest suâ benignitáte privári, primam pietátis suæ dispositiónem sacramento occultióre compléret; et homo diabólicæ iniquitátis versútiâ actus in culpam contra Dei propósitum non períret.

℟. Dixit María ad Angelum: * Ecce ancilla Dómini; fiat mihi secundùm verbum tuum. ℣. Nunc ergo, Dómine, tu es Deus, et verba tua erunt vera: * Ecce. *Luc.* 1. 2. *Reg.* 7.

Lectio vj.

ADveniéntibus ergo tempóribus, dilectíssimi, quæ redemptióni hóminum fúerant præstitúta, ingréditur hæc ínfima Jesus Christus Fílius Dei, de cœlesti sede descendens, et à paterna glória non recédens, novo órdine, novâ nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris; incomprehensíbilis vóluit comprehendi; ante témpora manens esse cœpit ex témpore: universitátis Dóminus servílem formam, obumbrátâ majestátis suæ dignitáte, suscépit: impassíbilis Deus non dedignátus est homo esse passíbilis, et immortális mortis légibus subjacére. Novâ autem nativitáte génitus est, conceptus à Vírgine, natus ex Vírgine, sine paternæ carnis concupiscéntiâ, sine maternæ integritátis injúriâ; quia futúrum hóminum

Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinaménta nescíret.

℟. Christi generátio sic erat: * Desponsáta María Joseph invénta est in útero habens de Spíritu sancto. ℣. Creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. * Desponsáta. Glória. * Desponsáta. *Matth.* 1. *Jerem.* 31.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est; páriet autem Fílium. *Matth.* 1.

Ant. 4. f. Relíquiæ fratrum ejus converténtur ad fílios Israel; et erit iste pax. *Mich.* 5.

Ant. 5. C. Hoc totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam: Ecce virgo in útero habébit, et páriet fílium. *Matth.* 1.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore; Missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 2. *in Luc.* n. 8.

DISCE vírginem móribus, disce vírginem verecúndiâ, disce vírginem oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingressus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus quam nemo virórum vidéret, solus Angelus reperíret: sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degéneri depravarétur affátu, ab Angelo salutátur. Soli Maríæ hæc salutátio servabátur: benè enim sola grátiâ plena dícitur, quæ sola grátiam quam nulla ália meruérat, consecúta est, ut grátiæ replerétur Auctóre.

℟. Benedicta es tu, fília, à Dómino Deo excelso præ ómnibus muliéribus super terram: * Benedictus Dóminus, quia hódiè nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum. ℣. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui: * Benedictus Dóminus. *Judith* 13. *Luc.* 1.

Lectio viij. n. 15.

VIrginem párere divíni est signum mystérii, non humáni. Tanti namque mandáti mystérium, non hóminis fuit, sed Angeli ore promendum. Hódiè primum audítur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dixit autem María: Ecce ancilla Dómini; contingat mihi secundùm verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancillam se dicit Dómini, quæ mater elígitur: nec repentíno exaltáta promisso est. Simul ancillam

dicendo, nullam sibi prærogatívam tantæ grátiæ vindicávit, quæ fáceret quod juberétur: mitem enim humilemque paritúra, humilitátem débuit étiam ipsa præferre.

℟. Suscépit Deus Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, * Sicut locútus est ad patres nostros, Abraham et sémini ejus in sécula. ℣. In me ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam, * Sicut locútus. *Luc.* 1. *Judith* 13.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Feriæ occurrentis.

℟. Beáta quæ credidisti, quóniam, * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. ℣. Non est Deus, quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergo, et non fáciet? locútus est, et non implébit? * Perficientur ea. Glória. * Perficientur ea. *Luc.* 1. *Num.* 23.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* In humilitáte nostra memor fuit nostrî Dóminus, ℟. Et redémit nos ab inimícis nostris. *Ps.* 135.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. IN princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. *Joan.* 1.

Ant. 7. ç. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est. *Joan.* 1.

Ant. 5. a. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit: in própria venit, et sui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 6. *C.* Quotquot recepérunt.

Canticum. Isaïæ 52.

QUàm pulchri super montes * pedes annuntiantis et prædicantis pacem;

Annuntiantis bonum, prædicantis salútem, * dicentis Sion: Regnábit Deus tuus!

Vox speculatórum tuórum: * levavérunt vocem, simul laudábunt.

Quia óculo ad óculum vidébunt, * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte et laudáte simul, deserta Jerúsalem; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum * in óculis ómnium géntium.

Et vidébunt omnes fines terræ * salutáre Dei nostri.

Ant. Quotquot recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fíeri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 8. G. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis; et vídimus glóriam ejus. *Joan.* 1.

Capitulum. Philipp. 2.

CUm in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo; sed semetipsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu inventus ut homo.

Hymnus.

Hymnus.

PUlsum supernis sédibus,
Umbris tot annos óbsitum,
Cœlestis ignárum viæ,
Errábat humánum genus.
Cœlestis en Rex cúriæ,
Ut monstret ad cœlum viam
Secumque ducat éxules,
Se sponte fecit éxulem.
Se déviis præbet ducem,
Vires dat ambulántibus:
Est ipse quâ ducit via;
Quò ducit, ipse términus.
Deus, supréma Véritas,
Umbráta velo córporis,
Puris videnda méntibus,
Lustra tuo nos lúmine.
Et tu, tuórum sis memor,
Quæ, dum modesto péctore
Te dicis ancillam Dei,
Regína mundi díceris.
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Quid est homo, quòd mémor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluisti: præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur; Per eumdem Dóminum.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia, Mundo redemptor. 451.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. In princípio.
In ℟. *br.* ℣. Qui natus es.

CANON.

Ex Concílio Toletáno décimo.
Ann. 656. *C.* 1.

NAtivitátis Domínicæ sacrum, quo evidenter de útero virginali Verbum pródiit caro factum, absque dúbio servat témporis cursum et speciále diéi monimentum. Si ergo Nativitátis incarnáti hujus Verbi dies in toto terrárum orbe ab omni Ecclésia concórditer celebrétur, cur non Festívitas gloriósæ Matris ejus eâdem observántiâ similique habeátur honóre? Nam quid est Festum Matris, nisi incarnátio Verbi? cujus Festum ita debet esse solemne, sicut est et ejusdem nativitátis Verbi.

AD TERTIAM.

Ant. 7. c. Omnia.

Capitulum. Ephes. 1.

PRopósuit Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis et quæ in terra sunt, in ipso.

℟. *br.* Deus rex noster * Operátus est salútem. Deus. ℣. In médio * terræ * Operátus est. Glória Patri. Deus. *Ps.* 73.

℣. Tu es ipse Rex meus, et Deus meus, ℟. Qui mandas salútes Jacob. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. In mundo.

Capitulum. 1. Joan. 4.

IN hoc est cáritas, non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior dilexit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris.

℟. *br.* Redemptiónem misit Dóminus * Pópulo suo. Redemptiónem. ℣. Mandávit in ætérnum * testamentum suum * Pópulo suo. Glória Patri. Redemptiónem misit Dóminus. *Ps.* 110.

℣. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum.

Capitulum. 1. Tim. 3.

MAnifestè magnum est pietátis sacramentum, quod manifestátum est in carne, justificátum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicátum est géntibus, créditum est in mundo, assumptum est in glória.

℟. *br.* Dómini * Est assúmptio nostra. Dómini. ℣. Et Sancti Israel * regis nostri, * Est assúmptio nostra. Glória Patri. Dómini. *Ps.* 88.

℣. Dóminus virtútum nobiscum, ℟. Susceptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 1. f. QUæ ad patres nostros repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit fíliis nostris. *Act.* 13.

Ant. 4. E. Ubi venit plenitúdo témporis, misit Fíliū suum factum ex muliére. *Gal.* 4.

Ant. 3. a. Qui sanctíficat, et qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre. *Heb.* 2.

Ant. 6. F. Nusquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ; unde débuit per ómnia frátribus similári. *Hebr.* 2.

Ant. 5. C. Participávit carni et sánguini, ut liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. *Hebr.* 2.

Capitulum. 1. Joan. 4.

DEus cáritas est. In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitū misit Deus in mundum, ut vivámus per eum.

Hymnus, Hæc illa. 451.

℣. Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: ℟. Justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Pater misit Fíliū suum Salvatórem mundi: nos ergo diligámus Deum, quóniam Deus prior dilexit nos. 1. *Joan.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Reliqua ut heri, 452.

IN ANNUNTIATIONE ET INCARNATIONE DOMINI, *TEMPORE PASCHALI.*

Omnia, exceptis quæ sequuntur, ut in præcedenti Officio, addendo semel Allelúia, *in fine Antiph. et Invit.; et bis* Allelúia, *in fine* ℟℟. *brevium.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Dominica.

Fit Commem. Dominicæ in Albis tantùm.

AD NOCTURNUM.

Psalmi cum Antiph. et ℣. *è I. Nocturno, ut suprà.* 452.

Bened. ut notantur pro Tempore Paschali, 128.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ADJÉCIT Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo, domus David : Numquid parùm vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus, Emmánuel : bútyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Ne tímeas, María; invenisti enim grátiam apud Deum : * Ecce concípies in útero, et páries Fílium, allelúia, allelúia. ℣. Hoc à Dómino Deo exívit, ut mirábile fáceret consílium. * Ecce. *Luc.* 1. *Is.* 28.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Natali Domini, II. C. 1.

Lectio ij.

DEus omnípotens et clemens, cujus natúra bónitas, cujus volunlas poténtia, cujus opus misericórdia est, statim ut nos diabólica malígnitas venéno suæ mortificávit invídiæ, præparáta renovandis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia præsignávit; denúntians serpenti futúrum semen mulíeris, quod nóxii cápitis elatiónem suâ virtúte contéreret; Christum

scílicet in carne ventúrum, Deum hominemque signíficans, qui natus ex Vírgine violatórem humánæ propáginis incorruptâ nativitáte damnáret. Adveniéntibus ergo tempóribus, dilectíssimi, quæ redemptióni hóminum fúerant præstitúta, ingréditur hæc ínfima Jesus Christus Fílius Dei, de cœlesti sede descendens, et à paterna glória non recédens, novo órdine, novâ nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris; incomprehensíbilis vóluit comprehendi; ante témpora manens esse cœpit ex témpore: universitátis Dóminus servílem formam, obumbrátâ majestátis suæ dignitáte, suscépit: impassíbilis Deus non dedignátus est homo esse passíbilis, et immortális mortis légibus subjacére. Novâ autem nativitáte génitus est, conceptus à Vírgine, natus ex Vírgine, sine patérnæ carnis concupiscéntiâ, sine matérnæ integritátis injúriâ; quia futúrum hóminum Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinamenta nescíret.

℟. Ecce Elízabeth cognáta tua, et ipsa concépit Fílium in senectúte sua; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum, allelúia, allelúia. ℣. Hoc tibi erit signum à Dómino, quia fáciet Dóminus verbum quod locútus est; * Quia. *Luc.* 1. *Is.* 38.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

IN illo témpore; Missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 2. *in Luc. n.* 8. *et* 15.

DIsce vírginem móribus, disce vírginem verecúndiâ, disce vírginem oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingressus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus quam nemo virórum vidéret, solus Angelus reperíret: sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degéneri depraváretur affátu, ab Angelo salutátur. Soli Maríæ hæc salutátio servabátur: benè enim sola grátiâ plena dícitur, quæ sola grátiam quam nulla ália merúerat, consecúta est, ut grátiæ replerétur Auctóre. Vírginem párere divíni est signum mystérii, non humáni. Tanti namque mandáti mystérium, non hóminis fuit, sed Angeli ore promendum. Hódiè prìmùm audítur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur,

et créditur. Dixit autem María : Ecce ancilla Dómini, contingat mihi secundùm verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancillam se dicit Dómini, quæ mater elígitur : nec repentíno exaltáta promisso est. Simul ancillam dicendo, nullam sibi prærogatívam tantæ grátiæ vindicávit, quæ fáceret quod juberétur : mitem enim humilemque paritúra, humilitátem débuit étiam ipsa præferre.

℟. Beáta quæ credidísti, quóniam * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia, allelúia. ℣. Non est Deus, quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergo, et non fáciet? locútus est, et non implébit? * Perficientur. Glória. * Perficientur. *Luc.* 1. *Num.* 23.

Die xxxi.

[*Quando Pascha occurrit 22. Martii, fit de septimà die intrà Octavam Annuntiationis, ut notatur in die Festi, pro Tempore Paschali, exceptis quæ sequuntur.*]

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Ant. 8. G. Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi : ideòque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei, allelúia. *Luc.* 1.

℣. Homo natus est in ea ; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Ecce Elízabeth cognáta tua, et ipsa concépit Fílium in senectúte sua; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum, allelúia, allelúia. ℣. Hoc tibi erit signum à Dómino, quia fáciet Dóminus verbum quod locútus est; * Quia. *Luc.* 1. *Is.* 38.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

In Nativ. Serm. 2. C. 2.

Lectio ij.

Auctor Deo in carne nascenti Deus est, testante Archángelo ad beátam Vírginem Maríam : Quia Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi, ideòque quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Orígo dissímilis, sed natúra consímilis : humáno usu et consuetúdine quod crédimus, caret; sed divínâ potestáte subnixum est, quòd virgo concéperit, quòd virgo pepérerit, et virgo permánserit. Non hîc cogitétur pariéntis condítio, sed nascentis arbítrium, qui sic homo natus est ut volébat et póterat. Si veritátem quæris natúræ, humánam cognosce matériam : si ratiónem scrutáris oríginis, virtútem confitére divínam.

℟. Dixit María ad Angelum : * Ecce ancilla Dómini; fiat mihi secundùm verbum tuum, allelúia, allel. ℣. Nunc ergo, Dómine, tu es Deus, et verba tua erunt vera : * Ecce. *Luc.* 1. 2. *Reg.* 7.

Lectio iij.

VEnit enim Dóminus Jesus Christus contágia nostra auferre, non pérpeti; nec succúmbere vítiis, sed medéri. Venit ut omnem languórem corruptiónis, et univérsa úlcera sordéntium curáret animárum: propter quod opórtuit ut novo nascerétur órdine, qui novam impollútæ sinceritátis grátiam humánis corpóribus inferébat. Opórtuit enim ut primam genitrícis integritátem nascens incorrúptio custodíret, et complácitum sibi claustrum pudóris, et sanctitátis hospítium, divíni Spíritûs virtus infúsa serváret, quæ statúerat dejecta erígere, confracta solidáre, et superándis carnis illécebris multiplicátam pudicítiæ donáre virtútem; ut virgínitas quæ in áliis non póterat salva esse generando, fíeret in áliis imitábilis et confitendo et renascendo.

℟. Christi generátio sic erat: * Desponsáta María Joseph inventa est in útero habens de Spíritu sancto, allelúia, allelúia. ℣. Creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. * Desponsáta María Joseph. Glória Patri. * Desponsáta María. *Matth.* 1. *Jerem.* 31.

AD LAUDES.

Ps. de Feria, cum Cantico de Festo, sub sola Ant. 6. *C.* Quotquot recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fíeri, his qui credunt in nómine ejus, allelúia. *Joan.* 1.

Cetera ut in die.

VESPERÆ ritu Duplici majori de die Octava. Psalmi de Feria occurrente.

FESTA APRILIS.

Die I.

Quando Pascha occurrit die 22. vel 23. Martii, fit de

OCTAVA ANNUNTIATIONIS.

Duplex-majus.

Omnia ut in die de Tempore Paschali; excepto quòd ad Noct. sumuntur tres Psalmi notati secundùm Feriam occurrentem, sub sola Antiph. 6. F. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est; páriet autem Fílium, allel. *Matth.* 1.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Lectio j. de Script. occurrente; è tribus fit una.

℟. Benedicta es tu, fília, à Dómino Deo excelso præ ómnibus muliéribus super terram: * Benedictus Dóminus, quia hódiè nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, allelúia, allelúia. ℣. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui: * Benedictus Dóminus. *Judith* 13. *Luc.* 1.

De Sermóne sancti Leónis, Papæ.

De Nat. 2. *C.* 3.

Lectio ij.

VErax misericórdia Dei, cùm ad reparandùm humánum genus ineffabíliter ei multa suppéterent, hanc potíssimùm consulendi viam elégit, quâ ad destruendum opus diáboli, non virtúte uterétur poténtiæ, sed ratióne justítiæ. Nam supérbia hostis antíqui non immérito sibi in omnes hómines jus tyránnicum vindicábat, nec indébito dominátu premébat quos à mandáto Dei spontáneos in obséquium suæ voluntátis illéxerat. Non ítaque justè amítteret originálem humáni géneris servitútem, nisi de eo quod subégerat, vincerétur. Quod ut fíeret, sine viríli sémine éditus est Christus ex Vírgine, quam Spíritus sanctus fœcundávit. Et cùm in ómnibus mátribus non fiat sine peccáti sorde concéptio, hæc inde purgatiónem traxit unde concépit. Assumpta est de matre Dómini natúra, non culpa. Creáta est forma servi sine conditióne servíli; quia novus homo sic contemperátus est véteri, ut et veritátem susciperet géneris, et vítium exclúderet vetustátis.

℟. Suscépit Deus Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ; * Sicut locútus est ad patres nostros, Abraham et sémini ejus in sécula, allelúia, allelúia. ℣. In me ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suã, * Sicut locútus est. *Luc.* 1. *Judith* 13.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

IN illo témpore; Missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 215. *Edit. Bened.* *Tom.* 5.

CUm, promisso filio, quæsisset beáta María quemádmodùm fíeret, quóniam virum non cognósceret, responsum ab Angelo accépit: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi; proptéreà quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Quæ cùm dixisset Angelus, illa fide plena, et Christum priùs mente quàm ventre concípiens: Ecce, inquit, ancilla Dómini; fiat mihi secundùm verbum tuum. Fiat, inquit; sine viríli sémine conceptus in vírgine, nascátur de Spíritu sancto et íntegrâ féminâ, in quo renascátur de Spíritu sancto íntegra Ecclésia. Sanctum quod nascétur de hómine matre sine hómine patre, vocétur Dei Fílius; quóniam qui natus est de Deo

Patre sine ullâ matre, mirabíliter opórtuit ut fíeret hóminis fílius in ea carne natus, ut per clausa víscera parvus exíret, in qua resuscitátus per clausa óstia magnus intráret.

℟. Beáta quæ credidisti, quóniam * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia, allelúia. ℣. Non est Deus quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergo, et non fáciet? locútus est, et non implébit? * Perficientur. Glória. * Perficientur. *Luc.* 1. *Num.* 23.

AD LAUDES et ad Horas, Psalmi de Feria. Cetera ut in die.

DIE II.

In Festo SANCTI FRANCISCI de Paula.

[*Si hoc Festum in Quadragesima occurrat, non fit de eo nisi Commem. per Ant.* Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiescent illi; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Oratio, Deus, humílium, *infrà.*

AD NOCT. si sit Dominica, pro nona Lectione leguntur duæ sequentes in unam junctæ.]

Si verò Tempore Paschali evenerit, de eo fit ritu Semiduplici, ut sequitur.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Lectio ij.

FRancisous Paulæ in Calábria natus, à téneris annis solitúdinem dilígere ac jejúniis vacáre cœpit. Post áliquot peregrinatiónes in adolescéntia per Itáliam religiónis causâ susceptas, in pátriam reversus, Ecclésiam prope Paulam ædificávit, ibique novi Ordinis fundamenta jecit. Cùmque præ humilitáte ómnium mínimus habéri vellet, alumnos quoque suos Mínimos appellári vóluit. Quam inierat ab adolescéntia vitæ ratiónem, servávit cum illis in labóribus, in vigíliis, innumerisque afflictiónibus, ad últimam usque senectútem persevérans; et tantâ quidem asperitáte, ut rudi semper amictu, nudis plerúmquè pédibus incéderet, cubáret humi, ac semel tantùm in die, idque ad solis occásum, reficerétur, et ad panem et aquam vix áliquid quadragesimális obsónii adhibéret: quam consuetúdinem ut fratres et soróres sui Ordinis toto anni témpore retinérent, quarto eos voto astrinxit.

Lectio iij.

A Ludovíco undécimo Francórum rege propter miraculórum famam expetítus, jubente Sixto quarto, ad eum se cóntulit. Quem Rex magno cum honóre excépit in Palátio Plexítio prope Tu-

rónos; eoque in loco monastérium illi construxit. Ibi Franciscus mortis suæ præscius, die Cœnæ Dómini inter Missárum solémnia, effusis ubertim lácrymis, sacro Viático præmunitus, ac postrídiè audítâ quam sibi prælegi optávit Dómini passióne, quâ horâ Christus ánimam pro nobis pósuit, eâdem et ipse suam Christo réddidit, anno ætátis círciter nonagésimo, salútis millésimo quingentésimo séptimo. Hunc miráculis illustrem Leo décimus in Sanctórum númerum ascripsit.

Oratio.

DEus, humílium celsitúdo, qui beátum Franciscum Sanctórum tuórum glóriâ sublimasti: tríbue, quæsumus, ut ejus méritis et imitatióne promissa humílibus præmia felíciter consequámur; Per Dóminum nostrum.

DIE IV.

In Festo

S. AMBROSII, EPISCOPI, et Ecclésiæ Doctoris.

Duplex-minus.

[*Si in Quadrag. occurrat, transfertur semper post Pascha.*]

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectio j. de Script. occur.; è tribus fit una.

Lectio ij.

AMbrósius, patre Ambrósio Galliárum Præfecto, in Gálliis natus, liberálibus disciplínis Romæ excultus, in auditório Præfectúræ Prætoriánæ summâ cum laude causas dixit. Pósteà Ligúriæ, et Æmíliæ à Probo Præfecto Prætórii præpósitus venit Mediolánum, ubi mórtuo Auxéntio Epíscopo Ariáno, cathólici et hærétici de successóre deligendo inter se dissidébant. Quare cùm ingressus Ecclésiam Ambrósius multa ad sedandam seditiónem præclárè dixisset, de repentè púero Ambrósium Epíscopum proclamante, universi pópuli vox erúpit, Ambrósium Epíscopum deposcentis. Recusante illo, et tantum onus váriis ártibus atque étiam fugâ declinante, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum est, cui gratíssimum fúit à se delectos júdices ad sacerdótium postulári. Probo étiam jucundum fuit, qui Ambrósio proficiscenti quasi vatícinans díxerat: Vade, age non ut judex, sed ut Epíscopus. Itaque Ambrósius baptizátus, (erat enim tantùm catechúmenus) susceptis intrà septem dies ómnibus Ordínibus, octávo, qui fuit séptimus Decembris, Epíscopus consecrátus est. Tum prædia sua, usufructu Marcellínæ soróri reserváto, dedit Ecclésiæ, cétera partítus inter Ecclésiam et páuperes. Fácilis erat ómnibus ad eum áditus. Litigántium causas summâ patiéntiâ et æquitáte dirimébat. Quóties illi áliquis ob percipiendam pœniténtiam lapsus suos confessus

esset, ita flebat, ut et illum flere compélleret. Convívia quæ ad Mártyrum sepulcra fiébant, abrogávit. Clerum intrà frugalitátis límites contínuit, et viduárum múnera accípere, nedum blandimentis elícere, prohíbuit.

Lectio iij.

PLúrimos Ariános, aliosque hæréticos convertit ad fidem, et claríssimum imprímis Ecclésiæ lumen Augustínum Christo péperit. Multa passus est à Justína Valentiniáni junióris matre, quam hærétici sedúxerant; eique, ne ullæ iis basílicæ Mediolání traderentur, fórtiter óbstitit. Eâ occasióne institútum est, ut antiphónæ, psalmi, et hymni juxta morem Orientálium, canerentur, ne pia plebs éxcubans in Ecclésia, et cum Epíscopo mori paráta, mœróris tædio contabésceret. Tunc étiam Ambrósio divínitùs indicátum est quo loco Mártyrum Gervásii et Protásii córpora delitéscerent. Egit apud Valentiniánum juniórem, ne Symmacho urbis Præfecto aram victóriæ instaurandi fáceret potestátem. A Valentiniáno junióre missus ad Máximum interfectórem Gratiáni, eum à communióne summóvit. Theodósium Imperatórem, propter cædem Thessalónicæ factam, ingressu Ecclésiæ prohíbuit. Cui cùm iste obténderet David quoque regem adúlterum et homicídam fuisse, respondit Ambrósius: Qui secútus es errantem, séquere pœnitentem. Quare Theodósius impósitam sibi ab eo públicam pœniténtiam humíliter egit; et quod erubescébant priváti, non erúbuit Imperátor. Máximis pro Ecclésia labóribus curísque perfunctus, multis étiam libris egrégiè conscriptis, morbo correptus est. Ei Honorátus Vercellensis Epíscopus corpus Dómini óbtulit: quod ubi accépit, emísit spíritum anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo, quarto die Aprílis in pervigílio Paschæ, Episcopátûs autem vigésimo-tértio.

Oratio.

DEus, qui beátum Ambrósium Pontíficem, cathólicæ fídei defensórem, et apostólicæ fortitúdinis exemplum in Ecclésia tua posuísti: quæsumus, ut, ipso pro nobis intercedente, mereámur errórum vitáre discrímina, et de veritáte nunquam erubéscere; Per Dóminum nostrum.

DIE XX.

In Festo

SANCTI JOSEPH,

Sponsi B. Mariæ Virginis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. *f.* JAcob génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus qui vocátur Christus, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Erat Virgo desponsáta viro cui nomen erat

Joseph, de domo David; et ingressus Angelus ad eam, dixit: Ecce concípies in útero, et páries Fílium, allelúia. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Christi generátio sic erat: Cùm esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequàm convenírent, inventa est in útero habens de Spíritu sancto, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 2. D. Joseph autem vir ejus, cùm esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 3. a. Hæc eo cogitante, ecce Angelus Dómini appáruit ei in somnis, allelúia. *Matth.* 1.

Capitulum. Prov. 2.

CUstódiet Dóminus rectórum salútem, et próteget gradientes simplíciter, servans sémitas justítiæ, et vias sanctórum custódiens.

℟. Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam; * Quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est, allelúia, allel. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel: * Quod enim. Glória. * Quod enim. *Matth.* 1. *Is.* 7.

Hymnus.

REgum progénies, Isácidum decus,
Festo te célebrent cármine cónjuges,
Certatimque ferant cándida vírgines
Sponso lília vírgini.
Tu, Joséphe, novi lux nova fœderis,
Tu custos sóciæ Vírginis ínteger,
Tu sanctæ thálamo cónjugis ábstinens,
Tu Christi tamen es pater.
Alto progéniem quàm benè créditam
Servas consílio, depósitum Dei!
Tecum pervígiles Cœlítuum Pater
Curas juraque dívidit.
Artus inválidum tu Púerum foves,
Infantique Deo pábula súfficis;
Et formáta Deí te sine, de tuis
Crescunt membra labóribus.
Sint qui mille tubis úndiquè pérsonent
Adventasse Deum qui pópulos regat:
Tu commissa tibi non violábili
Velas sacra siléntio.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio:
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui fœcunda facis víscera Vírginis,
Illábens útero Deus.
Amen.

℣. Jacta super Dóminum curam tuam: ℟. Non dabit in æternum fluctuatiónem justo. *Ps.* 54.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Páriet María fílium; et vocá-

bis nomen ejus, Jesum: ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum, allelúia. *Matth.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Púerum Jesum, Maríæ et Joseph súbditum, * Veníte, adorémus allelúia. *Luc.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Regum progénies, *ut suprà.*

Super Pss. de Feria, Ant. 8, c. Probatiónem indúcet super illum Sapiéntia, donec tentet eum, et credat ánimæ illíus: et denudábit absconsa sua illi, allelúia. *Eccli.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubescam; ℟. Etenim universi qui sústinent te, non confundentur. *Ps.* 24.

Lectio j. de Script. occurrente; è tribus fit una.

℟. Exurgens Joseph à somno, * Fecit sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam, allelúia, allelúia. ℣. Mens justi meditátur obediéntiam. * Fecit. *Matth.* 1. *Prov.* 15.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Hom. 2. *super* Missus est. *n.* 16.

Lectio ij.

Conjice ex appellatióne quâ, licèt dispensatóriâ, meruit honorári à Deo, ut pater Dei et dictus et créditus sit: cónjice et ex próprio vocábulo, quod augmentum non dúbitas interpretári, quis et qualis homo fúerit iste Joseph. Simul et memento magni illíus quondam Patriarchæ vénditi in Ægypto; et scito ipsíus istum non solùm vocábulum fuisse sortítum, sed et castimóniam adeptum, innocéntiam assecútum et grátiam. Síquidem ille Joseph, fraternâ ex invídiâ vénditus et ductus in Ægyptum, Christi venditiónem præfigurávit: iste Joseph Herodiánam invídiam fúgiens, Christum in Ægyptum portávit. Ille dómino suo fidem servans, dóminæ nóluit commiscéri: iste dóminam suam, Dómini sui matrem, vírginem agnoscens, et ipse cóntinens, fidéliter custodívit.

℟. Non cognoscébat eam Joseph, donec péperit fílium suum primogénitum; * Et vocávit nomen ejus, Jesum, allelúia, allelúia. ℣. Concépit et péperit fílium; et dixit Dóminus, Voca nomen ejus. * Et vocávit nomen ejus. *Matth.* 1. *Is.* 8.

Lectio iij.

Illi data est intelligéntia in mystériis somniórum; isti datum est cónscium fíeri atque partícipem cœléstium sacramentórum. Ille frumenta servávit non sibi, sed omni pópulo: iste panem vivum è cœlo servandum accépit tam sibi quàm toti mundo. Non est dúbium quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph cui mater desponsáta est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et

prudens, quem constítuit Dóminus suæ matris solátium, suæ carnis nutrítium, solum dénique in terris magni consílii coadjutórem sibi fidelíssimum.

℟. Fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam: * Amen dico vobis, † Super ómnia bona sua constítuet eum, allelúia, allelúia. ℣. Qui custos est dómini sui, glorificábitur. * Amen. Glória Patri. † Super. *Matth.* 24. *Prov.* 27.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Constítuit eum dóminum domûs suæ, ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. ASCendit Joseph à Galilæa in Béthleem, eò quòd esset de domo et família David, ut profiterétur cum María, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Venérunt pastóres, et invenérunt Maríam et Joseph, et Infantem pósitum in præsépio, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Tulérunt Jesum in Jerúsalem parentes ejus, ut sísterent eum Dómino; et erant mirantes super his quæ dicebantur de illo: et benedixit illis Símeon, al. *Luc.* 2.

Ant. 1. D. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe Púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, allelúia. *Matth.* 2.

Ant. 6. F. Consurgens Joseph accépit Púerum et matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum; et erat ibi usque ad óbitum Heródis, allelúia. *Matth.* 2.

Capitulum. Sap. 6.

QUid est sapiéntia, et quemádmodùm facta sit, réferam, et non abscondam à vobis sacramenta Dei; sed ab inítio nativitátis investigábo, et ponam in lucem sciéntiam illíus, et non præteríbo veritátem.

Hymnus.

MAtris intactæ venerande conjux,
Testis et custos nívei pudóris,
Quid Deo plenam meditáris anceps
Línquere sponsam?
Anxium cœlo tibi missus Ales
Firmat: hinc Virgo tibi visa major;
Mente sedátâ, modò nascitúrum
Numen adóras.
Vix Puer natus; redit ecce præpes
Núntius patri: Fuge, dixit; Infans
Quæritur: matrem Puerumque tutas
Transfer in oras.
Tu nihil contrà; per opáca noctis
Prótinus matrem Puerumque transfers:
Dírigit gressus, aperitque calles,
Dum silet Infans.
Ora mox solvet; Sólymas per urbes

Quem dolens quæres comitante matre,
Hunc senes inter, Púerum stupébis
Mira loquentem.

Anxias mentes, tenebrisque mersas
Christus illustret, Patris ipse splendor:
Nos inoffenso pede ducat astris,
Sémita factus.

Nostra te summum célebrent Parentem
Ora, te summo Génitum Parente:
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens: Surge, et áccipe Púerum et matrem ejus, et vade in terram Israel, allelúia. *Matth.* 2.

Oratio.

CUstódi nos, Dómine, protectióne perpétuâ, qui beátum Joseph Unigénito tuo nutrítium, et Vírgini matri custódem providisti; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Ascendit Joseph.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Venérunt.

Capitulum. 1. Joan. 4.

NOs vídimus, et testificámur quóniam Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi.

℟. *br.* Adimplébis me * lætítiâ, * Allelúia, allelúia. Adimplébis me. ℣. Cum vultu tuo, * Dómine, * Allelúia. Glória. Adimplébis me.

℣. Providébam Dóminum in conspectu meo semper; ℟. Quóniam à dextris est mihi, ne commóvear. *Ps.* 15.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Tulérunt.

Capitulum. Eccli. 35.

OBlátio justi impinguat altáre; et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. Sacrifícium justi acceptum est, et memóriam ejus non obliviscétur Dóminus.

℟. *br.* Introíbo in domum tuam * in holocaustis, * Allelúia, allel. Introíbo. ℣. Reddam tibi * vota mea, * Allelúia. Glória Patri. Introíbo. *Ps.* 65.

℣. Te decet hymnus, Deus, in Sion; ℟. Et tibi reddétur votum in Jerúsalem. *Ps.* 64.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Consurgens Joseph.

Capitulum. Sap. 10.

PRófugum justum sapiéntia deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. *br.* Consumétur * nequítia peccatórum, * Allelúia, allelúia. Consumétur. ℣. Et díriges justum, * Dómine, * Allelúia, allelúia. Glória

Patri. Consumétur. *Psalm.* 7.

℣. Super salutáre tuum ℟. Exultábit vehementer. *Ps.* 20.

AD II. VESPERAS.

Ant. IBant parentes Jesu per 1. *f.* omnes annos in Jerúsalem, in die solemni Paschæ, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Ascendéntibus illis, remansit puer Jesus in Jerúsalem; et non cognovérunt parentes ejus, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Existimantes illum esse in comitátu, venérunt iter diéi; et requirébant eum inter cognátos et notos, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Non invenientes, regressi sunt in Jerúsalem; et invenérunt illum in templo, sedentem in médio doctórum, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Dixit mater Jesu ad eum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolentes, quærebámus te, allelúia. *Luc.* 2.

Capitulum. Sap. 1.

IN simplicitáte cordis quærite Dóminum, quóniam invenítur ab his qui non tentant illum, appáret autem eis qui fidem habent in illum.

Hymnus.

QUos pompa secli, quos opes
Fulgóre perstringunt suo,
Adeste: mundi próspera,
Auctóre magno, spérnite.

Joséphus en Christi pater,
Davídis augustum genus,
Vili tabernâ cónditus,
Labóre victum quæritat.

Quin ipse, quin homo Deus,
Par Natus æterno Patri,
Amat, fabrílis ártifex,
Audíre fabri fílius.

Adæ nocentis ínnocens
Ultrò gravem pœnam subit,
Docetque sontes víndicem
Placáre quâ possint Deum.

Tu rector et custos domûs,
Joséphe, egénus ómnium,
Adesse nobis ómnia,
Si Christus adsit, áddoces.

Sit summa Patri glória,
Natoque, pro nobis egens
Qui factus est de dívite:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Exquisivit te fácies mea, Dómine: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Descendit cum eis Jesus, et venit Názareth; et erat súbditus illis, allelúia. *Luc.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DIE XXIII.

In Festo

S. GEORGII, MARTYRIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, Tempore Paschali, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

GEórgius inter Orientáles Mártyres, Magni título commendátus, longo et multíplici certámine claruisse scríbitur. Sub ejus nómine insignis Basílica ab Imperatóribus Christiánis ejus túmulo superstructa est in Palestína, Lyddam inter et Rámulam: undè

fama ejus propter collátam multis peregrinántibus opem, in Occidentem pervásit. Hanc célebrat per Itáliam Gregórius magnus in Epístolis: et in Gállia latè jam suâ ætáte percrebuisse mémorant Gregórius Turonensis, in libro de Miráculis, et Venántius Fortunátus in Carmínibus. Antiquiórem étiam intrà Divionensis agri fines nóminis ejus veneratiónem testantur tum cœnóbium quod apud Larréium juxtà Diviónem, in ejus honórem extructum olim flóruit, tum institúta, et vel ab usque remotíssimis tempóribus fieri sólita solemnis totíus Cleri Divionensis supplicátio ad supradictum ejusdem sancti Mártyris cœnóbium, quæ tamen áliam nunc statiónem habet.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De SS. Martyribus, n. 1.

Lectio iij.

MArtyres non quidem linguâ efformátam vocem mittentes, sed illam quæ ex rebus ipsis multò cláriùs résonat, quàm quæ ore profertur, totum genus humánum alloquuntur, his verbis utentes: Respícite in nos, quália passi fuérimus mala. Quid enim passi sumus, qui ad mortem damnáti sumus, ac vitam æternam adepti sumus? Digni hábiti sumus, qui propter Christum córpora ponerémus: quòd si nunc illis nos non exuissémus, paulò post étiam inviti temporáriam hanc illórum vitam amissúri erámus. Si non advenisset martyrium, éaque nobis abstulisset, et commúnis natúræ nostræ mors nos invasisset, éaque planè dissolvisset. Proptérea Deo grátias ágere non cessámus, quòd ejus benefício nobis contígerit, ut morte, quæ omníno nobis oppetenda erat, ad nostrárum salútem animárum uterémur, quodque rem necessáriò débitam, tanquam donum áliquod ac summi generis honóris à nobis accéperit.

Oratio. Adesto, Dómine. iv.

DIE XXV.

In Festo

SANCTI MARCI,

Evangelistæ.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. *f.* QUàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! allelúia. *Rom.* 10.

Ant. 7. *d.* Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dóminus pópulum suum, allelúia. *Is.* 52.

Ant. 6. F. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt; et Jerúsalem Evangelistam dabo, allelúia. *Is.* 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, et verba scripsit, allelúia. *Deut.* 4.

Ant 8. G. Consummábi-

tur mystérium Dei, sicut evangelizávit per servos suos, allelúia. *Apoc.* 10.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. Implétum est tempus, et appropinquávit regnum Dei: * Pœnitémini, et † Crédite Evangélio, allelúia, allelúia. ℣. Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem. * Pœnitémini. Glória Patri. † Crédite Evangélio. *Marc.* 1. *Nahum* 1.

Hymnus.

CHristi perennes núntii,
Retecta qui cœléstibus
Scriptis Dei Mystéria
Totum per orbem spárgitis:
Olim sub umbris cóndita
Vates sacri quæ víderant,
Umbris procul cedéntibus,
Vidistis hæc pleno die.
Humána quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legenda pósteris,
Dictante scripsistis Deo.
Loco remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus;
Vestris adhuc in páginis
Nobis loqui non désinit.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum Evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem: exalta, noli timére: Ecce bráchium Dómini dominábitur, allelúia. *Is.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum qui vocávit nos in fide veritátis per Evangélium, * Veníte, adorémus, allelúia. 2. *Thess.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Christi perennes, *ut suprà.*

Super Psalmos de Feria, Ant. 1. a. In circúitu sedis quátuor animália réquiem non habébant, cùm darent glóriam et honórem sedenti super thronum, allelúia. *Apoc.* 4.

℣. In templo ejus dicent glóriam; ℟. Et sedébit Dóminus rex in æternum. *Ps.* 28.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Super montem excelsum ascende, tu qui evangelízas Sion; * Dic civitátibus Juda: Ecce Deus vester, allelúia, allelúia. ℣. Séquere me, vade, et annúntia regnum Dei: * Dic. *Is.* 40. *Luc.* 9.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio ij. Cap. 18.

MArcus discípulus et intérpres Petri, juxta quod Petrum referentem audíerat, rogátus Romæ à frátribus, breve scripsit Evangélium. Quod cùm Petrus audisset, probávit, et Ecclésiæ legendum suâ auctoritáte dedit, sicut scribunt Clemens in sexto Hypotypóseon libro, et Pápias Hierapolitánus Epíscopus. Méminit hujus Marci et Petrus in Epístola prima, sub nómine Babylónis figurálitér Romam signíficans: Salútat vos Ecclésia quæ est in Babylóne coëlecta, et Marcus fílius meus.

℟. Misit me Christus evangelizáre, non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi. * Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? allelúia, allelúia. ℣. Ubi litterátus, ubi legis verba pónderans, ubi doctor parvulórum! * Nonne stultam. 1. *Cor.* 1. *Is.* 33.

Lectio iij.

ASsumpto ítaque Evangélio quod ipse confécerat, perrexit in Ægyptum: et primus Alexandríæ Christum annúntians, constítuit Ecclésiam, tantâ doctrínâ et vitæ continéntiâ, ut omnes sectatóres Christi ad exemplum suî cógeret. Dénique Philo disertíssimus Judæórum, videns Alexandríæ primam Ecclésiam adhuc judaïzantem, quasi in laudem gentis suæ librum super eórum conversatióne scripsit. Et quómodò Lucas narrat Jerosólymæ credentes ómnia habuisse commúnia; sic et ille, quod Alexandríæ sub Marco fieri doctóre cernébat, memóriæ trádidit. Mórtuus est autem octávo Nerónis anno, et sepultus Alexandríæ, succedente sibi Aniáno.

℟. Manifestáta est nunc grátia Dei per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, * Qui destruxit quidem mortem, illuminávit autem vitam et incorruptiónem † Per Evangélium in quo pósitus sum ego prædicátor, allelúia, allelúia. ℣. Ascendit super cœlum cœli, ecce dabit voci suæ vocem virtútis; * Qui. Glória Patri. † Per. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Eructávit cor meum verbum bonum; ℟. Dico ego ópera mea regi. *Ps.* 44.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. SErmónem feci de ómnibus quæ cœpit Jesus fácere et docére usque in diem quâ assumptus est, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi, assecúto ómnia à princípio diligenter, ex órdine scríbere; allelúia. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Notum mihi factum est sacramentum, sicut scripsi; proùt potestis legentes intellígere prudéntiam meam

In mystério Christi, allelúia. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. In fide veritátis Deus vocávit vos per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi, allelúia. 2. *Thess.* 2.

Ant. 5. a. Evangélii factus sum minister, secundùm donum grátiæ Dei, allelúia. *Ephes.* 3.

Capitulum. Josue 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo; sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias et fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, et intélliges eam.

Hymnus.

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data;
Inter tubas et fúlgura
Præsens minabátur Deus.
Nunc, temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.
Insculpta saxo lex vetus,
Præcepta, non vires dabat:
Inscripta cordi lex nova
Quidquid jubet dat éxequi.
Scripsistis hanc fidâ manu:
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicastis móribus:
Signastis hanc et sánguine.
Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis,
Hæc ille nostris ímprimat
Delenda nunquam córdibus.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Mihi data est grátia hæc, in Géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, et illumináre omnes, allelúia. *Ephes.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátum Marcum Evangelistam tuum evangélicæ prædicatiónis grátiâ sublimasti: tríbue, quæsumus, ejus nos semper et eruditióne profícere, et oratióne defendi; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Sermónem feci.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Visum est mihi.

Capitulum. Hebr. 2.

QUómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? Quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus.

℟. *br.* Quanta audívimus * et cognóvimus, * Allelúia, allelúia. Quanta. ℣. Et patres nostri * narravérunt nobis! * Allelúia. Glória Patri. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiavérunt nobis ℟. Opus quod operátus es in diébus eórum. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Notum.

Capitulum. 2. Cor. 2.

NOn sumus, sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℟. *br.* Ecce lábia mea * non prohibébo, * Allelúia, allelúia. Ecce. ℣. Dómine, * tu scisti, * Allelúia. Glória Patri. Ecce.

℣. Justítiam tuam non abscondi in corde meo, ℟. Veritátem tuam et salutáre tuum dixi. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Evangélii.

Capitulum. 1. Thess. 2.

SIcut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

℟. *br.* Elóquia Dómini * elóquia casta, * Allelúia, allelúia. Elóquia. ℣. Argentum * igne examinátum, * Allelúia. Glória Patri. Elóquia. *Ps.* 11.

℣. Ignítum elóquium tuum vehementer, ℟. Et servus tuus diléxit illud. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. PErvénimus ad vos in Evangélio Christi; spem habentes crescentis fídei vestræ, in vobis magnificári, allelúia. 2. *Cor.* 10.

Ant. 7. c. Cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras, allelúia. 1. *Thess.* 2.

Ant. 1. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis, audistis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 2. D. Dignè Evangélio conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis, allelúia. *Philipp.* 1.

Ant. 3. a. Glória, honor et pax omni operanti bonum; in die cùm judicábit Deus occulta hóminum secundùm Evangélium meum, allelúia. *Rom.* 2.

Capitulum. Baruch 4.

HIc liber mandatórum Dei, et lex quæ est in ætérnum: omnes qui tenent eam pervénient ad vitam; qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Hymnus, Christi perennes, *ut suprà*, 473.

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, ℟. Et legem pósuit in Israel. *Ps.* 77.

Ad Magníficat, *Ant.* I. Quod audívimus de verbo vitæ, annuntiámus vobis; ut et vos societátem habeátis nobiscum, et sócietas nostra sit cum Patre et cum Fílio ejus Jesu Christo, allel. 1. *Joan.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Cleti,

Ant. Ecce. ℣. In Deo. ij. *Oratio*, Omnípotens. iv.

DIE XXVI.

In Festo

SANCTI CLETI, PAPÆ et Martyris.

Semiduplex.

Ex libro sancti Irenæi, Epíscopi et Mártyris, adversùs hæreses.

Lectio ij.

MAximæ et antiquíssimæ et ómnibus cógnitæ, à gloriosíssimis duóbus Apóstolis Petro et Paulo Romæ fundátæ et constitútæ Ecclésiæ, eam quam habet ab Apóstolis traditiónem et annuntiátam homínibus fidem, per successiónes Episcopórum perveníentem usque ad nos, indicantes; confúndimus omnes eos qui quoquómodò, vel per sui placéntiam malam, vel vanam glóriam, vel per cæcitátem et malam senténtiam, præterquàm opórtet, cólligunt. Ad hanc enim Ecclésiam propter potentiórem principalitátem necesse est omnem convenire Ecclésiam, hoc est, eos qui sunt undiquè fidéles; in qua semper ab his qui sunt úndiquè, conserváta est ea quæ est ab Apóstolis tradítio. Fundantes ígitur et instruentes beáti Apóstoli Ecclésiam, Lino Episcopátum administrandæ Ecclésiæ, tradidérunt. Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timótheum Epístolis méminit. Succédit autem ei Anaclétus. (Hic ab Epiphánio et à plerisque Latinórum Cletus dícitur, et à Lini morte, sub Imperatóribus Tito et Domitiáno, Románam rexit Ecclésiam. Cui cùm duódecim annis præfuisset, secundâ post Nerónem persecutióne, gloriósi martyrii corónam adeptus est.)

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De S. Martyre Romano Orat. 2. n. 1.

Lectio iij.

PAlæstræ quidem corpóribus robur ac perítiā athléticæ artis acquírunt, Mártyrum verò commemoratiónes ánimas adversùs dæmonum artes armant, et contra illos ad luctam instítuunt. Talis est Mártyris ejus, qui hódiè coronátus est, commemorátio. Quis enim in stádia adversùs diábolum audacter non prosíliat, cùm ánimam suam Mártyris certamínibus instítuerit, quem tot periculórum multitúdo non concussit? Tum enim ingens quædam mundo impietátis tyrannis insultábat. Reges procellâ veheméntiùs spirábant: terríbiles fluctus immittébant tyranni: tribunália magistrátuū commovebantur: Christi abnegatiónem júdices promulgábant: acerba supplícia legislatóres minabantur: ad dæmonum sacrifícia viri rapiebantur: ad altárium abominatiónem mulíeres trahebantur: ad hanc quoque insániam vírgines compellebantur. Tantam ad pugnam Mar-

tyr armabátur, tantisque perículis ánimum opponébat.

Oratio. Omnípotens. iv.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXVII.

In Festo

SANCTI POLYCARPI,

Episcopi et Martyris.

Duplex-minus.

Omnia ut in Communi Martyris, additis quæ sequuntur.

Orat. Deus cujus grátia. iv.

IN I. VESP. Fit Comm. de S. Cleto, Ant. Justum. ℣. Posuisti. vj. *Oratio,* Omnípotens. iv.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio ij, Cap. 27.

POlycarpus Joannis Apóstoli discípulus, et ab eo Smyrnæ Epíscopus ordinátus, totíus Asiæ princeps fuit; quippe qui nonnullos Apostolórum et eórum qui víderant Dóminum, magistros hábuerit, et víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub Imperatóre Antoníno Pio, Ecclésiam in urbe regente Anicéto, Romam venit; ubi plúrimos credéntium, Marciónis et Valentíni persuasióne deceptos, reduxit ad fidem. Cùmque ei fortúitò óbviam fuisset Márcion, et díceret: Cognoscis nos? respondit: Cognosco primogénitum Sátanæ. Pósteà verò, regnante Marco Antoníno, et Lúcio Aurélio Cómmodo, quartâ post Nerónem persecutióne, Smyrnæ sedente Procónsule, et universo pópulo in amphitheátro adversùs eum personante, igni tráditus est. Scripsit ad Philippenses valdè útilem epístolam, quæ usque hódiè in Asiæ conventu légitur.

Ex Epístola Ecclésiæ Smyrnensis ad Ecclésias Ponti.

Apud Euseb. Hist. Lib. 4.

Lectio iij.

ALácriter et próperè pergébat ad stádium Polycarpus; aiente verò procónsule: Jura, et dimitto te, convícium fac Christo, Polycarpus respondit: Octoginta et sex anni sunt ex quo sérvio ei, nec ullâ me affécit injúriâ; et quómodò possum convícia dícere adversùs Regem meum qui me salvum fecit? Urgente rursùs illo, ac inquiente: Jura per Génium Cæsaris, respondit: Si ambitiósè contendis, ut jurem per Cæsaris, ut tu vocas, Génium; símulas autem te ignoráre quis sim; palàm audi: Christiánus sum. Tunc plácuit illis, ut vivum Polycarpum ignis exúreret. Quando autem rogus apparátus est, cùm clavis affigendus esset, dixit: Sínite me sic; qui enim mihi dat ignem pati, dabit et sine vestra ex clavis cautióne immótum in pyra permanére. Illi ergo non quidem clavis defixérunt, sed ligavérunt eum. Hic verò mánibus post tergum pósitis, ac revinctus tanquam áries insignis ex magno grege delectus qui gratíssimum holo-

caustum offerrétur, cœlum contúitus, dixit : Pater unigéniti et benedicti Fílii tui Jesu Christi, benedíco te qui me ad hanc horam perdúcere dignátus es, ut partem cáperem in consórtio Mártyrum in cálice Christi tui ad resurrectiónem vitæ ætérnæ, ánimæ simul et córporis; inter quos, quæso, suscípiar hódiè coram te tanquam hóstia pinguis et accepta. Cùmque precatiónem complesset, ministri ignem accendérunt. Cùm verò ingens flamma emicasset, ignis fórnicis spéciem præbens, tanquam navis velum à vento replétum atque sinuátum, undiquè circúmdedit Mártyris corpus. Cernentes autem ímpii corpus flammis non posse consúmi, confectórem própiùs accédere, ensemque altè in corpus adígere jussérunt : quo facto, tanta vis sánguinis effluxit, ut ignis prorsùs extingueretur. Ossa ipsíus gemmis pretiosíssimis carióra, et quólibet auro purióra, ubi decébat, condídimus. Quo in loco nobis, ut fíeri póterit, congregátis concédet Deus natálem ejus martyrii diem cum gáudio et hilaritáte celebráre.

Oratio, Deus, cujus grátia. IV.

FESTA MAII.

DIE I.

In Festo SS. Apostolorum PHILIPPI ET JACOBI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 3. a. VOluit Jesus exíre in Galilæam, et invénit Philippum, et dicit ei : Séquere me, allel. *Joan.* 1.

Ant. 1. f. Invénit Philippus Nathánael, et dicit ei : Quem scripsit Móyses in lege, et Prophétæ, invénimus Jesum fílium Joseph à Názareth, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 8. G. Dixit ei Nathánael : A Názareth potest áliquid boni esse? Dicit ei Philippus : Veni, et vide, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Elégit Jesus, et Apóstolos nominávit Philippum et Jacóbum Alphæi, allelúia. *Luc.* 6.

Ant. 2. D. Docébat eos in Synagógis; ita ut mirarentur, et dícerent : Nonne hic est fabri fílius? et fratres ejus, Jacóbus, et Joseph, et Simon, et Judas? allelúia. *Matth.* 13.

Capitulum. Is. 61.

SCient in géntibus semen eórum, et germen eórum in médio populórum : omnes qui víderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen cui benedixit Dóminus.

℟. Vidébunt glóriam meam,

et ponam in eis signum, et mittam ex eis ad eos qui non audiérunt de me; * Et † Annuntiábunt glóriam meam géntibus, allelúia, allelúia. ℣. Manifestávi nomen tuum homínibus quos dedisti mihi de mundo: sicut tu me misisti, et ego misi eos; * Et annuntiábunt. Glória. † Annuntiábunt. *Is.* 66. *Joan.* 17.

Hymnus.

DUm morte victor óbrutâ
Ab ínferis Christus redit,
Vos pángimus, diræ necis
Vitæque testes rédditæ.

Vobis datum præ céteris
Latus Magistri cíngere:
Vobis futúræ sédulus
Arcána credit glóriæ.

At, ille privátim suæ
Dum núntiat crucis probrum,
Cur horret humánus nimis,
Qui décipit sensus, amor?

Opórtuit Christum pati,
Qui pósteà resúrgeret:
Illinc homo verus patet;
Hinc se probat verè Deum.

Illos magister, qui doces,
Tu Christe, tu nos érudi:
Si quid latet, tu détege;
Amáre da quod jam patet.

Da, Christe, nos tecum mori,
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

¶ Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphâtâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *Post Ascens. Doxologia*;
Qui victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.]

℣. Glória virtútis eórum tu es; ℟. Quia Dómini est assúmptio nostra. *Ps.* 88.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dixit Jesus Philippo: Si quis mihi ministrat, me sequátur: et ubi sum ego, illîc et minister meus erit, allelúia. *Joan.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

PRædicta Christi mors adest;
At vos timóri párcite:
Nil indè, nil caros pius
Remittet in fratres amor.

Duráte fortes: írritos
Mundi tumultus spérnite;
Deo volente, túrbini
Seréna succédet dies.

Cœli perenne gáudium
Solábitur luctus breves;
Brevem triumphum séculi
Æternus óbruet dolor.

Qui carne frater in suo
Mortem perémit córpore,
Divinitátis vos suæ
Dignábitur consórtio.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

¶ Sit

¶ Sit laus Patri; laus Fílio, Qui nos, etc.

Post Ascens. Doxol. Qui victor, etc. *et sic in ceteris Horis.*

Ant. sola 1. a. Cùm vidísset Jesus quia multitúdo máxima venit ad eum, dixit ad Philíppum : Unde emémus panes, ut mandúcent hi? Hoc autem dicébat tentans eum; ipse enim sciébat quid esset factúrus, allelúia. *Joan.* 6.

℣. Edent páuperes et saturabuntur; ℟. Et laudábunt Dóminum qui requírunt eum. *Ps.* 21.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Ecce fratres Jesu stabant foris quærentes loqui ei. Et extendens manum in discípulos suos, dixit: Ecce fratres mei. * Quicumque enim fécerit voluntátem Patris mei, ipse meus frater est, allelúia, allelúia. ℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis; in médio Ecclésiæ laudábo te. * Quicumque enim fécerit. *Matth.* 12. *Ps.* 21.

Lectio ij.

PHilippus Bethsáidæ natus, unus fuit ex iis qui primùm à Christo vocáti sunt; à quo cùm accepisset Nathánael venisse Messíam in lege et in Prophétis promissum, ad Dóminum deductus est. Hic in discipulórum órdine permansit, ille pósteà in númerum duódecim Apostolórum cooptátus est. Quàm verò Christus ipsum familiáriter adhibéret, illud fácilè declárat, quòd cùm in solitúdine hóminum multitúdinem páscere vellet, sic præ céteris illum affátus est : Unde emémus panes, ut mandúcent hi? Gentíles quoque Salvatórem vidére cupientes, ad Philippum accessisse leguntur. Is, accepto Spíritu sancto, in utráque Phrygia prædicávit, et Ecclésias constítuit, ex quibus prodiérunt viri Apostólici complúres, quorum præcípuè ópera século sequenti res christiána Lugdúni et Viennæ in Gálliis constitúta est. Tandem glorióso fine quiévit Philippus, et Hierápoli sepultus est.

℟. Accessérunt quidam Gentíles ad Philíppum, et rogabant eum, dicentes : Dómine, vólumus Jesum vidére. * Venit Philippus, et dicit Andréæ : Andréas rursùm et Philippus dixérunt Jesu, allelúia, allelúia. ℣. Consílium pacis inter illos duos. * Venit Philippus et dicit Andréæ: Andréas rursùm et Philippus dixérunt Jesu, allelúia, allelúia. *Joan.* 11. *Zach.* 6.

Lectio iij.

JAcóbus frater Dómini cognomento Justus, de útero matris sanctus fuit, ut ait sanctus Hegesippus : vinum et síceram non bibit; carne abstínuit : nunquam tonsus est, nec unguento nec bálneo usus. Huic soli in sancta licébat íngredi : líneâ veste, non láneâ induebátur : ei assidúi-

tas orandi ita callum génibus obdúxerat, ut caméli pellem durítie imitarentur. Eum post Christi Ascensiónem Apóstoli Jerosolymórum Epíscopum creavérunt; ad quem étiam Petrus misit qui nuntiáret se è cárcere ab Angelo eductum. Is nonaginta sex annos natus, cùm triginta annis illi Ecclésiæ sanctíssimè præfuisset, Christum Dei Fílium constantíssimè prædicans, à Judæis lapídibus primùm appétitur; mox in altíssimum templi locum adductus, inde præcipitátus est. Qui, confractis crúribus, jacens semivívus, manus tendébat ad cœlum, Deumque pro illórum salúte precabátur his verbis: Ignosce eis, Dómine, quia nésciunt quid fáciunt. Quâ in oratióne fullónis fuste cápite gráviter percusso, ánimam Deo réddidit, séptimo Nerónis anno; et juxta templum ubi præcipitátus fúerat, sepultus est. Tradit Joséphus tantæ eum sanctitátis fuisse et celebritátis in pópulo, ut propter ejus necem créditum sit subversam esse Jerosólymam. Unam scripsit Epístolam, quæ de septem Cathólicis est. Ejus cáthedra, prióribus Ecclésiæ séculis, magno in honóre Jerosólymis est hábita.

(*Si Domínica fúerit, seu Féria ij. vel iij. vel iv. Rogation. secunda Lectio erit de SS. Philippo et Jacobo, duabus in unam junctis; tertia de Homilia Domínicæ vel Fériæ occurrentis; et sic in símili casu.*)

℟. Etsi cognóvimus secundùm carnem Christum, sed nunc jam non nóvimus: * Vétera transiérunt; ómnia autem ex Deo, qui † Nos reconciliávit sibi per Christum, et dedit nobis ministérium reconciliatiónis, allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus: Ecce ego fácio nova, et nunc oriéntur; útique cognoscétis ea: * Vétera. Glória. † Nos. 2. *Cor.* 5. *Is.* 43.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exúltent et lætentur qui quærunt te, ℟. Et dicant semper: Magnificétur Dóminus. *Ps.* 19.

AD LAUDES.

Ant. DIcit Jesu Philíppus: 7. a. Dómine, osténde nobis Patrem, et súfficit nobis, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 3. c. Dicit Philíppo Jesus: Tanto témpore vobíscum sum, et non cognovístis me? Philíppe, qui videt me, videt et Patrem, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 6. F. Quómodò tu dicis: Osténde nobis Patrem? Non créditis quia ego in Patre, et Pater in me est? allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 4. D. Jesus occúrrit muliéribus, et ait: Nolíte timére; ite, nuntiáte frátribus meis, ut eant in Galilæam; ibi me vidébunt, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 8. c. Visus est plusquàm quingentis frátribus si-

mul : deinde visus est Jacóbo, deinde Apóstolis ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. Act. 1.

PRæbuit Jesus seipsum vivum Apóstolis post passiónem suam in multis argumentis, per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei; et convescens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris.

Hymnus.

REgnis paternis débitus
Cruóre quæ pandit suo,
Vos propter, hospes éxteras
Adhuc colit terras Deus.

Ignóta tardis méntibus
Patére dat mystéria,
Per mille præsagas sui
Se détegens imágines.

En immolandus à Patre,
Suum ferens lignum puer:
En Agnus ille, sánguine
Qui tincta servat límina.

Amóris ô quæ pígnora!
Vobis oves credit suas:
Ligáre dat, dat sólvere,
Quæ solvit et ligat Deus.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

¶ Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Post Ascensionem, Doxol. Qui victor, etc.

℣. Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, ℟. Et justítiâ tuâ exultábunt. *Ps.* 144.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. Apéruit illis sensum, ut intellígerent Scriptúras; et dixit eis: Sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis: vos autem testes estis horum, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui nos ánnuâ Apostolórum tuórum Philippi et Jacóbi solemnitáte lætíficas: da nobis ipsórum précibus, in Unigéniti tui passióne et resurrectióne consórtium; ut parátam in domo tua mansiónem hæreditáte consequámur; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Dicit Jesu.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. Dicit.

Capitulum. 1. Cor. 2.

OCulus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum: nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum; Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profunda Dei.

℟. *br.* Hæc est generátio * quæréntium eum, * Allelúia, allelúia. Hæc est generátio. ℣. Quæréntium * fáciem Dei Jacob, * Allelúia. Glória Patri. Hæc est generátio. *Ps.* 23.

℣. Sicut óculi servórum in mánibus dominórum suórum, ℟. Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum. *Ps.* 122.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Quómodò.

Capitulum, 1. Joan. 5.

SCimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, et simus in vero Fílio ejus. Hic est verus Deus, et vita ætérna.

℟. *br.* Credidérunt * verbis ejus, * Allelúia, allelúia. Credidérunt. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Allelúia. Glória Patri. Credidérunt. *Ps.* 105.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei, ℟. Et facta ejus intellexérunt. *Ps.* 63.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Visus est.

Capitulum, Act. 10.

PRæcépit nobis prædicáre pópulo, et testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum.

℟. *br.* Confitébimur tibi, * Deus, * Allelúia, allelúia. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua, * Allelúia. Glória. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. Exultet terra à fácie Dómini, ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Ps.* 95.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. JEsus assumptus est, et ascendérunt (discípuli) ubi manébant Petrus et Joannes, Jacóbus et Andréas, Philippus et Jacóbus Alphæi, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Hi omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne cum frátribus Jesu; et repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. *Act.* 1. *et* 2.

Ant. 3. à. Quidam de Judæa docébant fratres: Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári; convenerúntque Apóstoli, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 7. *d.* Cùm magna conquisítio fíeret, respondit Jacóbus: Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo; et huic concordant verba Prophetárum, allel. *Act.* 15.

Ant. 5. C. Notum à século est Dómino opus suum: propter quod ego júdico non inquietári eos qui ex Géntibus convertuntur ad Deum, allelúia. *Act.* 15.

Capitulum, Ephes. 3.

ALiis generatiónibus non est ágnitum fíliis hóminum, sícuti nunc revelátum est sanctis Apóstolis ejus, et Prophétis in Spíritu: Gentes esse cohærédes, et concorporáles, et compartícipes promissiónis ejus in Christo Jesu per Evangélium.

Hymnus.

NAtus Parenti rédditus
Non vos amícos déseret:
Sub imbre lapsum flámmeo
Infundet in vos Spíritum.

Hausto repléti Númine,
Terras in omnes líberi,
Christum tubis cœléstibus,
Christum Deum vulgábitis.

Non jam tenébit ámpliùs
Formído mortis ábditos:
Aperta non eúntibus
Addent moras perícula.

Vos ante Reges fortiter
Spernétis armátas neces :
Hæc nempe pro Christo mori
Supréma vobis glória.
Oráte, firma sit Fides,
Et certa se Spes érigat;
Illapsa nostris córdibus
Pellat timórem Cáritas.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
¶ Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Post Ascensionem, Doxol. Qui victor, etc.

℣. Annuntiavérunt justítiam ejus; ℟. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. *Ps.* 96.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Jacóbus, et Cephas, et Joannes, qui videbantur columnæ esse, dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis, ut nos in Gentes, ipsi autem in circumcisiónem, allel. *Galat.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Deinde fit Commem. sancti Athanasii, Episcopi et Eccl. Doct. Ant. Beátus qui excógitat. xvij. ℣. Beátus homo. xvj. *Oratio*, Præsta, *infrà.*

DIE II.
In Festo
S. ATHANASII, EPISC.
et Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex. *Lectio ij.*

ATHanásius Diáconus, ab Alexandro Epíscopo Alexandríno ductus ad Concílium Nicænum, Aríanos ácríter impugnávit. Alexandro suffectus, Aríum constanter ab Ecclésiæ communióne répulit; unde Eusébii Nicomediensis Epíscopi, aliorumque multórum in se ódium concitávit. Hi cum Meletiánis schismáticis ínito consílio, suis calúmniis à Constantíno óptimo príncipe, sed nímiùm crédulo, impetrárunt ut Tréviros amandarétur, ubi à Maximíno Epíscopo honorificentíssimè exceptus est. Post óbitum Constantíni revocátus, iterùm ab inimícis, tam apud Júlium Papam, quàm apud Constántium Imperatórem, est impetítus. Hujus auctoritáte coacta est Synodus apud Antiochíam, in qua depósitus est, et depósito Gregórius Cáppadox substitútus: sed à Júlio Papa in Synodo quinquaginta Episcopórum ínnocens declarátus, agente Constante Constántii germáno, in Synodo Sardicensi ex utróque império congregátâ absólvitur, et sedi suæ restitúitur.

Lectio iij.

SUbláto è vivis Constante, sex annis latére coactus est Athanásius, quòd eum Constántius iterùm ab Ariánis circumventus ad necem quæreret. Post mortem verò Constántii Alexandríam reversus, Synodum hábuit cum Confessóribus de recipiendis iis qui ab Ariánis decepti fúerant; tantâque prudéntiâ rem gravíssimam defíniit, ut Ec-

clésiam visus fúerit imminenti perículo eripuisse. Sed cùm idolórum cultóribus gravis esset, à Juliáno exagitátus, Alexandríæ delítuit, donec sedáta esset persecútio. Sub Joviáno cathólico príncipe pacíficè suam rexit Ecclésiam. Valens autem Joviáni succéssor, ab Eudóxio Ariáno baptizátus, Athanásium in paterno monumento quátuor menses delitéscere coégit. Tandem Alexandríam post tot labóres, et tempestátes reversus, in pace quiévit; et anno Episcopátûs sui quadragésimo sexto, Christi trecentésimo septuagésimo tértio in léctulo suo mórtuus est.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut excelléntiam Verbi tui, quam beátus Athanásius asséruit, et conveniénter intellígere valeámus, et veráciter profitéri; Per eumdem Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE III.

In Festo Inventionis SANCTÆ CRUCIS.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 8. G. RAdix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur; et erit sepulcrum ejus gloriósum, allelúia. *Is.* 11.

Ant. 2. D. Factus est principátus super húmerum ejus; et vocábitur nomen ejus, Deus, Fortis, allelúia. *Is.* 9.

Ant. 1. g. Levábit signum in natiónes, et congregábit prófugos Israel, allelúia. *Is.* 11.

Ant. 4. D. Dabit lignum fructum suum, et scient quia ego Dóminus, cùm contrívero caténas jugi eórum, allelúia. *Ezech.* 34.

Ant. 5. C. Exaltávi lignum húmile, et frondére feci lignum áridum; ego Dóminus locútus sum et feci, allelúia. *Ezech.* 17.

Capitulum. Galat. 3.

CHristus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno; ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu.

℟. Ecce levábo ad gentes manum meam, et ad pópulos exaltábo signum meum, et áfferent fílios tuos: * Erunt reges nutrítii tui, Sion, et regínæ nutríces tuæ, dicit Dóminus, † Allelúia, allelúia. ℣. Lucerna civitátis est Agnus, et ambulábunt gentes in lúmine ejus: et reges terræ áfferent glóriam suam, et honórem in illam. * Erunt. Glória. † Allelúia. *Is.* 49. *Apoc.* 21.

Hymnus.

TEllus tot annos quid tegis
Nostræ salútis pígnora?
Crux monte toto quæritur,
Ultro tuos pandas sinus.

Quid, dura fossóris manus,
Scrutáris alta víscera?
Celáre lignum sit pudor,

Quo nostra surgit glória.
En illa gemma pérdita,
Inventa tot labóribus :
En qui latébat, érutus
Thesaurus agro pródiit.
Regína quæsítam crucem,
Monstrante Christo, réppe-
rit :
Oblíta fastus régios,
Sceptro repertam prætulit.
Crux sancta, Christi cór-
poris
Virtus salúbrem te facit :
Contingit ut te mórtuus,
Vitæ prióri rédditur.
Da, Christe, nos tecum
mori;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
¶ Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Post Ascensionem, Doxol. Qui victor, *et sic in ceteris.*

℣. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam : ℟. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Sic scriptum est, et sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis tértiâ die, et prædicári in nómine ejus pœniténtiam et remissiónem peccatórum in omnes gentes, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Athanasii, Ant. Qui docti. ℣. Beátus vir. xx. *Oratio,* Præsta, *ut suprà.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum qui crucifixus est, * Veníte, adorémus, allelúia, *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Signum novi crux fœderis,
Crux orbis arca náufragi,
Cùm jam perímus, nos ratis
Portus refers in pátrios.
Telis rubentem flámmeis
Ultóris exarmas manum :
Placátur, ut te réspicit,
Iras et oblivíscitur.
Lethále si vulnus ferat
Infernus anguis mórsibus;
Læsi simul te víderint,
Repentè tu medéberis.
Arâ sub illâ par Deo
Se consecrávit hóstia :
Hâc sede læsum Fílius
Placávit orátor Patrem.
Crux sancta, Crux amábilis,
Crux tincta Christi sánguine,
Hauríre da nos lárgiùs
Vitam, Dei de fúnere.
Da, Christe, nos tecum
mori;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
¶ Sit laus Patri; laus Fílio
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. sola 4. A. Cùm exaltavéritis Fílium hóminis, tunc cognoscétis quia ego sum, allelúia. *Joan.* 8.

℣. Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : ℟. Cantábimus, et psallémus virtútes tuas. *Ps.* 20.

Lectio j. de Scriptura occurrentè; è tribus fit una.

℟. Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs; * Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum, allelúia, allelúia. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen : Fac serpentem æneum, et pone eum pro signo; qui percussus aspéxerit eum, vivet. * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

Ex Epístola sancti Paulíni, Epíscopi, ad Sevérum.

Epistolâ 31. *novæ Editionis.*

Lectio ij.

HElena regína venerábilis, ut venit Jerosólymam, Crucem Dómini studiosíssimè inquírere adorsa est. De loco tantùm passiónis cértior fíeri stúduit. Jussit íllicò, urgente sine dúbio concéptæ revelatiónis instinctu, in ipsum locum óperam fossiónis accingi. Paratâque mox cívium páriter et militári manu, brevi labórem istíus molitiónis hausit; et contra spem ómnium, sed secundùm ipsíus tantùm regínæ fidem, altâ egestióne reserátis terræ sínibus, ábditæ Crucis arcána patuérunt. Sed cùm tres páriter cruces, ut quondam fixæ Dómino et latrónibus stéterant, repertæ fuissent, gratulátio repertárum cœpit ánxiâ dubitatióne confundi, justo piórum metu, ne fórsitan aut pro Cruce Dómini patíbulum latrónis elígerent, aut salutáre lignum pro stípite latrónis abjiciendo violárent.

℟. Sicut Móyses exaltávit serpentem in desérto, * Ita exaltári oportet Fílium hóminis; ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam, allelúia, allelúia. ℣. Móyses pósuit serpentem æneum pro signo; quem cùm percussi aspícerent, sanabantur : * Ita exaltári. *Joan.* 3. *Num.* 21.

Lectio iij.

REspexit pias fidéliter æstuántium curas Dóminus; et ipsi potíssimùm quæ tam piæ sollicitúdinis princeps erat, hujus consílii lumen infúdit, ut áliquem recens mórtuum inquíri et inferri juberet. Nec mora : verbum factum : cadáver illátum est : depónitur : jacenti una de crúcibus admovétur, et áltera; sed reórum ligna mors sprevit. Postrémò Domínicam Crucem prodit resurréctio, et ad salutáris ligni tactum morte prófugâ funus excussum, et corpus erectum est : tremefactisque viventibus, stetit mórtuus, et funébribus, ut Lázarus quondam, vínculis expedítus, íllicò inter spectatóres suos redivívus incessit. Ita, ut décuit, experimento resurrectiónis, inventa et probáta Crux Christi est; dignoque mox ámbitu consecrátur, cónditâ in loco Passiónis basílicâ, quæ arcáno pósitam sacrário Crucem servat. De eádem minúta sacri ligni ad

magnam fídei et benedictiónis grátiam habéri datur.

℟. Christus passus est pro nobis : * Qui peccátum non fecit, peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum ; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus, allelúia, allelúia. ℣. Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus ; * Qui. Glória. * Qui. 1. *Petr.* 2. *Is.* 53.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : ℟. Justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

AD LAUDES.

Ant. CHristus mórtuus est 7. c. pro peccátis nostris, et resurrexit tértiâ die secúndùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Delens quod advérsùs nos erat chirógraphum decréti quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit de médio, affígens illud Cruci, allelúia. *Coloss.* 2.

Ant. 6. F. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipsum, pacíficans per sánguinem Crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 5. a. Ipse est pax nostra, solvens inimicítias in carne sua, ut reconcíliet Deo per Crucem, allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 8. G. Verbum Crucis pereúntibus quidem stultítia est : iis autem qui salvi fiunt, id est, nobis, Dei virtus est, allelúia. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. Cor. 1.

PRædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam ; ipsis autem vocátis Judæis, atque Græcis, Christum Dei virtútem, et Dei sapiéntiam.

Hymnus.

CRux, sola languórum Dei
Pendentis in te cónscia,
Ejus dolóres íntimos,
Dic verba, dic suspíria.

Clavi pedes, clavi manus
Fixére duro stípiti :
Cinctum cruentis vépribus
In te recumbébat caput.

Cum morte luctantis Dei
Legis suprémos spíritus :
Christus tuo, volens mori,
Vitam relíquit in sinu.

Tu lectus in quo nos parit,
Suggestus è quo nos docet ;
Olim tremendum sóntibus
Eris tribúnal Júdicis.

Da, Christe, nos tecum mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœléstia.

¶ Sit laus Patri ; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit à ligno : ℟. Judicábit pópulos in æquitáte. *Ps.* 95.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Parébit signum Fílii hóminis in cœlo ; et vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa et majestáte, allel. *Matth.* 24.

Oratio.

DEus, qui in præclára salutíferæ Crucis Inventióne Passiónis tuæ mirácula suscitasti : concéde, ut vitális ligni prétio ætérnæ vitæ suffrágia consequámur; Qui vivis et regnas.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui surrexisti * à mórtuis. *Matth.* 27.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Delens.

Capitulum. Act. 5.

QUem vos interemistis suspendentes in ligno, hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ, ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum.

℟. *br.* Dóminus dominórum * memor fuit nostrî, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Et redémit nos * ab inimícis nostris, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 135.

℣. Dicant qui redempti sunt à Dómino, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Compláeuit.

Capitulum. Ephes. 1.

IN Christo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis.

℟. *br.* Apud Dóminum * misericórdia, * Allelúia, allelúia. Apud. ℣. Et copiósa * apud eum redémptio, * Allelúia. Glória Patri. Apud.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum Crucis.

Capitulum. Philipp. 2.

HUmiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis : propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen.

℟. *br.* Minuisti eum * paulò minùs ab Angelis, * Allelúia, allelúia. Minuisti. ℣. Glóriâ et honóre * coronasti eum, * Allelúia. Glória Patri. Minuisti. *Ps.* 8.

℣. De torrente in via bibet; ℟. Proptéreà exaltábit caput. *Ps.* 109.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. CHristus crucifixus est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 13.

Ant. 6. F. Nos infirmi sumus in illo; sed vivémus cum eo ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 13.

Ant. 2. D. Vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto, allelúia. *Rom.* 6.

Ant. 1. D. Si complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus, allel. *Rom.* 6.

Ant. 5. C. Si commórtui sumus, et convivémus : si sustinébimus, et conregnábimus, allelúia. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NOn corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatióne paternæ traditiónis, sed pretióso sánguine quasi Agni immaculáti Christi, et incontamináti.

Hymnus, Signum. 487.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi : ℟. Psalmum dicat nómini tuo. *Ps.* 65.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem, allelúia. *Apoc.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Deinde fit Commem. sanctæ Monicæ, Viduæ. Ant. Exultávit. ℣. Averte óculos. xxiij. *Oratio,* Deus, mœréntium, *infrà.*

Die iv.

SANCTÆ MONICÆ, Viduæ, *Commemoratio.*

Lectio iij.

MOnica, sancti Augustíni dupliciter mater, quia eum et mundo et cœlo péperit, Patrícium cónjugem, cui velut dómino semper servíerat, extrémo ejus vitæ témpore ad Christi fidem adduxit. Lapso in Manichæórum hæresim filio, cùm pro ejus conversióne multis lácrymis Deum precarétur, audívit à quodam Epíscopo : Fieri non potest ut filius istárum lacrymárum péreat. Terrâ maríque illum secúta, Mediolání innótuit Ambrósio, qui Augustíno gratulátus est quòd eam matrem habéret. Ibi cùm ad memórias Sanctórum, sicut in Africa solébat, pultes cum pane et mero attulisset, atque ab Ostiário prohiberétur; ubi hoc Epíscopum vetuisse cognóvit, tam piè obsecúta est, ut, ipse mirarétur Augustínus quòd tam fácilè accusátrix pótiùs consuetúdinis suæ, quàm disceptátrix illíus prohibitiónis effecta fuisset. Rédiens in Africam cum Augustíno, qui, ejurâtâ hæresi, ab Ambrósio baptizátus fúerat; cùm ad Ostia Tiberína constítisset, sic fílium est allocúta : Fili, nullâ jam re delector in hac vita : quid hîc fáciam adhuc, et cur hîc sim néscio, jam consumptâ spe hujus séculi : unum erat propter quod in hac vita aliquántulùm immorári cupiébam, ut te Christiánum Cathólicum vidérem, priusquàm mórerer : cumulátiùs hoc mihi Deus meus præstitit, ut te étiam, contemptâ felicitáte terrénâ, servum ejus vídeam. Quinto pòst die in febrem íncidit; et astantem íntuens Augustínum cum fratre ejus Navígio : Ponétis hîc, inquit, matrem vestram; illud autem vos rogo, ut ad altáre Dómini meminéritis mei. Die nono ægritúdinis suæ, ætátis anno quinquagésimo-sexto, ánimam Deo réddidit. Tum Evódius, succinente totâ domo,

cantáre cœpit Psalmum, Misericórdiam et judícium cantábo tibi, Dómine. Juxta sepulcrum pósito cadávere, priusquàm deponerétur, oblátum est pro ea, ut refert Augustínus, sacrifícium prétii nostri Deo ad ejus altáre, cui ipsa nullíus diéi prætermissióne servíerat, et unde nóverat dispensári víctimam sanctam quâ delétum est chirógraphum contrárium nobis.

AD LAUDES, pro ejus Commem. Ant. Orátio humiliantis. ℣. Humiliábam ánimam. xl.

Oratio.

DEus mœréntium consolátor, et in te sperántium salus, qui beátæ Mónicæ pias lácrymas in conversióne fílii sui Augústini misericórditer suscepisti: da nobis utriusque intervento peccáta nostra pœniténtiæ lácrymis elúere, et grátiæ tuæ indulgéntiam inveníre; Per.

Commemoratio de Cruce.

DIE VI.

In Festo SANCTI JOANNIS ante Portam Latinam.

Semiduplex.

Capitulum. Isaïæ 43.

HÆc dicit Dóminus: Noli timére, quia redémi te; meus es tu: cùm transíeris per aquas, tecum ero, et flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non combuléris, et flamma non ardébit in te.

Hymnus.

URbem Romúleam quis furor íncitat?
Christi Discípulus Cæsare júdice
Damnátus rápitur; nil venerábilis
Frontis caníties movet.
In fervens ólei conjícitur mare:
Nil æstus nócuit, flamma sed hóspiti
Parcit blanda suo: ceu pugil úngitur,
Hinc et fórtior éxilit.
Edicto stériles pulsus in ínsulas,
Exul tunc sócio perfrúitur Deo:
Hic ventúra videt, quæ cálamo notans
Sublustri nébulâ tegit.
Sic nos Christus amet, sic dóceat pati;
Discamusque mori, simus ut et necis
Sacræ partícipes: non áliis patet
Cœlum conditiónibus.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque sacro máxima Flámini:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háusimus. Amen.

℣. Impinguasti in óleo caput meum: ℟. Et calix meus inébrians quàm præclárus est! *Ps.* 22.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. a. Jesus ait Jacóbo et Joanni: Cálicem quem ego

bibo, bibétis; et baptísmo quo ego baptízor, baptizabímini, allelúia. *Marc.* 10.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum qui convertit luctum suórum in gáudium; * Veníte, adorémus, allelúia. *Jerem.* 31.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Urbem Romúleam, *suprà.*

Super Psalmos de Feria, Ant. sola 8. c. Non ardébit in te flamma; quia ego Sanctus Israel, salvátor tuus: ego dilexi te, allelúia. *Is.* 43.

℣. Igne me examinasti, Dómine; ℟. Et non est inventa in me iníquitas. *Ps.* 16.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Nolíte timére: * Omnis qui confitébitur me coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo qui in cœlis est, allelúia, allelúia. ℣. Opera Dei reveláre et confitéri honoríficum est. * Omnis qui confitébitur. *Matth.* 10. *Tob.* 12.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, adversùs Joviniánum,

Lib. 1. *Cap.* 14.

Lectio ij.

JOannes unus ex discípulis, qui mínimus tráditur fuisse inter Apóstolos, et quem fides Christi vírginem repérerat, virgo permansit; et ídeò plùs amatur à Dómino et recumbit super pectus Jesu: et quod Petrus, qui uxórem habúerat, interrogáre non audet, illum rogat ut intérroget; et post resurrectiónem, nuntiante María Magdaléne quòd Dóminus resurrexisset, uterque cucurrit ad sepulcrum; sed ille prævénit. Cùmque essent in navi, et piscarentur in lacu Genézareth, Jesus stabat in líttore; nec sciébant Apóstoli quem vidérent: solus virgo vírginem agnoscit, et dicit Petro: Dóminus est.

℟. Stetit Jesus in líttore; non cognovérunt discípuli quia Jesus est. * Dixit discípulus ille quem diligébat Jesus, Petro: Dóminus est, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia fácilè vidétur ab his qui díligunt eam. * Dixit. *Joan.* 21. *Sap.* 6.

Lectio iij.

EST Joannes, et Apóstolus, et Evangelista, et Prophéta: Apóstolus, quia scripsit ad Ecclésias ut magister: Evangelista, quia librum Evangélii cóndidit; quod, excepto Matthæo, álii ex duódecim Apóstoli non fecérunt: Prophéta, vidit enim in Pathmos ínsula, in qua fúerat à Domitiáno príncipe ob Dómini martyrium relegátus, Apocalypsim infiníta futurórum mystéria continentem. Refert autem Tertulliánus, quòd Romæ missus in ferventis ólei dólium, púrior et vegétior exíverit quàm intráverit.

℟. Liberasti me, Deus, secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à pressúra flammæ quæ circúmdedit me. * Et † In médio ignis non sum æstuátus, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me, ut per me prædicátio impleátur; et liberátus sum de ore leónis, * Et. Glória Patri. † In médio. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Paulò minùs consummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Ps.* 118.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria; et sic ad alias Horas.

Ant. 2. D. EGo Joannes párticeps in tribulatióne, et regno, et patiéntia in Christo Jesu, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 1. a. Fui in ínsula Pathmos propter verbum Dei, et testimónium Jesu, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 5. a. Audívi vocem magnam tanquam tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro; et mitte septem Ecclésiis, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus: Oportet te íterùm prophetáre géntibus, et pópulis, et linguis, et régibus multis, allelúia. *Apoc.* 10.

Ant. 6. F. Ego Joannes audívi et vidi hæc; et dicit mihi: Ne signáveris verba prophetíæ; tempus enim propè est, allelúia. *Apoc.* 22.

Capitulum. Apoc. 19.

CEcidi ante pedes Angeli ut adorárem eum. Et dicit mihi: Vide ne féceris: consérvus tuus sum, et fratrum tuórum habéntium testimónium Jesu: Deum adóra. Testimónium enim Jesu est Spíritus prophetíæ.

Hymnus.

JUssu tyranni pro fide
Pulsus, Joannes, éxulas:
Fertur volátu líbero
Mens celsa supra sídera.
Illìc revélat se tibi
Qui mórtuus vivit Deus,
Agnus salútis hóstia,
Et morte devictâ leo.
Arcána te vatem docet
Regni sui mystéria:
Pandit cruóre Mártyrum
Ubíque spargendam fidem.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. In terra deserta appárui tibi, Deus meus, ℟. Ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam. *Ps.* 62.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Dedit Jesus palàm fácere servis suis quæ oportet fieri citò: et significávit mittens servo suo Joanni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, allelúia. *Apoc.* 1.

Oratio.

DEus, qui cónspicis quia nos úndique mala nostra perturbant: præsta, quæsumus, ut beáti Joannis Apóstoli tui et Evangelistæ conféssio gloriósa nos prótegat; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Ego Joannes.

AD TERTIAM.

Ant 1. a. Fui.

Capitulum. Eccli. 51.

LIberasti me de perditióne et eripuisti me de témpore iníquo; proptéreà confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. *br.* Loquébar de testimóniis tuis * in conspectu regum, * Allelúia, allelúia. Loquébar. ℣. Et non confundébar, * Allelúia. Glória. Loquébar. *Ps.* 118.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo: ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Audívi.

Capitulum. Is. 50.

DÓminus érigit mihi aurem, ut áudiam quasi magistrum. Dóminus Deus apéruit mihi aurem; ego autem non contradíco, retrorsùm non ábii.

℟. *br.* Audiam quid loquátur in me * Dóminus Deus, * Allelúia, allelúia. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem suam, * Allelúia. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Deus, docuisti me, et usque nunc pronuntiábo mirabília tua, ℟. Et usque in senectam et sénium. *Ps.* 70.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Ego Joannes.

Capitulum. Sap. 7.

QUæcumque sunt abscónsa et improvísa, dídici; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia; est enim in illa spíritus intelligéntiæ sanctus.

℟. *br.* Introíbo * in poténtias Dómini, * Allelúia, allelúia. Introíbo. ℣. Usque in altíssima * quæ fecisti magnália, * Allelúia. Glória. Introíbo. *Ps.* 70.

℣. Ecce veritátem dilexisti, Dómine; ℟. Incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi. *Ps.* 50.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. QUod vídimus óculis nostris, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ, annuntiámus vobis: ut et vos societátem habeátis nobiscum, allelúia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 8. *G.* Sit vobiscum grátia, et pax à Deo Patre, et à Christo Jesu Fílio Patris, in veritáte et caritáte, allelúia. 2. *Joan.*

Ant. 4. d. Majórem non hábeo grátiam, quàm ut áudiam fílios meos in veritáte ambuláre, allelúia. 3. *Joan.*

Ant. 6. F. Qui de mundo sunt, de mundo loquuntur, et mundus eos audit: nos ex Deo sumus, allelúia. 1. *Joan.* 4.

Ant. 7. *d.* Qui novit Deum, audit nos: in hoc cognóscimus

Spíritum veritátis, allelúia. 1. *Joan.* 4.

Capitulum. 1. Joan. 4.

QUisquis confessus fúerit quóniam Jesus est Fílius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo: et nos cognóvimus, et credídimus caritáti quam habet Deus in nobis.

Hymnus, Urbem, *ut in primis Vesperis.* 492.

℣. Nomen Dómini invocávi: ℟. Erípuit ánimam meam de morte. *Ps.* 114.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. In hoc cognóvimus caritátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: et nos debémus pro frátribus ánimas pónere, allelúia. 1. *Joan.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DIE IX.
In Festo
SANCTI GREGORII
NAZIANZENI,
Episcopi et Ecclesiæ Doctoris.
Semiduplex.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

GRegórius, ob singulárem divinárum litterárum sciéntiam Theólogus appellátus, Arianzi in Cappadócia secunda natus est, Gregório patre qui Nazianzénæ Ecclésiæ Epíscopus fuit, et Nonnâ matre quæ nondùm in lucem éditum Deo consecrávit. Adolescens, Cæsaréam primùm, deinde Alexandríam, hinc Athénas, discendi stúdio, perrexit; ubi amicítiam íniit cum Basílio, et ab Atheniénsibus eloquéntiæ professor est designátus. In pátriam reversus anno ætátis trigésimo, baptizátus est. Tum Présbyter à patre, invítus licèt, creátus; mox, ne ab eódem Epíscopus consecrarétur, fugit in Ponti solitúdinem, ubi cùm Basílio monásticæ vitæ institúta cóndidit. Imperante Juliáno, Nazianzum venit, ubi patrem nonagenárium, qui deceptus ab Ariánis confessióni Ariminensi subscrípserat, adduxit ut subscriptiónem revocáret, eumque Mónachis et magnæ gregis parti quæ ab ipso descíverat, reconciliávit. Sasimórum Ecclésiæ à Basílio præféctus, ne causa esset dissídii Basílium inter et Anthímum Tyanensem Epíscopum de Sasimórum óppido, episcopátu cessit; et postquàm aliquámdiù in nosocómio ægrótis ministrasset, Nazianzum in auxílium patris eâ conditióne venit, ut illo vitâ functo recéderet.

Lectio iij.

COnstantinópolim ad restaurandam hujus civitátis Ecclésiam missus, Ariános et Apollinarístas expugnávit: multísque ab hæresi ad fidem revocátis, lapídibus ob fidem Trinitátis appetítus, orat pro persecutóribus, et ut seditiósus tráhitur ad judícium, sed absólvitur. Tantis perfunctum labóribus Petrus Alexandrínus Constantinopolitanórum

Episcopum per epistolas instituit: at pauló post, mutáto consílio, ad eam sedem Máximum Cynicum, Clero et plebe repugnántibus, evexit. Convocátâ deinde Constantinopolitánâ Synodo, Máximus dejícitur. Gregórius verò confirmátur ópera Melétii Antiochéni ante adventum Timóthei Alexandríni, et Episcopórum Ægypti, aliorumque ex Macedónia: qui cùm adessent, negarentque citra suum consensum Constantinópoli dari Epíscopum potuisse, Gregórius in Concílio stúdio pacis se ábdicans, dixit: Si vobis ullo modo dissídii causa sum, Jonam Prophétam vitæ intégritáte non súpero, projícite me in mare, et hæ tumúltuum procellæ conquiescent. Post hæc à Synodo discédens, cùm Nectárius ei substitútus esset, Arianzum se recépit: unde Cæsaréam profectus, in laudem Basílii nuper defuncti oratiónem fúnebrem hábuit. Dehinc Nazianzum Præsule orbátam aliquándiù administrávit; eique Ecclésiæ ab hæresi expurgátæ præficiendum curávit Eulálium. Rus deinde secessit, ubi Mónachi vitam agens, gravíssimas carnis tentatiónes oratiónibus, jejúniis ac vigíliis superávit. Demùm, Theodósio imperante, decessit; multis super ægros et energúmenos patrátis in vita miráculis.

Oratio, Omnípotens sempiterne Deus, xix.

Die xi.

SANCTI MAMERTI,

Episcopi,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

Ant. Elégit. ℣. Beátus. xij. *Oratio*, Clamantes, *infrà.*

Commemoratio de Cruce, nisi Ascensione celebratâ; et sic in sequentibus.

Lectio iij.

MAmertus Hilari Papæ tempóribus circa annum quadringentésimũ sexagésimum secundum Viennensis Epíscopus, ipsâ resurrectiónis Domínicæ vigíliâ, deflagrante regális palátii arce, cùm cives facultátibus suis domibusque metuentes ex Ecclésia discéssissent, ipse solus in ea remansit, et lácrymis et oratiónibus incéndium extínguere méruit. Sed jam ánteà ferè per anni spátium frequentes terræ motus plures ejusdem civitátis domos et basílicas concússerant, insóliti quoque sónitus nocturni, et lupi, ursi, et cervi per urbem oberrantes exitiále quiddam ac ferále minitabantur. Quæ flagella ut avérteret, eâdem nocte, cívibus post extinctum incéndium ad Ecclésiam reversis, ánimo concépit institúere Litánias usitátis sanctióres. Has pósteà indixit tríduò ante Ascensiónem celebrandas in jejúniis, compunctióne cordis et eleemósynis, ad quas universis fidélibus concurréntibus, coorta cessávit calámitas. Eas supplicatiónes

mox totâ Gálliâ præscriptas et observátas, Roma ipsa Leónis tértii auctoritáte amplexa est.

AD LAUDES, pro ejus Commemoratione, Ant. Ego sum. ℣. Elégit. xiv.

Oratio.

CLamantes ad te, quæsumus, Dómine, dignanter exaudi; ut sicut ad preces beáti Pontíficis tui Mamerti pópulo in afflictióne pósito pepercisti, ita et nobis ejus intercessióne in omni tribulatióne succurras; Per.

Commemoratio de Cruce.

Die xiv.

In Festo

SANCTORUM VICTORIS ET CORONÆ, MART.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

VIctor, Damasci in Syria, militiam professus Antoníno Imperatóre, cùm se pro Christiáno palàm géreret, jussus est à Sebastiáno Duce, secundùm Príncipum edicta, Christo ejuráto, diis thura adolére; quod ni fáceret, sciret gráviter in se animadverténdum. Ad hæc Victor, non modò ratum esse sibi, nullis tormentis defícere à propósito, sed étiam in magni beneficii loco se habitúrum pro Christi nómine quælibet acerba pérpeti. Quibus dictis, irâ incensus Sebastiánus, primùm illi confringi digitos ímperat, eorumque nudátos artículos à cute avelli; tum eum in succénsam fornácem immitti, quâ ille tríduò inclúsus, tandem illæsus evádit. Cibis deindè venéno infectis, semel atque íterùm, vesci compulsus, iis impúnè sumptis, étiam magnum venéficum à quo cibi præbiti fúerant, ad Christi fidem convertit. Nec verò hìc stetit tortórum furor. Novo crudelitátis génere, nervos illi à córpore avellunt, fervente óleo membra perfúndunt, suspenso ádmovent accensas faces, acétum calce permixtum ori infundunt, compunctis eum óculis excæcant, cápite deorsùm verso, ad tres dies, de pédibus suspendunt; et cùm ille tot cruciátibus nihil movéri, sed nec ea sentíre viderétur, detractâ pelle, ándiquè cruentus relínquitur. Verè Victor, qui Dei virtúte accinctus, de natúræ imbecillitáte, de rábie dæmonum, et de impiórum hóminum sævítia triumpháverit.

Lectio iij.

SExdecim annórum juvéncula, Coróna nómine, míliti cuidam matrimónio juncta, Victóris admiráta constántiam, in ejus laudes, divíni Spíritûs impulsu, prorúpit; simul se Christiánam públicè professa, palàmque affírmans vidére se duas corónas è cœlo demissas, Victóri unã, álteram sibi, quam pulchrâ morte promererí parátam se esse non dissimulábat. Quare

comprehensa, et diis sacrificáre jussa, cùm renuisset, ad duárum palmárum ramos, in ínvicem magnâ vi inclinátos, fúnibus religáta, laxátis illis, et ad naturálem situm ímpetu redeúntibus, ipsa duas in partes discerpta est. Victor verò mox secúri percussus, cùm multa paulò antè prædixisset, quæ rerum deindè eventus comprobávit. Insígnium autem horum duórum Mártyrū cápita in Cathedráli Divionensi piè asservantur. Et quidem caput beátæ Corónæ anno millésimo ducentésimo octogésimo secundo, die Domínicâ, quæ dies, sancti Matthæi festum hoc anno próximò consequebátur, unà cùm plúribus áliis humo éxtulit Guillelmus Cabillonensis Epíscopus et decenti loco compóni curávit.

Oratio, Deus invisíbilis. ix.

DIE XVI.

In Festo

SANCTI APRUNCULI,

LINGONENSIS EPISCOPI.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

Aprúnculus, cognomento Divionensis, vel quòd Divióne natus, vel quòd ex ea urbe oriundus, sive quòd factus Lingonensis Epíscopus, Divióne reverà sæpíssimè ad exemplum aliquórum è suis decessóribus, residéret; propter insignem sanctitátis, ac doctrínæ famam décimus Lingonensis Epíscopus est ordinátus, sub finem séculi quinti, Childérico Francis imperante, Burgundiónibus Gundebaldo, sanctæ Clotildis pátruo. Suspicáti autem Burgundiónes Aprúnculum Francórum pártibus favére, eum, tanquàm proditiónis reum, apud Gundebaldum accúsant, qui sanctum Epíscopum clàm gládio feríri jubet. Quod cùm rescivisset Aprúnculus, nocte à Castro Divionensi per murum demissus, ad Arvernos pastóre suo sancto Sidónio Apollinári tùm orbátos se recépit, suggerente, ut suspicantur, Injurióso, Clérico Arvernensi, qui priùs ad eum, apud Diviónem recésserat, et quem retinére Aprúnculo permíserat Sidónius. Hic autem Præsul in extrémis pósitus, ut mœrentis circà se Cleri ac pópuli dolórem solarétur, Aprúnculum in Episcopátu sibi successórem futúrum prænuntiáverat. Eò ígitur adveniens Aprúnculus, concórdibus ómnium votis, in Arvernórum Epíscopum est assumptus. Obiit sub Clodovæo primo, Francórum Rege, ac in suburbánâ apud Claromontem sancti Stéphani Basílicâ sepultus est, ubi etiamnùm quiescit et cólitur.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Tract. de Offic. Episc. ad Henric. Senon.

Lectio iij.

In ómnibus actis vel dictis suis nihil suum quærat Epís-

opus, sed tantùm aut Dei honórem, aut salútem proximórum, aut utrumque. Hoc enim agens implébit, non solùm Pontíficis officium, sed et etymológiam nóminis, pontem útique seipsum fáciens inter Deum et próximum. Pertingit, pons iste usque ad Deum eâ fidúciâ, quâ non suam, sed illíus glóriam quærit. Pertingit usque ad próximum illâ pietáte, quâ et ipsi, non sibi prodesse desíderat. Offert Deo bonus mediátor preces et vota populórum, reportans illis à Deo benedictiónem et grátiam. Súpplicat majestáti pro excéssibus delinquéntium; víndicat in peccantes injúriam Dei. Ingrátis impróperat benefícia pietátis, contemnéntibus poténtiæ severitátem insínuat; utrisque tamen nihilóminùs placáre studet indignantis furórem, nunc quidem hóminum obtendens infirmitátem, nunc divínæ magnitúdinem pietátis. Déniquè sivè excédat Deo, sivè sóbrius sit nobis, aut Deo semper, quantùm in ipso est, placére gestit, aut præstáre nobis, non quod sibi omninò útile est quærens, sed quod multis.

Oratio, Deus, fidélium lumen. xiv.

DIE XX.

In Festo

SANCTI BAUDELII,

Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

BAudélius Aurelianensis, sub Evúrtio Pontífice Subdiáconus, miro ergà proximórum salútem ardóre incensus verbum Dei indesinenter disseminábat, impénsiùs à Deo póstulans ut per Martyrii palmam veníret ad vitam. Diversis eo fine peragrátis regiónibus, áudiens quòd in Gállia Narbonensi vigéret Idololátria, illùc Martyrii cúpidus iter instítuit. Nemausum Províinciæ Narbonensis caput ingressus, quo témpore universi propè cives in próximam sylvam diis solemni ritu sacrificatúri convénerant, urbem solam ac desertam réperit; eórum cæcitátem non miserátus tantùm, sed et indignátus sacrifícia cœpta interturbat; monet ut abdicáto idolórum cultu, uni Deo cœli et terræ adhæreant. Iráti idolórum cultóres Baudélium líberè Jesum Christum confiténtem comprehendunt, váriis gravissimisque tormentis excrúciant, atque inter cætera, extractum de altári ignem latéribus ejus subjíciunt; quibus in cruciátibus una hæc ejus vox audiébatur: Dómine, ignosce illis; non enim sciunt quid fáciunt. Hanc ánimi constántiam ægrè ferens unus ex circumstántibus, arreptam secúrim cápiti ejus infixit; sicque ad optátam Martyrii palmam evolávit in cœlum.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Laud. S. Berlaam, Mart. n. 1.

Lectio iij.

AD sacram istam solemnitátem festumque beátus nos (Martyr) convocávit, non ut laudum simus auditóres, sed ut præclarórum ejus facínorum fiámus imitatóres. Tunc enim máximè honóris próprii sensum cápiunt Mártyres, cùm suos conservos ad bonórum suórum consórtium víderint pervenisse. Itaque si quis Mártyres laudáre velit, Mártyres imitétur. Et quî fíeri potest, dicet áliquis, ut Mártyres imitémur? Non enim persecutiónis est tempus. Equidem id étiam scio, Persecutiónis quidem tempus non est, at martyrii est tempus. Luctárum ejúsmodi tempus non est, at coronárum est tempus. Non persequuntur hómines, at persequuntur dæmones; non vexat tyrannus, at vexat diábolus, tyrannórum ómnium sævíssimus: non objectas prunas cónspicis, at cupiditátis cónspicis flammam accensam. Illi prunas calcárunt, tu natúræ pyram calca: illi cum béstiis pugnárunt, tu iram immítem et indómitam bélluam frena: illi adversùs intolerábiles dolóres stetérunt, tu absurdas pravasque cogitatiónes, quæ in corde tuo púllulant, vince. Ita Mártyres imitábere.

Oratio, Da nobis, quæsumus. iv.

DIE XXIII.

In Festo

SANCTI DESIDERII, LINGONENSIS EPISCOPI et Martyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

QUo témpore Bárbari ab extréma profecti Germánia Rhenumque transgressi per Gállias hostíliter grassabantur, sedébat Língonis Desidérius Epíscopus. Illi ergo váriis provínciis igne, ferroque vastátis, Língonas usque pervéniunt, et hanc civitátem óbsident. Cùm autem vidéret sanctus Præsul civitátem suam premi, assumptis secum Cleri ac pópuli primóribus, ex ea egréditur, hostílis exércitûs ducem pro suis supplex rogatúrus. Bárbarus venerandi senis dignitáte ac précibus nihil motus, eum extempló cum sóciis trucidári contra jubet. Desidérius verò, pro créditis sibi óvibus, ultrò caput objíciens, gládio percussus migrávit ad Christum. Percusso Pastóre, urbs igni trádita; cives passim juguláti, passim fugâ dispersi, Sancti Desidérii corpus in crypta subterránea cónditum est, cui deindè ædes sacra superpósita, olim beátæ Magdalénæ, nunc sancti Desidérii nómine appelláta, atque una ex insignióribus quæ in Lingonensi civitáte conspiciuntur. In hanc ædem, itidemque in

Cathedrálem sacræ sancti viri Relíquiæ anno trecentésimo décimo quarto suprà millésimum, die Januárii décimâ-nonâ, solemni translatióne deportátæ, religiósè custodiuntur.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 311. in Nat. S. Cypriani, Martyris.

Lectio iij.

ISlum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in istum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiã Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótiùs diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris? Quia usque ad mortem pro veritáte certávit, et ideò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit; ideò victor ad Deum accessit.

Oratio, Deus, cujus grátia. iv.

FESTA JUNII.

Die II.

In Festo SS. Martyrum POTHINI, EPISCOPI, Blandinæ, Virg. et Sociorum. *Semiduplex.*

Omnia de Communi plurium Martyrum, vj. additis quæ sequuntur.

Oratio, Mártyrum, *infrà.*

IN I. VESP. fit Commem. SS. Marcellini et Petri, Martyrum. Ant. Beáti. ℣. Multæ. ix. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Ex Epístola Ecclesiárum Viennensis et Lugdunensis, ad Ecclésias Asiæ et Phrygiæ. *Euseb. Hist. Eccl. L. 5. C. 1.*

Lectio ij.

BEatíssimus Pothínus, Ecclésiæ Lugdunensis Epíscopus nonagenário major, ob córporis infirmitátem vix spíritum trahens, sed præ cupiditáte martyrii mirâ alacritáte ánimi firmátus, ad tribúnal trahebátur. Quò perlátus prosequéntibus ipsum Magistrátibus civitátis, et universâ plebe váriis eum clamóribus impetente, tanquam ipse Christus esset, egrégium édidit testimónium. Interrogátus à Præside quisnam esset Christianórum Deus, respondit: Si dignus fúeris, cognosces. Post hæc inhumanè raptátus, et innúmeris plagis affectus est; cùm ii quidem qui própiùs astábant, cálcibus et pugnis illum contumeliósè appéterent; qui verò lóngiùs distábant, quidquid ad ma-

num erat in ipsum conjícerent; omnes dénique gravíssimi piáculi reos se existimárent, nisi pro sua quisque parte ei petulanter insultárent. Quippe hoc modo injúriam deórum suórum ultúros se arbitrabantur. Exinde vix adhuc spirans, in cárcerem projectus est; tandemque post bíduum ánimam exhalávit. Matúrus verò neóphytus, et Sanctus Diáconus Viennensis cum Blandína ancilla et Attalo, ducti sunt ad béstias in amphitheátrum. Et Matúrus quidem ac Sanctus consuéta illìc flagrórum vérbera pertulérunt, et bestiárum ipsos trahéntium morsus, ipsam postrémò férream cáthedram, cui superpósita Mártyrum membra cùm torrerentur, illórum nares molestíssimus nidor implébat. Hi ergo máximo certámine perfuncti, tandem juguláti sunt. Blandína autem ad palum suspensa, béstiis objecta est. Quæ cùm in crucis spéciem suspensa cernerétur, Deoque intentíssimè supplicáret, máximam alacritátem addébat certántibus; quippe qui sub soróris persóna cérnerent illum qui pro ipsis crucifixus est. Cùmque nulla tunc béstia corpus ejus attigisset, depósita ex stípite, rursùs in cárcerem conjícitur, in áliud certámen reserváta.

Lectio iij.

Attalus quoque cùm per amphitheátrum circumducerétur, præcedente eum tabellâ, in qua Latíno sermóne scriptum erat: Hic est Attalus Christiánus; Præses postquàm civem Románum eum esse cómperit, redúci in custódiam jubet, lítteris ad Cæsarem datis de his qui inclúsi tenebantur. Ineunte ígitur solemni apud nos mercátu, Præses addúci jubet Mártyres ad tribúnal, tanquam in theatráli pompa eos pópulis ostentans. Cùmque illos dénuò interrogasset, quicumque cives Románi reperti sunt, cápite truncávit; réliquos trádidit béstiis. Céterùm ingens glória accessit Christo per eos qui priùs quidem negáverant, tunc verò confitebantur fidem. Quibus exámini subjectis, Alexander natióne Phryx, professióne médicus, plures jam annos morátus in Gálliis, cùm illos ad fidei confessiónem nútibus hortarétur, cunctis qui tribúnal circúmdabant tanquam partúriens videbátur. Instans illicò Præses interrogávit eum quis esset: qui cùm Christiánum se esse dixisset, irátus judex eum ad béstias damnávit. Postrídie ígitur unà cùm Attalo ingressus est; nam et hunc Præses béstiis íterùm tradíderat. Ambo itáque cùm ómnia tormentórum génera in amphitheátro sustinuissent, gládio percussi sunt. Ultimo tandem spectaculórum die, Blandína rursùs illáta est, unà cum Póntico adolescente quíndecim círciter annos

nato. Et Pónticus quidem cuncta supplícia generósè perpessus, emísit spíritum. Beáta verò Blandína post flagra, post béstias, post sartáginem, retículo inclúsa, tauro objecta est, à quo diù in altum jactáta, tandem et ipsa instar víctimæ juguláta est. ¶ Item hâc ipsâ die, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sævientibus, pro Christi fide cápite truncáti sunt Marcellínus Ecclésiæ Románæ Présbyter, et Petrus Exorcista, quorum laudes célebrat in cármine à se scripto sanctus Dámasus Papa, et quotídiè nomen in altáris sacrifício commemorátur.

Oratio.

MArtyrum tuórum Pothíni Pontíficis, Blandínæ vírginis et Sociórum solémnia recensentes, súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in tua caritáte radicáti et fundáti, passiónes hujus témporis amóre illíus glóriæ quæ revelanda est in nobis, invicto ánimo sustinére valeámus; Per Dóminum.

Fit Comm. SS. Marcellini et Petri. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum. x.

Oratio.

DA nobis, omnípotens Deus, inter hujus vitæ discrímina, contínuum grátiæ tuæ præsídium; qui sanctis Martyribus Marcellino et Petro fídei tuæ constántiam, ut hostem antíquum vincerent, contulisti; Per Dóminum nostrum.

VESPERÆ à Capitulo de sancta Clotilde, ut in Communi sanctarum Mulierum, xlj. *exceptis quæ sequuntur.*

Ad Magníficat, *Ant.* 7. a. Sanctificátus est vir infidélis per mulíerem fidélem, allelúia. 1. *Cor.* 7.

Oratio, Réspice, Dómine, *infrà.*

Pro Comm. sancti Pothini et Sociorum, Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum. x. *Oratio*, Mártyrum, *suprà.*

DIE III.

In Festo

SANCTÆ CLOTILDIS, Regínæ.

Semiduplex.

Lectio ij.

CLotildis, Chilperíci regis fília, paréntibus à pátruo Gundobaldo Burgundiónum rege necátis, Clodovéo adhuc éthnico ab ipso Gundobaldo in cónjugem trádita est. Quæ cùm primogénitum peperisset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodovéo, baptizári jussit. Cùm autem infantis, cui nomen impósitum fúerat Ingoméres, in albis defuncti mortem ægrè ferret Clodovéus, ac baptísmo imputáret, gráviter Clotildem objurgávit, ásserens deos pátrios ob contemptum núminis sui irátos, sibi filium eripuisse. At illa: Deo, inquit, omnipotenti, creatóri ómnium, grátias ago; qui me non usquequáque judicávit indignam ut

de

de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum fílium Regína cùm genuisset, hunc quoque baptizári vóluit; et appellátus est Clodoméres. Qui cùm ægrotáre cœpisset, affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret, matris précibus conváluit.

Lectio iij.

AT Regína non cessábat hortári virum, ut abjectâ idololatríâ, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhæsit; donec in expeditióne Alamánnica inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi órdinem rei gestæ cognóvit, advocávit sanctum Remígium, à quo Clodovéus fidem edoctus, baptizátus est, et Chrísmate sacro inunctus. Post mortem Clodovéi, Turónos ádiit Clotildis: ibique ad sepulcrum sancti Martíni summâ pietáte réliquum vitæ exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis, aliisque piis opéribus intenta, munífica erga Ecclésias et Monastéria. Clodoméris in bello Burgúndico occísi fílios, nepótes suos, Theodovaldum, Guntárium et Clodoaldum educávit. Tandem plena diérum Turónis migrávit ad Dóminum; et Parísios inter psalléntium choros transláta, sepulta est à fíliis Childeberto et Clotário régibus ad latus Clodovéi in sacrário Basílicæ sancti Petri.

Ad Bened. *Ant.* 6. F. Cùm invocasset ómnium rectórem et Salvatórem Deum, convertit Deus spíritum regis, allelúia. *Esther* 15.

Oratio.

REspIce, quæsumus Dómine, ad Francórum benignus Impérium: et quibus per devótam sanctæ Clotildis instántiam donum fídei contulisti, iisdem nunc per ejus intercessiónem tríbue sincérum christiánæ pietátis affectum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Tu honorificéntia pópuli nostri, quia fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, allelúia. *Judith* 15.

DIE VI.

In Festo

SANCTI CLAUDII,

VESUNTIONENSIS EPISCOPI.

Duplex-minus.

IN CATH. *Duplex-majus.*

Omnia de Communi Pontificum, cum his quæ sequuntur.

Prima Lectio de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Lectio ij.

CLáudius ex nóbili família, apud Salienses, in orientáli Burgúndia ortus, sub finem séculi quinti, transacto ætátis suæ anno séptimo, probatíssimis litterárum magistris tráditus, non solùm artes quas vocant liberáles,

intrà paucos annos, plenè dídicit; verùm étiam lítteras véteris et novi Testamenti, vitas Sanctórum, Doctórum homílias, sub ipsis magistris adolescens privátim percurrébat. Erat enim jam in hac ætáte ingénio dócilis, corde férvidus, móribus ornátus, et sacris opéribus totus déditus. Canónicis Vesuntionénsibus adscriptus, divínis offíciis assíduus intérerat; et quod ab iis supérerat témporis, illud omne, aut opéribus caritátis, aut divínæ legis meditatióni, aut sacrárum litterárum stúdio, aut sermónibus sapiéntium auscultandis, insumébat; quin et sæpè noctes in oratióne et lectióne ducébat pervígiles; undè factum est, ut ejus témpore in tota Burgúndiæ Província doctior nullus eo esset magister, et ad docendum magis idóneus. In Archiepíscopum Vesuntionensem electus post óbitum Gervásii Epíscopi, primùm totus in eo fuit, ut fugâ delitésceret, sed rem divíni consílii esse tandem intélligens, humíliter obedívit.

Lectio iij.

Pontifex factus, verbi divíni semen per totam Diœcésim suam spárgere studiósè et magno cum fructu aggressus est. Commissam sibi Provínciam sæpè visitábat. Negótiis ecclesiásticis terminandis ita vacábat, ut ab horis canónicis, nisi évidens esset necéssitas, non abesset. Subscripsit Concíliis Epaonensi, ac Lugdunensi primo anno quingentésimo décimo séptimo, sub sancto Viventíolo. Implétis per annos septem óptimi Pastóris pártibus, vitam monásticam in cœnóbio sancti Eugendi, juxtà fines suæ Diœcésis, amplexus est; ubi vigíliis, oratiónibus, jejúniis, fratrum ómnium factus exemplar, post sancti Injuriósi óbitum, in Abbátem electus est. Eo múnere per quinquaginta quinque annos, tantâ sanctitáte et vigilántiâ perfunctus, ut multi, tùm Clérici, tùm Láici, étiam nobilióres, ex diversis pártibus, ad eum certátim confluerent; quos ille in cœtum suum benignè admittens, ópere et sermóne ad summa virtútum atque perfecta provehébat. Tandem cùm, número et sanctitáte, et necessáriis ad vitam cómmodis auctum fuisset monastérium, labórum mercédem adeptúrus, in cœlum recéptus est, Childeberti Francórum Regis anno quarto. Corpus ejus háctenùs íntegrum et incorruptum magnâ populórum pietáte et frequentiâ cólitur in eódem monastério quod à séculis áliquot sancti Cláudii dictum fuit, et novíssimis hisce tempóribus ad Episcopális sedis dignitátem titulúmque evectum, Lugdunensi Províncicæ ádditum est.

Oratio.

Deus, justórum lux et via, qui beátum Cláudium à Pastoráli sollicitúdine, in vi-

te mundo abscóndita sémitas mirabíliter deduxisti: exaudi nos propítius, et concéde, ut ejus exemplo, et intercessióne, honóres fúgere, et in novíssimo loco recúmbere gaudeámus; Per.

DIE VIII.

In Festo
SANCTI MEDARDI,
NOVIOMENSIS EPISCOPI.

Duplex-minus.

[IN CATH. *Solemne-minus.*]

Omnia de Communi Pontificum, cum his quæ sequuntur.

Prima Lectio de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Lectio ij.

MEdardus, Nectardo et Protágiâ, piíssimis et nobilíssimis paréntibus in Pago Salentíaco, Veromanduensis Diœcésis natus, adipiscendæ virtútis stúdio à téneris annis plúrimùm exarsit. Litterárum stúdiis à paréntibus matúrè tráditus, sic in iis proficiébat, ut sodáles suos longo intervallo superáret; quo témpore Medardus prophético jam quasi spíritu afflátus, Eleuthérium contubernálem suum, quem ob similitúdinem morum summópere diligébat, Pontíficem olim futúrum prædixit; quod pósteà rei eventus comprobávit, in promotióne Eleuthérii ad Episcopátum Tornacensem, cui vicissim in eódem Episcopátu Medardus ipse successit. Nam postquàm, crescéntibus cum ætáte méritis, et véstibus suis cæco cuídam et nudo benévolè erogátis, Veromanduensem Episcopátum primò suscípere coactus fúerat, mórtuo Eleuthério Epíscopo Tornacensi, Tornacénsibus ipsis, Veromanduénsium illæso et intacto jure, sancto Remígio, cæterisque Províncíæ Epíscopis annuéntibus, Rege et procéribus suâ authoritáte rem promovéntibus, datus est Epíscopus, Episcopális honóris jure utríque sedi serváto; quamvis Tornacenses, ab eo témpore, per annos ferè sexcentos non álios quàm Veromanduenses, sive Noviomenses Epíscopos habúerint.

Lectio iij.

VEromanduórum sedem, eò quòd Augusta Veromanduórum à Wándalis et Hunnis esset eversa, Noviómi, in óppido muníto collocávit. Flandros, gentem tunc ferócem convertit ad Christum, à quibus gravíssimas injúrias passus, et sæpè ad supplícium raptus, non nisi ope divínâ sospes evásit. Sanctam Radegundem Clotárii primi Regis uxórem, ipso permittente, et Regínæ probáto spíritu, velo impósito, cœlibem dedicávit. Clotário acceptus, ab ipso moribundus invísitur, ac transactis in Episcopátu annis quíndecim, Noviómi móritur, sexto idus Június, anno quingentésimo quinquagésimo sexto; quem Clotárius, summo cum honóre apud Suessiónes transferri ac sepelíri vóluit, suis ipsum húmeris sustentans; ad

ejus túmulum Basílicam cœpit ædificáre, quam Sigebertus fílius ejus absolvit et ornávit. Ibì sancti Medardi Relíquiæ conservátæ sunt, donec anno nongentésimo primo, ob metum Barbarórum, Diviónem usque asportátæ in æde sancti Stéphani repósitæ sunt. Mox ob insígnia virtútum quæ ad illíus declaranda mérita Deus cooperabátur, tanta Divióne crevit sancti Medardi celébritas, ut ália sub ejus nómine Basílica brevì constructa fúerit et Deo consecráta. Novam hanc in Basílicam translátæ sancti Pontíficis Relíquiæ in Matríce Ecclésia sancti Stéphani honorífiçè dénuò recónditæ sunt, ibìque ad Altáre sub illíus invocatióne etiamnùm asservantur. Præsentíssimum hunc et piíssimum Divionenses à tot séculis Patrónum experiuntur et ínvocant in avertendis públicis calamitátibus, ac speciátim in obtinenda plúviæ salutáris irrigatióne.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris; et sperantès in misericórdia tua, intercedente beáto Medardo Pontífice, cœlesti prótege, benignus, auxílio; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium.

[In Cath. *Lectio j.* Fidélis sermo, *ut in Communi Patronorum pro Pontificibus.* cxxij.

Lectio ij. Medardus, Nectardo et Protágiâ, etc. *ut suprà, duabus in unam junctis.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii, Epíscopi.

Serm. de Confessorib.

DOMÍNICUS sermo quem debémus omnes, non solùm studiósè, verùm étiam sapienter audíre, cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis suæ tenens ubíquè tempériem, ut nec óvibus desint pábula, nec pastóribus aliménta; quædam speciáliter solis præcipit nobis, quædam verò generáliter et nobis et vobis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille famílias rerum ómnium Dóminus, ad hoc in sua magna domo constítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ ministrémus) speciáliter adjúngitur sanctæ prædicatiónis officium; generáliter verò et nobis et vobis salutáris indícitur observántia mandatórum.

Oratio, Adesto, *ut suprà.*]

DIE XI.

In Festo

SANCTI BARNABÆ,

APOSTOLI.

Duplex-minus.

Pridiè AD VESPERAS, pro ejus Commem. Ant. Joseph qui cognominátus est Bárnabas ab Apóstolis, cùm habéret agrum, véndidit eum, et áttulit prétium, et pósuit

ante pedes Apostolórum. Allelúia. *Act.* 4.

℣. Beátus qui intélligit super egénum et páuperem : ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Caput córporis Ecclésiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. Allelúia. *Coloss.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Cœlo datur quiéscere,
Terris relictis, Bárnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

Quem propter, agro véndito,
Opes cadúcas déseris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipse fit tuus.

Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente sancto Spíritu,
Christi creáris núntius.

Quas non adis mundi plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit cáritas.

Quam vestra gens Christi fidem
Luci rebellis réppulit,
Nil hæsitantes bárbaris
Portastis illam géntibus.

Fac, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 3. c. Bárnabas apprehensum Saulum duxit ad Apóstolos : et narrávit illis quómodò in via vidisset Dóminum, et quia locútus est ei. Allelúia. *Act.* 9.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Bárnabas hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino;*Quia erat vir bonus, et plenus Spíritu sancto et fide, allelúia, allelúia.

℣. Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos; * Quia erat. *Act.* 11. *Tob.* 1.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Homil. 28. *in Cap.* 13. *n.* 1. *et* 2.

Lectio ij.

BARNABAS et Saulus ordináti simul exiérunt; et cùm venissent Salamínam, prædicábant verbum Dei in metrópoli Cypri. Per annum mansérunt Antiochíæ. Oportébat illò abíre, nec semper hîc sedére. Majóribus opus habébant Doctóribus. Vide quómodò Seléuciæ non moras trahunt, scientes à vicína civi-

táte multùm utilitátis accepísse Seleucienses; sed illìc étiam festínant ad ea quæ magis urgébant. Nam ut venérunt ad metrópolim ínsulæ, Procónsulem emendáre studébant. Quod autem non ex adulatióne dicátur, Erat cum Procónsule viro prudénte, ex re ipsa disce quômodò non multis sermónibus opus habúerit, quómodò volúerit ipsos audíre. Et nihil quidem ad Magum dictum, donec ille occasiónem daret. Quia enim álios attendentes vidébat, id unum ille in scopo habébat, ne Princeps persuaderétur. Et cur non áliud signum fecit? Quia nullum huic par erat quod inimícum cáperet. Et statim crédit Procónsul; non simplíciter, sed obstupescens. Vidit enim non hìc verba dari, neque fallácijs rem agi. Vide quantum doctrínæ amórem hábuit.

℟. Proconsul Sérgius Páulus, accersítis Bárnabâ et Saulo, desiderábat audíre verbum Dei; sed * Resistébat illis Elymas magus, et cécidit in eum calígo. Proconsul autem cùm vidisset factum, crédidit, admírans super doctrína Dómini. Allel. allel. ℣. Pósuit Dóminus in eis verba signórum suórum, et prodigiórum in terra. * Resistébat. *Act.* 13. *Ps.* 104.

Hom. 30. *num.* 1. *et* 2.

Lectio iij.

RUrsùs. Pergen venientes prætercurrunt álias civitátes: nam ad Pisídiæ metrópolim Antiochíam festinábant. Secúti sunt autem eos multi Judæórum et pii ádvenæ, quos allocúti, persuadébant eis ut manérent in grátia Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, contradicéntes ac blasphemantes. Hoc ipsos clarióres reddébat, quòd illi contradícerent. Tunc constánter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis ætérnæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes. Nec dixit, Indigni estis; sed, Indignos vos judicátis; ut non onerósus sermo esset. Quia verò repulistis illud, inquit, non nos, (non enim in nos contumélia vestra vértitur) convértimur ad Gentes. Multâ plenum mansuetúdine hoc verbum. Non dicunt, Derelínquimus vos, innuentes fieri posse ut revertereutur. Et hoc non propter vestram contuméliam factum est, sic enim præceptum est nobis. Oportet adíre Gentes: verùm hoc non à nobis, sed à vobis factum est, quod à nobis fieri oportébat. Sic enim, inquit, præcépit nobis Dóminus: Pósui te in lucem Géntium, ut sis in salútem, hoc est, in cognitiónem quæ sit ad salútem, non simplíciter Géntium, sed ómnium géntium. Judæi verò concitárunt mulíeres religiósas: et persecutiónem excitavére, id est,

calumniáti sunt Apóstolos, de míllibus eos accusantes. Vidérunt ímpetum, et confugérunt ad civitátes Lycaóniæ, Lystram et Derben, et universam in circúitu regiónem; ubi étiam furórem suum exercére licébat illis. Vide Géntium simplicitátem, et Judæórum nequítiam. Opéribus declarábant Gentíles, se dignos esse qui audíreut: sicque illos ob sola signa honorábant. Alii ut deos colébant, álii ut perniciósos pellébant. Et álii quidem non modò prædicatióni non obsistébant; sed étiam dicébant: Dii homínibus símiles descendérunt ad nos; Judæi verò scandalizabantur. Et vocábant, inquit, Bárnabam Jovem, Paulum verò Mercúrium. Mihi vidétur venerábilis aspectu fuisse Bárnabas: tentátio verò non módica ex immoderáto illo stúdio pródiit; verùm étiam hinc Apostolórum virtus osténditur. Et vide quómodò ómnia ubíque Deo réferant. Hos et nos imitémur: nihil nostrum esse putémus, quando nec ipsa quidem fides nostra est. Quod autem non sit nostra, sed magis Dei, audi Paulum dicentem: Et hoc non ex nobis; Dei enim donum est.

℟. Repléti zelo Judæi contradicébant his quæ dicebantur, blasphemantes. * Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primum loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis ætérnæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes. Allelúia, allelúia. ℣. Dedérunt húmerum recedentem, et cervícem suam induravérunt, nec audiérunt. * Tunc. Glória Patri. * Tunc. *Act.* 13. 2. *Esdr.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Euntes ibant et flebant, mittentes sémina sua: ℟. Vénient cum exultatióne, portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD LAUDES.

Ant. BÁrnabas et Paulus, 7. d. cùm constituissent per síngulas Ecclésias Presbyteros, et orassent cum jejunatiónibus, commendavérunt eos Dómino, in quem credidérunt. Allel. *Act.* 14.

Ant. 8. c. Cùm venissent Antiochíam, undè erant tráditi grátiæ Dei, in opus quod complevérunt, retulérunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset Géntibus óstium fídei. Allel. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Descendentes quidam de Judæa, docébant: Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári. Facta est ergo disceptátio non mínima Paulo et Barnabæ adversùs illos, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 1. a. Statútum est ut ascénderent Paulus et Bárnabas ad Apóstolos: illi ergo deducti ab Ecclésia, pertransíbant narrantes conversiónem Géntium, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 4. d. Cùm venissent Jerosólymam, suscepti sunt ab Ecclésia, et ab Apóstolis, et à senióribus, annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis. Allelúia. *Act.* 15.

Capitulum. Act. 15.

TAcuit omnis multitúdo, et audiébant Bárnabam et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in Géntibus per eos.

Hymnus, Quem misit, *ut suprà*, 447. *cum strophe et Doxologia sequenti.*

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Qui Patris ad dextram sèdes,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Annúntient nomen Dómini, et laudem ejus in Jerúsalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Ps.* 101.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Jacóbus, Cephas et Joannes dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis; ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisiónem: tantùm ut páuperum mémores essémus, allelúia. *Galat.* 2.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam, plenum fide et Spíritu sancto, ad opus conversiónis Géntium assúmere dignátus es: concéde propítius, ut mémores labóris et caritátis ejus, dignè Evangélio Christi quod prædicávit, conversári mereámur; Per eumdem Dóminum.... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Bárnabas et Paulus.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Cùm venissent.

Capitulum. Rom. 9.

GEntes quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam; justítiam autem, quæ ex fide est. Israel verò sectando legem justítiæ, in legem justítiæ non pervénit. Quare? Quia non ex fide, sed quasi ex opéribus.

℟. *br.* Elégit nobis Dóminus * hæreditátem suam, * Allelúia, allelúia. Elégit nobis. ℣. Subjécit pópulos nobis * et gentes, * Allelúia. Glória Patri. Elégit. *Ps.* 46.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Descendentes.

Capitulum. Galat. 2.

SUbintroiérunt falsi fratres exploráre libertátem nostram quam habémus in Christo Jesu, ut nos in servitútem redígerent: quibus neque ad horam céssimus subjectióne, ut véritas Evangélii permáneat apud vos.

℟. *br.* Iníquè non égimus * In testamento tuo, Dómine.

* Allelúia, allelúia. Iníquè. ℣. Et non recessit retrò * cor nostrum, * Allelúia. Glória Patri. Iníquè. *Ps.* 43.

℣. Confirmáta est super nos misericórdia Dómini, ℟. Et véritas ejus manet in æternum. *Ps.* 116.

AD NONAM.

Ant. 4. d. Cùm venissent.

Capitulum. 2. Cor. 4.

ABdicámus occulta dedécoris, non ambulantes in astútia, neque adulterantes verbum Dei; sed in manifestatióne veritátis commendantes nosmetipsos ad omnem consciéntiam hóminum coram Deo.

℟. *br.* In Deo * Laudábimur totâ die, Allelúia, allelúia. In Deo. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in séculum : * Allelúia. Glória. In Deo. *Ps.* 43.

℣. Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, ℟. Et mirabília ejus quæ fecit. *Ps.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. *G.* PLácuit Apóstolis et senióribus viros míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnaba, scribentes per manus eórum, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 3. c. Descendérunt Antiochíam; et congregâtâ multitúdine, tradidérunt epístolam : quam cùm legissent, gavísi sunt super consolatióne, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 7. c. Paulus et Bárnabas demorabantur Antiochíæ, docentes et evangelizantes cum áliis plúribus verbum Dómini, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 6. *C.* Dixit ad Bárnabam Paulus : Reverentes visitémus fratres, quibus prædicávimus verbum Dómini, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 2. D. Bárnabas, assumpto Marco, navigávit in Cyprum; Paulus verò, electo Silâ, perambulábat Syriam, allelúia. *Act.* 15.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

Hymnus, Cœlo datur, *ut suprà*, 509.

℣. Dedisti nos tanquam oves escárum, ℟. Et in géntibus dispersisti nos. *Ps.* 43.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Bárnabas et Paulus tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi, allelúia. *Act.* 15.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DIE XVI.

Sanctorum Martyrum CYRICI et JULITTÆ,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter ágite. vij.

Oratio.

PIetátem tuam, Dómine, súpplices deprecámur; ut dum sanctórum Cyrici et Julittæ matris ejus passiónem

cólimus, peccatórum véniam consequámur; Per Christum.

Deindè de sancto Anthidio Episc. et Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. ij.

Oratio, Omnípotens. iv.

AD LAUDES, pro Commem. SS. Cyrici et Julittæ. Ant. Beáti. ℣. Multæ. ix. *Oratio*, Pietátem, *ut suprà.*

De S. Anthidio. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. iv. *Oratio*, Omnípotens sempiterne. iv.

DIE XIX.

Sanctorum Martyrum GERVASII et PROTASII, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESPERAS, Ant. Cùm vos. ℣. Viríliter ágite. vij. *Orat.* Mártyrum, *infrà.*

AD LAUDES, pro sanctis Gervasio et Protasio. Ant. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 5.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Oratio.

MArtyrum tuórum, Dómine, Gervásii et Protásii palmas ánnuâ celebratióne venerántes; súpplices te rogámus, ut quos cœlesti glóriâ sublimasti, nobis pérpeti suffrágio concédas subvenire; Per Christum Dóminum nostrum.

COMMUNE
SANCTORUM.
PARS VERNA.
TEMPORE PASCHALI.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

[*In hoc Communi, et in ceteris, ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo símplicis via Dómini : justus in ætérnum non commovébitur, allelúia. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit ; quóniam ipse est spes ejus, allelúia. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit Sapiéntiam, permanébit confídens ; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, et in primis éligit eum, allelúia. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, et metum, et probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus ; et firmábit illum, allelúia. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis ; et non illidétur quasi in procellâ navis, allelúia. *Eccli.* 33.

Capitulum. Josue 1.

ECce præcípio tibi : Confortáre, et esto robústus. Noli metúere, et noli timére ; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

In Duplicibus, et suprà :

℟. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu ; * Nam et qui certat in agóne, † Non coronátur nisi legítimè certáverit, allelúia, allelúia. ℣. Esto vir fortis, et præliáre bella Dómini ; * Nam. Glória Patri. † Non. 2. *Tim.* 2. 1. *Reg.* 18.

Hymnus.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor ;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.

Non jam crucis Christi pudet :
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces ;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

Paráta spectans prǽmia,
Secúrus ad pœnas volat :
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice ;
Et tortus ipsis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia :
Da sustinére pro tuo,
Quodcúmque durum, nómine.

¶ Da, Christe, nos tecũ mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœléstia.

Sit Laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat :
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia* Da, Christe *et* Sit laus, *dicitur in fine Hymnor. hujus metri usque ad Ascens., nisi aliter notetur.*

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem, allelúia. *Is.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium : Ant.* 3. *à.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris; sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus, allelúia. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Ego ad Dóminum aspíciam : expectábo Deum salvatórem meum, allelúia. *Mich.* 7.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus, allelúia. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre
Quam Christo déderas fidem!

Pœnis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas :
Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere :
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sústinet.

Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus ánxii :
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingénito Patri :
Semper laus génito máxima Fílio :
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

[*In Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi sunt Proprii in Officio Nocturno, prout designantur in Proprio Ecclesiarum; vel sumuntur de Dominica : ad Laudes verò, et Horas diei, dicuntur de Dominica; et sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

Ant. 3. c. Qui vícerit, et custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo, all. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

Pater noster.

Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus fit una; ij. et iij. de Festo. Si unica sit Lectio de Festo in Proprio, j. et ij. de Scriptura, tribus in duas redactis : iij. de Festo; et sic in omni alio Communi, nisi tres Lectiones sint propriæ : tunc enim omittuntur quæ de Scriptura occurrente, ut ferè fit in Annualibus et Solemnibus majoribus.

℟. *j.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam, allelúia, allelúia. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *ij.* Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ : * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda, allelúia, allelúia. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos : * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *iij.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs : et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis novæ Jerúsalem, allelúia, allelúia. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs, * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam : ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. DOminus mecum est, 3. à. quasi bellátor fortis : idcircò qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt, allelúia. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret : memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te, allelúia. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se, allelúia. *Nahum* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum, allelúia. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; proptereà confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini, allelúia. *Eccli.* 51.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, vestiétur vestimentis albis; et non delébo nomen ejus de libro vitæ : et confitébor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.

Hymnus.

JAm non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros :
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.

Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundisque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus suscéptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ, allelúia. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntiū, nec ullis perturbémur adversis; Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritáte divinâ firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; et quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuū in sacerdótium elégit, doctrínâ ad prædicandum erúdiit, poténtiâ ad perseverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo; Per. Dóminum.

Si sit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, et virtútem sumit infírmitas: quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus, quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre; Per Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum, dicitur Doxologia, Da, Christe, *et* Sit laus Patri, *usque ad Ascensionem.*

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omissâ; quod semper observatur, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

Cætera ut in Psalterio.

Ad Absolutionem Capituli leguntur Canones, ut in Proprio Temporis, aut de Communi Patronorum, si Festum sit alicui Ecclesiæ proprium.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. Is. 41.

ERunt quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * et glória mea, * Allelúia, allelúia. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * et spes mea in Deo est, * Allelúia. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, et sperábo in eum: ℟. Protector meus, et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, sed non confundor: scio enim cui crédidi; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum, * Allelúia, allelúia. Si consistant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo: * Allelúia. Glória Patri. Si consistant. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

Capitulum. Tob. 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis: Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Susceptor meus, * Allelúia, allelúia. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Allelúia. Glória Patri. Factus. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvisti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam, allelúia. *Philipp.* 2.

Ant. 5. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem, allelúia. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in renumeratiónem, allelúia. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntàriè præibat ad supplícium, allelúia. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modò vitâ decessit, universæ genti memóriam mortis suæ

ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens, allelúia. 2. Mach. 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus, Ex quo, salus, *ut in I. Vesperis.* j.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam advęrsùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam, allelúia. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo, allelúia. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus suas, et persequentur, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum, allelúia. *Luc.* 11.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient, allelúia. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit, allelúia. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri, allelúia. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

In Duplicibus, et suprà:

℟ Mundus gaudébit, vos autem contristabímini; sed tristítia vestra vertétur in gáudium: * Et gáudium vestrum nemo tollet à vobis, † Allelúia, allelúia. ℣. Ego consolábor vos, et consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum: * Et gáudium. Glória Patri. † Allelúia. *Joan.* 16. *Is.* 66.

Hymnus.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes fluxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.

Non vultus métuunt carnífi-
cum truces :
Fœtas supplíciis despíciunt
manus :
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ !
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergo nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorumque gerens prǽmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri, summaque Filio :
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia sústinent,
Contemptâ nece, Mártyres.
Amen.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fíliū hóminis, gaudéte et exultáte : ecce enim merces vestra multa est in cœlo, allelúia. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium :* *Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion : non óccidet ultrà sol tuus : pópulus tuus omnes justi, allelúia. *Is.* 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo servi ejus, et vidébunt fáciem ejus ; et nomen ejus in fróntibus eórum, allelúia. *Apoc.* 22.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Venite, adorémus, allelúia. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Fortes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.
Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, et Christo duce,
Portus beátos óccupant.
Sævit tyrannus, allicit :
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.
Quem lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amór sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.
Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.
Implére vos omnes decet
Passo Deo quod défuit :
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.
Da, Christe, nos tecū mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli, allelúia. 2. *Cor.* 4.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

℟. *j.* Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis: * Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus, allelúia, allelúia. ℣. Et si sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus. * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *ij.* Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos, allelúia, allelúia. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra. * Pótius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *iij.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus, allelúia, allelúia. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles, * In. Glória Patri. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith* 8.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in sæculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos, allelúia. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infríngere legem Dei sanctam; et trucidáti sunt, allel. 1. *Mac.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est, allelúia. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè disponentur; quóniam Deus tentávit eos; et invénit illos dignos se, allelúia. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum, allelúia. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUam, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.

Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;

Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.
Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudêre pro te, Mártyres.
Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat volúptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.
¶ Da, Christe, nos tecum mori,
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da coeléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum coelórum, allelúia. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus, ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur; Per Dñum.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem; ut Mártyris tui *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est afflíctio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Custódit Dóminus * ánimas sanctórum suórum, * Allelúia, allelúia. Custódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit, * Allelúia. Glória. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ; supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * et eduxisti nos in refrigérium, * Allelúia, allelúia. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Allelúia. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. Isaïæ. 9.

LÆtabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent, * Allelúia, allelúia. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua; * Allelúia. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, allelúia. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas et dealbavérunt eas in sánguine Agni, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Ante thronum Dei sunt, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus, allelúia. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABsterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; et mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, Christi Martyribus, *ut in I. Vesperis*, vj.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; et dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut et illi, allelúia. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus, allel. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel, allelúja. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus, allelúia. *Num.* 16.

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aarón. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fíeret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te; quemádmodum et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

In Duplicibus, et suprà.

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei, allelúia, allelúia. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secundùm cor meum: * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.

Hymnus.

CHriste, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu:
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Sumpsit honórem.

Strénuum bello púgilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu; posuitque sanctam
Páscere gentem.

Fit gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

Fac ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, paritérque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. f. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo, allelúia. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium:* *Ant.* 3. *a.* Die noctúque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine, allelúia. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes, allel. *Luc.* 12.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus, allelúia. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHriste, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros:

Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.

Nóverat quantis páteat perículis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.

Dux iter, vitâ præeunte, monstrat:
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam benè olente Christi
Implet odóre.

Lux erat cæco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.

Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

Ant. 1. a. Páscite qui in vobis est gregem Dei; et cùm apparúerit Princeps pastórum, percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam, allelúia. 1. *Petr.* 5.

℣. Súscitans Dóminus à terra ínopem; ℟. Ut cóllocet eum cum princípibus pópuli sui. *Ps.* 112.

℟. j. Quis est fidélis servus et prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic faciéntem, allelúia, allelúia. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum : * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. ij. Dóminus supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum : * Omni autem cui multùm datum est, multùm quærétur ab eo; et cui commendavérunt multùm, plùs petent ab eo, allelúia, allelúia. ℣. In manu Dei potestas terræ, et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam: * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. iij. Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam : * Intra in gáudium dómini tui, allelúia, allelúia. ℣. Super pópulum meum constítui te: sapiéntia et sciéntia data sunt tibi; et glóriam dabo tibi : * Intra. Glória Patri. * Intra in gáudium dómini tui, allelúia, allelúia. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aaron, benedícite Dómino : ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps*, 134.

AD LAUDES.

Ant. QUi intrat per óstium, 7. a. pastor est óvium : huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et ante eas vadit, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus; aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam; et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens, allelúia. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit : bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis, allelúia. *Joan.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.
Sui probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere,

Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.
Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, et amóre domináris; quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros: da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia ætérna pastórum; Per..... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Ecclésia posuisti, ut oves tuas verbo pásceret, et informáret exemplo: da nobis ejus intercessióne, et fidē serváre quam verbo dócuit, et viā sequi quā exemplo monstrávit; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat per óstium.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges consídera; non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * in ipso sperávi, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * Allelúia. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtródúcam vos in Sion, et dabo vobis Pastóres juxta cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟. *br.*

℟. br. Deduxit eos * in viam rectam, * Allelúia, allelúia. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * Allelúia. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, et universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. br. Pavit eos * in innocéntia cordis sui, * Allelúia, allelúia. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * Allelúia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 5. a. ECclésiæ factus sum ego minister secùndùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meũ, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam, allelúia. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. *Act.* 20.

NOcte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum, *ut in I. Vesperis*, xj.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: meménto misericordiárum servi tui, allelúia. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo prófecta est sapiéntia : et in ore fidéli abundábit; et Dominátor dabit eam illi, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abscónsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intelléctum justítiæ, allel. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, et non flectétur; et continébit illum, et non confundétur; et exaltábit illum apud próximos suos, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, et adimplébit illum Spíritu sapiéntiæ et intellectûs, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum; et nómine æterno hæreditábit illum, allelúia. *Eccli*, 15.

Capitulum. Eccli. 51.

ANimam meam diréxi ad Sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam : possédi cum ipsa cor ab inítio; propter hoc non derelinquar.

In Duplicibus, et suprà :

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est, allelúia, allelúia. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei : * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè súppetis!
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei vírgineum decus :
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
Infámes ábolent relíquias deûm :
Errores ábigunt, crímina dédocent :
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
Patrùm consilium, tot venerábiles
Rogas objíciunt, unde nitet fides :
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt :
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magnificat, *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet, allel. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium: Ant.* 3. *a.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel, allelúia. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsa círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter, allelúia. *Sap.* 6.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm nunc, quæ númeras
tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Relígio, caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quando sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinùs ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, et dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixére tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

Ant. 8. *G.* Apéruit discípulis sensum Dóminus, ut intellígerent Scriptúras, et dixit eis: Quóniam sic scriptum est, et sic oportébat Christum pati, et resúrgere, allelúia. *Luc.* 24.

℣. Tu, Dómine, veritátem dilexisti: ℟. Incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi. *Ps.* 50.

℟. *j.* Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam; * Et propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, allelúia, allelúia. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudíca

est, pacífica, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Et propósui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *ij.* Optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me Spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, allelúia, allelúia. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et divítias. *Sap.* 1. *Phil.* 3.

℟. *iij.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico; infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei, allelúia, allelúia. ℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; * Quo qui usi sunt. Glória Patri. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus dedit mihi linguam erudítam; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo, allelúia. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritûs, et virtútis, allelúia. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extrà dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt, allelúia. *Act.* 26.

Ant. 4. f. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum, allelúia. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum, allelúia. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

MIhi dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor: in manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relligio, tutaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
Vestris unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum púeris, et sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.
Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;

Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites:
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi, allelúia. *Dan.* 11.

Oratio.

Omnípotens, ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ filios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre: da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis ministrum tribuisti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi et virtútem cápiant exequendi: Per Dóminum.

Alia Oratio.

Excita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit; ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit; Per... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

Unicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * et scrutábor legem tuam, * Allelúia, allelúia. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Si quis áliter docet, et non acquiescit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus, * Allelúia, allelúia. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Viam veritátis elégi.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ; et fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * et salutáre tuum dixi, * Allelúia, allelúia. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam; * Allelúia. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. Fuit gratus Deo, erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis, allelúia. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret, allelúia. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et Prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrínam et sapiéntiam pértinent, allel. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos, allelúia. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia, allelúia. *Eccli.* 39.

Capitulum. Prov. 3.

Beátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti et auri primi; et puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

Hymnus, O qui perpétuus, *ut in I. Vesperis.* xvj.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício: ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes, allelúia. *Dan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. ABBATUM,

Monachorum, Cœnobitarum et Anachoretarum.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodest hómini, si mundum univérsum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? allelúia. *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus; et habébis thesaurum in cœlo, allelúia. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam ætérnam, allelúia. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli respícere post tergum; salvum te fac, ne péreas, allelúia. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos, allelúia. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXite de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis: et ego recípiam vos; et ero vobis in patrem; et vos éritis mihi in fílios.

In Duplicibus, et suprà:

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi: * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei, allelúia, allelúia. ℣. Magister, sequar te quocumque íeris. * Declináte à me. Glória. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant:
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.

Æternas ut opes, certaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.

Illis summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.

Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;

Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Æternus sit honos ingénito Patri :
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus : ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi : faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi, allelúia. *Genes.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Reliquisti parentes tuos : plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas, allelúia. *Ruth* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium :* *Ant.* 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus : et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem, allelúia. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justitiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usque in sempiternum, allelúia. *Is.* 32.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Renumeratórem inquiréntibus se, Deum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felíces, ut suprà.

Ant. 2. D. Non defícimus : sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur ; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem, allel. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam : ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

℟. *j.* Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portantes : * Non enim habémus hîc manentem civitátem, sed futúram inquírimus, allelúia, allelúia. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus ; dies nostri quasi umbra super terram. * Non. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

℟. *ij.* Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum ; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo : * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt, allelúia, allelúia. ℣. Excelsus Deus et hábitans cum contríto et húmili spíritu ; ut vivíficet spíritum humílium, et vivíficet cor contritórum. * Qui. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. *iij.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus, allelúia, allelúia. ℣. Elégi.

abjectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum ; * Ut invéniar. Glória Patri. * Ut invéniar. *Philipp.* 3. *Ps.* 83.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ : Néscio vos; et frátribus suis : Ignóro vos, allelúia. *Deut.* 33.

Ant. 1. g. Non sedi in concílio ludéntium : solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me, allelúia. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis; et venit mihi gáudium à Sancto, allelúia. *Baruch* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo, allelúia. *Galat.* 6.

Ant. 8. G. In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino, allelúia. *Jonæ* 2.

Capitulum. Isaïæ 51.

COnsolábitur Dñus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desertum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

Pro S. Abbate,
Monacho et Cœnobita.
Hymnus.

O Pulchras ácies, castraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce militant.

Heu! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.

Votis unánimes, vi quoque flétuum
Instant, et sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.

Hæc vis grata Deo : sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater :
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.

Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet : cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

Exercet vígiles contínuus labor,
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.

Quin regína sui mens quoque súbditur,
Rectórisque studet nútibus óbsequi :
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.

Æternus sit honos ingénito
Patri:
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Pro S. Anachoreta, et Solitario,

Hymnus.

QUid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Solusque tecum cógitas?
Mentis voláti líbero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signū et in portentum Israel à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion, allel. *Is.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, et húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò aspíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne curréntes, vitam æternam apprehendant; Per eumdem.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári; ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas; Per Dóminum.

Si non sit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. *C.* Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei, allelúia. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis: da nobis exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódiè tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna totâ mentis intentióne festináre; Per Dñum.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre sǽculo, et sub alas tuas confúgere tribuisti: ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum purâ mente sectári; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Non sedi.

Capitulum. 1. Joan. 2.

SI quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus: qui autem facit voluntátem Dei, manet in ætérnum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens: * mansi in solitúdine, * Allelúia, allel. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * All. Glória. Elongávi. *Ps.* 54.

℣. Confige timóre tuo carnes meas: ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * ego custodívi vias duras, * Allelúia, allelúia. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis, * Allelúia. Glória Patri. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício: ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. G. In voce laudis.

Capitulum. Eccli. 51.

VIdéte óculis vestris quia módicùm laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus; et non confundémini in laude ipsíus.

℟. *br.* Sépties in die * laudem dixi tibi, * Allelúia, allelúia. Sépties in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Allelúia. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. SUmus húmiles in univérsa terra, Dómine: sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur; quóniam non est confúsio confidéntibus in te, allelúia. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli, all. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, et ómnia possidentes, allelúia. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit) et considerémus ínvicem in provocatiónem caritátis et bonórum óperum, allelúia. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felíces. xxj.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit : ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrum vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum; quia unum vocávi eum, et benedixi ei, et multiplicávi eum, allelúia. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Scimus quóniam, si terrestris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis : nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes, allelúia. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. DIcébat Jesus ad omnes : Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídiè, et sequátur me, allelúia. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis : Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Nisi conversi néritis, et efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi : Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt, allelúia. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; et illuminabuntur corda vestra.

In Duplicibus, et suprà:

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus, allelúia, allelúia. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Hymnus.

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite:
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, et sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio:
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.

Sapóre verbi páscitur;
Totoque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.

Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.

Amen.

Si sit Sacerdos, ℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi; et quos elégerit, appropinquábunt ei, allelúia. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos, ℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. Qui confídunt in Dómino intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiescent illi: quóniam donum et pax est electis ejus, allel. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium:* *Ant.* 2. A. Vigiláte, et estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est, allelúia. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te, allelúia. *Is.* 64.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus: allelúia. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.
Corpus subégit cástitas,
Et liberam mentem fides:
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.
Venis apertis ómnibus
Qui vellet ultrò erúmpere;
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 2. D. Beáti qui lugent; quóniam ipsi consolabuntur, allelúia. *Matth.* 5.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

℟. *j.* Omnis qui venit ad me, et audit sermónes meos, et facit eos, ostendam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui fodit in altum, et pósuit fundamentum super petram, allelúia, allelúia. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

℟. *ij.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam et sciéntiam! sed * Non est super timentem Dóminum, allelúia, allelúia. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei: * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *iij.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei; et * Dedit illi sciéntiam sanctórum: † Honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus, allelúia, allelúia. ℣. Regnum Dei justítia est, et pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit illi sciéntiam. Glória Patri. † Honestávit illum. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, servi Dómini, Dómino: ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum; et ero húmilis in óculis meis, allelúia. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum, et pondus ejus ferre non pótui, allelúia. *Job.* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus, allelúia. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, et non confundar, allelúia. *Eccli.* 51.

Ant. 3. d. Donec súperest hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium, allelúia. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus sui.

Quid ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti dífflunnt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

Da, Christe, nos tecum mori, *etc. suprà.*

Si sit Sacerdos, ℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit minístros novi testamenti, non litterâ, sed spíritu, allelúia. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti: ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coram te efficiámur; Per Dñum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per eumdem.

Si non sit Sacerdos, ℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via ætérna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifesténtur ópera ejus; quia in Deo sunt facta, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua est et plena felícitas, si bonórum ómnium serviámus auctóri; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. Philipp. 2.

CUm metu et tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * timentes te, Dómine, * Allelúia, allelúia. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua, * Allelúia. Glória Patri. Convertantur mihi.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te, ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A. mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * verbum tuum, Dómine, * Allelúia, allelúia. Lucerna pédibus meis. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Allelúia. Glória. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Donec súperest.

Capitulum. Eccli. 15.

JUstítia longè abest à supérbia et dolo: viri mendáces non erunt illíus mémores; et viri veráces inveniéntur in illa, et successum habébunt usque ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * justítia in æternum, * Allelúia, allel. Justítia. ℣. Et lex tua, * véritas; * Allel. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Israelíta, in quo dolus non est, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, allel. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo, allelúia. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus, allelúia. *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ, allelúia. *Tob.* 2.

Capitulum. Galat. 6.

FRatres, quæ semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus, Summi pusillus, *ut in I. Vesperis.* xxvij.

Si sit Sacerdos, ℣. Sacerdótes Sion índuam salutári;

℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini: fecitque, et prosperátus est, allelúia. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos, ℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Tu fecisti, Dómine, cum servò tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum, allelúia. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? allel. *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini; et ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro, allelúia. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ègo lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum, allelúia. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit, allel. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est, allelúia. *Mat.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNusquisque próprium donum habet ex Deo, álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

In Duplicibus, et suprà:

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro, allelúia, allelúia. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî: ambulábo inter vos, et ero Deus vester. * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte Deum. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.

Si sit Martyr, Hymnus.

FEstis læta sonent sídera cántibus:
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici: dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,

Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.
Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem:
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præcláræ sítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini;
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus, allelúia. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

Vos ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos: ut semel óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.
Ægro vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis antè diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi prærípit;
Unus fit Deus ómnia.
Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum:
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: ℟. Oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: et gaudébit super te Deus tuus, allelúia. *Is.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium:* *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; et ad me convérsio ejus, allelúia. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimíttis.

Ant. 5. E. Vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, immaculáta mea, allelúia. *Cant.* 5.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Agnum quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus, allelúia. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte. 2.

Si sit martyr, Hymnus.

Virginum robur, Deus, atque custos:
Sexus imbellis, médios per enses,
Dum faves, quas non súperat viríli
Péctore mortes!

Pro tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus:
Non suos sentit, memor ô! tuórum,
Christe, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem:
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.

Sponsa dilecto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:
Est suus truncis honor, et venustas
Est sua membris.

Omnis à Recto fluit ille splendor:
Christe, sic olim cruce tensus altâ,
Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.

Summa laus Patri, genitoque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr, Hymnus.

Cœlestis aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.

Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam plénius frui Deo.

Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?

Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?

O virginales núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!

Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui peréunibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

Ant. 7. d. Cantábant quasi cánticum novum ante sedem; vírgines enim sunt, allelúia. *Apoc.* 14.

℣. Collaudáte cánticum, et benedícite Dóminum: ℟. Date nómini ejus magnificéntiam, et confitémini illi. *Cant. Eccli.* 39.

℟. *j.* O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines, allelúia, allelúia. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem hæc est, immaculátum se custodíre ab hoc século. * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum, allelúia, allelúia. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam æternam; * Et incoinquináta habébit. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *iij.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ, allelúia, allelúia. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine: ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat, allelúia. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimittam, allel. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília, allelúia. *Cant.* 6.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinávit in me caritátem: fulcíte me flóribus, stipáte me malis, allelúia. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo, allelúia. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr.

Hymnus.

QUid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoste triumphum.
Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, paritérque blandos
Vincis amóres.
Líliis sponsus récubat, rosísque:

Tu, tuo semper benè fida
sponso,
Et rosas martyr, simul et
dedisti
Lília virgo.
Summa laus Patri, genitoque
Verbo;
Et tibi compar, utriusque
Nexus:
Fac tibi semper placeámus
uni
Móribus æquis.
Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in ætérnum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum: liberávit me, quia complácui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi, allelúia. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti: concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur; Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adepta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vinçámur; Per Dóminum.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

NOn vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, et tecum tuis
In te políri gáudiis.
Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.
Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera. Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis, allelúia. *Is.* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituisti: concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ conversatiónis sequámur exemplo; Per Dñum.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore et mente purífica, ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiantur illécebris, tuâ semper suavitáte pascantur; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * éxultent fíliæ Judæ, * Allelúia, allelúia. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu: quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram? * Allelúia, allelúia. Quid mihi. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum, * Allelúia. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupiscit, et déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne: despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * in lætítia et exultatióne, * Allelúia, allelúia. Afferentur. ℣. Adducentur * in templum Regis, * Allelúia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *D.* VIrgines accipientes lámpades suas, exiérunt óbviàm sponso et sponsæ, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviàm ei, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus; et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quòcumque íerit: sine mácula enim sunt ante thronum Dei, allelúia. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dóminus Deus noster omnípotens: gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se.

Si sit Martyr, Hymnus, Festis læta sonent, *ut in primis Vesperis,* xxxj.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triúmphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens, allel. *Sap.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr,
Hymnus.

O Virgo, pectus cui sacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus penetrávit Spíritus!
Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis móllit,
Solus amantem pérsequi
Cœléstis Agni núptias.
Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.
Beáta cui nunc, Cœlitûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.
Æterne sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna sǽcula. Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo, allelúia. *Matth.* 22.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquàm lætáta sit ancílla tua nisi in te, Dómine Deus, allelúia. *Esther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia, allelúia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquàm cum ludéntibus míscui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui, allelúia. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me, allelúia. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia

ódérim glóriam iniquórum, allelúia. *Esther* 14.

Capitulum. Ephes. 5.

RElinquet homo patrem, et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclésia. Verúmtamen et vos sínguli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat; uxor autem tímeat virum suum.

In duplicibus, et suprà:

℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consensi suscípere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula, allelúia, allelúia. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. * Sit. Glória. * Sit nomen. *Tob.* 3. 1. *Thess.* 4.

Hymnus.

AD núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur!
Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.
Te multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ:
Te cura páuperum juvat.
Quàcumque confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; et sequi
Despecta gaudes, et pati.
Beáta quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.
Hoc præstet almo cum Patre,
Natoque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, et de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te, allelúia. *Judith* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, et dilatátum est os meum; quia lætáta sum in salutári tuo, allel. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium: Ant.* 2. A. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus, allelúia. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre sempitérnæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te, allel. *Baruch* 5.]

AD

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeste, sanctæ Cónjuges;
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Coelites.
Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Coeléstis ornávit decor.
Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véstium,
Non crine torto spléndduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.
Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus óccúlit:
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.
Pascenda coelesti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.
Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 8. G. Benedícta es à Dómino; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis, allelúia. *Ruth* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

℟. j. Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum ipsa laudábitur, allelúia, allelúia. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. ij. Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris: * Ideò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedícta in ætérnum, allelúia, allelúia. ℣. O múlier, magna est fides tua: * Ideò et manus. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℟. iij. Omnia quæ locúta es, vera sunt; et non est in sermónibus tuis ulla reprehénsio: * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum, allelúia, allelúia. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc. Glória. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nómen tuum in ætérnum; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. SIcut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornaméntum domûs ejus, allelúia. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum; et annos vitæ illíus in pace implébit, allelúia. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Mulier sensáta, et tácita: non est immutátio erudítæ ánimæ, allelúia. *Eccli.* 26.

Ant. 4. d. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus, allelúia. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die, allelúia. *Luc.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifíant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

Hymnus.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem foris
Alto colit siléntio:
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus, Ant. 8. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ; et exaudíta est orátio mea, allelúia. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur: largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam, ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus, Ant. 6. F. Orátio humiliántis se nubes penetrâbit; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat, allelúia. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illustra: et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia; Per.

Si sit Vidua, *Oratio.*

DEus, in quem sperat omnis ánima quæ longè à te éxulans in terris, se verè víduam sentit ac desolátam: tríbue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Ephes. 5.

MUlíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ: ipse salvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * quia Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Allelúia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟. *br.* Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea, * Allelúia, allelúia. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam, * Allelúia. Glória Patri. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ: ℟. Dicam Deo, Suscéptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * et intendit mihi, * Allelúia, allelúia. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Allelúia. Glória Patri. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. IN ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam, all. *Judith* 13.
2. D.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum, all. *Judith* 8.

Ant. 7. c. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit, allelúia. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est, allelúia. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam, allelúia. *Prov.* 31.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

Hymnus.

O Jam beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

Per quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo;
Et vos solútæ Cónjuges.
Insignis et nos Féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queîs arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus;
Eoque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne, allelúia. *Eccli.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus, allelúia. *Prov.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

SOLEMNE-MAJUS.

(Ipso die Dedicationis, ANNUALE.)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Cernitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit: præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum; et consúrgite, et ædificáte sanctuárium Dómino, allelúia. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur: præparábo ergo ei necessária, allelúia. 1. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos: quis ergo póterit prævalére, ut ædíficet dignam Deo domum? allelúia. 2. *Paral.* 2.

Ant. 6. *C.* Si cœlum et cœli cœlórum cápere eum né-

quærunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum? allelúia. 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dñus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum, allelúia. 1. *Esdr.* 1.

Capitulum. Agg. 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum; et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt et in terra, tua sunt; et quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi: * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est, allelúia, allelúia. ℣. Quis prior Dómino dedit, et retribuétur ei? Ex ipso sunt ómnia: ipsi glória in sǽcula. * Dómine. Glória Patri. † Omnis. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

Hymnus.

URbs Jerúsalem beáta,
Dicta pacis vísio,
Quæ construítur in cœlis
Vivis ex lapídibus,
Et ovántium coronáta
Angelórum ágmine.

Nova véniens è cœlo
Nuptiáli thálamo,
Præparáta ut sponsáta
Copulétur Dómino:
Platéæ et muri ejus
Ex auro puríssimo.

Portæ nitent margarítis,
Adytis paténtibus;
Et virtúte meritórum
Illuc introdúcitur
Omnis qui ob Christi nomen
Hic in mundo prémitur.

Tunsiónibus, pressúris
Expolíti lápides,
Suis coaptántur locis
Per manus Artíficis:
Disponúntur permansúri
Sacris ædifíciis.

Sit perennis laus Parenti;
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion: ℟. Deus in dómibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem; et consolábitur adhuc Dóminus Sion, et éliget adhuc Jerúsalem, allelúia. *Zach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui, allelúia. 3. *Reg.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glóriâ, et in loco isto dabo pacem, allelúia. *Agg.* 2.

AD NOCTURNUM.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Veníte, adorémus, allelúia. *Habac.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ANguláris fundaméntum
Lapis Christus missus est,
Qui paríetum compáge
In utróque néctitur,
Quem Sion sancta suscépit,
In quo credens pérmanet.
Omnis illa Deo sacra
Et dilecta cívitas,
Plena módulis, in laude
Et canóre júbilo,
Trinum Deum unicumque
Cum fervóre prædicat.
Hoc in templo, summe Deus,
Exorátus ádveni,
Et clementi bonitáte
Precum vota súscipe:
Largam benedictiónem
Hic infunde júgiter.
Hic promereantur omnes
Petíta acquírere,
Et adepta possidére
Cum sanctis perénniter,
Paradísum introíre,
Transláti in réquiem.
Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

In Psalm. Te decet. 69. *Ant.* 1. g. Salomóni subjécit Deus omnes hostes, ut cónderet domum in nómine suo, et pararét sanctitátem in sempitérnum, allelúia. *Eccli.* 47.

In Ps. Quàm dilecta. 87. *Ant.* 2. D. Dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus: Sacerdótes autem stabant et Levítæ in órganis cárminum Dómini, ad laudandum Dóminum, allelúia. 2. *Paral.* 7.

In Ps. Fundamenta. 121. *Ant.* 6. F. Sicut Móyses orábat ad Dóminum, et descendit ignis de cœlo; sic et Sálomon orávit, et descendit ignis de cœlo; et consumpsit holocaustum, allelúia. 2. *Mach.* 2.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

CUM complesset Sálomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, et devorávit holocausta et víctimas: et majestas Dómini implévit domum; nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendentem ignem, et glóriam Dómini super domum: et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum viginti

duo míllia, aríetum centum viginti míllia: et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus. Sacerdótes autem stabant in officiis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porrò sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctusque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocausta et ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinére holocausta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus; et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valdè, ab intróitu Emath usque ad torrentem Ægypti. Fecitque die octávo collectā, eò quòd dedicasset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrasset diébus septem.

℟. Non mansi in domo usque ad diem hanc, dicit Dóminus; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel: *Nunc ígitur dedi locum pópulo meo; plantábitur, et ultrà non commovébitur, allelúia, allel. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus in deserto usque in diébus David; Sálomon autem ædificávit Dómino domum: * Nunc ígitur.

1. *Parah.* 17. *Act.* 7.

Sermo sancti Bernardi, Abbát.

Serm. 2. *de Dedicatione.*

Lectio ij.

FEstívitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidem, Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes: hæc verò sic nobis est própria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrári. Nostra est, quia de Ecclésia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan, et erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra, sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt; ut sciat unusquisque vas suum possidére in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis: sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora, domus. Quando domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis, proindè spirituáliter impléri necesse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt; aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio: hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Christus assistens Póntifex futuró-

rum bonórum invisibíliter quotídiè operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei in quo éjiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, et cárneum cor esse datúrum, id est, non dúrum, non obstinátum, non judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum.

℟. Móyses tabernáculum et ómnia vasa ministérii aspersit; et ómnia in sánguine secundùm legem mundantur: * Necesse est ergo exemplária quidem cœléstium his mundári; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàm istis, allelúia, allelúia. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cū omni supelléctili sua: óbtulit et vítulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr.* 9. *Levit.* 8.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore; Cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii, Epíscopi.

In Ps. 28. *Ed. Ben.* 1721. *n.* 5.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extra Ecclésiam, sed quæ in ipsa Dei aula perfícitur. Ne mihi privátas aulas aut ecclésias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum priùs aula erat: sed post admissum in Christum peccátum, facta est habitátio eórum deserta. Quapropter et Dóminus: Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præordináti sunt, aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non ígitur extra hanc aulam adoráre oportet, sed intrà ipsam; ne quis extra ipsam constitútus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidem precatiónis; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, et ánimi eórum aberratiónem, ex vanis ac inutílibus curis nascentem. Qui ventrem, aut glóriam, aut argentum, aut quidvis áliud quod réliquis ómnibus pluris æstimat, deum fécerit, is neque adórat Dóminum, neque in aula sancta est; etiamsi videátur esse dignus,

qui ad sensibiles conventus admittátur.

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus, quóniam sanctum est: adoráte in monte sancto ejus, * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster, allelúia, allelúia. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte; nam et Pater tales quærit qui adórent eum; * Quóniam. Glória Patri. * Quóniam. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

[*Si Dominica fuerit, omissâ Lectione ij. de Sermone sancti Bernardi, ejus loco dicitur Lectio de Evangelio et Homilia Dedicationis; et iij. Lectio erit de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis, cujus fit prætereà Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino cánticum novum: ℟. Laus ejus in ecclésia sanctórum. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. a. DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi, colúmna et firmaméntum veritátis, allelúia. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei usque ad finem firmam retineámus, all. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes, lápidem vivum et électum, et ipsi tamquam lápides vivi superædificámini, domus spirituális, allelúia. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio.

Canticum. Tob. 13.

JErúsalem cívitas Dei, luce spléndidâ fulgébis, * et omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longinquo ad te vénient: et múnera deferentes adorábunt in te Dóminum, * et terram tuam in sanctificatiónem habébunt;

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contémpserint te; et condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictique erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis; * quóniam omnes benedicentur et congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * et qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smaragdo ædificabuntur, * et ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido et mundo omnes platéæ ejus sternentur: * et per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam; * et sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Glória Patri, etc.

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu, allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui: unusquisque vídeat quómodò superædíficet; fundaméntum enim Christus Jesus, allelúia. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 6.

AN nescítis quóniã membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, et non estis vestri? Empti enim estis prétio magno: glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

Hymnus.

PAtris æterni Sóboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.

Hìc sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs:
Hìc et infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.

Hìc suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, et fusi prétium cruóris
Ipse propínat.

Hìc salus ægris ánimis parátur:
Hìc reos Judex fácilis relaxat,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.

Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus sedem:
Hìc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.

Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidive fluctûs:
Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.

Laus Deo, virtus, honor, et potestas
Una sit Patri, parilique Proli:
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine; ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. a. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat; et omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te, allelúia. *Judith* 9.

[*Ipso die Dedicationis, et per Octavam,*

Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter ostendis: Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra, et concéde ut omnes qui huc deprecatúri

convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequantur; Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, et per Octavam,

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, et præsta ut quisquis hoc Templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrasse lætétur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Psalmi de Dominica; et sic ad alias Horas.

Ant. 3. a. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis * locum tuum et Templum, * Allelúia, allelúia. 2. *Mach.* 3.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Ann. 829. *Lib.* 2. *Cap.* 11.

QUia Pontífices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illuc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus benefícia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibique propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni); dignosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus mínimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

Capitulum. Hebr. 10.

HAbentes, fratres, fidúciam in intróitu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, (id est, carnem suam,) et Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum * in timóre tuo, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis: ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Ad Dóminum.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, et foràs non egrediétur ámpliùs: et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegisti et assumpsisti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit * in átriis tuis, * Allelúia. Glória Patri. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

Capitulum. 2. Cor. 5.

SCimus quóniam si terrestris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * in bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, * mirábile in æquitáte, * Allelúia. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Lætátus sum. 60.

Ant. 4. E. UNus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Nisi Dóminus. 76.

Ant. 8. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa verò cívitas aurum mundum, símile vitro mundo, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Memento, *cum sua divisione*, 123. *Ant.* 1. D. Templum non vidi in ea; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, et Agnus, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Super flúmina. 45. *Ant* 3. a. Cívitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumináv it eam, et lucerna ejus est Agnus, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum. 85. *Ant.* 6. F. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni, allelúia. *Apoc.* 21.

Capitulum. Isaïæ 33.

REspice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquam transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, et omnes funiculi ejus non rumpentur; quia solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Hymnus.

ECce sedes hìc Tonantis:
Ecce cœli jánua:
Hìc sacerdos, ara, templum,
Hìc Deus fit hóstia:
Incruentâ morte jugis
Hìc amor litat Deum.

Qualis ara, quanta sedes
Ipsíus capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans,
Hìc latére sústinet.

Quàm libenter hìc pudícis
Inserit se córdibus!
Hìc amantis tota Christi
Exerit se cáritas:
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter filios.

Hinc facesse quem profána
Pólluit contágio,
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus áudeas:
Ultor astat cum flagellis
Púniens sontes Deus.
Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei: ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Gressus rectos fácite pédibus vestris; accessistis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem: ítaque regnum immóbile suscipientes, serviámus Deo cum metu et reveréntia, allelúia. *Hebr.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica. Cætera ut heri, xliij.

¶ *De Dominica (si occurrat intrà Octav. Anniversarii Dedicationis,) fit Officium ut in Psalterio, cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

DIEBUS INTRA OCTAVAM Dedicationis Ecclesiæ.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Una ex Ant. juxta Feriam. ℣. *et* ℟℟. *ex Nocturno Festi.*

Lectio prima de Scriptura occurrente; è tribus fit una. ij. et iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola. 5. a. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu, allelúia. *Ephes.* 2.

Canticum, Jerúsalem cívitas Dei. xlvij.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo, allelúia. *Apoc.* 21.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. Ædificium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis et móntibus ligna et lápides

præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquam inter manus fabrórum et opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicem, cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo huc intráret. Dénique quandò vides in áliqua fábrica lápides et ligna benè sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tanquam ædificando dicébat : Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondùm faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

TERTIA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Lectio ij. Unde suprà.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libenter atténdimus, quam divíno nómini hódiè dedicámus; invenímus à nobis debéri, et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, profíciat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus : et quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificante grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

Lectio iij.

PRincipáliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, et omne donum perfectum : et ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus; quóniam ad construendam istam domum orationis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspectu suo nunquàm esse permíttit inánia; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro : hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo constrùi, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

QUARTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 337. de Dedic. Ecclesiæ. C. 1.

Lectio ij.

BOna ópera fidélium de suâ temporáli terrenâque substántiâ cùm in thesauris cœléstibus reconduntur; fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Unde et ista ædifícia, quæ congregandis religiósis cœtibus extruuntur, cùm óculo carnis inspéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs; et visíbili ácipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis, sed de quantâ interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

REtríbuet ergo Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devótè ista operántibus, ut eos quoque ipsos in suæ fábricæ constructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubi sápiens ille architectus Apóstolus fundamentum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem anguláreṁ; sicut et Petrus de prophética Scriptúra commémorát, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem electum et honorificátum. Huic adhærendo, pacámur; huic incumbendo, firmámur.

QUINTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Unde suprà. Lectio ij.

CHristus símul est et lapis fundamentális, quia ipse nos regit; et anguláris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra supra quam vir sápiens ædíficans domum suam, contra omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus persevérat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante subvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipse est et pax nostra, qui fecit útraque unum: in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Hi enim duo tanquam paríetes ex diverso venientes, longè ab ínvicem fúerant; donec ad illum, tanquam ad ángulum ducti, étiam in illo síbimet copuláti sunt.

Lectio iij. Cap. 2.

ITaque sicut hoc ædifícium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis; ita illud ædifícium, quod nos ipsi sumus, Deo spirituáliter habitatúro construítur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus constrúimus, sic illud benè compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quandò corruptíbile hoc nostrum índuet incorruptiónem, et mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia cor-

pus humilitátis nostræ confor-mábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. *in Matth.*

Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes : ideòque commúniter ómnibus, statim atque ingressi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat, nemo seculáribus rebus suspensum ánimum hábeat, cùm jam ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótiùs malim in domum alicújus vestrûm ingressus destítui, quàm hîc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidem hæc magis próprie domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hîc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirandū? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; et lucerna hæc quàm illa, ut nôrunt qui cum fide óleo peruncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magisque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hîc et lectulus est valdè illo præstántior; divinárū enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut qui non frustrà sementem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Unde ígitur hoc lucrum conjício, unde perspício sermónes ad opus profícere? Nimírum, ex hoc concursu; ex eo quòd Ecclésiam ómnium matrem studiósè amplectímini; ex hac pernocte perpetuâque statióne; ex eo quod angelicórum órdinum statiónem imitantes, sine cessatióne laudes et hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam : in terris, hómines in Ecclésiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant : in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantùm affert gáudii vitæ nostræ, quantùm hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium con-

servátur gáudium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est volúptas. In Ecclésia, defatigatórum est respirátio. In Ecclésia, laborántium est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis et oneráti estis; et ego refíciam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclésiam te vocat.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Vesperis Festi.

OCTAVA DEDICATIONIS.

Duplex-minus.

Ut in die, dempto ritu solemni, et except. quæ sequuntur.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Sermo sancti Cæsárii, Epíscopi.

Serm. 229. qui est in Dedic. Ecclesiæ. *Lectio ij.*

QUotiescúmque, fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátē cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, et sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spiritáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum Dei sanctum est, quod estis vos; et íterùm: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs Sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur; claudátur diábolo, et aperiátur Christo.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore; Facta sunt Encænia in Jerosólymis; et hyems erat: et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hîc leguntur, non ad primam templi dedicatiónem, sed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur, quia hyeme facta referuntur. Prima síquidem ejusdem templi dedicátio à Salomóne, témpore autumni; secunda autem à Zoróbabel et Jesu sacerdóte, témpore veris; tértia à Juda Machabæo, témpore hyemis est facta; quando speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur officiis: quæ étiam ad tempus usque Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ

étiã dedicátio salúbri consuetúdine in Ecclésiis Christi moderno témpore dignóscitur.

[*Si Octava Dedicationis in Dominic. inciderit, Lectio j. erit de Script. occurr., ut suprà: ij. de Homil. in Evang. Octav. Dedicationis; et iij. de Homil. in Evang. Dominicæ occur.*]

CANON.

Ex Concílio Coloniensi primo. *Ann.* 1536. *Part.* 9. *C.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tam fidélis ánimæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Ipsa enim Ecclésia Cathólica, ex multis vivis lapídibus adunáta, verum Dei Templum est. Quòd si Dei Templum sumus, altáre intùs habémus. In hoc altári sit sacrifícium laudis. Hinc preces ad cœlum ascendunt: ad cor enim réspicit Deus. Quamóbrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs aguntur, in nobis spirituáliter impleantur, parùm hinc fructûs nobis accésserit.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

SIMPLEX.

IN VESPERIS Feriæ sextæ præcedentis.

Capitulum. Genes. 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

Hymnus.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum, allelúia. *Judith* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Suffragia de Cruce, Tempore Paschali.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio. Hymnus*, Virgo, Dei génitrix. *infrà*, lxxij.

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus

O Quàm glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre,
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, notati in Proprio de Tempore, sub sola Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus, allelúia. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio et Benedictiones ut ordinantur post Psalterium, pro Tempore Paschali.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempitérnum, allelúia, allelúia. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in ætérnum. * Constítuam pactum. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum, allel. allel. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è sequentibus, secundùm diversitatem mensium.

Post iij. Lect. ℟. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum, allelúia, allelúia. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu

ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória Patri. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui, allelúia. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui per Resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es: præsta, quæsumus, ut per ejus genitrícem Vírginem Maríam perpétuæ capiámus gáudia vitæ; Per eúmdem Dñum.

Suffragium de Cruce, Tempore Paschali.

AD HORAS, post Da, Christe, *Doxologia:*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem, allelúia. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine, * Allelúia. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus, allelúia. *Matth.* 1.

Capitulum. Isaíæ 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium;

et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. br. Deus in médio ejus; * non commovébitur, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Adjuvábit eam * mane dilúculo, * Allelúia. Glória Patri. Deus. Ps. 45.

℣. Elégit eam Dñus ℟. In habitatiónem sibi. Ps. 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes, allel. Apoc. 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus ætermitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet; et relíquiæ fratrum ejus converlentur ad fílios Israel.

℟. br. Homo * Natus est in ea, * Allelúia, allelúia. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus. * Allelúia. Glória. Homo. Ps. 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. Ps. 18.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti, allelúia. Luc. 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suũ, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. br. Misericórdia et véritas * obviavérunt sibi, * Allelúia, allelúia. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Allelúia. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. Ps. 84.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE APRILI.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, adversùs Joviniánum.

Apolog. ad Pammach.

Lectio iij.

CHristus virgo; mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingressus est óstiis: et in sepulcro ejus quod novum et in petra duríssima fúerat excísum, nec ánteà quis, nec pósteà pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torrentem, vel fúnium, vel spinárum; fúnium peccatórum, quibus antè alligábamur; spinárum quæ suffócant sementem patrisfamílias. Hæc est porta orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa et lúcida, opériens in se, vel ex se próferens Sancta Sanctórum, per quam Sol justítiæ et Póntifex noster, secundùm órdinem Melchísedech, ingréditur et egréditur. Respóndeant mihi quómodò Jesus ingressus est clausis óstiis, cùm palpandas manus, et latus considerandum, et ossa carnemque monstráverit, ne véritas córporis phantasma

putarétur; et ego respondébo, quómodò sancta María sit et mater et virgo.

MENSE MAIO.

Ex Epístola sancti Athanásii, Epíscopi, ad Epictétum.

Lectio iij.

HUmánum natúrâ erat quod ex María pródiit, secundùm divínas Scriptúras, verumque erat Dómini corpus: verum, inquam, fuit, cùm idē atque nostrum extíterit. Soror étenim nostra est María, ómnes quippe ex Adam orti sumus. Nam postquàm à mórtuis surrexisset, cùm quídam existimárent se non in córpore ex María génito Dóminum aspícere, sed illíus loco spíritum vidére, dixit ille: Palpáte me, et vidéte quia spíritus carnem et ossa non habet, sicut me vidétis habére. Non dixit, ut me vidétis carnem et ossa esse; sed, habére: ne ipsummet Verbum in res illas transformátum fuisse censerétur; sed illas et ante mortem et post resurrectiónem habére crederétur.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur, quoties fit Officium Semiduplex, aut suprà, nec Tempore Passionis, nec biduo ante Pentecosten, nec quando Officium diei est de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur intrà Suffragia. Prima post Primam diei, ante Officium Capituli: Tertia post Benedicámus *Tertiæ; et sic de cęteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríficâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

In Festis beatæ Mariæ dicuntur in Nocturnis novem sequentes Psalmi, cum Antiphonis propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I. NOCTURNO.

Feriâ II. et V.

Ant. sola. 1. a. Ave.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd me-

mor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronásti eum, * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pisces maris qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus. 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda; * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui :

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs : * in fímbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

Ant. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; ℟. Et concupiscet rex decórē tuum. *Ps.* 44. Pater noster, etc.

Lectiones infrà.

IN II. NOCTURNO.

Feria III et VI.

Ant. sola. 8. c. Ecce.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórū : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculū suum Altíssimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam; mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis,

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi, * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra : Fiat, fiat.

Psalmus 84.

BEnedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ : * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster; * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis; * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus,* ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero, et páries fílium; et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster, etc.

Lectiones infrà.

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. et Sabbato.

Ant. sola. 2. D. Quod nascétur.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo et homo natus est in ea; * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus : * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion : * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino, cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ; * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara et voce psalmi.

In tubis ductílibus et voce tubæ córneæ, * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrarum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

Bened. ut habentur post Psal. pro diversitate Temporis.

Lectio j. Isaïæ 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parùm vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedicam. lvij.

Lectio ij. Galat. 4.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium; sed sub tutóribus et actóribus est, usque ad præfinítum tempus à patre: ita et nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos

qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea. lvij.

Lectio iij. Apoc. 11. et 12.

APertum est templum Dei in cœlo, et visa est arca testamenti ejus in templo ejus: et facta sunt fúlgura, et voces, et terræ motus, et grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex sémine. lvij.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hîc Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam.* lxix.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Ant. sola. 4. A. Benedicta tu.

Psalmus 66.

DEus misereátur nostrî, et benedícat nobis; * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur et exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra; * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum recipe-rémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, etc.

Ant. solu. 3. c. In me ancilla.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * sede à dextris meis,

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Psalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

À solis ortu usque ad occásum * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem;

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: testimónium Israel, ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in

judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite, postquàm sedéritis, qui manducátis panem dóloris, cùm déderit diléctis suis somnum.

Ecce hæréditas Dómini, fílii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis ; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deũ tuum, Sion ;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe fruménti sátiat te ;

Qui emíttit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus ;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni ; * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. In me ancillâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo ; et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Et sic in Sion firmáta sum.

Hymnus.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem ;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino: ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

Cordibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica: Per eumdem Dñum.

Fiunt Commemorationes.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Ps. Sæpè expugnavérunt. 106. De profundis. 76. Dómine, non est exaltátum. 76. *sub sola Ant.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith* 13.

Hymnus.

Virgo Dei génitrix, quem
totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera,
factus homo.
Hinc méritò dicent te sécula
cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súscipe, quos pia plebs tibi
péndere certat, honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.
Glória magna Patri: compar
sit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. Judith 13.

Nomen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis. * Deprecabuntur. Glória. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther* 15.

Oratio.

Beátæ et gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam: Per.

TEMPORE PASCHALI.

Si dicatur Offic. parvum, fit ut suprà, addendo semel Allel. *in fine Invit. et Ant. et bis* Al. *in fine* ℟℟. *etiam brevium.*

Absol. et Bened. ut notatur pro Tempore Paschali. Non dicitur Te Deum.

Dicitur ad Laudes et Vesperas tantùm Oratio Déus, qui per Resurrectiónem, *ut suprà.* lviij. *Non dicuntur Suffragia.*

PROSA DE BEATA
ad devotionem.

INvioláta, íntegra et casta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Christi carís-sima,
Súscipe pia laudũ præcónia.
Nostra ut pura péctora sint et córpora,
Te nunc flágitant devóta corda et ora.
Tua per precáta dulcíso-na,
Nobis concédas véniam per sécula.
O benigna! O benigna! O benigna!
Quæ sola invioláta per-mansisti.
℣. Véritas de terra orta est,
℟. Et jústitia de cœlo prospe-xit. *Ps.* 84.
Oratio. Famulórum tuórum, *ut suprà*, lxx.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Dicuntur flexis genibus Feriâ quartâ Cinerum, et Feriâ quintâ in Cœna Domini, eo ritu qui notatur in Missali.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.
Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.
Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu, Dómine, úsquequò?
Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;
Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in infernò autem quis confitébitur tibi?
Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.
Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs meì.
Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.
Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valdè velóciter.

Psalmus 31.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.
Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.
Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.
Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.
Delictum meum cógnitum

tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi : Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino ; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris : * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi ; * et gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum, * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus ; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátū est, derelíquit me virtus mea ; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt ; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi ; * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei ; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meā annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus; * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 50.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátē meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concoptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * et ímpii ad te converteutur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tuá Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc imponent super altáre tuum vítulos.

Psalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbu-

lor, inclína ad me aurē tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut cremium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis : * factus sum sicut nycticórax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábā; * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ;* quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt, * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tèmpus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suó : * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu, Dómine, terram fundásti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes :

Et omnes sicut vestiméntum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino,

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obsecratiónem meã in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exandi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meã, * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto mei, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.

Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (*Zeb.*) ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Benigne, ora.
Sancte Mammes, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Laúrenti, ora.
Sancte Pothíne, ora.
Sancte Irenæe, ora.
Sancte Desíderi, ora.
Sancte Valéri, ora.
Sancte Florenti, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Victor, ora.
Sancti Joannes, et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancti Cosma, et Damiáne, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Medarde, ora.
Sancte Gregóri, (*Lingon.*) ora pro nobis.
Sancte Urbáne, ora.
Sancte Aprúncule, ora.
Sancte Claudi, ora.
Sancte Francisce Salési, ora.
Omnes sancti Pontífices, et Confessóres, oráte pro nobis.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Maure, ora.
Sancte Philiberte, ora.
Sancte Séquane, ora.
Sancte Frodulphe, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.

Sancte Theobalde, ora.
Omnes sancti Sacerdótes, et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi, et Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María - Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta Coróna, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera nos, Dómine.
Ab ira tua, líbera nos, Dómine.
A subitánea et improvísa morte, líbera nos, Dómine.
Ab insídiis diáboli, líbera nos, Dómine.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera nos, Dómine.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per adventum tuum, líbera nos, Dómine.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptismum et sanctum jejúnium tuum, líbera nos, Dómine.
Per crucem et Passiónem tuam, líbera nos, Dómine.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te rogámus, audi nos.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem et caritátem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te.
Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sanctâ religióne conserváre dignéris, te.
Ut Antístitem nostrum, et omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te rogámus, audi nos.

Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.
Ut Régibus et Princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum, ab ætérna damnatióne erípias, te.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Fili Dei, te rogámus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat increménta frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Ps. Deus, in adjutórium. 9.
℣. Dómine, exaudi, etc.
℣. Dóminus vobiscum, etc.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere: súscipe deprecatiónem

nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis clementer absolvat.

EXaudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus et pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer osténde; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas: quæsumus ut qui pondus tuæ animadversiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

OMnípotens, sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis ætermæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, gratiósus váleat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni et adjuvando prosékuere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

OMnípotens, sempiterné Deus, qui vivórũ domináris simul et mortuórũ, omniũque miseréris quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculũ adhuc in carne rétinet, vel futúrũ jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ clementiâ, ómniũ delictórum suórum véniam consequantur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo (*vel* ea.)
Omnes sancti Angeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Omnes sancti Patriarchæ, et Prophétæ, oráte pro eo (*vel* eâ.)
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli, et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Benigne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Medarde, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea.)
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per crucem et passiónem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dñe.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spiritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde, cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur :

PRoficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit : In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est : In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum míllium Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum ; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est : ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuū fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ; precamurque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendisti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æterna redemptióne persolvisti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátū ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii : sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te sperávit et crédidit, teque Deum et Salvatórem suū unà cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit. ℟. Amen.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es : * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum ; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine ; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison, Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. *Ps.* 68.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, ℟. In veritáte salútis tuæ. *Ps.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar: ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum. *Ps.* 68.

℣. Non me demergat tempestas aquæ; neque absórbeat me profundum: ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum. *Ps.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi: ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me. *Ps.* 85.

Orémus.

UNigénite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluisti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut agnus ad víctimam duci, flagellis et cólaphis cædi, sputis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum sceleràtis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre: quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris * fámulum tuum *N.* [*vel* fámulam tuam *N.*] à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxisti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Posteà legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi. (Ex Matth. Marc. Luc.)

ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum; et cœpit pavére, et tædére, contristári, et mœstus esse. Tunc ait illis: *Tristis* est ánima mea usque ad *mortem*; sustinéte hìc, et vigiláte mecum. Et progressus pusillùm, pósitis génibus, orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum à me: verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans; et factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, si fieri posset, transíret ab eo hora. Et *dixit*: Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste: ómnia tibi possibília sunt; transfer cálicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram.

Psalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur-

tur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui diligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris. Glória Patri, etc.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: ℟. Intende mihi, et exaudi me. *Ps.* 54.

℣. Cor meum conturbátum est in me: ℟. Et formído mortis cécidit super me. *Ps.* 54.

℣. Timor et tremor venérunt super me: ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Ps.* 54.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine; ℟. Dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte: ℟. Nequandò dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum. *Ps.* 12.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me: ℟. Non erubescam; quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ tristítiam usque ad mortem, et per agóniam quam, instante passióne, pertulisti, quandò factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram: succurre * fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ]: tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contra diabólicos incursus: líbera * eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus; et de peccatórum suórum consciéntia formidantem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram]: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Psalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum; * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus

me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Glória Patri, etc.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum: ℟. Et dimitte universa delicta mea. *Ps.* 24.

℣. Dómine Deus miserátor et misericors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax; ℟. Répisce in me, et miserére mei. *Ps.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine Deus meus: ℟. Ne discésseris à me. *Ps.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? ℟. Et volábo et requiescam. *Ps.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte Justórum: ℟. Et fiant novíssima mea horum simília. *Num.* 23.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti: In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attráxi te, míserans: te súpplices deprecámur per istā caritátem quâ dilexisti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum quas pro nobis peccatóribus sustinuisti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] in hac hora éxitûs ejus; quátenùs cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt: Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (vel etiam antequàm finiantur,) si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi. (Ex Matth. Luc. Joann.)

TEnebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circa horam nonam clamávit Jesus voce magnà, dicens: Eli, Eli, lamma sabactháni? hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Pósteà, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini; et dabat ei bíbere. Cùm ergo accepisset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et íterùm clamans voce magnâ, ait: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

MEmor esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamasti voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? et íterùm: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum; et hæc dicens expirasti. Per istā ergo pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus cleméntiam tuam, ut non

derelinquas

derelinquas in hac hora * fámulum tuum [*vel* fámulam tuam] cujus præter te nullus est auxiliátor álius; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, et cum sanctis et electis in æternum cantet misericórdias tuas.

℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratióne, et egressâ animâ, statim dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum versibus et Oratióne infrà.*]

Si autem adhuc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, prout necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me. 104.

Ps. 54. Júdica, Dómine, nocentes me. 54.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo. 97.

Ps. 56. Miserére mei, Deus... quóniam in te confídit. 114.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi. 98.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam. 126.

Ps. 87. Dómine Deus salútis. 118.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório. 26.

Ps. 138. Dómine, probasti me. 106.

Egressâ autem animâ, dicitur: ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine Deus veritátis: illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancillam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum; * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi, etc.

℣. Dóminus vobiscum, etc.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] século, tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Psalmus 114.

DILEXI, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimã meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum et Canticorum tantùm, dicitur:

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me grátis.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

Ant. 8. d. Auxílium.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque

dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introitum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébit?

Ant. 2. D. Opera.

Psalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*,
℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória ætérna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum; * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo, quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos; * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupíllum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

In depositione Defuncti,
Oratio,

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussisti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et sanctórum tuórum jubeas esse consortem.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

In depositione Defunctæ,
Oratio,

QUæsumus, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.*, et à contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue.

In depositione Sacerdotis,
Oratio.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* sacerdotáli fecisti dignitáte vigére: præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio.

(*Pro Episcopo, loco* sacerdotáli, *dicitur* Pontificáli.)

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [sacerdótis, *vel* pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus fa-

famulórum tuórum N. et N. quorum] [*vel* famulárum tuárum N. et N. quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largitor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beátâ Maríâ semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur; Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur:

Requiescant in pace.

℟. Amen.

[*Privatim pro patre et matre,*

Oratio.

DEus qui nos patrem et matrem honoráre præcepisti: miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére; Per Dóminum nostrum.]

AD VIGILIAS.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in depositione corporis, et in omnibus Anniversariis ritu duplici celebrandis. In iis vero quæ ritu simplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II. et V. dicitur primum; Feriâ III. et VI. secundum; Feriâ IV. et Sabbato, tertium.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxtà te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore

eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes qui sperant in te: * in ætérnum exultábunt; et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valdè velóciter.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniam non est in morte, qui memor sit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte; * nequandò dicat inimícus meus: Præválui advérsùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne oblivis-cáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus et sine Titulo.

Lectio j. Job 7.

PARCE mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? et quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si manè me quæsíeris, non subsistam. *In fine Lectionum nihil additur.*

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job 10.

TÆdet ánimam meam vitæ meæ: dimittam adversū me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repentè præcípitas me? Meménto, quæso, quòd sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti? Pelle et cárnibus vestitisti me; óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job 10.

QUare de vulva eduxisti me? qui útinam consumptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur bre-

vi? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram misériæ et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. *F.* In médio.

Psalmus 22.

Dóminus regit me, et nihil mihi déerit; * in loco páscuæ, ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala; * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * advérsus eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitúdinem diérum.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala; quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delicta.

Psalmus 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ * et ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dñe.

Dulcis et rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício, * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini misericórdia et véritas * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea:

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes et recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant. Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

Ant. 4. E. Credo.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropíant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversū me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram; * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto; ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómi-

ne, in via tua; * et dirige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Lectio iv. Job 13.

QUANTAS hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meũ, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dñi sumus: * Etiamsi. *Job* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job 14.

HOmo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquàm in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus mensium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursùm vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego

respondébo tibi : óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti : sed parce peccátis meis.

℞. Dómine, omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel : noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo : * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

Psalmus 38.

DIXI : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor advérsùm me.

Obmútui et humiliátus sum, et sílui à bonis; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intrà me, et in meditatióne mea exardescet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos; * et substántia mea tanquam nihilum ante te.

Verùmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verùmtamen in imágine pertransit homo; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum, * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus : * verùmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam; * et ámpliùs non ero.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine : áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid qui dormit.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit super egénum et páuperem : * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum; et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi

super lectum dolóris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miserére meî ; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quandò moriétur, et períbit nomen ejus ?

Et si ingrediebátur ùt vidéret, vana loquebátur : * cor ejus congregavit iniquitátem sibi.

Egrediebátur forás, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci meî : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat ?

Etenim homò pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî, et resúscita me ; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum : * fiat, fiat.

Ant. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat ? Dómine, miserére meî, et resúscita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

Psalmus 41.

Quemádmodùm desíderat * cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : * quandò véniam et apparébo ante fáciem Dei !

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídiè : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam ; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea ? * et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est ; * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Susceptor meus es.

Quare oblítus es mei? et quare contristátus incédo, * dum affligit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea: * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quando véniam et apparébo ante fáciem Dei!

℣. Quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Lectio vij. Job 16. et 17.

BReves anni tránseunt; et sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te; et cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, *Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam ætérnam, et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job 19.

PElli meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelícta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi lámina, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursùm circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius.

Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me : non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum : * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua : § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius es : * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua : § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David : Dómine, ádjuva me : † Benigna est misericórdia tua : § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórū : § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera, *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quandò Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine ; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimam * fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum *N.* et *N.*] [*vel* famulárū tuárum *N.* et *N.*] et ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum ; ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos resuscitáti respírent ; Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

AD LAUDES.

In Psalm. Miserére. lxxv.

Ant. 1. *g.* Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ant. 8. G. Exaudi.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos ; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti et assumpsisti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè ;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos, à signis tuis : * éxitus

matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Ant. 4. E. Propter.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine: * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. D. Miserére.

Canticum. Baruch 3.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, et miserére, quia Deus es misericors; * et miserére nostri, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempiter-

num, * et nos perîbimus in ævum?

Dómine omnípotens, Deus Israel, *audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui: * et agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; * sed meménto manûs tuæ, et nóminis tui in témpore isto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * et laudábimus te, Dómine.

Ant. Miserére nostrî, Dómine; quia peccávimus ante te.

Ant. 7. b. Omnis spíritus.

Psalmus 150.

LAudáte Dñum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dñum.

Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater. *et cetera ut suprà in Vesperis*, xc. *excepto quòd loco Psalmi* Lauda, *dicitur Ps.* De profundis. lxxxix.

COMMENDATIONES.

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℟. DOmine Deus, audi nunc oratiónem mortuórum Israel, qui peccavérunt ante te. Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum, sed * Meménto manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo: * Meménto. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos indúcas, etc.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] século, tibi vivat: et quæ per fragilitátē mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

MIsericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, æterne Deus, pietátis affectu rogáre pro aliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquam sufficimus; tamen de tua confísi gratúita pietáte et ínclita benignitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli

tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te reverténtem cum pietáte suscípias : adsit ei Angelus testaménti tui Míchael, et per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos et electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac et Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris : quátenùs liberáta de princípibus tenebrárum et de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut própriæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus ; sed agnoscátur à Sanctis tuis et beatitúdinis réquie perfruátur : atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos et electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur ; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

In Ps. In éxitu. 25. *in cujus fine dicitur* Réquiem. *Ant.* 7. ç. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino ; adjútor eórum et protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui humáno córpori ánimā ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es ; dum, te jubente, pulvis in púlverem revértitur ; tu imáginem tuam cum sanctis et eléctis tuis ætérnis sédibus præcípias sociári ; eámque ad te reverténtem de Ægypti pártibus blandè leníterque suscípias, et Angelos tuos sanctos ei obviàm mittas, viámque illi justítiæ demonstra, et portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, et agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo et vero ; quia non est álius Deus præter te, Dómine, et non est secundùm ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, et clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárum quas suscitávit furor mali desidérii : licèt enim peccáverit, tamen te non negávit ; sed signo fídei insignita, te qui ómnia, et eam inter ómnia fecisti, fidéliter adorávit ; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

In Psalm. Dilexi. 44. Crédidi. 90. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 117. Confitémini. 12. *et* Beáti immaculáti. 13. *integrè, Ant. sola* 8. G. Circumdedérunt me dolóres mortis, et perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi, et quodámmodò córdibus sauciáti ; misericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebílibus vócibus implorámus ; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, reverténtē blandè leníterque suscípias ; et quas ex carnáli commoratióne contra-

xit máculas, tu Deus, insólitâ bonitáte clementer déleas, *Chorus*, Amen: Piè indúlgeas, *Chorus*, Amen: Obliviόni in perpétuum tradas, *Ch.* Amen: Atque hanc laudem tibi cum cǽteris redditúram, et ad corpus próprium quandóquè reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias; Qui cum Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

Pater, etc. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine, ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem: præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante Prandium.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, etc. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona ✝ tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℟. Amen.

In fine Lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO
post Prandium.

CONfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. Glória Patri, etc.

Qui benedixit mensam, dicit:

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis beneficiis tuis; Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Ps. Miserére. 125: *Si verò non procedatur, dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes. 117. *Qui Psalmus semper dicitur, quandò absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Psalmi dicitur Glória Patri, *deinde* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti; et læténtur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usque in séculum. *Ps.* 112.

REtribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò, Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ
ANTE CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, et saturabuntur; et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos, etc.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona ✠ tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO
post Cœnam.

MEmóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110. Glória Patri.

Qui benedixit mensam, dicit:

BEnedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit et regnat in sécula seculórum.

Psalm. et reliqua, ut suprà.

¶ IN JEJUNIIS, *ad refectio-*

nem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.]

¶ *Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias, mutatur diebus infrà scriptis, ut sequitur.*

AD UTRAMQUE refectionem.

FERIA IV. V. ET VI. *MAJORIS HEBDOMADÆ.*

BENEDICTIO.

CHristus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. *Philipp.* 2.

Pater. *totum secretò. Deinde nihil dicendo, signo crucis benedicitur mensa; quæ benedictio Feriâ sextâ omittitur.*

Ad Lectiones non datur benedictio; nec dicitur, Tu, autem, Dómine.

GRATIARUM ACTIO.

CHristus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Psalm. Miserére, *sine* Glória Patri, *totum secretò.*

REspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum; *secretò*, Qui tecum vivit, etc.

SÁBBATO SANCTO, *BENEDICTIO.*

BEnedícite. ℟. Dóminus. Cùm transisset Sábbatum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum, allelúia. *Marc.* 16.

Kyrie, eléison, *et reliqua, ut suprà.* civ.

GRATIARUM ACTIO.

VEspere autem Sábbati, quæ lucescit in prima Sábbati, venit María Magdaléne, et áltera María, vidére sepulcrum, allel. *Matth.* 28.

Benedictus, etc. *suprà.* cv.

Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 117. Kyrie. Pater; ℣. Dispersit. *et reliqua*, cv.

IN DIE S. PASCHÆ, *et usque ad prandium sequentis Sabbati inclusivè;*

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus, et lætémur in ea, allel. *Ps.* 117.

Glória. Kyrie, eléison. *et reliqua, ut suprà.* civ.

GRATIARUM ACTIO.

HÆc dies quam fecit Dóminus; exultémus, et lætémur in ea, allel. *Ps.* 117.

Glória. *et reliqua omnia ut suprà*, cv. *excepto quòd loco Psalmi* Miserére, *dicitur Psalmus* Confitémini. 12.

IN ASCENSIONE DÓMINI, *et usque ad Vigiliam Pentecostes.*

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Ascendens Christus in altum, allelúia, captívam duxit captivitátem, allel. *Ephes.* 4.

Glória. Kyrie. *et reliqua, ut suprà*, civ.

GRATIARUM ACTIO.

AScendit Deus in júbilo, allelúia, et Dóminus in

voce tubæ, allelúia. *Ps.* 46.
Glória. *et reliqua omnia ut suprà,* cv. *excepto quòd loco Psalmi* Miserére, *dicitur Psalmus* Omnes gentes, 41.

IN PENTECOSTE
ET PER HEBDOMADAM.
BENEDICTIO.

Benedícite. ℟. Dóminus. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúia; et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allel. *Sap.* 1.

Glória Patri, etc. Kyrie, eléison. Christe, eléison. *et reliqua, ut suprà,* civ.

GRATIARUM ACTIO.

Repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia, et cœpérunt loqui, allel. *Act.* 2.
Glória Patri. *et reliqua omnia, ut suprà,* cv. *excepto quòd loco Ps.* Miserére meî, Deus, *dicitur Psalmus* Magnus Dóminus. 121.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

In Cantic. Benedictus, 11.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Secretò, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.
℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.
℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.
℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci, *Ps.* 60.
℣. Nihil profíciat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.
℣. Benedictus Dóminus die quotídie: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.
℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.
℣. Utinam dirigantur viæ nostræ ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.
℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.
℣. Dómine, exaudi, etc.

Orémus.

Deus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecisti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandisti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempus-

que tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demùm ad ætérnæ salútis portum pervenire féliciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti; quæsumus ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus; et demùm incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris: et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta. 87. Benedixísti. 51. Inclína, Dómine, *cum sua divisione*. 126. Crédidi. 90. De profundis clamávi. 76.

Ant. Dómine, memor èsto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison, Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meā, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine; úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℟. Dómine, exaudi oratiónem meam : ℣. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum, ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum : purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuísti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

COnsciéntias nostras, quæsumus, Dómine, visitándo purífica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem; Qui tecum vivit et regnat Deus.

℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me. 88. Benedícam Dóminū, *cum sua divisione*, 88. Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia, *cum sua divisione*, 73.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spíritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sap.* 12. *et* 16. *Luc.* 1.

Preces.

KYrie, eléison, Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem, etc.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : ℟. Escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut filius

hóminis, quóniam visitas eum? *Ps*. 8.

℣. Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps*. 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps*. 113.

℣. Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; ℟. Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc*. 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps*. 101.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam: et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte; ut remédia salútis æternæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

QUæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére perículis.

COgnóscimus, Dómine, tuæ circa nos cleméntiæ largitátem: et ideó fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne períre patiáris quibus tanta remédia providísti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus; ut qui officium sacerdotále suscépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus: et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

COMMUNE

COMMUNE PATRONORUM.

IN Ecclesiis ubi Officium proprium de Patronis vel primariis vel secundariis non habetur, eorum Festa ad eum modum celebrantur, qui in Rubricis Breviarii generalibus præscribitur; id est, Festum Patroni primarii, sive titularis, ubi à Patrono primario diversus est, ritu Annuali: Patroni verò secundarii Festum ritu solemni-minori, omnia sumendo in Breviario de Communi cujusque Sancti, secundùm titulum ejus et dignitatem, id est, vel Apostoli, vel Martyris, et aliorum similiter. Fient autem, si occurrant in Quadragesima, cum novem Lectionibus; in Tempore Paschali cum tribus tantùm.

IN QUADRAGESIMA, Lectiones I. Nocturni in Festo Annuali dicuntur ut sequitur pro quocumque Communi; in Festo verò solemni-minori Lectiones dicuntur de Scriptura occurrente, posteriore in duas divisâ.

In II. Nocturno, si nihil omninò habetur in Breviario de Sancto cujus fit Officium, tres Lectiones pariter dicentur ut hîc notantur pro unoquoque Communi. Si verò vel una vel duæ Lectiones in Breviario de illo Sancto habentur, præferentur his quæ hîc notantur; quibus proindè locus non erit, nisi quandò vel nullæ propriæ aderunt, vel non sufficient, aut dividi commodè non poterunt. Ubi verò una vel duæ habebuntur, pro secunda vel tertia ritè sumentur quæ prima vel secunda in unoquoque Communi hîc ponuntur.

In III. Nocturno, duæ Lectiones hîc appositæ pro unoquoque Communi adhibebuntur; tertia de Homilia in Evangelium Feriæ, cujus fit Commemoratio in Laudibus et utrisque Vesperis. Nullæ hîc in secundo et tertio Nocturno appositæ sunt Lectiones pro Patrono Apostolo; quia nullus est cujus Festum non habeat Lectiones utrique Nocturno proprias in Breviario.

Nihil unquam de Octava, ne quidem Commemoratio.

TEMPORE PASCHALI, cùm Festum quodcumque, et cujuscumque ritûs, unicum Nocturnum habeat, servabuntur Rubricæ quæ in Festo Annuali, super illius Nocturni tres Psalmos, tres quoque Antiphonas præscribunt, in Solemni verò minori unicam, addito in fine cujuscumque, Allelúia.

Prima Lectio erit quæ, extra Tempus Paschale, prima in primo Nocturno præscribitur: secunda (si nulla de sancto Patrono Lectio in Breviario habetur,) sumetur similiter prima quæ in secundo Nocturno hîc assignatur: tertia similiter erit prima ex tertio Nocturno.

Dominicâ intrà Octavam, Lectio j. de Scriptura occurrente; ij. quæ infrà ponitur; iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

Diei Octavæ Officium erit duplex-majus : Lectio j. de Scriptura occurrente, duæ aliæ ut infrà pro unoquoque Communi ponuntur.

Festis solemnibus-minoribus, qualia sunt ex Rubricis Festa Patroni secundarii, Octava ex regulis Breviarii communibus non debetur. Si quæ tamen sint quæ propter concursum populi aut consuetudinem usu veteri roboratam per octiduum solita sint cum Octava celebrari, fiet tantùm de iis Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus, secundùm rubricam Simplicium Tempore Paschali occurrentium : Officium verò diei Octavæ supra ritum semiduplicem non assurget.

Diebus verò intrà Octavam primarii Patroni, nullâ dignitatis cujusque Sancti habitâ ratione, Lectiones dicentur etiam pro Apostolo ut infrà, nisi adsint propriæ; vel si propriæ, cùm adsunt, non sufficiant, aut non possint aliàs commodè dividi. Hac distinctione servatâ, ut intrà Octavas Annualium, Lectiones duæ, ij. et iij. ut hîc habetur, propriè de Octava dicantur, nisi sit memoria facienda per iij. Lectionem. In die verò Octavæ duæ Lectiones de Octava dicentur.

Canon proprius habetur ad calcem hujus Communis.

DIE FESTO PRO APOSTOLO.

(In Quadragesima,)

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli, Apóstoli, ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 4.

Sic nos exístimet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hîc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut à vobis júdicer, aut ab humáno die : sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum; sed non in hoc justificátus sum : qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadusque véniat Dóminus, qui et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque à Deo.

Lectio ij.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apollo, propter vos; ut in nobis discátis, ne suprà quàm scriptum est, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti

estis : sine nobis regnátis; et útinam regnétis, ut et nos vobiscum regnémus ! Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

Lectio iij.

NOs stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo : nos infirmi, vos autem fortes : vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. Maledícimur, et benedícimus : persecutiónem pátimur, et sustinémus : blasphemámur, et obsecrámus : tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo; sed ut fílios meos caríssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo, sed non multos patres : nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

[*Temp. Paschali prima tantùm legitur, cetera ut in Breviario.*

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 7. in. 1. ad Cor.

OStendámus fieri non potuisse ut institúerent et cogitárent Apóstoli prædicáre quæ prædicárunt, nisi Christum secum habuissent. Non quóniam imbecilli adversùs fortes, nec quóniam pauci adversùs multos; non quóniam páuperes adversùs dívites, nec rudes et ignári adversùs sapientes struébant áciem : sed quóniam magna quoque vis est præoccupátæ opiniónis. Quando autem in dogmátibus fúerit consuetúdo, ea efficitur fírmior et stabílior : facílius enim mutáverit ómnia quíspiam quàm quæ pértinent ad religiónem.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Joannis Chrisóstomi.

In Gen. Hom. 28.

SIcut ab inítio per tres hóminum genus multiplicávit universi Cónditor, ita quoque et in fide per úndecim piscatóres illiterátos et idiótas, qui neque os aperíre audébant, omnem sibi orbem attraxit; atque illiteráti isti, et idiótæ, et piscatóres philosophórum obturavérunt ora, et transcurrérunt orbem quasi aláti, seminantes

veritátis sermónem, et spinas exsecantes, et prístinas affectiónes revellentes, Christique leges ubíque plantantes: ac neque quòd pauci essent, neque quòd priváti et illiteráti, neque quòd austéra et insólita jubérent, neque quòd véteri consuetúdine humánum genus præventum esset, obstáculo eis esse pótuit; sed prævia grátia sústulit hæc ómnia, magnâque facilitáte operáti sunt ómnia, per ipsa obstácula majórem accipientes alacritátem.

Lectio iij.

ENimverò interdùm flageláti decedébant gaudentes, non propter flagella simplíciter, sed quia pro nómine Christi digni hábiti sunt ignomíniam pati: interdùm autem in cárcerem conjecti, postquàm ab Angelo educti fuérunt, íterùm eádem continuavérunt; et in templum abeuntes, doctrínæ sermónem seminavérunt, pópulos quasi piscando ad pietátē inducentes: et íterùm detenti, non solùm non segnióres inde facti sunt, sed et majórem libertátē præ se tulérunt, in médio insanientis pópuli et déntibus frementis stantes, ac dicentes: Obedíre oportet Deo magìs quàm homínibus. Vidisti libertátis magnitúdinē? Vidisti illiterátos piscatóres contémnere tot furentes pópulos, et ad cædes ac mactatiónes parátos? At tu, dilecte, áudiens hæc ómnia, ne tríbue illis, sed divínæ grátiæ quæ confirmábat et instruébat illórum alacritátem.

DIE FESTO
PRO UNO MARTYRE.

(In Quadragesima,)

IN I. NOCTURNO.

De Epístola secunda beáti Pauli, Apóstoli, ad Coríntios.

Lectio j. Cap. 4.

DEus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istū in vasis fictílibus; ut sublímitas sit virtútis Dei, et non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur: aporiámur, sed non destitúimur; persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus; semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris.

Lectio ij.

SEmper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra

mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habentes autem eumdem spíritum fídei, sicut scriptum est: Crédidi, propter quod locútus sum; et nos crédimus propter quod et lóquimur: scientes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, et constítuet vobiscum. Omnia enim propter vos; ut grátia abundans, per multos in gratiárum actióne abundet in glóriam Dei. Propter quod non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem.

Lectio iij.

ID enim quod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis; non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim, quóniam si terrestris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est superíndui cupientes; si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti, eo quòd nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 311. in nat. S. Cypriani, Martyris.

Lectio iv.

ISTUM nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in istum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótiùs diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris? Quia usque ad mortem pro veritáte certávit, et ideò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit; ideò victor ad Deum accessit.

Lectio v.

ABundant in isto século erróres et terróres: beatíssimus Martyr erróres sapiéntiâ, terróres patiéntiâ superávit. Magnum est quod fecit: secútus Agnum, leónem vicit. Quandò persecútor sæviébat, leo fremébat; sed quia Agnus sursùm attendebátur, leo deorsùm calcabátur. Cogitáte, fratres, quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexisse, in cœlum ascendisse, et pro ista prædicatióne pérpeti ómnia quæ insániens mundus inferret, damna, exília, víncula, tormenta,

flammas, béstias, cruces, mortes.

Lectio vj.

ALius moriebátur, ut álius honorarétur; álius occidebátur, ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent, nisi flagrántiâ caritátis de consciéntia veritátis? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémnerent vitam: sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem, pro quibus præmiis ista damna contémnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audíerant: Quid prodest hómini, si totum mundum lucrétur, ánimæ autem suæ detrimentum patiátur?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non est discípulus super magistrum, nec servus super dóminum suum. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris.

Epist. 56. quæ est de exhort. ad martyrium ad Thibaritanos.

GAUDÉRE nos in persecutiónibus vóluit Dóminus; quia tunc dantur corónæ fídei, tunc probantur mílites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen milítiæ dédimus, ut pacem tantúmmodò cogitáre, et recusáre milítiam debeámus, quandò in ipsa milítia primus ambuláverit Dñus, humilitátis et toleránliæ et passiónis magister; ut quod fieri dócuit, prior fáceret; et quod pati hortátur, prior pro nobis ipse paterétur. Sit ante óculos, fratres dilectíssimi, quòd qui omne judícium à Patre solus accépit, et qui ventúrus est et judicatúrus, jam judícii sui et cognitiónis futúræ senténtiam protúlerit, prænúntians et contestans confessúrum se coram Patre suo confiténtes, et negatúrum negantes.

Longè post præced. Lectio viij.

NEque áliquis persecutiónis metu sic terreátur, ut non evangélicis exhortatiónibus et præceptis, ac mónitis cœléstibus, ad ómnia inveniátur armátus. Iráscitur adversárius et minátur, sed est qui possit de ejus mánibus liberáre. Ille metuendus est, cujus iram nemo potest evádere, ipso præmonente et dicente: Ne timuéritis eos qui occídunt corpus; ánimam autem non possunt occídere; magìs autem metúite eum qui potest et corpus et ánimam occídere in gehennam. Et íterùm: Qui amat ánimam suam, perdet illam; et qui odit ánimam suam in isto sǽculo, in vitam ætérnam conservábit illam. Ecce agon sublímis et magnus, et corónæ cœlestis præmio gloriósus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat et Christus. Quanta est glória dígnitas, quanta felícitas, præsente Deo cóngredi, et Christo júdice coronári!

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶Tempore Paschali, *Lectio j.* De Epístola secunda beáti Pauli.... Deus qui dixit. *ut suprà*, cxiv.

Lectio ij. Sermo sancti Augustíni, Epíscopi... Istum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris, *ut suprà*, cxv.

Lectio iij. erit de Homilia in Evangelium, ut suprà.*

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 283. in Nat. Mart. Massil.

Fortitúdinem sanctórum Mártyrum sic in eórum passióne mirémur, ut grátiam Dómini prædicémus. Neque enim et illi in seipsis laudári voluérunt, sed in illo cui dícitur: In Dómino laudábitur ánima mea. Hoc qui intélligunt, non supérbiunt. Cum tremóre petunt, cum gáudio accípiunt. Persevérant, jam non amittunt. Quia enim non supérbiunt, mites sunt. Et ídeò cùm dixisset, In Dómino laudábitur ánima mea; áddidit, Audiant mansuéti, et jucundentur. Quid caro infirma, quid vermis et putrédo esset, nisi quod cantávimus verum esset: Deo subjiciétur ánima mea, quóniam ab ipso est patiéntia mea? Etenim, ut mala ómnia pro fide Mártyres tolerárent, virtus eórum patiéntia nominátur.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Ex Laud. S. Juliani, Martyris.

Vociferátus est iste Martyr cum Paulo dicente: Deo autem grátias qui triumphat nos in Christo. Quantò afflictiónem témporis diuturnitáte producébat tyrannus, tantò patiéntiam ejus probatiórem reddébat. Nam et aurum quò diútiùs cùm ignis natúra versátur, púrius evádit: quemádmodùm et tum Sancti ánima témpore examináta, magis refulgébat; nec áliud quiddam quàm trophæum advérsùs seipsum et advérsùs diábolum Mártyrem circumferébat, crudelitátis gentílium argumentum, Christianórum pietátis judícium, virtútis Christi signum máximum, incitamentum et consílium Christi fidélibus, ut prompto et álacri ánimo in iisdem certamínibus persevérent, divínæ glóriæ præcónem, tálium certáminum dis-

ciplínæ magistrum. Cunctos enim ad imitatiónem suî, non voce tantùm suádens, sed factis ipsis, tubâ clariórem mittens vocem cohortabátur.

Lectio iij.

SAnctus itaque Martyr in médium producebátur: acerba úndique supplícia circumstábant, metus futurórū, labor præséntium, dolor ingruéntium, eórum quæ expectabántur formído. Tanquam enim béllua quædam immánes, carnífices corpus ejus circumsedentes látera effodiébant, carnem deradébant, ossa denundábant, víscera ipsa interióra pervadébant. Attamen cùm cuncta pervestigárent, thesaurum fídei deprædári mínimè valuérunt. Enimverò in regum æráriis ubi aurum aliæque copiósè sunt opes recónditæ, si pariétes solùm perfóderis, si fores reseráveris, contínuò thesaurum objectum vides: at hîc in Sancto isto, Christumque continénti templo, contrárium accidébat. Perfodiébant muros carnífices, pectoraque dirumpébant; et recónditas opes nec cérnere nec rápere póterant.

DIE FESTO

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

(In Quadragesima,)

IN I. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli, Apóstoli, ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

FRATRES; Debitóres sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepistis spíritum servitútis íterùm in timóre; sed accepistis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat.

Lectio ij.

SCimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperantur in bonum, iis qui secundùm propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit confórmes fíeri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit; quos autem justificá-

vit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodò non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit adversùs electos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imò qui et resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis.

Lectio iij.

QUia ergo nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur totâ die, æstimáti sumus sicut oves occisiónis. Sed in his ómnibus superámus propter eum qui diléxit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque ángeli, neque principátus, neque virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profundum, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 335. *in Nat. Martyr.*

Lectio iv.

QUóniam dies sanctórum Mártyrum est, unde pótiùs áliquid delectet nos dícere, nisi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audívimus paulò antè beátum Paulum Apóstolum prædicantem: Quis nos separábit à caritáte Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? sicut scriptum est: Propter te mortificimur totâ die, deputáti sumus ut oves occisiónis; sed in his ómnibus superámus per eum qui dilexit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, et de se nihil præsúmere: illum dilígere qui glorificátur in suis; ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

Lectio v.

NOvérunt et illud quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. Si justi in Dómino lætantur, injusti non novérunt lætári nisi in século. Sed ipsa est prima ácies debellanda. Primò vincendæ sunt delectatiónes, et pósteà dolóres. Quómodò potest superáre mundum sævientem, qui non potest superáre blandientem? Blandítur hic mundus pollicendo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mundus intentando dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicétur, quómodò superáre potest quod minátur.

Lectio vj.

HAbent delectatiónem suam divítiæ, quis nésciat? Sed plus habet delectatiónis justí-

tia. Delectáre divítiis cum justítia. Ubi autem talis artículus tentatiónis incíderit, ut duo hæc véniant in tentatiónem, divítiæ et justítia; et non possis habére utrumque: sed si míseris manum ad divítias, necesse est ut amíttas justítiam; si míseris manum ad justítiam, péreant divítiæ. Modò élige, modò pugna; modò videámus si non sine causa cantasti: Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; modò videámus si non sine causa audisti: Quis nos separábit à caritáte Christi? Et quidem prætermísit ómnia quibus blandítur mundus, et te vóluit commemoráre cui blandítur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: illa útique certámina, ubi vicérunt persecutiónem, famem, sitim, egestátem, ignomíniam; ad extrémum, timórem mortis, et hostem sævíssimum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri; et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 1. *Off. Cap.* 15. *et* 16.

NON potest quis præmium accípere, nisi legítimè certáverit: nec est gloriósa victória, nisi ubi fúerint laboriósa certámina. Nonne injustus est, qui antè quærat præmium, quàm certámen fúerit absolútum? Ideòque Dóminus in Evangélio ait: Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: beáti estis, cùm vobis maledícent hómines, et persequentur, et dicent omne malum adversùm vos propter justítiam; gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlo. Futúram, non præsentem, in cœlo, non in terra, mercédem promísit esse reddendam. Quid álibi poscis quod álibi debétur? Quid præprópere corónam éxigis, ántequàm vincas? Quid detérgere púlverem, quid requiéscere cupis? Quid epulári gestis, ántequàm stádium solvátur? Adhuc pópulus spectat, adhuc athlétæ in scámmate sunt; et tu jam ótium petis?

Lectio viij.

SEd fortè dicas: Cur ímpii lætantur? cur luxuriantur? cur étiam ipsi non mecum labórant? Quóniam qui non subscrípserint ad corónam, non tenentur ad labórem certáminis: qui in stádium non descénderint, non se perfundunt óleo, non oblíniunt púlvere. Quos manet glória, expectat injúria. Unguentáti spectáre solent, non decertáre, non solem, æstus, púlverem, imbresque pérpeti. Dicant ergo et ipsis athlétæ: Veníte, nobiscum laboráte. Sed

respondébunt spectatóres: Nos hîc interim de vobis judicámus; vos autem sine nobis corónæ, si vicéritis, glóriam vindicábitis.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lec. j.* De Epístola beáti Pauli... Fratres; Debitóres, *ut suprà.*

Lectio ij. Sermo sancti Augustíni... Quóniam dies.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni, Epíscopi. *Or.* 6.

QUid hoc festo atque hâc hóminum frequéntiâ dignum proferémus? Purificémus nosmetipsos Martyribus, fratres, vel ei pótiùs cui ipsi quoque cruóris veritatisque confessióne purificáti et expiáti sunt. Mundémur ab omni inquinamento carnis et spíritûs. Lavémur, mundi efficiámur; exhibeámus nos, étiam córpora nostra, hóstiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationábilem, nostram precatiónem. Neque enim púrius tanto in prétio quidquam habet, quàm puritátem aut purgatiónem. Certémus propter athlétas, vincámus propter victóres, testimónium dicámus veritáti propter Mártyres. Hoc illórum certamínibus demus, ut ipsi quoque palmam assequámur, atque ejusdem glóriæ hærédes simus, tam illíus quam à nobis accípiunt, quàm illíus quæ in cœlis recóndita est, cujus monumenta quædam et exígua signa sunt quæ óculis cernuntur. Adversùs principátus et potestátes certámen ineámus; adversùs illos invisíbiles persecutóres et tyrannos; adversùs mundi rectóres, tenebrárum hujus séculi; adversùs spirituáles nequítias in cœléstibus, et quæ circa cœléstia feruntur; adversùs doméstirum atque intestínum bellum quod in ánimi perturbatiónibus situm est; adversùs quotidiános eárum quæ externè áccidunt rerum ímpetus.

Lect. iij. de Hom. in Ev. Dom.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 139. *in Martyres.*

DE glória Mártyrum locutúros ádjuvent nos oratiónes Mártyrum. Hoc enim per istas solemnitátes commemoráre debet sánctitas vestra, primùm ne arbitrémur áliquid nos conferre Martyribus, quia eórum dies solemníssimos celebrámus. Illi nostris festivitátibus non egent, quia in cœlis cum Angelis gaudent. Congáudent autem

nobis, non si honorémus, sed si imitémur eos; quanquam quòd et honorámus, nobis prodest, non illis. Sed honoráre, et non imitári, nihil est áliud quàm mendáciter adulári. Ad hoc ergo istæ festivitátes in Ecclésia constitútæ sunt Christi, ut per eas congregátio membrórum Christi admoneátur imitári Mártyres Christi. Hæc omninò hujus festivitátis utílitas, ália non est.

Lectio iij.

Si enim nobis proponátur imitandus Deus, respondet humána fragílitas multùm esse ad se imitári eum cui non potest comparári. Si deinde ipsíus Dómini Jesu Christi ad imitatiónem nobis proponitur exemplum, qui proptéreà, cùm Deus esset, mortáli carne vestítus est, ut homínibus mortálem carnem geréntibus insinuáret præceptum et demonstráret exemplum, de quo étiam scriptum est: Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequámur vestígia ejus; tamen et hîc respondet humána fragílitas: Quid símile, ego et Christus? Ille etsi caro, tamen Verbum caro; Verbum enim caro factum est, ut habitáret in nobis: carnem assumpsit, non Verbum pérdidit: quod non erat assúmpsit, non quod erat amísit. Quid ergo símile, ego et Christus?

DIE FESTO
PRO PONTIFICIBUS.

(In Quadragesima.)
IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli, Apóstoli, ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

Fidélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modestum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui benè præpósitum, fílios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum; ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. Cap. 1.

Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non su-

perbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplecténtem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos qui contradícunt argúere. Sunt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui, et seductóres, máximè qui de circumcisióne sunt, quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ.

Lectio iij. Cap. 2.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam. Senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter, in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, benè docentes, ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre, ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 10. *in Epist.* 1. *ad Tim.*

Lectio iv.

SI quis Episcopátum áppetit, non principátûs ac dominatiónis fastu, sed pro cura regíminis et caritátis affectu, non ímprobo: bonum quippe desíderat opus. Quippe et Móyses eamdem rem appetivisse cognoscitur. Verùm ille hujúsmodi poténtiam ambitumque dominandi nequáquam quæsívit: sed eam rem ita suscépit, ut nec contuméliam audíre refúgeret, cùm illi dicerétur: Quis te constítuit príncipem et júdicem super nos? Si quis ígitur ita desíderat, desíderat benè. Episcopátus enim ex eo dícitur, quòd omnes inspíciat cunctaque speculétur. Oportet ígitur Epíscopum irreprehensíbilem esse. Hoc único verbo genus omne virtútum expressit. Itaque qui sibi vel levis culpæ cónscius est, malè profectò facit eam rem áppetens, quâ indignum se per ópera facit. Non enim decet hujúsmodi régere, sed pótiùs regi. Eum quippe qui regendos álios súscipit, tantâ decet glóriâ virtútis excéllere, ut instar solis, céteros véluti stellárum ignículos in suo fulgóre obscúret. Debet hujúsmodi vitam habére immaculátam atque compósitam; ut omnes in illum et in ejus vitam, velúti in exemplum áliquod excellens, intueantur.

Lectio v.

OPortet Epíscopum vigilantem esse, hoc est, claríssimâ mentis ácie prædítum, innumerosque habentē omni ex parte óculos, quibus acutíssimè cuncta prospíciat. Sunt quippe plura quæ íncidant, et mentis hébetent áciem, putà concupiscéntiæ desidéria, curæ quotidiánæ, rerumque perturbátio; et plúrima id genus úndique ímminent. Vigilantem ígitur esse necesse est eum, qui non tantùm suî curam habet, verùm étiam reliquórum. Decet esse pervígilem eum qui ejúsmodi est, ac spíritu vívere, et affectûs sui flammam opéribus ipsis osténdere, sollicitúdine, atque indústriâ præcéllere; ut die noctuque exércitum et castra perlustret, labóret, et sui offícii munus diligentíssimè ímpleat, atque ómnium curam et sollicitúdinem gerat. Pudícum, addit, ornátum, et hospitalitátis amatórem. Ista et in súbditis plerumquè vídeas. Verùm quóniam oportet eum et ea quæ sunt rectóris habére, idcircò subjunxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à súbditis nequáquam exígitur: céterùm illi ante ómnia adesse debet, qui hujúsmodi suscépit offícium.

Lectio vj.

IDcircò nos elégit Deus, ut simus quasi luminária, ut véluti fermentum evadámus, ut magistri ceterórum efficiámur, ut véluti Angeli cum homínibus versémur in terris, ut tanquam viri cum infántibus et púeris, quasi spirituáles cum animálibus, ut ex contubérnio nostro ingéntia lucra conquírant; ut sémina simus, ut fructum lætíssimum afferámus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitátis luce fulgéret. Nihil magistris opus esset, si virtútis probos actus præferrémūs. Nemo profectò Gentílis esset, si ipsi ut oportet Christiáni esse curarémus, si Deo mónitis ac scitis obtemperarémus, si injúrias perpessi vicē non referrémus, si maledictis lacessíti benedicerémus, si pro malis bona redderémus. Nemo esset ita fera béllua, ut non statim ad cultum veræ religiónis accúrreret, si vidéret hæc ab ómnibus fíeri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot pópulos attraxit ad Dei notítiam. Si omnes essémus hujúsmodi, quot terrárum orbes et ipsi attráhere possémus?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii, Epíscopi.

DOMÍNICUS sermo quem debémus omnes, non solùm studióse, verùm étiam sapienter audíre, cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis suæ tenens ubíque tempériem, ut nec óvibus desint pábula, nec

pastóribus aliménta; quædam speciáliter solis præcipit nobis, quædam verò generáliter et nobis et vobis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille famílias, rerum ómnium Dóminus, ad hoc in sua magna domo constítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ ministrémus) speciáliter injúngitur sanctæ prædicatiónis offícium; generáliter verò et nobis et vobis salutáris indícitur observántia mandatórum.

Lectio viij.

SErvórum ígitur, quos pópulo suo præpósuit Dóminus, speciáliter volens offícium demonstráre, ait: Quis putas est fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Beátus ille servus, quem, cùm vénerit Dóminus, invénerit ita faciéntem. Quis est iste Dóminus, fratres? Christus sine dúbio, qui suis discípulis ait: Vos vocátis me, Magíster et Dómine; et benè dícitis: sum étenim. Quæ est étiam hujus Dómini família? Nimírum illa est, quam ipse Dóminus de manu inimíci redémit, et suo domínio mancipávit. Hæc autem família sancta est Ecclésia cathólica, quæ per orbem terræ copiósâ fertilitáte diffúnditur, et redemptam se pretióso sui Dómini sánguine gloriátur.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lectio j.* De Epístola prima beáti Pauli..... Fidélis sermo, *ut suprà.*

Lectio ij. Sermo sancti Joannis Chrysóstomi...... Si quis Episcopátum.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro sancti Gregórii, Papæ, de Cura pastoráli.

Part. 1. *Cap.* 9. *et* 10.

CUm curam pópuli electus Præsul súscipit, quasi ad ægrum médicus accédit. Si ergo adhuc in ejus córpore passiónes vivunt, quâ præsumptióne percussum medéri próperat, qui in fácie vulnus portat? Ille ígitur modis ómnibus debet ad exemplum benè vivendi pértrahi, qui cunctis carnis passiónibus móriens jam spirituáliter vivit, qui próspera mundi postpónit, qui nulla adversa pertiméscit, qui sola interna desíderat. Cujus intentióni benè cóngruens, nec omnínò per imbecillitátem corpus, nec valdè per contumáciam repugnat spíritus. Qui ad aliéna cupiénda non dúcitur, sed própria largítur. Qui per pietátis víscera cítiùs ad ignoscendum fléctitur, sed nunquàm plusquàm déceat ignoscens, ab arce rectitúdinis inclinátur.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Tract. de offic. Episc. ad Henric. Senon.

IN ómnibus actis vel dictis suis nihil suum quærat Epíscopus, sed tantùm aut Dei honórem, aut salútem proximórum, aut utrumque. Hoc enim agens implébit, non solùm Pontíficis officium, sed et etymológiam nóminis, pontem útique seipsū fáciens inter Deum et próximum. Pertingit pons iste usque ad Deum eâ fiduciâ, quâ non suam, sed illíus glóriam quærit. Pertingit usque ad próximum illâ pietáte, quâ et ipsi, non sibi, prodesse desíderat. Offert Deo bonus mediátor preces et vota populórum, reportans illis à Deo benedictiónem et grátiam. Súpplicat majestáti pro excéssibus delinquéntiū, víndicat in peccantes injúriam Dei. Ingrátis impróperat benefícia pietátis, contemnéntibus poténtiæ severitátem insínuat; utrisque tamen nihilóminùs placáre studet indignantis furórem, nunc quidem hóminum obtendens infirmitátem, nunc divínæ magnitúdinem pietátis. Dénique sive excédat Deo, sive sóbrius sit nobis, aut Deo semper, quantùm in ipso est, placére gestit, aut præstáre nobis, non quod sibi omnínò útile est quærens, sed quod multis.

Lectio iij.

FIdélis Póntifex, qui bona quælibet per manus suas transeúntia, sive divína benefícia ad hómines, sive hóminum vota ad Deum, columbíno íntuens óculo, nihil sibi retentat ex ómnibus. Nec pópuli requírit datum, sed lucrum; nec Dei glóriam usurpat sibi. Acceptum talentum non ligat in sudário, sed partítur numuláriis, à quibus et usúras récipit, non sibi, sed Dómino. Non habet fóveam ut vulpes, non tanquam vólucres nidum, non lóculos quómodò Judas, non dénique, sicut nec María, locum in diversório. Imitátur profectò illum qui non habébat ubi reclináret caput, factus in præsentiárum tanquàm vas pérditum; quandóquè procul dúbio vas futúrum in honórem, et non in contuméliam. Dénique perdit ánimam suam in hoc mundo, ut in vitam ætérnam custódiat eam. Hoc tanto puritátis íntimæ bono gloriári non potest veráciter, nisi qui extrínsecùs gloríolas perfectè respúerit. Nec enim purè valet Dei vel próximi quærere lucra, qui própria non contémpserit.

DIE FESTO PRO DOCTORIBUS.

(In Quadragesima.)

IN I. NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap 39.

SAPIÉNTIAM ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in Prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occulta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspectu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet : bona enim et mala in homínibus tentábit.

Lectio ij.

COr suum tradet ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, et in conspectu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delictis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus voluérit, spíritu intelligéntiæ replébit illum, et ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ : et in oratióne confitébitur Dómino: et ipse díriget consílium ejus et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Lectio iij.

IPse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiā ejus, et usque in séculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni, Epíscopi, contra Juliánum.

Lib. 2. *Cap.* 10.

Lectio iv.

SANCTOS et in sancta Ecclésia illustres Antístites Dei, non Platónicis, et Aristotélicis, et Zenónicis, aliisque hujuscémodi, vel Græcis, vel Latínis, quanquam ex istis áliquos eórum, verùm omnes sacris lítteris erudítos, nominátim, sicut oportébat, expressi; eorumque senténtias, quantùm sufficere videbátur, sine ulla éditas ambiguitáte digessi; ut in eis tímeas non ipsos, sed illum qui sibi eos utília vasa formávit, et sancta templa construxit : qui tunc de ista causa judicavérunt, quando eos nemo potest dícere pérperàm cuíquam vel adversári, vel favére potuisse. Nullas nobiscum vel vobiscum amicítias attendérunt, vel inimicítias exercuérunt : neque nobis, neque vobis iráti sunt; neque nos, neque vos miseráti sunt. Quod invenérunt in Ecclésia, tenuérunt : quod didicérunt, docuérunt : quod à Pátribus accepérunt, hoc fíliis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectio v.

ISti Epíscopi sunt docti, graves, sancti, veritátis acérrimi defensóres adversùs gárrulas vanitátes : in quorum ratióne, eruditióne, libertáte, quæ tria bona júdici tribuisti, non potes inveníre quod spernas. Si Episcopális Synodus ex toto orbe congregarétur, mirum si tales possent illìc fácilè tot sedére, quia nec isti uno témpore fuérunt : sed fidéles, et multis excellentióres paucos dispensatóres suos Deus per diversas ætátes témporum, locorumque distántias, sicut ei placet atque expedíre júdicat, ipse dispensat. Hos ítaque de áliis atque áliis tempóribus atque regiónibus ab Oriente et Occidente congregátos vides, non in locum quo navigáre cogantur hómines, sed in librum qui navigáre possit ad hómines.

Lectio vj.

QUantò tibi essent isti júdices optabilióres, si tenéres cathólicam fidem ; tantò tibi sunt terribilióres, quia oppugnas cathólicam fidem, quam in lacte suxérunt, quam in cibo sumpsérunt, cujus lac et cibum parvis magnisque ministravérunt ; quam contra inimícos, étiam vos tunc nondùm natos, unde nunc revelámini, apertíssimè ac fortíssimè defendérunt. Tálibus post Apóstolos sancta Ecclésia plantatóribus, rigatóribus, ædificatóribus, pastóribus, nutritóribus crevit. Ideò profánas voces vestræ novitátis expávit, et cauta ac sóbria, ex admonitióne Apostólica, ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, sic et mens ejus corrumperétur à castitáte quæ est in Christo; cathólicæ fídei virginitáte, insídias vestri dógmatis surrepentis exhórruit, et tanquam caput cólubri calcávit, obtrívit, abjécit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore ; Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ : quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. 1. *de Serm. Domini in Monte, C.* 6.

OSTENDIT Dóminus fátuos esse judicandos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectantes, vel inópiam metuentes, amittunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est, si vos per quos condiendi sunt quodámmodò pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum ; qui erunt hómines per quos à vobis error auferátur, cùm vos elégerit Deus per quos errórem áuferat ceterórum?

Lectio viij.

ERgo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foràs, et calcétur ab ho-

minibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem, sed qui persecutiónem timendo infatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvìs córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lectio j.* De libro Ecclesiástici.... Sapiéntiam ómnium, *ut suprà.*

Lectio ij. Ex libro S. Augustíni.... Sanctos et in sancta.

Lectio iij. erit de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex Commonitório primo sancti Vincéntii Lirinensis, Presbyteri. *Cap.* 27.

O Timóthee, depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes. Quis est hódiè Timótheus, nisi vel generáliter universa Ecclésia, vel speciáliter totum corpus Præpositórum, qui íntegram divíni cultûs sciéntiam vel habére ipsi debent, vel áliis infúndere? Quid est, Depósitum custódi? Custódi, inquit, propter fures, propter inimícos, ne dormiéntibus homínibus, supersémiment zizánia super illud trítici bonum semen quod semináverat Fílius hóminis in agro suo. Depósitum, inquit, custódi. Quid est, Depósitum? Id est, quod tibi créditum est, non quod à te inventum: quod accepisti, non quod excogitasti: rem non ingénii, sed doctrínæ; non usurpatiónis privátæ, sed públicæ traditiónis: rem ad te perductam, non à te prolátam: in qua non auctor debes esse, sed custos; non institútor, sed sectátor; non ducens, sed sequens. Depósitum, inquit, custódi. Cathólicæ fídei taléntum inviolátum, illibátum conserva. Quod tibi créditum est, hoc penès te máneat, hoc à te tradátur. Aurum accepisti, aurum redde: nolo mihi pro áliis ália subjícias.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex Commonitório primo sancti Vincéntii Lirinensis, Presbyteri. *Cap.* 1. *et* 2.

SI quis vellet exurgéntium hæreticórum fraudes deprehéndere, laqueosque vitáre, et in fide sana sanus atque ínteger permanére, dúplici modo muníre fidem suam, Dómino adjuvante, debéret; primùm scílicet divínæ legis auctoritáte, tùm deinde Ecclésiæ Cathólicæ traditióne. Hìc fórsitan requírat áliquis: Cùm sit perfectus

Scripturárũ canon, sibique ad ómnia satis superque sufficiat, quid opus est ut ei Ecclesiásticæ intelligéntiæ jungátur auctóritas? Quia vidélicet Scriptúram sacram pro ipsa suî altitúdine non uno eodemque sensu universi accípiunt; sed ejusdem elóquia áliter álius atque álius interpretátur: idcircò multùm necesse est propter tantos tam várii erróris anfractus, ut Prophéticæ et Apostólicæ interpretatiónis línea secundùm Ecclesiástici et Cathólici sensûs normam dirigátur.

Lectio iij. Cap. 3. et 4.

IN ipsa Cathólica Ecclésia magnóperè curandum est, ut id teneámus, quod ubíque, quod semper, quod ab ómnibus créditum est: hoc est etenim verè proprièque cathólicum, quod ipsa vis nóminis, ratioque declárat; quæ ómnia ferè universáliter comprehendit. Sed hoc ita demùm fiat, si sequámur universitátem, antiquitátem, consensiónem. Sequémur autem universitátem hoc modo; si hanc unam fidem veram esse fateámur, quam tota per orbem terrárum confitétur Ecclésia. Antiquitátem verò ita; si ab iis sénsibus nullátenùs recedámus, quos sanctos majóres ac Patres nostros celebrasse manifestum est. Consensiónem quoque ítidem; si in ipsa vetustáte, ómnium, vel certè penè ómnium Sacerdótum páriter et Magistrórum definitiónes sententiasque sectémur. Quid ígitur tunc fáciet Christiánus cathólicus, si se áliqua Ecclésiæ partícula ab universális fídei communióne præcíderit? Quid útique, nisi ut pestífero corruptoque membro sanitátem universi córporis antepónat?

DIE FESTO
PRO ABBATIBUS, MONACHIS ET SOLITARIIS.

(In Quadragesima,)
IN I. NOCTURNO.
De Epístola beáti Pauli, Apóstoli, ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 3.

FRATRES; Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. Verúmtamen exístimo ómnia detrimentum esse, propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detrimentum feci, et árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam, et invéniar in illo, non habens meam justítiam quæ ex lege est, sed il-

lam quæ ex fide est Christi Jesu; quæ ex Deo est justítia in fide ad cognoscendum illum, et virtútem resurrectiónis ejus, et societátem passiónum illíus; configurátus morti ejus, si quo modo occurram ad resurrectiónem quæ est ex mórtuis, non quòd jam accéperim, aut jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo et comprehensus sum à Christo Jesu.

Lectio ij.

FRatres, ego me non árbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt prióra extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergo perfecti sumus, hoc sentiámus: et si quid áliter sápitis, et hoc vobis Deus revelábit. Verúmtamen ad quod pervénimus, ut idem sapiámus, et in eádem permaneámus régula.

Lectio iij.

IMitatóres mei estóte, fratres; et observáte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpè dicébam vobis (nunc autem et flens díco) inimícos crucis Christi, quorum finis intéritus, quorum Deus venter est, et glória in confusióne ipsórum, qui terréna sápiunt. Nostra autem conversátio in cœlis est.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 69. *in Matth.*

Lectio iv.

IN mentem véniat memória Sanctórum, qui cilício induuntur, erémum hábitant, qui nunquàm oblátas púrpuras acceptárent; sed quemádmodùm rex, si quis pannósa indumenta páuperis induenda offerret, abominarétur atque repélleret, non áliter illi régiam púrpuram contemnunt. Hæc illis institúta ciliciórum usu confirmáta sunt; unde régibus ipsis excellentióres sunt atque præstantióres. Nam si posses mentis eórum atque ánimi jánuas reseráre, et nudas cogitatiónes eórum, et omnem interiórem ornátum conspícere, fulgóre perculsus in terram concíderes; nec illárum véstium splendórem, nec consciéntiæ lucem perferre posses.

Lectio v.

NIhil ergo in tabernáculis eórum triste inveniétis; sed tanquam in cœlo tugúria fabricáti, sic longè à séculi perturbatiónibus hábitant, adversùs diábolum militantes, et cum lætítia eum expugnantes. Idcircò enim in solitúdine domicílium constituérunt, civitátibus et célebri habitatióne hóminum omnínò relictâ; quóniam qui bellum gerit, non potest domi sedére; sed necesse est, quasi súbitò migratúrus, præparáto in diem domicílio hábitet. Quis

unquàm in exércitu domûs fundamenta jecit? Quis ædes ædíficat, cùm inde paulò pòst discessúrus sit? Quis in castris agri júgera emit? Nullus certè. In pátria hæc, non in castris, facienda sunt.

Lectio vj.

HÆc tibi à me simíliter dicuntur. Cùm in suprémam civitátem pervéneris, tunc ista fácito: imò verò nullo tibi labóre opus ibi est, cùm universa hæc à Rege tibi præparáta sint. Hìc ígitur satis est nobis fossam fácere, vallum fígere: ædificiórum constructióne opus non est. Christiános adversùs diábolum pugnantes, captivos à mánibus ejus rapientes, ómnibus temporálibus neglectis, vívere oportet. Cur ítaque magníficas ædes struis, ò homo? An ut te ipsum magis víncias? Cur thesaurum óbruis? Ut diábolum adversùs ánimam tuam invítes? Cur mœnia condis? An ad cárceres tibi construendos? Quod si hæc tibi difficília neglectu videantur, ad tabernácula Monachórum proficiscámur, ut reipsâ fácilè ista contemni posse perdiscas. Tugúria sibi constítuunt; quæ si relínquere oportébit, ita fácilè id fáciunt, sicut mílites castra.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Cœpit Petrus dícere ad Jesum: Ecce nos dimísimus ómnia, et secúti sumus te. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni, Epíscopi.

Epist. 24. ad Sulpit. Sever. aliàs 2. §. 5. 6.

BONA quæ nobiscum non intulerámus in hunc mundum, nec potuerámus efferre, quasi mutuáta reddídimus; nec ut cutem à carne distráximus, sed ut vestem à córpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependámus Deo, hoc est, cor et ánimam, et córpora nostra exhibentes in hóstiam vivam, ut scriptū est, Dómino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lápide anguIári, qui nobis sanctificatiónis nostræ fórmulam in semetipso dedit, et ait, Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ ígitur nobis grátia, si in aliéno tantùm fidéles fuérimus, nisi de próprio serviámus, id est, de líbero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, ex totis ánimæ nostræ, ut scriptum est, víribus diligentes Deum?

Lectio viij. §. 7. 8.

QUamóbrem temporálium quæ in hoc século habentur bonórum relíctio, sive distráctio, non decursus stádii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tùm vincit, cùm exúitur; qui ídeò nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legitimè certáverit coronandus. Et na-

tátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur; nec tamen hoc tanto apparátu quòd se despoliáverit, transnatábit, nisi totíus córporis nisu torrentis ímpetum scindat, et labórem natatiónis exháuriat. Vídeo et in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusisse; cùm illum lego, posteáquàm torrente transmisso, præmissis curárum suárum onéribus, id est, facultátum et necessitúdinum impediméntis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lectio j.* De Epístola beáti Pauli Apóstoli...... Fratres; Quæ mihi fuérunt lucra, *ut suprà.*

Lectio ij. Sermo sancti Joannis Chrysóstomi...... In mentem véniat.

Lectio iij. erit de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro sancti Augustíni, Episcopi, de móribus Ecclésiæ Cathólicæ. *C.* 31.

QUis nescit summæ continéntiæ hóminum Christianórum multitúdinem per totum orbem in dies magis magisque diffundi? Nihil de iis dicam qui secretíssimi pénitùs ab omni hóminum conspectu, pane solo qui eis per certa intervalla témporum affertur, et aquâ contenti desertíssimas terras íncolunt, perfruentes collóquio Dei, cui puris méntibus inhæsérunt; et ejus pulchritúdinis contemplatióne beatíssimi, quæ nisi Sanctórum intellectu pércipi non potest. Nihil, inquam, de his loquar; videntur enim nonnullis res humánas plusquàm oportuisset deseruisse, non intelligéntibus quantùm nobis eórum ánimus in oratiónibus prosit, et vita ad exemplum, quorum córpora vidére non sínimur. Sed si hoc excédit nostram toleràntiam, quis non illos mirétur et prædicet, qui contemptis atque desertis mundi hujus illécebris, in commúnem vitam castíssimam sanctissimamque congregáti simul ætátem agunt, viventes in oratiónibus, in lectiónibus, in disputatiónibus; nullâ supérbiâ túmidi, nullâ pervicáciâ turbulenti, nullâ invidéntiâ lívidi; sed modesti, verecundi, pacáti concordíssimam vitam agunt et intentíssimam in Deum, gratíssimum ipsi munus ófferunt à quo ista posse meruérunt.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Sermo sancti Basílii, Epíscopi.

De abdic. rerum.

SI tibi in ánimo est rápere regnum Dei, violéntiæ te dato, cervíces tuas servitútis Christi jugo submitte, et ejus loris collum tuum arctè circumquáque cohibéto; premat illud cervícem tuam: labóre illud virtútis attérito, jejunando, vigilando, ipsum te ómnibus subjiciendo, taciturnitátem servando, Psalmos assíduè decantando, orationibusque et lácrymis óperam dando, et mánibus laborando, cujusque modi difficultátes omnes tolerando, sive illæ ab homínibus, sive à dæmónibus afferantur. Cave ne quod áliquo modò elátè nimis de teipso séntias: ne tuum indúeas in ánimum ut de prístina labórum assiduitáte quidquam remittas; ne, si in ipsis vitæ fóribus, cùm è mundo nempè migratúrus es, nudus inveniáris virtútibus, à cœlesti regno excludáre.

Lectio iij.

NOn te vel tentet, vel extollat Cleri gradus, si quem habére in monastério possis; humíliet pótiùs. Animi enim in virtúte progressus, in humilitáte progressus est: contràque in postrémis relinqui et inhonorátum esse, deque eo dolére, id non aliundè quàm ex elatióne progígnitur. Quantò ergo ad majóres sacerdótii gradus accédere tibi própiùs contígerit, eò ánimos tuos magìs demitte, términus exemplo filiórum Aaron. Pietátis enim cognítio, humilitátis et mansuetúdinis cognítio est; quandò se ánimo scire submíttere, Christum est scire imitári. Contrà autem fastídio et arrogántiâ efferri, et insoléntiùs se gérere, est diábolo símilem se fácere. Christum tu imitáre, non adversárium Christi: Deum, non adversárium Dei; Dóminum, non servum fugitívum; clementem, non inclementem; humánum, non inhumánum; eos qui sunt thálami nuptiális, non eos qui tenebrárum.

DIE FESTO
PRO JUSTIS.

(In Quadragesima.)

IN I. NOCTURNO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 4.

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta. Cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est, ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa : plácita enim erat Deo ánima illíus; propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

Lectio ij.

Populi autem videntes, et non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália ; quóniam grátia Dei, et misericórdia est in sanctos ejus, et respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juventus celériùs consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapientis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt, et contemnent eum : illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidentes sine honóre et in contumélia, inter mórtuos in perpétuum; quóniam disrumpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos à fundamentis : et usque ad suprémum desolabuntur.

Lectio iij. Cap. 4. et 5.

Et erunt gementes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia adversùs eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Videntes turbabuntur timóre horríbili, et mirabuntur in subitatióne insperátæ salútis, dicentes intrà se, pœniténtiam agentes, et præ angústia spíritûs gementes : Hi sunt quos habúimus aliquandò in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sánctos sors illórum est!

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii, Papæ.

Lib. 10. *Cap.* 16.

Lectio iv.

DERIDÉTUR justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírùm prudéntia usu à juvénibus scitur: hæc à púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciendo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjecti et timidi in áliis mirantur; quia ab eis hæc éadem duplícitas iniquitátis nómine palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórū cúlmina quærere, adeptâ temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere; cùm vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere; cùm virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiā non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

Lectio v.

AT contrà, sapiéntia justórum est nihil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntiùs toleráre quàm fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur; quia ab hujus mundi sapiéntibus puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocenter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur; et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quàm mentē verbis osténdere, nil cállidâ machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátē quærere, possessa relínquere, rapienti non resístere, percutienti maxillā álterā præbére?

Post pauca. *Lectio vj.*

QUæ nimírùm justi simplícitas bréviter sed sufficienter exprímitur, cùm prótinùs subinfertur, Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum. Sæpè namque contingit, ut electus quisque qui ad externam felicitátem dúcitur, contínuâ hîc adversitáte deprimátur, non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem ostendat, nulla ei obsequéntiū frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat. A cunctis verò despicábilis cérnitur, et hujus mundi glóriâ indignus æstimátur; sed tamen antè occulti Júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat. Honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntiâ ácficit, solâ in ánimo dilectióne pinguescit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et erectus pro justítia de perceptis contuméliis exultat: afflictis

ex corde compátitur; de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur: sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat; et inquisítus quódlibet éloqui dupliciter, ignórat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. Homil. 13.

DÓMINUS dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcíngimus, cùm carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minùs est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinùs ádditur: Et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Lucernas quippe árdentes in mánibus tenémus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exempla monstrámus. De quibus profectò opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorífìcent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubentur, et lumbos restríngere, et lucernas tenére; ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest; si autem is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinamenta non déserit; aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exercet.

Lectio viij.

NEc cástitas ergo magna est sine bono ópere; nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrumque ágitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam pátriam tendat, et nequáquam se à vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat. Qui etsi quædam bona aliquandò pro honestáte íncheat, in ejus tamen intentióne non debet permanére, nec per bona ópera præsentis mundì glóriam quærere; sed totam spem in redemptóris sui adventum constítuat. Unde et prótinùs súbditur: Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quandò revertátur à núptiis. Ad núptias quippe Dóminus ábiit; quia resurgens à mórtuis, ascendens in cœlum, supernam sibi Angelórum multitúdinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cùm nobis jam per judícium manifestátur.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lectio j.* De libro Sapiéntiæ..... Justus si morte, *ut suprà.*

Lectio ij. Ex libro Morálium..... Deridétur justi simplícitas.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

De Epístola sancti Augustíni, Epíscopi, ad Macedónium.

Epist. 55. C. 4.

IN hac vita virtus non est, nisi dilígere quod diligendum est. Id elígere, prudéntia est: nullis inde averti molestiis, fortitúdo est; nullis illécebris, temperántia est; nullâ supérbiâ, justítia est. Quid autem eligámus quod præcípuè diligámus, nisi quod nihil mélius invénimus? Hoc Deus est; cui si diligendo áliquid vel præpónimus vel æquámus, nos ipsos dilígere nescímus. Tantò enim nobis mélius est, quantò magis in illum imus, quo nihil mélius est. Imus autem, non ambulando, sed amando. Quem tantò habébimus præsentiórem, quantò eumdem amórem quo in eum téndimus, potuérimus habére puriórem: nec enim locis corporálibus vel exténditur, vel inclúditur. Ad eum ergo qui ubíque præsens est, et ubíque totus, non pédibus ire licet, sed móribus.

Lectio iij. erit de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro Morálium sancti Gregórii, Papæ.

Lib. 10. Cap. 16. in C. 12. Job.

JUsti simplícitas, et lampas esse dícitur, et contempta. Lampas, quia intériùs lucet: et contempta, quia extériùs non lucet. Intùs ardet flammâ caritátis, foris nullâ glóriâ resplendet decóris. Lucet ergo, et despícitur, qui flagrans virtútibus, abjectus æstimátur. Sed úsquequò lampas ista contémnitur? Usquequò despicábilis habétur? Numquid non fulgórem suum aliquáteniùs saltem éxerit, et nunquàm quantâ claritáte cándeat, ostendit? Ostendit planè; nam prótinus ádditur: Paráta ad tempus statútum. Statútum quippe contemptæ lámpadis tempus est extrémi judícii prædestinátus dies, quo justus quisque qui nunc despícitur, quantâ potestáte fúlgeat, declarábitur.

Lectio iij.

TUnc enim cum Deo júdices vénient, qui nunc pro Deo injustè judicantur. Tunc eórum lux tantò látiùs émicat, quantò eos nunc manus persequéntium dúriùs angustat. Tunc reprobórum óculis patescet quòd cœlesti potestáte subnixi sunt, qui terréna ómnia sponte reliquérunt. Unde electis Véritas dicit: Vos

qui secúti estis me, in regeneratióne, cùm séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super duódecim sedes, judicantes duódecim tribus Israel. Neque enim plusquàm duódecim júdices illa interni consessûs cúria non habébit: sed nimírùm duodenário número quántitas universitátis exprímitur; quia quisquis stímulo divíni amóris excitátus, hìc possessa relíquerit, illìc procul dúbio culmen judiciáriæ potestátis obtinébit.

DIE FESTO PRO VIRGINIBUS.

(In Quadragesima,)

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli, Apóstoli, ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7.

De virgínibus præceptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autē accéperis uxórem, non peccasti: et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut et qui habent uxóres, tanquam non habentes sint: et qui flent, tanquam non flentes: et qui gaudent, tanquam non gaudentes: et qui emunt, tanquam non possidentes: et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur; prǽterit enim figúra hujus mundi.

Lectio ij.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autē cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodò pláceat uxóri; et divísus est. Et múlier innupta et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro. Porrò hoc ad utilitátem vestram dico; non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id quod honestum est, et quod facultátem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrandi.

Lectio iij.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quòd sit superadulta, et ita oportet fíeri: quod vult fáciat; non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens

suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo serváre vírginem suam, benè facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, benè facit; et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi, quanto témpore vir ejus vivit. Quòd si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantùm in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secundùm meum consílium. Puto autem quòd et ego Spíritum Dei hábeam.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, de disciplína et hábitu Vírginum.

Paulò post initium.

Lectio iv.

Nunc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille Ecclesiástici gérminis, decus atque ornamentum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorruptum, Dei imágo respondens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantòque plùs copiósa virgínitas número suo addit, tantò plùs gáudium matris augescit.

Lectio v.

Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótiùs quàm potestáte: non quòd extrémi et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodùm cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quòd ad sollicitúdinem magis cauti, plùs de diáboli infestatióne timeámus. Neque inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcepta custódit; ut quæ se Christo dicáverint, et à carnáli concupiscéntia recedentes, tam carne, quàm mente se Deo vóverint, consumment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant; à quo et mercédem virginitátis expectant, dicente ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vj.

Dennò quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, inquit, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt; vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequuntur Agnum quòcumque íerit. Neque enim tantùm másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromittit, et féminas prætérit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est; in Scriptúris ferè ómnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quòd si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur; quid est illis cū

terréno cultu et cum ornamentis, quibus dū homínibus placére géstiunt, Deū offendunt?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviàm sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMNES lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerumquè bona in se ópera cum electis et réprobi ostendunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniunt; quia de his quæ foris égerint, intùs glóriam requírunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta electórum Ecclésia dícitur: Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intùs. Moram autem faciente sponso, dormitavérunt omnes et dormiérunt; quia dum veníre Judex ad extrémum judícium differt, electi et réprobi in mortis somno sopiuntur.

Post pauca. Lectio viij.

DE adventu sponsi clamor in média nocte fit; quia sic dies judícii surrépit, ut prævidéri non váleat quandò venit. Unde scriptum est: Dies Dómini sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes Vírgines surgunt; quia et electi et réprobi à somno suæ mortis excitantur. Lámpades ornant; quia sua secum ópera númerant, pro quibus æternam recípere beatitúdinē expectant. Sed lámpades fatuárum Vírginum extinguuntur; quia eárum ópera quæ clara homínibus foris apparuérunt, in adventu Judicis intùs obscurantur; et à Deo retributiónem non invéniunt, quia pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ TEMPORE PASCHALI, *Lectio j.* De Epístola prima beáti Pauli..... De Virgínibus præceptum, *ut suprà.*

Lectio ij. Ex libro sancti Cypriáni..... Nunc nobis ad Vírgines.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro sancti Gregórii Nysséni, de sancta Virginitáte.

Cap. 13.

VIrginális vita illíus futúri ævi beatitúdinis imágo quædam esse vidétur, cùm multa signa illórum bonórum áfferat, quæ ex spe nobis propósita et paráta sunt. Ac veritátem eórum quæ dícimus, perspícere est oratióne examinandâ. Primùm enim quidem qui peccáto prorsùs móritur, Deo is porrò vivit, cùm nullum ápliùs

fructum morti páriat; cùmque vitæ hujus quæ secundùm carnem tradúcitur, pro víribus suis consummatiónem perfécerit, beátam porrò spem atque adventum magni Dei expectat, nec ullum inter se Deique adventum per interjectas generatiónes constítuit intervallum. Deinde verò quæ in resurrectióne máximè præcípua bona sunt, iis étiam in hac vita frúitur. Si enim vita Angelórum símilis post resurrectiónem viris justis promíttitur, illud autem Angelórum natúræ próprium est, ut à núptiis sint aliéni; jam promissiónis præmia percípiunt quotquot inter splendóres Sanctórum fulgent apud nos, nullisque vitæ sórdibus, eórum qui córpore carent, natúram puram et conversatiónem imitantur.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro S. Augustíni, Epíscopi, de sancta Virginitáte.

Cap. 2.

CUm ipsa universa Ecclésia virgo sit desponsáta uni viro Christo, sicut dicit Apóstolus, quanto digna sunt honóre membra ejus, quæ hoc custódiunt étiam in ipsa carne, quod tota custódit in fide? Quæ imitátur matrem viri sui et Dómini sui: nam Ecclésia quoque et mater et virgo est. Cujus enim integritáti consúlimus, si virgo non est? Proinde cùm Ecclésia universa sit sancta córpore et spíritu, nec tamen universa sit córpore virgo, sed spíritu; quantò sánctior est in his membris, ubi virgo est et córpore et spíritu? Hábeant conjúgia bonum suum. Virginális autem intégritas Angélica pórtio est, et in carne corruptíbili incorruptiónis perpétuæ meditátio.

Lectio iij. Cap. 52.

HOc ágite, Vírgines Dei, hoc ágite: sequímini Agnum quòcumque íerit. Sed priùs ad eum quem sequímini, veníte; et díscite ab eo quóniam mitis est et húmilis corde. Humíliter ad húmilem veníte, si amátis; et ne discedátis ab eo, ne cadátis. Qui enim timet ab illo discédere, rogat et dicit: Non véniat mihi pes supérbiæ. Pérgite viam sublimitátis, pede humilitátis. Ipse exaltat humíliter sequentes, quem non píguit descéndere ad jacentes. Dona ejus illi servanda committite; fortitúdinem vestram ad illum custodíte. De víribus vestris expertis cavéte, ne quia ferre áliquid potuístis, inflémini: de inexpertis autem oráte, ne supra quàm potestis tentémini.

DIE FESTO PRO SANCTIS MULIERIBUS.

(In Quadragesima,)

IN I. NOCTURNO.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 31.

MULÍEREM fortem quis invéniet? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domésticis suis, et cibária ancillis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accinxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

Lectio ij.

GUstávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas extendit ad páuperem. Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quandò séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit; et cíngulum trádidit Chananæo.

Lectio iij.

FOrtitúdo et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt; vir ejus et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu supergressa es universas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Lib. de ver. Relig. Cap. 41.

Lectio iv.

VINCAMUS cupiditátis, vel blandítias, vel moléstias, si viri sumus. Nobis dúcibus et ipsa erit mélior; nec jam cupíditas, sed temperántia nominábitur. Nam cùm ipsa ducit, nos autem séquimur, cupíditas illa et libído, nos verò temeritas et stultítia nuncupámur. Hoc et féminis præcipi potest, non

maritáli, sed fraterno jure; quo jure in Christo, nec másculus, nec fémina sumus. Habent enim illæ viríle quiddam unde feníneas subjugent voluptátes, unde Christo sérviant, et ímperent cupiditáti.

Serm. 59. *de Div.*

Lectio v.

TRes vitæ sunt in Ecclésia membrórum Christi: conjugális, viduális, virginális. Quia ipsæ vitæ, ipsæ pudicítiæ futúræ erant in sanctis membris Christi, omnes istæ vitæ tres attestátæ sunt Christum. Prima conjugális. Quandò María virgo cóncipit, Elízabeth uxor Zacharíæ et ipsa concéperat. Hujus Júdicis præcónem ferébat in útero. Venit ad eam sancta María tanquam ad cognátam suam salutandam. Exultávit infans in útero Elízabeth. Ille exultávit, illa prophetávit. Habes attestantem pudicítiam conjugálem. Ubi viduális? In Anna. Audistis quòd esset sancta Prophetissa, vídua octoginta et quátuor annórum, quæ septem annis víxerat cum viro suo, frequentans templum Dómini, sérviens in oratiónibus nocte et die. Et ipsa vídua agnóvit Christum: vidit parvum, agnóvit magnum, et ipsa attestáta est. Habes et in ista vitam viduálem, in María virginálem.

Lectio vj.

ELigat sibi quisque de istis tribus quam volúerit. Qui præter istas esse volúerit, in membris Christi esse non dispónit. Non dicant conjugátæ: Nos ad Christum non pertinémus: habuérunt marítos sanctæ féminæ. Non se extollant Vírgines. Quantò magnæ sunt, humílient se in ómnibus: ómnia exempla salútis propósita sunt ante óculos nostros. Nemo exórbitet: si pudicítiam conjugálem quæris, habes Susannam: si viduálem, habes Annam; si virginálem, habes Maríam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Intrávit Jesus in quoddam castellum: et múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 1. *Comment. in Luc. n.* 9.

EST nonnunquàm in intentióne plus quàm in actióne, aut plus in actióne quàm in intentióne, ut in Evangélio cérnimus inter sanctam Maríam et Martham fuisse distántiam. Alia enim verbum audiébat: ália festinábat circa ministérium. Quæ stetit, et ait: Dómine, non est tibi curæ quòd derelíquit me soror mea solam ministráre? Dic ergo illi ut me ádjuvet. Et dixit illi Dóminus: Martha, Martha, María óptimam partem elégit, quæ non auferétur ab ea. Ergo in áltera intentiónis stúdium, in áltera

actiónis ministérium redundábat. Utríque tamen utriusque virtútis stúdium suppetébat; síquidem et Martha, nisi audisset verbum, ministérium non subiisset : et María tantùm grátiæ de utriusque rétulit perfectióne virtútis, ut úngeret pedes Jesu, et térgeret capillis, et totam domum suæ fídei odóre compléret. Ideò ergo utriusque virtútis plenitúdo quærenda est.

Lib. 7. num. 84.

Lectio viij.

RELigiósa mentis inténtio Dei verbo, si cum fide cóngruat, étiam ipsis opéribus antefertur, juxta quod et hîc scriptum est : María óptimam sibi partem elégit, quæ non auferétur illi. Studeámus et nos habére quod nemo nobis possit auferre; non ut perfunctória, sed díligens audiéntia deferátur. Solent enim étiam ipsíus sémina verbi cœlestis auferri, si secùs viam sint semináta. Agat te, sicut Maríam, desidérium sapiéntiæ; hoc enim majus, hoc perfectiónis opus; nec ministérii cura cognitiónem verbi cœlestis avertat; nec árguas eos, aut otiósos júdices quos vídeas studére sapiéntiæ. Hanc enim sibi cohabitantem Sálomon ille pacíficus adscívit.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Feriæ.

¶ Tempore Paschali, *Lectio j.* De Parábolis Salomónis..... Mulíerem fortem, *ut suprà.*

Lectio ij. Sermo sancti Augustíni..... Vincámus.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium, ut suprà.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

Ex libro sancti Ambrósii, Epíscopi, de Víduis.

Sub finem.

UT ad grátiam virtútis víduas adhortámur, ita étiam ad ecclesiásticam disciplínam féminas provocámus; quia Ecclésia constat ex ómnibus. Diversis virtútibus merces diversa propósita est : nec áliud reprehénditur, ut áliud prædicétur; sed ómnia prædicantur, ut qui melióra sunt præferantur. Honorábile ígitur conjúgium, sed honorabílior intégritas : nam et qui matrimónio jungit vírginem suam, benè facit; et qui non jungit, méliùs facit. Quod ígitur bonum, non vitandum est; et quod est mélius, eligendum est. Itaque non impónitur, sed præpónitur. Et ídeò benè Apóstolus dicit : De virgínibus præceptum Dómini non hábeo, consílium autem do.

Lectio iij. de Homilia in Evangelium Dominicæ.

DIE OCTAVA.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente.

Lectio ij.

De Epístola sancti Augustíni, Epíscopi, ad Probam víduam.

Epist. 130. *aliàs* 121. §. 3.

DEbes præ amóre veræ vitæ desolátam te putáre in hoc século, in quantálibet ejus felicitáte verséris. Nam sicut est illa vera vita, in cujus comparatióne útique ista quæ multùm amátur, quantúmlibet jucunda atque producta sit, nec vita dicenda est: sic est étiam solátium verum, síne quo solátio quæcumque sunt terréna solátia, magis in eis desolátio quàm consolátio repéritur.

Lectio iij.

DIvítiæ quippe atque fastígia dignitátum, ceteráque hujúsmodi, quibus se felíces esse putant mortáles, veræ illíus felicitátis expertes, quid ásserunt consolatiónis, cùm sit eis indigére, quàm eminére præstántius; quæ plùs excrúciant adepta timóre amissiónis, quàm concupíta adeptiónis ardóre? Tálibus bonis non fiunt hómines boni; sed aliúnde boni facti, benè utendo fáciunt ut ista sint bona. Non sunt ergo in iis vera solátia, sed ibi pótiùs ubi vera vita.

CANON PRO PATRONIS,

UBI DEEST PROPRIUS.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes; quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiterná glóriá perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet.

LECTIONES

LECTIONES
INTRA OCTAVAM PATRONI, VEL PATRONÆ.

DIE II.

Sermo sancti Basílii, Epíscopi.
Orat. in 40. Mart. Lect. ij.

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem, quasi turres quædam contra adversariórum incursum muniéntes, refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíssimi, grátiam hanc mínimè cessantē à Deo obtinémus. Parátum est hîc Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos cónfugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit: hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur, peregrinanti viro réditum incólumem, ægrotanti verò salútem implórat et óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô sacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii, precum ac votórū ínvicem suffragatóres! legáti apud Deum potentíssimi! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra contexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis et Justis ómnibus spectáculum.

DIE III.

Sermo S. Augustíni, Epíscopi.
Tract. 1. in C. 2. Ep. Joan.
Lectio ij.

JOannes quid dixit: Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum justum. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo et Epíscopi et Præpósiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras, et vidéte quia et Præpósiti commendant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi: Orantes simul et pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres; sed et vos, oráte pro nobis. Invicem pro se ómnia membra orent. Caput pro ómnibus interpellet.

Lectio iij. Serm. 280.

BEnedixit Dóminus pusillos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra sumus, cujus et illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum, congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur, et superióribus mánibus, et ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita et imitáti sunt Mártyres, et ánimas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis.

DIE IV.

Sermo S. Bernardi, Abbátis.
In Vigil. SS. Petri et Pauli.
Lectio ij.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilan-

tor considerâre debémus: auxílium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hìc víveret, misertus est peccatóribus, et orávit pro eis; nunc tantò ampliùs, quantò vériùs agnoscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassíbilis omnínò, ídeò et incompassíbilis factus est.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus; quia quámdiù in terris visus est, et cum homínibus conversátus est, non declinávit neque ad déxteram, neque ad sinistram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas et vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus, et tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines; quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea; et non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulandum.

DIE V.

De Sermóne S. Bernardi, Abb.

In Vigil. SS. Petri et Pauli.

Lectio ij.

DIligentióri intúitu, in festivitátibus Sanctórum, confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex eódem luto formátus, ex quo et nos. Quid ergo est quòd non solùm difficile, sed et impossíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, et contremiscámus. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuisse credámus. Sic ergo et gaudére, et confundi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus; confundi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio iij.

ITa semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed et prima gáudii luctus óccupet: quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

DIE VI.

De Sermóne sancti Bernardi, Abbátis.

In Festo omnium Sanctorum.

Serm. 2. §. 1. *Lectio ij.*

ERit, præstante Dómino, triplex sermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas, quátenùs ágnita, vel ex parte áliqua, felíci retributióne Sanctórum, abundantióri deinceps sollicitúdine ipsórum inhærére vestígiis, ac ferventióri desidério ad eórum suspiráre consórtia, propensióri quoque

devotióne eorumdē nos commendáre patrocíniis studeámus. Fidélis quippe sermo, et omni acceptióne dignus; ut quos solemni veneratióne proséquimur, étiam símili conversatióne sequámur: quos beatíssimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem totâ aviditáte currámus: quorum delectámur præcóniis, sublevémur eórum patrocíniis.

Lectio iij.

NEc sanè parùm fructuósa invenítur memória festíva Sanctórum, languórem, tepórem, errorémque depellens, cùm eórum intercessióne juvétur infírmitas nostra, consideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia nostra, ignorántia quoque nostra ipsórum erudiátur exemplis.

DIE VII.

De Sermóne sancti Cæsárii, Epíscopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

Lectio ij.

QUandò festivitátes cólimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, et totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cujus ánima multis vítiis occupáta magis diábolus probátur habitáre quàm Christus? Nos verò, fratres caríssimi, etiamsi nobis áliqua, ut solet fieri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus, cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offendat.

Lectio iij. Serm. 265.

FIlios et omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè et justè ac salúbriter vivant: nec solùm eos verbis, sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in consessu, verba túrpia et luxuriósa nolíte ex ore vestro proferre; sed magis vicínos et próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonum est et honestum, loqui stúdeant; ne fortè detrahendo, mala loquendo, et in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa et túrpia proferendo, de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre, inde sibi vúlnera videantur inflígere. Isti enim infelíces et míseri hómines, qui balatiónes et saltatiónes ante ipsas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt, etsi Christiáni ad Ecclésiam vénerint, pagáni de Ecclésia revertuntur; quia ista consuetúdo balandi de paganórum observatióne remansit.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. LOcútus est Dóminus: Sanctificábor in iis qui appropinquant mihi: et in conspectu omnis pópuli glorificábor, allelúia. *Levit.* 10.

Ant. 3. a. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga, allelúia. *Num.* 18.

Ant. 4. *D.* Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo, allelúia. *Is.* 56.

Ant. 5. C. Invocábunt nomen meum super filios Israel, et ego benedícam eis, allelúia. *Num.* 6.

Ant. 1. g. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis adimplébitur, allelúia. *Jerem.* 31.

Capitulum. Num. 16.

NOtum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi; et quos elégerit, appropinquábunt ei.

[*In Duplicibus, et suprà.*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium, allelúia, allelúia. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Glória. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

Hymnus.

CEssant figúræ, non litat ímpares
Impar Sacerdos ámpliùs hóstias;
Jam Póntifex fit Numen ipsū;
Seque sibi Deus agnus offert.

Vitam cruentus qui semel óbtulit,
Se non cruentum júgiter ímmolat:
Mactátus aris, et renascens,
Perpetuò moriéndo vivit.

Ad grande munus nos Deus érigit,
Quos intùs ungit sacríficos sibi,
Pondus cadúci sustinémus
Angélicis humeris tremendū.

O quàm stupendæ quas ágimus vices!
Quem prona cœli cúria súspicit,
Sacras ad aras imperantes
Nos dócilis Deus ipse sentit.

Christum, Sacerdos, cœlitùs évocas:
Per te creátur, qui creat ómnia:
Immótus orbem qui gubernat,
Se tibi dat fácilem movéri.

Non impotenti, críminis árbiter,
Verbo resolvis férrea víncula:
Quas fers magistrâ voce, Numen
Ecce sibi putat esse leges.

Laus summa Patri, summaque Fílio,
Qui se Parenti cónsecrat hóstiam:
Sacro ministri quo dicantur
Chrísmate, laus tibi, Flamen almum. Amen.

℣. Stabit in loco sancto Dómini, ℟. Innocens mánibus et mundo corde. *Ps.* 23.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Quasi thus ardens in igne, in as-

censu altáris sancti, glóriâ dedit sanctitátis amictum, allelúia. *Eccli.* 50.

[*In Solemnibus-majoribus, et suprà*, AD COMPLETORIUM. *Ant.* 6. *C.* Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi, allelúia. *Job.* 30.

Doxol. Jesu Sacerdótum decus, *infrà* cliij.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 1. D. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque, allelúia. *Act.* 20.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Sacerdótem in ætérnum Jesum Christum, * Veníte, adorémus, allel. *Heb.* 6.

Hymnus.

JAm satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra ministri.

Elicit flammas Elias ab alto,
Mysta nunc májor jubet, et potenti
Obsequens verbo Deus astat aris
Hóstia factus.

Pingue libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam totó Deus immolátur:
Se manu nostrâ litat incruento
Fúnere Christus.

Tale nil priscis Pátribus tribútum,
Angelis nusquam data par potestas:
Se manu nostrâ Deus ipse cunctis
Præbet in escam.

Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris;
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.

Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

Ant. 3. à. Hæc dicit Dóminus: Elégi eum mihi in Sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, allelúia. 1 *Reg.* 2.

℣. Servábo illi misericórdiam meam, ℟. Et testamentum meum fidéle ipsi. *Ps.* 88.

℟. *j.* Dóminum elegisti, ut sit tibi Deus, et ámbules in viis ejus, et custódias cæremónias illíus, et * Dóminus elégit te, ut sis ei, et fáciat te in laudem, et nomen, et glóriam suam, allelúia, allel. ℣. Noli neglígere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi, cum impositióne mánuum. * Dóminus. *Deut.* 26. 1. *Tim.* 4.

℟. *ij.* Quia sanctus es Dómino Deo tuo, te elégit Dóminus. * Et scies quia Dóminus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se. allelúia, allelúia. ℣. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. * Et scies. *Deut.* 7. 2 *Tim.* 4.

℟. *iij.* Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè: * Argue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia, et doctrína, allelúia, allelúia. ℣. Discurre, festína, súscita amícum tuum: ne déderis somnum óculis

tuis. * Argue. Glória. * Argue. 2 *Tim.* 4. *Prov.* 6.

℣. *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino; Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. VIr Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est, allel. 3 *Reg.* 17.

Ant. 2. D. Ecce docuísti multos: et manus lassas roborasti: vacillantes confirmavérunt sermónes tui, allelúia. *Job.* 4.

Ant. 6. F. Scriptus es in judíciis témporum lenire iracúndiam Dómini, allelúia. *Eccli.* 48.

Ant. 7. d. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, allelúia. 2 *Tim.* 3.

Ant. 8. G. Beátus ille servus, quem, cùm vénerit Dóminus ejus, invénerit sic faciéntem: super ómnia bona sua constítuet eum, allelúia. *Matth.* 24.

Capitulum. 1 Tim. 5.

QUi benè præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo et doctrína.

Hymnus.

O Sacerdótum veneranda jura!
Ceu vices Christi téneant, salútis
Arbitri, claudunt, réserantque nobis
Atria cœli.

Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Vincula nectit.

Quàm manus morbis ádhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

Verba dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.

Irruens prompti cohibére fulmen,
Stant ab adverso, Dominúmque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

Dum Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.

Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Sacerdótes ejus índuam salutári; ℟. Et Sancti ejus exultatióne exultábūt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam; intra in gáudium dómini tui, allelúia. *Matth.* 25.

Oratio. Dñe, Deus, xxix.

Alia Orat. Deus, qui, xxix.

[*In Solemnibus-majoribus, et suprà*, AD HORAS, *Doxologia:*
Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Vir Dei.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Ecce.

Capitulum. 1 Tim. 4.

ATtende tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et teipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟. *br.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam, Dómine, * Allelúia, allelúia. Os. ℣. Pronuntiábo mirabília tua, * All. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo, ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Scriptus es.

Capitulum. 1 Tim. 1.

GRátias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dño. nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Tríbuat tibi * Secundùm cor tuum, * Allelúia, allelúia. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas, * All. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Beátus.

Capitulum. 1 Tim. 3.

QUi benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino, * Allelúia, allelúia. Hic. ℣. Et misericórdiam à Deo salutári suo; * Allelúia. Glória. Hic. *Ps.* 23.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. FIdélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliã suam, allelúia. *Matth.* 24.

Ant. 4. E. De omni corde suo laudávit Dóminum: et dedit in celebratiónibus decus, allelúia. *Eccli.* 47.

Ant. 1. D. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis, allelúia. *Gen.* 8.

Ant. 6. F. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum: sancta glorificávit, allelúia. 1 *Mach.* 14.

Ant. 7. d. Cógnitus est in verbis suis fidélis: et invocávit Dñum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndiquè, in oblatióne Agni inviolàti, allel. *Eccli.* 46.

Capitulum. Eccli. 45.

BEatificávit illum Deus in glória, et circumcinxit eum zonâ glóriæ, et índuit eum stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis.

Hymnus Cessant figúræ, *in I. Vesperis*, cl.

℣. Dómine, dilexi decórem domûs tuæ: ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Ps.* 25.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ubi sum ego, illîc et minister meus erit. Si quis mihi ministráverit, honorificábit eum Pater meus, allelúia. *Joan.* 12.

INDEX
PSALMORUM.

Psalmi. *Paginæ.*

Psalmi.		Paginæ.
119	AD Dóminum, cùm tribulárer.	59
27	Ad te, Dómine, clamábo.	6
24	Ad te, Dómine, levávi.	40
122	Ad te levávi óculos meos.	75
28	Afferte Dómino, fílii Dei.	119
77	Atténdite, pópule meus.	64
48	Audíte hæc, omnes gentes.	110
118	BEáti immaculáti in via.	15
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	123
31	Beáti quorum remissæ sunt.	61
40	Beátus qui intélligit.	109
1	Beátus vir qui non ábiit.	2
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	24
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	88
103	Bénedic, ánima mea, Dómino : Dómine Deus.	29
102	Bénedic, ánima mea, Dómino ; et ómnia.	73
143	Benedictus Dóminus Deus meus.	124
84	Benedixisti, Dómine, terram tuam.	51
91	Bonum est confitéri Dómino.	34
95	CAntáte Dómino cánticum novum : cantáte.	40
149	Cantáte Dño cánticum novum : laus ejus.	120
97	Cantáte Dómino cánticum novum ; quia.	41
18	Cœli enarrant glóriam Dei.	47
74	Confitébimur tibi, Deus.	112
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio.	24
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo.	63
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audisti.	90
104	Confitémini Dómino, et invocáte.	31
135	Confitémini Dómino, quóniam.... Confitémini.	55
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui.	49
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc.	12
105	Confitémini Dómino, quóniam.... Quis loquétur.	32
15	Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te.	78
115	Crédidi, propter quod locútus sum.	90
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	26
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine.	76
43	Deus, áuribus nostris audívimus.	101
49	Deus deórum Dóminus locútus est.	56
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	9

Psalmi.		*Paginæ.*
21	Deus, Deus meus, réspice in me.	104
69	Deus, in adjutórium meum intende.	9
53	Deus, in nómine tuo salvum me fac.	97
71	Deus, judícium tuum regi da.	48
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	58
66	Deus misereátur nostri.	85
45	Deus noster refúgium et virtus.	120
82	Deus, quis símilis erit tibi.	113
59	Deus, repulisti nos.	122
81	Deus stetit in synagóga deórum.	74
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam.	62
93	Deus, ultiónum Dóminus.	74
114	Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	44
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea.	4
38	Dixi : Custódiam vias meas.	92
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	25
35	Dixit injustus ut delinquat.	68
52	Dixit insípiens.... in iniquitátibus.	42
13	Dixit insípiens.... in stúdiis suis.	77
140	Dómine, clamávi ad te.	60
7	Dómine Deus meus, in te sperávi.	46
87	Dómine Deus salútis meæ.	118
8	Dómine Dóminus noster.	58
142	Dómine, exaudi oratiónem meam, áuribus.	118
101	Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor.	103
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	73
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miserére.	46
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam.	108
130	Dómine, non est exaltátum cor meum.	76
138	Dómine, probasti me.	106
3	Dómine, quid multiplicáti sunt.	3
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo.	47
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	86
23	Dómini est terra, et plenitúdo ejus.	51
26	Dóminus illuminátio mea.	86
22	Dóminus regit me.	88
92	Dóminus regnávit, decórem indútus est.	90
96	Dóminus regnávit, exultet terra.	52
98	Dóminus regnávit, irascantur pópuli.	42
133	Ecce nunc benedícite Dóminum.	27
132	Ecce quàm bonum.	60
58	Eripe me de inimícis meis.	94
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	107
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	119
144	Exaltábo te, Deus meus rex.	91

Psalmi.		Paginæ.
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	7
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.	78
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam.	95
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	111
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne.	93
16	Exaudi, Dómine, justítiam meam.	113
39	Expectans expectávi Dóminum.	102
80	Exultáte Deo adjutóri nostro.	83
32	Exultáte, justi, in Dómino.	78
67	Exurgat Deus, et dissipentur.	79
86	FUndamenta ejus in móntibus sanctis.	121
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	126
125	In convertendo Dóminus.	45
10	In Dómino confído.	77
113	In éxitu Israel de Ægypto.	25
70	In te, Dómine, sperávi.... et éripe me.	98
30	In te, Dómine, sperávi.... in justítia.	71
65	JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum.	7
99	Jubiláte Deo, omnis terra, servíte.	10
34	Júdica, Dómine, nocentes me.	54
42	Júdica me, Deus, et discerne.	72
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	55
121	LÆtátus sum in his.	60
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	100
147	Lauda, Jerúsalem, Dóminum.	85
148	Laudáte Dóminum, de cœlis.	11
150	Laudáte Dóminum in sanctis ejus.	54
116	Laudáte Dóminum, omnes gentes.	117
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	70
134	Laudáte nomen Dómini.	37
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	24
120	Levávi óculos meos in montes.	44
47	MAgnus Dóminus, et laudábilis.	121
131	Memento, Dómine, David.	123
56	Miserére meî, Deus, miserére meî.	114
55	Miserére meî, Deus, quóniam.	109
50	Miserére meî, Deus, secundùm.	125
100	Misericórdiam et judícium.	49
88	Misericórdias Dómini in æternum.	81
126	NIsi Dóminus ædificáverit domum.	76
123	Nisi quia Dóminus erat in nobis.	44
36	Noli æmulári in malignántibus.	56
61	Nonne Deo subjecta erit.	111
75	Notus in Judæa Deus.	118

Psalmi.		Paginæ.
46	OMnes gentes, pláudite mánibus.	41
107	PArátum cor meum, Deus.	84
72	QUàm bonus Israel Deus.	43
83	Quàm dilecta tabernácula tua.	87
2	Quare fremuérunt gentes.	3
41	Quemádmodùm desíderat cervus.	72
124	Qui confídunt in Dómino.	76
51	Quid gloriáris in malítia.	93
90	Qui hábitat in adjutório Altíssimi.	26
79	Qui regis Israel, intende.	89
128	SÆpè expugnavérunt me.	106
68	Salvum me fac, Deus.	96
11	Salvum me fac, Dómine.	92
57	Si verè útique justítiam.	103
136	Super flúmina Babylónis.	45
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	69
94	VEnite, exultémus Dómino.	2
5	Verba mea áuribus pércipe, Dómine.	67
76	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum.	39
141	Voce meâ ad Dóminum:... voce meâ ad Dñum.	61
12	USquequò, Dómine.	61
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem?	122

Quindecim Psalmi sequentes ii sunt qui GRADUALES *dicuntur.*

119	AD Dóminum, cùm tribulárer.	59
120	Levávi óculos meos.	44
121	Lætátus sum.	60
122	Ad te levávi óculos.	75
123	Nisi quia Dóminus.	44
124	Qui confídunt.	76
125	In convertendo.	45
126	Nisi Dóminus.	76
127	Beáti omnes.	123
128	Sæpè expugnavérunt.	106
129	De profundis.	76
130	Dómine, non est exaltátum.	76
131	Memento, Dómine, David.	123
132	Ecce quàm bonum.	60
133	Ecce nunc benedícite.	27

Index Canticorum Psalterii.

Audíte, cœli, quæ loquor. 115
A Benedícite, ómnia ópera. 10
Benedictus Dóminus. 11
Benedictus es, Dómine. 85
Cantémus Dómino. 36
Collaudáte cánticum. 37
Confitébor tibi. 69
Dómine, audívi. 99
Ego dixi: In dimídio. 52
Exultávit cor meum. 84
Incípite Dómino in tympanis. 117
Magníficat ánima mea. 26
Magnus es, Dómine. 70
Miserére nostrî, Deus. 53
Nunc dimittis. 28
Urbs fortitúdinis nostræ. 100

FINIS.
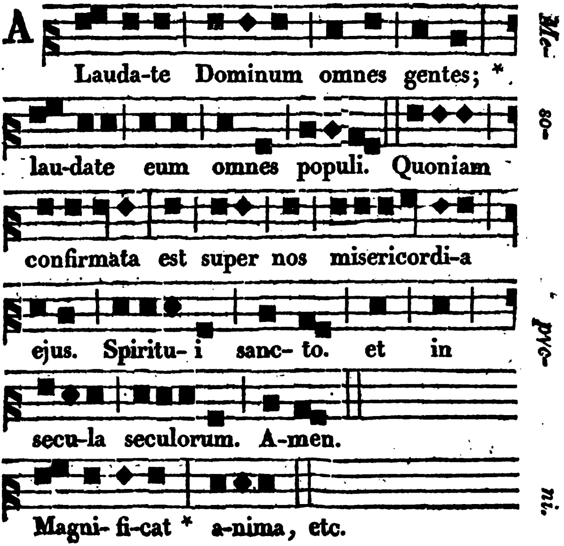
INTONATIONES ET TERMINATIONES Psalmorum et Canticorum, secundùm omnes cujusque Modi differentias.

In hocce Breviario ad Antiphonas quisque tonus suo numero notatur: variæ etiam cujusque Toni species seu Modi suis litteris designantur; completi, majusculis; minusculis verò, incompleti. Modus autem completus ille est qui in singulis Psalmi versibus desinit in legitimam toni sui finalem; incompletus verò qui, non in Psalmi versibus, sed in sola Antiphona perfectè terminatur.

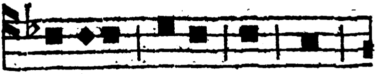
I.

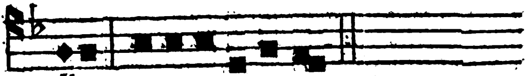
Hyperæolius.

A

Clavis ut plurimùm sic transponitur.

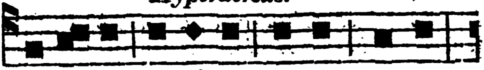

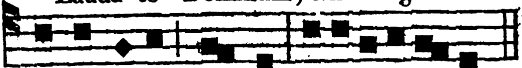

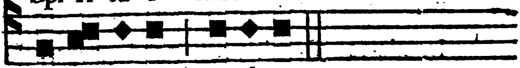
Me-so-pyc-ni.

Hyperdorius.

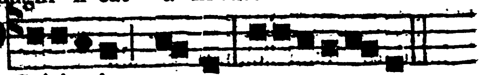
D

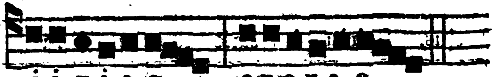

D

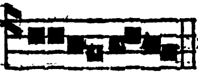

Sequens desinit pariter in D. *majusc.; sed cùm ultimam syllabam reddat caudatam, sitque de primo, caracterum defectu notatur per* J. *caudatum.*

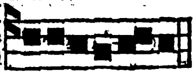
J

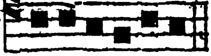
f, *vel f*

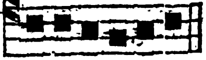
g

g

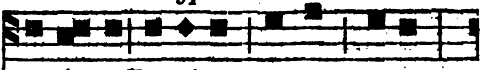
a, *a*

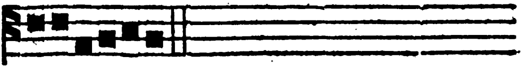

In Tonis imparibus qui et authenti dicuntur, intonatio Canticorum evangelicorum eadem est ac Psalmorum; in plagiis verò seu paribus differt, ut suis locis notatur.

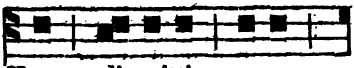
II.

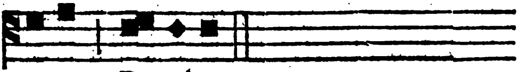
Hypoæolius.

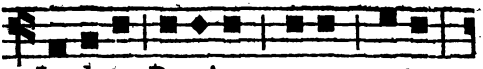

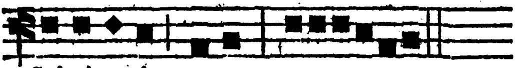
In Canticis evangelicis.

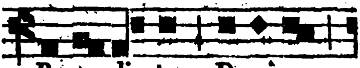

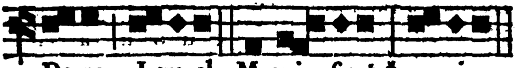
Hypodorius.

In Canticis evangelicis.

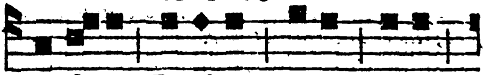

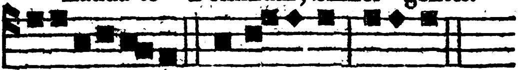

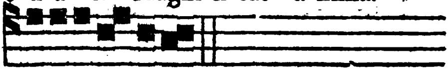
III.

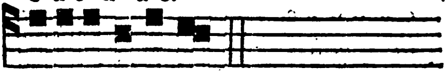
Hyperphrygius.

Ba-

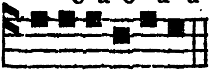
E

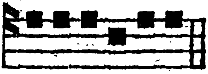

a, *a*

à, *à*

ry-

b

c, *c*

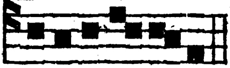
De Hyperlocrio nulla extat Antiphona, neque de Myxolocriis.

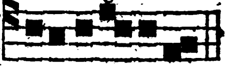
IV.

Hypophrygius.

pyc-

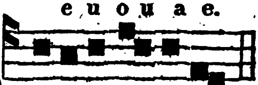
E, *E*

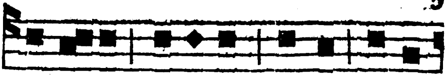
f, *f*

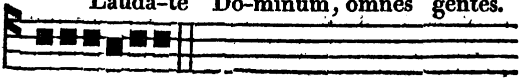
ni.

Sequens licèt incompletus notatur per majusc. ob rationem in Antiphonario allatam.

D, *D*

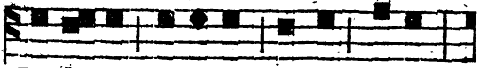
a, a

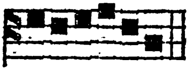

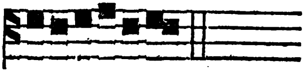
Hypolocrius.

A

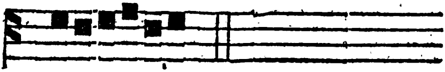

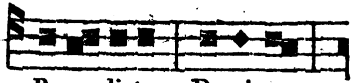
C

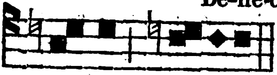

d, d

In Canticis evangelicis.

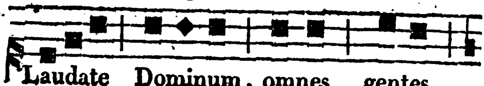

Hypolocrius cani potest ad chordas Hypophrygii; sed tunc diæsi aliquandò opus est in Antiphona ad cordam f.
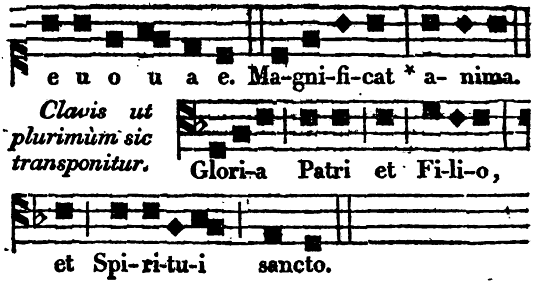
V.

Hyperiastius.
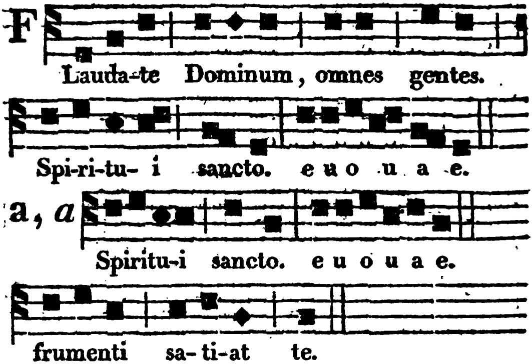
C

Ba- ry- pyc- ni.
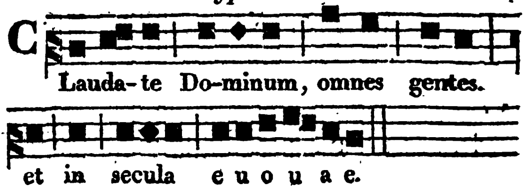

Hyperlydius.

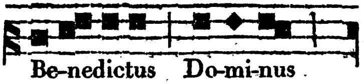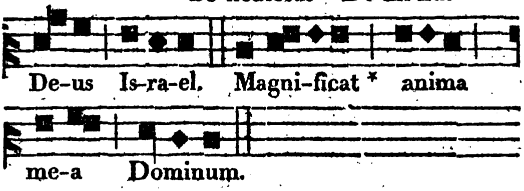

V I.

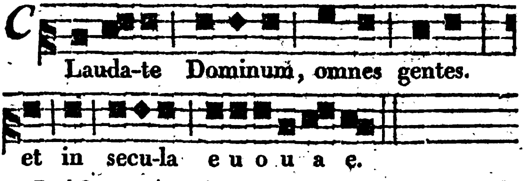
Hypoiastius.

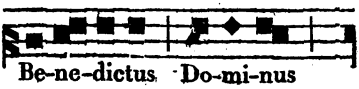
In Canticis evangelicis.

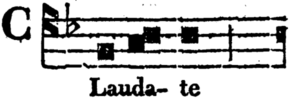

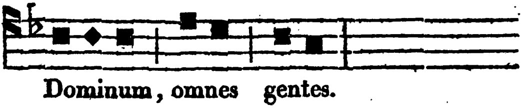
In Canticis evangelicis.

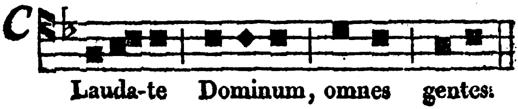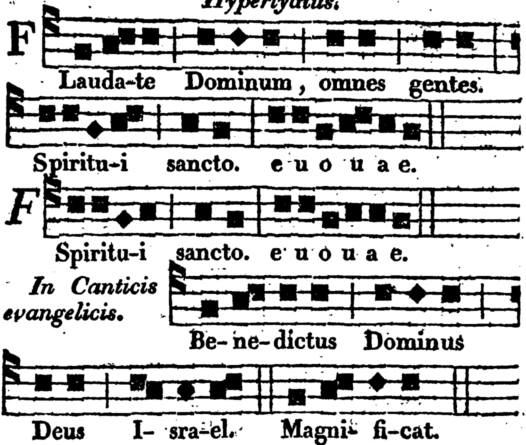

In præcedentibus Clavis ut plurimùm sic transponitur.
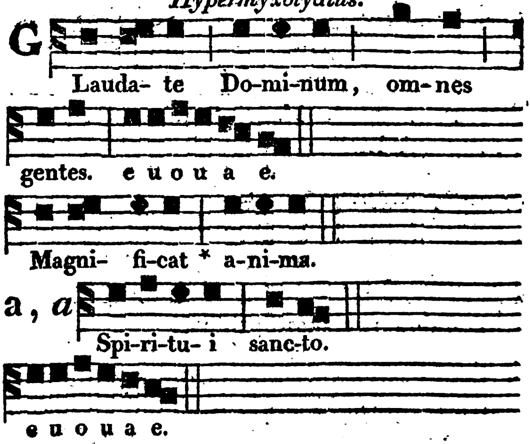

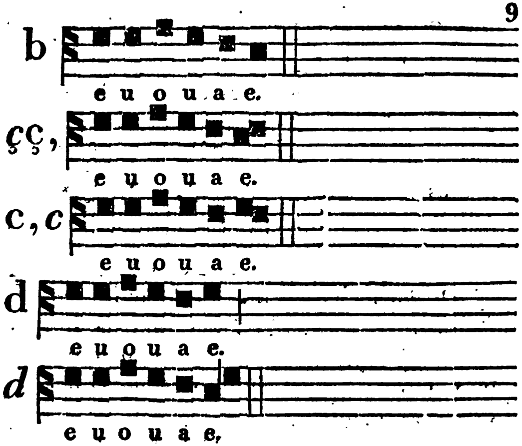
Hyperlydius.

VII.

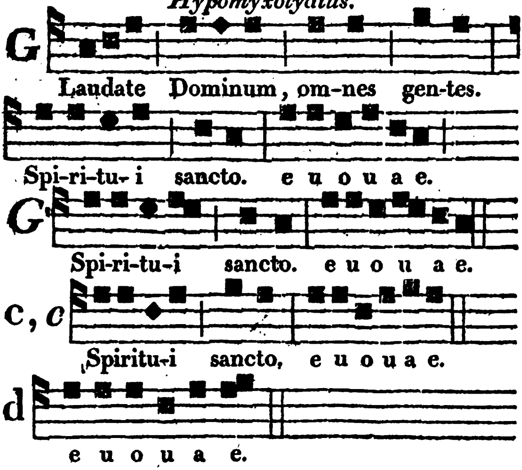
Hypermyxolydius.

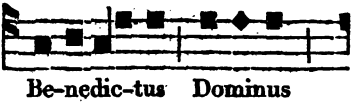

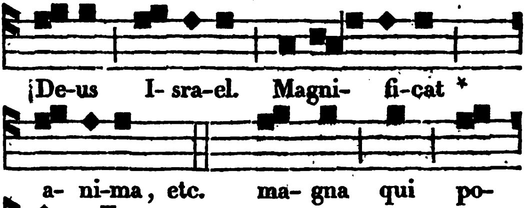
VIII.

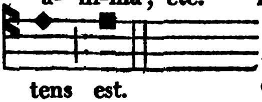
Hypomyxolydius.

In Canticis evangelicis.

Hæc quatuor ultima verba dicuntur sub eodem cantu in secundo modo.

Notandum intonationes suprà notatas servari tantùm in primo cujusque Psalmi versu, ceteros verò versus à dominante in directum inchoari; quod et observatur in Canticis evangelicis, nisi organa pulsentur: tunc enim versus qui canuntur à Choro, eodem modo inchoantur quo primus.

Mediatio autem in iisdem Canticis eadem semper est ad singulos versus quæ ad primum. Quia verò in primo versu Cantici Magnificat *propter brevitatem mediatio compleri nequit, in ceteris ejus versibus ad eam recurrendum est quæ ad* Benedictus *suprà notatur.*

MONITUM.

AD intelligentiam vocabulorum *Mesopycni*, *Barypycni* et *Oxypycni*, quæ ex antiquo usu Tabulis Modorum Psalmodiæ Ecclesiæ Parisiensis adnectuntur, hîc dicendum visum est inventa fuisse hæc nomina à veteribus Græcis, et ad Latinos translata, ad significandos varios situs hemitonii in Tetrachordo inferiore, seu cujus infima chorda ipsa est chorda finalis; quia ex eo situ omne cantuum genus, omnisque varietas exurgit. Hemitonium autem ab iisdem Græcis, per metaphoram, πυκνον dictum est; quia minore spatio, strictiorique intervallo designatur ac cognoscitur.

Igitur cantus primi et secundi Modi Gregoriani vocantur Μεσοπύκνοι sive *Mesopycni*, quia in Antiphonis utriusque Modi, ac Psalmodiis completis, vel Responsoriis, talis est chorda finalis, seu chorda in quam desinunt isti cantus, ut supra se immediatè habeat chordam uno tono distantem, postea chordam distantem hemitonio tantùm, deindè chordam tono distantem à præcedente : quo fit ut hemitonium exurgat ex sono duarum chordarum, quæ medium Tetrachordi occupant, ut videre est in figuris sequentibus.

re......................		sol...................
ut————————	vel	fa————————
si......................		mi...................
Chord fin. la————————		re————————

In cantibus verò Antiphonarum, vel Psalmodiarum completarum, aut Responsoriorum tertii et quarti Modi, hemitonii situs alius est : siquidem conficitur istud hemitonium ope chordæ finalis,

seu in quam desiturus est cantus, et ope illius quæ immediatè superponitur : posteà sequitur tonus ab ista secunda chorda ad tertiam, ac rursùs tonus à tertia chorda ad quartam. Inde isti Modi vocati sunt. Βαρυπυκνοι vel *Barypycni*, quia hemitonium auditur in chordis gravioribus seu inferioribus Tetrachordi, ut patet ex sequentibus figuris.

la————		re..........
sol..........	vel	ut————
fa————		fa..........
mi..........		la————

Denique in cantibus Antiphonarum vel Psalmodiarum complètarum, aut Responsoriorum de quinto, sexto, septimo et octavo Modo, talis est hemitonii situs (si paucos cantus excipias) ut in loco acutiori seu superiori Tetrachordi sæpè sæpiùs audiatur : quo fit ut à chorda in quam desinit cantus ad chordam præcedentem sit unus tonus, ab ista secunda chorda ad tertiam rursùs tonus, et à tertia chorda ad acutiorem Tetrachordi, hemitonium duntaxat. Inde Græci finxerunt nomen Οξυπυκνος quo designârunt cantus qui *Barypycnis* prorsùs oppositi sunt. Situm hemitonii indicant figuræ sequentes.

fa————		fa..........		ut————
mi..........		la————		si..........
re————	vel	sol..........	vel	la————
ut..........		fa————		sol..........

Cantus Oxypycni à recentioribus *Majores* vocantur. Mesopycni verò et Barypycni *Minores* appellantur, habitâ ratione sitûs hemitonii supra chordam finalem, ut apud Græcos : et ut à Mesopycnis secernantur, à quibusdam *Minores-inversi* vocantur, quia hemitonium habent infimo loco.